

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

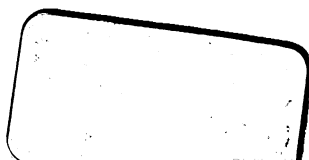
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Soc. 2398 l. 3

Register 1-40

OCH
KRONOLOGISKT

REGISTER

HANDLINGAR

SKANDINAVIENS HISTORIA.

dejarne 1—40;

utgifna af Kongl. Samfundet för utgivande af Handskrifter
rörande Skandinaviens Historia.

STOCKHOLM.

HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1865.

ALPHABETISKT
REGISTER

ÖFVER

HANDLINGAR

RÖRANDE

SKANDINAVIENS HISTORIA,

delarne 1—40.

STOCKHOLM.
HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1865.

Då Kongl. Samfundet för utgifvande af Handskrifter rörande Skandinaviens Historia af flera anledningar fann lämpligt att med 40:de delen afbryta serien af Handlingar rörande Skandinaviens Historia, för att begynna en ny serie i större format och under förändrad titel (Historiska Handlingar), beslöt Samfundet tillika att låta utarbета ett alphabetiskt namn- och sak-register öfver den afslutade seriens 40 delar. Af tillfälliga och opåräknade hinder nog länge fördröjdt meddelas nu detta, af hr Jos. Ad. Hammarström upprättade, register till allmänhetens tjänst. För att bereda en ytterligare lättnad vid dessa handlingars begagnande har Samfundet derjemte velat låta det alphabetiska registret åtföljas af ett kronologiskt och för detta ändamål låtit till ett sammanföra de särskilda register, som Samfundet tid efter annan föranstaltat och utgifvit, nemligen i 20:de delen öfver del. 1—20, i 30:de delen öfver del. 21—30 samt i 40:de delen öfver del. 31—40. Detta sålunda åvägabragta fullständiga kronologiska register är uppgjort af Samfundets Amanuens hr V. G. Grankund. Stockholm i September 1865.

A.

Aaby, nu **Åby**, socken i Norra Møre och Kalmar län, 14: 90.

Aarista, i Waxala socken och härad, Upsala län, 6: 17.

Aarus, se **Aros**, **Östra**.

Abassa Bassa, turkisk fältherre i kriget mot Polen, 29: 319, 328.

Abbersvassoos, Grimmared socken (Marks härad, Wenersborgs län), gränsmärke mot Danmark (1554), 29: 68.

Abborrekulla, i Långaryd socken (Westbo härad, Jönköpings län), rå mot Danmark (1603), 29: 79.

Abborforsse, vid riksgränsen mot Ryssland, 40: 382.

Abel, hertig af Slesvig, dränker sin broder, konung Erik af Danmark, 17: 8.

Abernus, se **Sparre**, **Ambjörn**.

Abraham Göstafsson, se **Stenbock**.

Abrahamsson, **Peter**, häradshöfding, introduceras å riddarhuset, 34: 422; förordar religionsfrihet, 37: 325, 330, 341; memorial angående införsel af tysk frukt, 37: 412.

Abrahamus Andreæ Angermannus, 10: 47; skolmästare i Stockholm, 12: 207, 209; electus i Upsala 1: 59; confirmeras och installeras till erkebiskop i Upsala, 1: 59, 60.

Accisen (1650), 22: 229; 25: 298.

Acrelius, riksdagsman (1769—70), 16: 303.

Ackill i Lappmarken, 39: 113.

Acta Ecclesiastica & Politica, 1: 47 ff.

Reg. till Skand. Handl.

Adefjorden, i Finnmarken, 39: 179.

Adeln, svenska, 8: 15; 9: 100; dess privilegier, 1: 115, 130; 7: 57; 25: 296; klassindelning, 7: 276; jurisdiction, 22: 295; tullfrihet, 26: 264, 294; 29: 347; 30: 31, 34 ff.; rusttjenst, se Rusttjenst; — skyldig att infinna sig vid riksdagarna, 29: 223, 225; bidrag till riddarhusbyggnaden, 29: 227; förteckning på dess närvarande ledamöter vid riksdagen 1627, 1: 72, 77; Axel Oxenstjernas omdöme om den unga svenska adeln, 30: 62; skånska adelns rätt att låta exequera domar, 31: 400.

Adelige gods i Danmark, rätt för svenskar att dem besitta, 13: 94.

Adelig societet, försök att inrätta en sådan vid 1731 års riksdag, 37: 319.

Adelkonebarns arfsrätt, 16: 101.

Adelsfanan i Skåne 6: 74.

Adelskap, tilldeladt af drottning Christinas förmyndare-regering, emot regeringsformen, 21: 212; derom vid 1770 års riksdag, 16: 411, 414; derom i befordringsfråga, 6: 79.

Adelsvärd, Johan, krigsråd, friherre, 16: 322, 323, 325.

Adjuncter, åt pastorerne, 37: 378.

Adlerberg, Göran, förut Svebilus 9: 155.

Adlerbeth, Gudmund, förut Beth, assessor, 34: 153; 37: 304, 331, 447.

Adlerfelt, Pehr, general-major, sedermera riksråd och canceller, 3: 238, 239; 37: 349.

Adlerstedt, Lars Jacob, hofjunkare (sedermera assessor, kammarråd, landshöfding), 34: 181.

Adlersten, Göran (friherre, herre till Gårdsnäs, general-krigscommissarius), 6: 79.

Adlerstolpe, Donat, förut Feiff, riddarhus-kamrerare; intro-

duceras å riddarhuset, 34: 422; balance å riddarhuskassan 37: 451.

Adlerstråle, Jonas, öfverste-lieutenant 3: 235.

Adleslottet (adelshuset), i Stockholm, 5: 11.

Adolf, hertig af Holstein, 11: 48, 121, 125, 143, 146, 161; giftermål med Christina af Hessen, 12: 138.

Adolf Fredrik, konung i Sverige, handlingar till dess regering, 4: 319; 3: 251, 272, 296; 8: 295; giftermålsförslag, 9: 295, 310; hans egen berättelse om en resa i Finland och norra Sverige, 40: 353; kongliga familjens högtidliga emottagande vid intåg i hufvudstaden, 16: 246; angående betalning af dess och dess gemåls enskilda skulder, 16: 375, 404, 414, 418; d:o af de yngre prinsarnes skulder, 16: 377, 385; prinsarnes boförsättning m. m., 16: 385; anslag till prinsarnes resor, 16: 389, 390; hyllningsformulär för prinsarne, 16: 395; belöning för prinsarnes education, 16: 403, 407.

Adolf Fredrik, hertig af Mecklenburg begagnas såsom fredsunderhandlare emellan Axel Oxenstjerna och churfursten af Sachsen, 37: 139, 140, 189, 193, 197, 219, 226, 230, 231; 38: 151, 167, 175, 200, 204, 267, 286, 306.

Adolf Johan, till Stegeborg m. m., pfaltzgreffe, 5: 222, 224, 225; 7: 149; 9: 140, 206; 22: 306; träta med landtgreffen, 20: 311; Carl Gustafs missnöje med dess giftermål, 40: 24; bref från Ulrika Eleonora d. ä., 5: 313; d:o till Erik Lindeman, 8: 59; d:o från Jan Gyllenstjerna, 8: 103; d:o till Pehr Brahe, 9: 220; d:o från Clas Tott, 9: 226; dess döttrar, 9: 141.

Adrian VI, påfve, brevexling med biskop Brask, 17: 134, 152

Aegrepæ (Eurepä), kyrka i Finland, 22: 50.

Aeldeklint i Wermland, rå mot Norge, 29: 75.

Acleholm, se **Elleholm**.

Aelftiorn, i Jemtland, 29: 45.

Aelfverass, rå mot Norge, 29: 52.

Aelgdal, se **Elgsdal**.

Affanasi, bojar, utskickad att förgifva konung Johan III, 36: 253.

Aflatsbref, förvaradt i Tuna kyrka i Medelpad, 17: 45.

Affradh, en kronoränta, 26: 250.

Afrättningar i Stockholm, 20: 314; 21: 34, 35; 22: 67, 302.

Afvelsgårdar, 27: 2, 37, 78.

Afvestad (äfven **Afvestaforss**), 40: 45, 76; — brukets inlösen till Kopparberget, 31: 226; dess skola, 31: 208.

Agarekoff, **Bogdan**, secreterare i Stora Nowgorod, 36: 311.

Agatenburg, ett släkten Königsmarck tillhörigt gods, 2: 222.

Agda Persdotter, Eric XIV:s naturliga barn med henne, 4: 135.

Age Jepson eller **Achatius Jacobi** (af Sparre-släkten), electus i Lund; bref från Thurgill Gregersson, 15: 20.

Agenter, se **Beskickningar**.

Agerödh i Westergötland, 29: 41.

Agharn (i Floda socken, Oppunda härad, Nyköpings län), 9: 24.

Agnaholms fögderi (i Westergötland), konung Håkan VI:s bref till dess innebyggare, 13: 15.

Agnhammar (sätesgård i Grums socken och Wermland), 3: 12.

Agricola, **Michael** (slutligen biskop i Åbo); recommenderas af dr Luther, 4: 42; samt af Melanchton, 4: 46; bref till Amund Laurencii, 13: 317.

Agunnereds (nu Agunnaryd, kyrka i Sunnerbo härad af Småland), 14: 94.

Ahlefeldt, dansk general-lieutenant, tillfångatagen af de svenske, 31: 361.

- Ahlfelt, Anna Margaretha**, enka efter majoren Johan Magnus Svinhufvud i Westergötland († 1729), memorial vid 1731 års riksdag, **37: 433.**
- Ahrdahl**, gård på Hisingen (1652), **35: 277.**
- Abrensborgh**, grefskap på Ösel, **8: 89.**
- Aka**, stad (i Tyskland), **36: 355.**
- Akademier**, en, tillämnad af Erik XIII af Pommern; — påfvens tillståndsbref dertill, **21: 241**; den i Upsala tillåten af påfven Sixtus IV, **21, 242**; *rikets-*, **1: 172**; *utländska*; svenska studerande vid dem under katholska tiden, **21: 236.**
- Aken (Aachen)**, gåfva dit af konung Magnus (1346), **12: 28**; införskrifning derifrån af messings-, koppar- och manufacturarbetare, **38: 206, 257, 361.**
- Akerby**, se Åkerby,
- Alamani**, Sieur, **11: 43.**
- Albertus**, biskop i Riga, **29: 1, 3.**
- Albedyll, Christer Henric**, friherre **D'Albedyll**, general, **1: 295; 8: 223.**
- Albo Jæder**, rå mot Danmark (1554), **29: 62.**
- Alboö**, härad i Småland; dess gräns mot Danmark (1554) **29: 59**; — (1603) **29: 77.**
- Albrecht**, markgreffe af Brandenburg, stormästare för Tyska Orden, samt förste hertig af Preussen, **3: 13; 11: 58.**
- Albrecht af Mecklenburg**, konung i Sverige, ankommer till Stockholm, **17: 16**; skrifvelse till allmogen i Östergötland, **21: 4**; tillfångatagen jemte sonen Erik, **17: 17.**
- Albrechtssund**, befästningsarbeten derstädes, **16: 254.**
- Albugheek (Wermland)**, rå mot Norge (1554), **29: 75.**
- Aldefehr**, skans i Pommern, intages af de svenske, **25: 93.**
- Aldenburg**, hertigen af, **35: 55.**

- Aldramannabräcku** eller **Almannabreche** i Westergötland, rå mot Danmark, 29: 40, 41, 82.
- Aleby**, nu **Alby** i Botkyrka socken (Stockholms län); — skattefrihet d r på för Lasse Jacobsson (1568), 19: 186.
- Alesten** (**Ålsten**), utanför Stockholm, föreslaget möte på en holme derutanför emellan Sten Sture d. ä. och rikets råd, 18: 128, 129.
- Alexander**, påfve, 29: 7.
- Alexander I**, konung i Polen; — brevexling med Svante Sture och svenska rådet, 20: 3, 8, 9.
- Alexander Carl**, prins, son till konung Sigismund III i Polen, hans karakteristik, 1: 201.
- Alexander Orgeniste**, falsk angifvare, 12: 283.
- Alfta**, socken i Helsingland, 40: 60; kyrkoherde derstädes, 21: 354; gods, donerad till kyrkan, 21, 355.
- Algot Bengtsson**, se **Griphufvud**.
- Algutsboda** (socken i Småland), 20: 296.
- Algutstorp** (socken i Westergötland), 29: 152.
- Alguttahall**, i Femsjö socken, rå mot Danmark, 29: 64, 65, 79.
- Alin**, riksdagsman 1769—70, 16: 294.
- Alingsås**, Nils Boije daterar derifrån ett bref, 4: 97; manufacturierna derstädes, 37: 338, 354, 440.
- Aliöhorn** eller **Algehorn**, 18: 115, 122, 138.
- Alliance-penningar** (1634), 30: 101.
- Allmännings-skogar**, i Westergötland (1285), 13: 65.
- Allö**, en ö i Skåne, der Christianstad nu är bygd, 6: 134.
- Almarestäk**, se **Stäket**.
- Almö**, doneras 1600 till Hans Styfvert, 22: 398.
- Alsheda**, sock. i Småland, hr Sven kyrkoh. derst. år 1525, 22: 398.
- Alsnö** eller **Alznöö** (nu **Adelsö** i Mälaren, Färentuna hä-

- rad, Stockholms län), 13: 65; konung Birger daterar derifrån flera bref (1208), 21: 273, 274.
- Alstrin, Ericus Laurentii**, biskop i Wexiö, sedermera i Strengnäs, 15: 227.
- Alt-Brandenburg**, occuperas af Banér, 38: 374; skärmytsling derstädes med de kejserlige, 38: 396.
- Altebotn**, nu Altenfjord i Finnmarken, 39: 126.
- Altéen**, prest 16: 273.
- Alten-elf**, i norska Finnmarken, 39: 185, 219, 220, 240, 243, 246, 259; försäkringsbref för dem som derinvid vilja nedsätta sig, 39: 267.
- Altona**, 6: 242; traktat derstädes, 40: 86, 92, 228.
- Altringer**, kejserlig österrikisk general, 25: 152, 165; 27: 186; dödad vid Landshut, 33: 52.
- Aluerus Kanuti**, väpnare, 36: 38.
- Alvastra kloster**, 6: 4; 17: 5; 18: 247; danskt läger derstädes år 1566, 12: 286.
- Ambjörn**, kyrkoherde, bevitnar ett köpebref, 4: 19.
- Ambrosius Jörenssohn**, Erik XIV:s camererare, 29: 186.
- Amerika**, Gustaf II Adolfs handelsspeculationer derstädes, 9: 114; förslag att skicka engelska rebeller till Carolina, 10: 279; (Se vidare: *Nya Sverige*).
- Aminoff, Henric Johan**, öfverste-lieutenant (sedermera öfverste, general en chef m. m.), 2: 238.
- Aminoff**, major, 16: 233, 252.
- Amiralitetet** (1635), 35: 135.
- Amiralitets-Cassan**, 37: 417.
- Amiralitets-Collegii redogörelse**, 33: 251.
- Ammunition**, införskrifning deraf från Tykland (1563), 27: 48, 49, 50; anskaffande deraf (1634), 30: 30, 106 ff.

Amneriu, Axel Jacob, cadett, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 289.

Amout, Sit, fransk lärdd, 20: 316.

Amsterdam, lutherska kyrkan derstädes, 27: 182; 28: 26.

Amstrytter, engelsk ambassadör, 25: 198, 264; 26: 55, 89, 100, 138, 162; 30: 72; 35: 74.

Amunderidzgord i Surteby socken, Marks härad, Westergötland, rå mot Danmark, 29: 69, 81.

Amund Finnsson, bevitnar konung Magni och drottning Blancas norska testamente, 12: 55.

Amund Guttormsson, riddare, medexecutor af konung Magni och drottning Blancas testamente, 12: 51, 55.

Amund Laurencii, boktryckare i Stockholm (1551); bref från biskop Agricola, 13: 317.

Amund Stensson, höfvidsman för en rytthänika (1566), 4: 116.

Anawelde, van, Heneken eller Henning, höfvidsman på Wisborgs slott; — bref från biskop Brask, 15: 13, 24.

Anchlem, von, Lucas, klagomål mot Jöran Persson, 29: 175.

Anciennitet inom officers-corpsen; — Axel Oxenstjernas tankar derom, 29: 288.

Anckar, Botvid Larsson, befallningsman på Stockholms slott; — bref från Sten Eriksson Leijonhufvud, 3: 12.

Anckarhjelm, Mårten, förut Thijssen, amiral i De Geers flotta, sedermera i svensk tjänst, 5: 87, 90, 93; 20: 303, 306.

Andeligt frälsegods, 21: 249.

Andersöen, i Jemtland; fråga om dess bestående, 35: 289.

Anders Andersson, höfvidsman för en hänika knektar, 4: 116.

Anders Erichsson, guvernör på Riga, 21: 197; 24: 296; 30: 37; 32: 244.

Anders Ericsson, lappfogde; Carl IX:s bref till honom, rörande Finnmarken, 39: 178; instruction för honom rörande d:o, 39: 217.

Anders Hansson, se Ekeblad.

Anders Israelsson, Jöns Kurcks sekreterare; bref från Johannes Messenius d. ä., 9: 180.

Anders Larsson, räntmästare, 30: 101.

Anders Målare, 27: 57, 134; 37: 16, 17.

Anders Nilason, penningmästare i Reval, 3: 94, 98.

Anders Olavi, kyrkoprest i Kiil, 12: 82.

Anders Sigfridsson, se Rålamb.

Anders Svensson, har befattning med vexlar m. m. för Axel Oxenstjerna, 25: 76—79.

Andrum (nu Andrarum), alunverk i Skåne, 6: 131.

Andrens, domprost i Upsala, 12: 60; gåfvobref på några hus i Paris, 12: 70; biträder vid kyrkobalkens utarbetning, 21: 251.

Andreas Johannis, Smek kallad, biskop i Strengnäs, vald till erkebiskop i Upsala, 21: 269.

Andreas Nicolai, kyrkoherde i Piteå (1593); bref till hertig Carl angående Lappmarken, 39: 119, 128; intyg rörande Sveriges anspråk på Frinnäs, 39: 144.

Andreas Petri, domprost i Upsala, se Brahe.

Anfellt, von, Johst, anförare för tyska ryttare i Westergötland, 4: 81; 12: 100.

Angesteen, rå mot Danmark, 29: 65, 80.

Angrum, se Augerum.

Anjou, hertigen af; underhandlar om handelsförbindelser mellan Frankrike och Danmark, 11: 180, 192, 200, 201, 204.

Anna, konung Gustaf I:s dotter, pfaltzgreffinna af Weldenitz 1: 202; pfaltzgrefven Hans frieri och deras bröllopp, 12: 255.

Anna, konung Johan III:s dotter, 1: 203; 7: 66; 12: 161; 12: 296; 15: 71; hennes brudskatt, 10: 29; bref till drottning Catharina (Stenbock), 4: 238.

Anna, storfurstinna, czar Peters dotter; föreslaget giftermål med Carl XII.

Anna Catharina Constantia, konung Sigismunds dotter, 1: 203.

Anna Larsdotter, vigd med Pär Joensson vid konung Sigismunds kröning, 1: 64.

Anniversarium, 21: 228.

Annerstad, i Småland, Sven, kyrkoherde derstädes 1525, 18: 270.

Anomfierdh, i Lule Lappmark, 39: 106.

Ansnäs, i Finnmarken, 39: 174.

Anthonius Magni, apostolisk nuncius i Sverige, 18: 194.

Antiquitets-Collegii Årsberättelse 1669 m. fl. år jemte skrifvelse till rikscancelleren De la Gardie, 20: 325.

Antois, mons., 8: 144, 151, 153.

Antonius, S:t, död, 17: 7.

Antorf, se Antwerpen.

Antwerpen, 12: 97; castellet derstädes, 35: 403.

Anund, biskop i Strengnäs, erhåller gåfvobref på en del af Muskön, 3: 4.

Apanage, af Sverige, för konung Hans och gemål, 20: 282.

Apiarius, kapiten, 1: 265.

Apollof, lieutenant, 37: 371, 411.

Appelbom, Anders, f. d. lieutenant, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 281.

Appelbom, Harald, gesandt, 8: 77; 9: 94; cancelliråd, 16: 402.

Apostladagarnes afskaffande, dalallmogens besvär deröfver, 1: 230.

Aradoniski, Martinus, polsk adelsman i hertig Johans (Johan III:s) följe till Sverige; fängslad och frigifven, 12: 146.

Aranäs (eller Årnäs, en sätesgård i Forshems socken och Westergötland); Håkan VI daterar derifrån ett bref, 13: 15.

Arboga, 12: 110; konung Magnus Birgerssons gåfvobref på jord derinvid, 21: 274; klostret upphörer och brukas sedan till socknekyrka, 21: 323; hospital, 27: 18; staden afbränd år 1525, 14: 56; rikets råd här församlade (1480), 19: 12; herremöte (1516), 24: 53, 82; tilltänkt möte (1525), 14: 41, 56; 23: 78, 79; fördraget, 3: 42; handtverkerier (1563), 27: 76; tillverkning af tyger, 27: 47; d:o af harnesk, värjor och andra vapen, 5: 294; 27: 48, 130 ff.; nya grafven (1638), 17: 249.

Arbien, öfverinspektör, se **Stjernsparre**.

Arby, socken (i södra Möre af Kalmar län), 14: 88.

Archatt, Gerg, målare i Rostock; bref till Gustaf I om anskaffande af en mästare i vattenkonsten m. m., 39: 62.

Archiver, se **Förteckningar**.

Arcimboldus, Joh. Angelus, Episc. Novariciensis, påfiffig legat till Sverige, 16: 57; 24: 113; bref till electus i Skara, 16: 52; skrifvelse från Sten Sture d. y.; 24: 130, 139, 143, 146.

Arendt, mästare, advocat i Holland, 1: 30.

Arffuit Clawsson, häradshöfding, 29: 147.

Arfföreningen i Westerås (1544), 26: 20; dess förklaring, (1633), 25: 163.

Arfskifte efter Margareta Carlsdotter Sparre, 36: 1.

Arfvidsjaur [Arffuidsjerffui], kyrkobygnad (1606), 39: 191, 221, 248; dess förste kyrkoherde, 39: 192, 248; marknad, 39: 197.

Argile, hertig, 10: 231, 242, 271, 274, 279.

Arlington, herr, 8: 78.

Armada, spanska, 40: 22.

Arméen, svenska, om dess organisering (1632), 24: 286 ;
återtåg ur Norge efter Carl XII:s död; berättelse derom,
2: 133; berättelse om dess tillstånd i Finland (1742), 7: 319.

Arméens pensionskassa, nytt reglemente, 16: 408, 412.

Armfelt, Carl Gustaf, friherre, general, 7: 241, 259.

Armitterör eller Ermethe-Rör, rå mot Danmark, 29: 57, 76.

Armlod, Jan, öfverste, commendant, 9: 124.

Arnal eller Arnoldus, biskop i Strenguäs, 9: 23.

Arne, canonicus i Hammar och Oslo; bevitnar konung Magni
och drott. Blancas norska testamente, 12: 55.

Arne, erkebiskop i Nidaros; bevitnar kon. Magni och Blancas
norska testamente, 12: 55; executor deraf, 12: 51.

Arne Siggeson, vapnare, 12: 80.

Arnell, borgmäst. i Söderhamn; utarbetat förslag till stads-
lag, 37: 304; statssecret., 23: 336; president, 15: 154.

Arnheim (Arnim), von, chursachsisk general, 25: 206, 207,
217, 219, 220, 228, 240, 247; 29: 239, 321; 30: 45, 108;
35: 40, 55, 201; 38: 279, 436, 438.

Arnoldus Clementis, förut biskop i Bergen, insättes af konung
Erik XIII till erkebiskop i Upsala, 21: 258.

Arnö (nu öfversteboställe i Öfvergrans socken, Håbo härad,
Upsala län), 15: 100; 20: 280; 24: 91, 155.

Arondell, grefve, britannisk gesandt hos kejsaren, (1686),
38: 415.

Aronoff, Sten, 14: 74.

Aros, Östra, 6: 24, 28; afbrinner (1236), 4: 16.

Arrhenius, Claudius, se Örnghjelm.

Artilleriet, svenska, under Sten Sture d. ä., 18: 41; under

Erik XIV, 12: 295; 21: 33; 27: 44, 105, 120, 129; under drottning Christina, 26: 230, 256, 290.

Arwid Erichson, se **Stålarb.**

Arwid Gabrielsson, 7: 71.

Arvid Gustafsson, ståthållare i Östergötland och på Wadstena slott, se **Stenbock**.

Arvid Hansson, 21: 148.

Arvid Henrichsson, se **Horn**.

Arvid Matsson, 5: 32.

Arwid Månsson, till Gielenäs, 21: 20.

Arvid Nilsson, till Medhammar, befallningsman på Wadstena slott, 12: 298.

Aschebeck, i Sunnerbo härad, rå mot Danmark, 29: 61.

Ascheberg, fänrik, stupar under finska fälttåget 1741, 2: 239.

Ascheberg, von, Rutger, friherre och grefve, kongl. råd och fältmarskalk, 9: 116; brevexling med konung Carl XI, 5: 262 ff.; 6: 57 ff.; bref från drottning Hedvig Eleonora, 5: 257.

Ascheberg, von, Gustaf Adolf, son till fältmarskalken, 6: 62, 67, 72; blir lieutenant vid konung Carl XI:s garde, 5: 302.

Ascheberg, von, Christian Ludvig, grefve, general-lieutenant retirerar ur Norge (1716), 6: 293.

Aschersleben, stad i Magdeburgerkretsen och förra furstendömet Halberstadt, 5: 106.

Agershall eller **Askershall**, i Surteby socken, Marks härad, Westergötland, rå mot Danmark, 29: 68, 81.

Asikala, socken i Finland, 36: 202.

Aska, härad i Östergötland, fräntaget biskop Brask, 14: 40.

Askainencka, i Lappmarken, 39: 110.

Askavar, i Lappmarken, 39: 110.

Askeby, kloster i Östergötland, 19: 164; gåfva dit. 12: 23.

- Askers socken** (Askers härad i Nerike), förlänt till Claes Åkesson Tott, 36: 100.
- Askersund**, angående marknaden derstädes, konung Gustaf I:s bref (1550), 19: 183; drottning Christinas privilegier för staden, 21: 208.
- Askilsooss**, i Markaryd socken, Sunnerbo härad, Småland, rå mot Danmark, 29: 78.
- Askims härad** i Westergötland, synebref om dess gränser mot Fjäre härad (1441), 29: 40; häradsböfding derst. (1496), 29: 43; gränslinie mot danska provinserna, 29: 82.
- Askims socken**, gränsskilnad mot Danmark, 29: 82.
- Aslacus Turonis**, väpnare, 36: 38.
- Aslacs de Wiken**, lagman, Norges rikets råd, 36: 38.
- Asmo Kila**, by vid Hvita hafvet, bränd af de svenske (1591); 38: 104.
- Aspelunda**, i Kuddby socken och Östergötland, 22: 359.
- Aspholmen**, 35: 286, 392.
- Asplången**, sjö, föreslagen åledning därefter af biskop Brask, 14: 76.
- Aspås socken**, i Jemtland, rågångstvist med Lith (1316, 17: 26.
- Aspön** i Mälaren, ö och socken, hörande till Nyköpings län; dess prestgård, 21: 150; tillslagen drottning Catharinas (Stenbock) lifgeding, 14: 208.
- Assenbeck**, i Liffland, intages af de svenske, 12: 256.
- Assenfeldt**, af, Simon, mästare, pensionarius och råd i Leyden, 1: 29.
- Assersson**, 28: 374.
- Assilierne**, handelshus i Antwerpen (1567), 29: 164.
- Astons regemente**, 38: 263.
- Astrakan**, 36: 306.

- Asylrätt**, för förbrytare vid biskop Brasks saltkokeri, 16: 20.
- Atlantica**, Rudbecks, 34: 86.
- Attinson**, skeppare, 2: 270.
- Angel**, Anton Ernst, löpare, dömd och afrättad vid 1756 års riksdag, 13: 286.
- Augerum** [Augrum], kyrka i Blekinge, 6: 150.
- August**, konung i Polen, 6: 198; 8: 183.
- August**, furste af Anhalt, 36: 355.
- Augustin**, Henningus, väpnare, 36: 38.
- Aulævill**, borgmästare i Stockholm, 3: 237.
- Auniszma**, län vid svenska och ryska gränsen (1590), 38: 94.
- Aurich**, stad i Ostfriesland; grefve Edzards hofläger derstädes (1561), 12: 126; hertig Carls vistande der (1577), 12: 217, 219.
- Ansldoff** [Afdow, Auffdoff, Offdon], slott i Nöteborgs län, 36: 317, 325; 38: 53, 58, 60.
- Aweskär**, nu Christianopel, i Blekinge, 20: 139, 175.
- Axelfjorden**, i Finnmarken, 39: 139, 163, 179.
- Axehjäl**, Johannes Hindersson, antiquarie i riksarchivet (sist assessor i antiquitets-collegium), 20: 327, 331, 334.
- Axeholm**, sätesgård (i Fläckebo socken och Westmanland), Brahegods, 9: 79.
- Axel Ifvarsson**, 21: 147.
- Axel Åkesson**, 21: 71.
- Axewalla** [Axewaldh, Axawal] (i Wings socken och Westergötland), 8: 4; danskarne slagne derstädes (1277), 17: 9.

B.

- Baardh Munk**, Trotte Karlssons tjänare, uppgifver Ringstaholm, 7: 13; utfärdar lejdebref för underhandlare, 7: 15.

- Baarun, Torkel**, innehafv gods i Pjäre härad, 21: 3.
- Baazius, Johannes Johannis**, biskop i Wexiö, sedermera i Skara, sist erkebiskop i Upsala, 9: 94.
- Bacharadt, hertig Carls** möte derstädes med pfalzgreffen Richard (1578), 12: 226.
- Backa, kloster** i Norge, 30: 176 ff.
- Backa, socken** på Hisingen, 35: 277.
- Baden, dess markgreffe** söker lösa till sig Brisgau (1633), 26: 83; kongress derstädes (1714); 6: 285, 289; 8: 160, 169.
- Bäntatakan, gård** i Wermland, skänkes till prestbordet i Kils socken (1431), 12: 79.
- Bærgakiersbotten, i Wermland**, rå mot Norge, 29: 75.
- Bafour, Gilbert** [Baführ, Poiet], skotsk kapiten, i svensk tjänst, dömd till döden och afrättad, 12: 194; 27: 33.
- Bagge, riksdagsfullmäktig för Uddevalla** (1726—27), 4: 310, 331.
- Bagge, Bengt**, till Berga och Lagnö, guvernör i Elbingen, 32: 155.
- Bagge, Christiern**, till Botatorp och Äpleholm, konung Hans fogde och embetsman på Stockholms slott, 29: 34.
- Bagge, Hans**, finsk ryttmästare, 24: 294.
- Bagge, Jacob**, svensk amiral, 3: 12; 12: 136; Erik XIV:s instruktion för honom, 9: 50; seger vid Bornholm, 12: 257; 21: 16; gifver sig fången till de lybske, 12: 269; handlingar rörande honom, 30: 1 ff.; grafskrift, 30: 5.
- Bagge, Johan**, till Siggestad och Boo, slottslofven på Stockholm, 21: 10; bref från Rasmus Ludvigsson, 3: 105.
- Bagge, Lasse**, 20: 185.
- Bagge, Magnus**, 17: 173, 174.
- Bagge, Peter**, svensk amiral, 12: 288; 21: 24; Kongl. Maj:ts instruktion för honom såsom anförare för ett krigståg till Hvita hafvet (1590), 38: 92.

- Bagge, Petrus, Thure Jönssons famulus, 15: 27.**
- Bagge, Sven Pedersson, till Söderby, anförare i Österbotten
emot Ryssarne ; berättelse om hans krigståg till Hvita hafvet
(1591), 38: 103.**
- Bagge, Torckildh, fogde i Rasbo och Waxala härader ; an-
klagelse mot honom och dom, 29: 188.**
- Baggetongeoss i Wissefjerda socken i Småland, rå mot Dan-
mark, 29: 57.**
- Balance-Commissionen (1726), 40: 349.**
- Baletter vid hofvet i Stockholm (1649, 1659, 1652); 20: 310,
311, 313, 317, 322, 323; 22: 299.**
- Baltesfiorden (Finnmarken), 39: 138.**
- Baltzar, mäster, läkare, 5: 55.**
- Baltzar, Jacob, adlad von Baltzar, öfverste-lieutenant, intro-
duceras å riddarhuset, 34: 419.**
- Bandholtz, Abraham, öfverste-lieutenant, introduceras å rid-
darhuset, 34: 422.**
- Banér, Axel Gustafsson (till Herborum och Braberg, riksråd,
riksmarskalk), 27: 193.**
- Banér, Axel (till Åkerö och Johannisberg), friherre, grefve,
riksråd, generallöjtnant, 7: 219, 274, 275; 34: 151 ff.**
- Banér, Christer, 7: 95.**
- Banér, Claes Pedersson, till Ekenäs, friherre, kammarherre
(slutligen riksjägmästare), 9: 150.**
- Banér, Eskil Isaksson (till Wennegarn, ridd. o. riksr.), höf-
vidsman på Ståkeholm, 7: 21.**
- Banér, Gustaf Axelsson, till Djursholm och Ekenäs, slutli-
gen riksråd, 3: 51; 12: 165; sändes till Polen, 12: 190;
bref från honom, 15: 53; d:o till Kongl. Maj:ts 3:ne se-
creterare, 38: 76; d:o till honom från drottning Gunilla,
*Skand. Handl.***

- 3: 241; d:o från Carl Henriksson Horn, 38: 74; anklagad vid riksdagen i Linköping (1600), 19: 231 ff.; halshuggen, 3: 29.
- Banér, Gustaf Persson (till Gamla Carleby, herre till Ekenäs, Tuna, Salis m. m.), riksråd, 29: 369; 35: 317, 322.
- Banér, Gustaf Adam, grefve (till Sordevala, friherre till Gamla Carleby, herre till Målhammar m. m.) 31: 369.
- Banér, Johan, sist riksråd, fältmarskalk; 25: 143; 32: 239; 35: 2, 52, 59; 36, 376, 398; 38: 439; antages till general för de förenade trupperne, 29: 258; sändes åt Schlesien, 29: 303; tågar från Magdeburg till Braunschweig, 36: 400; Oxenstiernas loford om honom, 35: 199; hans hustrus död, 38: 243; påtänkt efterträdare åt Oxenstierna i directorskapet, 38: 228; bref från Axel Oxenstierna, 38: 159, 169; bref till C. G. Wrangel, 5: 61.
- Banér, Johan Claesson, frih. general-lieutenant, 2: 274, 275; 37: 383, 411.
- Banér, Isac Nilsson till Skedenäs och Runnegarn, slottslofven på Stockholm, legat till Ryssland, 3: 32.
- Banér, Knut Eskilsson, till Wennegarn, Skedenäs och Lindö, ridd., riksråd, lagman, höfvidsman på Stockholms slott, 7: 21; 18: 15; sjukdom, 19: 101, 112, 114.
- Banér, Margareta Persdotter, Claes Stjernskölds frieri till henne, 28: 354.
- Banér, Per Axelsson, skeppshöfvidsman, kon. Erik XIV skriver äreminne öfver honom, 3: 29.
- Banér, Per Gustafsson till Ekenäs och Tuna, riksråd, 2: 80; 19: 384.
- Banér, Sigrid Eskilsdotter (g. m. rikrådet Nils Eriksson Gyllenstjerna, och moder till Christina Gyllenstjerna), frigifves från dansk fångenskap (1524), 17: 182.

- Banér, Sten Axelsson** till Hendelö och Bro, ridd., riksråd, tillfångatagen af de danske vid Flishult, **12: 288; 21: 31**; skonad vid Sture-morden, **21: 22, 23, 24**; bref från h., **15: 64**; anklagad vid riksdagen i Linköping (1600), **19: 231 ff., 34: 98**.
- Banér, Svante Svantesson** (frih. till Gamla Carleby, herre till Djursholm m. m.), **31: 325**; duell med Lars Fleming, **22: 308**.
- Bank, låne-, föreslagen af Axel Oxenstierna, 37: 184**; Palmstruchska, **5: 290; 9: 113**; år 1757, **23: 169**.
- Bank, preussisk general, 34: 184—186, 188**.
- Bankväsendet i riket, (1661—2), 32: 296, 309**; under kon. Carl XI, **7: 201**.
- Bannlysning, påfven Leo X:s mot hela Sveriges rike, 21: 264**; domcapitlets i Linköping mot Mathias Göstafsson, **21: 267**.
- Banquet i Stockholm, hos landtgreffen (1650), 20: 311, 312**.
- Barby, slott, 36: 356; 38: 160**; intogs af Banér, **38: 170, 188**.
- Barchius, Nicolaus, doctor, bisk. i Westerås, 37: 436**; håller riksdagspredikan 1731, **37: 298**.
- Barck, Samuel, statssecreterare (sedermera frih. och greffe), 7: 252, 291; 34: 155**.
- Barck, Ulric, greffe, riksråd, 16: 222; 23: 153, m. fl.**
- Barclay, Wilhelm, öfverste för Stockholms borgerskaps militär, 31: 41**.
- Barfotabröderne i Sverige, gåfva till dem, 12: 23, 24, 27**.
- Barkarö (Berkerne), socken i Westmanland, 7: 35**.
- Barkasäter (nu Barksäter i Ö. Wingåkers socken och Södermanland) 2: 64; 6: 54**.
- Barna härad (i Wenersborgs län), häradshöfd. derst. (1541), 29: 134**.
- Barnarp (Barnatorpa), socken i Småland, 13: 68**.

Barnatorpa, se **Barnarp**.

Barnekow, Christian (frih. till Widsköffe, Strö, Wartofta och Bulitz), major, **34**: 161, 211.

Barnhuset, Stora, i Stockholm, **16**: 419.

Barnöff (äfven **Balnolff**), till Geningen, sändebud från hert. Ludvig af Churfaltz, **12**: 235, 239.

Barnängen, Ekmans klädesmanufactori derst. (1731), **37**: 413, 449, 451.

Barrière-tractaten, **10**: 234, 275.

Barse- (Bergs- och Berse-) **fjorden** (Finnmarken), **39**: 139, 163, 179.

Bart, chevalier, inkommer, i sjönöd, med prinsen af Conty, till Elfsborg (1697), **40**: 128.

Bartholomes, målare, **21**: 48.

Bartholt Erichson, **36**: 106.

Baröö, **20**: 50.

Baserfält, kapiten, **6**: 62.

Basilus eller **Wasiley**, rysk czar, **20**: 271.

Basse, Joon, väpnare, **29**: 43.

Basse, Ramund, häradshöfding i Flundre härad, **29**: 42.

Basserode, kejserlig österrikisk minister, **8**: 70.

Bassewitz, öfverste, holsteinsk minister, geheimeråd, **6**: 256, 260; **7**: 234, 285; **8**: 164, 166; **12**: 321; **34**: 185.

Bathsky, woiwod, **24**: 197.

Baudis, **25**: 219.

Baudissin, öfverste i svensk tjenst, **24**: 170, 171, 192; **25**: 114, 122, 153; **37**: 238; reträtt, **25**: 165; fången vid Demnitz, **2**: 105.

Baudouel se **Bothwell**.

Bauman, von, Niclas, introducerad å riddarhuset (1726), **34**: 419.

- Baumgarten, Nils Christer, förut Baumgart, öfverste, erhåller ordres att föra Goertz till Stockholm, 4: 316.
- Bayeske flottan (1525), 18: 282.
- Baijsen, von, Hanno eller Haus, gubernator öfver Preussen, 36: 50, 54; bref till konung Carl Knutsson, 36: 59.
- Beata Akersdotter, fru, dess arfvinge, 37: 369.
- Beck, archiater, bref från Linnæus, 8: 302, 303.
- Beck, Baltzar, instruction för honom rörande Lappmarken, 39, 217 ff., 258 ff.
- Beck, Corfitz Ludvig, major; memorial, rörande dess process om St. Torup, 37: 407.
- Beck, Jockim, till Gladsax och Andrarum, 6: 131.
- Becker, von, Axel, paskill-skrifvare, sitter en tid på Danviken, 16: 409.
- Beckman, Peter, sergeant, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 289.
- Befallning, öfverste-, tillförordnad regering af kon. Eric XIV, för norra delen af Sverige, under hans frånvaro i södra orterne (1565), 27: 80.
- Befallningsmän på slotten (1563), 27: 51.
- Befordringsfrågor, 16: 356; 29: 287; 35: 134.
- Begardt, Cornelius, 1: 28.
- Behm, Conrad, öfverste, 25: 95.
- Behm, Isaac, ståthållare öfver Uleåborg och Österbotten, 39: 179, 265; fullmakt att uppbära lappskatt, 39: 170; instructioner rörande Lappmarken, 39: 173, 209 ff.; d:o rörande gränsereglering mot Ryssland, 39: 213 ff., 228.
- Beikirck i Lifland, 11: 120.
- Beklädnad för soldaterna, tillverkning deraf i Arboga (1563), 27: 47.
- Bellestad, i Bromma socken, se Bällsta.

- Belle-isle**, hertig, fransk fältmarskalk, **23**: 171, 175, 177, 184, 193, 198, fl. ff.
- Bellièvre**, Sieur, **11**: 58, 59.
- Belåå**, i Wermland, rå mot Norge, **29**: 75.
- Beltesten**, i Wirestad socken, rå mellan Smål. o. Skåne, **29**: 60, 77.
- Benedicta**, priorissa i Skokloster, **4**: 16.
- Benedictus** eller **Bengt**, biskop i Linköping, bref till innevånarne i Sunnerbo härad ang. fisket i Skeen, **4**: 15; död, **4**: 16; **17**: 8.
- Benedictus Olai**, kon. Erik XIV:s medicus, **3**: 33.
- Benfeld** i Elsass, **30**: 18; **35**: 72; dess belägring, **38**: 153.
- Bengt Abiörnsson**, se **Lilliesparre**.
- Bengt [Beiñt] Andersson**, häradshöfding i Ale härad i Westergötland (1496), **29**: 42.
- Bengt Gregersson**, se **Lillie**.
- Bengt Gozstaffsson**, erkedjekne i Skara, **12**: 180.
- Bengt Larensen**, **24**: 55, 82.
- Bengt Matsson**, hans arfvingar afstå fisket i Skeen till Nydala, **4**: 9, 14.
- Bengt [Bæñt] Nilsson**, nekar Svante Sture hyllning, **19**: 88.
- Bengt [Beyñt] Olsson**, häradshöfding i Laske härad (1496), **29**: 43.
- Bengt [Bentt] Skrifvare**, **24**: 58.
- Bengt Söffrinsson**, se **Gyllenlood**.
- Benhammar** (nu **Benhamra** i Wada socken och Upland), **2**: 117; **22**, 323
- Beninckhausen**, kejserlig general, slagen vid Oldendorp (1633), **17**: 240, 241.
- Bennet**, Wilhelm, friherre, generalmajor, sist landshöfding, **7**: 252; **37**, 333, 442.

Bentt Schrijffuer, se **Bengt**.

Benzelius, Eric, d. ä., Carl XII:s religionslärare, biskop i Strengnäs, sist erkebiskop, 7: 199.

Benzelius, Eric, d. y., kongl. bibliotekarie m. m., sist erkebiskop, 7: 214, 217; 8: 297; 13: 315.

Benzelius, Henric, erkebiskop, 13: 315.

Benzelius, Jacob, erkebiskop, ang:de hans begrafning, 16: 343.

Benzelatierna, Lars, biskop, 16: 287, 293, 300.

Benzenstjerna, Mathias, statssecreterare, 16: 323.

Ber, Johan, dansk ståthållare, 36: 307.

Berbiedorff, 25: 82.

Berch, Casper Johan, förut **Bergk**, kapiten, 37: 344, 355, 411.

Berch, cancelliråd, 16: 423.

Berckarlar, Berkarlar, se **Birkarlar**.

Berckhoffwer, svensk öfverste, 38: 163.

Berendes, Fabian (frih. till Liljendal m. m., öfverste, general), 21: 146.

Berend och Bärnliard, hr, se **von Melen**.

Berendz, Hans, se **Berndes, Johannes**.

Berensdorff, se **Bernstorff**.

Berg, socken i Westmanland, tillslagen drottning Catharinas (Stenbock)-lifgeding; 14: 208.

Berg, socken i Jemtland; rågångstvist med Wemdals socken, 17: 32; Severin Hansson kyrkoh. derst. (1482), 17: 42.

Berga (Biërga), kyrka i Småland, 14: 92; Ambjörn kyrkoh. derst. (1372), 4: 3.

Berga by (Sunnärbo härad i Småland), 12: 170.

Berga, kyrka i Södermanland, se **Bärbo**.

Berga, i Bro socken och Åkerbo härad, 22: 34.

- Bergen, gåfvor till skattkammaren, Christkyrkan och Apostla-
kyrkan derst. (1347), 12: 44, 46, 49.
- Bergenadler (Arvid, förut Bergman), eftergift för hans enka
på introductionsmedel, 34: 437.
- Bergenhjelm (Johan, förut Berg), hofcanceller, friherre, 17:
278, 290; 40: 176, 185, 188.
- Bergenstjerna, Johan, assessor, (förut Berg och Frondberg),
37: 371, 376.
- Bergenstråle, Rudman, kammarherre, sedan hofrättsråd, 16:
269, 286, 292.
- Bergersta, gård i Westergötland, 22: 322.
- Bergh, Gustaf, commissarie; bref från Claes Stiernskiöld,
30: 235.
- Bergmästare, General-, föreslås af riksrådet (1633), 26: 293.
- Bergqvara (sätessgård i Bergunda socken, Småland), 20: 184,
187, 190; dess särskilda jurisdiction eller s. k. "borg- och
halsrätt;" handlingar dertill, 29: 296; 32: 65 ff.; 39: 273 ff.;
lagläsare, 39: 273, 322, 336, 352.
- Bergsamptet, 21: 208.
- Bergsbruket i riket, 21: 208; 26: 261; 27: 61, 66 ff.,
94, 142 ff.; 33: 141; inkomster deraf till kronan, 26:
250, 293.
- Bergsfrihet (Bergsfrälse), 21: 104.
- Bergshammar, förteckning på der befintlig manuscriptsamling,
7: 20, 46.
- Bergsio, gränsskilnad mellan Jemtl. och Ångermanl. 29: 46.
- Berglagerne, 40: 45, 46; ang. deras förkofran, 21: 209; 35:
140; knektehållet, 35: 236, 251.
- Bergsordning, Kongl. Maj:ts (1563), 27: 67.
- Bergunda, socken i Småland, hr Peder Jonæ kyrkoh. derst.
(1677), 39: 348.

Bergverken, fråga om tillsättande af en berg-öfverste öfver dem (1633), 25: 164.

Berg-öfverste, fråga om tillsättning af en sådan (1633), 25: 164.

Bering, Vitus, rikshistoriograf, salubref på Lundagård, 36: 403.

Borkentin, von, geheimeråd, ambassadör till Sverige, 9: 279, 287, 290; 26: 334.

Berkerne, se Barkarö.

Berlin, Banérs plan att gå dit (1635), 37: 249; churfursten söker neutralitet för staden (1636), 38: 285.

Bernardus, S:t, 17: 3, 4.

Bernburg, besättes af Banér 36: 351, 356; d:o af Torsten-son, 5: 107, 108.

Berndes (Berends, Berndz m. m.), Johannes Jacobsson, till Phora m. m., Johan III:s secreterare, 12: 229; 36: 310, 314, 339; skrifvelse till Kongl. Maj:t om krigsrörelserna i Ryssland 1581 m. m., 36: 263; en bland underhandlarne med Ryssland 1586; 38: 43, 44; bref till Pontus De la Gardie, 36: 100; d:o till kon. Johan III, 36: 156, 164; d:o från Erik XIV, 18: 350.

Berndes (Berendés, Berndt, Johan Joachimsson, herre till Strömsberg, Sollentunaholm, Näsgård och Ökna), rikskammarråd, öfverståthållare m. m., 1: 154; 35: 226; 38: 368, 405; vill byta några gods med kronan, 21: 142, 161; hans död, 20: 320; hans arfvingar innehafva Näsgårds kungsgård för fordran hos kronan, 40: 49.

Berner, 28: 361 ff.

Bernoltha ååssa (Femsjö socken i Småland), rå mot Danmark, 29: 65.

Bernhard, hertig af Weimar, 26: 144; 27: 185, 186; 30: 94; 35: 68, 204; 36: 350; giftermålshandel med pfaltzgreffvens

dotter Christina, 26: 144; söker erhålla Würzburgs och Bambergs biskopsdömen samt hertigdömet Franken, 26: 64; erhåller öfverkommandot öfver arméen i Tyskland, 33: 60; 35: 38, 63; hans qualiteter, 38: 439.

Bernstorff, baron, 10: 123 ff.; 270; 18: 412.

Beronius, lidit dödsstraff, 1: 227.

Berosouwa Oistie, rysk hamn vid Hvita hafvet, 11: 222.

Bertill Jörenssohn, till Strömsnäs, 36: 138.

Beschon, lutspelare vid drott. Christinas hof; kärlekshandel med pfaltzgreffinnan Catharina Eleonora, 27: 248.

Beskickningar, *svenska till utländska magter*.

— deras lärepenning (1527), 1: 26 ff.

— till *Danmark*: biskop Mattis och Bengt Rynningh (1504), 19: 56; bisk. Otthe och Eric Trolle, 20: 263; några af Sveriges rikets råd, till ett möte i Malmö (1506), 19: 130, 131, 141, 148; hertigarne Johan och Carls sändebud (1568) om fred, 12: 169.

— — *England*: från kon. Erik XIV., i giftermålsärender (1558), 12: 96, 98, 99, 249; Johan Skyttes legation (1634—35), 32: 253; 35: 33, 99; baron Carl Sparres sändning såsom envoyé e. ordinaire (1720), 26: 317.

— — *Frankrike*: Grotius (1635), 35: 17; Leffler och Streuff (1635), 35: 71; Schering Rosenhane, ord. ambassadeur (1649), 20: 309.

— — *Hessen*: doctor Wolff, 38: 152, 155.

— — *Holland*: kaniken mag. Olaus Magni Gothus och Johan Richart (1526—7) om ett handelsförbud, 1: 1, 29; Camerarius (1634—5), 20: 351; 35: 100.

- — *Lübeck*: Wulf Gyler och gr. Johan af Hoya, om betalningen af Sveriges skuld (1529), 39: 1.
- — *Polen*: erkebisk. Jacob, Svante Nielsson m. fl. (1507), 20: 231, 232; Peder Brahe, m. fl. (1564), 12: 141; Arvid Gustafsson och Hans Björnsson (1569), 12: 171; Hogenschild Bjelke och Gustaf Banér (1572), 12: 190; Thure Nilsson Bielke (1593), 16: 133; Adler Salvius (1626), 1: 90.
- — *Rewel*: Claes Christiernsson och Hans Larsson (1562), 12: 253.
- — *Rom*: Erich Däken i Linköping, 24: 47.
- — *Ryssland*: Christer Claesson och Siegfried Andersson (1504), 19: 32; kaniken Jenss Laurencii, 19: 86; Antonius Erics, mag. Paulus, archidiaconus i Åbo, Clemens Hogenschild och borgmästaren i Wiborg, Herman Laurencii, (1510), 20: 278; åtskilliga Svea rikets råd m. fl. (1556), 12: 94; (1586), 38: 43; Claes Fleming m. fl. (1591), 38: 110; Peder Sparre, Henr. Fleming och Bengt Skytte (1633—34), 26: 153, 192; 27: 184, 195; 28: 11; 29: 293; 30: 36, 47, 82 ff., 102 ff.; 32: 221; 33: 99; Uddo Ödla (1655), 40: 19; Goertz och Gyllenborg, ambassadörer till kongressen på Åland (1718), 26: 313; Nils Bonde, Carl Otto Hamilton och Carl Fredr. Scheffer (1743), 17: 330, 333, 350.
- — *Sachsen*: grefven af Brandenstein, gen.-maj. Lohusen och Hindrich Schwalenberger, 35: 86, 176.
- — *Siebenbürgen*: Paul Strasburger (1634), 29: 327.

Beskickningar, utländska, i Sverige.

- Axel Oxenstiernas råd (1635) huru de böra emot-

tagas, 35: 130; förbud för utländske sändebud att inköra med vagnarne på kongl. borggården (1697), 40: 93.

- från churfursten af *Brandenburg*: Lewijn Schullenberg (1560), 12: 119; rörande pommerska successionen (1633), 26: 121, 167, 168, 206, 220, 221; 27: 156, 182, 191; von Leutmar (1641), 21: 71; grefve Dohna (1694), 40: 175.
- — hertigen af *Brunswik* till Axel Oxenstierna (1635), 37: 120.
- — drottningen i *Böhmen* till mötet i Heilbronn (1633), 25: 264.
- — *Danmark*: Holger Gregersson och Åke Brage (1524), 17: 181; Eric Brockenhus (1526), 15: 40; Corfitz Knutsson och Jacob Brockenhusen (1563), 12: 256; Protitz Knutsson (1631), 35: 152; Peder Wibe, 35: 31, 151; gesandter (1653), 22: 302; Berkentin (1742) om eng. successionen, 26: 334.
- — *England*: Henric Wain, sändebud till Axel Oxenstierna (1632—3), (1741), 26: 55, 56; Jacksson (1717), 26: 312; Finck, 4: 239; Guidycken (1743), 9: 289.
- — *Frankrike*: Dantzai (1571), 12: 195, 196; D'Avaux (1633), 30: 88; D'Avaugour (1636), 38: 178; Terlon, under kon. Carl X:s tid, 9: 121, 123; Lanmari (1741—42), 6: 330, 331; marquis D'Havrin-cour (1757), 23: 264; De Breteuil och comte de Modène (1769), 16: 374.
- — *Holland*: Paw (1633), 26: 58, 141; (1652) 20: 324; Heekeren (1697), 40: 81, 93; Burmannia (1719), 21: 396.

- — *Holstein*, (1633), 25: 278, 279; 26: 175; (1641) 21: 71.
- — härmäst. i *Lifland* till kon. Gustaf I (1558), 12: 101.
- — *Lübeck*, (1507), 20, 194, 197, 200, 205, 208.
- — *Lüneburg*, Runsebek (1560), 12: 119.
- — *Mecklenburg*, d:r Cottman till Oxenstierna (1636), 38: 412, 421.
- — churfursten Ludvig af *Pfaltz* till kon. Johan III: Helmstedt, Schowberg och Gemninger (1578), 12: 226, 229, 231.
- — *Polen*: mag. Leonardus (1507), 20: 10, 11, 223; från Stephan Bathory (1576), 12: 205; tillämnad (1633), 24: 365, 366, i ändamål att afstyra drott. Christinas thronafsägelse (1654); 22: 307; Garoschi m. fl. (1655), 40: 21, 27; Galnecki (1699), 34: 79, 83, 85.
- — *Pommern* (1633), 26: 221; (1635) 35: 30; till Axel Oxenstierna (1635), 37: 140.
- — *Portugal* (1650), 22: 90.
- — *Preussen*, greffe Solms (1756), 23: 163.
- — *Rewal*: Johan Schmedeman och Jostill Flake (1560), 12: 252; under kon. kon. Johan III (1576), 12: 203.
- — *Ryssland*: Ivan Wasiljewitsch till Sten Sture d. y., 24: 16 ff.; (1557), 12: 95; (1568) i anledning af kon. Erik XIV:s tillbud att för en bytespenning till storfursten skänka sin broder Johans hustru, 12: 157; räddas från plundring af hertig Carl, 12: 167; fredsunderhandlare vid Plusa åminne (1587), 38: 44; (1633) 24: 308; 25: 275, 287; 2: 109, 131, 148, 191, 195, 210, 213; 27: 170 ff.; (1649) 20: 310; knés Dolgorucki (1723), 26:

- 319; densamme (1726—27), 34: 317; Bestucheff (1741), 4: 329; Panin (1757), 23: 173.
- — *Sachsen*, baron Sacken (1756), 23: 163.
- — *Spanien* (1652), 20: 324.
- — *Tartarerne* (1633), 25: 254; (1650) 20: 311; (1655) 40: 34.
- — *Zell*, hertigen af (1697), 40: 84.
- — *Österrike*: Casper och Henrik Minckewitz (1570), 12: 175, 179; greve Goës (1757), 23: 256.

Beskickningar, utländska, i utlandet.

- från *Danmark*: till *Dresden* (1633), 25: 214; till *Frankrike* och *Spanien* (1634), 29: 323; till *Frankrike* (1634), 30: 8; (1636), 38: 151; till *Polen* (1419), 20: 236; till *Ryssland* (1508), 20: 247, 288; till *churfursten af Sachsen* (1636), 38: 151.
- — *England*: till *Danmark* (1743), 9: 288; till mötet i *Frankfurt* (1634), 30: 72; till mötet i *Heilbronn* (1633), 25: 198, 264; till *Österrike* (1636), 38: 415.
- — *Frankrike*: till *Danmark* (1634), 29: 223 ff.; till *Dresden* (1633), 25: 226; 26: 68; till *Frankfurt* (1634), 29: 322; 30: 17; till mötet i *Heilbronn* (1633), 25: 198, 204; till *Polen* (1649), 20: 309, 311; till *Wormserdagen* (1635), 35: 65.
- — *Generalstaterna*: till mötet i *Heilbronn*, 25: 198.
- — *Holstein*: till *Ryssland* (1632, 33, 34), 26: 74, 153; 29: 349.
- — *Lifland*: till *Ryssland*, 19: 87.
- — *Polen*: till *Danmark* (1419), 20: 236; (1633), 25: 119; till *Dresden* (1633), 25: 238.

Bässfiorden, i Finnmarken, 39: 138.

Besze, Niels, 20: 289.

Betalningsmedel, lagligt, bast och blaggarn (1663), 31: 32.

Betesjö (Tingsås socken, Småland), gränslinje mot Danmark (1554), 29: 58.

Bethén, cancellist, arbetar på en historia öfver svenska orden (1769), 16: 350.

Bethlehem eller Bethlen Gabor, 21: 71; 25: 59.

Betzow-passet vid Havel, intages af Banér (1635), 37: 248.

Beueren, hertiginna af, enka efter en hertig af Lüneburg, vistas vid svenska hoffet (1698), 171.

Beuriaek, Johan (äfven Byringck och Buring), 36: 157, 167.

Beurreus, Dionysius (till Edeby, Wallinge och Fituna; fransman, inkommen till Sverige, prins Eriks — sednare kon. Erik XIV — lärare), sedermera riksråd m. m.; 3: 33, 84; kon. Eriks "*perpetuus Legatus*" i England, 12: 98, 99, 248; skickas med giftermålsförslag till drott. Elisabeth i England, 12: 249; förordnas till kammarråd (1563), 27: 12, 63; erhåller öfverinseende öfver Salbergsbruket (1565); 27: 142, 143; förordnas till rådsherre (s. å), 27: 81; mördas, 12: 284; 21: 22.

Bewergern, amt, 32: 137.

Bexell, Daniel, erhåller största röstetalet vid kyrkpherdeval i Clara (1769), 16: 273.

Beynt, se Bengt.

Bibel-öfversättning till svenskan, föranstaltad af den hel. Brigitta, 18: 295, 302; Nya Testamentets öfversättning anbefald, af kon. Gustaf I (1525), 18: 297, 299, 306, 315.

Biblioteker: bisk. Johannis Bothwidi, förteckning derpå, 26: 353; kon. Erik XIV:s förteckning derpå, 27: 380; det kong-

liga under drott. Christinas tid, 22: 169; Ulefeldtzs, öfversändes till Sverige (1662), 31: 371; gymnasiernes m. fl. se Förteckningar.

Bidal, abbé, fransk resident i Hamburg, 16: 153; 40: 136, 233, 269, 270.

Bjelke, Anna Clement, enka efter Nils Pedersson Bjelke till Åkerö; bref till sonen Hogenskild (1574), 15: 51.

Bjelke, Axel Eriksson (till Håradssäter, Råfvelstad och Nygård), Svea rikes råd (sist lagman i Småland), 12: 100.

Bjelke, Axel Johansson (till Liljestad, Håradssäter och Råfvelstad), Svea rikes råd, ståthållare på Stockholms slott, lagman i Östergötland, 3: 30.

Bjelke, Brita Claesdotter (g. m. hert. Carl Philips råd frih. Svante Stenbock till Öresten och Kronobäck), 2: 114.

Bjelke, Brita eller Birgitta, Thursdotter (dotter af riksrådet Thure Stensson till Fogelvik m. m., samt gift 1:o med Jens Falk, en dansk; 2:o med Carl Knutsson Bonde, sedermera konung i Sverige), 36: 3.

Bjelke, Carl Gustaf, greve (till Salestad, frih. t. Krusenbergh, m. m., gen.-major, sedermera president i statskontoret), 7: 258; 21: 392.

Bjelke, Claes Nilsson, frih. till Wik (herre till Kurön m. m.), riksråd, m. m., en bland underhandlarne med Ryssland (1586) 1: 55; 10: 47, 73; 36: 314, 315, 338; 38: 43; bref till Erik Sparre (1590) om Narvas belägring och uppgifvande, 38: 59 ff.; d:o till K. Maj:ts trenne secreterare om den bedröfliga ställningen i Narva (s. å.), 38: 76; anklagas vid riksdagen i Linköping (1600), 19: 329 ff.

Bjelke, Erik Thuresson, till Benhammar, Håradssäter och Råfvelstad; fogat i Stockholm, höfvidsman på Stegeborg, riksråd, höfvidsman på Wiborg, 19: 42; 20: 42; bref från kon.

Hans (1504), 19: 45; från Svante Sture (1506), 19: 157; till brodern Per Thuresson, 19: 162; till erkebiskopen och rikets råd, 20: 157; till Svante Sture och svar derpå, 20: 166, 173; artiklar till rikets råd, 20: 219; bref till rikets råd, 20: 244, 265, till Svante Sture, 20: 287; Svante Stures bref om honom, 19: 100.

Bjelke, Gunilla, kon. Johan III:s gemål, se **Gunilla**.

Bjelke, Gustaf Nilsson (till Korpo, Frössvik och Åkerö, president i Dorpts hofrätt m. m.), frih., riksråd, 9: 205, 206.

Bjelke, Helena (Claesdotter, dotter af riksråd., frih. Claes Nilsson Bjelke till Wik); gift 1:o med riksdrotset greve Magnus Brahe, 2:o med riksråd., amiralen Claes Larsson Fleming, 8: 27; 9: 164; Flemings frieri, 2: 112.

Bjelke, Hogenskild, frih. till Leckö (herre till Åkerö, Ulfåsa och Nynäs, ståth. på Warberg, lagman, ståth. på Stockholms slott m. m.), riksråd, fältöfverste, rikshofmästare, 9: 71; 12: 286; 21: 22, 24, 29; affärdas till Östergötland (1567) 21: 28; fången af de danske vid Flisshult s. å., 12: 288; 21: 31; skickas till Finland att gripa hertig Johan, 12: 135; tränger sig in vid rättegången mot Nils Sture, 4: 101; skickas med confirmation på Stettiner-freden (1570), 12: 185, samt såsom sändebud till Polen (1572), 12: 190; anklagas vid 1600 års riksdag i Linköping, 19: 329 ff.; officierar vid kröningen i Upsala (1594), 1: 61 ff.; *Bref*: från modern, 15: 51; till riksråd., m. m. Erik Sparre, 7: 31; från G. O:son Stenbock, 3: 77; till brodern Thure Nilsson, 7: 54; till riksens råd, 7: 39; till kon. Johan III, 7: 47.

Bjelke, Johan Axelsson (till Liljestad, Häradssäter och Räfelvestad), riksråd (ståth. på Wadstena slott och öfver hela

Östergötland), 12: 165; protesterar emot mordet å konung Erik XIV 3: 47.

Bjelke, Jören, i Norge (1658), 30: 157, 161, 162.

Bjelke, Nils Persson (till Åkerö, riksråd, öfverste-kammarråd, skattmästare); bref från kon. Gustaf I, 34: 90.

Bjelke, Nils Thuresson, till Åkerö (Erwalla och Främmestad); svenskt sändebud i Danmark (1582), 11: 182, 188; kon. Henrik IV:s i Frankrike recommendationsbref för honom (1605), 34: 101; bref från kon. Gustaf II Adolf, 34: 102.

Bjelke, Nils Thuresson, grefve (till Salestad, frih. till Kråkerum, herre till Gäddeholm m. fl., generat af allt kavalleri och infanteri m. m.), fältmarskalk, kongl. råd, gen.-guvernör, 9: 116, 135; 40: 250; processen emot honom (1698) 40: 130, 143, 148, 149, 153, 171, 177, 186, 194, 215; skrifter rörande samma process emot honom, 17: 276 ff.; inköper åtskilliga skilderier af D. Klöcker Ehrenstrahl, 34: 115. *Bref*: från kon. Carl XI; 17: 274; från kon. Carl XII, 17: 283; från Nicodemus Tessin d. y., 34: 122; från Ehrenstrahl, 34: 117, 119; till secreteraren Lindsköld 10: 105, 109.

Bjelke, Peter Thuresson (till Kråkerum och Wik, riksråd, sändebud i Danmark), riddare; bref från Sten Sture d. y., 24: 93:

Bjelke, Sigrid, dotter af Nils Thuresson till Åkerö, g. m. riksmarsken och general-fältherren Gustaf Horn; contract med harneskmakaren David Kohl om vapen, 34: 111; d:o med David Klöcker om skilderier, 34: 113.

Bjelke, Sten Svantesson, friherre, general-guvernör i Pomern, riksråd, direktör för det Evang. Förbundet och general-legat till Tyskland, 1: 165; 8: 16; 9: 93; 24: 388; 26: 85, 160; 29: 236, 259, 309; 30: 80, 107; 32: 178, 214; 37: 96,

98, 110; **38:** 227, 230, 370; sändes att afstyrka drott. Christina från giftermål med prins Ulrik af Danmark, **25:** 172; föreslås och förordas af Oxenstierna till hans successor i directoret (1635), **37:** 258; **38:** 254, 339, 341; *Bref:* till Axel Oxenstierna, **25:** 183; **36:** 390; d:o till Johannes Halenus, **34:** 103; relation till drott. Christina, **7:** 103.

Bjelke, Sten Thuresson, till Ekholmen, Örby och Wik (rid-dare, Svea rikes råd); arfskifte efter hans afl. hustru Margareta Carlsdotter Sparre, **36:** 1.

Bjelke, Thure Nilsson, till Nynäs, Åkerö och Thuresfors, riksråd, ståthållare på Kalmar, sedermera på Kronobergs, Jönköpings och Stockholms slott och öfver dess län, frih, sist hertig Johans af Östergötland marskalk, **3:** 51; **36:** 339; tränger sig in under rättegången mot Nils Sture, **4:** 101; en bland underhandlarne med Ryssland (1586), **38:** 83; fullmakt att vara häradshöfding i Åkerbo härad, **34:** 99; fullmakt att vara legat till kon. Sigismund (1593), **16:** 133; *Bref:* från kon. Erik XIV, **4:** 217; från kon. Johan III, **34:** 91; från Erik Sparre, **4:** 247; **7:** 90; från Ol. Larsson, **4:** 219; från brodern Hogenskild **7:** 54.

Bjelke, Thure Persson (till Salestad, Gäddeholm och Kråkerum, lagman i Småland, riks- och cancelliråd, rikscanceller, friherre), **3:** 29.

Bjelke, Thure Thuresson, till Kråkerum och Råfvelstad, rid-dare (Svea rikes råd, kon. Christian I:s marsk, sist lagman på Öland), **5:** 8.

Bjelke, Thure (Gabriel Nilsson, grefve till Thureholm, m. fl. sedermera general, minister i Wien), öfverste, riksråd m. m.; **7:** 258; **15:** 120; **34:** 134.

Bjelke-gods i Norge (1658), **30:** 203 ff.

Bjelkens stall i Stockholm, 3: 236, 240.

Bjelkenstierna, Anna (enka efter presidenten frih. Jakob Skytte), **31: 160.**

Bjelkenstierna, Claes Hansson, frih. (till Pyhäjocki, herre till Årstad m. fl.), riksråd, amiral, **5: 166; 9: 214; 31: 359.**

Bjelkenstierna, Hans Claesson, till Årstad och Wendelsö, m. fl., lagman i Södermanland, sedermera riksråd, amiral tillförordnad ståth. i Upland, Södermanland och Westmanland, 3: 82, 84; 27: 11; död i Lothringen (1566), 4: 118.

Bjelkenstierna, Nils Claesson (till Edeby och Stensholm, kon. Carl XI:s hofjunkare, sedermera holm-amiral); arfstvist, **29: 202.**

Bjelkeska familjen, dess arfsanspråk på Curland (1743), 1: 318; handlingar ur dess archiv på Thureholm, 34: 90.

Bielsky, wojwod, 35: 5.

Bjerno, socken i Fioland, 22: 322.

Bildensköld (Johan Gabriel, sedermera hofrättsråd), assessor, 15: 126.

Bildensköld (Nils), förut Laugelius, häradshöfding (sedermera assessor i Svea hofrätt), introduceras å riddarhuset, 34: 422.

Bildstein, Carl, öfverste (gen.-major), frih., 7: 287; 34: 211.

Biljarder i Stockholm (1731), 37: 375, 376; afgiften för dem anslås såsom lön åt den nye riksfäktmästaren, 37: 422.

Billberg, kapiten, riksdagsman (1769—70), 16: 268, 337.

Bille, Anders, 20: 124; erhåller Gotland i förpaktning, 29: 368.

Bille, Ewert, sänd af konungen i Danmark att återtaga Jemtland och Herjedalen (1563), 12: 261.

Bille, Harttuich, dansk landsherre i Finmarken (1607), 39: 232, 233, 238.

Bille, Sten, dansk (1506), 19: 127.

Billesholm, kungsgård, nu beställe i Wram socken och Skåne,
14: 224.

Billinchusen, Hinrich (1523), 38: 18.

Billingen, Stora och Lilla, förgäknningar derinvid gjorda af de
danske (1652), 35: 277; förskansningar der anlagda på
1650—70:talet, 35: 356, 410, 462; en skans af master der
anlagd (1659), 35: 393, 413.

Biltjern (Bilsteirn), gränsrå mot Jemtland (1482), 29: 46.

Biltogsmål (1541), 29: 133, 140, 156.

Bindahlen i Norge, 30: 162 ff.

Bindall (Buredal) i Piteå Lappmark, 39: 203, 217.

Bing, engelsk amiral, 12: 328.

Bings, Georg, 10: 288.

Birkenfeldt, pfaltzgreffen af (1633), 27: 186.

Birkenfeldt, prinsen af, föreslagen till tronföl efter kon. Fredrik I, 1: 218; 26: 332, 333.

Birge Jonsson, borgmäst. i Rottneby (1564), 12: 264.

Birge Nilsson, till Winäs, se Grip.

Birger Jarl, d. ä., bevitnar en köpeafhandling (1196), 4: 5;
död (1202), 17: 6.

Birger Jarl, d. y., 17: 6; död (1266), 17: 8.

Birger Magnússon, konung i Sverige, 6: 38; hans bröllop
(1298), 17: 10; hans och hans gemåls kröning i Söderköping
(1302), 17: 11; öenighet med bröderna (1304), 17: 11;
försoning med dem (1305), 17: 11; nödgas med dem dela
riket, 17: 13, 14; hans lag-revision, 21: 251, 252; död
(1321), 17: 14.

Birger Pedersson till Finsta, se Brahe.

Birgerus Gregorii, utvald till erkebiskop i Upsala (1366),
21: 269.

Birgerus Gunnari (Birger, Birghe, Börge) erkebiskop i Lund, 19: 127; 24: 136; skickar ett kon. Hans' lejdebref till Svante Sture (1505), 19: 103; bref från Danmarks rikets råd (1507), 20: 105, 106, 131.

Birgitta eller **Brigitta**, S:ta, 3: 146; af henne föranstaltad bibelöfversättning, 18: 295, 302; död (1372), 17: 16; hennes hus i Rom (1523), 17: 87; 21: 237.

Birkarlarne [Ber-, berg-, birg-, birckekarlar], 39: 111, 129, 148, 149 ff., 152, 153, 165, 166, 167, 168, 169, 183, 186, 197, 200 ff., 210 ff. 223, 225, 226, 254 ff.; deras handel på Wardanger (1595), 39: 139; Lapparnes forna skattskyldighet till dem, 39: 119; birkarlebref, 39: 110; förteckning på dem som varit birkarlar (1606), 39: 198 ff.; hertig Carl ålägger strängt straff för deras lösaktiga lefnads-sätt, 39: 175; handlingar till deras historia i 14:de och 15:de seklerna, 29: 16 ff.

Birkevik, se Björkvik.

Birkeöo i Konga härad, Småland, gränsskilnad mot Danmark (1554), 29: 58.

Biskoparnes förmögenhet under katholska tiden, 21: 245, 261, ff. ff.

Biskopsdömen i riket, 21: 250.

Biskopsgods, relation om reductionen deraf (1691), 22: 314, 324, 362.

Biskopsholmen i Wermland, gränsskilnad mot Norge (1554), 29: 74.

Biskopsinstallation, erkebiskopen Laur. Petri Gothi (1575), 12: 199.

Biskopsräntor, 20: 283; 21: 328.

Biskopstionden, i Linköpings stift (1507), 20: 33; (1524),

13: 49; på Öland; bisk. Brask bortgifver hälften deraf för år 1523, 17: 80.

Biskopstillsättning i Strengnäs, 12: 201.

Biskopstuna, nu Tuna (i Österåkers socken och Stockholms län), fordom erkebiskopsgods, 18: 143; 21: 243; Sten Sture d. y. derst. (1516), 24: 87; erkeb. G. Trolle landstiger derst., 24: 47, 76; svenska arméens hufvudquarter derst. (1719), 21: 384.

Biskopsval under katholska tiden, 21: 234, 235, 256, 257.

Bisättning i Storkyrkan, 22: 187.

Biurebeck, i Konga härad, Småland, gränsskilnad mot Danmark (1554), 29: 58.

Bjuresteen (i Källered s:n, Askims härad, Westerg.), rå mot Danmark (1554), 29: 70.

Bjorum, 21: 10; 29: 84.

Bjälbo [Byälbo] socken i Östergötl., 12: 8.

Biäldranääss eller Biellernäs, i Kinnevalds här., Smål.; gränsskilnad mot Danmark (1554, 1603), 29: 59, 77.

Biörbäck, i Kinnevalds här., Smål.; gränsskilnad mot Danmark (1554), 29: 59.

Björkman, Anders, riksdagsfullmäktig af bondest. (1769—70), 16: 307.

Björkwik [Birkewik], socken i Södermanland; hr Holingerus kyrkoh. derst. (1525), 18: 282.

Björlanda [Biörlanna], s:n på Hisingen i Westergötl., 35: 277.

Biörn Andersson, danskt riksråd, 36: 217.

Björn Erlingsson, vitne till och med-executor af kon. Magni och drott. Blancas norska testamente, 12: 51, 55.

Björnberg, Christina, enkefru, anhåller om utfående af sin afl. mans innestående lön, 37: 433.

Björneborgs län, förenadt med Åbo län, se vidare Åbo och Björneborgs län.

Biörnehedt eller **Biörnhögberg** (i Sätla s:n Marks här., Westerg.), gränsmärke mot Danmark (1554, 1603), 29: 69, 81.

Björnklou, **Mathias**, förut **Mylonius** (prof. i Upsala), sedermera legations-secret., resident och minister vid flera utländska hof, hofcanceller, riks- och cancelliråd m. m., 6: 83; 9: 94, 142, 207; bref till grefve Per Brahe d. y., 19: 386.

Björnram, **Hans Larsson**, (till Ysnäs eller Issnäs), guvernör öfver Finland, amiral (öfverste befallningsman öfver Wiborg), 12: 260; 27: 113.

Biörnsund, i Romsdalen i Norge, 30: 222.

Biörsædö, på gränsen emellan Sverige och Norge (1489), 29: 52.

Björskog [**Biorskog**], 5: 265.

Blackehall, i Färgaryd s:n (Westbo här., Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 65.

Blackekiersbeck eller **Blackekär**, i Grimmared s:n (Marks här., Westerg.), gränsskilnad mot Danm. (1554, 1603), 29: 67, 81.

Blackwell, engelsk doctor, 3: 260.

Blanca, drott. i Sverige; hennes förmälning med kon. **Magnus Ericsson** (1336), 17: 15, 16; hennes och hennes gemåls svenska och norska testamenten (1346 och -47), 12: 3, 38.

Blasius-Holmen i Stockholm (1633), 26: 226, 289.

Bleking, kon. **Waldemars** bref rörande B., 13: 70; **Svante Sture** ditsänder krigsfolk (1507); krigshändelser der vid s. t., 20: 98, 100, 123, 175; svär kon. **Gustaf** trohetsed, 2: 32; gräns mot Konga här. (1603), 29: 77; tillståndet derst. 1658,

- 6: 85; skrifvelse angående dess befästningar (1662), 35: 375; snapphanar derst. (1678), 5: 284.
- Blekinge och Christianstads län; landshöfdinge-berättelse derom 1675, 31: 395 ff.
- Blekker, i Wermland, gränsrå mot Norge (1554), 29: 75.
- Blenchall, i Nykyrke s:n (Wartofta här., Westerg.), gränsmärke mot Danm. (1603), 29: 77.
- Blengstorp, 20: 188.
- Bligsberg, 18: 371.
- Blix (Magnus, häradshöfd. i Stockholms län), riksdagsman 1769—70, 16: 301.
- Blixen, von, kapiten, 34: 160 fl. ff.; anbud (1731) å accis för bränvinsbränning, 37: 390.
- Blockhusudden, 31: 9.
- Blom eller Blume, Peter, amiral i svensk tjänst, 5: 88; 21: 147; 24: 253, 320; 37: 278.
- Blomcreutz, Didrik, major (sedermera öfverste och directör för fästningsbyggnaderna i Finland), 15: 154.
- Blomfelt (Samuel, förut Florin), lagman i Carelen, 34: 134, 293; 37: 306.
- Blommert, ang. kopparhandeln (1632), 9: 169.
- Blomsholm, säteri (i Skee s:n, Wette här. och Bohus län); sjukhus inrättas der för arméen (1718), 2: 140, 146.
- Blomskog, s:n (i Nordmarks här., Wermland), 19: 379.
- Blumendal eller Blomendal, churfurstens af Brandenburg råd, sänd till Axel Oxenstierna, 35: 41; 36: 398.
- Bly, inköp deraf utifrån (1632), 24: 263, 328.
- Blåfielt, Henrik, rytmäst. (vid Åbo läns kavalleri); ang. begrafningshjelp för honom (1731), 37: 419, 433.
- Blåfinnestjern [Blåfinnes thiorn], gränsskilnad mot Jemtland (1482), 29: 47.

- Bo**, egendom vid Södra Stäket, bygn. derst. upptrända af Ryssarne (1719), 21: 389.
- Bo Jonsson Grip**, se **Griphufvud**.
- Bock**, Josth (1565), 27: 137.
- Bockebodhassjö** (i Wissefjerda sock.), Smål.; gränsskilnad mot Danmark (1554), 29: 57.
- Bockholmssund** (Bocholsund, Bokolswnd), 16: 22, 30, 35.
- Bocksjöholm**, 4: 143.
- Bodekulla**, nu Carlshamns stad, 6: 117, 141, 143; svenska flottan der förlagd (1662), 31: 359; skansen derst., 31: 349; förslag till befästningar derst., 35: 378, 380; skeppsbygnad (1662—63), 31: 170, 189, 325, 336, 387.
- Boderna** (nu Bodarnes sn, i Grimstens här., Nerike), fråga om bildande af en egen församling derst. vid 1650 års riksd. 22: 131, 133, 207, 251.
- Bodewicht**, på Öland, 12: 293.
- Bodley**, eng. sändebud till Danm. och Tyskl. (1585), 11: 297, 308.
- Boeckel**, resident, 8: 83.
- Boeclerus**, Johannes, 8: 49.
- Bogesund** [Bogödsund], 5: 169; 10: 79; 19: 417.
- Bogislaus**, hertig af Pommern, 12: 215.
- Bohagle**, Antonius (1569), 29: 165.
- Bohm**, Lars, secr. i Göta hofr., föreslagen till borgmästare i Örebro; förslaget afstyrkes af regeringen, 29: 214, 216.
- Bohus**, slott, belägras (1566), 4: 89, 90; dess fästningsverk (1659 och 1677), 33: 372, 439, 445, 452, 457.
- Bohus län**, landhöfdinge-berättelse derom för åren 1661 och 1662, 31: 404 ff.
- Bok**, förbjuden ("Perspicillum Bellicum"), 31: 231.

Bokhandel, ang. understöd åt Giörwells, vid 1770 års riksd.
16: 406.

Boktryckerier, i Söderköping och Stockholm (1526), 16: 44, 79.

Bolck eller **Bölche**, Peter, sändes till Tyskland för anskaffande af krigsfolk och bysseskyttar (1565), 27: 119, 120.

Bolingbroke, lord, 10: 181, 193.

Bollhuset i Stockholm (1563), 12: 134; inrättas af kon. Erik XIV, 3: 18.

Bolman, krutleverantör (1563), 27: 46, 111, 115, 137.

Bolmstedt, prost, riksdagsfullmäktig (1769—70), 16: 295.

Bolt, Amund (1460), 9: 26.

Bomhouver, Bernt eller Barendt, uppbringar danska fartyg, 13: 26, 60; skickar riksföreståndaren Gust. Wasa en barberare från Danzig (1522), 38: 6.

Bondastigemot, i Barnarp s:n, Tveta här., Smål., upplåtes åt biskopen i Linköping (1524), 13: 68.

Bonde, Carl Gustafsson, greve (till Björnö, frih. till Hesselby m. fl.); svensk minister vid franska hofvet (slutligen kongl. råd, president, ambassadör), 40: 88, 89, 90, 97, 106, 220, 227, 231; bref från O. W. Königsmark, 10: 97.

Bonde, Carl (Philipsson, frih. till Laihela, herre till Bordsjö m. fl.), ståthållare (på Westerås o. a. ställen, sed. riksr., guvernör i gen.-bergs-amtet); kon. Gustaf Adolfs bref till honom rörande knektehållet i Dalarne (1621), 35: 210.

Bonde, Christer Carlsson, frih. (till Laihela, herre till Bordsjö, Espelunda m. fl.), riksr., president, ambassadör m. m., 31: 331, 334; berättelse om tillståndet i Skåne, Halland o. Bleking (1658), 6: 85; bref till kon. Carl XI, 6: 175; 9: 216.

Bonde, Gustaf (Carlsson, till Björnö, Bordsjö m. fl.), greve, landshöfd., presid., riks- och cancelli-råd, Upsala akademis

canceller m. m., 7: 220, 260, 291; 15: 120, 177; 37: 402.
præses i kommissionen mot gr. Wellingk, 34: 184; bref om
gamla riddare-orden (1749), 3: 166.

Bonde, Gustaf Carlsson, frih. (till Lajhela, herre till Espe-
landa m. fl.; riksr., rikskammarråd), riksskattmästare, med-
lem af förmyndare-regeringen under kon. Carl XI, 9: 113;
bref till greve Per Brahe, 9: 212.

Bonde, Jöns (Thordsson), till Bordsjö och Traneberg m. fl.,
riksr., öfver-amiral m. m.; kon. Erik XIV:s instruction för
honom, 9: 50.

Bonde, Carl Knutsson, se Carl VIII Knutsson, konung.

Bonde, Knut (Thordsson), till Skällnora, Fogelvik och Räf-
velstad), ridd., Svea rikets råd, kon. Carl Knutssons fader,
36: 1.

Bonde, Nils Carlsson, greve, till Hörnåsholm och Tofta-
holm, landshöfd. i Södermanl.; deltagar i beskickningen till
Ryssland 1743, 17: 331; fullmakt och instruction för hon.,
17: 333; pass, 17: 350; skrifvelse till kon. Fredrik, 17:
356; — från svenske plenipotentiarerna i Åbo, 17: 358;
från greve C. Gyllenborg, 17: 361.

Bonde, Thord (Carlsson till Penningeby och Tuna län), kon.
Carls och Svea rikets råd, riksmarsk, mördas, 5: 5.

Bonde, Thord (Thordsson) på Traneberg, 21: 357.

Bonde, Thord Ulfsson (till Thordsberg, Harbroholm m. fl.;
presid., hofrättsråd m. m.); landshöfd. öfver Skaraborgs län,
sed. riksr.; landshöfd.-berättelse för Skarab. län åren 1661
—66, 31: 103.

Bondekyrkor (1563), 27: 21.

Bonde-släktens anor, 3: 24.

Bonethi, Andreas Nicolaus, betyg om äktenskap emellan Carl
Gustaf och drott. Christina (1647), 27: 249.

Boneausköld (Gustaf, förut Boneau, cancelliråd, statssecreterare), secreterare, 34: 173 fl. ff.

Boowijk på Gotland, 29: 387.

Borastus, Gregorius, d:r, domherre i Frülenborg, 9: 194.

Borch, von der, Berendt, tyska ordens härmäst. i Lifland, 32: 19.

Borchen, gen.-major, 9: 272.

Borcht, Benedictus, konungens i Danmark secret. (1585), 11: 307.

Bordsjö (säteri, beläg. i Askeryds sn., N. Wedbo här., Smål.; gammalt Bonde-gods), 6: 174, 176.

Borg, kapiten (1726—27), 34: 159, 305.

Borgeläger [borgaläge, börgarelager], 9: 34; 13: 89; 21: 333; 27: 37.

Borgenstjerua (Carl Christopher), kapiten vid Bohus läns dragoner, 13: 305.

Borgrätter på K. M:ts slott och gårdar (1563), 27: 27, 92; särskild jurisdiction för Engsö gård, 32: 65 ff.; för Bergqvara, 39: 273; för Kronoberg, 39: 315, 320.

Borgholm [Borc-, Bork-], fordom ett slott (beläget i Repplinge socken) på Öland, 20: 36; 26: 236; uppgifves af de svenske (1456), 5: 3; misslyckad stormning af de svenske (1507), 20: 124; Gustavianskt arfvegods, 22: 404; Nils Sture daterar derifrån bref, 4: 113; om dess befästade (1656), 35: 301 ff.; (1679) 35: 450, 455; garnisonens förstärkande (1657), 35: 347.

Borgo eller **Borgå**, stad i Finland, 31: 475; uppbränd af Ryssarne (1508), 20: 270; kungsgården derst. (1512), 24: 27.

Boris Fedorowitz Gudanaui, 38: 56.

Bornholm, ö, intages af de lybske (1522), 2: 26; sjöstrid

- derinvid emellan svenska och danska flottorna (1563), 12: 136, 257; 21: 16; sjöslag deremellan och Jarlsmynde mellan desamme (1565), 12: 278; under svenskt våld (1658); handlingar derom, 31: 337, 388; 39: 374; uppror derst. (1658), 39: 424; godsens räntor (1662) 31: 372; s. k. "Bornholms vederlag" 31: 367.
- Bornhöft** [Bornahofved], Danskar der tillfångatagne (1227), 17: 7.
- Bornim**, hertig af Pommern, 12: 215.
- Borotinschoi**, Peter Ivanowitz, knes, 36: 137.
- Borreby-elf** i Skåne, 6: 119.
- Borssua**, Södre, i Sunnerbo härad (Smål.), gränsskilnad mot Danmark (1554), 29: 60.
- Bort**, S:r (1698), 40: 159.
- Boskaps-hjelpen** [B.- skatten eller B.- penningar] under åren 1627—50; 1: 113, 116, 129, 131; 21: 80, 166; 22: 114, 151, 168, 228 fl. ff.; 25: 133, 263, 298; 29: 302; 32, 251.
- Bossjö**, i Märdaklef s:n, Kinds här. (Westerg.), gränsskilnad mot Danm. (1603), 29: 80.
- Bosta**, se Båtstad.
- Boström**, Johan, politi-borgmästare i Stockholm, talman för borgarståndet, 34: 127; 37: 296.
- Boställen**, officerares, vid indelta regementen (1731), 37: 412.
- Bothwell** [Baudauel, Budeuel], skottsk grefve, gift m. drott. Maria af Skottland, 8: 77; 11: 116.
- Botin**, Anders kammarråd m. m. (adlad af Botin, assessor i antiquitets-archivet); ang. hans arbeten, 16: 423.
- Botkyrka** [S:t Botwid], s:n (i Söderml., Stockholms län); gåfva dit (1346), 12: 25; kon. Erik XIV med sitt krigsfolk derst., 21: 33; berättelse om kon. Eriks seger derst. öfver hertigarne, 3: 62, 72.

Botweect, bref från kon. Gustaf I ang. marknaden i Askersund, 19: 183.

Botwid Larsson, se Anckar.

Bouo, biskop i Linköping, död (1285), 17: 9.

Bourbon, cardinalen af (1585), 11: 299.

Bourbon, hertigen af (1715), 8: 207.

Bourdelot, abbé, drott. Christinas medicus, 8: 41; 9: 87; afreser från Sverige (1653), 22: 304.

Bourdin, kon. Henrik III:s i Frankrike råd och statssecret. (1575), 11: 50.

Bourgogne, hertigen af (kon. Ludvig XIV:s sonson); hans giftermål (1697), 40: 249.

Bousquet, Jean Louis, fransman, general i svensk tjänst, 7: 258; hans regem. i Finland (1741), 341.

Bowsk, slott i Curland, 12: 140 fl. ff.

Bozen, S:r, churfurstens af Sachsen sändebud till Stockholm (1697), 40: 114, 246.

Boije, Göran (Nilsson) till Gennäs (och Kulla, fältmarskalk, öfverste befallningsman på Reval m. fl. slott, sist gen.-krigsöfverste, riksr.), 36: 156, 166, 223, 232, 272, 289, 310; en bland underhandl. om stillestånd med Ryssl. (1593), 38: 110; bref till hert. Carl, 38: 78.

Boije (Hans Henrik, frih. till Gennäs), löjtn., slutligen landshöfd. i Nylands och Tavasteh. län, presid. i statskont. m. m. 15: 179, 228, 242; 16: 252.

Boije, Nils (Andersson, till Gennäs och Dalkarthy, kon. Erik XIV:s förtrogne man och secreta råd), riksr., öfverste-befallningsman öfver hela Finl., 3: 32; förordnas att belägra Bohus slott, 4: 90; *Bref*: från Jöns Smäländing, 4: 91; till Nils Sture att göra motstånd mot Munk och Svala, 4: 93;

- till densamme att vara honom följaktig vid Bohus belägring, 4: 90; beordrar Nils Sture m. fl. till Norge, 4: 97.
- Boön, i närheten af Carlshamn, 6: 145.
- Braakel, Otto, borgare i Lübeck på 1500:talet, 16: 56.
- Brabe, Abraham (Nilsson, grefve, till Skokloster, Rydboholm m. fl.); gen.-major, 7: 219.
- Brahe [Braghe], Andreas, pröbendatus Calmariensis vid 1500-talets början, 20: 25.
- Brahe, Andreas Petri, domprost i Upsala; biträder med utarbetande af kyrkobalken (1290:talet), 12: 251.
- Brabe, Birger Pedersson (till Finsta, ridd., kon. Birger Magnussons råd; den hel. Birgittas fader); lagman i Tiunda här.; öfverser och ändrar Uplandslagen, 21: 251.
- Brahe, Catharina Persdotter (dotter af riksr. grefve Per Brahe d. ä.); hennes giftermål med frih. Christoph. Schenck, 4: 238.
- Brahe, Christina (Abrahamsdotter, dotter af riksr., öfverstemarskalken m. m. Abraham B.), gift med riksr. och fältmarskalken Åke Henriksson Tott, 2: 111.
- Brahe, Ebba (Magnusdotter, dotter af riksr., riksdrotset, riksmarsken m. m. grefve Magnus B.; g. m. riksmarsken m. m. grefve Jakob De la Gardie); hennes kärlekshandel med Gustaf Adolf, 5: 39; 8: 32; kärleksbref från densamme 21: 37; 23: 86; bref till densamme, 23: 85; d:o från enkedrott. Maria Eleonora, 23: 88; bref till sonen Magnus Gabriel, 15: 99, 101, 103, 109; 18: 371.
- Brahe, Ebba Pedersdotter, dotter af riksr. grefve Per Brahe d. ä., och gift m. rikscancelleren Erik Sparre; bref till brodern Gustaf (1589) 15: 69.
- Brahe, Elsa Elisabeth Pedersdotter, dott. af riksr. grefve Per Brahe d. ä., gift andra gången med pfalzgreffen hert. Adolf Johan; bref från riksr. Claes Tott, 9: 246.

Brahe, Erik (Nilsson, till Skokloster, Rydboholm m. fl.), f. d. öfverste; dömd vid 1756 års riksdag, 13: 285.

Brahe, Erik (Pedersson, till Wisingsborg, frih. till Lindholm, herre till Alwem), grefve, riksr., öfverståthållare, 10: 32.

Brahe, Gustaf Pedersson, grefve till Wisingsborg (frih. till Sundbyholm m. m., hofjunkare, ståthåll. på Stockholms slott), fältmarskalk; bref till systemen Ehba, 15: 69.

Brahe, Magnus Pedersson, grefve (till Wisingsborg, frih. till Rydboholm m. m., lagman i Upland, sedn. riksr., riksmarsk), riksdrotz m. m.; kallas af kon. Carl IX att infinna sig i domstolen vid Distingen (1606), 29: 200; tager sin död vid tidningen om Gustaf Adolfs död, 8: 32; begrafning i Westerås (1633), 25: 273.

Brahe, Nils Nilsson, grefve (till Wisingsborg, frih. till Rydboholm m. m.), riksr., amiral m. m., 9: 140.

Brahe, Peder Abrahamsson, Per Brahe d. y. kallad, grefve (till Wisingsborg, frih. till Cajana m. m., riksr., guvernör öfver Preussen; gen.-guvernör derst. och sedn. i Finland, presid. i Svea hofrätt m. m.), riksdrotz, 7: 149; 8: 26, 40; 9: 92, 140; 25: 252, 256, 266; 29: 326; 32: 157; 38: 227; memorial för honom (1632), 24: 284; rikscancellerens resolution derpå, 24: 342; utsändes (1634) af regeringen till A. Oxenstierna ang. traktaten med Polen 28: 48; 30: 26; berättelse om tillståndet i Finland (1638), 31: 426; *Bref*: till bisk. Johannes Mathiæ, 25: 293; till C. G. Wrangel, 3: 117; från Arn. Joh. Messenius, 9: 182, 182, 187, 193, 197; från riksr. frih. Bengt Skytte, 9: 202; från riksr. m. m. Claes Tott, 9: 210, 228; från riksr. m. m. Gustaf Bonde, 9: 212; från Joh. Adler Salvius, 5: 161; från kon. Carl Gustaf, 5: 165; från Hugo Grotius, 5: 66; från Claes Rå-

Iamb, 9: 235; från bisk. Samuel Enander, 9: 240; från hert. Adolf Johan, 9: 220; från Schering Rosenhane, 9: 222, 231; från Gyllenhjelm, 2: 116; från Johan Skytte, 2: 104, 107; från Jakob De la Gardie, 2: 109; från J. Hambræus, 10: 81.
Brahe, Peder (Joachimsson), Per Brahe d. ä. kallad, greve (till Wisingsborg, frih. till Rydboholm och Lindholmen, riksr.), rikshofmäst., riksdrots, 12: 286; skickas till Östergötl. mot de danske (1567), 12: 154; 21: 28; skickas till kon. i Polen, 12: 141; erhåller uppdrag att vårda rikets angelägenheter under kon. Erik XIV:s sinnessjukdom, 12: 150; död (1590), 3: 22; anteckning om k. Gustaf I, 4: 31. *Bref:* till Jöran Persson, 4: 48; till Erik Sparre, 7: 64; från kon. Erik XIV rörande Jöran Persson, 29: 178, 179.

Brahe, Tyke (1525), 14: 26.

Brahe, Åke (1525), 14: 45.

Brahelinda, 5: 169.

Brahelunda, nu Haga, kongl. lustslott vid Stockholm, 2: 209.

Braheska samlingarna å Skokloster, se Förteckningar.

Brambeke, Otto, rådman i Dantzig, 36: 39, 41, 44, 45.

Brandenburg, 30: 85, 86; 32: 187; 37: 101, 125, 145;

A. Oxenstiernas tankar om Sveriges förhållande till B. (1633), 26: 72; churfursten Albrecht Fredrik derst. firar sitt bröllop (1577), 12: 215; churfursten Georg Wilhelm, 35: 4, 23, 40, 41, 52, 87; 37: 171, 283; giftermålsförslag med drott. Christina af Sverige (1633), 25: 137, 148; intentioner och anspråk på Pommern, 26: 85, 129, 151, 167, 168, 206, 207; 30: 18 ff., 92 ff.; sändebud till Sverige rörande pommerska successionen, 27: 156 ff. 182, 191; intriger mot Axel Oxenstierna, 26: 144; drager sig från förbundet med Sverige (1634), 38: 435; stämplingar mot Sverige och orsaken till fiendskapen mot detta land, 35: 189, 201; 37:

235; 38: 268; öppnar passen för fienden, 36: 400; bref till A. Oxenstierna, 36: 398; begär neutralitet för Berlin, 38: 285; ang. brandenburgska husets arfsrätt till Preussen (1575), 11: 59.

Brandenstein, af, grefve, svenskt sändebud hos churfursten af Sachsen (1635), 35: 86; 36: 370, 399; 37: 110, 228.

Brander, kapiten (1726), 34: 139 fl. ff.

Brander, **Jacop Dirichson** (till Murilla), befallningsman i Kexholm, 36: 246.

Brandes, **Johan**, notarius (1526), 16: 58.

Brandstorp (i Wartofta här., Westergötl.), 29: 90 fl. ff.

Brandt, **Gerd**, borgare i Danzig, 36: 44.

Brandtes, **Brandt**, höfvidsman på Pernau (1565), 12: 144.

Branner, cancelliråd, se **Brauner**.

Branten, camererare (1658), 30: 240.

Brask, **Johannes** eller **Hans**, biskop i Linköping, sändes till mötet i Malmö (1506), 19: 130, 137, 143, 145; omtänka om rikets handel och näringar, 17: 99; "cardinal och legatus de latere", 17: 104; bref från påfven Leo X (1518), 17: 104; brevexling, 13: 17 ff.; 14: 25 ff; 15: 4 ff; 16: 7 ff.; 17: 67 ff; 18: 211 ff.; — med Sten Sture denyngre, 24: 11, 108, 147, 149; motstånd mot lutherska läran, se **Luther**.

Bratt (**Johan Jakobsson**, adlad **von Bratt**, sist revisionskommissarie), assessor, 34: 299.

Braubach, en stad i Churfaltz (nu i Nassau vid Rhen), 12: 226.

Brauner, **Hans** eller **Johan**, cancelliråd, sedermera landshöfd., frih., 34: 256.

Braunjohan, von, **Carl Rutger**, kongl. kammarherre, 37: 435.

Bréant, major, 34: 209.

Brecku, på gränsen emellan Sverige och Norge (1489), 29: 52.

Breda, öfverste (1635), 35: 53.

Bredehall, (i Hallaryd s:n) Sunnerbo här., Smål., gränsmärke mot Danm. (1603), 29: 77.

Bredesund, i Romsdalen i Norge, 30: 222.

Bredha, Severin, f. d. hofmästare, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 303.

Bredbäckshult i Linneryd s:n (Konga här., Smål.), 22: 320.

Brefporto i Sverige, förhöjdt under kon. Carl XII, 21: 366.

Breide, holsteinsk minister, gen.-major (1726—27), 34: 302.

Brekeshär, Norra, fiske derst. tillhörigt bisk. Brask, 13, 81.

Bremen, erkestift, 28: 10; 38: 269, 296, 297; föreslås såsom recompense åt Sverige (1636), 38: 445, 447, 450; ang. betjentes aflöning derst. (1731), 37: 382.

Brenner (Carl, kallade sig de Brenner, lagman i Kopparbergs län; v. landshöfd. derst.; lagman i Westmanl.), härads höfding, 1: 214.

Brenner, Per, prost, 7: 243, 245.

Breteuil, fransk ambassadör i Stockholm, återkallad, 16: 374.

Bretton, eng. sändebud i Sverige, 8: 154.

Brinck (1714), 8: 141.

Brinck, öfverste, öfvergår ur svensk i kejsarlig tjenst, utan att taga afsked (1636), 38: 177.

Brinckala, 36: 214.

Bring, Sven, adlad Lagerbring, prof., juris d:r, cancelliråd; rikshistoria, 16: 422; bref från riksrådet, greve Gustaf Bonde om svenska riddareorden, 3: 166.

Brisgaw, markgreffen af Baden anhåller derom (1633), 26: 83.

Britton, m:me, 10: 143.

Broberdt eller Boberdt, öfverste (1678), 5: 281.

Brobygnader i riket (1634), 26: 272, 294.

Brockenhusen, greve Johan af Hoya och B., 1: 28.

Brockenhusen, Erik, kon. Fredriks i Danm. secret., sändebud till kon. Gustaf I, 15: 40.

Brockenhusen, Frans, dansk fältöfverste, 12: 285; inrycker i Smål. (1567), 21: 27.

Brockenhusen, Jakob eller **Jochim**, dansk amiral, 12: 135; 21: 16; fången i sjöslaget vid Bornholm (1563), 12: 136; försändes af kon. i Danm. till kon. Erik XIV (1563), 12: 256, 257.

Broder Andersson, se **Rålamb**.

Broderkulla, Askims s:n (o. här., Westerg.), gränsmärke mot Danm. (1603), 29: 82.

Brokman, prost, riksdagsfullmäktig (1731), 37: 394.

Broman, adsistentz-råd och **burggreffe** (1662), 31: 367.

Broman, Carl, Nils Bielkes secreterare i Pommern, sedermera lagman i Norrland, 17: 297.

Broman (Erländ), lagman öfver Kalmar län och Öland (sed. landsh.), 37: 336.

Bromell, von, Magnus, kongl. archiater, introduceras å riddarhuset, 34: 135; hans enkas supplik om understöd vid 1731 års riksdag, 37: 341.

Broms eller Bromes, Nicolaus, i Lübeck (1531), 39: 8 fl. ff.

Broms eller Bröms, rådman, riksdagsfullmäktig (1731), 37: 392, 425.

Bromssesteen, Söderåkra s:n (Södra Möre här., Smål.), rå mot Danm. (1603), 29: 75.

Bro, socken i Åkerbo här. och Westmanl., 22: 345.

Broocman, assessor i antiqvitets-archivet, 16: 407.

Broonäs, 21: 8.

Bror Erikson, häradshöfd. i Westergötl., 29: 117.

Brosjön, Wirestad s:n (Albo här., Smål.), gränsskilnad mot Danm. (1603), 29: 77.

- Brosshall**, Wirestad s:n (Albo här., Smål.), gränsskilnad mot Danm. (1603), 29: 77.
- Brotabeck**, Albo här., (Smål.), gränsskilnad mot Danm. (1554), 29: 60.
- Brottabeck**, Thorsås s:n (S. Møre här., Smål.), gränsskilnad mot Danm. (1554, 1603), 29: 57, 76.
- Brovald (Isaak)**, öfverste-lieut., 34: 209, 401.
- Broxssäbeck** eller **Brokesjö** (Istorps s:n, Marks här., Westerg.), gränsskilnad mot Danm. (1554, 1603), 29: 68, 81.
- Bruay**, grefve, fältmarskalk-lieut., fången vid Janko, 5: 122.
- Bruce**, rysk underhandlare på Åland (1719), 21: 376.
- Brudkulle**, gränsrå mell. Askims här. i Westerg. o. Fjäre här. T Hall. (1481), 29: 42.
- Brudskatt** (1563), 27: 61.
- Brum**, Hans, dansk kapiten (1517), 24: 104.
- Brunner** (**Johan Magnus**), öfverste; frihet fr. introductions-afgift, 37: 449.
- Brun**, secret.; introduc. å riddarh., 34: 419.
- Brun**, Fredrik, lybsk amiral, 2: 27.
- Brun**, Jogan, 17: 70, 71, 116.
- Brun**, Lorentz, öfverste-lieut., se **Bruncrona**.
- Brun**, Severin (1525), 14: 26.
- Bruncrona**, Lorentz, förut **Brun**, öfverste-lieut., introduceras å riddarhuset, 34: 419.
- Brunflo**, s:n i Jemtl., herr Karl kyrkoh. derst. (1482), 17: 43.
- Brunkeberg**, Gustaf Erikssons folk öfverraskas derst., 2: 22; Jöran Perssons afrättning derst. (1568), 21: 35.
- Brunnbäck**, 2: 156.
- Brunner** (**Sebastian**, adlad von Brunner), ryttmäst., 17: 277, 281, 287, 289, 293, 298, 303, 310.
- Brunou**, von, Carl, ryttmäst., 31: 468.

Brunswig, 36: 350; 38: 165; dess hertig föreskrifver en conventsdag till Halberstadt (1634), 29: 242; affärdar gesandter till A. Oxenstierna i Wismar (1635), 37: 120; ständernas i Nedersachsen der fattade beslut (s. å.), 35: 43; congressen derst. (1716), 8: 275.

Brunswigska Huset (1697), 40: 219, 221.

Brussman, Bernt, hospitals-predikant, upptager ett jernverk i Norge (1658), 30: 213.

Bruun, Jochum, secret. hos Nils Bielke i Pommern, 17: 294.
Brybo, 9: 27.

Bryggenkikerijedt, vid tullverket; dess afskaffande (1634), 26: 264.

Brynd, frälsfrihet derå för Oleff Thysk (1461), 3: 8.

Bryniel, Lille, dess hustru Britas klagomål mot Jöran Persson (1567), 29: 172.

Bryning, Brigitta (1523), 22: 321.

Brynnolf, biskop i Skara (son af Westg.-lagmannen Algot Grip), fragment om hans lefverne, 9: 3; död (1317), 17: 14.

Brynnolf (Gerlaksson), biskop i Skara; synebrief om gränsen emellan Askims o. Fjäre här. (1481), 29: 40.

Brynnolfsbode, 16: 97.

Brynttæ Bertilsson, häradshöfd. i Kållands här. (1496), 29: 43.

Bryser, Herman, secret., legat till Reval (1562), 12: 253.

Brzesa, von, Johan, under-canceller i Polen (1458), 36: 50.

Bråborg (af gammalt äfven Bråborgshus kalladt; kungsgård i Dagsbergs s:n i Östergötland), 7: 62; 17: 249.

Bråddebo, i Dalarne, 2: 156.

Bråkenhielm, Hans Georg, ryttmästare, (sed. titulerad major), 37: 347, 385, 411.

Bråten, egendom i Skaraborgs län, 37: 398.

Bränvins-bränningsfrågan, vid 1731 års riksdag, 37: 389.

- Bränvins-förbud**, vid 1769—70 års riksdag, 16: 253, 322.
- Brätte**, gammal stad vid s. änd. af sjön Wassbotten, $\frac{1}{2}$ mil ifr. Wenersborg, flyttning derifrån till Wenersborg, 35: 415.
- Bröderskap** (Confraternitates), deras gods, 21: 249.
- Bröllopgärd** (1770), 16: 382, 385.
- Brömpsewaldh** eller **Brousewald** (Söderåkra s:n, S. Möre, Smål.), gränsskilnad mot Danm. (1554, 1603), 29: 56, 75.
- Brömpsiösundh**, Thorsås s:n (S. Möre, Smål.), gränsskilnad mot Danm. (1554), 29: 57.
- Bröms**, Ingemund, biskop i Carlstad, 7: 273.
- Bröms**, rådman, se **Broms**.
- Brömsebro** (i Söderåkra s:n, S. Möre, Smål.), runstenen derst. råmärke mot Danm. (1554), 29: 56.
- Brömsen** eller **Brömsebäck** i Söderåkra s:n (S. Möre, Smål.), gränsskilnad mot Danm. (1603), 29: 76.
- Brötaker** (Mårdaklef s:n, Kinds här., Westerg.), gränsskilnad mot Danm. (1603), 29: 80.
- Bröttia Ieer** eller **Brotte-ier**, råmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 60, 77.
- Bröttorp**, 36: 246.
- Buchwald**, envoyé (1743), 15: 243.
- Buchwalddt**, von (Fredrik, frih., gen.-major), 5: 300.
- Buckheimb**, general (1645), 5: 132.
- Bucku**, i Pommern, sjöaffär derutanför emellan svenske samt förenade danske och lybske flottorna (1565), 12: 274.
- Budeuel**, se **Bothwell**.
- Budeweis**, 5: 120.
- Budkaflar** (1510), 20: 295.
- Buddenbrock**, Henrik Magnus, frih., gen.-lieut., 2: 229, 230, 231, 242; 4: 330, 336; af rättad, 2: 257.
- Bugge**, Severin (1507), 20: 148, 149.

Bugwalt, gen.-major, se **Buchwaldt**, von.

Bulla Gustaviana, 9: 138.

Bulla, påflig, om bannlysning för Sverige (1520), 21: 264.

Bullersta socken (Bolstad i Sundals här., Dal), 37: 355.

Bülow, von, **Anna Sophia**, berättelse om enkedrott. **Maria Eleonoras** flykt ur Sverige, 21: 39.

Bulow, baron (1726), 21: 401.

Bulteqvarn, **Wissefjerda s:n** (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 57.

Bunge directeur, 37: 444.

Bunge, **Jakob**, rådman i Stockh. och borgarståndets talman vid 1720 års riksd. (sed. justitiæ borgmästare i Stockh.), 7: 272; 37: 408.

Bunge, **Sven**, frih. (sed. grefve); cancelliråd, hofcanceller, ordens secret., riksr., 16: 247, 268, 332; parenterar öfver öfverståthållaren **Lantingshausen** (1769), 16: 364.

Buræus, **Anders** (adlad **Bure**, kongl. secret., cancelliförvandt.); 29: 204; deltagar i legationen till Ryssland (1633), 26: 218.

Buræus, **Johan**, 9: 94.

Burchardt, **Antonius**, rådsherre i **Wiborg**, 31: 484.

Burdt eller **Burt**, **Hans**, 36: 305; uppgifver **Jama slott** till **Ryssarne** (1590), 38: 60.

Bure, **Anna**, fru, 28: 374.

Bure, **Catharina**, 9: 93.

Burensköld, **Jakob**, frih. (till **Fyllingerum m. m.**, t. f. öfverståthåll. i Stockh., m. m.), general, 2: 260.

Buret, **Hindrich**, 24: 294.

Burevinus, **Henricus**, d. y., 10: 78, 79.

Burggreffe, ang. dess præsidium vid collegiernas redogörelser, 25: 162; föreslås för **Stockholms stad** af riksrådet (1633), 26: 294; i **Göteborg** (1636), 38: 256, 360, 368.

Burgstorff eller **Burgzdorff**, chur-brandenburgisk öfverste, 28: 43; dödad vid Greiffenhagen (1636), 38: 375.

Burman, Olof, lappfogde, 39: 144; berättelse om lappska halfön samt om gränsetvisterna (1590), 39: 113.

Burmannia, U. A., holländsk ambassadeur e. o. till Stockh. (1719); depesch, 21: 396.

Burmeister, Christopher, ryttmäst. vid curländska reg.; sändes med depescher från A. Oxenstierna till K. M:t (1636), 38: 189, 251, 258, 318.

Burspråk, 10: 25.

Buträsk, socken i Westerbotten, tillökes med flere byar, erhåller ny kyrka och kyrkoherde (1606), 39: 194.

Burt, major i svensk tjänst (1630), 25: 93.

Burtzof, Michael Ivanowitz, ståthållare på Dimanskoj, 36: 310.

Busk, von, Albrecht, halshuggen, 2: 41.

Buttring, anförare för tyska ryttare, 4: 81.

Buxtehudske garnisonen, 35: 181.

By, socken i Westmanl. (nu i Näsgårds fögd., Dal.) (1588), 7: 37.

Byarums kloster, erhåller några fisken, 4: 8; del uti fisket i Sken, 4: 15.

Bygnadskonsten i Sverige under kon. Carl XII, 7: 203.

Bygningshjelpen (1650), 25: 304, 305.

Byooss (Marks här. Elfsborgs län), gränsskilnad mot Danm. (1554, 1603), 29: 67, 80.

Byrcherydh (1508), 19: 177.

Byrckönn (Wäne här.); gränsskilnad mot Norge (1554), 29: 71.

Byrkilsbærgh eller **Birkelsberg**, **Byrknaë** eller **Byrknisberg**, (gränsrå emellan Bergs s:n i Jemtl. och Weindalen i Herjedalen) (1482), 17: 32, 35; 29: 45.

Byrkissö (Kalfs s:n, Kinds här., Westerg.), gränsskilnad mot Danm. (1554), 29: 66.

Bysser eller kanoner, gjutne under Sten Sture d. ä:s tid,
18: 16, 19.

Bysseschyttere (artillerister); ang. deras införskaffande från
Tyskland för flottans räkning under Erik XIV, 27: 120.

Bysättning, för löpande reverser; betänkaude derom vid 1769
års riksdag, 16: 372.

Byteshandel med Holländarne; dertill passande varor (1526),
16: 69.

Byöö (Lidhult s:n, Sunnerbo här., Smål.), landamäre mot
Danm. (1554, 1603), 29: 63, 79.

Bähr, Mårten, en tid innehafvare af Marueshoff i Preussen
(1635), 35: 110.

Bärli, gård i Norge (1658), 30: 205.

Båtstad [Bosta, Båtstad], köping i Skåne; uppbrännes af de
svenske (1563), 12: 271; dess beskrifning (1658), 6: 105.

Båtstad, i Stora Tuna i Dalarne, 1: 228.

Båtsmän (1563), 27: 43, 128.

Bååt, Björn Pedersson, till Fållenäs, riksr. (rikskammarråd),
3: 32.

Bååt, Catharina, (dotter af v. presid. Jakob Jakobsson Sna-
kenborg Bååt och g. m. riksr. m. m. Lars Eriksson
Sparre), 9: 93.

Bååt, Erland Björnsson (till Skattmansö och Aspenäs, kam-
marråd, ståth. på Westerås slott och sedan öfver Salberget,
riksråd, bisittare i Svea hofrätt), 1: 50: 8: 28.

Bååt, Nils (Boson, frih. till Herrelund, herre till Fållenäs m. m.,
gen.-guvernör i Riga m. m.), öfverste, 5: 173; har befatt-
ning med försvarsanstalterna vid Östersjösidan, 35: 347.

Bååt, Seved Boson (frih. till Herrelund, herre till Fållenäs m. m.,
kammarråd, riksr., riksskattm., sist presid. i kammar-colle-
gium), 2: 116; 7: 153; 9: 145; 28: 364.

- Bäcker** eller **Becker**, **Jakob**, i Riga, har bestyr med svenska postväsendet, **31: 526.**
- Bäling**, socken i (Bälinge här.) Upland (1293), **6: 43.**
- Bällsta** [Bellestad], säteri i Bromma s:n och Stockholms län; **27: 100; falskmyntning derst. (1731), 37: 400.**
- Bält**, **5; 85, 87, 94.**
- Bälter**, riksdagsfullmäktig (1769 –70), **16: 294.**
- Bärbo** (Berga), socken i Jönåkers här. och Söderml.; **15: 1;** herr Jönis kyrkoherde der på 1500-talet, s. s.
- Bärg**, **Gustaf**, kammar-revisor; berättelse om jordransakning å Gotland (1654), **29: 380.**
- Böckler**, **Johan**, till Wiurla, **36: 246.**
- Böda**, kyrka på Öland, **18: 310.**
- Böerssua-ooss**, i Pjetteryd s:n, Sunnerbo här., Smål.; gränsskilnad mot Danm. (1554, 1603), **29: 60, 77.**
- Bögasteen** (i Westbo här., Smål.), gränsskilnad mot Danm. (1554), **29: 65.**
- Böhmen**, drott:n:s af Böhmen skrifvelse t. A. Oxenstierna (1636), **38: 289.**
- Böhmiske** flyktingar i svenska arméen, **36: 386.**
- Böhnen**, von, **Ludvig**, kapiten, **16: 337.**
- Böijerosholm**, i Gryteryd s:n (Westbo här., Smål.); gränsskilnad mot Danm. (1603), **29: 79.**
- Bökestrand**, i Femsjö s:n (Westbo här., Smål.); gränsskilnad mot Danm. (1603), **29: 79.**
- Bördsrätt** på Gotland (1654), **29: 387.**
- Börge**, erkebiskop i Lund, se **Birgerus Gunnari.**
- Börssiö**, i Hinneryd s:n (Sunnerbo här., Smål.); landmärke mot Danm. (1554, 1603), **29: 62, 78.**
- Börstad**, i Wadsbo, **4: 91.**

Börstil, socken i Upland, 22: 321; brännes jemte kyrkan af Ryssarne (1719), 21: 390.

C.

Caaden, Torstensson har der sitt hufvudqvarter (1645), 5: 115, 119.

Cabeliau, Margareta, 4: 29; 8: 33.

Cabinetter vid riksdagsplena (1761), 15: 178.

Cadett-corps, i Stockh., underhålles af kon. Ad. Fredrik, 16: 417.

Cadett-vakten, adeliga, under kon. Gustaf II Adolf, 8: 31.

Cadogan, m:r, 10: 122, 143, 145.

Cajander, riksdagsfullmäktig från Finland (1769—70), 16: 281, 308.

Caiutus-elf i Finnmarken, 39: 245.

Calignon, 11: 276.

Calmar, se Kalmar.

Calvinister, se Reformerta läran.

Cameke, Joachim, 38: 9.

Caménsköldska släkten introduceras å riddarhuset, 34: 135.

Camerarierne, svenska sändebud hos nederländska generalstaterna, 29: 351; 30: 61; 35: 100, 163; 37: 215; 38: 168, 289.

Campredon, fransk resident i Sverige, 21: 394.

Canalax, se Kanalax.

Cancelliet, riksens, 24: 388; 27: 65; rådets skrifvelse till Ax.

Oxenstierna ang. dess tillstånd, 28: 57; ang. lokal för det-samma, 35: 129; dess redogörelse, 33: 233.

Cancelli-collegium, betänk. till K. M:t (1756), 23: 115.

Cancelli-ordningen (1635), **35: 135.**

Cauiker, se **Kaniker.**

Canneström, gård i Norge, **30: 204.**

Canonie-gods, berättelse om deras reduction, **22: 315, 330.**

Canterburg (**Canterbury**), gåfva till S:t Thomas kyrka derst. (1347), **12: 48.**

Cantersten (**Carl**, secreterare, resident i Holland, öfverintendent m. m.), **40: 92.**

Cantersten, **Lars Bertilsson**, förut **Canther**, secreterare af staten och hofråd, **9: 203, 205.**

Cantoria, i Upsala, **22: 345**; i Linköping, **22: 355.**

Capell, öfverste-lieutn., **30: 113.**

Capita-saken vid 1756 års riksdag, **15: 138 ff.**

Cardinal-infanten, **35: 22**; **A. Oxenstiernas** underhandl. med Frankrike om succurs emot honom, **30: 72.**

Carcelsky-Oistiè eller **Port S:t Nicolas**, **11, 222.**

Carelen, **39: 114.**

Carelestrand, **39: 114.**

Carkes eller **Karkhus**, **36: 196, 232.**

Carl VII Sverkersson, kon. i Sverige; funderar **Wreta kloster**, **14: 36**; "insticktar" den förste erkebiskop i Upsala, **21: 287**; mördas **17: 5**; hans dotter **Helena**, **10: 78.**

Carl VIII Knutsson, kon. i Sverige, förut riksr., marsk; handl. till hans historia, **36: 1 ff.**; arfskifte efter modren, **Margareta Karlsdotter**, **36: 1**; lejdebref för honom, **36: 5**; erhåller pantförskrifning på amtet **Pautzke** och på **Lauenburg**, **36: 18, 20, 23, 25, 79, 81**; bygnadsföretag i **Pautzke**, **36: 27**; ang. trohetsförpligtelse af **Pautzke**, **36: 46**; klagomål öfver intrång i hans afgäld af fiskerier, **36: 30**; tvist med **Steinhaus** ang. skuldfordran, **36: 38, 61, 66, 69, 70, 74, 83, 85**; rådets i **Danzig** skrifvelse ang. **Lauenburg** och **Pautzke**,

36: 76; *Bref*: ang. utkräfvande af en hans fordran hos en köpman i Lübeck, 36: 8; från H. Greverade ang. i Sverige kvarstående penningar, 36: 14; från kon. Casimir i Polen om åtsk. ämnena, 36: 48, om Pautzke, 36: 53, 56; från samme kon. till innevånarna i Pautzke, 36: 52; till bon. från Hans van Baijsen, 36: 59; från Erik Axelsson Tott, 7: 19, 20.

Carl IX, kon. i Sverige, förut hertig af Södermanland, 36: 143; Kon. Gustaf I:s länsbref på hans furstendöme, confirmeradt af kon. Joh. III, 12: 219; räddar (1568) ryska sändebuden från plundring, 12: 167; tillämnad men instäld resa till Lifland (1575), 12: 199; ämnar resa i giftermålsärendet till Tyskland (1577), 12: 192; tillförordnar under frånvaron styrelse i hertigdömet, 12: 212; afseglar, 12: 213; bevistar hertig Ernst Ludvigs af Pommern bröllop, 12: 215; trolöfning med Maria af Pfaltz, 12: 222, 223, 224; bröllop, 12: 234; återvänder från Tyskland, 12: 226; hans giftermål med Christina af Holstein, 12: 138; hans sons dop (1587), 34: 95; egenhändiga skrifter af honom, 2: 74, 75, 76; bref från Claes Åkesson Tott, 36: 96; från Pontus De la Gardie, 36: 285, 302; från Per Månsson Utter 10: 75; handl. till hans hist., 8: 9; 10: 6; 26; 12; till hans karakteristik, 1: 200; 3: 43, 68.

Carl X Gustaf, kon. i Sverige; rådsprotoc. rör. hans antagande till thronföljare, 28: 69; förklaras för arf furste, 22: 212 ff.; intåg i Stockholm, 22: 200; tillträde till regeringen, 22: 308; giftermålshandel med drott. Christina, 27: 209 ff.; lifsfaror, 4: 269; 39: 367; anslag mot hans och hans gemåls lif, 4: 274; rör. förändring af hans testamente, 17: 263 ff.; bref från hans sändebud i England, 5: 205; — till grefve Per Brahe, 5: 165; — till C. G. Wrangel 4: 277;

5: 196; handl. till hans hist., 4: 267; 5: 37; 6: 81; 8: 7; 9: 65, 84; karakteristik, 1: 203.

Carl XI, kon. i Sverige; hans præceptor, 5: 223; frisägelseskrift för förmyndareregeringen, 8: 93; ang. orten för hans bilägar, 27: 320; bilägar, 5: 286; hans son Fredrik död, 6: 63, 64; rörande hans personalier, 1: 170; bref om öfverlåtelse af Lundagård t. akademien i Lund, 36: 405; t. M. G. De la Gardie, 7: 166; t. Joh. Gyllenstierna, 5: 261; t. gr. Rutger v. Ascheberg, 5: 262 ff.; 6: 57 ff.; från Joh. Paulin Olivecrantz, 10: 95, 99; ang. författandet af hans hist., 1: 175; handl. dertill, 5: 233; 6: 81; 7: 159; 8: 293; 9: 65, 84; 14: 221; 20: 325 ff.; karakteristik, 1: 203.

Carl XII, kon. i Sverige; utdrag af hans egenhändiga journal från barnåren, 4: 281; gr. D'Avaux's underrätt. om hans person o. lefnadssätt i yngre åren m. m., 40: 136, 137, 168, 169, 173, 196; upptåg, 40: 204, 212, 213; äfventyr, 40: 167; hans förmyndare-regering, 40: 116 ff.; förklaras för myndig, 40: 115 ff., 125; handl. derom, 25: 314 ff.; föreslagna giftermål: med en dansk prinsessa, 40: 85, 123, 124, 218, 221, 223, 251; med en holsteinsk d:o; 40: 125, 131, 251; med storförstinnan Anna, 7: 240; bref rörande hans död, 3: 200; 23: 108; öfverste Carlbergs berättelse derom, 1: 177; tankar ang. hans dödssätt, 7: 246; folkets liknöjdhet dervid, 21: 370; bref från kon. t. enkedrott. Hedv. Eleonora, 4: 300; — t. system, Ulrika Eleonora 4: 283; 4: 296; — t. kon. Stanislaus, 5: 321; — t. gen.-lieutn. Rehnsköld, 6: 182; handl. till hans historia, 3: 173; 4: 279; 5: 319; 6: 81; 7: 159, 190; 8: 111; 9: 265; 19: 399: d:o rör. hans o. hans efterträdarens hist., 12: 299 ff.; d:o upplysande Sveriges inre tillstånd under hans vistande

- i Turkiet, 27: 324 ff.; hans gudsfruktan; 40: 125; karakteristik, 1: 204.
- Carl (sed. kon. Carl XIII), prins; hans tillämnade resa till de varma baden (1770), 16: 387.
- Carl, hertig af Geldern (1527), 1: 7.
- Carl, landtgreffe af Hessen, kon. Fredrik I:s fader, 7: 247, 273.
- Carl, bisk. i Linköping; erhåller af kon. Magnus Eriksson utskylderna af Hammarkinds härad, 21: 245.
- Carl, mäster, 5, 58.
- Carl, den döfve, af folkungaätten, jarl, stupar i slaget vid Rotala i Lifland (1220), 4: 13; 17: 7.
- Carlberg, kongl. slott; gr. D'Avaux derst. (1697), 40: 96; konselj derst. (1697), 40: 112; de upproriske Dalkarlarna derst. (1743), 3: 235.
- Carlberg, B. W., öfverste; hans berätt. om kon. Carl XII:s död, 1: 177; om svenska arméens återtag ur Norge, 2: 133.
- Carl Eriksson till Winäs, lagman (1541), 29: 84 ff.
- Carl Ferdinand, prins, kon. Sigismunds son, biskop af Breslau, 1: 201.
- Carl Fredrik, hert. af Holstein; arfsfråga emellan honom och drott. Ulrika Eleonora, 34: 298.
- Carl Gustafsson till Toftaholm, se Stenbock.
- Carl Gustafs s:n (i Marks härad) Elfshorgs län, se Skedskamma.
- Carl Gustafs stad, Radmakers privilegierade verk derst., 32: 293; ang. dess manufacturer (1662), 31: 157.
- Carl Månsson, biskop i Linköping, broder till Birger Jarl; kon. Johan I:s canceller, 4: 6; stupar i slaget vid Rotala i Lifland (1220), 4: 13; utfärdar tillika m. kon. stadfästelse-bref till Nydala på fisket i Skeen, 4: 13; bref t. Sonnerbo härad ang. fisket i Skeen och Gulbrunsrydsgård, 4: 11.

Carl Näskomungsson, se **Natt och Dag**.

Carlohz, Hindrich, dess förrädelige action i Guinea (1662), 31: 337.

Carl Peter Ulrik, hertig af Holstein (sed. kejsar Peter III i Ryssland); handlingar rör. hans utkorande t. svensk thronföljare, 17: 330 ff.; fråga ang. haas rätt till succession, 15: 182 ff.

Carl Philip, hertig af Södermanl.; 5: 47; 8: 18; 12: 85; bref t. brodren, kon. Gustaf II Adolf, 5: 43; t. riksamiralen Carl Carlsson Gyllenhielm, 16: 141; t. riksråd. Nils Stjernsköld, 16: 144; kon. Gustaf Adolfs concept till personalier öfver honom, 27: 146; hans karakteristik, 1: 202.

Carl Siggesson (Rosendufva t. Skåltorp och Ribbingstorp), landshöfd. i Skaraborgs län; bref fr. k. regeringen (1641), 29: 217.

Carl Sverkerasson, konung, se **Carl VII**.

Carlsborga fästning i Bohus län; Thord Bonde der mördad, 5: 5.

Carlshamm, dess fortification (1670), 35: 437, 444, 450, 455, se vidare: **Bodekull**.

Carlskrona, dess hamnbyggnad och fortification (1679), 35: 450, 455; oeconomien vid amiralitetet derst. (1731), 37: 427; flottstation (1770), 16: 379.

Carlsköld, Carl (förnt Hultman), krigsråd (sist landshöfd. i Westerås), 23: 245.

Carlsson, Gustaf, grefve, öfverste, naturlig son af kon. Carl X Gustaf, 35: 443.

Carlsson, frih., kammarb. (1726—27), 34: 153.

Carlstad, förteckn. å manuscripter, förvarade å dess gymnasii-bibliothek, 9 Bih. s. 28; se vidare **Thingvalla**.

Carlstens fästning, intages af Tordenskiöld (1719), 2: 149.

Carnby, 5: 281.

Carpelan, 16: 359.

Carpenter, engelsk general, 10: 274.

Carteret, lord; instructioner för engelske ministern i Stockholm (1743), 12: 358, 362.

Carthusianerbröder i Gripsholm; bref till kon. Gustaf I, 15: 14.

Casimir, kon. i Polen; åtsk. bref rör. kon. Carl VIII Knutson om Pautzke (Putzig) m. m., 36: 18, 19, 27, 46, 52, 53.

Casimir, hert. af Baijern (1585), 11: 298, 301, 308, 329.

Casimir, hert. (1577), 12: 215.

Casimir, pfaltzgreffe, besökes af hert. Carl i Kaiserslantern (1577), 12: 223.

Castelholm på Åland, 8: 4; 19: 81, 82, 83; 20: 230, 248; 24: 37; plundras och brännes af fiender (1507), 20: 137; ang. dess bestående (1679), 35: 453, 458.

Castenhoff, i Stockholm; greve Ch. Emil Lewenhaupt der arresterad, 2: 259.

Cataloger, se Förteckningar.

Catharina, S:ta, dotter till den hel. Brigitta, död (1381), 17: 17; fragment af en berättelse om hennes translation år 1489, 9: 11; hennes skrin i Wadstena (1524), 13: 25.

Catharina, prinsessa; kon. Gustaf I:s äldsta dotter, g. m. gr. Edzard af Ostfriesland, 1: 202; 12: 104, 124.

Catharina, prinsessa, dotter af kon. Carl IX, g. m. pfaltzgr. Johan Casimir och moder till kon. Carl X Gustaf, 1: 203; 8: 40; bref från enkedrott. Christina, 4: 253; — från Gustaf Adolf, 5: 39; — till Johan Casimir, 5: 53.

Catharina af Sachsen-Lauenburg, kon. Gustaf I:s gemål; giftermålshandeln med bemålde kon.; 39: 24, 28; hennes lifgeding, 39: 33 ff.

Catharina, född Stenbock, kon. Gustaf I:s gemål i tredje giftet; hennes lifgeding, 14: 207, eger uppbära kronans rän-

tor af Åland, 14: 211; förläningsbref på häradshöfd.-dömet på Åland, 14: 214; bref t. system Cecilia, 3: 107; d:o fr. prinsessan Anna, 4: 238.

Catharina, pfaltzgreffinna, dotter af pfaltzgr. Adolf Johan och Elsa Beata Brahe; hindras af riksens råd att resa utrikes (1711), 27: 330.

Catharina (Jagellonica), hert. Johans (sed. kon. Johan III) gemål, 4: 53; bröllop med hert. Joh., 12: 256; hennes brudskatt och mödernearf af gods i Italien, 12: 172, 190; föres fängslig från Åbo till Gripsholm, 12: 262; bref till ståthållaren på Stockholms slott, m. fl., 4: 52.

Catharina Magnusdotter (Karin Månsdotter), kon. Erik XIV:s gemål, 3: 37, 48; hennes giftermål med bemålde kön.; kröning, 12: 161, 297; hennes foster dödadt, enl. kon. Eriks påstående, genom skrämsel och ingifne drycker, 13: 198; bortdonerar Rörstrand under konungens secret (1568), 1: 45; bref fr. grefv. Märta Eriksdotter Sture, 4: 135, 146, 147; t. Sten Eriksson och rådet, 4: 204.

Catharina I, kejsarinna af Ryssland; hennes testamente, 40: 298.

Cathedratium till biskopen i Linköpings stift (1524), 13: 49.

Cathrineholm, säteri (i Stora Malms s:n, Södermanl.); pantsättes (1731), 37: 373.

Cecilia Månsdotter af Eka, kon. Gustaf I:s moder, 4: 26, 8: 35.

Cecilia, prinsessa, kon. Gustaf I:s dotter, gift med markgreffe Christopher af Baden, 1: 202; 3: 35, 96; 12: 142; kärlekshandel med hert. Johan af Ost-Friesland, 12: 108; hennes bröllop, 12: 261; besök hos drottn. af England, 12: 143.

Cederbjelke, Johan, förnt Rudberns, justitiæ-canceller (frih., sist landhshöfd. i Westerås), embetsberättelse (1731), 37: 424.

Cedercreutz, Herman, frih. (cancelliråd, sed. statssecreterare, president), riksråd, greffe, 2:ne gånger (1722 och 1743) envoyé e. et plenipotentiaire till ryska hofvet, 7: 276, 292; 17: 338, 358.

Cederhjelm, Carl Gustaf, frih., holsteinsk minister i Frankrike (svensk kammarherre), 7: 223.

Cederhjelm, Erik Germund, frih., assessor (sist lagman i Tiohäraders lagsaga), 34: 301.

Cederhjelm, Germund Germundsson, frih., lagman i Östergötland, sist president i Göta hofrätt, 7: 233, 260, 275; löfte om befordran (1714), 4: 299.

Cederhjelm, Josias, frih., riksråd, ambassadör till Ryssland, m. m., 7: 260, 292; 34: 141 ff.; 40: 348; anklagelse och rättegång emot honom, 34: 223 ff.

Cederkrantz, Erik Alexander, svensk ambasad-secreterare i Paris, 8: 144, 145, 155.

Cederlund, Olof, se Uddelius.

Cederstråle (1726—27), 34: 169.

Cederström, Anders, frih., kapiten vid Prins Gustafs reg:te (1769—70), 16: 331.

Cederström, Claes, frih., öfverste-lieutenant (sed. öfverste i arméen) (1769—70), 16: 269.

Cederström, Jakob, frih. (konter-amiral, sed. vice amiral och chef för eskadern i Göteborg), 16: 369.

Cederström, Olof Carlsson, secreterare, sed. stats-secret., cancelli-råd (riksråd, frih.), 34: 159; 37: 339, 344; bref t. baron Goertz, 30: 314; fr. Nicod. Tessin, 30: 324, 327; t. densamme, 30: 349.

Celibat för kleresiet, förordnas (1248), 21: 238.

Cellarius, Thorald, munk i Nydala, bevitnar ett köpebref, 4: 6.

- Celse, von, Magnus**, förut **Celsius**, riks-historiograph och cancelli-råd, 16: 288, 291, 294, 300, 305, 309, 311, 314; 20: 328, 330, 334; ang. uppmuntran för hans arbeten vid riksd. 1770, 16: 423.
- Celsing, Gustaf**, exped.-secret. (sed. cancelli-råd, statssecret., hof-canceller), 34: 318.
- Censur** å böcker; betänk. derom vid år 1731 års riksd., 37: 321.
- Ceremonier**, med rikets regalier, 12: 162; vid fredsfördraget med Ryssarne (1504), 19: 33.
- Chanutus**, magister, se **Knut**, mästare.
- Charkowsky**, 26: 176.
- Charnasse**, fransk ambassadör hos gen.-staterna (1633), 26: 59.
- Chaumont, S:t, marquis**, fransk ambassadör på 1690-talet, 36: 390; 37: 121, 128, 205, 211; 212, 229, 232, 242, 288; 38: 131, 155, 156, 178, 192, 200, 201, 203, 273, 340, 348, 402, 412; ett af A. Oxenstierna med honom upprättadt fördrag (1636) gillas af svenska regeringen, 38: 371, 383.
- Chazireff**, rysk canceller (1717), 7: 238.
- Chelmnisky**, 9: 207.
- Chemnitius (Bogislaus Philippus, adlad von Chemnitz)**, svensk resid. i Tyskl., rikshistoriograph, 29: 321; parenterar öfver Axel Oxenstierna, 40: 22.
- Cherubini- eller Seraphimer-orden**; "uttåg" derom, 3: 156.
- Chesnecophernus**, 8: 20.
- Chilkoff**, rysk kne, 7: 185.
- Chimen**, rysk stad vid Hvita hafvet, bränd af de svenske (1591), 38: 103, 104.
- Chimingesireffue**, 2:e olika ryska byar med samma namn i närheten af Hvita hafvet, brände af de svenske (1591), 38: 105, 106, 108.
- Chimingsierffue**, träsk nära Hvita hafvet (1591), 38: 108.

Cholm, slott i Ryssland, 36: 310.

Christberg (Krigsbergs s:n, Bobergs här., Östergötl.), 24: 164.

Christian I, kon. i Sverige, Danmark och Norge; utfärd. adels-bref för Olof Thysk, 3: 8; handl. till hans hist., 5: 3.

Christian II, kon. i Sverige, Danmark och Norge; prins (1600), 20: 76; krigsplaner mot Sverige (1522), 38: 1, 12; hans barns underhåll i Nederlånd. (1527), 1: 14; krigsrustn. (1521), 39: 20, 69, 73, 76; hans i Holland utrustade flottas förskingring, 39: 80; släktskapsförhållanden, 12: 113.

Christian, pfaltzgreffe (1630-talet), 25: 271; 35: 70.

Christianopol, 3: 123; 6: 142; förslag om fästningsverkens raseri (1662), 31: 369; 35: 378, 379; stadens beskrifning (1658), 6: 168.

Christianspris (1644), 5: 86, 94, 102.

Christianstad, fråga om dess befästningars raserande (1662), 31: 369; 35: 378; befästn. på 1670-talet, 5: 283; 35: 450, 456; stadens beskrifning (1658), 6: 134; kanalens upprensande (1770), 16: 419; förteckning på pergamentsbref i stads-arch. derst., 35: 465.

Christianstads län, landsh.-herätt. derom (1678), 31: 398; se vidare **Blekinge**.

Christian Ulrik, kon. Christian IV:s i Danmark son, sändebud till Frankrike o. Spanien (1634), 30: 87; hans hädager (s. å.), 30: 102.

Christiern [Christer] **Pedersson** [Persson], Jöran Perssons broder, 3: 33; 4: 136, 141; fångslad (1567), 21: 26; bref t. Nils Sture ang. westgöta-bönderne, 4: 79, — t. dens. ang. tyska ryttare i Westergötl., 4: 81.

Christiernén, Per Persson, f. d. rustmästare, dömd och af-rättad vid 1756 års riksd., 13: 286.

Christiersson, von, Erik Wilhelm, kammarherre, 16: 336.

Christina, d. ä., drott., hert. Carls (sed. kon. Carl IX) gemål, dotter af hert. Adolf t. Holstein, 8: 18; 12: 138; 25: 18; bref t. pfaltzgreffinnan Catharina, 4: 253; d:o t. bisk. i Skara, Paulus Pauli, 19: 379.

Christina, reg. drott. af Sverige; bref o. handl. t. hennes hist.; 5: 37; 7: 99; 8: 67; 9: 65, 84; 20: 299 ff.; förmyndare-regering, 24: 256, 368; handl. rör. styr. under hennes minderårighet, 33: 104 ff.; förmyndare-reg:ns berätt. och redogörelse, 21: 197; hennes bref till Stockholms borgmäst. och råd, 7: 101; t. bisk. Johan Rudbeck, 7: 143; Oxenstierna föreslår upprättande af instruction för förmyndare-regeringen, 35: 127; drottningens uppfostran, 35: 125; kröning, 22: 13 ff.; lifgeding, 24: 257; föreslagna giftermål, 29: 345; 30: 54, 55 ff.; 25: 137, 148; 28: 424; 24: 342, 378; 25: 170 ff.; 26: 116, 126, 168; 38: 424; handl. rör. Carls Gustafs frieri, 27: 209 ff.; öfvertägg:nr om hennes förmålning, 24: 390; rykte om hennes tillämn. förmåln. m. kon. af Spanien (1655), 40: 24; mordförsök emot henne (1647), 27: 265; i fara att drunkna, 20: 319; tankar och yttranden ang. klosterlefnaden, 40: 25, 30; samtal med modren på dennas dödsbädd, 40: 29, 30; utländingar vid hennes hof, 20: 310; afsäger sig regeringen, 9: 103; 22: 308; vistelse i Hamburg, 22: 309; öfvergår till katolska läran, 22: 309; afreser fr. Sverige (1661), 28: 351; greffe Pont. De la Gardies berätt. om hennes resa i Sverige (1667), 16: 150; brevvel. m. A. Oxenstierna, 3: 119, 121; 36: 345, 349, 361, 380; bref t. bisk. Johannes Mathiæ, 8: 67, — från J. Hambræus, 10: 83; karakteristik, 1: 202; 8: 41.

Christina, dotter af kon. Gustaf II Adolph, död 1624; hennes begrafning, 34: 102.

Christina, landtgreffen Philips af Hessen dotter, 21: 16; kon.

Erik XIV:s giftermålshandel med henne, 12: 137; 27: 62; deras trolofning, 12: 257; sed. gift med hert. Adolf till Holstein, 12: 138.

Christina, pfaltzgrevföna; giftermålshandel med hert. Bernh. af Weimar (1633), 26: 144.

Christinehamn [Christinåhamn]; drott. Christinas privil. f. staden, 21: 203; kon. Carl XII:s vistande derst. (1718), 7: 240.

Christopher I, kon. i Danmark, död (1259), 17: 8.

Christopher af Bayern, kon. i Sverige; hans landslag, 21: 259.

Christopher, hert. af Mecklenburg (1577), 12: 216.

Christopher, markgreve af Baden, g. m. kon. Gustaf I:s dotter Cecilia, 12: 142; deras bröllop, 12: 261.

Christopher, m:r, domprost i Upsala, 24: 45, 49.

Christopher Andersson, se Grip.

Christopher Larsson, 30: 110.

Christopher Nilsson, 4: 50.

Christopher Olsson, på Kopparberget; bref fr. Peder Jakobsson, 23: 30, 31.

Christopher Pedersson, 29: 200.

Christophersen, hans transactioner med Goertz, 8: 272.

Cimbrishamn, dess beskrifn. 1658, 6: 130.

Cistercienser-Orden, dess början, 17: 3.

Civilstatens pensions-kassa, fråga om dess inrättande (1770), 16: 405.

Claes Björnsson, 36: 156, 202.

Claes Stensson, major; Stjernskölds klagomål mot honom (1658), 30: 261.

Claesson, 16: 229.

Clara, S:t, kloster i Stockholm; gåfva till klostret (1346), 12: 23; kon. Magni Ladhulås' tornenspel å dess gårde, 4: 26; prestval i Clara församl. (1769), 16: 272.

- Clerman**, ingenieur, förordnas att taga befattning med befästningsarbetena å Gotland (1653), 35: 319, 322; samt vid Malmö (1659), 35: 358.
- Clawe Johansson**, en dansk, "S. palacij apostolice latranensis vice comes;" bref t. bisk. Brask (1523), 17: 179.
- Cleij**, m:r (1663), 28: 356.
- Clemett**, skeppare, sjörofvare (1526), 2: 51; 16: 38, 108.
- Clement Hansson**, kon: Gustaf I:s secret., 3: 11, 12: förtäningsbref för honom, 2: 59.
- Clenodier**, pantsatte i Hamburg af kon. Gustaf II Adolf, 9: 175.
- Clerck**, Hans, d. y. (frih., presid.), landtmarskalk, kongl. råd, 7: 216.
- Clerck**, Jakob, hofrättsråd, 37: 369.
- Clerkeriet**, i Upl., Söderml., Westml., steldt under ståthållaren Hans Claessons tillsyn, 27: 14 ff., 83 ff.
- Closters kungsladugård** på Gotland, 29: 376, 372; myren derst., 29: 388; kronans stuteri (1652), 29: 371.
- Clott**, Jost (von Jurgensburg, brigad-öfverste vid infanteriet), stupar vid Rigas eröfring (1621), 16: 146.
- Coccejus**, baron, preussisk minister 8: 240.
- Colasw**, äfven Mälma kalladt, i ryska Lappmarken (1590), 39: 109.
- Colcka**, gods, tillhör. Pont. De la Gardie, 36: 296.
- Collade**, Germain, 11: 342, 344.
- Collands härad**, se Kullings härad.
- Collard**, Claudius, fransman i kon. Erik XIV:s tjänst, 3: 31; 27: 57; förordnas till fältöfverste, 21: 17; tillfångatages, 21: 18.
- Collhert** (1663), 28: 363.
- Collecter**, årliga i kyrkorna, 37: 320.
- Collegierne**, rikets, 30: 102; 31: 6, 168, 284; 35: 126; deras redogörelse, 33: 155.

Collegium illustre, gåfva till inrättande af ett sådant, 34: 488.

Collingenn, "som byggas skole" (1565), 27: 134.

Colmogråd, en stad emot Hvita hafvet (1590), 38: 93.

Colo, biskop i Linköping, se *Kol*.

Comet, sedd 1577, 12: 216.

Commerce-Collegii berättelse för åren 1661 och 1662, 32: 289.

Commissionen, Stora, under kon. Carl XI, 5: 290; 6: 69.

Compiègne, tractat med Frankrike derst. (1636), 37: 205, 230, 231; 38: 124, 125.

Concilium ecclesiasticum i kon. Eriks af Pommern tid, 16: 79; *provinciale*, förestaget af kon. Gustaf I (1526), 16: 71, 75, 77, 82.

Condé, prins af (1715), 8: 208.

Confessionaria, förteckn. på utdelning af, 18: 197.

Confiscation af holländskt köpmansgods i Sverige (1653), 22: 305.

Confraternitates i Sverige, 21: 240.

Consilia, föreslagna att administrera Lifland och Preussen (1634), 32: 164, 169, 215.

Consistorier, deras början i Sverige, 21: 235.

Conspiration vid riksd. 1727, 7: 306, 311; 34: 374.

Constans Sincerus, en smådeskrift, 13: 296.

Constantia, kon. Erik XIV:s naturliga dotter, g. m. Henr. Frankelin, 4: 143.

Constest, Saint, grefve, fransk plenipotentiaire, 8: 157.

Conti, Torquato, 25: 90.

Conty, prins (1697), kronpretendent till Polen, 40: 104, 221, 234, 237, 241, 243, 246, 247; inkommer i sjönd till Elfsberg, 40: 128; hans emottagande derst., 40: 249.

Conty, prins (1741), 6: 323.

Contribution (1627), 1: 105; förslag dertill (1714), 4: 283; borgerskapets i städerna (1650), 25: 298.

- Contributions-ränteriet (1718), 30: 317, 321.
- Convoy-commissariatet i Göteborg, 37: 334.
- Copi, öfverste i svensk tjänst (1644), 5: 108.
- Coporie [Caporien], 38: 44, 45, 48, 49, 56, 58.
- Corbis Classon, dansk, tillfångatagen af de svenske (1565), 12: 282.
- Corfitz Knutsson, dansk secret. (1563), 12: 136; sändes fr. kon. i Danm. t. kon. Erik XIV, 12: 256.
- Cornelius Jakobsson, myntmäst. i Westerås (1480), 19: 12.
- Correspondenter, svenske i utlandet, 35: 124.
- Corvin, borgmäst., riksdagsfullm. (1769—70), 16: 319.
- Coster, ö utanför Strömstad; 2: 143, 144, 146.
- Costnitz, dess belägr. uppgifves af Gust. Horn (1633), 27: 185.
- Costreijen (Cüstrin), markgreffen af (1563), 27: 70, 74.
- Cottman, d:r, mecklenburgskt sändebud till A. Oxenstierna (1636), 38: 412, 421.
- Coyet, 16: 356.
- Coyet, Christian Magnus, öfverste-lieutn., 34: 294.
- Coyet (Gust. Wilh., frih.), general, 7: 274.
- Coyet (Peter Julius, sed. hof- och cancelliråd, m. m.), stats-secret., utsändes till d:r Christina (1655), 40: 19.
- Crakaw, öfverste-lieuten. i hert. af Pommern tjänst (1630), 25: 91.
- Crakow, svensk öfverste, se Krakou.
- Cramont, i Lifland, intages af de svenske (1563), 12: 256.
- Crassow, kapiten (1697), 17: 298, 301.
- Cratzenstein, gen.-major i svensk tjänst, 38: 141, 152, 173.
- Creditiver, beslutade vid 1760 och 64 års riksdagar, annihileras vid riksd. 1769—70, 16: 248.
- Creditväsendet (1635—63), 31: 31, 42, 43; 32: 304, 37: 183.

- Cremsmunster**, abboten derst. (1633), 25: 242.
- Creutz, Ernst Johan**, frih. (till Cassaritz, herre till Malmgård, Siundeby och Tamherfors), landshöfd., sed. riksråd, president, 9: 94; 31: 465.
- Creutz, Ernst Johan**, frih. (till Christineholm, Helgö och Gustafsberg), landsh., riksråd, grefve, 34: 127 fl. ff.; 37: 393, 408, 434.
- Creutz, Johan**, frih., landshöfd., landtmarskalk, riksråd, grefve, 7: 219.
- Creutz, Lorentz**, frih. (till Sarfvelan, Cassaritz o. Malma), landshöfd. i Åbo län, sed. i Dalarne, riksråd m. m.; skrifv. rör. Throndbiems amt, 30: 156; berätt. om St. Kopparbergets förvaltning (1661—62), 40: 37.
- Creutzermynstet** (1634), 30: 101.
- Crisma**, 14: 77; 20: 118.
- Cromwell**, protector i Engl., 5: 179, 207, 214; 28: 189 ff.; 40: 19, 21.
- Cron, von (Carl Wilhelm)**, öfverste-lieutn., introd. å riddarhuset, 34: 422.
- Cronberg (Magnus, landshöfd.)**, frih., gen.-fälttygmäst., m. m., 7: 266; 37: 407, 410.
- Cronebäcks kloster** (i Mönsterås s:n, Stranda här., Små.), 16: 100; upphäfves och förvandlas till hospital, 21: 330.
- Cronhagen (Paul)**, förut Unbehagen, kommendör vid flottan, introduceras å riddarhuset, 34: 423.
- Cronhjelm, Beata**, g. m. Ch. Emil Lewenhaupt, 2: 228.
- Cronhjelm, Gustaf** (t. Flosta, frih., kammarherre, landshöfd. i Westerås, landtmarskalk), grefve, kongl. råd, cancelli-president och president i lagcommissionen, 4: 288, 7: 198, 216, 282, 283, 34: 254; 37: 317; 40: 113; förordnas till landshöfd. efter sin fader, 40: 191; berätt. om orsaken till

- hans onåd (1719), 16: 171; medalj öfver honom föreslagen; tacksägelse-deputation (1731), 37: 430, 438.
- Cronhjelm, Lars** (till Flota, grefve, hertig Carl Fredriks af Holstein-Gottorp etatsråd, sed. lagman i Ångermanl. och Westerbotten); recommendation för honom (1731), 27: 438.
- Cronhjelm, Polycarpus** (förut Crumbygel), frih., landshöfd. i Westerås, m. m., 9: 116, 154.
- Cronhjelm, Salomon** (t. Hakunge), frih., ombuds-råd, sed. riksråd, grefve, 2: 228; 7: 220.
- Cronhjelmiska huset vid Brunkeberg**, 3: 236.
- Cronhjelmiska släkten**, 8: 23.
- Cronhjort** (Carl Gustaf, till Kläckeberga, major, sed. öfverste, landshöfd., president), frih., 15: 242.
- Cronman** (Joachim), öfverste, 5: 295.
- Cronman** (Johan), frih., gen.-löjtn., 34: 422; 37: 365; præs. i commissionen mot landshöfd. Hylléen, 37: 434.
- Cronoby**, socken i Österbotten, landshöfd.-residenset för Ö. o. Westerbottens förenade län der en tid förlagdt, 31: 279.
- Cronstedt, Carl**, dåvar. öfvermineur, sed. presid. i krigscollegium; bref t. kyrkoherd. Jakob Troilius i Husby rör. Narvaslaget, 19: 401.
- Cronstedt** (Gabriel, förut Olderman), gen.-lieut., 7: 259; 141; 37: 404, 424, 441.
- Cronstedt, Jakob** (förut Olderman, slutl. grefve), frih., riksråd, 7: 291.
- Cronström** (Daniel), svenskt sändebud i Frankrike, 6: 251, 258, 264; 8: 121, 145, 155: 183; 40: 145.
- Croonohorrodich**, fästning, bränd af Ryssarne, 11: 164.
- Croijs**, hertigen af, i rysk tjenst, dödad i slaget vid Narva. 19: 405.
- Cruschjörn** (1714), 7: 220.

Crusebjörn, Peter, svensk resident i Moskwa (1633), 27: 197.

Crusius, juris d:r, anstald i höfrätten (1634), 30: 110.

Cruus, Jesper Nilsson, 3: 31.

Cruus, Johan Jespersson, frih., kammarråd, m. m., 9: 94.

Cruus, Lars Jespersson, till Ythregård (sist fogat öfver Helsingland), 2: 63.

Cruus, Nils Jespersson, till Hessle (amiral, sed. öfverste, höfvidsman för Dalkarlarna), 2: 63.

Colmbach, greffen af (1635), 35: 185.

Cumberland, hertig, supponerad giftermålshandel med prinsessan Louise af Danm., 9: 310.

Corland, 11: 57, 227; 34: 32; hertigen af, 21: 72; hans giftermål med en mecklenburgsk prinsessa (1566), 12: 145; licenterna deraf (1630), 24: 199; hertiginnan af C. begär fritt pass af A. Oxenstierna (1630); 25: 103; Bjelkiska familjens anspråk derpå (1743), 1: 318.

Cöln, churfursten af, 8: 186.

D.

Dachstein, intaget af hert. af Lothringen (1633), 25: 158.

Dæffwene swnd, se Däfvensö sund.

Dæffwentzöö, se Däfvensö.

Dagerort, 20: 247.

Dagerön (Lifland), intagen af de svenske (1563), 12: 256.

Dagström, öfverste-lieut., smådeskrifvare, 37: 340.

Dagsverken, pris derpå (1550), 19: 184.

Dagön (Estland), 7: 222; besvär af inneb. derst., 32: 19, 21, 23, 24, 26, 28, 29, 31, 33, 49, 51.

Dahla, Stora (Westergötland), **31: 113.**

Dahldorff, öfverste, 7: 206; 18: 379.

Dahlheim, öfverste, 1: 193.

Dahlmansson, Anders, mönsterskrifvare, dömd vid 1756 års riksd., 13: 304.

Dal, fäste, uppbygges af hertigarne Erik och Waldemar (1304), 17: 11; häradshöfd. i landskapet med samma namn (1554), 29: 54; gräns mellan Dal och Norge, 29: 73 ff.; Munks infallande derst., 4: 92, 93; krigsfolkets derst. sammansläende med westgöta-folket (1633), 25: 163.

Dalahamn, se Dalarö.

Dalarne, dess gräns mot Norge (1403), 29: 36; handlingar rör. oroligheter derst. 1524—1529, 23: 1 ff.; klockupproret (1531), 39: 55; Lasse Michelssons berätt. om tillståndet derst. (1566), 24: 159; innebyggarnes beröm, 40: 65 ff.; besvär rör. knektehållet, 35: 210, 216, 219, 236; deputerade derifrån vid riksd. 1743, 15: 209 ff., 229.

Dalarö, äfven Dalahamn, Dahlhamn, skansen derst., 5: 176; 9: 217; 35: 346, 425, 435, 442, 448, 454; örlogshamn, 26: 111; 27: 118; sjöaffär derst. mellan den svenska och förenade dansk-lübska flottorna (1564), 12: 265.

Dalberg, Alex. Magnus, se Dalcrona.

Dalberg eller Dahlberg, Erik Jönsson, grefve, kongl. råd, fältmarskalk, 9: 117; 35: 443, 444; memorialer ang. rikets fästningsverk, 35: 447, 459; k. m:s resolution derpå, 35: 453; bref till kon. Carl XI, 6: 177; d:o till kon. Carl XII, 6: 186; d:o från Claes Örnhielm, 3: 133 ff.; hans Suecia ant. et hod., 9: 237; 16: 423.

Dalberg, lifmedicus, belöning vid 1769 års riksd.; 16: 377.

Dalcrona, förut Dalberg, Alex. Magnus, kapit., introduceras å riddarhuset, 34: 423.

Daléen (riksdagsm. 1723), 26: 319.

Dalem, fäste i Lifland, intaget af Svenskarne (1563), 12: 256.

Dalin, von, Olof, hofcanceller m. m., 13: 305; 15: 120;
förflyttning af hans lik, 16: 266.

Daljunkaren, 16: 118, 126; handl. rör. hans uppror, 23: 1.

Dalkarlar, förordn. om deras antagande till garnison i Stockholm (1565), 27: 100; upproriske (1743), 3: 241, 242;
deras proklamation, 3: 243; användas som arbetsfolk i Stockholm (1743), 1: 216.

Dal-regementet, knekthållet (1641), 35: 223 ff.; skrifvelse om dess ökande (1682), 35: 264.

Dalsatörp, 16: 103.

Dalsland, deputerade derifrån (1743), 15: 248.

Dal-upproret (1743), 3: 207; 9: 275; 15: 283; 26: 385;
handl. ang. dets., 1: 205; 2: 153.

Dalwigh eller D'Alvig, 10: 270; 18: 416.

Dalwijk, öfverste-lient., fången vid Hirschfeld (1635), 35: 53.

Damitz, en misstänkt person, 27: 137.

Dan Niclessen, kon. Magnus Erikssons råd, 12: 30, 35.

Daniel (Thordsson), mäst. instruct. f. hon. jemte fl., rör Lappmarken, 39: 270.

Dankwardt, Peter, landshöfd., upphöjd i friherrl. stånd, 34: 419.

Danmark, bref fr. riksråden derst. t. Sv. rikes råd, 19: 64; 20: 242; samt v. v. 19: 70; vill intervenera emellan kejsaren och tyska ständerna (1633), 26: 145; plan till Fyens och Selandis intagande (1645), 5: 112, 117; förslag om dess delning emellan Sverige och Holland (1659), 28: 228.

Danmark, s:n i Upland, 22: 322, 345.

Danneby-fjord, i Finmarken, 39: 171.

- Danneeck** (Kinds här., Westerg.), rå mot Danmark, 29: 66.
- Dannemora**, svafvelbruk och vitriolstillverkning derst., 27: 116, 117.
- Dannesiö** (Kinds här., Westerg.), gränsmärke mot Danm. 29: 66, 67.
- Dannesteen** (Marks här., Westerg.), rå mot Danmark, 29: 67.
- Dansiö**, 37: 355.
- Danska flottan**, 1: 156; 5: 86, 87; 11: 103, 151, 175, 177, 180, 185, 189, 191, 208, 221; 12: 135, 136, 258, 263, 265, 266, 274, 278, 295; 21: 16, 18, 19; 36: 10, 217.
- Danskekulla**, bortdoneradt, 21: 332.
- Dantzai**, Charles, fransk minister i Danmark, 12: 196; hans brevexling, 11: 1—345; orsaken till hans beskickning m. m., 11: 46, 311, 327; kon. Erik XIV:s lejdebref för honom, 11: 346.
- Dantzevill** eller **Danssowille**, Willam, krut- och vapenleverantör under kon. Erik XIV, 27: 46, 48, 105, 131.
- Danviks hospital**, dess hemman, 31: 20 ff.
- Danzig**, åtskill. borgmästares och råds skrivelser till och rör. Carl Knutsson, 36: 5, 20, 28, 32, 61, 66, 70, 74, 76, 79, 81, 83, 85; kon. Casimirs bref, rör. rådets intrång i Carl Knutsons rättigheter, 36: 48; farlig för Sverige, såsom örlogshamn åt fiendtl. makter, 1: 151; tullen derst. på 1630-talet, 24: 176, 193, 198, 202, 262; gör förfång för Sveriges tyska provinser, 24: 224; sluter sig till Polen (1635), 35: 82; s. k. pfundkamer, m. fl. intrader, 11: 205.
- Danziger-werder**, intages af kon. G. A. (1627), 34: 105.
- Darges**, Melcher, 25: 82.
- Darmstadt**, besättes af Mansfeld, 34: 47.
- Darretörp**, se **Dorretörp**.
- Dassau**, grosshandl., riksdagsfullmäktig (1769—70), 16: 325.

- David, mästare, sändeb. från kon. Hans till storfursten i Ryssl.,
20: 245, 246, 247, 288; 24: 142.
- Daxnäs (Sättila s:n i Westergötl.), gränsmärke mot Danm.
(1603), 29: 81.
- D'Aguerre eller Daguerre (secret. vid franska legationen i
Haag), 40: 97.
- D'Avancourt, fransysk resident i Hamburg (1636), 38: 124,
129, 251, 351.
- D'Avaugour, franskt sändebud till Sverige (1635—36), 37:
205; 38: 178, 201, 240, 245, 403, 406, 422.
- D'Avaux, franskt sändebud till Sverige och Danm. på 1630-
talet, 30: 88; 32: 281; 34: 12; 38: 124, 155, 201, 223.
- D'Avaux, grefve, fransk minister i Stockholm vid slutet af 1690-
talet, skriftvexl. m. kon. Ludvig XIV i Frankrike, 40: 80
ff.; 216 ff.
- De Barby, Burchard, fransk öfverste, 11: 155.
- De Bech, Gilius, 35: 430.
- De Besche, 9: 95.
- De Bie, Jakob, holländsk minister i Stockh. (1719); heml.
depescher o. bref fr. hon. m. m., 21: 370—396.
- De Bonrepaux (fransk minister i Köpenhamn), 40: 82, 216 ff.
- De Brezé, fransk marskalk, 33, 4, 87; 34: 8; 38: 166.
- De Carrette, marquis, 38: 298.
- De Chateauneuf, abbé, 8: 253, 276; 10: 179, 184; 40: 102,
104, 122.
- De Chaumont, se Chaumont St.
- De Clervant, konungens af Navarra sändeb. t. Tyskland,
11: 323.
- De Crepi, fransk kapiten, 2: 233, 235; 6: 317, 320, 321,
322, 7: 327.
- De Croissi [-ie, -y], grefve, 6: 291, 297; 8: 243, 277.

De Dernats, 8: 242.

De Frese, Paul Joachim (öfverste-lieuten.), 16: 386.

De Fenquières, Manases [äfven **Fequier, Ferquiers, Feuqvires, Frequier**], guvernör i Metz; fransk ambassadör vid mötet i Heilbronn, conventet i Frankfurt, riksdagen i Worms, m. m., 25: 155, 157, 167, 198, 253, 264; 26: 50, 137; 29: 322; 33: 89, 90; 34: 42; 35: 65.

De Geer (Charles, till Löfsta, Österby, m. m.), landshöfd., 37: 386.

De Geer, Louis, till Finspong, 9: 82, 95; 21: 90; 22: 252; 28: 19, 23, 27, 34; 30: 39; 32: 120; 38: 370; försträckningar till sv. kronan, 38: 226, 346, 402, 403; hans flotta, 13: 271 ff.; 20: 302; instruction för hon. (1643), 13: 260.

De Grana, marquis (österrik. general), 38: 172, 196.

D'Harcourt, fransk marskalk, 8: 208.

D'Havrincour, marquis, fransk ambassadör till Sverige, 23: 264, 265.

D'Herville, 10: 184.

D'Iberville, 10: 238, 275.

De Joyeuse, hertig, bref från Dantzai, 11: 1—345.

De Luc, grefve, fransk plenipotentiaire, 8: 157, 275.

De Mar, grefve, 10: 241, 272, 273, 274, 279.

De Mont, grefve (holländskt sändebud till Danm.), 11: 260.

De Mornaij, Charles, se Mornaij.

De Pichery, 11: 233, 238.

De Pincier (grefve, holsteinsk minister), 40: 206, 212.

De Polignac, abbé (sedermera cardinal), 6: 227, 228; 40: 149, 252; bref fr. gen.-lieuten. Erik Sparre, 8: 113, 115.

De Pomponne, 16: 153; 40: 108.

De Pontchartrins, m:r, 6: 264.

De Rees, Arnold, borgmästare, 6: 143.

- De Rojs, commendant i Christianopel (1661), 28: 354.
- De Sigur, Pardeillan, konungens af Navarra sändebud till Danm. m. fl. länder (1584), 11: 258, 266, 273, 276, 279, 281, 308, 319.
- De Sigongnes, 11: 140, 226, 231.
- De Storey, 40: 92.
- De Tallard, fransk marskalk, 8: 208.
- De Termoville, Severin Blanke, jesuit, 29: 349.
- De Torcy, marquis, 6: 227, 231, 234, 264; 8: 114, 132, 157, 179, 181, 198, 203; 10: 149, 231.
- De Toulouse, greffe, 8: 207.
- De Tuillery (fransk ambassadör), 3: 123.
- D'Uxelles (fransk marskalk), 6: 229; 8: 208, 298; 10: 238.
- De Varennes, baron, se Mornaij.
- De Werdhe, Gowardt, lybsk borgare, 29: 165, ff.
- De Werth, Johan, 5: 119; flyr i slaget vid Jankow, 5: 122.
- De Villars (fransk marskalk), 8: 208.
- De Wijk, öfverste, 31: 353.
- De Villebeu, baron, 11: 320.
- De Villeroi, fransk marskalk, 8: 208, 278, 40: 87.
- Debitz, svensk öfverste (1636), 38: 163.
- Deen, general-major i churf. sachsisk tjenst, 37: 238.
- Degeberg [Deigeberg], 29: 134.
- De la Chapelle, Gustaf, f. d. förare, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 302.
- De la Chetardie, marquis, fransk ambassadör vid ryska hofvet på 1740-talet; 1: 316; 2: 233; 6: 816; 7: 328.
- De l'Ecluse, Charles, 11: 344.
- De la Fage, baron, 11: 284, 293.
- De la Force, fransk marskalk, 32: 224; 33: 4, 86; 34: 8; slår hert. af Lothringen, 35: 22.

- De la Gardie, Axel Julius**, grefve (till Leckö, frih. till Ekholmen, general, riksråd, fältmarskalk-lieuten., gen.-guvern. öfver Estland); oenighet med Hans Wachtmeister, 28: 371.
- De la Gardie, Jakob Pontusson**, grefve (till Leckö, frih. till Ekholmen m. m., general, riksråd, riksmarsk m. m.); 8: 27, 29, 43; 19: 385; 32: 157; bref till Per Brahe, 2: 109; d:o från Axel Oxenstierna, 36: 372.
- De la Gardie, Jakob Casimir**, grefve (till Leckö, frih. till Ekholmen, general, riksråd m. m.). 15: 109; bröllop med Ebba Sparre (1753), 22: 301.
- De la Gardie, Magnus Gabriel**, grefve (till Leckö, frih. till Ekholmen, m. m.), riksråd, rikscanceller, m. m.; 7: 150; 8: 41; 9: 87, 92; sjukdom (1652), 20: 321; i onåd (1654), 22: 306; bref till Edv. Ehrensten, 8: 70, 76, 80, 83, 84, 87, 89; d:o t. en rådsherre, 25: 309; brevexpl. m. Carl Gustaf, 27: 216, 218, 224, 227, 243, 256, 261, 273, 279, 282, 307; bref fr. kon. Carl XI, 7: 161; d:o fr. modren (Ebba Brahe), 15: 99, 101, 103, 109; d:o fr. brodern Pontus Fredrik, 16: 105; d:o fr. S. G. Helmfelt, 13: 322; karakteristik, 7: 194.
- De la Gardie, Magnus Julius**, grefve (till Tullgarn, frih. till Sjöö, presid., krigsråd), gen.-lieuten., riksråd, öfverste marskalk m. m., 7: 220, 258; hans sak emot Helena Wrede vid 1731 års riksdag, 37: 395, 396, 402, 404, 414, 416, 422.
- De la Gardie, Pontus**, frih. (till Ekholmen och Sundby m. m.), gen.-fältherre, hofmarskalk, riksråd m. m.; 3: 30, 62, 66; 7: 71; 8: 28; 11: 120; 21: 35; 36: 272, 310, 314; skickas af kon. Joh. III till hert. Carl, 12: 204; i sjönöd under Bornholm (1576), 12: 209; drunknar, 36: 331; bref till hert. Carl, 36: 109; till densamme om Jama och Coperie, 36: 285; t. Joh. Berndes, ang. krigshändelser, 36: 100; t.

- kon. Johan III ang. d:o, 36: 141; t. dens. om Kexholms belägring och intagande m. m.; 36: 241; t. dens. om krigsfolkets rymning m. m., 36: 254; t. dens. om intagande af åtskill. fästningar samt belägring af Coporie, 36: 291.
- De la Gardie, Pontus Fredrik, grefve (till Leckö, frih. till Ekholmen), riksråd, krigsråd, general af infant., m. m.; bref till brodern Magnus Gabriel, 16: 150.
- De la Gardieska archivet på Löberöd, förteckn. derpå, 17 del. bihanget.
- De la Grange, franskt sändebud i Dresden (1633) och vid conventet i Frankfurt (1634), 25: 226; 26: 68; 29: 322.
- De la Wall, öfverste, 34: 211, 247.
- Delwig, gen.-major, 6: 293.
- Demense Iwanewitz Seremisinowa, rysk underhandlare om stillestånd m. Sverige (1593), 38: 110.
- Democh, Johan, drottn. Elisabeths i England sändebud t. kon. Erik XIV, 9: 37.
- Dengeåå (i Skedskamma s:n, Marks här., Westerg.), rå mot Danm. (1603), 29: 80.
- Dengeååse (Långaryd s:n, Westbo här., Smål.), rå mot Danm. (1603), 29: 79.
- Deportation af svenskar till Ingermanland (1624), 29: 206; till Nya Sverige (1639), 29: 210, 217.
- Deputationer, se Riksdagar.
- Des Alleurs [Alleurie], 6: 234, 283; 40: 214.
- Desborow, engelsk general, 28: 219.
- Des Cartes, 9: 97.
- Des Marets, 8: 114.
- Despesse, 11: 59.
- Dicander, capellan i Djura (1743), 3: 217.

- Didron** (Herman Frans Carl), kapiten, 6: 328; frigifves ur rysk fångenskap, 2: 232.
- Didron** (Johan Fredrik), öfverste, 34: 140 ff.; 37: 360, 364, 411; föreslagen att erhålla friherreskap (1731), 37: 445.
- Djekne**, Nils, underlagman i Westerhotten (1489), 29: 30.
- Diemar**, general, landtgrefvens af Hessen sändebud i Sverige, 7: 288.
- Digerdöden**, 14: 83; 32: 53; ödeshemman från den tiden, 13: 66.
- Dimanskoj**, slott, 36: 310.
- Dionysius**, drott. Christinas kammarherre; hans likfärd (1650), 22: 170.
- Dippel**, Conrad, danskt cancelli-råd, religiös svärmare, 34: 166, 413.
- Directorium** i Schlesien (1633), 25: 218; för evangeliska förbundet i Heilbronn (1636), 38: 277.
- Dirich Hansson**, bref t. Svante Sture (1507), 20: 137; svar derpå, 20: 138.
- Dirschau**, kon. Gust. Adolf der sårad (1627), 34: 106, 107.
- Distingen** (1494), 18: 65; riksrådsförsamling och möte (1518), 24: 124, 128, 147; konungsnämnd församlad i D. (1563), 29: 192; ransakning och dom öfver missdådare från Norrl. (1603), 29: 200.
- Djupa**, Erik, i Norge, 12: 47.
- Diupebeckzooss** (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 61.
- Diupedall** (Sättila s:n, Marks här., Westerg.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 69.
- Diupedall** (Femsjö s:n, Sunnerbo här., Smål.); rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 64, 79.
- Diupekiär**, Diupesundh eller Djupemossa (Kalls s:n, Kinds

- här., Westerg.), landmärke mot Danmark (1554, 1603), 29: 80.
- Diupeström (Torp s:n), rå mot Norge (1554), 29: 73.
- Diurpetiernn (Ryr s:n, Dal), rå mot Norge (1554), 29: 74.
- Djupsundet, inlopp vid Harsö (Södermanl.), 35: 426.
- Djura, capell-församling t. Leksand i Dalarne, 3: 217.
- Diurekläp [Gjordaklep] (Tingsås s:n), rå mot Danm. (1603), 29: 76.
- Djuresjö (Tingsås s:n, Konga här., Småt.), rå mot Danmark (1603), 29: 76.
- Djurgården vid Stockholm; mord der begånget (1650) af en lifländsk adelsman å en svensk, 22: 172; drott. Christina på dansnöje derst. (1653), 22: 304.
- Djurhamn, ang. svenska flottans förläggande dit, 24: 220; 26; 96; 38: 350, 403, 405.
- Djursholm, 7: 95; 36: 2: svenska arméens högkvarter derst. (1719), 21: 390.
- Dijkman, Jakob, d. ä., general-controllör; förmyndare-regeringens bref t. hon. ang. påtänkt kanal emellan Wenern och Hjelmaren (1669), 24: 398, 399.
- Dijkman, Jakob, d. y.; förmyndare-reg:s förordnande f. hon. att fortsätta fadrens undersökningar f. en kanal emellan Wenern och Hjelmaren (1671), 24: 400, 401.
- Dobyn, Johannes, gör insamlingar för korstågen, 18: 206.
- Dohna (von, Carl August, grefve), gen.-major, 3: 238.
- Dohna (von, Christopher Delphicus, öfver-hofmarskalk hos drott. Christina, fältmarskalk, ambassadör, burggreffe m. m.), greffe, 9: 99, 100; medföljer drott. Christina till Hamburg, 22: 309.
- Dohna (von, Fredric Christopher), greffe, brandenburgskt sändeb. t. Sverige (sednare gen.-lieuten. i svensk-tjänst, pre-

- sident i Wismarska tribunalet), 8: 141, 148, 150, 160, 162; 34: 153 ff.; 40: 175, 179, 181; skymfligen afskedad från churf. af Sachsen, 40: 101.
- Dolgorucki [-oi], knes, rysk ambassadör i Sverige på 1720-talet, 26: 319; 34: 317, 365.
- Domasten (Märdaklef s:n, Kinds här., Westerg.), rå mot Danm. (1603), 29: 80.
- Dombeck, fjord i Finnmarken, 39: 171.
- Domböcker, skola af häradshöfdingarne levereras (1565), 27: 92.
- Dominicus, S:t, död 1221, 17: 7.
- Domkyrkor i riket, 21: 250; uppsättning af kongl. stolar derst. (1563), 27: 20.
- Dommooss (Skedskamma s:n, Marks här., Westerg.), rå mot Danm. (1554), 29: 67.
- Domstolar, se Lagskipning.
- Donationer, gjorda i Tyskland af svenska regering n på 1630-talet, 38: 278.
- Donau, van, dansk adelsman, tillfångatagen vid Warbergs eröfring af Svenskarne (1565), 12: 282.
- Donaw, von, Carl Hannibal, kejsarl. österrikiskt sändebud, 24: 194; 25: 87, 90, 94; död i Prag (1683), 25: 225.
- Donauwerth, intaget af kon. af Ungern (1634) och svenska besättningen nedhuggen, 33: 53; myteri derst., föranstaltadt af Mitzlaff (1636), 38: 320.
- Donker, Abram, 31: 160.
- Dorothea, drott., kon. Hans moder; hennes ovänskap med Sten Sture d. ä., 22: 1.
- Dorothea, kon. Fredrik I:s af Danm. dotter, giftermål föreslaget mellan henne och kon. Gustaf I (1523), 38: 34.
- Dorpt, 24: 296.

- Dorratörp** (Daretorp, s:n i Wartorfta här., Westerg.), 17: 181.
- Douglas** (Robert), öfverste, sedermera fältmarskalk i svensk tjänst (grefve, riksråd m. m.), 5: 194; 31: 328; 38: 263.
- Dragsmark**, kloster; gåfva dit (1347), 12: 48.
- Drake**, köpman i Göteborg (1740-talet), 3: 260.
- Drake**, Arvid, till Hagelsrum (ryttmästare, sed. häradsböfd. i Ydre), 21: 10.
- Drake**, Gustaf (t. Hagelsrum, ryttmäst.), efterspanas, 31: 157.
- Drake**, Hans (t. Hagelsrum), öfverste (sist landshöfd.), 24: 294.
- Drakenborgh** [Drakenberg], Börje Nilsson, öfverste-lieuten., 35: 322.
- Drakenhielm** (Wilhelm, förut Böös), general-tullförvaltare, 31: 342.
- Drakön**, 12: 272.
- Drenteln** [Drentelen], von (Johan Jürgen), kapiten (sedan major) vid Elfsborgs reg., 2: 204; introducerad å riddarhuset (1726), 34: 419.
- Dromund**, hans regemente, 35: 98.
- Drottningeball** (Femsjö s:n, Westbo här., Smål.), gränsrå mot Danm. (1554), 29: 65.
- Drottningens lifgarde**, upprättadt af drott. Christina, 22: 302.
- Drottningholm**, förut Törfvesund, 12: 204; 16: 417; drott. Hedvig Eleonoras vistande derst. (1663), 28: 364; D:s-vägen (1661), 31: 96.
- Drottningzgärden** (1616), 25: 18.
- Drusiu Penthelijn**, rysk secreterare vid stillestånds-underhandlingarna (1590), 38: 66.
- Drycker**, främmande; införsel deraf (1723—27), 40: 34.
- Düben**, "cokomästare" (ryttmästare?), 18: 384.
- Düben**, von, Anders, frih., hofmarskalk, 37: 406.
- Düben**, von, Emerentia (Mensa kallad), drott. Ulrika Eleo-

- nora d. y:s kammarfröken och gunstling, 7: 187, 291; 9: 136.
- Düben, von (Joachim Andersson), frih., stats-secreterare, sedan riksråd, 15: 154; 16: 221, 222, 226, 228, 232.
- Düben, von, Joachim (Gnstafsson), frih. och grefve, stats-secreterare, hofcanceller, riks- o. cancelliråd, 7: 291; 34: 256; hans enka, 37: 409.
- Düben, von, Max, frih., skattmästare (stallmästare?), 13: 306.
- Düben, von, Peter regementsqvartermästare, 28: 172.
- Düben, von, Peter (Petersson), öfverste-lieuten., introduce-rad å riddarhuset år 1726, 34: 419.
- Dübenska släkten, 9: 136.
- Dubler, Sven, 36: 171.
- Dücker, Carl Gustaf, frih. o. grefve, riksråd, fältmarskalk, president i krigscollegium, 1: 196; 7: 249, 250, 287; 23: 114; 34: 277; sårad i slaget vid Gadebusch, 6: 209; tillökning i hans lön för fältmarskalks-beställningen, 37: 369; tacksägelse-deputation till honom besluten, 37: 431; bref till generalen och ambassadören Erik Sparre, 9: 272.
- Dudorowski (1586), 38: 48.
- Due, öfverste-lieuten. i dansk tjenst (1658), 28: 172, 174.
- Dueller, 9: 124; 40: 28; duell afstyrd emellan hertig Adolf och landtgreffen (1650), 20: 311; emellan grefve Tott och Steinberg (1653), 22: 303; emellan Lars Fleming och Svante Svantesson Banér (1654), 22: 308; emellan krigsfiskalen Lang o. major Hedersköld, 34: 412.
- Duergegrundh (Kålleröd s:n, Askims här., Bohus län), rå mot Danm. (1603); 29: 82.
- Dufva, Michael Olufsson (till Bergshammar o. Marsång, kon. Carl IX:s secreterare), 29: 200.
- Dufvenäs, ladugård under Danviks hospital (1663), 31: 20.

- Duglin**, öfverste-lieuten.; en tid i svensk tjänst, 32: 266.
- Duhre, Anders**, besitter en tid Ultuna ladugård, 37: 409.
- Dulsmål**, 29: 121.
- Dumeni**, 25: 114.
- Dumont**, 8: 237.
- Dunkam**, 6: 59.
- Dunkerken**, repressalier tagne af dess innevånare för en norr-köpingsborgare Kiönekincks räkning, 26: 104; 30: 67, 73 ff.
- Duplin**, lord, arresteras, 10: 234.
- Duréal, Magnus**, landsdomare i Halland, sedermera landshöfd. öfver Blekinge och Christianstads län, 31: 367; memorial om Hallands förvaltning och justitiéväsendet derst. (1655), 30: 120—155; landshöfdinge-berättelse (1675), 31: 395.
- Du Renel, Nicolas**, 11: 342, 344.
- Durietz (Anders Rudolph)**, öfverste (sedermera general, landshöfd., frih.), 15: 114; 16: 267.
- Düring, von, Johan Christopher**, frih. o. grefve, öfverste, sedermera general, fältmarskalk, öfverståthållare, m. m., 3: 238; 7: 266; 9: 287; 34: 277; instruction för honom under hans vistande vid ryska hofvet (1743), 1: 301 ff.
- Düring, von, Otto Fredrik**, öfverste; pass för honom, under namnet "Erik von Ungern", såsom följeslagare åt kon. Carl XII från Bender till Stralsund, 9: 269.
- Duse, Samuel**, lieuten. i Wisby (1652), 29: 376.
- Duse, Samuel**, (1769—70), 16: 336.
- Duss, Lage**, häradshöfding i Björkekinds härad (1434), 13: 77.
- Dustkiernitt (Werml.)**, gränskilnad mot Norge (1554), 29: 75.
- Dutfus, Kenneth**, lord (af Sutherland, rysk vice amiral), måg till svenske amiralen Erik Sjöblad, 10: 292.

Duvall, Gustaf, frih. (senare landshöfd. öfver Kopparbergs, Sätters och Näsgråds län, landtmarskalk vid riksdagen i Upsala 1675, m. m.), landshöfdinge-berättelse om Kopparbergs län för 1664, 40: 61; för 1666, 31: 204; förordning rörande knektehållet i Kopparbergs län (1670), 35: 244; skrivelse ang. Dalregementets ökande (1682), 35: 264.

Duvall [Dubwald och Dougal], Jakob, general i svensk tjänst, 25: 220, 221; föreslås till commendant i Stralsund (1633), 26: 160.

Duvall, Johan Diedrik, frih., kapiten vid lifgardet, öfveradjutant (öfverste, gen.-major m. m.), måg till borgmästaren Kierrmann; 15: 154, 161, 169, 172, 174; 16: 305, 370.

Dwerggerödh (Westergötl.), 29: 41.

Dykeri-försök (1663) för upptagande af med fartyget Wasen sjunkne pjeser, 28: 367.

Dyre, Ivar Månsson, dansk, 2: 59.

Dyre, Metta, Sten Sture d. y:s stjuvmoder, 2: 57, 59.

Dyrsjö, i Jemtland (1482), 29: 45.

Dyviketorp, 21: 12.

Dångeboo åå, Långasjö s:n (Smål.), gränsskilnad mot Danm. (1603), 29: 76.

Däfwensö [Dæffwensöö, Dæffwenesund och Dewentzööswnndh] (i Lossa s:n, Upland); Svea rikets råd der församlade i början af 1500-talet, 19: 89: 20: 191, 193; erkebiskop Jakob Ulfsson daterar derifrån ett bref, 20: 225.

Dägner, sjökapiten, 2: 255.

Dämer, Claes Adam, rådman i Sala, 2: 157.

Däner, Claus, bref från biskop Brask, 13: 106.

Dömitz, Svenskarne segra der under Banér (1635). 2: 104; 37: 127, 128, 137; besättes och förstärkes af de svenske, 36: 388.

Dönhoff, Gerdt, ståthållare på Hapsal och Leal, starost på Dorpt, 1: 89; underhandlar om stillestånd med Ryssarne (1593), 38: 110.

E.

Eastlandske companiet i England, 32: 309.

Ebba Hansdotter, förlofvad med Åke Axelsson Natt och Dag; hennes begrafning, 20: 323.

Eberskiöldh, svensk resident vid moskovitiska hofvet, 31: 521, 529.

Ebo härad (nu Edebo s:n i Roslagen), 6: 44.

Eberstein, grefven af, 38: 152.

Echholm, se Ekholm.

Eek [Eek eller Eccius], Johannes, doctor, 16: 78, 114; 18: 341; 20: 31; 24: 67.

Eckleff, holsteinskt kammarråd; hans process afgjord, 34: 415.

Ed (s:n i Upland), herr Kiælbiörn prest derst. 1497, 18: 104.

Ed, i Skärstad s:n, Småland, 12: 8.

Eda skans (Eda socken, Wermland), 6: 66; 26: 314; 35: 453, 458.

Edby, 29: 202.

Edet, Lilla, ett vattenfall i Göta elf (Foxerna s:n, Westergötland); dess sluss, 35: 410.

Edgång af bönder, ang. tionde, 27: 22, 86; vid att lägga handen å kyrkans vägg (1426), 14: 94.

Edinge, 9: 235.

Eds gästgifvaregård, bränd af Ryssarne (1719), 21: 390.

- Edsbacka** (Sollentuna s:n, Stockh. län); landsköp derst. (1661), 31: 102.
- Edsöre**, 27: 3.
- Edzard** [Edward], grefve af Ost-Friesland, 12: 218; giftermål med Gustaf I:s äldsta dotter Catharina, 12: 104; brudskatt; 12: 107; afreser från Sverige, 12: 124.
- Eedsvägen**, fredspark (i Skaraborgs län), 31: 124.
- Eegby socken**, herr Peder kyrkoherde derst. (1527), 16: 88.
- Eekenberg**, von, furste, 25: 231.
- Eenspannare** vid länsstyrelserna, 31: 13.
- Efferu**, grefve, pfalzisk envoyé, 10: 135.
- Effwert** [Ewert, Everandus], kyrkoherde å Kopparberget, 23: 33.
- Effweste skans**, i Lifland, 24: 296.
- Egeland**, i Estland, 32: 12, 16, 37.
- Eggers**, general, commandant i Danzig, 2: 255.
- Ehrencreutz** (Otto Benjamin), hofrättsråd, landhöfding, 15: 161, 177.
- Ehrencrona** (Erik Gammal), frih., landshöfd., 37: 327, 364, 388, 391, 430.
- Ehrencrona** (Paul Gammal), frih., statssecreterare, 16: 245; 34: 171 ff.
- Ehrenhielm** (Erik), assessor, 34: 301; 37: 392.
- Ehrenhoff** (Carl Gustaf), cancellist, sedermera assessor, 16: 233, 243, 332; 37: 399.
- Ehrenmalm**, Göran, kapiten i fransk tjenst, sedan major i svensk; 13: 311; 16: 233.
- Ehrenmalm** (Lars Johan), assessor, revisions-secreterare, m. m., 15: 279; 34: 437.
- Ehrenmalm**, Samuel (Magnus), häradshöfding, senare hofrättsråd, 15: 144; 16: 383.

- Ehendahl**, länsman, 2: 157.
- Ekendal**, hofprest, bekommer en församling i Stockholm, 4: 296.
- Ekenäs**, grefve Wellings gods, 34: 181, 211, 213, 215.
- Ekenäs**, Kils s:n, Werml., 12: 78, 82, 83, 84.
- Ekesjö stad**, 12: 287; 32: 380.
- Ekested**, Claus, 36, 174, 176, 178.
- Ekevirke** för flottan, 27: 126.
- Ekholmen** (Weckholms s:n, Upland), 36: 1, 296; Gustaf Trolle håller lönlig herredag derst. (1516), 24: 77.
- Ekman**, inblandad i trolleri-saken (1761), 15: 158.
- Ekselund** (kungsgård i Husby Sjutolfts s:n, Upland), Åke Totts gård, 8: 26; Gustafvianskt arfvegods, 22: 404.
- Ekskogarne** (1600), 19: 377.
- Ekstedt**, Hans, ryttmästare, höfvidsman på Luitz i Pommern, 12: 214.
- Ekstube**, cancellist, 15: 229.
- Elaus Elefsson**, bevitnar kon. Magni o. drott. Blankas norska testamente, 12: 56.
- Elbing**, 36: 59, 379; engelske stapeln derst. (1680), 24: 197.
- Eldenow**, kloster i Pommern; hert. Carl emottages der af hert. af Pomern (1577), 12: 213.
- Eldstjerna**, Lars, sist landshöfd. o. frih., 9: 94, 114, 116.
- Eldstjerna**, Lars (kapiten), 37: 352.
- Eldstjernska** släkten under Gustaf II Adolf, 8: 23.
- Eleholmen** (Eleholm i Blek.), afbrännes (1564), 12: 204.
- Elers**, Larentz, revelsk borgare, 29: 168.
- Elfkarleby** [Elffuekare], fiske (1185), 21: 269, 270; 23: 4, 36; kon. Knut Erikssons donationshref på 2:ne gårdar, 21: 273; skeppsbyggnad för flottans räkning (1565), 27: 126.
- Reg. till Skand. Handl.*

Elfsborg, Gamla [Ewinsborg, Elfwinsborg], 12: 169; 18: 342; 29: 39, 43; slottet intages af de danske (1563), 12: 259; 21: 16; möte med de danske för gränsbestäm-
melse (1554) 29: 56; lösen, 12: 182; 25: 21; lösens in-
verkan på myntet, 26: 295; fästning, 26: 236, 244; 35: 109,
350, 372, 410, 412, 452; förslag att raserå befästningarna,
35: 281, 284, 340, 342, 372.

— Nya, dess befästningar, 35: 281, 282, 392; 407, 410,
439, 446; 452, 457; hamn, 35: 389, 390; prinsens af Conti
ankomst och emottagande derst. (1697); 40: 128, 249.

Elfsborgs län, häradscommissarier derst., 37: 413.

Elfsred [Elfsridt], socken i Westergötland, 29: 66.

Elfvarsyssle, 12: 40; gåfva till de fattige derst. (1347)
14: 49.

Elfversjöholm [Ulvesjöholm], Thorsås sin (Kalmar län), 29:
56, 76.

Elgarås [Elgheraas], (sin i Westergöt.), slag derst., 17: 6.

Elgewadh, Söderåkra sin (Kalmar län), gränskilrad mot Danm.,
29: 76.

Elgsdal [Elgdal], i Jemtland, 29: 45.

Elisabeth, drott. af England, kon. Erik XIV:s giftermålsstän-
del med henne, 9: 36; 12: 96, 149; 27: 6.

Elisabeth Wasa, kon. Gustaf I:s dotter; kon. Henrik III:s i
Frankrike giftermålsplaner, 11: 18, 66, 82 ff.; 12: 195, 196;
sederf. hertiginna af Mecklenburg, 1: 203; 3: 22, 38.

Elleholm, se: Eleholmen.

Ellen, öfverste i lüneburgsk tjenst, 36: 388.

Ellers, borgmästare i Helsingborg, 6: 106.

Elsas, 30: 18; slag derst. (1685), 35: 22.

Elsas Zabern, intages af hert. af Lothringen (1683), 25: 168.

Elster, 5: 291.

Elffuckare, se Elfkarleby.

Elffzridt, se Elfsæred.

Elziöbäck [*Älsjöbäck*], gränsskilnad mot Danm., 29: 58.

Embeten, Handtverke-, se Handtverkerier.

Embeten, Civila, om ofrälsemäns rätt dertill, 33: 338 ff.

Embetzmän, Kongl. Maj:ts, se Handtverkare.

Emden, magistratens tvist med greve Edzard af Ost-Friesland bilägges, 12: 219; hert. Carls vistande dert. (1577), 12: 219.

Emmetslöf, Westra (s:n i Skåne), 5: 276.

Emporagrius (Ericus), d:r, 27: 266; likpredikan öfver Erik Ryning, 40: 22.

Emstislaffskoij, Feodor Iwanowitz, kpes, 36: 151.

Emteoss eller Jæmpteoss (Skedeskammas s:n, Märks här., Westergötl.), gränsskilnad mot Danm., 29: 80.

Emtesjö, Gunnarsjö s:n (Westerg.), gränssk. mot Danm., 29: 80.

Enander, Samuel, biskop i Linköping, 8: 15; 40: 27; bref t. riksdrotset Pehr Brahe, 9: 240.

Enanderbjelm (Johan), lagman, 34: 158, 293, 298; fullmäktig för hert. af Holstein i arfsfrågan emot drott. Ulrike Eleonora, 37: 432, 443.

Enaraby [Enner; Ennerby], 39: 101, 113, 150.

Enareträsk, gräns denigenom mot Ryssland (1606), 39: 215.

Enebon, d:r, ordenspredikant (öfver-höfpred., pastor i Leksand), liktal öfver öfverståth. Lantinghausen, 10: 364.

Eneby, rusthåll på Lidingön, 37: 365.

Eneköldh, Engelbrecht Nilsson, finsk camererare; stöld fr. honom, 31: 153.

Eneviken, Hårlunda s:n, Albo här. (Småll.), nå mot Danm., 29: 77.

Engberg, Anders, relation om kyrkogodsens, 21: 280.

Engel, Magnus, 6: 32.

Engelbertus Steffani, lagman, Norges rikets råd, 36: 38.

Engelbrecht, d:r, brunsvigskt sändebud i Dresden, 25: 204, 236.

Engelbrecht Engelbrechtsson, 18: 29; bref till bisk. Thomas m. fl., 8: 3 ff.; öppet bref till Upländingarne, 8: 4 ff.

Engelbrecht Larsson, till Lydinge, 2: 63.

Engelbrechten (Joachim Fredrik), 8: 157, 176.

Engelcrantz, 16: 273.

Engelholm, uppbrännes af de svenske (1565), 12: 271; stadens beskrifning (1658), 6: 105.

Engelska fartyg, uppbringade af de svenske (1715), 10: 146, 157.

— flottans östersjö-eskader (1715—16), 10: 146, 157, 301, 303; d:o (1719), 21: 395; d:o (1726), 34: 138 ff., 322.

— nationen, A. Oxenstiernas omdöme om dens., 35: 102.

— trupper i svensk sold, 31: 336; 36: 386.

Engemossan, Wrå s:n (Småland), gränsskilnad, 29: 79.

Engeström, von (Jakob), presidents-secreterare, 16: 406.

Engeström, von, Johan (sist protocols-secret.), 16: 267.

England, kon. Erik XIV:s plan att genom giftermål med drott. Elisabeth blifva kon. derst., 27: 6; handel på Ryssland och fiske i dess norra haf (1581), 11: 169, 175, 185, 189, 190, 191, 199, 220, 221, 222, 224, 234, 240, 256; A. Oxenstierna söker tillstånd att värfva trupper derst., 28: 47; fråga om en alliance med Sverige (1635), 36: 365; Sveriges handel derst. (1661—62), 32: 309; Svenskar i dess sold (1698), 40: 142.

Englev, doneras till Juleta kloster (1332), 21: 273.

Engsö [Engzöö], 21: 10; handlingar ang. dess hals- och handrätt, 32: 65 ff.

Enholmen vid Gotland; ang. dess befästade (1653), 35: 280;
Wärnskiölds förslag derom (1656), 35: 290, 292, 324; in-
geniör Clarmans deröfver förfärdigade "planta" (1656),
35: 319—332.

Enhusen, öfverste-lieuten., 25: 188.

Enköping, gods under dess skolestuga (1544), 22: 348; klo-
stret derst. afskaffas och göres t. hospital, 21: 330; Johan III:s
gåfvobref t. hospitalet, 5: 35; skyldigheter t. bergsbruket
i Salberget, 27: 104; afbrinner (1572), 12: 188; ting
hålles under marknaden (1609), 29: 204; franske ryttare
der förlagde (1609), 29: 205.

Enontekis [Tenetäki, Tenâtecki, Tenoteckij], 39: 188; kon.
Carl IX:s skrifvelse om uppbyggande af kyrka derst. (1604)
39: 181; kyrkoherde förordnad, 39: 182, 193, 223, 250;
kyrka och tullbod (1606), 39: 191, 221, 250; marknad, 39:
186, 198.

Enwall, Per Johan, secret., 1: 206.

Eosander [Essander], 6: 203.

Epiiochi-elf (Finnmarken), 39: 245.

Erdtman, von, assessor, 34, 301.

Eresock, ryskt namn på Kexholm, 39: 115.

Erfurt, 38: 165; svenske studerande derst. under katholska
tiden, 21: 236.

Ericus, electus i Åbo, brevexling med bisk. Brask, 17: 174,
199, 201; bref till electus i Skara, 17: 217.

Ericus Erics Wibonius, kyrkoherde i By, på förslag t. riks-
dagsman, 40: 5, 9, 11.

Ericus Nicolai, archidiaconus i Upsala; bref fr. hon. och dom-
capittlet t. Sten Sture d. y.; 24: 121.

Ericus Svenonis, kyrkoherde i Skellefteå, sedermera biskop
i Skara, 17: 47, 48, 49.

Eriens Svénonis Scriberus, kyrkoherde i Hedemora; bref t. kontraktsprosten Guthräus, 40: 8.

Eriens, legifer Stavangerensis, norskt riksråd, 36: 38.

Erik IX, den Helige, kon. i Sverige; hans legend, 6: 1, 5; död, 17: 4.

Erik X Knútsson, kon. i Sverige; kröning, 17: 6: dödsår olika uppgifvet, 4: 9; 17: 7.

Erik XI, Läspe, kon. i Sverige; införar kaniker i Sverige, 21: 235; varningsbref t. innevånarne i Sunnerbo härad, 4: 8, flyr t. Dahlmark, 17: 7; död, 17: 8.

Erik XII, Magnusson, kon. i Sverige; bekräftar Birkarlarnes privilegiet, 29: 18; död, 17: 16; tros afdagatagen med gift, 21: 255.

Erik XIII af Pommern, kon. i Sverige, 21: 256; kallas till konung, 17: 17; recommendation för hr Thorsten, 29: 25; sjöröfveri på Gotland och död, 21: 259.

Erik XIV, kon. i Sverige, födelse, 12: 248; kröning, 12: 253; fririer, 4: 120; giftermålshandel med prinsessan Sophia af Polen, 26: 3; d:o med landtgreffen Philips af Hessen dotter Christina o. trolofning med henne, 12: 137, 257; 27: 62; giftermålshandel med drott. Elisabeth af England, 9: 36; 12: 96, 349; tillämnad resa till England, 12: 116; afresa, 12: 120; resan inställes, 12: 122; bidrag t. den engelska resan, 17: 51; instruction för den tillförordnade "befallningen" i Stöckh. under resan, 27: 11; handlingar rör. frieriet i England, 25: 1 ff.; Rosenbergers bref rör. samma ämne, 26: 10; fragment af en konungens skrifvelse, rör. Sveriges styrelse, i händelse han blöfve konung i England, 27: 6; giftermål med Catharina Månsdotter, 12: 161, 297; 21: 32; ställer Cath. Månsdotters horoskop, 11: vid slutet; barn, 3: 53; oäkta döttrar, 4: 143; låter hals-

hugga hert. Johans tjenare, 12: 139; fångslar polske/adelst-
 män i densammes följe, 12: 146; besöker Sturarnas i fän-
 gelset, 4: 158; befallning t. rikets råd att ställa Jöran Per-
 derson till rätta, 4: 176, 177; förlikning med hert. Jo-
 han, 12: 151; rikets styrelse under hans sinnessjukdom, 12:
 150; tages till fånga, 12: 166; anteckningar af hon. i
 fängelset på Stockholms slott, 28: 1 ff.; Johan III:s befall-
 ning om hans afdagande, 17: 232; betänkande derom af
 tre biskopar, 4: 235; död, 12: 211; liket föres till Wer-
 sterås, 5: 35; — tillträder och förlorar riket på Michaelidagar,
 17: 60; bref fr. fadren, 26: 1; d:o t. Thure Bjelke, 4: 217;
 d:o t. Erik Svantesson Sture, 4: 130, 131; d:o t. Märta
 Sture, 4: 166; försvarelse-bref för densamma, 4: 167; bref
 t. Nils Sture ang. Warbergs fästning, 4: 71; — om de mar-
 boknektar och 2 finska fänikor, 4: 86; ordres att följa
 Nils Boije till Bohus belägring, 4: 89; bref t. Nils Sture
 och Erik Göstafsson, 4: 97; d:o t. Sten Eriksson, 4: 123;
 d:o till Svante Sture, 4: 129, 131, 151; bref fr. Svante
 Sture, 4: 152; d:o fr. de mördade Sturarnes släktingar, 4:
 162; egenhändiga skrifter, 2: 71; af honom författade visa
 och psalmer, 4: 30; responsum contra Danos, 13: 135; 14:
 98 ff.; skrifvelse ang. drott. Catharinas (Stenbock) lifge-
 ding, 14: 207; förteckning på hans boksamling, 27: 380 ff.;
 anteckningar om honom, 3: 17; hans chronika af Rasmus
 Ludviksson, 12: 947; d:o af Magn. Stigtomptansius, 21: 15;
 handlingar t. hans historia, 9: 29; 12: 91 ff.; berättelse
 t. hon. om tillståndet i landet (1586), 24: 157; handl. rör.
 Sveriges inre förhållanden under hans regering, 27: 1 ff.;
 karakteristik, 1: 199.

Erik VI, Plogpenning, krönt i Danmark, 17: 7; dränkes af
 sin broder Abel, 17: 8.

Erik VII, Glipping, kon. i Danmark, mördad, 17: 9.

Erik, hertig (1302), 17: 11.

Erik, hertig af Brunswig, 3: 95.

Erik, d:r, bisk. i Linköping; samtal med drott. Christina om religionen, 16: 162.

Erik, mäst. djekne i Linköping (1514), 24: 47.

Erik, mäst. cantör i Upsala (1518), 24: 148.

Erik, capellan i Stockh. (1576), 12: 208, 209.

Erik Abrahamsson, se Leijonhufvud.

Erik Andersson (till Bjurum), kon. Johan III:s köksmästare, befalles att förkorta kon. Erik XIV:s lif, 17: 232.

Erik Andersson, 25: 114.

Erik Axelsson, se Tott.

Erik Bengtsson, bref t. Sten Christiernsson, 20: 35—37.

Erik Brorsson, se Rålamb.

Erik Eriksson (1490-talet), förläningar till honom, 18: 190.

Erik Eriksson (1561), 12: 124.

Erik Göstafsson, se Stenbock.

Erik Hansson, hans regemente, 35: 98; 38: 161.

Erik Håkanson, se Slang.

Erik Johansson, befallningsman öfver Westersjö-lapparne; fullmakt för hon. att sätta gränsskilnaden mot Ryssland, 39: 265; fullmakt för hon. och Reinhult Johansson att hafva befallningen öfver Westersjöfjordarne, 39: 261.

Erik Jönsson, öfverste-lieuten., svensk ståthållare på Nymynde, 24: 296.

Erik Jöransson (Tegel), 19: 317 ff.

Erik Kætilsson, se Puke.

Erik Larsson, se Berg von der Linde.

Erik Matsson, se Körningh.

Eriksholm, 5: 267.

Erik Steenasson, häradshöfd. i Westergötl. (1542), 29: 116, 117.

Erik, S:t, se S:t Erik.

Erik Thuresson, se Bjelke.

Erling Widkundsson, bevitnar kon. Magni och drott. Blankas norska testamente, 12: 55.

Ermete Rör, se Armitte-Rör.

Ermiss, 36: 232.

Ernits, öfverste, 5: 63.

Ernst Ludvig, hert. af Pommern, 12: 192, 213; hans bröder, 12: 214.

Ert-Stiftets neutralitet (1635), 35: 181.

Esbjörn, amiral Jakob Bagges archlimästare, 12: 266.

Esbjörn, Diegne, 13: 76.

Escholin, Israel, f. d. rustmästare, dömd o. afrättad 1756, 13: 286.

Eselsten, pfalzgreffvens af Zweibrücken hus, hert. Carls besök derst. (1578), 12: 223.

Eger, præbendatus i Linköping, recommenderas af kon. Gustaf I till Linköpings pastorat, 17: 125.

Esken, Alexander, svensk resident hos churfursten i Sachsen, (1635—36), 37: 239; 38: 168, 170, 176, 187, 248, 333, 396.

Eskil, S:t, biskop i Lund, 6: 5; 17: 5.

Eskil Michelsson, 2: 36.

Eskils gemak, 2: 36; Erik XIV der fången, 3: 51.

Eskilekog, 4: 93.

Eskilstuna [Eskilstufvun], 9: 34; 12: 160; kloster, 22: 319; gåfva till dets., 12: 25; Johanniter derst. (1493), 22: 29; Håkan Jönsson prest derst., 17: 45; Johannis hospital, 17: 45; kongl. maj:ts plakat om manufacturiernas befordrande (1661), 31: 152.

Eskilstuna, kungsgård, Johan III:s dotter Anna der född (1568),
12: 296.

Eskilstorp, hospital der inrättadt (1523), 17: 179; egare
(1602), 21: 10.

Essel, Jakob, vattukonstnär o. mechanicus, tillhjuder sin tjänst
åt Gustaf I, 26: 2.

Essen, von, Alexander, gen.-major, 32: 155, 157.

Essen, von (Carl Johan), kapiten, 16: 336.

Essen, von (Fredrik Ulrik), frih. (till Katvelås), kammar-
herre, 16: 211, 229, 238, 239, 241, 242, 332.

Essen (Hans Henrik), frih., gen.-lieuten., 2: 140, 144, 146;
7: 259, 287.

Essen, von (Johan), general-major; commandant i Malmö,
31: 326.

Estenherg, Carl, e. o. notarie i Svea hofrätt, hofjunkare, 15:
113 ff.; dömd vid 1756 års riksdag, 13: 288.

Estland, handlingar ang. svenska kolonier derst., 32: 1 ff.

Estniska städernes besvär öfver saltidenterna (1635), 34: 84.

Etag, 20: 149.

Euesten, Albo här. (Smål.), rå mot Danm., 29: 60.

Eugène, prins, 8: 150, 167, 168, 171, 280.

Eurepä, 38: 48, 50.

Eutin, hertigen af, sedermera kon. Adolf Fredrik; 15: 233;
candidat t. svenska thronföljden, 1: 217; förklarad för suc-
cessor, 15: 308.

Evangeliska ständerna i Tyskland; deras affall (1635), 37: 261.

Everardus, 16: 37.

Evensborg, se Elfsborg.

F.

Fabre, gen.-quartermäst., 2: 149.

Fabrice, kammarherre, brevvesting med greffe Wellingh, 12: 309—316.

Facsimilia i dessa handlingar, förteckning derpå, 20: slutet; 30: bihänget s. 39.

Factorierne (1633, 1634), 25: 146; 26: 230, 290.

Faeringön, se Färingsön.

Fahlström (Ludvig), krigsråd (friherre, sist president i Wismarska tribunalet), 25: 317.

Fahlström (Ludvig), öfverste-lieuten., 37: 336.

Fahlun, 24: 58; privilegier af drott. Christina, 21: 208; grufva, 31: 236; 35: 81; 40: 50 ff.; bergslag, 37: 366; 40: 73; betänkande om föreningen mellan bergslagen o. staden samt om val af berredagsman, 37: 419; inköp af gård till landshöfdinge-residens, 16: 367; kungsgården, 16: 367; 35: 244.

Falck, Bengt, 19: 362.

Falck, Erik, 10: 34.

Falem, 20: 153, 228.

Falk eller Valcke (Herman), borgmästare i Lübeck, 38: 15.

Falk, Jöns, dansk adelsman, skjuten vid Warberg (1565), 12: 282.

Falke, Jakob, borgmästare i Danzig, 36: 39, 41, 44.

Falkenberg, stad, 8: 4; slag emellan danske o. svenske (1565), 21: 20; stadens beskrifning (1658), 6: 96, 104.

Falkenberg, Conrad (till Trystorp och Börstorp), landshöfd. i Kalmar, sist riksråd och rikskammar-råd, 28: 27, 30; bref

- fr. Claes Fleming, 9: 80; d:o från A. Oxenstierna, 9: 168, 171, 175; recommendations-bref fr. dens., 9: 176; förmyndare-reg:s skrivelser till hon., 20: 299—308.
- Falkenberg, Didrik, marskalk, 26: 222; 28: 30.
- Falkenberg, Melchior (till Bålby och Falkenå), öfverste, sändebud hos Chursachsen, Brandenburg, Pommern och Mecklenburg, m. m.; 24: 259, 305; 37: 186; 38: 123, 284, 377, 379.
- Falkenberg (Melcher), öfverste, skjuten vid Moss (1716), 6: 293.
- Falkenberg, frih. (riksdagen 1769—70), 16: 257.
- Falkengren (Abraham), amiralitets-kapiten, 37: 379, 391.
- Falkengren, Christofer, frih., tullråd o. vice amiral, 2: 229; 16: 203, 295, 387.
- Falleiochi-elf (Finmarken), 39: 245.
- Falmälghe [Falumjälgaröse], emellan Särna och Lima socknar, 29: 37.
- Falsarium, förment, genom radering af ständernas bref (1731), 37: 349, 384, 401.
- Falsterbo, beskrifning (1658), 6: 126.
- Falsterbo-ref, 12: 272, 277.
- Fana, ett ställe i Norge, gåfva dit (1347), 13: 48.
- Fanjoni, 28: 362.
- Fanö (Fånö i Upland?), 6: 22.
- Farensbach, Didrik, 36: 110.
- Farensbach, Georg, öfverste, 11: 141, 166.
- Farensbaeh (von, Otto), 26: 178.
- Farensbeck, Jöran, 19: 227.
- Faringön, se Färingsön.
- Fatebur, konungens; förteckn. öfver dit hörande län (1497), 18: 180, 192.

Fattigvården (1563—65), 27: 16, 17, 18, 87, 88, (1718)
30: 338.

Fechtenberg, major vid Dal-regementet, död i slaget vid Narva,
19: 408.

Fect, Pehr, författare till Liturgien, 12: 210.

Fedor Iwanowitz, kejsare o. storfurste öfver alla Ryssar,
38: 56.

Fegräus, svensk agent i Danm., 24: 307; 25: 119, 254;
27: 161; 35: 18; 38: 317, 389, 410.

Fehman (Thomas), just.-canceller; sedermera frih., 34: 153
ff., 421.

Fehman, öfverste-lieuten.; anhåller om adelskap, 37: 453.

Fehrman, gravör, 16: 362.

Feif, Casten, statssecret., krigsombuds-råd, senare frih. o. pre-
sident i statscontoret, 6: 249, 290; 7: 235; hans pseudo-
nyma pass för kon. Carl XII jemte G. F. von Rosen och
O. F. Düring, 9: 269.

Feiff, Donat, se Adlerstolpe.

Feldth-techem (1565), 27: 108.

Fellingsbro (1566), 24: 161.

Feltstater, A. Oxenstiernas förslag om inrättande af 4 sådane,
26: 229.

Femmarkshjelpen, 29: 302.

Femsjö, socken (i Westbo här., Småland), råmärken mot Danm.,
29: 64, 79.

Ferbby, polsk marskalk, 12: 173.

Ferde, se Färgaryd.

Fereg, Joachim, kon. Gustaf I:s öfverste, 2: 34.

Ferents, öfverste, 17: 243.

Feria, hertigen af, 27: 186.

Ferla, se Färla.

Fermor, rysk general, 7: 326.

Fernebo, Westra (s:n i Westmanl.), dess bergsfjerdings knekte-håll (1623), 35: 211; öppet bref om knektehållet (1634), 35: 217.

Fernebohm, Henrik Denisson, f. d. auscultant i Göta hofrätt, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 279.

Ferrner (Bengt), cancelliråd, 16: 403.

Fersen [Versen], Herman (till Rajkull o. Sipp, ryttmästare vid estniska adelsbanan och landtråd i Estland), 36: 101.

Fersen, von, Axel, greve, gen.-major, senare fältmarskalk, riksråd, landtmarskalk, m. m., 3: 270; 16: 181, 204, 390; bref fr. baron Erik Wrangel, 3: 273—283; d:o till rådsrådet gr. Ekeblad, 3: 298.

Fersen, von, Carl, greve, kammärherre, senare öfverhofjägmästare, förlofvad m. en fröken Sparre, 2: 260.

Fersen, von, Fabian (frih. till Kronendal), fältmarskalk; hans regemente, 5: 190.

Fersen, von, Hans (frih. till Kronendal), general, guvernör och lagman i Ingermanland, m. m., 5: 296.

Fersen, von (Hans, greve till Ljung, frih. till Stenånge), general, sist president i Svea hofrätt, 7: 260, 274; 34: 170.

Fersen, von, Reinhold Johan, greve, general (sist president i Svea hofrätt); utlåtande öfver förslag till invasion i Norge (1713), 3: 180.

Fersen (Otto Wilhelm), frih., general, 5: 312.

Fexassjö eller Fägsjö (Grimmared s:n), gränsmärke mot Danm., 29: 67, 81.

Fflwnde, se Flundre.

Fforamon (Werml.); rå mot Norge, 29: 75.

Fiædringelandt, se Fierdhundra.

Ficken, se Vicken.

Fickia, se Fittja.

Fjerdeparts-gods, 31: 488.

Fjerdhundra [Fjædringelandt], kon. Gustaf I:s bref till innebyggarna, 23: 81.

Fifelatof, Iwan Andrewitz, ståthållare på slottet Cholm, 36: 310.

Filholms gård (Rytternes sm. o. Westmanl.), under drott. Catharinas (Stenbock) ägdeding, 14: 208.

Filenius, bisk. i Linköping; presteståndets talman vid 1769 års riksdag, 16: 202, 315.

Fiteij, 36: 151.

Filip, magister, decanus i Linköping, kon. Magnus Erikssons canceller, 21: 275.

Film, socken i Upland; silfvergrufva der funnen, 24: 244.

Finans-plan vid riksdagen 1769—70; 16: 322, 323, 325, 326, 328, 329, 334 ff.

Finbo, archidiaconus Bergensis, 36: 89.

Finch, Englands envoyé i Stockholm (1741), 4: 329.

Finck, lord, greve af Nottingham, 10: 247.

Finja, socken i Skåne, 5: 267, 269, 273.

Finke, Conrad, borgare i Lübeck, 16: 56.

Finke, Lyder, kon:s befälningssman på Öland; bref fr. bisk. Brask, 16: 106.

Finland, 18: 7 ff.; gåfva af kon. Magnus Eriksson till de fattige (1346); 12: 25; ryska försök till proselytmakeri (1518), 24: 142, 144; kon. Gustaf I:s tillämnade döttersa (1527), 16: 107, 110; skärgården härjas af de danske, 24: 95; ryskt infall (1572), 12: 188; ödeshemman (1638), 21: 103; generalguvernörs-berättelser: Pehr Brahes (1638), 31: 427 ff.; Herman Flemings (1667), 31: 448 ff.; religionsväsendet

- 31:** 429; landets administration, **31:** 431; landshöfdingedömen, **31:** 432; föreslagne marknadsplatser, **31:** 435; jordeböcker, **31:** 437; städer, **31:** 437; kanal vid Lappestrand, **31:** 438; skolväsendet, **31:** 431; project till anläggande af en akademi, **31:** 441; folkets seder och bruk; **31:** 440; utkast om kriget derst. 1741 af grefve U. Scheffer, **4:** 321; yrkadt straff å generalerne, **1:** 222 ff.; deputation derifrån vid 1743 års riksdag, **15:** 226; kon. Adolf Fredriks iakttagelser under en resa i landet (1752), **40:** 365 ff.; försvarsverket, **46:** 374 ff.; **16:** 387, 395, 405.
- Finnar**, namnet brukadt af de norske om Lappar, **39:** 157; inflyttning till Nya Kopparberget o. Grythyttan (1640) samt deras deltagande i nämnden, **29:** 213 ff.; öfverflyttning af en del t. Nya Sverige, **29:** 213, 218.
- Finnmarken**, kon. Christian IV:s bref t. kon. Sigismund rör. tvistigheterna derst. (1594), **39:** 121; handl. ang. tvisten derom i slutet af 16:de och början af 17:de århund., **39:** 98—272; mineralier der funna, **39:** 174, 175, 180.
- Finström**, socken på Åland, **22:** 52.
- Finska böckers tryckning** (1551), **13:** 317.
- språket, om riksdagshandl:s öfversättande på dets. (1769—70), **16:** 253.
- knektar, använde t. Borgholms befästade, **35:** 302; förlagde i Westergötland, **4:** 76, 86.
- Fiskerier i riket** (1634), **26:** 262.
- Fiskevatten**, återfordras under kronan (1655), **40:** 23.
- Fittja** (Fickia), **35:** 432; hållskjutsen derst., **37:** 415.
- Fjäre härad** i Halland, **6:** 86, 87; gods derst. förlänte, (1381), **21:** 3; synebref om dess gränser mot Askims härad (1481), **29:** 40.
- Fjärås** (Jemtl.), **17:** 42.

Fjätkestad, 5: 276.

Flacbeck, se **Flakebäck**.

Flacsiö (Westergötl.), 29: 42.

Flach (Hans Philip), major, 16: 319.

Flakebäck (Kålleröd s:n, Askims här., Bohuslän); gränsskiln. mot Danm., 29: 82.

Flakesiöbeck, möte ang. gränsreglering i Lappmarken emellan Sverige och Danm., 39: 170, 218, 235.

Fleetwood, Georg, frih. till Svaneholm m. fl., sist gen.-lieuten. och krigsråd, 5: 179, 213, 220; hans värfvade regemente (1636), 38: 263; värfvar trupper i England för svensk tjänst (1662), 31: 336; envoyé i London (1659), 38: 189.

Fleetwood, engelsk general, Cromwells släkting, 28: 199.

Fleming, Claes (Eriksson), frih. till Wik och Svidja, riksråd, amiral, gen.-guvernör öfver Finland, riksmarsk, m. m., 1: 49, 50, 54, 61; 3: 31, 80, 88; 10: 32, 35, 46; 12: 270; 36: 135, 138; rymmer från kon. Erik XIV t. hertigarne (1568), 21: 34; upprättar stilleståndsfördrag med Ryssarne (1593), 38: 110.

Fleming, Claes Larsson, till Liebelitz och Willnäs m. fl.; riksråd, amiral, öfverståthållare, president m. m.; 2: 80; 5: 86, 87, 100, 101, 307; 8: 27; 9: 164; förslag till skeppsbyggnad för svenska flottan, 24: 288; kongl. regeringens bref till honom, 29: 209; bref till Conrad Falkenberg, 9: 80; frieri till Helena Bjelke, 2: 112; bröllop, 17: 250.

Fleming, Claes (Hermansson, till Liebelitz, Willnäs, m. m., frih.); kongl. råd, riksskattmästare, landtmarskalk, president, m. m., 6: 60; 9: 163, 164.

Fleming, Erik (Joachimsson, till Svidja, m. m., amiral), kon. Gustaf I:s öfverste, 2: 34.

- Fleming** (Göran Hermansson), kapiten; klagomål öfver hans befordran till öfverste-lieuten., **37**: 353, 360.
- Fleming**, Henrik Claesson (till Lais, Isenhoff, m. m.), vice amiral, sändes till Ryssland att underhandla om persiska handeln (1634), **26**: 189, 218.
- Fleming**, Henrik (Henriksson till Lais, Isenhoff, m. m.); öfverste, senare gen.-major, **30**: 247; skrifvelse t. regeringen ang. befästningar i Södermanlands skärgård, **35**: 419—433.
- Fleming**, Herman (Persson, till Lechtis och Willnäs m. fl.), fältöfverste, riksråd, fältmarskalk, m. m., **3**: 31; **36**: 106, 136, 138, 242, 249, 272, 302.
- Fleming**, Herman (Claesson, frih. t. Liebelitz, herre t. Willnäs m. m.), öfverståthållare, senare president, gen.-guvernör i Finland, m. m., **9**: 107, 110; **35**: 315; bref till Kongl. Maj:t ang. lastpenningar, **9**: 216; berättelse t. Kongl. Maj:t om tillståndet i Finland (1667), **31**: 443.
- Fleming**, Jakob (Christersson), kapiten, **37**: 332.
- Fleming**, Joachim (Henriksson, t. Svidja och Qvidja, riksråd, höfvidsman på Åbo slott), **22**: 40.
- Fleming**, Johan (Henriksson, t. Lais och Lechtis, öfverste), commandant i Kalmar, **20**: 308.
- Fleming**, Ivar (Joachimsson t. Sundholm o. Nynäs, riksråd), amiral (sist lagman), **2**: 37.
- Fleming**, Lars (Claesson, frih. t. Liebelitz, herre t. Norrnäs, m. m., landshöfd., riksråd, president, lagman, m. m.), **28**: 372; misshandlar en bonde, **22**: 151; duell med Svante Svantesson Banér, **22**: 308.
- Fleming**, Otto (Hermansson, t. Sätuna), frih. riksråd, **16**: 247; **23**: 184.
- Flisby** [Flydzby] (s:n i Småland), herr Carl kyrkoherde derst. (1523), **17**: 79.

Fliseryd (s:n i Småland), kyrkan derst., **22: 344**; uppbördsbalans på salpeter vid krutbruket derst., **16: 382**.

Flisshult (i Näsby s:n), Östra här. af Småland, **12: 288**.

Floda, s:n i Södermanland, **21: 32**; qvittobref på en skuld till kyrkan (1427), **9: 23**; kyrkoprester: **Laurentz** (1427), **9: 23**, **Påfvel** (1560), **21: 354**; förlänt till **Knut Knutsson Lillie** (1559), **17: 230**.

Flottan, Svenska, under **Svante Sture**, **19: 158**; under kon. **Gustaf I**, **2: 51, 52, 53**; **12: 118**; under kon. **Erik XIV**, **12: 144, 256 ff.**; **21: 16**; **27: 39, 40**; dess utrustning, **4: 50**; **27: 41, 42 ff., 117, 118 ff.**; seger öfver de danske vid **Bornholm**, **12: 136, 258**; öfver de förenade danske och lybske vid **Dalarön** och **Ölands norra udde**, **12: 265, 266**; öfver desamme utanför **Buckau**, **12: 274**; öfver de danske emellan **Jarlsmynde** och **Bornholm**, **12: 278**; **21: 19**; dess stationerande i **Stockholm** (1565), **27: 125**; farsot ombord (1565), **27: 89, 118**; under kon. **Johan III**, **12: 181**; **36: 204, 216**; under kon. **Gustaf II Adolf** och drott. **Christina**, **2: 106**; **5: 88, 101**; **20: 318**; **22: 114**; **24: 452, 288, 297, 347**; **32: 163, 219**; **36: 382, 392**; **37: 263**; **38: 256, 350, 360, 369**; skeppsbyggnad, **24: 288, 347**; utrustning för afhemtande af kon. **Gustaf II Adolfs** lik, **25: 169, 274**; dess iståndsättande (1633), **25: 257**; **A. Oxenstiernas** förslag om dess utrustning och ordnande, **24: 220, 222, 226, 238**; **26: 231 ff. 290**; ang. dess samlande till **Stockholm** (1633), **26: 194**; under kon. **Carl X Gustaf**, **2: 123, 126, 127**; **4: 275, 276, 337**; **5: 165, 169, 172, 175, 186, 194, 196, 197, 198, 200, 203**; **28: 137**; under kon. **Carl XI**, **5: 292**; **32: 303**; dess förläggande till **Bodekull** (1662), **31: 359**; svenska fartygs uppbringande af **Holländarne** (1662), **31: 361**; d:o af **Engelsmännen** (1697), **40: 94**; under kon.

Carl XII, 6: 296; 8: 215; 10: 138, 202; under Ulrika Eleonora och Fredrik I, 2: 143, 145, 229, 240; 7: 322; 21: 386, 394; 23: 112; under kon. Adolf Fredrik, 23: 169; om arméflottans flyttande till Finland, 16: 368, 369, och skiljande från amiralitetets, 16: 377; ang. en påbegynt galereskaders inrättande i Göteborg, 16: 379; dess usla tillstånd, 16: 384.

Flotö, gåfvobref derpå (1332), 21: 272.

Fluge, Einarus, 36: 38.

Flundre [Fflwnde] här. (i Westergötl.); häradshöfd. (1496), 29: 42.

Flydzby, se Flisby.

Flygge, Crispin (till Westervik, Bogård och Kymmermåla), gen.-inspector öfver tullarne, 6: 170; 31: 45, 46, 342.

Flyg- och parti-skrifter vid 1769-70 års riksdag, 16: 261, 262, 263, 266, 267, 268, 270, 271, 272, 324.

Flytande jordar, hemman på Gotland (1654), 29: 392.

Flödgiöll, Konga här. (Smäl.); rå mot Danm., 29: 59.

Flötåsund (nu Flottsund vid Fyrisån), 6: 22.

Foburg [Fåborg], Nils, t. Gundersnäs, häradshöfd. på Dal, 29: 55, 117, 135, 141, 142.

Fock (Gustaf), frih., landshöfd. (i Elfsborgs län), 37: 423.

Foesens fögderi i Norge, 30: 176 ff.

Fogdagästning på Öland (1523), 17: 149.

Fogdarne (1563—5), deras makt och myndighet, 27: 27, 79, 92, 112, 121.

Fogdö, socken i Södermanl., under drottn. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208.

Fogelvik (slott i Tryserum s:n o. Kalmar län), 36: 1.

Folkbeväpning (1566), 24: 162; föreslagen af Ax. Oxenstierna (1633), 26: 97.

Folke, drots, död (1281), 17: 9.

Folke [Folko] Algotsson bortröfvar Svantepolks dotter (1287), 17: 9.

Folke Gregersson, 19: 92, 95, 108.

Follard, chevalier, 7: 208.

Fontainebleaux, traktat derst., 40: 228.

Fontelius, Ericus Mathiæ, prost i Österbotten, hans begrafning i Stockh. (1650), 22: 65.

Foragzwägh i Finnmarken, 39: 138.

Forbes, se Forbus.

Forbotorp, 21: 12.

Forbus [Forbes], Arvid, frih. (till Kimito, Kumo, m. m.), riksråd, general, 9: 214; hans regemente, 38: 159.

Forbus, Lars, f. d. bataljons-predik., dömd vid 1756 års riksdag, 13: 284.

Forbus, Peter (1634), 30: 9, 12.

Forbus, Sophia, 28: 371.

Forek, major, stupar i slaget vid Jankow, 5: 126.

Fordwua skardh (Skarfdörren?), 29: 46.

Foronet, intages af Siebenbürgarne (1581), 11: 165.

Fors, prestgård (i Bohus län); norska arméens läger derst. (1719), 2: 148.

Forss, socken (i Jemtland, 1371), 3: 6.

Forsberg, rådman, riksdagsman (1769—70), 16: 311.

Forse, i Jemtland (1482), 29: 48.

Forsius, Sigfrid Aron, 9: 94; hans fysik, 14: 216, 219.

Forstena (1541), 29: 94.

Forstena-slåkten, tvist om namn och vapen (1627), 1: 135.
se Torstensson, Hans och Lennart.

Fossen, gård i Norge, 30: 203 ff.

Fouquet, 28: 363.

Franc, öfverste-lieuten., se **Franckenheim**.

Franciscus, S:t, se S:t **F**.

Franciscus de Potentia, tillämnad bisk. i Skara (1526),
16: 34, 35, 39, 53, 63.

Franck, Silvester, dansk amiral, 36: 307.

Francke, Gottschalk, 5: 12.

Franckenheim, Carl Nathanael, lieuten., 16: 267.

Franckenheim (Nathanael, förut **Franck**), öfv.-lieuten., introd. på riddarhuset, 34: 423.

Frankelin, Henrik, t. Odensfors o. Bocksjöholm, svenskt sändebud i Turkiet o. Tartariet, gift med kon. Erik XIV:s naturliga dotter Constantia, 4: 143.

Frankfurt am M., convent derst. (1634—35), 29: 240 ff.; 30: 17, 71 ff.; 32: 170, 187; 35: 62, 67.

Frankrike, rör. dess politik (1633—4), 25: 159; 38: 432; handel på Ryssland o. sjöfart på de norra hafven (1580), 11: 170, 177, 179, 186, 194, 195, 196, 204, 208, 216, 220, 222, 225, 229, 230, 244, 256, 342.

Frans I, kon. i Frankrike; rör. hans förbund med Sverige o. Danm., 11: 46.

Frans, d. ä., hert. af Nedersachsen, 12: 104, 125.

Frans, d. y., hert. af Nedersachsen, 12: 215.

Fraus, sachsisk fältmarskalk, 28: 43.

Frans Albrecht, hert. af Sachsen-Lauenburg, 28: 43; 38: 279; blir Sveriges förklarade fiende, 38: 436, 438.

Frans Carl, hert. af Sachsen-Lauenburg, 2: 104.

Frans Julius, hert. af Lauenburg, 28: 43.

Franshæmius, kongl. bibliothekarie, 22: 169.

Franske ryttare i svensk tjänst, förlagde i Enköping (1609), 29: 205.

Franska skepp, tagna af de svenske, 11: 104, 110, 111,

118, 128, 132, 139, 151, 158, 167, 210, 226, 271;
36: 215.

Fredeborg [-berg], grefve Edzards slott i Ost-Friesland, 12:
125; gränshus mot oldenburgska landet, 12: 220; hert. Carl:s
vistande derst. (1577), 12: 220.

Fredenstjerna, Adam, förut Schütz, assessor i Åbo hofrätt,
sist presid. i Svea hofrätt, 7: 215; 15: 167, 175; introdu-
ceras å riddarhuset, 34: 422.

Fredrik I, kon. i Sverige, arsprins af Hessen, 7: 240, 255;
bref t. erkebisk. Steuchius rör. kon. Carl XII:s död, 25: 108;
ordres t. Rosenhane om Goertz' förvarande o. förande t. Öre-
bro, 4: 313; passeport för Rosenhane, 4: 314; contra-or-
dres ang. Goertz, 4: 315; berättelse om anstalter t. rikets
kustförsvar, 23: 110; lyckönskning på hans födelsedag (1731),
37: 351; resa t. Hessen, 37: 339, 343, 372; handpen-
ningar t. resan, 37: 345; återvändande öfver Hamburg fr.
en resa (1743), 26: 432; inkomster af Hessen, 16: 416,
417; betalande af hans skuld, 16: 417; bref t. svenska rå-
det, 6: 313; d:o t. kongl. rådet grefve Meijerfelt, 5: 331;
handlingar t. hans historia, 3: 251 ff.; 4: 319; 6: 311 ff.,
7: 190 ff.; 8: 295 ff.; 9: 261 ff.; 14: 226 ff.

Fredrik, prins, hans apanage, 16: 385.

Fredrik I, kon. i Danm.; bref t. kon. Gustaf I; 13: 27; d:o
t. Svea rikes rådsherrar, 13: 28.

Fredrik II, kon. i Danm., flyr öfver t. lybska flottan (1565),
12: 272.

Fredrik, landtgreffe af Hessen-Erschwege, sedermera pfalz-
greffe af Zweibrücken o. churfurste, 7: 155; 12: 224, 235;
bref t. Carl Gustaf (1647), 27: 247; gift med pfaltzgreffin-
nan Catharina Eleonora, 27: 248.

Fredrik, hert., erkebisk. af Bremen, 35: 31.

Fredrik, hert. af Holstein (1635), 35: 20.

Fredrik Wilhelm, den "store churfursten" af Brandenburg, 8: 40.

Fredrik Wilhelm I, kon. i Preussen; copia af ett bref fr. hon. t. kejsaren, 8: 240.

Fredriksborg i Danm.; audiens f. polskt sändebud derst. (1633), 25: 119.

Fredrikshall, dess belägring (1718), 7: 241.

Fredrikshamn, 7: 321; dess anläggande, 4: 333.

Fredrikstad, i Holstein; förslag att draga persiska handeln dit öfver Moskwa (1633), 26: 153.

Fredriksudde, Carl X Gustafs höggvarter derst. (1657), 5: 168.

Fredsmilen, se Frihetsmilen.

Fredsverket i Tyskland o. med Polen (1635), 35: 147, 148.

Frees, Benedictus, 24: 104.

Freiden, i Lifland, intages af Svenskarne (1563), 12: 256.

Frese, de, assessor, 16: 337.

Freudenberg, von (Johan Adolf Gottlieb), öfverste i hessisk tjänst; introd. å Riddarhuset, 34: 422.

Freijtagh, grefve, österrikisk minister i Sverge (1726), 21: 402; 34: 345, 365, 373.

Fribytare-skepp, uppbringade (1563), 17: 61, 124.

Fridzwik, se Frösvik.

Friesendorff (Carl Gustaf, frih., sist cancelli-råd o. minister vid preussiska hofvet), 8: 154; 40: 88, 97; hans fru (Anna Christina, född Rehnsköld), 8: 145.

Friesendorff, von (Fredrik), frih., riksråd, 16: 219, 223, 224, 226, 228, 231, 232.

Friesendorff, von, Johan Fredrik, (skref sig Vriesendorf, engelsk baronet), frih., sist commerce-råd i Sverige, 5: 179, 213.

Friesenheim, Johan Henrik, ang. hans upphöjande t. frih.,
34: 421, 422.

Frihets- eller Freds-milen för sätesgårdar, 1: 113, 115; 21:
152, 153, 155; 22: 296; 25: 304.

Frillaoss, Femsjö s:n (Smål.), rå mot Danm., 29: 64.

Frillæ, Moens (t. Gräfsbo, höfvidsman på Åbohus), nekar att
hylla Svante Sture, 19: 88.

Frimurare-barnhusen i Stockh. o. Göteborg., 16: 419.

Frisk, Peter, pseudonym i pass för kon. Carl XII, 9: 270.

Fritz, Ludvich, landshöfd. (öfver Gotland o. Öland), 35: 319;
38: 291.

Fritz, ambassad-secret. i Haag, 40: 88, 89; låter bruka sig
i D'Avaux's ärenden, 40: 90, 97, 98, 232.

Fritzky, Claes, directör, 16: 232, 242, 331, 332, 336.

Fritzky [Frietzki], de (Johan), öfverste-lieuten. (vid Ne-
rikes reg.), 34: 246; 37: 352, 449.

Frueslet, Albo här. (Smål.), gränsskilnad mot Danmark,
29: 60.

Fruöö, Surteby s:n (Marks här., Westergötl.), gränsskilnad
mot Danm., 29: 81.

Frijss, Christian, dansk canceller, 32: 210; 35: 152.

Frälse-, adeligt o. berg-; klagomål att de derunder lydande
söka göra sig fria fr. knektehjelp (1650), 35: 237; andligt
o. verldsligt, 13: 108.

Frälsebönder (1566), 24: 158.

Frälsegods, 21: 101, 209; deras uppkomst, 21: 248.

Frälsejord (1527), 21: 313.

Frälseräntor (1508), 20: 260.

Frändefors, sock. på Dalsland, gränsskilnad der mot Norge,
29: 73.

Fröberg (Erik), öfverste, 2: 238, 240, 242.

- Frödzbärke**, en skog emellan Halmstad o. Kilebo; de danskes seger öfver Nils Sture derst., **21: 16.**
- Fröjered** (s:n i Westergötl.), Nicolaus kyrkoh. derst. (1526), **18: 322.**
- Frökinds härad** (i Westergötl.), kon. Johan III:s bref t. dess innevånare, **18: 356 ff.**
- Frölauna**, **35: 286.**
- Frölich**, Bengt, grefve, öfverste-lieuten., **34: 244; klagomål i en befordringsfråga (1731), 37: 352, 360.**
- Frölich (Carl)**, grefve, president (i Åbo, senare i Svea hof-rätt), **1: 255.**
- Frölich**, David, grefve, öfverste, **34: 437; 37: 353, 359.**
- Frölich (Hans Christopher)**, öfverste, **31: 336.**
- Frölunda**, s:n i Kinds här. o. Westergötl., **12: 8.**
- Frösunda**, s:n i Upland, kyrkoh. Otte (1497), **18: 148, 165.**
- Frösvik [Fridzvik]**, **36: 2; grefve Ch. E. Lewenhaupt landstiger der på sin flykt, 2: 260.**
- Frösön i Jemtland**, **6: 66.**
- Frötuna** (sätessgård i Rasbo s:n o. Upland), **2: 63.**
- Fuchs (Rutger)**, frih., gen.-major, öfverståthållare m. m., **2: 266, 288, 290, 297; 7: 287; 34: 276; 37: 332.**
- Fuchs**, brandenburgsk premier-minister; bref fr. Nils Bjelke, **17: 312.**
- Fugger**, fången vid Speier (1635), **34: 46.**
- Fuglalundh [Fuglelunde Bergh]**, Hinneryd s:n (Smål.), rå mot Danm., **29: 62, 78.**
- Fuglasteen [Fuglehall]**, Hallaryd s:n (Smål.), rå mot Danm., **29: 61, 78.**
- Fulco**, erkebisk. i Upsala, **6: 5.**
- Fullhofdasiö**, Sunnerbo här. (Smål.), rå mot Danm., **29: 63.**
- Fullingerum**, **18: 282.**

- Fonck (Carl)**, frih., riksråd, 16: 220, 226, 228.
- Fureöeln eller Furön** (Finnmarken), 39: 138, 163.
- Furssbro**, Wissefjerda s:n (Södra Møre här., Smål.), gränsskilnad mot Danm., 29: 57.
- Fursssooss**, Wissefjerda s:n (Smål.), rå mot Danm., 29: 57.
- Furssqvarn**, Wissefjerda s:n, gränsmärke mot Danm., 29: 76.
- Furstenheiser**, recommenderas af M. G. De la Gardie hos Carl Gustaf, 27: 224.
- Furuskansen** vid Hörningsholm, 35: 431.
- Fynken**, Jakob, 17: 142.
- Fyrynge**, gränsskilnad mot Norge, 29: 52.
- Fyrkanten** (namn på Stockholms slott på 1650-talet), 20: 324; 22: 304.
- Fyrverk** till krigsbruk (1563), 27: 47.
- Fyrverkeri** i Stockh. (1649), 20: 311, 313, 317.
- Fyryas**, gränsskilnad mot Norge, 29: 52.
- Fijskieboda** (nu Fiskebo) en kronans gård i Juleta, bortförlänt (1544), 17: 225.
- Fijtinghoff** (von, Johan), öfverste; Södermanlands kustförsvar hon. anförtrödt (1657), 35: 348.
- Fågelbro** (på Wermdön), 23: 329, 330, 332.
- Fåböknas gård** (Malma s:n o. Södermanl.), bortdonerad, 31: 150.
- Fångar**, danske i Sverige (1565), 29: 161; svenske i Ryssland, 24: 18; ryske i Sverige, 24: 17.
- Fångvården** (1563), 27: 51.
- Fåredall** (Fårdala, sätesgård i Åsledds sock. och Westergötl.), 21: 10.
- Fägersköld** (Fromhold), frih., öfverste, 6: 73.
- Fältflyktingar**, straff för dem (1565), 27: 98.
- Färgaryd** [Fergeryd eller Ferde], (Westbo h., Smål.); gränsskilnad derst. mot Danm., 29: 64, 79.

Färingsön [Färingsöo, Færingzön, Föringhöön], 3: 65; 6: 48; 19: 90.

Färla [Ferla], Åke Bengtsson (t. Eka o. Bergshammar), riksråd, öfverste-befallningsman på Warbergs slott, 3: 32, 56; bref t. Nils Sture rör. Warbergs befästning, 4: 82; riddare, 12: 163; sändes t. Östergötl., 12: 164; död, 12: 233.

Färlöf (s:n i Skåne), 5: 281.

Fästningar, svenske, 24: 219, 236, 295, 319, 375; inspec-
teras (1634), 30: 104 ff.; anordning af medel t. deras byg-
nad, 35: 281; krigscollegii skrifv., 35: 346, 434, Wårn-
skiölds memorial derom, 35: 368; Dahlbergs d:o 35: 447
ff.; i Skåne, Hall. o. Blek., 35: 375; vid rikets gränser,
16: 254; 25: 257; 26: 229, 235, 290, 291; handl. ang.
svenska befästningsplaner under 17:de århundr., 35: 276 ff.

Förbudna orter, 21: 148; å dem belägna gods m. m. åter-
fordras under kronan (1655), 40: 23.

Förbund och tractater, mellan Sverige samt Danm. o. churf.
af Sachsen; rykten derom (1697), 40: 80, 87; med Eng-
land, 35: 163; med Frankrike, 21: 124; 26: 51, 112; 37:
205; 38: 271; med Hannover, 34: 325, 335; med Holland,
1: 27 ff.; 21: 112; 35: 163; med Norge (1504), 19: 55;
med Ryssland (1504), 19: 27, 32; stillestånds- vid Sys-
terbäck, 36: 116, 137; d:o vid Pliusa Åminne (1583), 36:
310; d:o (1590), 38: 56; d:o vid Teusina (1593), 38: 110;
grundreglor för förbunds ingående med utländska makter
(1770 års riksdag), 16: 419; förbund emellan kejsaren,
Spanien, Preussen o. Ryssl., 40: 285; rykten om tractat
emellan Danm. o. Chursachsen (1697), 40: 80, 87.

Förgift, Erik XIV söker någon person, som dermed kan
"omgå", för krigsbruk, 27: 47; sjelf dermed afdagatagen,
12: 211.

Förgiftade vapen, begagnade af Ryssarne vid Narvas belägring (1590), 38: 75.

Förgripliga yttranden mot konungens regeringsmakt; handl. derom vid 1689 o. 1697 årens riksdagar, 28: 257 ff.

Föringhöön, se Färingsön.

Förköp eller landsköp, 17: 52 ff.; 31: 102; 32: 301, 303; förbjudet (1563), 29: 192.

Förlanda, s:n på Dal, herr Gustaf prest derst. 1341, 29: 135.

Förläningar på 1490-talet, 18: 180 ff.; gifne i Tyskland af Gustaf II Adolf, 26: 63.

Förpantning af gods i Lifland (1575), 11: 98.

Förpantningsjord i Kopparbergs län (1670), 35: 246.

Förstenberg, von, Wilhelm, härmästare i Lifland, fången hos Ryssarne (1558), 12: 101.

Försvarskarlar eller Lösæ karle (1511), 19: 170; d:o (1644), 21: 162, 165, 166.

Förteckningar på: manuscripter i *Bergshamnars* bibliothek, 7: bih. s. 20 ff.; svenska historiska mscr. i bibl. i *Kalmar*, 9: bih. s. 18 ff.; mscr. i *Carlstads* bibl., 9: bih. s. 28 ff.; pergamentsbref i *Christianstads* rådhus-archiv, 35: 465; mscr. i *Gefle* bibl., 23: bih.; i *Göteborgs* bibl. 8: bih. s. 76; äldre handl. i *Jönköpings* rådhus-archiv, 32: 369 ff.; handl. ang. Sverige i åtskill. saml. i *Köpenhamn*, 8: bih. s. 40 ff.; mscr. i *Linköpings* bibl.: bih. t. 25 o. 26 delarne; historiska mscr. i *Skara* bibl. 9: bih. s. 3 ff.; braheska saml. å *Skokloster* af mscr., pergaments-bref o. typografiska rariteter; bih. t. 12, 13, 14, 15 o. 17 delarne; frih. *A. L. Stiernelds* saml., 17: bih.; pergaments-bref i *Strengnäs* bibl., 28: 376 ff.; mscr.-saml. i *Rålambska* bibl. på *Strö*, 8: bih. s. 3; pergaments-handl. på *Säfstaholm*, 36: 409; mscr. i *Tidö* bibl., 9: bih. s. 33 ff.; frih. *Rosenhanes* mscr. på *Torp*, 7: bih. s.

3 ff.; skandinav. historiska på bibl. i *Westerås*, 9: bih. s. 22 ff.; mscr. i *Wexiö* bibl., 8: bih. 59 ff.; kongl. bref i domcapittlets i *Wisby* archiv, 9: 29; kon. *Erik XIV:s* boksaml., 27: 380 ff.; biskopens i Linköping *Johannis Bothvidi* boksaml., 26: 353 ff.; *Samfundets* för utgifvande af dessa handl. ledamöter, del. 2, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 24, 27, 30, 33, 37; — se vidare *Register*.

Föräringar fr. Sverige t. Ryssland (1633), 26: 76, 154.

G.

Gaasene, 20: 77.

Gabriel Thomasson, instruction f. hon., rör. Kemi lappmark o. gränsreglering mot Ryssl. (1606), 39: 207, 213 ff.

Gadd, Hemming, bisk. i Linköp., 4: 28; 18: 35; 20: 17, 192; 24: 11 ff.; eröfrar Kalmar (1506), 20: 44 ff., 51; brevexling m. Svante Sture, 20: 56 ff.; d:o m. erkebisk. Jakob o. bisk. Matthias, 20: 26 ff.

Gadd, Peder, riksprefoss o. slottsfogde, 3: 33; 4: 101, 218; skickas t. Carl de Mornay, 4: 75; mördar Sturarne, m. fl., 21: 21, 22; Jöran Perssons förgripelse mot hon., 29: 175.

Gadde (Gustaf, t. Körtingsberg), öfverste, 37: 310.

Gaddeooss, Konga här. (i Smål.), gränsskilnad mot Danm.; 29: 58.

Gaddesiö, Norre, Konga här. (i Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 58,

Gadebusch, Stenbocks seger derst., 6: 207, 230.

Gæddæ, Niels, slottslofven på Kalmar, se Geddæ.

Gæddeholm, 10: 47; 19: 62.

- Gæsteri, se Gästgifveri.
- Galeckij, polsk senator, 34: 79, 83, 85.
- Gallagiöll, Sunnerbo här. (Smål.), rå mot Danm., 29: 63.
- Gallas, österrikisk general, 5: 89; 38: 260; slagen i Pfalz af hert. Bernhard, 35: 117.
- Galle, Claes, ståthållare på Ivanogorod, 24: 294.
- Galle, Olof, kon. Fredrik I:s i Danm. länsherre på Hedemarken i Norge, 14: 94; 23: 60, 61.
- Galle, Peder, doctor, 17: 118; 21: 292; 24: 68; berättelse om Stockhoms blodbad, 2: 3 ff.; bref fr. Svante Sture d. y., 24: 65; d:o fr. bisk. Brask, 16: 66, 76, 98; 17: 100.
- Galle, slottsfogde i Stockh., 2: 286.
- Gallery, Wrå s:n (i Smål.), rå mot Danm., 29: 79.
- Galles, v. der, Reinhardt, öfverste, 25: 102.
- Gallowin, se Gollowin.
- Galnesåås wåll i Surteby s:n (Marks här., Westergötl.) gränsmärke mot Danm., 29: 81.
- Gambrotius, 28: 360.
- Gangius, bygmästare, 31: 439.
- Gangneridz Rör, Surteby s:n, (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm., 29: 68.
- Gardnaka hemman, utbyte deraf, 37: 394.
- Garn, s:n i Upland, 2: 117.
- Garnisoner, svenska i Östersjöprovinserna, deras underhåll, 21: 74 ff.; 26: 242, 243 ff.; 29: 294; 37: 117; 255, 260, 261, 262; kon. Carl Gustafs förslag ang. deras fördelning, 35: 351 ff.
- Garoschi, polsk legat i Sverige (1655), 40: 27.
- Garpenberg, 27: 145; 35: 219.
- Gartz öfverrumplas af de kejserlige, 36: 390; blokeras af de svenske (1636), 38: 239.

- Gatan**, egendom i Westergötl., 37: 398.
- Gathanbreda** i Askims s:n (Westergötl.), gränsskilnad mot Danm., 29: 42, 82.
- Gatenhielm** (Lars, commendör), 7: 237.
- Gavelius** (Peder Pedersson), borgmästare (i Stockh., borgareståndets talman), 21: 70.
- Gazzola**, greffe, parmesanskt sändebud t. England, 10: 239.
- Gedda** (Niclas Peter), commissions-secret., senare envoyé i Paris, frih. o. president, 6: 278; 8: 122; bref fr. Maigret rör. kon. Carl XII:s död, 3: 200 ff.
- Geddæ** [äfven Gæddæ, Geddhæ, Giedde], Nils, slottslofven på Kalmar, höfvidsman på Lyckå, m. m., 19: 17, 62, 64, 76, 77, 79; 20: 98, 105; bref t. Svante Sture, 20: 107.
- Geddenæss**, 19: 99.
- Gedholm**, 24: 44.
- Geet** (Geete), Erik, vice president (i Åbo hofrätt), 21: 149.
- Geete** [Gethe], Sten Ulrik, major, 16: 397.
- Gelle** stad, skyldigheter till bergsbruket i Salberget, 27: 104; förteckning på gymnasii-bibliothekets handl., 23: bih.
- Gelleren** (Geldern), hert. af, (1507). 20: 224.
- Gembichi**, Petrus, gör förbön för Arn. Joh. Messenius, 9: 191.
- Gemninger**, sändebud fr. churf. af Pfalz t. kon. Joh. III, 12: 226.
- General-Consistorium Ecclesiasticum** (1634), 30: 102.
- Genewitz**, se Jenuvitz..
- Georg**, hert. af Lüneburg, 35: 19, 23, 44, 45, 52, 54, 57, 87, 161; belägrar Hammeln (1633), 17: 240; för ett befäl i slaget vid Oldendorff, 26: 179; tillkännagifver orsaken till sitt affall (1635), 35: 186.
- Georg**, landtgreffe af Hessen-Darmstadt, 25: 195, 241, 270; 33: 76, 89.

Georg Hans, pfalzgreffe af Zweibrücken, 12: 222, 223, 224.

Georg Wilhelm, churfurste af Brandenburg, se **Brandenburg**.

Georg, se för öfrigt **Jöran**.

Georgius, mag., præpositus i Upsala, återkommer ur utländsk fångenskap (1523), 17: 117; bref fr. bisk. Brask, 16: 66.

Gere [Gera], Carl (Holgersson, t. Björkvik o. Ollonö, lagman i Östergötl.), frih., riksråd, 12: 100; sändebud t. England (1558), 12: 96.

Gere, Jöran, 12: 100, 124, 184; skickas af Erik XIV i friareärenden t. Hessen, 12: 137, 27: 62; skickas t. hertigarne Johan o. Carl, 12: 164; bref fr. hon., 15: 64.

Gera-släkten, 3: 28.

Gercken, Jochim, rådman i Lübeck, 38: 15.

Gerdt, mästare, barberare o. fältskär, införskrifves t. Sverige (1522), 38: 6.

Gerdten, von, kapiten, 16: 295, 403.

Gerfeldt, Thomas, öfverste, bref fr. krigs-collegium, ang. knektehållet i Ångermanl. o. Medelpad, 35: 231.

Germain, Sit, 16: 266.

Germund Pedersson, sändes med bref till Nils Sture, 4: 69.

Gerner, Jakob, öfverste-lieuten., 16: 231.

Gersdorff, von, måg t. hert. Adolf Johan, 9: 141.

Gerst, Kolbernus, väpnare, 36: 38.

Gertzen [Gertzson], Henrik, se **Sjöhjelm**.

Gestilren, slag derst. (1210), 17: 6; kon. Sverker Carlsson stupar derst., 4: 7.

Gestrich, Erik Andersson, f. d. commissarie hos Claes Carlstersons Horn, fången och dödad i Curland, 12: 148.

Gesticus, Mårten, biskop i Linköping, 12: 186.

- Gestrikland** [Gæstringeland], 31: 221; bergverk (1563), 27: 70; krigscollegii bref rör. knektehållet, 35: 231.
- Gestrinius**, skrifvare, afrottad i Stockholm (1651), 20: 314.
- Getebäck**, Pjetteryd s:n (Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 77.
- Getehufvud**, gränsskiln. emellan svenska Lappmarken o. Norge, 39: 105.
- Getemyre**, Tingsås s:n (Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 58.
- Geteråsabeck**, Långasjö s:n (Smål.), gränsmärke mot Danm., 29: 58, 76.
- Geteråsa sjö**, Konga här. (i Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 58, 76.
- Geting**, Erik, d:r, 17: 118; 24: 49; berätt. om Stockholms blodbad, 2: 3 ff.; bref fr. bisk. Brask, 16: 66.
- Geneshallebäck**, Kalfs s:n (i Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 66.
- Gezelius**, Joh. Georgii, kyrkoh., sedan bisk. i Åbo; 7: 221; 9: 94; riksdagsman, 40: 16; bref t. contractsprosten Jak. Guthræus, 40: 3—10, 16, 23, 29, 31, 35; d:o till kyrkoherdarne i St. Tuna contract, 40: 18, 21, 26, 33.
- Geijer** (Christopher, directör öfver jernverken, samt borgmästare), 9: 95.
- Giedda**, inspector öfver ländtmätarne; företager undersökn. om den påtänkte kanalen emellan Wenern o. Hjelmaren (1669), 24: 398.
- Gieddeholm**, 10: 47; 19: 62.
- Gierta**, Johan, general, sedan frih. o. presid. i krigscollegium, 7: 258.
- Giese**, Albert, söker inrätta en adelig societet vid 1731 års riksdag, 37: 318.
- Giftermål**, mästern Olofs i Stockh. klandradt af bisk. Brask, 18: 275.

- Gärissaas, i Westergötl., 29: 43.
- Gilius, Mårten, byssejutare o. fyrverkare, 3: 33, 79; 27: 47.
- Gillen och brödräskap, hafva ansehlige gods, 21: 249.
- Giller, Wulff, se Gyler.
- Gimmetorp, Kinnevalds här. (Smål.), 39: 294.
- Gingierd, en pålaga (1542), 22: 341; 29: 152.
- Giordaklep [Diurekläp], Tingsås s:n (Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 58, 76.
- Girista, s:n i Upland, 6: 31.
- Gislan, engelsk o. fransk under kriget i Lifland (1579), 36: 210, 213.
- Gisle Elineson (Sparre), riddare (1346), 12: 34.
- Gislesta, s:n (Gistad i Östergötl.), 22: 358.
- Gittelr, Fallentijn, ryttmästare för en tysk fanika (1558), 12: 101.
- Gitzle, bisk., funderat Nydala kloster, 14: 36.
- Giudice, del, cardinal, 8: 203.
- Gjörwell, understöd åt hans bokhandel, 16: 406.
- Giös, kapiten vid lifgardet (1756), 13: 307.
- Giöteuadt, Wäne här. (Westergötl.), gränsskiln. mot Norge, 29: 71.
- Gladöo, 16: 83.
- Glasbruken (1726—7), 40: 349.
- Glattow, 5: 119.
- Glob, biskop, 21: 7.
- Glomman, 2: 138.
- Glückstadt, Danskarnes tull derst. (1636), 38: 269.
- Glysing, Ketil, riddare (1346), 12: 35.
- Glysings-släkten, 32: 55.
- Gnarphus, Wilhelm, 12: 119.
- Godesbyrd, gåfva dit af kon. Magnus Eriksson (1346), 12: 28.

Gods, till adeln donerade, fråga om deras abalienation (1650), 25: 295 ff.

Goertz, von, G. H., baron, 5: 324; 6: 221, 277, 308; 7: 206, 207, 214, 230, 231, 234, 237, 238, 239, 240, 263; 8: 148, 154, 158, 162, 164, 166, 210, 213; 10: 135, 143; 19: 407; contract med Pieterman & Cio rör. myntning, m. m., 21: 358; bref fr. hon., 6: 292; d:o t. kabinets-secret. von Kocken, 4: 301; d:o fr. secret. Olof Cederström, 30: 314; d:o t. frih. Erik Sparre, 10: 363 ff.; d:o fr. Preis, 18: 406; finansoperationer, 10: 388; rykten om hans planer, 21: 370; fängslas, 2: 139; 4: 311; ordres om hans bevakande och förande t. Örebro, 4: 312, 314; contra-ordres att föra hon. t. Stockh., 4: 315; kon. Carl XII:s ordre om hon., 4: 290; hans arfvingars kronofordran vid 1769—70 års riksdag, 16: 289.

Goës, greve, österrikisk min. plenipotent. i Sverige, 23: 256, 293.

Goldhingen, slott, 5: 92.

Goldstein, sist gen.-major, 36: 388; värfvar ryttare för svensk tjänst, 38: 161; sårad i slaget vid Jankow, 5: 122.

Goldtberg, Banérs seger der (1635), 37: 191, 235.

Golisin, Iwan Iwriewitz, kne, 36: 151.

Gollowin [Gallowin], greve, en tid rysk envoyé i Stockh., 34: 185, 187, 199; 37: 315; utvexlas ur svensk fångenskap (1718), 21: 369.

Goltz, österrikisk öfverste, fången vid Speier (1635), 34: 46.

Goltz, öfverste i svensk tjänst (1635), 37: 139.

Gonichhausen, slagen vid Oldendorff (1638), 26: 179.

Goratingskoij, Peter Ivanowitz, kne, 36: 136.

Gordan, öfverste i svensk tjänst (1645), 30: 113.

Gorgonius, archliskrifvare, 3: 80.

Gorodetzsko, slott, 36: 310.

Gother, Engelbert, borgareståndets talman vid 1769—70 års riksdag, 16: 201.

Gotland, lagar o. mynt i 13 secler, 29: 1 ff.; stridigheter mellan Tyskar och Guter (1287), 17: 9; köpmännens privil. i Lifland m. m. under 13 o. 14 seclerna, 29: 1 ff.; gåfva t. dess Gråmunkekloster (1346), 12: 22; innebyggarnes rättighet att fritt handla på malmarne i Stockh. (1524), 12: 73; den s. k. "Gotlandshjelpen" och anledningen dertill, 2: 37; 13: bisk. Brasks brevexling flerst.; 14: 77; 17: 200, 202, 205, 213, 217, 223; 18: 225 m. fl.; sjöstrid emellan de svenske o. lübske (1566), 21: 21; afhändes Sverige i stettinska freden (1570), 12: 182; förordn. ang. tyske köpmän (1618), 30: 366; vikt o. mål, 30: 371; danska regeringens förordn. om skånska lagens införande (1595), 29: 361; förordn. om danska lagars införande (1618), 30: 359; kyrkotionde (1618), 30: 388; fördelning i verldsligt och andligt hänseende (1650-talet), 29: 363, 380 ff.; jordebok, 29: 380, 395; ödeshemman, 29: 369, 384; "ståckman," 29: 384; "markleije", 29: 384; skatter, 29: 383, 385, 392; åkerbruk o. näringsfång, 29: 394; bördsrätt, 29: 387; presterskapets aflöning, 29: 395; hospital, 29: 398; skolor i Wisby, 29: 399; studenternes socknegång (viaticum), 29: 399; hemman, s. k. "flytande jordar", 29: 392; fisklägen, 29: 386; intages af czar Peters galejor (1717), 18: 424; handlingar om landets beskaffenhet på 1650-talet, 29: 361, 363 ff.

Gottherg, Peter, 19: 227.

Gottmark, kaplan i Leksand, 1: 232.

Gottorff, 5: 91.

Gottröra [Gutteröra], s:n (i Upland), 6: 40.

- Gottschalk**, biskop i Linköping, mördas af Mathias Göstafssons (Sparre, 1314), 21: 267.
- Gottskalk Eriksson**, mästare, 1: 8.
- Graan, Johan**, landshöfd. öfver Wester- o. Österbotten; landshöfdinge-berättelser (1662, 1668, 1670), 31: 268 ff.
- Grabow, Bartoldt**, 36; 39.
- Græshaghen**, i Westergötl. (1481), 29: 42.
- Graffsiöbothn**, i Westergötl. (1481), 29: 41.
- Grafsömyr, Källered s:n** (Askims här., Westergötl.), gränsskiln. mot Danm., 29: 81, 82.
- Graman (von, Sebald Hartman)**, amiralitets-kapiten, erhåller ordres att efterspana och gripa grefve Ch. E. Lewenhaupt, 2: 260; instruction för hon. i detta ärende, 2: 264 ff.
- Gramm**, öfverste i österrikisk tjänst (1630), 25: 92.
- Gramso, Clas**, 22: 48.
- Grans prestgård** (i Upland), Sten Sture d. y. derst. (1516), 24: 88.
- Granatenflycht, Gustaf Johan**, archlimästare, egare af Hufvudsta, anklagad för falsk myntning, 37: 391.
- Granbeck**, i Kalls s:n (Kinds här., Westergötl.), gränsskiln. mot Danm., 29: 80.
- Granedhe**, i Södermanl., 9: 24.
- Grangärde**, s:n i Dalarne; knektehållet (1623), 35: 211.
- Gransbo**, 26: 308.
- Green, Magnus**, se Gren.
- Greffsebo**, 20: 50.
- Grefve- och Friherre-dömenas införande**, 3: 23, 24.
- Grefveståndets företrädesrättigheter**, 28: 366.
- Gregorius**, rysk storfurste, belägrar Wiborg (1322), 17: 14.
- Greiffenheim (Johan August)**, svenskt sändebud i tyska riksförsaml. (1756), 23: 143, 165, 215.

- Grekiak-katholska läran** (Error Rutenorum), försök till dess införande i Finland (1523), 17: 151, 154.
- Gren, Måns** (till Tidön o. Grensholm), Sveriges o. Danmarks riksråd, 5: 9; 36: 37.
- Grenna, Nicolaus** kyrkoherde derst. (1527), 16: 100.
- Grenzzönsheedenn**, på Dal, gränsskiln. mot Norge, 29: 74.
- Gressöre, Konga här.** (i Smål.), rå mot Danm., 29: 57.
- Greweraad, Alverus**, borgare i Lübeck, 16: 56.
- Greverade, Henrik**, 36: 14, 18.
- Grewesmühlen (Johan August)**, advocat-fiscal i Svea hofrätt (1761), 15: 169.
- Greiffenhagen** i Pommern, 25: 91; 36: 400; tillbakaläget angrepp af Marazini (1636), 38: 375.
- Grill, Anton**, 9: 95.
- Grill, commissarie** (1743), 9: 284.
- Grimbergh**, slag derst. (1178), 17: 5.
- Grimmared [Grimerid]**, s:n (i Marks här. af Westergötl.), gränsskiln. mot Halland, 29: 67, 81.
- Grimskär**, en liten holme utanför Kalmar; ang. dess befästande, 35: 289.
- Grimsholm (Gripsholm?)**, 21: 43.
- Grimåss, Ryr s:n** (på Dal), rå mot Norge, 29: 74.
- Grindafors**, i Werml., rå mot Norge, 29: 75.
- Gridsesundh [Grijsesund]**, Albo här. (Smål.), rå mot Danm., 29: 60, 77 ff.
- Grip, Birger Nilsson** (t. Winäs, riddare), riksråd, slottslofven på Leckö, 12: 124; 29: 84 ff.
- Grip, Bo Jonsson**, riksdrots, kon. Albrechts fullmakt f. hon.. 16: 3 ff.; död 1386, 17: 17.
- (Grip) Christopher Andersson** t. Stensnäs o. Stäflö, amiral, slottslofven på Reval; sist befallningsman på Kalmar, 27: 13;

36: 108; förordnad till knektehöfvidsman i Stockholm, 27: 13, 50.

(Grip) Knut Folkesson, ridd., Svea rikets råd, 12: 34.

(Grip) Nils Birgersson (t. Tärna, frih., amiral, senare öfverståth. o. sist befallningsman på Warbergs slott), 4: 63; bref fr. Nils Boije, 4: 93.

Grip, Nils Booson [Bosson], t. Winäs, riddare, riksråd, lagman i Östergötl., 15: 1; 20: 36, 191, 197, 225, 264; 24: 26, 27; bref fr. Sten Sture d. y., 24: 29—31.

Gripenborg (Johan?), underståth. i Stockh., 27: 394.

Gripenhielm, Emund, sist frih. o. häradsbörd. i Österbotten, 5: 223.

Gripenhielm, Nils, frih. (t. Örneholt, m. m.), landtmarskalk vid 1697 års riksdag, 25: 315 ff., 334.

Gripenstierna (Fredrik), frih., hofjägmästare, 16: 233.

Griphenbagen; se Greiffenhagen.

(Griphufvad) Algot Bengtsson, lagman i Westergötl. (1347), 21: 255.

Gripsholm, carthusianer-kloster derst., 15: 14; 22: 362; re- clamas af Gustaf I såsom arfvegods, 21: 290, 318; 22: 404; dagsverken till slottet (1548), 22: 343; inventarier öfver dess fatebur, 37: 1—65; d:o öfver "Arckelidt" år 1554, 37: 65—70; slottsbyggnad (1563—65), 27: 58, 135; hert. Johan och hans gemåls fångenskap derst., 12: 139, 262; 3: 81, 86; 4: 53; hert. Johans dotter Isabella död derst. (1567), 12: 289; hans son Sigismund född derst. s. å., 12: 291; hert. Johan föres derifrån, 12: 150; intages af hert. Johan o. Carl (1568), 21: 34; drott. Maria Eleonoras vistande derst. (1640), 20: 299; 21: 49; Marias af Pfalz, kon. Carl IX:s gemåls lifgeding, 12: 237; slottet bestämdt t. enkesäte (1770), 16: 424.

- Grofey**, 9: 272.
- Gronffeldt** [Grönssfeld, Gronssfeldt], von, greve, kejsarlig general; 17: 240; 25: 219, 236; slagen vid Öldendorff (1633), 26: 179.
- Grooth**, von (Carl), frih. kammarråd (sist president), 37: 406; deltagar i deputationen t. de upproriske Dalkarlarna (1743), 3: 235.
- Grooth** (von, Gustaf), commendör af amiralitetet (sist landshöfd. i Österbotten), 37: 346.
- Grosman**, ang. hans process (1731), 37: 366.
- Grothusen**, Christian Albrecht, frih., öfverste, general, 4: 296; 7: 206.
- Grothusen**, Lucia, gift med Johan Messenius, 8: 20; 9: 191.
- Grotius**, Hugo, svenskt sändebud i Frankrike, 7: 125; 8: 24; 9: 97; 21: 167; 33: 90; 35: 17; 37: 215; 38: 128; bref t. riksdrotset Per Brahe, 5: 66.
- Grotta**, Sven, prest i Wermland (1431), 12: 80.
- Grovian**, detta ords uppkomst, 9: 122.
- Grubb**, Petrus Petri, primarius theol. lector; berättelse om riksdagen i Göteborg 1660, 28: 175.
- Grubbe**, gen.-major (1641), 5: 78.
- Grubbe** (Christopher Adolf), sist öfverste, 6: 228, 230, 234, 245; 8: 212; 37: 353.
- Grubbe**, Lars, statssecret., svensk resident i Nedersachsen, m. m., 24: 168, 309; 25: 72, 86, 118, 125, 140, 141, 152, 252, 256, 267; 26: 74, 164; 29: 232 ff.; 32: 194, 199, 219, 227, 233, 236, 242; 34: 15, 66, 35: 32; 37: 109, 146; A. Oxenstiernas memorialer för hon., 24: 249, 313, 315, 361; 30: 100; 38: 290, 430; sändebud emellan Oxenstierna o. rådet (1634), 28: 46, 58, 59; recommende-

- ras till expectans på ett gods, 37: 161; förordnad såsom
biträde åt Alexander Lesslie (1636), 38: 264.
- Grundelstierna, Johan Henrik**, förordar religionsfrihet vid
1731 års riksdag, 37: 325.
- Gryllaby i Willberga s:n** (i Upland), 6: 27.
- Grytehöll i Mårdaklef s:n** (Westergötl.), gränsskiln. mot Danm.,
29: 80.
- Gryteryd [Gryterid], s:n** (i Smål.), gränsen derst. mot Hal-
land, 29: 65, 79.
- Grythyttan**, ny tingsplats derst. (1640), 29: 213; inflyttade
Finnars deltagande i nämnden, ib.
- Gryttoradenn, Frändefors s:n** (på Dal), gränsskiln. mot Norge,
29: 73.
- Gryttå, Ryrs s:n** (på Dal), gränsmärke mot Norge, 29: 74.
- Gryttångersfjorden** (Finnmark.), 39: 138, 163, 171, 180, 218.
- Grågaseberget i Torp s:n**, Walbo här. (på Dal), gränsskiln.
mot Norge, 29: 73.
- Gråmanstorp, s:n i Skåne**, 5: 265.
- Gråmunkeholmen**, kon. Erik XIV önskar uppbygga en kyrka
derst., 27: 19, 86; samt inrätta ett hospital, 27: 17, 89.
- Gråmunkeklostren i Sverige**, gåfva till dem (1346), 12: 22.
- Grårör i Tingsås s:n** (Konga här., Smål.), rå mot Danm., 29:
58, 76.
- Gräffznäs** (sätesgård i Erska sock. af Westergötland), 9: 70;
21: 11.
- Grängishytte grufva**, se Grangärde.
- Gränsregleringar emellan Sverige o. Norge**, 29: 36 ff., 44
ff., 51, 56, 70, 75; 39: 104 ff.; emellan Sverige o. Ryss-
land, 16: 110; 19: 27; 20: 274; 39: 107 ff., 142, 144—
149, 213, 228, 265.
- Gränsfästningar**, se Fästningar.

Gränsepostering, 37: 415.

Grässhagegrindh, gränsskiln. i Westergötl. mot Danm., 29: 82.

Grödrog i Wåne här. (Westergötl.), mot Norge, 29: 71.

Gröm, Pedher, bref fr. kon. Gustaf I, 23: 82.

Gröna boken (1497), 17: 150.

Grönberg [Gröneberg], Peter, kongl. commissarie (sedermera svensk commissarie o. factor i Hamburg), 25: 114; 27: 200; 37: 157.

Grönefall i Långasjö s:n (Konga här., Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 58.

Grönewick i Långasjö s:n (Konga här., Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 58, 76.

Grönhagen, Claes Wilhelm (t. Thorsbo), frih., adjutant, hofjunkare, tullråd, 13: 307; 16: 234, 268, 269, 337, 415.

Gröningen, castellet derst., 53: 404.

Grönland, gåfva till domkyrkan derst., (1347), 12: 44.

Grönsjöbeck i Sunnerbo här. (Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 61.

Grönsjökielde i Markaryd s:n (Smål.), gränsmärke mot Danm., 29: 61, 78.

Grönskog i Fliseryd s:n (Smål.), 22: 344.

Grönsund, 5: 113, 198.

Gröthåss, gränsskiln. mot Danm., 29: 65.

Grötten (i Norge), 30: 223.

Gubernatorer, se Stadthollere.

Gudhems härad i Westergötl., kon. Johan III:s bref t. innevarne derst., 18: 356.

Gudhems kloster, 21: 353; erhåller några fisken, 4: 8; del i fisket i Skeën, 4: 15; nunnevigning (1527), 16: 100.

Gudmar Månsonn, 10: 76.

Gulbrunnsryds gård, 4: 12.

Guldbrand, dansk adelsman, skjuten vid Warbergs eröfring af de svenske (1565), 12: 282.

Guldmynt (1634), 26: 274.

Güliche landen (Jülich), deras neutralitet (1634), 29: 255, 256.

Gullbergs fästning, 35: 289, 350, 410, 411, 413.

Gullbergs härad, 13: 102, 104; förlänt till bisk. i Linköping (1524), 13: 50.

Gullbergs-å, 35: 371; trädfloättning derst. (1671), 35: 390; ang. dess ledande genom fästningen, 35: 391.

Gulldahls fögderi i Norge, 30: 176 ff.

Gullspångh, 27: 103.

Gunderssness, 29: 56.

Gunnilla, drott. i Sverige, dotter af Johan (Axelsson) Bjelke (t. Liljestad, m. fl.), 3: 38; hennes bröllop med Johan III, 34: 91, 93; bref t. riksrådet G. Banér m. fl., 4: 241; t. Thure Bjelkes fru, Margareta Sture, 34: 95; t. Torkel Börjesson, 34: 97.

Gunnarsjö [Gunnarssridt, Gunnars Ryd] i Marks här. (i Westergötl.), gränsskiln. mot Danm., 29: 67, 80.

Gunnarus, biskop i Hamar, 36: 37.

Gunnarus, bisk. i Opslo, 36: 37.

Gunnebodhafly, i Thorsås s:n (Smål.), rå mot Danm., 29: 76.

Gunnetorp, 21: 11, 13.

Gunnildh Johansdotter, brefvexling med Sten Sture d. y., 24: 21 ff.

Gurre, slott på norra Seland, 29: 25.

Gustaf I, kon. i Sverige, handl. rör. hans historia o. regering, 1: 37 ff.; 2: 55 ff.; 3: 10 ff.; 5: 21 ff.; 7: 23 ff.; 9: 29 ff.; 12: 91 ff.; 38: 1 ff.; 39: 1—39; anteckn. om hon. o. hans förfäder, 4: 23 ff.; Rensels berättelse 2:

13; anteckn. om hon. af gr. Per Brahe d. ä., 4: 31; drager till Kalmar (1525), 2: 44; underhandl. om giftermål med Catharina af Sachsen-Lauenburg, 39: 24, 28; hans döttrar, 1: 202; Dantza's berättelse, rör. hon. o. hans anhörige, 11: 15 ff., 25 ff.; ang. hans kröning, 16: 121, 122; införskrifver åtskilliga handtverkare från Lübeck, 39: 6 ff.; bref t. sonen hert. Erik, 26: 1; afsked t. ständerna, 12: 112; testamentsordning, 12: 115, 202; död, 12: 120; hans o. hans 2:ne första gemålers lik förflyttas till Upsala, 12: 123; Dantza's omdöme om hon., 11: 20; charakteristik, 1: 199.

Gustaf II Adolf, den Store, bref o. handl. t. hans historia, 5: 37, 221; 8: 12 ff.; 9: 65 ff.; handl. t. hans o. hans närmaste efterträdare's historia, 2: 77 ff.; början t. hans historia af A. Oxenstierna 2: 92; breffvexling med Elna Brahe, 21: 37; 23: 85, 86; handgemäng med en polack, 5: 47; bref om ett tillämnadt mordförsök mot hon., 18: 364; bref fr. hon. rör. Sveriges deltagande i tyska kriget, 25: 23 ff.; 3 egenhändiga bref t. A. Oxenstierna, 1: 150 ff.; 3 af hon. författade visor, 4: 28; 26: 33 ff.; utser sjelf sitt begravningsställe i Gråmunkeklostret, 24: 263; A. Oxenstiernas bref ang. hans död, 9: 168; 24: 232; hemförandet af hans lik, 24: 253, 273, 288, 306, 321, 382; 26: 167; ang. hans begrafning o. förberedelser dertill, 24: 328, 347, 385, 388; 25: 164; 26: 170, 171, 224; 27: 179, 190, 193, 194; 28: 5; 29: 334, 359; 30: 34; hans hjerta förvaras af enkedrottningen, 21: 39; hans conterfej beställes i Nürnberg, 20: 308; åtskillige tyska furstars otacksamhet efter hans död, 38: 285, 286; charakteristik, 1: 201; 4: 29.

Gustaf (sed. kon. Gustaf III), kronprins af Sverige, 16: 334; anslag t. hans utrikes resa (1770), 16: 382.

Gustaf Eriksson, kon. Erik XIV:s son, 5: 52; födelse o. dop, 12: 159; bref t. kon. Sigismund, 4: 244; karakteristik, 1: 202.

Gustaf, prins, kon. Carl XI:s son, död 1685, 5: 310.

Gustaf Carlsson, kon. Carl X:s naturlige son, grefve, 8: 15, 49; 9: 130.

Gustaf Gustafsson, se Wasaborg.

Gustaf Olsson på Deigeberg, häradshöfd. i Barna här., 29: 116, 134.

Gustafssvärd, ang. dess anläggning, 40: 374 ff.

Gustaf Tunesson, riddare, exsecutor af kon. Magni o. drott. Blankas svenska testam., (1346), 12: 31, 34.

Gustavianska arfvegode, 22: 362 ff.

Gustavianska familjens karakteristik, 1: 199 ff.

Gustrow, 40: 81, 101; gåfva dit af kon. Magnus Eriksson (1346), 12: 28.

Guthræus, Jakob, contractsprost i Stora Tuna; bref fr. Johan Gezelius, 40: 3, 10, 16, 23, 29, 31; d:o från Ericus Svernonis Scriberus, 40: 8; skrifvelse om herredagspenningarne, 40: 15.

Gutteröra, se Gottröra.

Guttorm, bisk. i Stavanger, exsecutor af kon. Magni o. drott. Blankas norska testam., 12: 51, 55.

Guydicken, engelsk minister vid svenska hofvet, 9: 289.

Gyldenboff, Balthasar, krigsråd, (sedermera frih., landshöfd.; bref fr. kon. Carl XI, 18: 377.

Gyldenklou (Anders, t. Skånellaholm, m. m.), secreterare, 21: 141.

Gyldenklou (Anders Gideon, t. Skånellaholm, m. m.), öfverste, 37: 336.

Gyldensparre, 1: 84.

Gyldenstolpe, se **Gyllenstolpe**.

Gyler [**Giller**], **Wulff**, 2: 50.

Gyllenborg, **Carl**, grefve, cancelli-presid., minister vid engelska hofvet, 6: 255, 259; 7: 242, 275; 9: 309; brevvelk m. gr. **Erik Sparre**, 10: 117 ff., 322 ff.; bref t. baron **Müllern**, 10: 333 ff.; d:o t. de svenske deputerade i Ryssland, 17: 361 ff.; fängslas i England (1717), 26: 342; anhåller om afsked från sin plats i rådet, 37: 401, 410; anmodas att der qvarblifva, 37: 425.

Gyllenborg, **Carl Johan**, grefve, kammarherre, sist president, 16: 241, 265, 270.

Gyllenborg, **Fredrik**, kammarherre, 37: 305, 328, 343, 346, 350, 414.

Gyllenborg, **Gustaf**, grefve, 34: 211; 37: 352.

Gyllenborg, **Henning** (**Adolf**), grefve, sist riksråd, 2: 234; 6: 328; 7: 327; 15: 118 ff., 264; 23: 297, 329.

Gyllenborg, **Jakob** (t. **Bona**, **Lund**, m. m., frih.), grefve, k. råd, 7: 197.

Gyllenborg **Gustaf**, grefve, lagman, 37: 331, 348, 366.

Gyllenborg, **Olof** (t. **Hjortsberga**), grefve, lagman, landshöfd., 15: 126; 34: 132 ff.

Gyllencrantz, **Helena Maria**, 37: 392.

Gyllencreutz (**Carl Gustaf**, lagman), 25: 316.

Gyllencreutz, **Johan**, lagman, 7: 223, 260.

Gyllene året, 14: 78.

Gyllengrip-namnet, 1: 118.

Gyllenbahl, **Hans Reinhold**, cornett, 16: 336, 351, 353, 355.

Gyllenhielm, **Carl Carlsson**, naturlig son t. kon. **Carl IX**, frih. t. **Bergqvara** m. m., riksamiral, 2: 79; 5: 52; 8: 25, 29, 43; 9: 92; bref t. riksdrotset gr. **Brahe**, 2: 116; bref fr. hert. **Carl Philip**, 16: 141.

Gyllenbof, Baltzar, frih., öfverste-lieuten., 37: 452.

Gyllenborn, Jon Olsson, t. Hackstad o. Ekhult, Svea rikets råd, 2: 57.

Gyllenborn, Jöns Oleson (t. Sjösa), skickas att intaga Kalmar slott (1525), 2: 43, 44.

Gyllenhök, Maria, 37: 433.

Gyllenkrook (Axel), general, landshöfd., sed. frih., 7: 210; 34: 421, 422; 40: 342.

Gyllenkrook, Johan, riddarhus-secreterare, 25: 361.

Gyllenlood, Bengt Seuerinsson (t. Olsböle), förut kallad Justen, amiral; berättelse om Narvas belägring (1579), 36: 173; bref t. kon. Johan III, 36: 195, 204, 225, 235.

Gyllenpistol (Carl, frih.), öfverste, 6: 74, 77.

Gyllenroth (Anders, fänrik), 7: 289.

Gyllenskiep, öfverste-lieuten., 37: 452.

Gyllenspetz (Johan Hansson), öfverste, 10: 106.

Gyllenspetz, Thure, f. d. kapiten, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 300.

Gyllenstierna, Axel, 5: 304.

Gyllenstierna (Carl Adolf t. Eriksberg, Strömsbro, m. m.), grefve, lagman, 37: 358.

Gyllenstierna, Christina, Sten Sture d. y:s enka, 4: 26; frigifves ur dansk fångenskap, 17: 182; förlikningsbref med bisk. Brask, 17: 188.

Gyllenstierna, Christopher, gr. (t. Eriksberg, frih. t. Strömsbro, m. m.), kongl. råd, öfverståthållare, 9: 141; 25: 334; 40: 116.

Gyllenstierna, Elsa, gr. Abr. Brahes enka, 19: 384.

Gyllenstierna, Erik (Carlsson, t. Winstorp, Årås m. m., lagman), 15: 57, 58.

Gyllenstierna, Erik (Carlsson, kammarherre, senare landt-

- marskalk, riksråd, rikskammarråd, frih. t. Ulaborg, m. m.),
26: 189; 35: 80.
- Gyllenstierna, Erik Eriksson (t. Danstorp, m. m., riddare,
Svea rikes råd), höfvidsman på Borgholm, 5: 3.
- Gyllenstierna, Göran Eriksson (t. Fogelvik), Svea rikes råd,
ståthållare på Wiborg o. Kalmar, m. m., 3: 30; 12: 100,
164, 169.
- Gyllenstierna, Göran Görausson, frih. (t. Lundholm, herre
t. Björkesund o. Heljö, m. m.), riksråd, amiral, m. m., 8:
18; 24: 253; landshöfd.-berättelse om Kronobergs län åren
1662—63, 31: 165 ff.
- Gyllenstierna, Göran (Nilsson, frih. t. Lundholm, m. m.),
amiral, arfstvist (1606), 29: 202.
- Gyllenstierna (Göran Nilsson), gr. (t. Björkesund, frih. t.
Lundholm), riksråd, 16: 220, 221, 226, 228, 232.
- Gyllenstierna, Johan (Göransson), gr., riksråd, gen.-guver-
nör, ambassadör t. Danm., m. m.; 9: 122, 146; bref
t. pfalzgreffen Adolf Johan, 8: 103; bref fr. kon. Carl XI,
5: 261.
- Gyllenstierna, Nils (Carlsson, t. Lundholm, gr. t. Fogelvik,
m. m.), fältmarskalk, kongl. råd, president m. m., 7: 236, 248.
- Gyllenstierna, Nils Göransson, frih. (t. Lindholm, herre t.
Fogelvik, m. m.), Svea rikes råd, kon. Erik XIV:s canceller,
riksdrots, ambassadör t. Ryssland o. England, sist ståthållare,
i Kalmar, 1: 50, 61; 3: 28, 63; 7: 73, 96; 10: 14; 12:
96, 124, 230; 27: 62; 36: 125.
- Gyllenstierna, Nils (Göransson), gr. (t. Björkesund, frih. t.
Lundholm), landshöfd., riksråd, m. m., 34: 255; ang. hans
introduction på riddarhuset sås. greffe, 34: 436; sjukdom o.
död, 37: 312, 316.

- Gyllenstierna**, Nils Christopher, frih., kammarherre; förteckning på hans archiv på Krapperup, 17: bih.
- Gyllenstiernornas** arfsfordran hos kronan, 16: 258, 289.
- Gyllenstolpe**, Edvard, kapiten, 16: 336, 398.
- Gyllenstolpe**, Michael Olai, kallad Wexionius, prof. i Åbo, assessor i Åbo hofrätt, sist härads höfd. i Österbotten, 9: 94, hans "*Politica*", 9: 115.
- Gyllenstolpe**, Nils, gr., kongl. råd (landtmarskalk, cancelli-presid., m. m.), 7: 198; 40: 82 ff., 186, 188, 194, 198, 199, 200.
- Gyllensvahn** (Fredrik, t. Westanå), öfverste-lieuten., 16: 269, 270, 328, 331, 332, 359, 386.
- Gyllensvärd** (Anders Johan), öfverjägmästare, 16: 386, 392.
- Gylta** [Gylte] Bengt Bengtsson, t. Hedensö o. Påtorp, riksråd, öfverste skattmästare, 3: 30, 63, 100; 27: 121; erh. en lagsaga i Westergötl., 29: 182; fullmakt på lagmansdöme i Westmanl. o. Dalarne, 18: 352; fullmakt att deltaga i konungens råfst, 29: 185; förordnas t. kammarråd, 27: 81; skickas såsom sändebud t. Ryssland, 12: 94; bref fr. drott. Catharina Jagellonica, 4: 53; d:o fr. enkehertiginnan Sophia af S. Lauenburg, 18: 354.
- Gylta**, Bengt (1460), 9: 26.
- Gylta**, Göran, 3: 28.
- Gynterfelt** (Carl Gustaf, öfverhofstallmästare), ang. befordran för hon. (1714), 4: 298.
- Gyreöö** [Diuröö], i Skedeskamma s:n (Westergötl.), rå mot Danm., 29: 67, 80.
- Gångholmen**, 7: 36.
- Gårdestedzle**, en pålaga (1542), 29: 152.
- Gårdzrätten** (1565), 27: 92; (1600), 19: 362.

Gäseström, Thorsås s:n (S. Möre här., Smål.), rå mot Danm.,
29: 76.

Gässholmen (Werml.), gränsmärke mot Norge, 29: 75.

Gässholmen, Wäne härad (Westergötland), rå mot Norge,
29: 72.

Geddebro, Konga här. (Småland), gränsskilnad mot Danmark,
29: 58.

Gäddeskalle, Niels, 15: 2.

Gälsåsen, gränsrå mot Herjedalen (1403), 29: 37.

Gäld, rikets, se Statsskuld.

Gällestads kyrka i Westergötl., 22: 361.

Gärder, under Svante Sture, 20: 295; skatt t. betalande af
kronans skuld påbjöden (1526), 14: 90; 16: 7 ff., 15,
34, 62, 63, 104, 114; (1561), 27: 61, 69; (1604), 8: 9;
(1650), 25: 304, 305; stora eller landtogsgården (1655)
40: 23; (1731), 37: 368.

Gärdespannålen, dess förskingring af fogdarne (1565),
27: 121.

Gästgifveri- och skjutsväsendet, på 1500-talet, 19: 76; 24:
158—160, 163; förbud för hertigar, grefvar o. frih. att "resa
fritt", 27: 3; kon. Joh. III:s skrifvelse derom, 19: 188; i
Lappmarken (1595), 39: 131, 134; på 1600-talet, 21: 170;
24: 253, 321; 26: 272 ff., 295; 31: 96 ff.; tunga för stä-
derna, 26: 269; för allmogen, 35: 146; skjutsfärdsordnin-
gen (1643), 21: 153; skjutslegans förhöjning under kon.
Carl XII, 21: 366; gästgifveriet vid Pittja (1731), 37: 415.

Göding, Michael, dansk anförare vid ett infall i Östergötl.,
12: 154; 13: 164.

Göinge härad, 21: 31; gräns mot Albo härad, 29: 77.

Göldzred (Gällaryd socken?), 13: 67.

Görtz, baron, se Goertz.

Görtzes regemente, i svensk tjänst, 25: 115.

Göstaf Olsson, se Stenbock.

Göta elf, 35: 278; förskansning derst. (1653), 35: 287; flottbrygga, 35: 415; brygga öfver fallet vid Rånum, 35: 415.

Göta kanal, Ax. Oxenstiernas förslag rör. åtskilliga delar af nuvar. kanalen, 26: 287; Olof Rudbecks berättelse om anstalter dertill, 23: 106 ff.; fråga derom vid 1769 års riksdag, 16: 364.

Göteborg, 2: 142; 5: 225; 24: 219, 375; privilegier, 40: 299, 314; marknad, 26: 272; flottstation föreslagen af Ax. Oxenstierna, 38: 256, 360, 369; påbegynt inrättande af en galäreskader, 16: 379; fästningsverk, 26: 236, 237; 35: 279, 281, 289, 310, 329, 330, 350, 359, 362, 371, 388, 395, 406, 410, 438, 445, 451, 456; krithvalfhus, 35: 412; krutqvarn, 35: 413; fortifications-kassan, 35: 405; drott. Maria Eleonora önskar resa dit, 17: 250; rivalitet med Uddevalla, 37: 434; 40: 299, 314 ff.; inqvartering, 40: 314; rådmansval, 40: 337; coopv.-manskap, 40: 317; ang. förordnande af en burggreffe, 38: 256, 360, 368; armerar köpmansskepp t. kaperi o. uppbringar priser (1658), 35: 389; riksdagen derst. (1660) o. relation derom, 9: 136; 28: 175 ff.; kanalledning genom staden fr. Gullbergs å, 35: 391; tyghus, 35: 391, 409, 413; material- o. instrumentalhus, 35: 414; stadens öfverskottsmedel, 40: 342; kungshuset eller landshöfd.-residenset samt biskopshuset, 37: 414; fattighuset, 40: 319; frimurare-barnhuset, 16: 419; förteckn. å gymnasii-bibliothekets manuscripter, 8: bih. 76.

Göthe, von, förut Eosander, 6: 203.

Götz, österrikisk fältmarskalk, skjuten vid Jankow, 5: 121.

Götz, brandenburgisk canceller, 25: 244, 246 ff.; 27: 206; 34: 18, 19.

Göztawus Twnason, se Sture.

Göxholm, 9: 25.

Göya, Henrik, 17: 183, 192.

H.

Haafforssen, Wåne här. (Westergötl.), gränsskiln. mot Norge, 29: 71.

Haag, traktaten derst., 8: 157.

Hack, Niels, 19: 127.

Hacketa [Hakasta], s:n i (Trögds här.), Upland, 6: 24.

Haddingdal, i Norge, 12: 47.

Hadeland, i Norge, 12: 47.

Haderslev, 5: 92.

Hadorphius, Johan, (secret. i antiquitets-archivet, sist riks-antiquarie), 20: 328, 333, 335.

Hæggilaker, 20: 38.

Hællusiö, i Jemtland, gräns mot Norge, 29: 46.

Hærdlæ, i Norge, gåfva dit, 12: 48.

Hæredzstada, se Herrestad.

Haffra wallir (Jemtl. 1482), 29: 48.

Haffuordus, lagman i Opslo, Norges rikets råd, 36: 38.

Hafra, priset derpå i Tyskland (1630), 25: 83.

Haga (säteri i Svingarns s:n o. Upland), 22: 349.

Haga, under Wårby (i Huddinge s:n, Södermanl.), 2: 62.

Haga, Cornelius, 29: 355.

Hagaby, i Ulleråkers här. (nu Hagby s:n i Hagunda här. o. Upland), gåfvobref på jord derst. (1878), 31: 274.

- Hagassiö**, i Kalfs s:n (Kinds här., Westergötl.), gränsskiln. mot Danm., 29: 66.
- Hagbardus**, conversus i Nydala, 4: 6.
- Hageby**, i Nyköpings län, 22: 322.
- Hagedorn**, dansk resident i Hamburg, 6: 224; bref fr. geh.-rådet Sehestedt, 12: 316; d:o fr. kon. i Danm., 12: 318 ff.
- Hagelsrum** (sätesgård i Molilla s:n, Aspelands här., Smål.), 21: 10.
- Hagen**, von, danskt sändebud t. churf. af Sachsen (1636), 38: 269.
- Hagen**, von der, factor, 31: 368.
- Hagnalösa**, i Westergötl., 12: 8.
- Hagnäs**, i Westergötl., 12: 8.
- Hagtorp**, borgareståndets secret. vid riksd. 1769—70; 16: 418.
- Hahn**, Canutus, förordas till lärare vid Lunds gymnasium, 31: 383.
- Hakamo**, Tingsås s:n (Konga här. Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 59.
- Hakan**, se Håkan.
- Hakasta**, se Hacksta.
- Hakasteen** i Hinneryd s:n (Sunnerbo här., Småland), rå mot Danm., 29: 78.
- Hake**, Jostill, sändebud fr. Reval t. kon. Erik XIV, 12: 252.
- Halberstadt**, convent derst. (1634), 29: 240, 242, 244 ff.
föreslaget såsom krigskostnads-ersättning åt Sverige (1636), 38: 445, 447, 450.
- Halkqwi** (Hallqvad i Funbo s:n, Upland), 6: 52.
- Hall**, i Norge; krigsexpedition dit från Dalarna på 1660-talet, 40: 42.
- Hallaforss**, Sunnerbo här. (Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 62.

Hallakella, Tingsås s:n (Konga här., Smål.), rå mot Danm., 29: 76.

Halland, 21: 31; härjas (1308), 17: 12; gräns mot Sunnerbo o. Westbo här. (1554), 29: 61, 64 ff.; får ej, undantagande staden Halmstad, sända ombud t. riksd. 1649, 29: 229; handl. ang. dess förpantning t. Sverige, 30: 112 ff.; dess tillstånd år 1658, 6: 85 ff.; skrifvelse ang. befestningar derst. (1662), 35: 375 ff.

Halle, 35: 192; Banér besätter passen nedanför H., 38: 195.

Halleböke, Hallaryd s:n (Sunnerbo här. i Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 78.

Hallenus, Johannes, d:r, föreslås t. ledamot i Stockholms hof-rätt, 30: 110; svensk resident i Stralsund, 37: 96, 109, 110; 38: 231; memorial för hon., 37: 98; bref fr. Sten Svantesson Bjelke, 34: 103.

Halleåss, 21: 10.

Halmstad, gåfva t. predikarebröderne derst. (1346), 12: 26; dagtingan (1450), 5: 5; föreslaget möte mellan de danske o. svenske (1508), 20: 265; herremöte (1516), 24: 81; belägras af kon. Erik XIV (1563) o. stormas förgäfves (1564), 12: 259; 21: 17; dess befestande, 35: 281, 289, 328, 331, 438, 445, 451, 457; tillåtes sända ombud t. 1649 års riksdag, 29: 229; kon. Carl XI beslutar der hålla sitt bäläger, 5: 286.

Halssede (nu Hållsta, i Ås här., Westergötl.), förläning derst. (1559), 22: 347.

Halstan Simonsson, bevitnar kon. Magni o. drott. Blankas norska testamente, 12: 55.

Halstensrödt, i Wäne här. (Westergötl.), rå mot Norge, 29: 77.

Hambraeus, J., bref t. riksdrotset, gr. Per Brahe, 10: 81 ff.; d:o t. drott. Christina, 10: 86 ff.

- Hamburg**, förbud för danske undersåtar att der drifva handel, 11: 119; dr. Christinas vistelse derst. (1654), 22: 309.
- Hameln**, stad (i Hannover), eröfrad af Svenskarne (1633), 17: 240.
- Hamilton**, Carl Otto Hugosson, frih., konferens-råd, sist riksråd, 16: 250; 23: 188, 269; deltagar i en beskickning t. Ryssland (1743), 17: 331, 333; pass för hon., 17: 350; skrifvelse fr. kon. Fredrik, 17: 356; bref fr. svenske plenipotentiairerne i Åbo, 17: 358; d:o fr. gr. Carl Gyllenborg, 17: 361.
- Hamilton**, Gustaf, 34: 211.
- Hamilton**, Gustaf David (af Hageby), grefve, sist fältmarskalk, 7: 274; 16: 297, 302.
- Hamilton**, Hugo (frih. af Deserf), öfverste, 20: 301.
- Hamilton** (Hugo Johan, frih. t. Boo o. Iboholm), general, 37: 352, 394; ordförande i commissionen öfver gr. Ch. E. Lewenhaupt, 2: 255.
- Hamilton**, Jan Abraham (t. Boo), frih., kammarherre, landshöfd., m. m.; 15: 144; 16: 224, 248.
- Hamilton** (Malcolm Hugosson, t. Elfgärdet), frih., kapiten, 1: 288.
- Hamilton** [Hamelthon], marquis (1635), 35: 100, 102.
- Hammars kyrka**, i Norge, gåfva dit (1347), 12: 44.
- Hammarby**, ladugård under Danviks hospital, 31: 20.
- Hammarkinds här.**, i Östergötl., kongl. utskylder derifr. doneras t. bisk. Carl i Linköping (1322), 21: 245.
- Hammaraskatt**, af frälsehammarverk, 37: 429.
- Hammarskog** (sätesgård i Dalby s:n o. Upland), 10: 37, 47.
- Hammarskiöld**, Peder, landshöfd., 9: 240.
- Hammarasköld**, Per, kammarjunkare, skall uppsöka och återföra enkedrott. Maria Eleonora, 20: 299.

Hammarstad, se **Hammersta**.

Hamnershus, 12: 288, 290.

Hammelthon, marquis, se **Hamilton**.

Hammersta [**Hammarstad**], sätesgård i Östmo s:n, Södermanl.;
Upsala domkyrkas rätt dertill, 18: 24; eges af fru **Brigitta**,
21: 339; **Gustafvianskt** arfvegods, 22: 404.

Hammerstein, hertigens af Zelle sändeb. t. Stockh. (1697),
40: 92.

Hampa för flottans behof, 10: 140; 27: 40.

Hansholm, i Rottne s:n, Smål., 18: 322.

Hand, **Håkan Knutsson**, t. Hagelsrum, landshöfd., ståthåll. på
Kronoberg, gift med **Erik XIV:s** naturliga dotter **Virginia**,
4: 143.

Hand, **Knut Håkansson**, svensk höfvidsman, 12: 282.

Handel och köpenskap, utförsselförbud för åtskilliga varor, 27:
3; taxa på handelsvaror (1565), 27: 140; Sveriges utrikes
handel (1584), 11: 247, 250; handelsfrihet, föreslagen af
A. Oxenstierna (1630), 24: 188; in- o. utförsselförbud anses
skadliga (1635), 37: 181; utrikes handeln (1661—2), 32:
294, 308, 309; svenska handelsfartyg uppbringade af **En-**
gelsmän och **Fransmän** (1697), 40: 230; inrikes handeln
(1718), 30: 333, 334; besvär vid riksd. 1726—27 öfver
främmande expediters fria handel, 40: 327; handelsförhållan-
den med **Ryssland**, 36: 320, 340.

Handels-ordinancen (1634), 26: 270.

Handels-companiet (1631), 9: 82.

Handpenning vid köpenskap (1718), 30: 335.

Handqvarnar, fråga om deras afskaffande (1638), 21: 87.

Handtverkare (1563—65), 27: 57, 58, 76, 135; sockensko-
makare och skräddare, eller s. k. försvarskarlar, 19: 170;
21: 162; utländske recommenderas t. inkommande i riket,

26: 8; inkomne fr. Frankrike t. Stockh. (1718), **21:** 369; tillåtelse för ntländske af reformerta läran att inkomma (1731), **37:** 443; taxa f. skomakare o. skräddare vid Falu grufva (1499), **19:** 39, 40.

Handtverkerier (1661—62), **32:** 300; (1718), **30:** 332 ff.; (1726—27), **40:** 337 ff.; skrän: A. Oxenstierna tillråder deras afskaffande (1684), **26:** 270; fråga derom vid 1731 års riksdag, **37:** 355.

Hangö hamn, **3:** 143.

Hangö udd, dess vikt för Sverige (1752), **40:** 378.

Hannekifvy steen, i Österbotten, **39:** 151, 153.

Hannover, ang. fredsslut med H. (1719), **21:** 385; anbud till allians med Sverige, **34:** 234; alliansen i Herrenhausen, **34:** 325, 335; **40:** 285; 286, 288.

Hannöö, se **Hanö**.

Hanow, **7:** 129.

Hanqvist, **16:** 285, 294, 300, 311, 315.

Hans, kon. i Sverige o. Danm., **18:** 17 ff.; **19:** o. **20:** fl. st. bland Svante Stures acta; rör. hans inkallande t. Sverige, **22:** 5 ff.; förberedelser t. hans mottagande i Nyköping (1498), **21:** 6; rider sin "eeredsgata", **16:** 87; privilegier för Kopparberget, **19:** 38 ff.; bref fr. hon., **19:** 43; d:o t. Erik Thuresson Bjelke på Wiborg, **19:** 45; rikets råds "combination" rör. hans afsättning, **19:** 5; bref t. Svea rikets råd (1510), **20:** 285 ff.

Hans, pfalzgreffe t. Rhein, hert. af Bayern, gr. t. Weldentz; bröllop med kon. Gustaf I:s dotter Anna, **12:** 255.

Hans, mäst. ordinar. i Westerås, se **Johannes Nicolai Ofeg.**

Hans, mäst. (1645), **5:** 57.

Hans Albrecht, hert. af Mecklenburg, **34:** 9; **37:** 140; död, **38:** 378.

Hans Björnsson, se Leijon.

Hans Claesson, se Bjelkenstierna.

Hans Ericksson på Brinkala, 36: 214; bref t. kon. Joh. III, 36: 164.

Hans Hausson, svensk vice amiral, 35: 152.

Hans Larsson, medföljer Peder Bagge på hans tåg t. Hvita hafvet (1590), 38: 94, 99.

Hans Larsson, t. Yllenäs, legat t. Polen (1562), 12: 253.

Hans Larsson, t. Issnäs, se Björnram.

Hans Torstensson (af Forstena-släkten), 21: 8.

Hans Turesson, borgmästare i Söderköping, 4: 152.

Hans Åkesson, se Soop.

Hansen, 20: 197.

Hanseater, 20: 219.

Hansestäderna, deras förhållande t. Sverige (1634), 38: 437; politik under tyska kriget, 38: 287.

Hanstedt, Anders, en Skotte, utsändes till Tyskland, för att anskaffa båtsmän, 27: 120; anklagas för spejari, 29: 161.

Hanö, 6: 147, 237; 20: 139.

Hapsal, intages af de svenske (1563), 12: 256; (1581), 11: 163; 36: 291.

Harald, konung i Danm. (826), omvändes till chröstendömen, 17: 3.

Haralzstadha skog, Knut, hertig af Ringsted, derst. dödad, 17: 5.

Hard, Peder, fogde i Stockh., 7: 25.

Hardenborgem, Knut, höfvideman på Lyckeby slott, 12: 265.

Harder, öfverste vid lifregementet, stupar i slaget vid Janków, 5: 127.

Harenc, Guillaume, öfverste.-lieuten. (sed. öfverste o. commandant i Danzig), introduceras å riddarhuset, 34: 422.

- Harg** (s:n i Östergötland?), gåfvobref på gods derst., 21: 276.
- Hargs bruk**, brännes af Ryssarne (1719), 21; 390.
- Harien och Hariland**, i Estland, 12: 253, 254.
- Harrige gård**, 2: 64.
- Harsfeldt**, Martinus, hert. Johans (J. Ill:s) tyske secret., 3: 93.
- Harssö**, inlopp der t. Djupsundet, 35: 426; **Harsöberg**, 34: 426, 427.
- Hartenberg**, österrikisk öfverste, fången vid Speier, 34: 46.
- Hartz**, von, Cyriacus, tysk ryttmästare, 12: 144.
- Haselun**, stad i stiftet Münster; Kniphausens seger o. död (1636), 38: 141, 152.
- Hasenkampff** (Georg Didrik), öfverste-lieuten., introd. å ridarhuset, 34: 419.
- Hasenkampff** (Johan Christopher, kammarherre), sist lagman, 15: 114, 121; 16: 270.
- Hasjöar**, i Jemt., 29: 45.
- Hassback**, von, Jakob, bref fr. Nils Boije, 4: 93, 95.
- Hassle**, s:n (i Wadsbo här. o. Westergötl.), pastor derst. (1650), 22: 60.
- Hassle**, i Christianstads län, 5: 284.
- Hasslö skans**, vid inloppet t. Nyköping, 35: 420, 429.
- Hastfehr** (Jakob Johan), baron o. gr., öfverste, 5: 311.
- Hattafälzbäck**, i Ryr s:n (på Dal), rå mot Norge, 29: 74.
- Hattar och Mössor**, se **Partier**.
- Hatzfeldt**, österrikisk fältmarskalk, 38: 242, 247, 319, 327, 332, 379, 401; fången vid Jankow (1645), 5: 122.
- Hauswolff**, von (Bernhard Reinhold, landshöfd., president), commendör, 16: 230.
- Havard**, bisk. i Hamar, vitne t. kon. Magni o. drott. Blankas norska testam., 12: 51, 55.
- Havel-floden**, 7: 131.

- Havelberg**, intages af Banér (1635), **37: 200, 238, 239.**
- Haweman**, köpman i Stockh., **7: 237.**
- Hajj** (Wollrath Wilhelm), major, **16: 284, 392.**
- Hebron**, fransk fältmarskalk, **34: 8.**
- Hedeherga**, kon. Albrechts bytesbref derå, **21: 276.**
- Hedemora** [Henemora, Henemoor, Heeneemaare], **2: 156;**
23: 35; 24: 58, 59, 60; 40: 46, 60; stadens båtsmanshåll
(1666), 31: 217.
- Hedengran**, assessor, **37: 443.**
- Hedenstedt** (Per), länsman, **2: 158.**
- Hedensö**, sätesgård (i Näsbyhulta s:n, Södermanl.), **12: 278.**
- Hederskiöld** (Anders), camererare, **37: 414.**
- Hederskiöld** (Carl), major, **34: 134 ff.; duell med krigsfiscalen Lang, 34: 412.**
- Hedlinger**, medaljör, erbjuder ridderskapet en medaljstämpel, o. erhåller belöning derför, **37: 340, 361.**
- Hedman**, directör, **15: 170.**
- Hedman**, manufacturhandl., anklagad i fråga om successions-saken (1747), **3: 260.**
- Heducker**, benämning på Wallacher o. Ungrare i siebenbürgska arméen (1581), **11: 149, 166.**
- Hedvig Eleonora**, kon. Carl X Gustafs enkedrott.; kon. Carl XII:s förhåll. t. henne, **40: 171; bref fr. Carl XII, 18: 392 ff.;**
bref t. sin svägerska, 5: 252 ff.; t. fältmarskalken Ascheberg, 5: 257 ff.
- Hedvig Sophia**, dotter af kon. Carl XI, hertiginna af Holstein, brefvexling med kon. Carl XII, **6: 180; 18: 378.**
- Heel, van**, Henrik, **18: 286.**
- Heelbach**, Hans, fyrverkare, **27: 47.**
- Heemd** [Heems], baron, österrikiskt sändebud t. Haag (1714),
8: 156; 18: 411, 413.

- Heglekleff**, Westergötl., 29: 42.
- Heidelberg**, hert. Carl dit inbjuden (1578), 12: 222; — firar der sitt bröllop (1579), 12: 234.
- Heiden**, ambassadör hos churf. af Brandenburg, 36: 349.
- Heilbronn**, conventsdagen (1633), 25: 165, 170, 196, 250, 26: 45, 79; förbundet derst. (1634), 29: 245, 262, 256; 38: 277, 431; uppgifvet t. de kejserlige (1634), 33: 59.
- Heintz**, 7: 147.
- Heisternest** [Hegersteneste], 36: 28, 30, 32.
- Hekeren**, generalstaternes envoyé i Stockh., 40: 81 ff., 118.
- Hela**, rådets derst. bref t. Carl Knutsson, 36: 30.
- Helding**, camererare, fordringsmål vid 1731 års riksd., 37: 373.
- Heldrungen**, fästning, intagen af C. G. Wrangel, 5: 61, 62.
- Helena**, S:t, se S:t Helena.
- Helena**, kon. Carl Sverkerssons dotter, g. m. hert. Wilhelm af Braunschweig o. Lüneburg, 10: 78.
- Helga å** [Hellie åå], gräns mot Danm., 29: 60, 78.
- Helgarö**, s:n (i Södermanl.), under drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 280.
- Helgeandsholmen** i Stockh., 5: 8.
- Helgeandshus** i Sverige; gåfva till dem, 12: 24; deras gods, 21: 249; det i Stockh., 5: 8.
- Helgedagar**, ang. deras afskaffande, 1: 296; se vidare Apostladagar.
- Helge Sixtensson**, väpnare (1431), 12: 80.
- Helgister**, "in paroecia Hakastum" (Hacksta s:n, Upland), 6: 24.
- Helgoland**, 6: 262, 272.
- Helgöönn**, en ö i Hvita hafvet, 39: 103.
- Heligland**, i Norge, 30: 162 ff.
- Hellasåås giöll** [Hellesååsgere] i Grimmared s:n (Märks här. i Westergötl.), gräns mot Danm., 29: 68, 81.

- Hellberg**, Jonas, borgare, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 297.
- Hellebeck**, i Gunnarssjö s:n (Marks här., Westergötl.), gränsskiln. mot Danm., 29: 80.
- Hellekis** (sätessgård i Medelplana s:n, Westergötl.), 10: 37, 47; 31: 122; bert. Carl Philip derst. (1621), 16: 141.
- Hellenius**, Petrus Jonæ, rector vid Hedemora stadsskola; ang. hans val till riksdagsman, 40: 11.
- Hellie** åå, se **Helga** å.
- Hellisaasse** flugh, i Westergötl., 29: 42.
- Hellman**, magister, amanuens vid antiqvitets arkivet, 16: 406, 407.
- Helmedt**, 36: 232.
- Helmfelt**, Simon Grundel (sed. frih.), gen.-guvernör öfver Ingermanland o. Kexholms län, bref t. gr. M. G. De la Gardie, 13: 322; landshöfd.-berätt. f. åren 1662—67, 31: 496 ff.
- Helmit**, "then Rigischa", föreslagen t. tysk secreterare, 30: 110.
- Helmstedt**, sändebud fr. churf. af Pfalz t. kon. Johan III (1678), 12: 226.
- Helsing**, Michill, befallningsman i Dalarne, 27: 52.
- Helsingborg**, gåfva t. predikare-bröderne derst. (1346), 19: 27; befestningar, 31: 386; 35: 437, 445, 451; G. O. Stenbocks läger derst. (1662), 31: 351; Magnus Stenbocks seger, 7: 213; stadens beskrifning, 6: 106.
- Helsingborgs län**, gräns mot Albo här. (1554), 29: 59.
- Helsinge-knektar**, såsom garnison i Jemtland (1645), 35: 227.
- Helsinge regemente**, dess styrka (1675), 35: 262.
- Helsingfors**, 31: 438, 474; kungsgården derst., 31: 476; drottn. Christinas privil. f. nya staden, 21: 208.
- Helsingland**, dess gränser (1482), 29: 48; lagman (1413), 29: 49; underlagman (1502), 29: 53; allmogens skrifvelse t.

- kon. Gustaf I, 14: 96; vapentillverkning (1565), 27: 132;
krigscollegii bref ang. knektehållet (1645), 35: 231; linne-
manufaktur derst., 37: 336, 440; sänder deputerade till
riksdagen år 1743, 15: 208, 237.
- Helsingesalm, svenska arméens läger derst., 1741, 2: 247.
- Hem, "3 veckor sjö fr. Drakön", 12: 277.
- Hemman, svenska, 21: 156; 27: 77; d:o bytes-, 37: 405;
hemmans-klyfning, 37: 327.
- Hemmansräntor, 19: 412.
- Hemmingus Laurentii, erkebisk. i Upsala, 12: 66; vitne t.
kon. Magni o. drott. Blankas testamente; 12: 31, 34.
- Henck, Michael, amiral i svensk tjänst, dödskjuten, 10: 203.
- Hendelö [Hendilöö], (sätesgård i S:t Johannis s:n, Östergötl.),
27: 30.
- Henel, von (Anders Joachim), major, 37: 318, 418, 453.
- Henning, Salomon, skickas från Lifland till kon. Gustaf I,
12: 101.
- Henrichs, Wilhelm, 1: 28.
- Henricus Johannis, bisk. i Westerås, bref fr. kon. Gustaf I
om en arfsransakning (1576), 5: 23.
- Henricus Johannis, vapnare, 36: 38.
- Henricus Hidemarni, bisk. i Linköping, 7: 17; 10: 3;
16: 86.
- Henrik III, kon. af Frankr.; giftermålsplaner med kon. Gustaf
I:s dotter Elisabeth, 12: 196.
- Henrik IV, kon. af Frankr. o. Navarra; bref t. hert. Carl (1605),
34: 101.
- Henrik VIII, kon. af England; författar en skrift mot lutherska
läran, 17: 151.
- Henrik, hert. af Mecklenburg; giftermål föreslaget emellan
haus dotter Sophia o. kon. Gustaf I, 38: 32.

Henrik, hert. af Neder-Sachsen, bisk. öfver Bremen o. Verden, 12: 217.

Henrik, bisk. i Finland, 6: 9.

Henrik, biskop i Linköping, död 1282, 17: 9.

Henrik Arvidsson, amiral, 36: 142, 144.

Henrik Bertilsson, 36: 39.

Henrik Erlandsson, i Pullingerum, 18: 282.

Henrik Matzsson, kon. Johan III:s secreterare, 36: 114, 301.

Henrik Olofsson, 21: 146.

Henrik Steusson (Renhufvud), fogde på Tavastehus, sedan lagman i Norra Finland, 19: 91, 101; brevvetling med Svante Sture, 20: 137, 138.

Henrik Tonissen (t. Näs, Tjusterby o. Sjögård), 15: 54.

Henschen, "Lille", 25: 180.

Hensen, se Hansan.

Henser, se Hanseater.

Hensius, rådspensionär i Holland, 40: 183, 190.

Herbert, franskt sändebud till Danm. (1583), 11: 224, 229.

Herbouville, Johan (t. Konungsberga), hofmästare hos hert.

Carl, 12: 213; 13: 154, hans skrifvelse rör. kon. Erik XIV:s frieri i England, 25: 1.

Herbroth de Fulsztin, Johannes, legat fr. Stephan Bathory t. kon. Johan III, 12: 205.

Herjedalen [Herredalarnë, Härdalarnë], dess gräns mot Norge o. Dalarne (1403), 29: 36; gränsrån mot Jemtland (1480), 17: 29, 32; intages af de svenske och återtages (1563), 12: 261; intages ånyo af de svenske under Claude Cottart, 12: 263; 21: 17; Sverige afstår från dess andliga jurisdiction i stettinerfreden, 12: 182.

Herlacus Petri, lagman, Norges rikets råd, 36: 38.

Herlemynde, 12: 278.

Herman, Johan, regements-fältskär, befalles åtfölja de uppro-
riske Dalkarlarne (1743), 1: 299, 300.

Hermansson, von (Mathias), frih. o. grefve, cancelliråd, 15:
179; 23: 295; redigerar en riksdagstidning, 13: 315.

Hermelin, Carl, frih., riksråd, 16: 220, 226, 228.

Hermelin, Carl Johan, kongl. lifdrabant, dömd vid 1756 års
riksdag, 13: 302.

Hermelin, Nils, kongl. lifdrabant, dömd vid 1756 års riks-
dag, 13: 289.

Hermelin, Olof Nilsson, förut Skragge, cancelliråd, stupar
vid Pultava, 7: 205.

Hermole, gods i Masto socken i Finland, 5: 34.

Herredagspenningar af presterna i St. Tuna contract (1655),
40: 2, 5, 6, 8, 15.

Herredh, gård på Hisingen, 35: 277.

Herregårdstornet i Finland; tortyr der utöfvad af Sten Lei-
jonhufvud, 8: 19.

Herrenhausen, hannoveranska alliansen derst., 40: 285.

Herrestad [Hæredzstada], s:n (i Dals här., Östergötl.), herr
Petrus kyrkoh. derst. (1524), 17: 189.

Herrewadsbro [Hærwatzbro], slag derst. (1262), 17: 8.

Herrevadskloster, bref t. abboten derst., 18: 262, 263.

Herrsäter [Heresætter], 20: 289, 24: 22.

Herschfeldt, fäktning derst. (1635), 35: 53.

Hersdzwad, se Herrevadskloster.

Hersen, van, Johan Wolthusen, tyska ordens mästare i Lif-
land (1407), 32: 19.

Hersta hed, svenska arméens läger derst. (1719), 2: 148.

Hertigh, Peter, bygmästare, 36: 246.

Hesse, Marcus, borgmästare i Köpenhamn, 11: 257.

- Hessen, 8: 185; landtgreffen af, 37: 93; 38: 264, 286; allians med Frankrike (1636), 38: 415.
- Hessenstein, grefvinna (Hedvig Ulrika Taube), kärlekshandel med kon. Fredrik I, 7: 283.
- Hessle, 2: 63.
- Hestra, s:n (Westbo här., Smål.); gränsen der mot Halland, 29: 65.
- Hettesteen, Mårdaklefs s:n (Kinds här., Westergötl.), rå mot Danm., 29: 66, 80.
- Hindinge, i Glanshammars s:n i Nerike, 9: 25.
- Hielestade, 24: 114.
- Hielmaren, Ax. Oxenstiernas förslag om dess förening med Mälaren, 26: 287.
- Hielmborg, Gabriel Johan, canceller i Zweibrücken, 37: 330, 428.
- Hielssmed, Hans, mechanicus, (1554), 26: 2.
- Hjelptrupper, ryska, underhållas i Sverige (1744), 26: 347.
- Hierta, Carl (t. Borrö o. Fremmestad), öfverste, 16: 269, 322, 330.
- Hierta, Lars, gen.-adjutant, 7: 266.
- Hierta, Lars, öfverste, 16: 253.
- Hietaniemi [Hetenimme], s:n i Lappland, ang. anläggning af en kyrka (1606), 39: 195.
- Hierne, se Hiärne.
- Hildenschöld, fru, anhåller om utfående af sin mans innestående lön, 37: 428.
- Hildesheim, 38: 300; dess belägring, 30: 83.
- Hildt, d:r, pfalzgreffen Georgs råd, 12: 225.
- Hinderdags-gåfvor, 9: 25; 29: 141.
- Hiornwikil, på gränsen mellan Sverige o. Norge, 29: 52.
- Hjort, Daniel Thordsson, m:r, 39: 179; fullmakt att upp-

- taga skatt af Lapparne (1603), 39: 170; instruction rör hans beställning i Lappmarken, 39: 173 ff.; berättelse om Lappmarken, 39: 189 ff.
- Hiortabergh**, i Sunnerbo här. (Smål.), gränsskilnad mot Danm., 29: 62.
- Hiortahalla**, i Konga här. (Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 58.
- Hiortebäck**, Nykyrka s:n (Wartofta här., Westergötl.), gränsskiln. mot Danm., 29: 59, 77.
- Hiortegiöll**, i Kinnevalds här. (Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 59.
- Hiortehall**, i Långasjö s:n (i Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 58.
- Hiortesiö**, i Kinnevalds här. (Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 59.
- (Hiorthufvud)** Peder Andersson, t. Branstorp, 29: 84 ff.; erhåller förordnande på en domsaga i Westergötl., 29: 182; fullmakt att deltaga i en konungsråfst (1558), 29: 185.
- Hiortzberga**, i Blekinge; landsting derst. (1525), 14: 47.
- Hising, Hans**, sjökapiten, 32: 349, m. fl. ff.
- Hisingen**, ö vid Göta elfs utlopp i hafvet, 1: 1, 91; gränsskiln. derst. mellan Sverige o. Norge (1554), 29: 72; dess forna fördelning, 35: 277; beskrifning öfver platsen der Ny-Lödöse anlades, 35: 255.
- Hiskesund**, i Romsdalen i Norge, 30: 222.
- Hiärne (Christian Henrik)**, med. d:r (sedan archiater), begår reseanslag af ständerna (1731), 37: 397.
- Hiärne (Gustaf Adolf)**, frih. o. grefve, öfverste, senare riksråd, 15: 154; 16: 220, 221, 223, 225, 237, 239.
- Hiärne, Urban** (archiater, sist vice president o. titulerad) landshöfd.; bref t. kon. Carl XI, 10: 115 ff.

Hoditz, grefven af, 38: 216, 263.

Hofartiklar (1563—65), 27: 27, 37, 92.

Hoff, 13: 91; 17: 168; 21: 10, 247.

Hoffs län, 7: 10; 22: 339.

Hoffgreen, 21: 10.

Hoffman, Hans, krutleverantör (1568), 27: 46.

Hoffmanska upprorssaken (1770), 16: 408.

Hoffwen, von, Reinhold, öfverste-lieuten., 30: 176, 177, 205.

Hofmennebygd, Kinnevalds här. (Smål.), gränsskieln. snot Danm., 29: 59.

Hofordningen (1563), 27: 63.

Hofrätterna, præsidium derst. (1633), 25: 162; instruction o. process (1635), 35: 132; justitie-deputationens betänk. (1731) om dersts verksamhet sedan föreg. riksd., 37: 367; dess redogörelse, 33: 155; Stockholms (1634), 30: 110; *Svea*, fördelning af derunder hörande lagsagor m. m., 30: 286 ff.; *Göta*, tillökad på 1640-talet, 21: 208; fördelning af derunder hörande lagsagor m. m. (1718), 30: 298 ff.; *Åbo*, fördelning af dess lagsagor (1718), 30: 310 ff.

Hofsten, von (Bengt Erlandsson, secret. i commercs-collegium), senare assessor o. sist commercsråd, 37: 418; hans introduction på riddarhuset, 34: 132.

Hofva (i Westergötl.), slag derst. (1265), 17: 9; fråga om församlingens delning (1650), 22: 91, 131, 202, 251.

Hofvenius, 8: 58.

Hofvet, sittande rätt der under kon. Carl IX (hofrätt), 29: 197 ff.

Hogdal, sen i Herjedalen, kyrkoh. derst. (1413), 29: 50; syn å gränserna emellan Ytter o. Öfver-Hogdal. (1413) o. Svante Stures stadfästelse derpå, (1504), 29: 49, 53.

S. 2. 161

- Hogerose**, fäste i Lifland, intag. af Svensk., 12: 256.
- Hogguer**, baron, 8: 193, 214; 10: 375.
- Hoghusen**, Henrik, cancelliråd, 5: 272.
- Hogisaas**, en allmänning emellan Siene o. Algutstorps socknar, 29: 153.
- Holbækabro**, i Wermland, råmärke mot Norge, 29: 75.
- Holck**, kroat-anförare, 1: 162.
- Holck**, Detloff, dansk befallningsman öfver Gotland (1618), 30: 361.
- Holden** [Hålden], gård i Norge, 30: 204.
- Holdzbana** eller Rådzbana, 29: 124.
- Holingerus** [Holinger, Holger] Karlsson i Birkevik, 16: 10, 74, 118, 119; 18: 282.
- Holland**, handel på Sverige (1522), 38: 5; förbund med Sverige (1526), 16: 45; begär införselifrihet t. Sverige för åtsk. varor (1527), 1: 31 ff.; handel i Östersjön (1523) o. försök att hindra densamma, 38: 19; byteshandel i svenska hamnar (1526), 16: 68; handel på Ryssland o. fiske i dess norra haf (1581), 11: 169, 175, 185, 189, 191, 199, 222, 224, 235; generalstaterna anhålla om hjälp af svenskt krigsfolk (1633), 17: 243; svenskt rytteri ställes till dess tjenst (1633), 26: 222; kriget med Spanien (1635—36), 35: 22; 38: 289; fråga om allians med Sverige, 36: 365; uteblifne subsidier t. Sverige, 36: 375; holländska eller De Geers flotta (1644—45), 5: 85, 87; 13: 273; 20: 301, 306; förhållande t. Sverige (1659), 28: 223 ff.; holländska trupper i svensk tjenst, 36: 386; svenska trupper i holländsk tjenst, 17: 299; 40: 142; holländskt köpmansgods konfiskeradt i Sverige (1653), 22: 305.
- Hollsten**, Lars, v. häradshöfd., dömd vid 1756 års riksdag, 13: 282.

- Holm, på Hisingen, gränsskiln. mot Norge, 29: 72.
- Holmestad [Holmstade], kyrka i Westergötl.; en dit done-rad qvarnström (1542), 29: 148.
- Holmsjön, i Wermland, rå mot Norge, 29: 75.
- Holmstanus, 16: 59.
- Holsior, i Jemtland, gräns mot Norge, 29: 46.
- Holstein, rör. arfsföljden (1581), 11: 143, 146, 161; hertig Johan Adolfs sändebud t. Moskau (1632), 26: 74; Danmarks arfsanspråk (1697), 40: 81 ff., 216 ff.; hert. af H. (1697—98), 40: 165, 179, 195; stridigheter med Danm., 40: 81, 84, 92 ff., 216 ff.; föreslagna giftermål emellan en af hertigarne o. kon. Carl XII:s syster samt emellan denne o. en prinsessa af Holstein, 40: 131; missnöje bland folket öfver hertigens vistande i Sverige (1698), 40: 204, 212, 213; hert. Carl Fredrik vid Fredrikshall (1718), 1: 196; arfsanspråk mot Ulrika Eleonora (1731), 37: 432; Holstein-Gottorpska huset, 8: 186, 258; kon. Carl XII:s tankar om detsamma (1698), 40: 172; ang. slesvig-holsteinska saken (1743), 9: 278 ff.; fråga om hert. Carl Peter Ulriks väljande t. rysk thronföljare, 2: 235.
- Hollte Daall, i Kalf s:n (Westergötl.), gränsskiln. mot Danm., 29: 80.
- Holter, Hans, mechanicus, recommenderas hos kon. Erik XIV, 26: 6.
- Holtz, von, danskt cancelliråd, sändebud t. Engl. (1716), 10: 290, 299.
- Holum, på Island, gåfva t. dess kyrka (1347), 12: 44.
- Holz von Hacken, strid derst. (1644), 5: 104.
- Holueder (1373), 32: 8.
- Holveden [Holaweden, Holwäghen, Holffueden, Hålawägen], 12: 153, 154, 156, 286; 21: 27; 27: 32;

- vestra*, Danskarne der slagne (1566), 12: 285; *östra*, 12: 287.
- Honerhögien, på gränsen emellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.
- Hongren, Claus, dansk lieuten. i Lifland, 11: 109.
- Honnöbiergh, på gränsen emellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.
- Hoord [-dt], Peder, 23: 22, 23.
- Hoose- eller Storfors-elfven, utfaller i Laxefjorden i Finnmarken, 39: 246.
- Horaschowitz, 5: 119.
- Hordaberg [Hårdebergh], i Sunnerbo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm., 29: 62, 78.
- Horiangsboltz, i Finnmarken, 39: 138.
- Horiangness, i Finnmarken, 39: 138.
- Horn, Adam (Arvidsson af Kankas), gr. (af Ekebyholm m. m.), major, sist riksråd, riksstallmästare, 2: 216, 246; 15: 162.
- Horn, Arvid (Göransson, t. Wuorentaka o. Harris), öfverste, sist landshöfd. i Tavastehus, 24: 296; 31: 432.
- Horn, Arvid (Henriksson, t. Hapaniemi o. Kurjala, riksråd, sist ståthållare i Österbotten), 10: 41; 36: 201, 247.
- Horn, Arvid Bernhard (af Kankas, gr. af Ekebyholm m. m.), kongl. råd, cancelli-president, riksråd, 3 gånger landtmarskalk, 2: 228; 4: 287, 288; 7: 215, 218, 232, 280; 18: 387; 34: 127 fl. ff.; väljes till landtmarskalk (1731), 37: 295; begär entledigande fr. presidentskapet i kongl. cancelliet, (1731), 37: 388, 392, 396, 402; en medalj öfver honom föreslås vid 1731 års riksdag, men beslutes i stället en penningegåfva, 37: 431; nedlägger landtmarskalksstafven vid nämnde riksdag, 37: 454; bref fr. gen.-lieuten. Erik Sparre, 8: 118 ff.

- Horn, Bengt (Claesson, t. Ekebyholm m. m., riksråd, ambassadör, gen.-guvernör i Estland, presid. i Svea hofrätt, fältmarskalk), bref fr. brodern Christer, 28: 351 ff.
- Horn, Carl Henriksson, t. Kankas (o. Hapaniemi m. m.), ståthåll. på Narva, riksråd, sist guvernör i Finland o. fältöfverste i Lifland, 1: 50, 53; 3: 32; 36: 192, 223, 232, 247, 254, 272, 310, 314, 339; en bland underhandlarne med Ryssland (1586), 38: 43; upprättar stillestånd med Ryssarne (1590), 38: 58; berättelse om Narvas belägring af Ryssarne (1590), 38: 65 ff.; bref t. Gustaf Banér (1590), 38: 74; t. K. Majst om Narvas belägring o. capitulation, 38: 84, 90; ransäkning om hans uppgifvande af Ivanogorod, 15: 75 ff.
- Horn, Christer (Claesson, d. ä., frih. t. Åminne, kongl. hofjunkare, sist lagman i Södra Finland), riksråd, 7: 95.
- Horn, Christer (Claesson, d. y., t. Wikhus, Gamlehy m. m.), riksråd o. fältmarskalk; bref t. brodern Bengt, 28: 351.
- Horn, Claes Carlsson, t. Kankas m. m., Svea rikets råd, ståthåll. öfver Stockholms o. Upsala slott o. städer (sist gen.-guvernör i Vorpommern), 1: 65; 2; 79.
- Horn, Claes Christersson, frih. t. Åminne m. m., riksråd o. kon. Erik XIV:s secreter-råd, sist öfverste amiral o. fältmarskalk, 3: 33, 46; 27: 117, 118; 36: 118; intager Revels slott, 12: 128; blir ståthåll. derst., 12: 127; legat i Lifland (1562), 12: 253; skickas t. Skåne (1564 o. 65), 21: 18, 19; infaller o. plundrar i Skåne, 12: 271; uppbär tull i Sundet (1566), 21: 20; bref t. ståthåll. på Stockholms slott, 4: 50.
- Horn, Claus Henriksson (t. Åminne, Kankas o. Hapaniemi, lagman i S. Finland, Svea rikets råd), 19: 91, 101; bref t. Svante Sture, 20: 137; svar derpå, 20: 138.

- Horn, Fredrik** (t. Åminne), sed. grefve o. general.; 15: 116; 16: 226, 228, 268, 288, 304, 319.
- Horn, Gustaf Carlsson**, af Kankas, gr. t. Björneborg m. m., fältmarskalk, riksmarsk, gen.-fältherre m. m., 21: 160; 25: 165, 280; 29: 322; 30: 94; 35: 2; 38: 439; utnämnd af kon. i Frankrike t. hert. af Elsass o. pair af Frankrike, 25: 235; uppgifver belägringen af Costnitz, 27: 185, 186; ankommer till mötet i Heilbronn, 26: 79; segrar (1634), 29: 330; fången vid Nördlingen, 33: 57; hans planer, 35: 119; kon. Ludvig XIII:s pass för hon. (1647), 34: 110; bref fr. kon. Gustaf II Adolf, 34: 108; t. K. Maj:t om Slitehamns befästade (1635), 35: 318 ff.; skrifvelse t. K. Maj:t ang. Kalmar o. Borgholms befästade (1656), 35: 301, 306 ff.
- Horn, Gustaf Evertsson** (frih. t. Marienborg, herre t. Kankas), bref t. C. G. Wrangel, 5: 71.
- Horn, Gustaf Jakob**, frih. (t. Rantzien), hofmarskalk, dömd vid 1756 års risksd., 13: 285.
- Horn, Göran Henriksson** (ståthåll. på Koporie o. sedan på Åbo slott, sist öfverste), skrifvelse t. K. Maj:t, 38: 88 ff.
- Horn, Henning Rudolf**, gr. (t. Rantzien, gen.-fälttygmästare), riksråd, 7: 297.
- Horn, Henrik Claesson**, t. Kankas (o. Hapaniemi), riksråd, fältöfverste i Lifland o. Finland (sist lagman i Norra Finland), m. m., 3: 31; 36: 136, 138, 151, 204, 206, 207, 209; skrifvelse t. kon. Johan, III; 36: 191, 198, 218, 223, 230, 234.
- Horn, Henrik Henriksson**, frih. (t. Marienborg, herre t. Kankas m. m.), begär permission medan han firar sitt bröllop, 5: 71.
- Horn (Thure Sigismund?)**, frih., öfverste, sårad i slaget vid Gadebusch, 6: 209.

Hornaryd [Hornared], s:n i Smål., 18: 322.

Horndelo fiæl i Jemtland (1482), 29: 45.

Hornelau, kapiten, 17: 288.

Horneca & comp., holländskt bankirhus; anbud å ett statslån för sv. kronan (1769—70), 16: 322.

Hornfjellet, i Jemtland (1482), 29: 45.

Hornogis belli, rå mellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.

Hornongis högh, rå mellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.

Horred [Hornarid], s:n i Marks här., Westergötl., 21: 244; rågången der mot Danm. (1554), 29: 68.

Horsekiär, i Konga här. (Smål.), råmärke mot Danm. (1554), 29: 68.

Horsåss, i Westbo här. (Smål.), rå mot Danmark, (1554), 29: 65.

Hosaby, i Kräklinge s:n, Nerike, 9: 25.

Hospitaler, gåfva t. dem i Sverige (1346), 12: 24; t. dem i Norge (1347), 12: 49; S:t Annæ hospital vid Eskilstorp inrättadt af Claws Johansson (1523), 17: 179; på 1560-talet, 27: 16 ff., 87, 88; (1600), 19: 377; deras gods o. fonder, 21: 108, 249.

Howenskielt, 19: 31.

Hoxaberg [Högsjöbergh], i Färgaryd s:n (Westbo här., Smål.), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 65, 79.

Hoya [Höija, Höge, Högen], van der, Johan, gr. t. Hoya o. Brockenhusen, gift med Margareta Wasa, 1: 11, 28; 22: 362; förläningsbref fr. hon. på Stegeborgs slott o. län, 13: 91; skickas såsom underhandlare till Lübeck (1529), 39: 1.

Hoya, af, Johan, bisk. t. Osnabrück, kon. Gustaf I:s systerson, 12: 104, 106.

Hubersson, Arent, 9: 82.

Huddunga, s:n i Södermanl., 6: 42.

Hufvudnäs, säteri i Westergötl., på hvars egor Wenersborg grundlades, 21: 117.

Hufvudnäs sund, vid Wenersborg, bryggan deröfver (1673), 35: 415.

Hufvudsta, säteri i Solna s:n; falskmyntning derst. (1731), 37: 400.

Hugwich [Hukevik], i Finnmarken (1595), 39: 138, 163.

Huswedel, commissarie, 8: 286; 37: 383.

Hvitabergh, i Werm., gränsmärke mot Norge, 29: 75.

Huith, Nicolaus, prior i Kalmar (1523), 17: 142.

Hulle, Långasjö s:n (Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 58.

Hultman, Johan, sergeant, dömd vid 1756 års riksd., 13: 289.

Humbbla (Gustaf Adolf), bisk. i Wexiö, 37: 345.

Humble, lieuten., 2: 140, 141.

Humblerum, kon. Albrechts bytesbref derpå, 21: 275.

Humle, utländsk, ang. dess införsel o. förbud deremot, 37: 351, 378.

Hummerhjeltn, Pehr, frih., öfverste-lieuten., 16: 365.

Hunabals, fästning, belägras (1323), 17: 15.

Hunder, en äng i Upland, 22: 349.

Hundshögen [Hundshaug], i Jemtland (1482), 29: 45.

Hünecken, 24: 171.

Hungersnöd i Sverige (1291), 17: 10.

Husby [Hwsaby], s:n (i Erlinghundra här., Upland), 6: 13.

Husby, s:n i Dalarne; tvist med Skedvi s:n om skogsgränser (1655), 40: 7.

Husby, Östra, s:n i Linköpings stift; kyrkotionden derst. (1591), 9: 71.

Husemo, 20: 36.

Hushagen, i Stora Tuna s:n o. Dalarne, 16: 376.

Hushållning, landets, hvad det under innefattas (1718), 20: 346.

- Hustad, sätesgård i Norge, 30: 204.
- Hwalfjellet, i Jemtland (1482), 29: 45.
- Hwalstad, s:n i Wartofta här., Westergötl.; kon. Johan III:s hofläger i prestgården derst., 12: 174.
- Hvargarn, 20: 50.
- Hven (Wehne), ryska trupper landstiga der 1716; 8: 275.
- Hvetlanda [Hvetelande, Hwettalanda], (s:n i Östra här., Smål.), Svante Sture uppehåller sig derst. (1507), 20: 153; kyrhoherde derst. (1533), 17: 174.
- Hvinga, holme utanför Elfsborg, rombref derom (1496), 29: 42.
- Hvit, Gunnar, bevitnar kon. Magni o. drott. Blankas norska testamente, 12: 56.
- Hvita hafvet, kon. Johan III:s bref t. fogden i Kind o. Ydre om krigshjelp t. en expedition dit (1583), 36: 300; instruction för Peder Bagge ss. anförare för krigståget dit (1590), 38: 92 ff.; hert. Carls betänk. derom, 38: 95 ff.; berätt. om Sven Pederssons krigståg dit (1591), 38: 103 ff.
- Hvitestenen, i Wäne här. (Westergötl.), rå mot Norge (1554), 29: 71.
- Hwhitehall eller Hvithesten, i Sunnerbo här. (Smål.), rå mot Danm. (1555, 1603), 29: 63, 79.
- Hvitesandt, i Kinds här. (Westergötl.), råmärke mot Danm. (1554), 29: 66.
- Hvitholmenæff, på gränsen emellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.
- Hwitolme, gränsmärke i Hogdal emellan Sverige o. Norge (1413), 29: 50.
- Hyltén (Anders, adlad von Hyltén), borgmästare i Stockh., borgareståndets talman vid 1714 o. 1719 års riksdagar, 7: 272.
- Hyltén (von, Samuel), frih., sist landshöfd. i Christianstads

län, 7: 287; 37: 340, 346, 347, 349, 365, 386, 387, 393, 408, 434.

Hyreboda (1482), 29: 49.

Hådsjö, 21: 354.

Håffe län, se **Hoffs län**.

Håkan VI, kon. af Norge; död (1319), 17: 14.

Håkan VII, kon. i Sverige o. Norge; upplåtelsebref af några gårdar i Ragunda o. Forss socknar i Jemtland (1371), 3: 6; bref t. innebygg. i Agnholms fögderi i Westergötl., 13: 15; död (1380), 17: 16.

Håkan Jonsson, riksdagsfullmäktig af bondeståndet (1769–70), 16: 321.

Håkan Karlsson, i Byrckerydh, Svante Stures sköldebref f. hon. (1508), 19: 177.

Håkaneboda, i Wings s:n o. Ås här. (i Westergötl.), 22: 359.

Håkan Nilsson, se **Skytte**.

Håkiella, i Tostared s:n (Marks här. i Westergötl.), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 69, 81.

Hålden, se **Holden**.

Hålk, Hans, dansk adelsman, tillfångatagen vid Warbergs eröfring (1565), 12: 282.

Hållnäs [Håldenäs], s:n i Upland, 21: 243.

Hålsst, Chlass, stads hopman i Reval, 36: 147.

Hård, Carl, "den Lille" kallad (t. Bjursnäs), öfverste, sist vice landshöfd. i Wester-Norrland, 5: 285.

Hård, Carl Gustaf (af Segerstad), frih., sed. gr., gen.-guvernör i Skåne, riksråd m. m., 7: 291, 298.

Hård, Johan Ludvig, gr., öfverste, dömd vid 1756 års riksd., 13: 300.

Hård, Olof (af Segerstad m. m.), hert. Carls page 1577 (sist ståthåll. på Jönköping), 12: 216.

- Hård, Peder** (af Segerstad m. m.), befallningsman på Stockholms slott, riddare, riksråd, **2: 37; 7: 25; 21: 336 ff.**
- Hård, Per** (1579), **36: 175.**
- Hård, landshöfd. i Skåne** (1662), **31: 367.**
- Hårdakull, i Hinneryds s:n (i Smål.), gränsmärke mot Danm.** (1554, 1603), **29: 62, 78.**
- Hårst, Hylst, ryttmästare** (1658), **30: 190.**
- Hårstad, kungsgård i Undersåkers s:n i Jemtland,** **18: 347.**
- Håtuna-leken,** **17: 12.**
- Häfringe fyrbåk** (1677), **35: 426, 427.**
- Hägerflycht (Arvid), kammarråd,** **34: 258.**
- Hägerflycht (Nils Arvidsson, förut Weinheim), öfver-inspector för tullarne, assessor i liquidations-commissionen,** **9: 165.**
- Hägg, Magnus, lifdrabant, dömd vid 1756 års riksd.,** **13: 289.**
- Hälebäk,** **15: 110.**
- Hälgemo-elf, emellan Rottånger o. Titistjorden,** **39: 246.**
- Härads-commissarier, i Elfsborgs län** (1731), **37: 413.**
- Häradshöfdingar,** **20: 262; (1563), 27: 26, 27, 91, 92;** under kon. Carl XII; **30: 283, 311; ang. deras underhåll vid riksdagen** (1650), **22: 295; val dertill** (1507), **20: 112.**
- Häradstingen, fråga om tillsättande af ständiga notarier vid dem** (1731), **37: 373.**
- Häresshultehögh, i Markaryd s:n (Smål.), rå mot Danm.** (1554), **29: 78.**
- Häringe (i Westerhaninge s:n),** **3: 4; gustafvianskt arfvegods,** **22: 404.**
- Härlunda, s:n i Albo här. (Smål.), rågången derst. emot Danm.** (1603), **29: 77.**
- Härmästaren i Lifland, slagen af Svenskarne** (1565), **12: 280.**
- Häskobeck, i Härlunda s:n, Albo här. (Smål.), rå mot Danm.** (1603), **29: 77.**

- Hästesko, Jakob Henriksson**, tågar t. Göinge här. (1566), 18: 360; för ett befäl i slaget vid Svaterå, 3: 40; bref t. Nils Sture, 4: 68 ff.
- Hästesko, Lars** (af Fårtuna), f. d. kapiten, dömd vid 1756 års riksd., 13: 280.
- Hästmarknader, K. Maj:ts** bref derom (1663), 31: 163.
- Höchst**, besättes af **Mansteld**, 34: 47.
- Höfft**, fråga om dess rasering, 36: 363.
- Höflwel, Jurgen**, borgare i Danzig, 24: 225.
- Högby kyrka**, på Öland, 18: 310.
- Högeström**, i Söderåkra s:n (i Södra Møre här., Småt.), rå mot Danm. (1603), 29: 76.
- Höggarn**, 2: 273.
- Höghe Hengeforsse**, Istorp s:n (Westergötl.), gränsskiln. mot Danm. (1603), 29: 81.
- Höghalt**, i Walbo här. (på Dal), syn på en qvarnström derst (1554), 29: 54.
- Högmåttssaker**, resolution om ett par sådane (1635), 29: 209.
- Högsby**, s:n i Kalmar län, 20: 36.
- Högsjö**, i Wrå s:n (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 62, 78.
- Högsta Ordningsmaus-embetet**, handlingar ang. dess inrättande af kon. Carl XII, 30: 313 ff.
- Hög ålder**, 39: 291.
- Höhandeln** i Stockh. (1718), 30: 337.
- Höjentorp** [**Högnetorp**, **Hüntorp**] (kungsgård i Eggby s:n, Westergötl.), 8: 82; 16: 100, 386; 21: 353; 22: 310; 27: 270.
- Höicåass**, i Gunnarsjö s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1603), 29: 80.

Höhsbeck, i Westbo här. (Småt.), gräns mot Danm. (1554),
29: 65.

Hökahall, i Sättila s:n (Westergötl.), rå mot Danm. (1603), 29:
69, 81.

Hökasjö, i Westbo här., gräns mot Danm. (1554), 29: 65.

Hökerstedt (Jakob Olofsson, adlad von Hökerstedt), assessor
i commercscollegium, commersråd, sist landshöfd. på Gotland,
34: 172 ff.; 37: 306, 416, 433.

Hökhufvud, s:n i Stockholms län, sköflad af Ryssarne (1719),
21: 390.

Höklinga, Westre, i Werml., gränsskiln. mot Norge (1554),
29: 75.

Höle kyrka, i Södermanl., kon. Erik XIV:s folk der slaget
af hertigarne (1568), 21: 33.

Hönssäter, gods (i Österplana s:n på Kinnekulle), 10: 47;
31: 122.

Höpken, von, Anders Johan, frih., seder. greve, riksråd,
presid. i cancelli-collegium m. m., 2: 234; 6: 327; 9: 303;
15: 126, 127, 133, 179; 16: 253, 265, 278, 283, 286;
23: 115 ff.; egenhändiga hist. anteckn. af hon., 3: 266 ff.,
bref t. riksrådet Liewen, 4: 343 ff.

Höpken, von, Daniel Niklas, statssecret., seder. frih., presid.
i commercs-collegium, 21: 390; 7: 260.

Höpken, friherrinna, 3: 301.

Hörbulta [Hörhultegiöll], i Hallaryd s:n, Småt., gränsmärke
mot Danm. (1554, 1603), 29: 60, 77.

Hörede-sjön, i Småt., 12: 156.

Hörling, professor, 9: 261.

Hörnebergzbrund, i Gryteryd s:n, Westbo här. (Småt.), rå
mot Danm. (1603), 29: 79.

Hörningsholm, 4: 210; 9: 76; 24: 44; dess befästningar (1657) 35: 347; furuskansen derst. (1677), 35: 431.

Hötorget, i Stockh. (1650), 22: 246.

Höwepe, Henneka, försäljer en gård i byn Laijdes (1373), 82: 8.

Höxeklint, i Marks här. (Westergötl.), rå mot Danm. (1554), 29: 67.

Höya, von der, se Hoya.

I. J.

Jachim, rysk tolk, 36: 134.

Jackson, engelsk minister i Stockh., arresterad (1717), 26: 311.

Jacobus, cardinal, 20: 21.

Jacobus Johannis Westrogotus, bisk. i Skara, bref fr. Johan III, 19: 188, 190.

Jacquemin, Nicolas, 11: 344.

Jagt, drott. Christinas i Upsala-trakten, 20: 318; å Djurgården o. vid Jakobsdal (1668), 28: 357; förbud att i olag tid skjuta skogsfogel (1662), 31: 161, 196; varning mot elgs fällande (1664), 31: 229; ang. rättigheten dertill (1735), 37: 350.

Jahansburg, fästning, 26: 244.

Jakob, grefve, flyr fr. Danm. t. Norge (1287), 17: 10.

Jakob, "lille", 25: 114.

Jakob, præpositus i Mora (1524), 23: 30, 38, 53; bref fr. hon., 23: 33, 34.

Jakob, bisk. i Trier, hert. Carls besök hos hon. (1578), 12: 227.

Jakob, S:t, se S:t Jakob.

Jakob Dirichsson, se Brander.

Jakob Henriksson, se Hästesko.

Jakob Pedersson, förlagd med ryttare i Westergötl., 4: 76.

Jakob Simonsson, instruction för hon. rör. gränsreglingen i Lappmarken (1607), 39: 228.

Jakob Turson, se Rosengren.

**Jakob Ulfsson, af släkten Örnefot, erkebisk. i Upsala, 21: 244; afsäger sig embetet och går i kloster, 21: 263; brev-
vexling med riksföreståndaren Svante Sture, 19: 110, 116,
138; 20: 93, 156, 224, 279, 291; d:o med Sten Sture
d. y., 24: 52, 55, 56, 62, 63; bref t. Hemming Gadd, 20:
26; d:o t. Sten Christiernsson, 19: 170; registratur å ären-
den, s. blifvit förhandlade mellan hon. o. Sten Sture d. ä.
18: 3 ff.**

**Jakobadal (nuvarande Ulrikedal), kungsgård i Solna s:n, 15:
99; 22: 215, 302; 28: 357; drott. Christinas intåg derifr.
(1650), 22: 216.**

**Jamagorod, 36: 318; 38: 44, 45, 48, 49, 50, 51, 58, 60,
66; intages (1581), 36: 285, 291; uppgifves t. Ryssarne
(1590), 38: 78; raseras till en del (1662—67), 31: 507.**

**Jankow, slaget derst. (1645), 5: 120; förteckn. på fångne o.
dödade derst., 5: 124, 126.**

Jarler, invigd t. erkebisk. i Upsala (1236), 4: 16.

**Jarlsmynde [Järfävin], sjöslag deremellan o. Bornholm emel-
lan svenske och danske (1565), 12: 272, 278, 283;
21: 19.**

Jaromirtz, Thorstenssons högquarter derst. (1645), 5: 155.

Jaroslawsko, Feodor Demitrowitz Sestunowu, 36: 339.

Jarotzsky, öfverste till häst i svensk tjenst (1635) 27: 139.

Ibbonäs, i Finnmarken, 39: 138.

Ichsell, Jakob, f. d. hofmästare, dömd vid 1756 års riksd., 13: 283.

Ichsell, befullmäktigad svensk agent i Hamburg, 16: 254.

Jeffreys, engelsk minister; hans note, ang. förhållandet mellan svenska o. engelska fartyg, 10: 215.

Jelmet, i Lifland, intages af de svenske (1563), 12: 256.

Jemtland, 24: 228; lagmän (1413), 29: 49; (1482), 29: 44, 48; gräns mot Herjedalen (1480), 17: 29, 32; gränser (1482), 29: 44; landskrå (1482)), 29: 44; Jemtmarknadens å Frösön ("Jamptamoth" 1483), 17: 34; kungsalimäning (1483), 17: 34; (1536), 18: 347; intages och förloras åter af de svenske (1563), 12: 261; återtages (1564), 12: 263; 21: 19; Sverige afsäger sig i stettinerfreden andlig jurisdiction derst. (1570), 12: 182; gods derst. under kyrkor o. prestebol, 21: 351; lagmans-rättens contract med kronan om ståndigt knektehåll (1645), 35: 224; Jemtlandeskansen (1657), 2: 125; gamla skansen, 35: 347; nya d:o, 35: 346; befästningsarbeten (1679), 35: 453, 458.

Jempteooss [Empteooss], i Skedeskamma s:n, 29: 67, 80.

Jemtskogen [Jampteskog], 29: 48.

Jennings (John, t. Skånellaholm o. Forsmark), kammarherre, sist hofmarskalk, 15: 178; 16: 230, 270, 287, 291, 293, 302, 308, 332, 398.

Jens Holgersson, 20: 36, 60, 103, 124.

Jens Laurencii, kanik i Upsala, sändebud fr. Svante Sture 4. Ryssland, 19: 86, 87.

Jens Pavelsson, erkedjekne i Lund, tvist om en gård i Fängelås, 9: 20.

Jenuwitz [Genewitz], Josua, 3: 55; 4: 150, 176, 189.

Jerfö [Järsöö], s:n i Helsingland, 29: 50.

Jerfzmynnen, se Jarlsmynde.

- Jerfva, Gustaf Wasas läger derst., 2: 23; de upproriske Dal-
karlarne derst. lägrade (1743), 2: 210.
- Jerlström (Carl Fredrik), kapiten, 16: 287, 300, 305, 310,
312, 313, 315, 319.
- Jern, bergshandteringen (1563), 27: 71; 35: 145; utförel-
(1565), 27: 140.
- Jernkanoner, 26: 314; 29: 289; skickas t. Pommern (1634),
30: 95, 108.
- Jernfelt (Crispin), major, 37: 321, 357, 362.
- Jernstedt, borgmästare, 37: 439.
- Jernverk, i Norge (1658), 30: 182.
- Jernviken, hamn i Blekinge, 6: 152.
- Jerusalem, intaget af Saracenerne (1239), 17: 8.
- Jeskoes, ryttare i svensk tjänst (1630), 25: 93.
- Jessen, m:er, 40: 163.
- Jestre, gästgifvaregård; den upproriska dalallmogen der församl.,
(1743), 2: 165.
- Jesuiterna i riket (1594), 1: 58; deras inkommande t. Sverige
afstyrkes af drott. Christina, 16: 160.
- Jesu Orden, tillämnad af Carl X, 9: 184.
- Iglaw, 5: 128.
- Ignatius, hofrättsråd, 16: 383.
- Ihre, professor, 9: 258.
- Iio, kyrka i Österbotten, bränd af Ryssarne, 39: 111.
- Ijlsen, von, Ambrosius, 36: 39.
- Iiouara, gränsmärke mellan Sverige o. Ryssland, 39: 109.
- Iisfiell, rå emellan sv. Lappmarken o. Norge, 39: 104.
- Iisträsket, Luleå Lappmark, 39: 105.
- Ilgén, 8: 141, 148, 160, 162, 165, 166.
- Iliana, hustru, vederkännes några gårdar fr. Westerås dom-
kyrka, 22: 321.

- Ille, Arne**, i Ragunda, den förste christne der i orten, 29: 47.
- Ille, Thore**, 17: 33, 36.
- Imhoff**, wolffenbüttelsk envoyé, 10: 168.
- Import**, fri, för frukt fr. Pommern, 37: 411; förbud för silke o. kläde (1663), 31: 162; för div. varor fr. Frankrike (1697), 40: 100.
- Indals s:n** (i Medelpad); drott. Maria Eleonoras frihetsbref för dess innebygg. fr. utskrifning, 1: 168.
- Indelningsverket**, 5: 297; 9: 116; 18: 377; 21: 194.
- Inderöens fögderi** i Norge, 30: 176 ff.
- Infanteriet**, svenska (1634), 26: 247, 248.
- finska, 26: 248.
- Införsel**, se Import.
- Ingarsandh**, 29: 48.
- Ingaspång**, i Wirestad s:n (Albo här., Smål.), rå mot Danm., 29: 77.
- Ingeborg**, svensk prinsessa, död 1254, 17: 8.
- Ingeborg**, enka efter hert. Erik, omgift med Knut Porse, 17: 15.
- Ingeborg Thorbergsdotter**, g. m. Alex. Thorstensson, 12: 78.
- Ingeborg Åkesdotter**, se Tott.
- Ingegerd Björnsdotter**, g. m. Thorbjörn Stuth, 12: 79.
- Ingel Hansson**, se Svinhufvud.
- Ingeldus Johannis**, clericus i Upsala, 12: 67.
- Ingemar**, bisk. i Wexiö, brevvel. med Svante Sture, 30: 113—123.
- Ingermanland**, dess vikt för Sverige, 12: 338, ang. dess åtskiljande fr. Lifland ss. guvernement (1633), 26: 187, 188; Gabriel Gustafsson Oxenstierna erh. rätt att dit deportera brottslingar. (1624), 29: 206; landshöfd.-berätt. åren 1663—67 för Ingerm. o. Kexholms län, 31: 496 ff.; fästningar,

31: 506; städer, 31: 510, 524; kronans ränta, 31: 512, 527; länsstyrelse, 31: 513; religionsväsendet, 31: 518; justitiéväsendet, 31: 519; militien, 31: 519; postväsendet, 31: 512, 526; skjutsväsendet, 31: 511, 525; ryska naboskapet, 31: 513, 521, 529.

Ingevald Birgersson, befallningsman i Westerbotten; hans öppna bref för Birkkarlarne (1498), 29: 32.

Inqvarteringar, i städerna (1635), 35: 146.

Insenstjerna (Fredrik Ulrik), kammarherre (sederm. hofmarskalk o. landshöfd.), 15: 153.

Instructioner, Erik XIV:s f. den t. f. "befallningen" i Stockh. (1563 o. 65), 27: 11 ff., 80 ff.; f. Pontus De la Gardie, m. fl. ang. kriget mot Ryssland (1581), 36: 272 ff.; f. Claes Tott, Pontus De la Gardie m. fl. rör. fredsunderhandl., 36: 314 ff.; f. scholæinspectörer i Stockh. (1650-talet), 33: 291 ff.; förslag dert. f. politie- o. huushåldnings-collegium, 30: 330 ff.; f. ordningsmans-embetet (1718), 39: 352 ff., 355 ff.

Instructions-deputationen (1723), 26: 319.

Insätt eller Qvickens, kopparbruk i Norge, 30: 178, 181, 216.

Interposition [Intervention], mellan kejsaren o. tyska staterna (1633), 26: 145, 146; dansk mellan Sverige o. Chur-sachsen (1636), 38: 221, 269, 283, 370, 455.

Invalider, deras underhåll (1563), 27: 39; försörjning på Gråmunkeholmen i Stockh. (1565), 27: 89.

Joansshylta högh, i Sunnerbo här. (Smål.), rå mot Danm., 29: 62.

Jockmock [Jochomeki, Jochumueki, Jokumäki], marknad påbjuden (1604), 39: 186, 198; kyrkobyggnad o. tullbod (1606), 39: 191, 221, 249; prester, 39: 249.

Joen Töresson [Törellson], 36: 246, 248, 249.

Jögen Jönson, t. Gladö, 16: 83.

Johan I, kon. i Sverige, stadfästelsebref på Skeens fiske t. Nydala kloster, 4: 13; död, 4: 15; 17: 7.

Johan II, kon. i Sverige o. Danm., se **Hans**.

Johan III, kon. i Sverige; ss. hertig: sändes i friareärender t. Erik XIV t. Engl. (1559), 12: 104, 250; återkommer derifr., 12: 110; förbud f. hon. att inkomma i riket, 27: 74; hans anhängare i Finland uppgifne af Göran Persson, 3: 99; giftermål m. Catharina af Polen, 12: 132, 256; hennes brudskatt, 12: 133; reser m. henne t. Finland, 12: 259; lånar penningar t. kon. i Polen, 12: 132; föres fängslig fr. Åbo t. Gripsholm, 12: 138, 262; 21: 19; 22: 374; fångenskap, 3: 80, 86; frigifves, 12: 150, 288; förlikning m. Erik, 12: 151; rikens råds försäkran t. hon., 7: 26; hyllas ss. konung, 12: 168; kon. i Polen inbjuden t. kröningen, 12: 172; ryske storfurstens plan att förgifva honom, 36: 241; giftermål med Gunilla Bjelke, 12: 91, 93; begrafning, 1: 47; barn, 12: 289, 291, 296; naturliga barn, 3: 90; brefvexl. med Märta Sture på Hörningsholm, 4: 171, 174, 210, 212; bref t. besättningen på Nöteborg (1582), 36: 295 ff.; t. fogden Per Staffansson om krigshjelp, 36: 299; två skrivelser t. bisk. i Skara Jac. Johannis, 19: 188, 190; karakteristik, 1: 200; handl. t. hans hist., 9: 65; 12: 91 ff.

Johan, hert. af Östergötl., Johan III:s son, g. m. Carl IX:s dotter, 8: 18; bref. t. enkegrefvinnnn Cecilia (Tre Rosor) född Stenbock, 4: 250 ff.; karakteristik, 1: 202.

Johan, hert. af Holstein, död 1580; 11: 121, 143, 146.

Johan, hert. af Oldenburg; hert. Carls besök hos hon. (1578), 12: 221.

Johan, pfalzgräfw af Zweibrücken, 35: 62.

- Johan, gr. af Ostfriesland, 3: 35; 12: 106, 216; fängslas af hert. Erik, 12: 108; befriad ur fångenskapen, 12: 119, 120.
- Johan Albert, kon. Sigismunds son, cardinal; karakteristik; 1: 201.
- Johan Bertilsson, 27: 51.
- Johan Bosson, finsk adelsman, 12: 146.
- Johan Casimir, kon. i Polen, karakteristik, 1: 201.
- Johan Casimir, pfalzgreffe af Zweibrücken, 8: 40; 24: 322, 323; 25: 131; 27: 168, 174; uppträder på rikssalen (1633), 25: 130; ang. förläningen af Stegeborgs län, 26: 171; bref fr. drott. Christina, 27: 238; d:o t. sonen Carl Gustaf, 7: 147 ff.; 27: 308, 319 ff., d:o fr. frih. Bengt Skytte, 9: 200, 205; d:o t. öfversten greve Per Brahe, 9: 77; utdrag af åtskill. bref t. hon., 27: 315 ff.; ankommer t. Stockh. (1650), 22: 190.
- Johan Christinesson, vitne t. kon. Magni o. drott. Blankas norska testam., 12: 31, 35.
- Johan Fredrik, hert. af Pommern, 12: 181, 215.
- Johan Georg, hert. af Sachsen, hans titel (1635), 35: 155.
- Johan Hakansson, häradsh. i Bråbo här. (1454), 13: 77.
- Johan Hakthorsson, bevitnar kon. Magni o. drott. Blankas norska testam., 12: 55.
- Johan Hindersson, se Rytter.
- Johan Håkansson, bondeståndets secret. (1643), 21: 160, 160.
- Johan Jakobsson, lådhemakare, 9: 81.
- Johan Larsson, se Ridderhusen.
- Johan Månsson, ålderstyrmän, 35: 426.
- Johan Mårtensson, kapiten, brefförare mellan Axel Oxenstierna o. svenska reger., 30: 54, 60, 91.
- Johan Olson, kapiten, 28: 145.
- Johan Ottesson, 29: 20, 204.

Johan Persson, i Enbacka, kopparskrifvare, riksdagsman, död ss. statsfånge, 1: 275; hans berätt. om datupproret 1743 1: 205 ff.

Johannes (Brochstorp), erkebisk. i Lund; bref fr. Sten Sture d. ä., 22: 2.

Johannes, lagman i Bergen o. Norges råd, 36: 38.

Johannes, tysk secret., sändes af Erik XIV t. kon. i Polen, 12: 141.

Johannes Benedicti de Salestad, erkebisk., se Oxenstierna, Jöns Bengtsson.

Johannes Bothwidi, bisk. i Link., 9: 93; förteckn. på hans bibliothek, 26: 353 ff.

Johannes Haquini, erkebisk. i Upsala, död, 21: 256.

Johannes Karlsson, "monoculus", upprorsstiftare i Nerike (1524); fången, 18: 268, 270.

Johannes Magni Gothus, apostolisk legat i Sverige, erkebisk. i Upsala m. m., 1: 26, 28; 16; 58; 17: 134, 144, 152, 199, 202, 203; 18: 324 ff.; 21: 291; rymmer ur riket, 21: 294; bref t. domcap. i Linköp. (1523), 17: 162; brevexling m. bisk. Brask, 16: 113; 17: 84, 89, 145, 157, 177, 191, 198, 199, 201, 202; bref t. electus i Skara (1524), 17: 217.

Johannes Martini, abbot i Nydala (1524), 17: 190.

Johannes Matthiæ, d:r, bisk. i Strengnäs, 9: 93; 21: 150; 27: 220, 222; motstår kyrko-ordningen (1655), 40: 24; bref fr. riksdrotset Per Brahe, 25: 293; bref t. Carl Gustaf, 27: 251, 256, 301; d:o t. Ol. Andreæ, 8: 65; d:o fr. drott. Christina, 8: 67; d:o t. kon. (1662) rör. förbud för hans skrifter, 17: 271 ff.

Johannes Nicolai (Ofeg), "mäster Hans" kallad, ordinarius i Westerås, 4: 161; betänk. om kon. Erik XIV:s afdagatagande (1569), 4: 235.

Johannes Olai, electus i Åbo, bref fr. Svante Sture, 20: 40.

Johannes Petri, våpnare, 36: 38.

Johannes Philippi, halshuggen jemte bror o. systersson (1280), 17: 9.

Johannes Widichinni, håller åminnelsetal öfver Axel Oxenstierna, 40: 22.

Johannisberg, kungsladugård (i Lundby s:n i Westmanl.), 37: 441.

Johannisborg, fästning vid Norrköping (1677), 35: 437, 443, 449, 454.

Johannis-penningar, 17: 45.

Johanniter, i Sverige (1493), 22: 29.

Jon Pedersson, öfverste f. artilleriet (1634), 32: 155, 157.

Jon Storkarj, kyrkoh. i Kuddby (Björkekind's här., Östergötl.) (1507), 20: 31.

Jonas Petri, pastor i Hassle (Wadsbo här., Westergötl.), hans dagbok vid 1650 års riksd., 22: 60.

Jordakuarttenn, gränsmärke mot Norge (1554), 29: 75.

Jordaböcker, svenske; bisk. Brasks bref derom, 13: 70; de "latinske", 21: 356; ang. såd. öfver alla tilldelningshemman f. krigsfolket (1636), 6: 61; 38: 354; inrättande af såd. f. Gotland (1654), 29: 380.

Jordan, öfverste (1636), 38: 152.

Jordan, Petter, mechanicus (1554), 26: 2.

Jordfall, ett smalt sund i trakten af Göteborg, 29: 42; försänkningar derst. (1652), 35: 277, 278.

Jordrefning, i Dalarne (1670), 35: 246, 247.

Jordvaten, fjord i Finnmarken, 39: 171.

Jorsbo, gård i Kinds här. (Westergötl., 1554), 29: 66.

Joseph Hansson, hindras genom intrig att väljas t. riksdagsman (1769), 16: 199.

Joseph Pedersson, t. Diula, se Pinnauer.

Jost Hansson (1642), 21: 148.

Jøsting [Justingh], Ambjörn o. Arendt, instruction för dem rör. deras göromål i Lappmarken (1599), 39: 161 ff.; d:o f. Arendt ang. d:o (1607), 39: 270 ff.

Josting, Gerhard, berätt. rör. Finnmarken (1595), 39: 128 ff.; fullmakt f. hon. att "afmåla" gränserna mellan Sverige o. Ryssland (1595), 39: 142, 149.

Jowara, se Jiouara.

Irista [Irsta], s:n i Westmanl., 6: 32.

Irwing (Alexander), öfverste, hans reg:te förlagdt t. Gotland (1656), 35: 302, 304.

Isaac Massa (1634), 29: 307, 349.

Isaac Axelsson (Silfversparre?), skickas med svenskt krigsfolk t. Gen.-staternas hjälp (1633), 17: 244.

Isaac Nilsson, se Banér.

Isabella, hert. Johans dotter, död (1567), 12: 289.

Isala, i Dalarne, 23: 46.

Iser (Mathias), d:r, bisk. (i Westerås), 7: 273.

Israel [Iserhell, Israhel], Herman, köpman o. skeppsredare i Lübeck, 2: 37; 3: 123; 38: 18, 37; anskaffar krigsfartyg åt Sverige, 38: 7; skickas af Gustaf I t. Lübeck, 39: 69, 64, 91; underhandlare om giftermål mellan Gustaf I o. Catharina af Sachsen-Lauenburg, 39: 38 ff.; instruction f. hon. ang. detsamma, 39: 24 ff.

Israel Birgersson, se Brahe.

Israel Israelsson, drott. Christinas secret., 30: 112.

Issleben, von, Klemmet, beordrad t. Warberg (1565), 4: 83.

Issnäs, 27: 113.

Istorp [Ytstatorp, Istetörpe], s:n i Westergötl. (1465), 21: 244; rågång derst. emot Halland (1554 o. 1603), 29: 68, 81.

Isowadzkulle, i Hårlanda s:n (Albo här., Smål.), landrå mot Danm. (1603), 29: 77.

Italien, drott. Catharina Jagellonicas mödernearf derst., 12: 172; Österrikes planer derpå (1715), 10: 280; artister derifr. i Stockh. (1652), 20: 322.

Ithemæus, Abraham, contorsskrifvare, dömd vid 1756 års riksd., 13: 299.

Juarus, Præpos. Asloensis, 36: 38.

Jubileum, år 1390, 17: 17.

Juckesoll, i Lappland, 39: 113.

Julben Gollensson, 32: 8.

Juleta, kloster (föret Wiby), 21: 240, 273; bjudes i utbyte f. Gripsholms, 15: 15; en gård t J. s:n förlänt (1544), 17: 225; kon. Gustaf I insjuknar derst. (1560), 12: 110, 120.

Juliske landet, begär neutralitet (1635), 35: 42, 43.

Julius, hert. af Brunswig, 11: 109, 308; 12: 215.

Junbecka, säteri, öfverintendenten gr. Tessin önskar tillbyta sig dets., 37: 413.

Jung, Melcher, 21: 147.

Jungfrun [Jomfrun], en klippa i Kalmar sund, 12: 293; 20: 90.

Jürgen, se Georg.

Jürgens, Joachim, drifver kopparverket vid Rörås (1658), 30: 184, 215.

Jürgens, Johan, d:r, disponent af Rörås kopparverk (1658), 30: 184, 216.

Jürgenson, Paul, handelsman, 37: 334, 344, 410.

Juränge, torp under Wårby i Huddinge s:n, 2: 61.

Juskoierfua, by vid Hvita hafvet, bränd af Svenskarne (1591), 38: 105.

Jus Patronatus (1551), 22: 356; 12: 24; fråga derom vid

- 1650 års riksd., 22: 95, 107, 165, 297; dess uppkomst, 21: 230.
- Jus præsentationis**, "hörer till rikisins herre och Höffwitzman", (1523), 17: 126, 164, 181.
- Justen** [Juusten], Bengt Severinsson, under-amiral, 36: 234; skrifvelse t. Johan III, 36: 204 ff.; berättelse t. K. M:t om Narvas belägring (1579), 36: 173 ff.
- Justen**, Påwel, bisk. i Åbo, sändeb. t. Ryssl. (1556), 12: 94.
- Justitiæ-cancellers-embetet**, berätt. (1731), 37: 424; om dess tillsättande m. m. vid 1769 års riksd., 16: 277, 281, 283, 285, 286, 291, 319, 320, 346, 350.
- Justus Claudius**, hert:s af Curland canceller (1567), 12: 148.
- Juther** (Danskar), på dem bör man nog gifva akt (1563), 27: 56.
- Juull**, Maltha, danskt sändeb. t. Ryssland, 28: 12.
- Juvelsaken**, under Adolf Fredriks regering, 13: 315.
- Iwan Boriczowicz Circatzij**, rysk knez (1634), 30: 78.
- Iwangorod** [Ifwanagorodt], 31: 507, 522; 36: 270, 318: 38: 48, 50, 56, 58; intages af Svenskarne (1581), 36: 291; uppgifves åt Ryssarne (1590), 38: 78; ransakn. (1591) om dess uppgifvande, 15: 75 ff.; svensk ståthållare derst. (1633), 24: 294.
- Iwan Iwanowitz**, kon. Erik XIV:s naturl. dotter Virginia erbjudes hon. t. gemål, 4: 143.
- Iwan Borizowitz Tzerkaski**, knez, 29: 350, 357.
- Iwan Wasiliewitz**, rysk czar, 36: 116; sändeb. fr. hon. t. Sverige, 24: 16 ff.
- Ivar Amundsson**, riddare, vitne t. kon. Magni o. drott. Blankas norska testam., 12: 51, 55.
- Ivar Ivarsson**, t. Strömstad, riksråd, anklag. af Erik XIV o. mordad, 12: 283, 284; 21: 21.

Ivar Månsson, se Stjernkors.

Ivar Månsson, en dansk herre, se Dyre.

Ivar Nilsson, se Natt och Dag.

Jwristom [Jurista] i Södermanl., (1424), 9: 24.

Jwte, Henricus, 18: 270; höfvidsman på Kalmar slott,
14: 63.

Jäderön, bränd af Ryssarne (1719), 21: 390.

Jäpps-elf (Finnmarken), 39: 246.

Järfsvin, se Jarlsmynde.

Järnekleffuenn [Jernklef], i Källared s:n (Askims här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 70, 82.

Järpebeck, i Konga här. (Smål.), gräns mot Danm. (1554),
29: 58.

Järssöö, se Jerfsjö.

Järtecken, 12: 197; vid Erik XIV:s hyllning, 12: 249; blodregn i Söderköp. (1565), 17: 58; i Stockh. o. Norrköp. (1573), 12: 191; tecken i luften (1650), 22: 171; (1655),
40: 22.

Jätsholm, 36: 2.

Jönköping, 24: 220; dess fäste förstöres af hert. Erik (1309),
17: 13; uppbrinner (1380), 17: 16; riksd. derst. (1524);
17: 281; 18: 282; kostgård t. dens., 17: 190; uppbrännes
(1566) af stadens egne innev., 12: 285; likaledes (1567);
21: 27; af de danske (1567), 17: 60; slottet, 26: 236,
244; 35: 289, 332, 440, 446; ståthåll. derst. (1585), 36:
315; förteckn. på äldre handl. i rådhus-archivet, 32: 369 ff.

Jönis, erkebisk., se Oxenstierna, Jöns Bengtsson.

Jönis, sockenprest i Råby i Södermanl., bref fr. hon., ang. ett
rån (1514), 15: 1.

Jöns, domprost i Upsala (1518), 24: 148.

Jöns Boson, mördar Thord Bonde, 5: 5.

- Jöns Hemmingsson, Svante Stures tjänare, förär bref t. Stures son Erik, 4: 66.
- Jöns Hinderesson, borgmästare, directör i kopparcompaniet (1636), 38: 144.
- Jöns Håkansson, erkebisk., se Johannes Haqwini.
- Jöns Ingemarsson (1563), 27: 52.
- Jöns Magni, erkebisk. i Upsala, se Johannes Magni.
- Jöns Olsson, t. Sjösa, se Gyllenborn.
- Jöran [Jörenn], bygmäst., 27: 57; befattn. med vattenuppfördringen i Falu grufva, 27: 70, 76, 134.
- Jöran [Jörien], hert. af Meissen; skrifver mot Luther, 16: 44, 50, 60, 125.
- Jöran, S:t, 9: 17 ff.
- Jöran Hansson, kon. Carl IX:s kamrerare, instruction f. hon., rör. Lappmarken (1606), 39: 217 ff.
- Jöran Jakobsson, ståthållare på Kåkenhusen (1633), 24: 296.
- Jöran Larsson, tullskrifvare, 36: 186, 206.
- Jöran Månsson, t. Eskilstorp (1602), 21: 10.
- Jöran Persson, kon. Erik XIV:s canceller, 3: 19, 32; 4: 58; 21: 31; 27: 55; skall anställa undersökn. ang. gods, som kunde fås under kronan (1558), 22: 360; utn. t. kongl. procurator o. secretarius i "befallningen" i Stockh., 27: 12, 30; stämplat mot Sturarne, 4: 125, 131; 132; förfarande mot Nils Sture, 4: 100, 101; anklagar tyske köpmän inför nämnden (1563), 29: 192; fängslas (1567); ständernas klagomål mot o. dom öfver hon., 4: 184; 12: 152, 153; 21: 26; supplik t. kon., 4: 196; Mårten Helsings o. Olof Larssons bref om hon., 4: 200, 202; gripes (1568) jemte modern, 21: 34; afrättas, 21: 34; hans moder, 3: 49; 21: 34; egenhändiga skrifter, 3: 79 ff.; en af hon. m. fl. undertryckt skrift, 4: 150; bref t. Nils Sture, 4: 79, 81, 107;

bref t. kon. Erik XIV, 4: 209; t. Olof Larsson, 4: 205;
t. o. fr. Peder Eriksson, 3: 100, 102; fr. gr. Per Brahe,
4: 48; handl. rör. hon., 29: 160 ff.

Jöran (Turesson Roos), domprost; berättelse af honom om
Stockholms blodbad, 2: 3 ff.

K.

Kallesætra, 12: 79.

Kalle, Bengt (t. Lidingsnäs, Utboö o. Tokerås, slutl. lands-
höfd.), ståthåll. på Nyköping, 24: 281, 294.

Kagg [Kagge] Lars, greve (t. Sölvesborg), riksråd, fältmarskalk,
riksmarsk, gen.-fältherre, presid. i krigscoll. m. m., 7: 153;
29: 321; 32: 155, 157, 215, 233; 36: 376; blir riksmarsk,
9: 141; hans läger på Hisingen (1645), 35: 278; K. M:ts
bref t. hon. att emottaga Warbergs fästning (1645), 30: 142;
begär en plan öfver Slitehamn o. Eneholmen, 35: 280; be-
rätt. ang. Halland (1655), 30: 116; bref t. commissarien
Simon Simonsson Rosenberg, 10: 93.

Kagg (Lars Nilsson, på Arvidstorp, lieuten. vid Cronhielm-
ska reg:ten), frih., 16: 269, 332, 403; memorial mot riks-
råden vid 1769 års riksd., 10: 210.

Kagg (Mats Nilsson, t. Kjellstorp, Broonäs m. m., slottelof-
ven på Leckö), vitnesbräf t. Olof Stake (1558), 21: 8.

Kajansalmi (1595), 39: 147, 153.

Kajfussalmi, gränsskiln. mellan Sverige o. Ryssl. (1551—90),
39: 109.

Kalb, 36: 356; **Ax. Oxenstierna** bevisar der ett möte (1635), **35:** 86.

Kalenbach, 24: 171.

Kalenberg, öfverste-lieuten., landtgr. **Wilhelms af Hessen** sändebud (1635); **35:** 71.

Kalendarium, nordiskt, för medeltiden, **5:** 335 ff.

Kalf, s:n (i Kinds här., Westergötl.), **6:** 91; **24:** 5, 7; gränsskiln. mot Halland (1554, 1603), **29:** 65, 80.

Kalling, Pehr, frih. o. grefve, general, riksråd m. m., **3:** 268, 270; **13:** 307; **16:** 226, 228.

Kalmar [C-, -rna, -re], **6:** 160, 162; **13:** 39; **17:** 14; **28:** 95 ff.; 180; gåfva t. systraklostret o. proventan derst. (1346), **12:** 23, 24; brödraklostret (1523), **17:** 142; gamla stadens kyrka (1656), **35:** 339; kon. **Magni Erikssons** bref om riksd. derst. (1359), **19:** 1; kon. **Erik XIII:s** kröning (1397), **17:** 17; möten mellan svenske o. danske, **18:** 21; **19:** 56; **20:** 263; rikets råd församlade derst. (1507), **20:** 101, 122, 123; dagtingan, **18:** 17 ff.; intages af **Hemming Gadd** (1506), **20:** 44, 47, 51, 57—59; **Svante Stures** proclamation t. menigheten (1506), **20:** 62; **Danskarnes** våldsgerningar derst. (1518), **24:** 140; intages af **Bernh. v. Melen** (1523), **17:** 150; af **Gustaf Wasa** (1525), **2:** 32, 44, 46; **14:** 73; **18:** 296; stad, slott o. lån förlänas t. hert. **Erik** (1558), **12:** 95, 249; tillhör drott. **Catharina Stenbocks** lifgeding, **39:** 32, 33; slott, **8:** 3; **14:** 64; **25:** 20; dess befästningar "upbrwtne" af **Niels Gedde** (1505), **19:** 79; bestyckning (1563), **27:** 130; fästningen (1634), **26:** 235, 237, 244; **Wärnskiölds** bref om dess befästn. (1653), **35:** 279; förslag om stadens förflyttning, **35:** 281; anslag t. fästningsverk, **35:** 281; ang. befästn. på 1650-talet, **35:** 289; **Gustaf Horns** skrivelser derom t. **K. M:t** (1656), **35:** 301, 306, 312, 314;

berätt. om befästningsarbetet (1656), 35: 330; project t. befästn. vid nya staden, 35: 334 ff.; ang. fästningsverket (1659), 35: 359, 373; (1677) 35: 436, 443, 449, 455; byssegjuteri (1563), 27: 45, 129; holländska flottan der lig-gande (1644), 20: 301; historisk manuscriptsamling å gym-nasii-bibliotheket, 9: bih. s. 18.

Kalmar sund, slag derst. (1564), 21: 18.

Kalsenius, biskop, 15: 191, 242, 251.

Kalsssoos, Sunnerbo här. (i Smål.), gränsskiln. mot Danmark (1554, 1603), 29: 60, 77.

Kalssnäs, 14: 94.

Kammarcollegii redogörelse (1636), 33: 283; derst. afgjorda mål mellan riksdagarne 1727—31, 37: 437.

Kammarsaker, konung Erik XIV:s instruction derom, 27: 63 ff., 142.

Kampe åå, Marks här. (i Westergötl.), gränsskiln. mot Danmark (1554), 29: 67.

Kampen, se Knarren.

Kanaler, Ax. Oxenstiernas förslag t. kanaler o. slussar, 26: 287, 296; handl. rör. en föreslagen kanal mellan Wenern o. Hjelmaren (1669 o. 71), 24: 398, 400, 401; Göta kanal, se dens.

Kanalax [Kantalax, Kandelachte] (nu Kola på lappska half-ön), 38: 45, 94; 39: 102, 113, 151.

Kanebech, i Westergötl., 29: 41.

Kangasierff, gränsskiln. mellan Sverige o. Ryssland (1590), 39: 108.

Kaniker, de förste i Sverige i Erik Läspes tid, 21: 235; deras göromål, 21: 236; kanike-collegiers inrättande, 21: 234.

Kanoner, skerpentyner på Ståkeholm (1506), 19: 166, 167;

- eröfrade (1650), 22: 111; se vidare jern-, koppar-, läder- o. metall-kanoner.
- Kanongjutare, skotska; sändas t. Ryssland (1508), 20: 247.
- Kanongjuteri, i Kalmar (1563), 27: 45, 129.
- Knutus, se Knut.
- Kapare, under kon. Carl XII, 21: 373, 380, 381.
- Karialankoskij, gränsskiht. mellan Sverige o. Ryssl. (1590), 39: 108.
- Karl, se Carl.
- Karlaby, slag derst. (1318), 17: 14.
- Karlöse, 20: 50.
- Karlöön (Österbotten), 39: 151.
- Karnkis, i Lifland, intaget af Svenskaarne (1563), 12: 256.
- Karr, öfverste i svensk tjänst (1635), 35: 97.
- Karsk, Joen, fogde i Trögds o. Åsunda här., 5: 36.
- Karsbökiella, råmärke mot Danm. (1554), 29: 65.
- Karth, Johan, 1: 15.
- Karth, Peder, ståthållare i Westergötl., Werml. o. Dal, fält- öfverste, 3: 32.
- Karvijkzkelka, råmärke mot Danm. (1603), 29: 80.
- Kusan, 36: 306.
- Kasimir, se Casimir.
- Kasin, 36: 151.
- Kastelholm, på Åland, se Castelholm.
- Kastrelösa (Kastlösa), s:n på Öland; hr Nicolaus prest derst. (1526), 15: 26.
- Katharina, se Catharina.
- Katholska läran, försök t. dess inför. i rik. af kon. Sigismund, 1: 47 ff.; kon. Carl IX:s åtgärder deremot (1606), 26: 30, 31; förslag t. dess inför. i Ryssl. (1526) 16: 34, 35.
- Katkewitz, polsk ståthåll. i Lifland, 12: 147, 148, 152.

- Katze, von der, Paske**, 36: 39.
- Kauer, Didrich**, lifländsk adelsm., 36: 308.
- Kaulbars [Coulbase], von (Johan Fredrik)**, frih., general, sederm. landshöfd., öfvercommendant m. m., 34: 138; närvarande vid Carl XII:s död, 3: 201; 1: 184.
- Kaunitz**, grefve, österrikisk hofcanceller, 23: 138.
- Kawert, Lñibert [Kawer, Lyberdt]** (t. Barkesäter o. Ökna), hert. Carls kammarjunkare (1578), 12: 220, 225.
- Kebergh [Kyberg]** (i Finnmarken), 39: 165, 242.
- Kebitzerdam**, svenskt läger derst. (1641), 5: 81.
- Kegleholm**, se Käggleholm.
- Kejsarens achtförklaring mot Sverige**, 30: 211.
- Keith [Kett], Anders**, skotsk frih.; fältcommissarie under kon. Joh. III, 7: 81, 82; 12: 230; 36: 250; 251.
- Keith**, general i rysk tjenst, 6: 326; 7: 327; 9: 281, 288.
- Kelb**, agent (1651), 7: 147.
- Kemi [Kinne]**, lappmark, 39: 101, 207; Laurentius kyrkoherde derst. (1593), 39: 117; öfre delen af sin afsöndras (1606), 39: 209; elf (1590), 39: 114.
- Kempe, von**, kapiten (1731), 37: 143.
- Kempensköld, Samuel**, häradshöfding, riddarhus-secreterare, 9: 94.
- Kepholm [Kopeholm]**, i Thorsås sin (S. Møre här., Smål.) vid gränsen mellan Sverige o. Danm., 29: 57, 76.
- Kenicius, Peder**, bisk. i Skara, bref fr. hert. Carl (1597), 18: 360.
- Kerchoff, Frans**, borgare i Rostock; underhandl. m. honom om leverans af salpeter (1565), 27: 110.
- Kerckholm**, 32: 162; Svenskarnes nederlag (1605) hämmadt (1621), 16: 145.
- Kerr**, i Westergötl. (1481), 29: 41, 42.

- Kerter** [Kertel, Kettil], by på Dagön, 32: 21, 23, 24, 26, 28, 29, 31, 33, 49, 52.
- Ketilson**, proviantmäst. under Carl XI:s tid, 5: 292, 293.
- Kettil**, biskop, se Wase.
- Kettler**, Gotthard, hert., härmästare i Lifland, 12: 101, 140, 253; slagen af Svenskarne (1558), 12: 255.
- Kexholm** [Kækisholm], 17: 10; 24: 294; 36: 139, 140, 254, 300, 318; 39: 145; belägras o. intages af Svenskarne (1580), 36: 241; rysk handel derst. (1581), 39: 101, 115; ståthåll. o. landshöfd:r på 1630-talet, 24: 294; 31: 432; staden o. dess handel (1662), 31: 511, 525; fästningen (1662—67), 31: 506; län, 16: 111; 38: 45; 39: 114; förenadt med Ingermanland, 31: 498; se vidare Ingermanland.
- Khevenhüller** (Paul), frih. (t. Julita m. m.), österrikare, natural. i Sverige, riksråd, 9: 95.
- Kidkevara**, silfverberg i Luleå Lappmark (1670), 31: 310.
- Kielsberget**, i Wäne här. (Westergötl.), gränsskiln. mot Norge, 29: 72.
- Kierman**, borgmästare, 13: 314; 15: 167, 173.
- Kiexletuwa** [Kaxletufva], i Wirestad s:n (Albo här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 60, 77.
- Kiffwinäbz** eller Nykyrke, s:n i Eurepä (Ingermanland 1586), 38: 47.
- Kihlman**, Magnus, student, anklagad o. frikänd vid 1756 års riksd., 13: 297.
- Kihlman**, Sven, kapellan i Ullerö i Werml., dömd vid 1756 års riksd., 13: 297.
- Kijaahall**, i Sunnerbo här. (i Smål.), gränsrå mot Danm. (1554), 29: 61.
- Kijpesenladna**, gränsskiln. mellan Sverige o. Ryssl. (1551—90), 39: 109.

Kil [**Kiil**], s:n i Werml., gåfvobref på gods till prestbördet derst. (1431), 12: 78; kon. Gustaf I:s confirmation derpå (1535), 12: 82; Erik XIV:s d:o, 12: 83; Carl IX:s d:o, 12: 84; kyrkoprester derst.: hr Laurentz (1431), 12: 80; Andreas Olavi (1535), 12: 82; Sven Laurentij (1561), 12: 83; Christopher Suenonis (1582), 12: 84, 86.

Kiil, Söffuerin (inkommer fr. Holstein under kon. Gustaf I; natural. svensk, frälseman, slottslofven på Elfsborg; höfvidsman på tåget mot Nils Dacke m. m.), 29: 84 ff.

Kike ånn, i Ryr s:n (Dalsland), gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 74.

Killingeholmen, vid Strömstad, 2: 143.

Kinds härad (i Westergötl.), härjadt (1307), 17: 12; Sten Sture d. y:s bref t. allmogen derst. (1513), 24: 9 ff.; gräns mot Danm. (1603), 29: 80.

Kinds och Ydre fögderi, "uti Småland", 36: 299.

Kindasiick [**Kinnesiick**], i Grimmaröd s:n (Westergötl.), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 67, 81.

Kinderman, rysk general, 7: 325.

King, Jakob, skotte, gen.-major i svensk tjänst, 37: 138, 237, 275; 38: 173; biträder Alex. Lesslie (1636), 38: 264, 301.

Kingenåå, i Lappland, 39: 188.

Kinne härad (i Westergötl.), 31: 122.

Kinnemundt (Thomas?) ståthållare på Nöteborg (1633), 24: 294.

Kinnevalds härad (i Smål.), gräns mot Danm. (1554, 1603), 29: 59, 77.

Kinneskog (Kinne här., Westergötl.), 21: 160.

Kinnesten [Döresten], i Gryteryd s:n (Westbo här., Smål.), 29: 79.

Kinsky, grefve, öfverste, 5: 103, 104; 28: 43.

- Klitz**, Bänér segrar derst. (1635), 37: 400, 237; 38: 135.
- Klothepennningar** (1565), 27: 93.
- Kittki**, by i Lappland, 39: 213, 216.
- Klönckinck**, Herbert, borgare i Norrköp., tager sjelf represalier på Dünkirkarne, 26: 104; 30: 67 ff. 73 ff.
- Kiörning**, borgmästare, riksdagsfullm. (1769—70), 16: 285, 287, 290, 291, 294, 300, 309.
- Klackhult**, i Hordaryd sh (Uppvidinge här., Smål.), 18: 322.
- Klawewigen**, i Hyr sh (Dalsland), rå mot Norge (1554), 29: 74.
- Klacksås**, by i Rätans sn, Jemtl., fridlysning på malmtäkten derst. (1486), 17: 44.
- Klein**, Paul, kon. Gustaf I:s drabant, 1: 7, 13, 25.
- Kleinaer** [Kleinaw], Tobias, behjelpig vid drott. Maria Eleonoras flykt, 21: 49, 50.
- Klem**, major, medföljer Ch. E. Lewenhaupt t. Paris, 2: 223.
- Klick**, major, 37: 298.
- Klingenstierna**, Samuel (professor, cancelliråd m. m.), hans lik flyttas t. Lofön (1769), 16: 266.
- Klimmer**, Askims sn (Westergötl.), rå mot Danm. (1603), 29: 82.
- Klingfelt** (Gustaf Johan, förut Kling), cornett, 37: 373.
- Klingius**, doctor, superintendent (1655), 40: 17.
- Klingsmeder**, i Arboga (1565), 27: 131.
- Klingstedt** (Carl), kapiten, hans enka begär understöd, 37: 397.
- Klingström**, auditör, uppviglar dalallmogen (1743), 1: 218, 219.
- Klinkowström** (1714), 8: 167.
- Klipningar**, under kon. Gustaf I, 13: 38; 17: 213; 23: 14; 38: 33; afskaffas (1524), 17: 181.
- Klockekulla**, i Grimmared sn (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 67, 81.

Klockupproret, i Dalarne (1531), 39: 55 ff.

Kloffsteenn, i Kinds här. (Westergötl.), rå mot Danm. (1554), 29: 66.

Kloffsteen, i Werml., gränsmärke mot Norge (1554), 29: 75.

Kloffudhall, rå mot Danm. (1554), 29: 65.

Kloball, i Femsjö s:n (Westbo o. Sunnerbo här., Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 64.

Klohalla [Klöfhall], i Wrå s:n (Sunnerbo här., Smål.), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 62, 78.

Kloholmehuffudh, i Femsjö s:n, gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 64, 79.

Kloo, Johan, lagman, introduc. å Riddarhuset 1731, 37: 298.

Kloster, i Sverige, 21: 237 ff., förslag att återupprätta dem under Joh. III; 12: 200; i Norge: gåfva t. dem (1347), 12: 48; ryska (1590), 39: 102, 109, 110, 113.

Klostergods, se Kyrko- o. Klostergods.

Kläde, införsel fr. Nederlånd. (1527), 1: 24; fr. Tyskl. (1568), 27: 61.

Klädkammaren, kongliga, 27: 139, 187.

Knake, Marquardt, 36: 43.

Knape, rådman, riksdagsman från Uddevalla (1726—27), 40: 299, 304, 305, 308, 331.

Knarren, Södra eller Kampen, och Norra eller Knarrholmen, holmar vid Kalmar; tillämnade befatningar (1656), 35: 289, 334, 335, 337.

Kneffwelsberg, Konga här. (Smål.), gränsskiln. mot Danm. (1554), 29: 58.

Knekte-hället, intill Carl XI:s tid; handl. derom, 35: 210 ff.; i Trondhiems län (1658), 30: 167 ff.

Knektejemkning, i Bergslagerne (1640), 35: 253, 254.

Knekteunderhåll (1645), 35: 233, 240.

- Knesebeck, von, brandenburgskt geheimeråd** (1633), 25: 203, 209, 229, 238, 245, 247.
- Kniephausen, preussisk minister**, 8: 139, 178, 195; 18: 413.
- Kniffefield** (Westergötl. 1481), 29: 41.
- Knifsta** [Kniffsta], s:n i Erlinghundra här. (1310), 6: 51.
- Knippesjäll** (Kålleröd s:n), gränsrå mot Danm. (1603), 29: 82.
- Knipens**, af, herre, i grefve Edzards af Ost-Friesland följe, 12: 125, 219.
- Knipercrona, Thomas**, förut **Kniper**, qvarhålles i Ryssland såsom fånge, 27: 328.
- Kniphausen, svensk fältmarskalk**, 25: 219; 37: 260; 38: 152, 438; belägrar Hameln, 17: 240; stupar i affären vid Hasselun (1636), 38: 141, 199; hans enka, 38: 303.
- Knista hall** (Långaryd s:n), rå mot Danm. (1603), 29: 79.
- Knut, den helige, kon. i Danm.**, 6: 5.
- Knut** [Kanutus], "Rex Roskildensis", död 1156, 17: 4.
- Knut** [Kanutus], "Dux Ringstadensis", son t. kon. Erik Ejegod, 17: 4, 5.
- Knut** [Canutus Bosson], biskop i Linköping, 8: 3.
- Knut** [Chanutus], mästare; hans stämplingar mot kon. Gust. I, 16: 17; 23: 1 ff.; flyr t. Norge, 23: 33; bref fr. hon., 23: 33; t. hon. fr. kon. Gustaf I, 23: 70; hans ransakning o. dom, 16: 18.
- Knut Eriksson, kon. i Sverige**, försäljer t. munkarne i Nydala en tredjedel i Skeen, 4: 5; afstår några fisken t. Gudhems, Nydala o. Byarums kloster, 4: 8; bref om kyrko- o. klostergoods, 21: 248; dödsår, olika uppgifvet, 4: 7; 17: 6.
- Knut Eriksson, slottsskrifvare i Stockh.** (1630); skrifvelse fr. Israel Nykerch, 25: 105.
- Knut Eskilsson**, se **Banér**.
- Knut Folkesson**, se **Grip**.

Knut Haraldsson, se Soop.

Knut Knutsson, se Lillje.

Knut Magnusson, död (1250), 17: 8.

Knut (Knutth), målare (1548), 37: 16, 17, 24, 62.

Knut Månsson, son af Måns Gudmarsson o. S:ta Brigittas syster, 10: 77.

Knut Persson, kamererare; handl. rör. hert. Carls reg:te, 10: 6.

Knähold (Thorsås s:n), gränsrå mot Danm. (1554), 29: 56.

Koburghus, en fästning i Jemtl. (1482); handl. derom, 17: 37, 42.

Kock, Heinrich, föreslås t. konstmästare i vattenuppföring vid Sala grufva (1531), 39: 62.

Kock, Jöns, rådman i Uddevalla, riksdagsfullmäktig vid 1731 års riksd., 37: 337.

Kock von Gyllenstein, 7: 289.

Kocken, von, Johan Henrik, frih., cabinetts-secret., legations-secret., cancelliråd m. m., 34: 172 ff.; introduceras i rid-darhuset (1726), 34: 419; bref fr. Goertz, 4: 301.

Kohl, David, harneskmakare (1657), 34: 111.

Kol [Colo], bisk. i Linköping, bevitnar en köpeafhandling, 4: 5; dödsår, 4: 7; 17: 6.

Kola [Kolahus], rysk stad o. fästning mot Ishafvet, 38: 99; 39: 114, 145, 146, 151.

Kolberg, stad (i Preussen), 7: 111.

Kolbäck, s:n i Westmanl., hörande t. drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208.

Kolding (stad på ö. kust. af Jutland), underhandl. derst. emell. kon. af Danm. o. hertigarnes af Holst. deput., 11: 116.

Kolejerfvi, 39: 216.

Kolen [Collen], von, Barendt, instruction f. hon. (1605) rör. lappskatten, 39: 184.

- Kolensu** [Kolensuo], en stad i Karelen (1581—86), 39: 103, 152.
- Koll** eller **Malmesont** (Kola?) 11: 339.
- Kollen** [Köllen], von, Larentz, 36: 146, 154.
- Kolletorpp** (Werml.), egare år 1558, 21: 8.
- Kolmengard** (1590), 39: 114.
- Kolmården** [Kålmåhlen], 21: 31; 27: 32.
- Kolonier**, svenska, i Estland, handl. ang. dem, 32: 1 ff.
- Kolumjkoskij**, gränsmärke mellan Sverige o. Ryssl. (1590), 39: 108.
- Konga härad** (Småland), 3: 12; dess gräns mot Danm., 29: 57, 76, 77.
- Kongelf** [Konghäll, Konghella, Konungella], 35: 277; tages af hert. Erik o. Waldemar (1309), 17: 13; plundras o. brännes af Svenskarne (1564), 12: 263; 21: 19.
- Kongliga barn**, ang. rättighet f. dem att besitta fast egendom, 12: 325.
- Kongsbacka**, 6: 86.
- Kongsfred**, (1542), 29: 121.
- Kongsvinger**, i Norge, 7: 241.
- Kongsätra**, i Westergötl., 19: 177.
- Koningssek**, grefve, 10: 240.
- Kornespolsky** [Conobspolsky], commendant i Krakau (1633), 25: 241; strid med Kossacker (1630), 25: 103.
- Konnink**, Kort, köpman i Lübeck på 1530-talet; sänder krigsfartyg t. Sverige, 38: 7; varnar för ett anfall af kon. Christian (1522), 38: 12.
- Konungalängd**, svenskt, fr. Olof Skötkonung t. o. m. Erik Låspe, 17: 19—22.
- Konungalängd**, danskt, gammalt, fr. Humble t. o. m. Fredhe hiin frægne, 17: 23—25.

Konungzbergå, se Kungsberg.

Konungsbro, 4: 90.

Konungs indlenning (1542), 29: 124 ff., 157.

Konungsnämnden, under kon. Erik XIV, 27: 22 ff.; utdrag af dess protocoll (1562), 29: 186 ff.; dom öfver någre tyske köpmän (1563), 29: 192.

Konungsrådet [-gäråfzting], i Westergötl., Werml. o. Dal (1558), 29: 184 ff.; i Finland o. Österbotten (1563), 29: 190 ff.

Konungstionden (1650), 22: 95, 107.

Konungshamn, se Kungshamn.

Konungsholmen (Kungsholmen i Stockholm?), 4: 242.

Koot, Balentijnn (1563), 27: 47.

Kopeholm, se Kepeholm.

Koporie, beligras af Pontus De la Gardie (1581), 36: 291; uppgifves till Ryssarne (1590), 38: 78, 88; dess län, 36: 318.

Koppar, t. den "pryske" statens underhåll (1635), 35: 91; utförsel deraf (1565), 27: 114; utförseltull (1655), 40: 23.

Kopparberget, 24: 261; 26: 281; 28: 20; 30: 21, 24, 39, 90; 32: 261; 40: 4, 5; kon. Hans privilegier f. bergsmän-
nen (1499), 19: 38 ff.; rikets råds bref t. bergsfogdar o.
bergsmän m. fl. (1504), 19: 3 ff.; bergsbrukningen på 1560-
talet, 27: 70, 145: bergsmännen derst. på 1600-talet, 8:
26; 25: 131.

Kopparberget, Nya, tingsplatser derst. (1640), 29: 213; Fin-
narnes deltagande i nämnden, 29: 213.

Kopparbergs län, länshöfd.-berätt. om dess förvaltn. i kon.
Carl XI:s tid; 31: 204 ff.; 40: 37 ff.; justitiæ-väsendet, 31:
209; 40: 40, 63; poltiväsendet, 31: 222; 40: 72; militien,
31: 209; 40: 42, 64; fattigvården, 31: 207; skolväsendet,

40: 39, 63; hospitaler, 31: 207; 40: 39, 63; skjutsväsendet, 31: 223; 40: 49; städer, 40: 44, 78; kronans räntor o. intrader, 31: 218; 40: 44, 71; skogsvården, 31: 221; 40: 58; flottleder, 31: 220; ved-companiet, 31: 219; 40: 74; ved- o. koltillgång, 31: 219; väg- o. brobyggnader, 31: 224; 40: 49, 77; jordrefning, 40: 66; saltbehof, 31: 225; mått, mål o. vigt, 31: 224; 40: 78; nya grufvors upplettande, 40: 79; landshöfd. tillagnar sig en egen "eeld" i grufvan, 19: 375; antiqviteter, 31: 234.

Koppar-companierna, på 1600-talet, 21: 107, 131, 144; 25: 144, 146; 26: 120, 121, 165, 281, 283, 296; 27: 190; 28: 258; 29: 279, 306; 30: 39; 35: 26, 28, 123, 124, 141, 143; 37: 123, 135, 148, 149, 150, 151, 181; 38: 133, 144, 205, 257, 361.

Kopparhandeln, på 1600-talet, 9: 168; 24: 187, 247, 251, 258, 261, 305, 323, 324; 25: 145, 263; 26: 71, 111, 113, 118, 149, 152, 165, 174, 175, 220, 262, 282, 283, 296; 27: 168, 177, 178, 187, 199, 201; 28: 15, 22, 26, 31, 34, 38; 29: 293, 304, 331, 340; 30: 21, 90, 100; 37: 92, 149, 157; 38: 133, 144, 204, 208; på 1700-talet, 16: 254.

Kopparkanoner, sändas ss. prof t. Holland (1631), 9: 81; öfverföras fr. Tyskl. t. Sverige (1634), 29: 289.

Kopparmyntet, i Sverige på 1630-talet, 24: 260, 262, 264, 286, 306, 325, 344, 384; 25: 142; 26: 174.

Kopparplåt, t. taktäckning, 27: 181, 189.

Kopparpriset, på 1630-talet, 24: 178, 261.

Kopparskatten, under Gustaf II Adolf, 8: 13.

Koppartullen, på 1630-talet, 25: 100; 26: 250, 385.

Kopparverk, i Norge (1633), 27: 180; (1658), 30: 178, 181 ff.

- Koppympningen**, belöningar f. dess befrämjande (1769), 16: 376, 404, 424.
- Kopsta**, Glanshammars s:n i Nerike (1460), 9: 25.
- Korff**, baron, rysk minister, 9: 278, 284, 286.
- Kornhandeln**, i Sverige (1630), 24: 187.
- Korn-Neuburg** (1645), 5: 133.
- Korsberga**, s:n i Wexiö stift, hr Michael kyrkoh. derst. (1523), 17: 174.
- Korsberget**, 40: 302.
- Korsholm**, i Finland, 21: 84; slott o. län upplåtes t. Svante Sture (1504), 19: 22; lagdt t. drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 39: 33.
- Korskyssning**, rysk ceremoni vid afslutande af fördrag, 26: 196; 36: 314, 323, 335, 344; 38: 52.
- Korsmäki**, gård i Finland, 22: 357.
- Korstågen**, (1292), 17: 10; ang. den andel Sverige deri tagit, 12: 28; 18: 206 ff. se vidare **Turkarne**.
- Korsvatn**, Wissefjerda s:n (S. Möre här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1603) 29: 76.
- Korswijksz kelle**, Långaryd s:n (Westbo här., Smål.), rå mot Danm. (1603), 29: 79.
- Korsör**, Svenskarne infalla derst. (1567), 12: 289.
- Koskull** [Koskiel, Koschel], Anders, öfverste (gen.-major, landshöfd. m. m.), 7: 266; 37: 129, 167.
- Kostgård** (1563), ang. räknings hållande deröfver, 27: 61; t. riksdagen i Jönköping (1523), 17: 190; (1600), 19: 375, 376.
- Krabbe**, Tyge, höfvidsman på Sölvesborg (1507), 20: 185; ett af hon. utfärdadt lejdebref, 20: 105; bref t. Svea rikets råd, 20: 106.
- Krafft af Hobenloo**, grefve (1535), 35: 79.

Kraftlig, Johan, 30: 214.

Kraftsiökalf, Markaryd s:n (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 61, 78.

Krakow, öfverste i svensk tjenst, sändes t. churfurst. af Sachsen, 36: 354, 369, 386, 387.

Kranck, Hans, Johan III:s secret., 36: 314, 339; 38: 76.

Krapperup, Gyllenstiernska archives deust., 17: bih.

Krebs (Casper Herman), major vid Östgöta reg:te (1713), 2: 208.

Krembs, 5: 128; eröfradt (1645); 5t 130.

Kretsarne, i Tyskland, orsaken t. de 4 öfres kallande t. Heilbronn (1633), 26: 45; kretsständerna (1635), 35: 161.

Krigsarticular, (1563), 27: 37.

Krigscollegium, instruction f. krigsrådet (1635), 35: 132; redogörelse under drott. Christinaa regering, 33: 185; bref t. landshöfd. Ivar Nielsson, rör. knektehållet (1650), 35: 231 ff; ordning mellan allmogen o. knektarne i Bergslagen o. Dalarne (1650), 35: 236 ff; resolution rör. knektehållet (1652), 35: 241, 243; ledamöter (1645, 50 o. 56) 35: 235, 241, 291, 318; skrivelser: t. K. M:t med Wårnskiölds förslag m. m., 35: 290; ang. Slitehamns befäst. (1656), 35: 314; med Wårnskiölds förslag om Elfsborgs raserande (1657), 35: 340 ff.; ang fästningsverken (1657), 35: 346 ff.; memorial om rikets fästningar (1677) samt K. M:ts resolution deröfver, 35: 433 ff., 441 ff.

Krigsfångar, danske i Sverige (1560-talet), 27: 51, 52, 136; ryske (1711), 27: 328.

Krigsförklaring, af Danm. mot Sverige (1563), 12: 139, 249.

Krigshjelp, (1634), 30: 32; af de 4 öfre kretsarne i Tyskl., 26: 50.

Krigskostnadsersättning, åt Sverige f. deltagandet i 30-åriga

- kriget, 26: 81; 29: 234 ff.; 30: 18; 35: 4; 37: 82, 194,
198, 220, 222, 227, 287, 290; 38: 180, 182, 183, 444 ff.
- Krigsmakten, svenska (1628), 1: 157; (1634), 26: 252 ff.
- Krigsrådet, se Krigscollegium.
- Krigsrätten, (1633), 25: 163.
- Krigssaker, kon. Erik XIV:s instructioner derom (1563—65),
27: 31, 96 ff.
- Krigsstaten, Sveriges på 1630-talet, 32: 250; 33: 12.
- Krim, sändehud fr. czaren derst. t. Sverige (1633), 25: 278;
krimske Tartarer i Ryssl. (1580-talet), 36: 264, 306.
- Kriwitz [Kriwiss, Kriewas], Jakob, handl. i Lübeck, for-
dringsegare hos sv. kronan, 21: 131; 30: 100; 37: 157.
- Krogar, ang. anläggande af såd. f. gästgifveriet (1634), 26:
273, 295.
- Krogsjösbundh, Thorsås s:n (S. Möre här., Smål.), gränsskiln.
mot Danm. (1554, 1603), 29: 57, 76.
- Krogslud, Högsäter s:n, Walbo här. (Dalsland, 1554), 29: 54.
- Krogwads sund, Torp s:n, Walbo här, gränsskiln. mot Danm.,
29: 73.
- Krogxhall, Konga här. (Smål), gränsskiln. mot Danm., 29: 57.
- Krogziöhall, Albo här. (Smål.), gränsskiln. mot Danm. (1554),
29: 60.
- Krokek [Krogeck], 19: 94; klostret, förlänt t. bisk. Måns i
Skara, 22: 319, t. Philip Mårtensson, 22: 333.
- Kronborg, 19: 94.
- Kronhaven, se Crouhaven.
- Kronoberg, i Finland, 24: 27, 30, 31.
- Kronobergs län, landshöfd.-berättelse f. åren 1662—63, 31:
165 ff.; justitiæväsendet, 31: 168, 184; politiväsendet,
31: 171, 189; militien, 31: 170, 187; utskrifningar o. värf-
Reg. till Skand. Handl. 14

ningar, **31**: 173, 188, 195; stad, **31**: 193; handel, **31**: 176, 201; bergverk, **31**: 176, 201; mått, mål o. vikt, **31**: 172; vägbyggnader, **31**: 172, 192; gästgifveri-väsendet, **31**: 194; kronans räntor, **31**: 198; lösdrivare o. tiggare, **31**: 173, 195, 196.

Kronobergs slott, ståthåll. derst., **36**: 15; dess borg rätt (1649), **39**: 315, 320; biskopsgård (1012), **21**: 247; (1507), **20**: 114, 120.

Kronobönder (1566), **24**: 158, 159; deras betungande (1600), **19**: 375.

Kronogods, deras uppkomst, **21**: 248; på 1560-talet, **27**: 141, deras förskingring under drott. Christina, **21**: 210, 212; handl. derom, **21**: 74 ff.; öppet bref derom, **34**: 74 ff; i Lappmarken, **39**: 205.

Kronologiska anteckningar, rör. tilldragelser i nordiska länderna åren 826—1430, **17**: 3 ff.; register öfver Samfundets handl., **20**: bih.; **30**: bih.; **40**: bih.

Kronolägenheter, försålde t. skatte, **16**: 386.

Kronoräntor (1508), **20**: 260; (1634), **26**: 250.

Kronotionde, se Tionde.

Kronman, se Cronman.

Kronstedt, se Cronstedt.

Krose kälde (Korskällan), mellan Mora, Elfdalen o. Herjedalen (1403), **29**: 37.

Krumme, Nils (1507), **20**: 227.

Krumme, Nils (Nilsson), t. Örboholm (o. Gestaberg; härads-höfd. öfver Dal), riksråd o. ståthåll. på Stockholms slott, **3**: 94; **27**: 81; **29**: 54.

Krummedike (1507), **20**: 143, 153.

Krus, landshöfd. i Kopparbergs län (1689), **28**: 258.

Krus, Hans Abraham (frih. t. Verchou m. m.), öfverste

vid Dalregementet; skrifvelse t. K. M:t om reg:tets ökande (1682), 35: 264.

Kruse, Petter, landshöfd. (1641), 29: 225.

Kruse, Siward (Algotsson, t. Elghammar), castellan på Stockholm, sed. ståthållare i Upsala, 3: 31, 84; 21: 22; 27: 12; bref fr. Jöran Persson, 29: 160 ff.; d:o fr. Claes Christerson Horn, 4: 50.

Kruse-namnet, tvist derom (1627), 1: 134.

Krusebjörn, se Crusebjörn.

Krusegiöll, Tingsås s:n, (Konga h., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 59.

Kruskopf, borgmästare, riksdagsfullm. f. Carlstad (1769—70), 16: 365.

Krut, behovet deraf på 1560-talet, 27: 46, 106, 109, 110, 112, 116.

Kråkehöll, Gunnarsjö s:n, Marks här. (Westergötl.), rå mot Danm. (1603), 29: 80.

Kråkeskär, skans vid Färjestaden på Öland; ang. befästningsarbeten derst. på 1650-talet, 35: 289, 330; Wårnskiölds berättelse derom, 35: 343 ff.

Kröger, prost, riksdagsfullm. (1769—70), 16: 237; utvoterar fr. riksdagen, 16: 339, 354.

Kröning, kon. Erik XIII:s, 17: 17; kon. Sigismunds, 1: 62 ff.; drott. Christinas, 20: 313.

Kröpelin, Hans (t. Årstad, Svea rikes råd), höfvidsman på Stockh., 36: 2.

Kröplin, Karl, instruction f. hon. rör. Lappmarken (1606), 39: 217 ff.

Kuddhy, s:n i Östergötl., 22: 359; kyrkoherdar der vid 1500-talets början, 20: 31.

Kufvehall, Thorsås s:n (S. Möre här., Smål.), rå mot Danm. (1603), 29: 76.

Kuleboderyd, i Qvistlingetorp; kronans andel deri bortskänkt (1321), 21: 275.

Kullby, se **Kuddby**.

Kullen, i Skåne, 6: 106.

Kulman, 7: 155.

Kumla kyrka, i Nerike; gåfva dit (1346), 12: 26.

Kungabro [**Kunghro**, **Konungsbroo**], 29: 160; hert. Magnus af Östergötl. död derst. (1595), 10: 45.

Kungsallmänning, i Jemtland (1483), 17: 34, 43.

Kungsberg, kungsgård i Fogdö s:n, tillagd drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208.

Kungsgårdar (1561) 27: 2; ang. rättighet att abalienera såd., 12: 325; ang. såd., som sålts t. skatte, 16: 386.

Kungshamn [**Konungxhamn**], 5: 7.

Kungsholmen, utländska handtverkerier derst. (1718), 21: 369.

Kungsladugården på Gotland (1652), 29: 370, 372.

Kungsringning, efter drott. Maria Eleonora (1655), 40: 25.

Kungs Vallby, 17: 249.

Kungsör [**Kongsör**, **Konungzöör**], Gustaf I:s vistande derst. (1548), 37: 60; Carl XI:s, 5: 288; 10: 106; 27: 322; Carl XII:s (1697 o. 98), 40: 96, 158, 169.

Kurakin, furst, 8: 275, 276; 10: 179, 291, 294.

Kurek (Arvid Fredrik, greve), assessor i Göta hofrätt, 16: 233.

Kurek, Axel (t. Annoila, kon. Sigismunds krigsöfverste i Finland), anklagas vid 1600 års riksd. i Linköp., 19: 295 ff.

Kurek, Gustaf, frih. (t. Lämpilä, herre t. Ollonö m. m.). riksråd, sist lagman i Kalmar, 9: 142.

Kurek, Kerstin (1652), 20: 323.

Kurek, Knut, frih., riksråd, presid. i Svea hofrätt, 9: 142.

- Kurckska släktens genealogi, uppställd af J. Messenius d. ä.,
9: 181.
- Kursell, Claes, bref t. hert. Carl om hans förräderi, 36: 96.
- Kursell, Henrik, 36: 158.
- Kursell, Wolther, 36: 111, 115.
- Kursteen [Kullesten], Hinneryd s:n (Sunnerbo här., Smål.),
rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 62, 78.
- Kurtz [Kurtze], österrikiskt sändebud hos churf. i Sachsen
(1535), 37: 137, 228.
- Küsel, grosshandl., riksdagsfullm. (1769—70), 16: 325.
- Kussa ström, Grimmared s:n (Marks här., Westergötl.), gräns-
skiln. mot Danm. (1554), 29: 67.
- Kusto, slott, 21: 245.
- Kutila, klostergoods i Finland, 22: 358.
- Kutlaby, s:n i Finland, 22: 358.
- Kutsalö, i Finland, 7: 322.
- Kwmægaardh, 19: 83, 85.
- Kyle, Påwel (Claesson, t. Barkestorp, lagman på Öland), 18:
15; 19: 67; 20: 122, 123; bref t. Sten Christiernsson, 20: 37.
- Kyle (t. Frötuna m. m.), öfverste, 29: 289.
- Kyller, ang. utbyte deraf för adelsryttarne mot skinntröjor,
37: 449.
- Kymene-elf, riksgräns mellan Sverige o. Ryssl. (1752), 40: 382.
- Kymenegårds bataljon (1741), 7: 322.
- Kyngegerde, i Halland, se Svarterå.
- Kynow, von, Jacob, 36: 39.
- Kyrko-landbor, bortförlånade fr. kronan på 1540-talet, 22:
345 fl. ff.
- Kyrkiehaffu, gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 56.
- Kyrkklockor, sändas t. Lübeck i afbetalning på rikets skuld
(1532) 39: 89.

Kyrkobalken, i kon. Christophers landslag, 21: 259; i Up-lands-lagen; 21: 251, 255; antages ss. rikets allmänna lag, 21: 259, 261.

Kyrko- och Klostergoods, före kon. Gustaf I, 21: 247 ff.; från Gustaf I t. drott. Christinas tid, 21: 280 ff.; Claud. Örn-
hjelm's berättelse derom, 21: 218, 265 ff.; reduction (1527), 17: 153; (1691) 22: 319, 320, 331, 334, 348, 362, 366, 375, 390, 395, 397.

Kyrkogårdsholmen (sederm. Nya Elfsborg); ang. befästhings-
arbeten derst. på 1650-talet, 35: 277, 281, 282, 286, 289, 327, 364, 365, 407; den projecterade hamnen derst. (1659), 35: 372.

Kyrkolagen, 37: 390.

Kyrkomöte, i Linköping (1148), 17: 4.

Kyrko-ordningen, förhindras af Joh. Matthiæ (1655), 40: 24.

Kyrkor, i Sverige; kon. Gustaf I fordrar hjälp af dem, t. be-
talande af rikets skuld, 13: fl. st.

Kyrkoräntor (1508), 20: 260, 262.

Kyrkotionde, 15: 30; 18: 316 ff.; 19: 407; 22: 119; 33: 130, 136; t. kanikerne i Linköp. (1544), 22: 330; M. Som-
mars bref derom t. allmogen i Strengnäs stift, 14: 29.

Kyrksilfver, uppburet af kon. Gustaf (1543), 17: 49.

Kyssehalla, Sunnerbo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 62.

Kåkenhusen, i Lifland, 32: 162; 36: 379; Jöran Jakobsson
ståthållare derst. (1633), 24: 296.

Kållands härad, i Westergötl., 29: 152; häradshöfd. derst. (1496), 29: 43.

Kållered, s:n (Askims här., Bohuslän), dess gräns mot Danm. (1603), 29: 82.

- Kärpenpäll, stad på Helgöön i Hvita hafvet (1581), 39: 103.
- Kårsshall [Korsesten], Lidhult s:n (Smål.), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 63, 79.
- Kåråker (nu Kårråkra, s:n i Ås här., Westergötl.), förlåning derst., 22: 347.
- Kägleholm, i Ödeby s:n, Nerike, 7: 167; 9: 70; 10: 76; 21: 11.
- Kälajön [Kiolsio], gränsskiln. mot Jemtland (1482), 29: 46.
- Kämnersrätter, borgmästarens rang i städer, der sådana finnas, 15: 177.
- Käplinge-morden (1389), 21: 262.
- Kärnan, torn på Stockholms slott, 5: 11.
- Kättilsten, Kalfs s:n (Kinds här., Westergötl.), rå mot Danm. (1603), 29: 80.
- Kättler, frih., öfverste i österrikisk tjenst, tillfångatagen vid Petershagen (1636), 38: 333.
- Köhler (von, Gustaf Wilhelm), frih. (t. Hvilstad), kapiten, recommendation f. hon. (1731), 37: 438.
- Köllen, von, Hans, salpetersjudare (1565), 27: 111.
- Köller, kapiten (1688), 6: 67.
- Königsberg, sluter sig t. Polen (1635), 35: 82.
- Königsheim (Julius Henrik, förut Claessen), öfverste-lieuten., 17: 277.
- Königsmarck, Elisabeth, grefvinna, 2: 221.
- Königsmarck (Hans Christopher, grefve t. Westervik o. Stegeholm m. m.), general, fältmarskalk-lieuten. m. m., 5: 103, 105, 112; bref t. C. G. Wrangel (1641), 5: 227; d:o fr. Torstensson (1645), 5: 150.
- Königsmarck, Maria Aurora, grefvinna, 2: 221.
- Königsmarck, Otto Wilhelm, grefve (t. Westervik o. Stege-

- holm), general, fältmarskalk, gen.-guvernör m. m., 8: 77; 28. 367—369; bref t. frih. Bonde, 10: 97 ff.
- Königsmarck, Philip**, grefve, gen.-major i chursachsisk tjänst, 2: 221.
- Köpenhamn**, möten derst. (1508), 20: 243; (1513) 24: 2; blokeras af svenska flottan under Gustaf I, 2: 53; bref ang. dess belägring (1658), 4: 269, 274 ff.; ang. upphygande af castellet derst., 35: 404; mss. i dervarande archiv rör Sverige, 8: bih., s. 40 ff.
- Köpenskap**, se Handel.
- Köping [Köpungh]**, s:n på Öland, bisk. Brask vistas derst., 14: 81, 82; kyrkan (1507), 20: 202.
- Körning, Erik Matsson**, (t. Almby, Aspevik o. Norrby), secret. hos Erik XIV o. Johan III, 3: 33; 12: 185, 230.
- Körning, Gabriel**, återfår några gods i Linderyd s:n (1533), 22: 320.

L.

- Laa [Lagha]**, kyrka i Norge (1658), 28: 135 ff.
- Laadhunge** (nu Ledinge), i Knifsta s:n, Upland, 6: 51.
- La Barre**, 11: 43.
- La Barre**, gen.-major i svensk tjänst (1634), 32: 215.
- La Blacque**, fransk kapiten, 11: 115, 118.
- Lackare kelle**, Ryr s:n (Dalstadi), gränsmärke mot Norge (1554), 20: 74.
- Lackeij, Anders**, mycket använd såsom budförare mellan Ax. Oxenstierna o. regeringen, 26: 164; 27: 167; 28: 15; 35: 1, m. fl. st

La Curtt, officer i svensk tjänst, stupar vid Rigas eröfring (1621), 16: 146.

Ladha, gård i Norge (1658), 30: 205.

Ladoga, 36: 317, 325; 38: 53, 58.

Laduby, Ulleråkers här. i Upland, kon. Albrechts gåfvobref på jord dersi., 21: 274.

Længlins lid, nu Finnlierne i Jemtland, 29: 46.

Lag, Ny, föreslagen i Norge (1507), 20: 126; kon. Christophers landslag, 21: 259, 260; ang. dess förbättring (1524), 13: 89; den nya lagen discuterar vid 1731 års riksd., 37: 317 ff. 408.

La Garde, kapiten, 11: 113.

Lagcommissionen, vid 1731 års riksdag, 37: 317 ff.

Lagerberg, Adam Otto, greffe, hofmarskalk, landshöfd. (i Skaraborgs län), 15: 154, 155, 156, 158, 161, 169, 170; 16: 204, 248.

Lagerberg, Carl, frih., riksråd, 23: 185, 269, 297, 302.

Lagerberg, Lars Herman, kvartermästare, 16: 337.

Lagerberg, Sven, frih., sed. greffe, landtmarskalk, riksråd, 7: 284, 287; tacksägelse-deputation t. hon. vid 1731 års riksd., 37: 430, 438; löneförhöjning åt hon., 37: 438.

Lagerbjelke (Axel), frih., riksråd, 16: 220, 226, 228

Lagercrantz, Carl Otto, öfverste vid Elfsborgs regemente, 2: 235; 37: 324, 366, 386, 388, 430; för befäl mot de upproriske Dalkarlarne (1743), 3: 237; sårad dervid, 3: 239; berätt. om dalallmogens inträngande i Stockh., 2: 203 ff.; bref ur arresten (1742), 6: 335; 7: 319 ff.

Lagerkrona, 7: 208.

Lagerkrona (Anders), frih., gen.-adjutant, gen.-major, 9: 135; 34: 437; 37: 352.

Lagerlöf, professor (1696), 9: 261.

- Lagersparre**, hans oriktiga förvaltning af räntekammaren (1731), 37: 354, 389, 425, 436.
- Lagersvärd** (Fredrik, förut Lampa), major, 16: 234, 269, 328.
- Lagerwall**, borgmästare, riksdagsfullm. (1769—70), 16: 295.
- Lagha**, se **Laa**.
- Lagga**, s:n (Långhundra här., Upland), 37: 392.
- Lagläsare**, ang. tillsättning af en såd. för Örebro län, 29: 213.
- Lagmandz dombrutt**, 29: 183.
- Lagmans-räntor**, i Upland (1509), 20: 283.
- Lagmanstillsättning**, i Södermanland, Wermland och Nerike, 12: 201.
- Lagmansting**, på 1560-talet, 27: 26, 27, 91.
- Lagmän**, ang. deras underhåll, 22: 295.
- Lagnitz**, von, **Hans**, svafveltillverkare vid Dannemora (1565), 27: 118.
- Lagnö** (sätesgård i Aspö s:n o. Södermanl.), 7: 10.
- La Grange**, 25: 153.
- Lagsagor**, i Westergötl.; kon. Gustaf I:s bref om deras indelning (1550), 29: 181 ff.; ang. den nya indelningen af Carl XII, 30: 279 ff.
- Lagskipning**, efter Guds lag (1647 o. 55), 39: 299, 306, 308; 40: 28.
- Laholm** [Lageholm], 29: 62; uppbrännes af Svenskarne (1565), 12: 271; stadens beskrifning (1658), 6: 104; befästningsarbeten på 1650-talet, 35: 289, 332; förslag om fästningsverkens rasering (1662) 35: 378, 379.
- Laijden** [Laijdes], i Kegels län o. S. Math. s:n (Laitz? i Estland), såldt t. Svenskar på 1300-talet, 32: 7, 8, 9.
- Laijsby**, i Lappmarken, 39: 203, 217.
- Laitesara**, 39: 109.
- Lambet**, engelsk general, 28: 219.

- Lambetresk**, gränsskiln. mellan Sverige o. Ryssland (1590), 39: 108.
- Lampa**, bryggareällderman i Stockh. (1731), 37: 352.
- Landbodalern**, en kronans ränta i Bohus län, 31: 416.
- Landerdelldortiorn** [Landelekärn], en liten sjö mellan Wåmhus o. Herjedalen, 29: 37.
- Landgilde**, en kronans ränta, 26: 250; 29: 149, 152.
- Landgren**, borgmästare, riksdagsfullm. (1769—70) 16: 236.
- Landre**, Sigurd, 12: 42.
- Landsdown**, lord, 10: 234.
- Landsbjelpen**, på 1630-talet, 25: 263; 26: 251; 30: 32; (1731), 37: 344.
- Landshut**, intaget af Svenskarne (1634), 33: 52.
- Landshöfdingarne**, drott. Christinas förmyndare-regerings skrifvelse t. dem, 29: 217 ff.
- Landshöfdinge-berättelser**, 30: 120, 145, 156, 225; 31: 1 ff.; 40: 37 ff., 61 ff.
- **dömens delning**, 21: 208; stat, 35: 145.
- **lön** (1718), 19: 413, 421.
- Landssjö**, frälseegendom i Kimsta s:n, Östergötl., 37: 393.
- Landskapslagar**, Sveriges gamla, 16: 102.
- Landskeidh** [-skedt], Ivar, t. Steinnach, sändeb. t. hert. Carl fr. hans svärfar (1579), 12: 235, 238.
- Landskrona stad**, stapel o. nederlag (1661—62), 32: 296, 305; flottan dit förlagd (1662), 31: 350; hamn, 35: 383, 388; befestning på 1600-talet, 35: 380, 382, 451, 456, 459.
- Landskrona**, fästning, anlagd i Ingermanland 1300, förstörd af Ryssarne följ. året, 17: 10.
- Landskyrkor**, gods dithörande, 21: 249.
- Landsköp**, i Westerbotten; kon. Gustaf I:s bref derom, 17: 52 ff.

- Landsskrå** [Lanzskra], ang. gränsbestämmelser mellan Jemtl. o. Herjedalen, **17: 29, 33, 35; 29: 48, 50; Medelpads** (1489), **29: 51.**
- Landsskyld**, i Norge, **30: 189.**
- Landsting**, i Dalarne (1506), **20: 52, 70, 74; (1743) 1: 212;**
i Wexiö (1507) **20: 122, 295; på Åland (1507) 20: 137;**
i Skara (1542) **29: 116; i Lund (1525) 14: 47; i Nylö-**
döse (1587), 21: 12.
- Landsvägarne**, på 1630-talet, **26: 272, 295.**
- Landthushållningen**, **30: 346; betänkande om dess förbät-**
rande vid 1731 års riksd., 37: 381.
- Landtmarskalksstaf**, af silfver, skänkes af grefve Arvid Horn
t. adeln (1731), **37: 295, 332.**
- Landtmarskalksval** (1726), **21: 403; (1731), 37: 294, 295,**
331.
- Landtmätare**, ang. förbättring i deras löner (1731), **37: 428;**
på Gotland under kon. Carl XI, **5: 294, — se vidare Jord-**
refning, Reefkarlar.
- Landtogsgården**, **22: 296; 25: 17.**
- Land-to-Rügen**, se **Rügen.**
- Landträkenskapernas förenkling**, **37: 412.**
- Landzberg**, förstördt (1634), **30: 108.**
- Lang** (Johan), adlad von Lang, introd. på riddarhuset (1727),
34: 423; duellerar med major Hedersköld, 34: 412.
- Langawatnsbotten**, Werml., gränsskiln. mot Norge (1554),
29: 75.
- Langclius**, se **Bildensköld.**
- Langenow**, Simon, **30: 12.**
- Langesijde siöö**, Långasjö s:n (Konga här., Smål.), gräns-
skiln. mot Danm. (1554, 1603), **29: 57, 76.**
- Lange**, Gouerth, **39: 20.**

Langman (Anton Magnus), major, recommenderas t. befordran, **37: 348, 365.**

Lanmari, fransk ambassadör i Sverige (1741—42), **6: 330; 26: 334.**

Lanobasierfue, träsk i närh. af Hvita hafvet, **38: 108.**

Lantingshausen, Jakob Albrecht, frih., öfverståthållare m. m., **16: 357; död o. begrafning, 16: 361, 363.**

Lappefarare (1424), deras rättigheter, **29: 26 ff.**

Lappestrand, i Finland (1638), **31: 438.**

Lappfogdar, **39: 99.**

Lappmarken, ang. christendomens införande derst. (1419), **29: 25; Ryssarnes handel derst. på 1500-talet, 39: 101, 102, 103, 110, 111; deras "begärelse" t. Lappm. (1590), 39: 115, 116; af dem derst. anlagda städer, 39: 116; Birkarlar derst., 39: 150; Engelsmännens fiske vid kusterna på 1500-talet, 39: 158; skjutsväsendet, 39: 131, 134, 141; inre tillstånd vid slutet af 16:de århundr., 39: 98 ff.; åtgärder för Guds ords förkunnande, 39: 162; kyrkors uppbyggande, ditsändande af prester, 39: 162, 175, 187, 189, 208, 220, 247; lagskipning (1599), 39: 162; perlfiske i elfvarne, 39: 177; nybyggen (1603), 39: 177; tillsättande af länsmän o. upptagande af skatt af Norrmännuen derst., 39: 178; lappgossar skickas t. Upsala skola (1606), 39: 206; kronogods derst. (1606), 39: 205; socknarnes reglering, 39: 222; presternes löner, 39: 223, 251; ang. elgars fällande, 39: 227, 255; fisket i elfvarne, 39: 227, 228, 257, 260; marknadsplatser, 39: 252 ff.; tullnärer, 39: 255; befallningsmän (1607), 39: 261; svenskt mått, mål o. vigt anbefallas (1604), 39: 183; silfverberg (1635), **35: 140; landshöfd.-berätt. (1670), 31: 309 ff.; handl. om Lappm. f. 14:de o.****

- 15:de århundr., 29: 16 ff.; uppgifter om Torneå o. Kemi län (1593), 39: 117.
- Lappskatten (1498), 29: 34; (1581), 39: 100; (1603—6), 39: 170, 173, 184, 202, 208, 217, 231 ff.; 253 ff., 258 ff.
- Larens, kapiten, 36: 260.
- Larf (s:n i Laske här., Westergötl.), hr Hockon prest derst. (1542), 29: 149; Nils Boije derst., 4: 95.
- Lars Jacupsenn, t. Halleåss, 21: 10.
- Lars Karlsson, riddare, Svea rikets råd (1346), 12: 35.
- Lars Månsson, fältsecret., 5: 102, 111.
- Lars, mästare, i Stockh. (1565), 27: 84.
- Lars Organist, bref fr. kon. Gustaf I, 34: 90.
- Lars Siggeson, se Sparre.
- Lars Thorbjörnsson, taleman f. bondeståndet vid 1769—70 års riksd., 16: 341. 342.
- Lars Torson (Ollonberg? 1575), 36: 143.
- Lascy, rysk fältmarskalk (1741), 4: 330.
- Lasdrop, bankir i Hamburg, 2: 221.
- Laske härad, häradshöfd. derst. (1496), 29: 43.
- Lasse Jacobsson, erh. skattefrihet på Aleby (1568), 19: 186.
- Lasse Jespersson, se Cruus.
- Lasse Jonsson (Ållonskiöld?), svensk adelsman, anförare för Danskarne vid ett infall i Östergötl. (1567), 12: 154.
- Lasse Jörensson, 36: 197.
- Lasse Karlsson, lagman i Helsingland (1413), 29: 49.
- Lasse Lucusson, Erik XIV:s kammarsven, 12: 97.
- Lasse Rasmusson (1576), 15: 66.
- Lastpenningar, 9: 216.
- Latinus de Massiis Romanus (1526), 16: 56.
- Laubespine, 11: 21, 32 ff.
- Lauenburg, kon. Casimirs bref ang. dess undanhållande fr.

- Carl Knutsson, 36: 48; rådets i Danzig bref ang. dess pantförskrifning t. Carl Knutsson, 36: 76.
- Laurelius, Olof, bisk. i Westerås, 9: 94; skrifvelse t. stiftets presterskap (1654), 40: 1.
- Laurencius, bisk. i Linköp., död (1258), 17: 8.
- Laurens Ödhinsson, 9: 23.
- Laurentius Andreæ, archidiaconus i Strengnäs, sed. Gustaf Is canceller; bref t. munkarne i Wadstena (1524), 17: 205 ff.; præsiderar vid mötet i Örebro (1529), 21: 322.
- Laurentius [Larens] Nilsson, process med bisk. Brask, 16: 58, 83, 86.
- Laurentius Petri Gothus, erkebisk. efter L. Petri Nericus. 12: 199.
- Laurentius Petri Nericus, erkebisk. i Upsala, 3: 31; 12: 166, 187, 199; sändebud t. Ryssland (1556), 12: 94; hans m. fl:s betänkande om kon. Erik XIV:s afdagatagande, 4: 235 ff.
- Laurenz, kyrkoh., 9: 23.
- Laurenza, prest i Kil (Werml.), 12: 80.
- Lauris Matzon, häradshöfd. i Westergötl. (1542), 29: 116, 147.
- Lauterek, pfalzgreffen af (1635), 35: 65.
- La Vallé, architect, 31: 8 ff., 37.
- Laxefjord, 39: 174, 180.
- Leal, i Lifland, intages af Svenskarne (1581), 11: 163; 36: 291.
- Leba [Leben], 36: 28, 30, 32.
- Le Baleur, köpman i Dieppe, 11: 214.
- Lecktsigiöll, Sunnerbo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 62, 78.
- Leckö (slott på Kållandsö i Wenern), 8: 83, 87, 89; 21: 245; 22: 344, 402; höfvidsman derst. (1541), 29: 84; förläning af kyrkogods i dess län (1548), 22: 346, 347.

- Lederne, i Solna s:n, vederkände af två Danskar, 21: 339.
- Ledhe (Norge), gåfva dit (1347), 12: 48.
- Leehusen, von, Hans (1565), 27: 116, 137.
- Leehusens regemente (1631), 25: 115.
- Leerbotnen, en fjord i Finnmarken, 39: 171.
- Leergiöll, Kinnevalds här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 59.
- Leerwåg, gård i Norge, 30: 205.
- Leer, i Lifland, intages af Svenskarne (1563), 12: 256.
- Leffler [Löffler], d:r, svenskt sändebud i Paris (1636), 35: 71; 37: 205; 38: 124, 130.
- Legdewerme, Thorsås s:n (S. Møre här., Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 57.
- Lejd, för missdådare (1675), 31: 402.
- Lejdebrief, f. Carl Knutsson, 36: 5; f. danska sändebud t. Sverige (1505), 19: 75; f. Sveriges rikets råd af Danm. rikets råd (1506), 19: 125, 127; af kon. Hans f. fyra riksråd, (1505), 19: 103, 104; tyske kejsarens f. hert. Carl (1578), 12: 219; kon:s af Danm. f. dens. (s. å.), 12: 234; Erik XIV:s f. kon:s i Frankrike legat (1515), 11: 346.
- Leijon, Hans Björnsson (t. Läpas o. Gammelgård), skickas t. Polen (1569), 12: 17.
- Leijonanckar (Fredrik Wilhelm), kapiten (slutl. contre-amiral), 16: 229, 414.
- Leijonberg (Johan, förut Barchman), envoyé t. England, slutl. frih., 8: 78, 83, 84.
- Leijonerona (Johan), förut Holm, drott. Christinas hofskräddare, 9: 150.
- Leijoucrona (Christopher), svensk envoyé i England, 10: 213.
- Leijonhufvud, Abraham (Gustafson), frih., landshöfd. (sist presid. i Göta hofsrätt); bref fr. Carl XI:s förmyndare-

regering rör. en kanal mellan Wenern o. Hjelmaren, 24: 399, 400.

Leijonhufvud (Lewenhaupt), Axel Stensson, grefve (t. Raseborg m. m.), Svea rikets råd, ståthållare öfver Westergötl., 8: 19; 19: 209 ff.

Leijonhufvud (Lewenhaupt), Carl (Mauritz), grefve (t. Raseborg o. Falkenstein, general, riksråd, fältmarskalk m. m.), 31: 197.

Leijonhufvud, Ebba, se Lilliehöök.

Leijonhufvud, Erik Abrahamsson (t. Ekeberg o. Loholm), höfvidsman på Örebro (sed. riksråd o. riksmarsk), 24: 153 ff.

Leijonhufvud, Erik (Gustafsson, "den Starke" kallad, frih. t. Ekeberg o. Ådö), öfverste, 31: 337.

Leijonhufvud, Gustaf (Eriksson, frih. t. Ekeberg m. m.), landshöfd. i Örebro; regeringens bref t. hon. (1640), 29: 213.

Leijonhufvud (Lewenhaupt), Gustaf (Adolf, grefve t. Raseborg o. Falkenstein, riksråd), fältmarskalk, 40: 26.

Leijonhufvud (Lewenhaupt), Johan Casimir, grefve (t. Raseborg o. Falkenstein), rikskammarråd, gen.-guvernör m. m., 2: 160; 8: 19; 29: 352; 30: 63.

Leijonhufvud, Mauritz Stensson, grefve (t. Raseborg), riksråd, sist riksdrots; bref fr. Johan III, 9: 75 ff.

Leijonhufvud, Märta Eriksdotter, g. m. riksmarsken, grefve Svante Sture, 3: 48; bref fr. henne, 4: 135, 143, 146, 147; en hennes egenhändig minnessedel, 4: 226; bref fr. hert. Johan, 4: 171, 174; kon. Johan III:s försvarelsebref t. henne, 4: 210; bref t. hert. Johan, 4: 212.

Leijonhufvud (Lewenhaupt), Sten Axelsson, grefve t. Raseborg m. m., kammarråd; 8: 19; bortgifter sin dotter med en katolik, 29: 352; 30: 61, 63.

- Leijonhufvud Sten Eriksson**, greve (t. Gräfsnäs); riksråd, öfverste-kammarherre, 3: 22, 29; 12: 164; sändebud t. Ryssland (1556), 12: 94, t. England (1558), 12: 96; bref fr. kon. Gustaf I, 1: 43; — t. Göran Norman, 3: 10; — t. Botvid Larsson o. Clemet Hausson, 3: 12; död, 3: 64; 4: 158.
- Leijonhufvud** (1761), 13: 179.
- Leijonmarck** (Gustaf Adolf), secret. (sist vice presid. i bergs-collegium), 16: 414.
- Leijonmarck** (Pehr), ryttmästare, 16: 234.
- Leijonmarck** (Sven, förut Agricola, Åkerman o. Åkermarck, t. Finsta), vice presid. i Åbo hofrätt o. titulerad landshöfd., 7: 214, 227, 221; 21: 280; 28: 261; memorial om ny regent under kon:s frånvaro (1714), 28: 331 ff.
- Leijonmarck** (Sven Johan), secret. i kammar-coll., 37: 453.
- Leijonsköld**, Mårten Augustinsson, kamererare (sed. kammarråd o. directör i gen.-commerc-coll.), 25: 267; reser med depecher mellan A. Oxenstierna o. regeringen, 26: 44, 77, 78, 108, 131, 158; 27: 167.
- Leijonsparre** (Paul Ludvig, förut Landberg), general-quartmästare, 2: 141.
- Lejonkloo** (Anders, förut Barckman), envoyé, 40: 111.
- Lejonstedt** (Anders, förut Volimhaus), frih., sed. greve, riksråd o. president, 7: 256.
- Lejonstedt** (Carl Jakob), greve, kammarherre, 6: 315.
- Lejonstedt**, Olof (t. Skarpneck), greve, assessor, 34: 301.
- Lekenäs**, vid Titistjorden i Finnmarken, förhandl. derst. mellan svenske o. danske commissarier ang. lappskatten (1607), 39: 236.
- Le Maine**, Johan (1581), 11, 139.
- Le Maire**, fransk minister (1743), 9: 279.

- Lemberg, borgmästare, begär löneförhöjning, 37: 430.
- Lemgow, Österrikarne slagne derst. (1636), 38: 373.
- Lemi Jochi, elf i Finnmarken, 39: 246.
- Lemmes, Henrik, 21: 104.
- Lemnius, Wilhelm, kon. Erik XIV:s läkare, 3: 55 ; falsk an-
giffvare, 12: 283.
- Lempke, tillbjuder sig leverera ett kompani ryttare, 25: 103.
- Lemsele, i Lifland, intages af Svenskarne (1563), 12: 256.
- Lenna (nu Kongslena i Kongslena s:n, Westergötl.); slag derst.
mellan Sverker d. y. o. Erik Knutsson (1208), 17: 6; Thor-
kel Knutsson gripes derst. (1306), 17: 11; biskopens i Lin-
köp. gård derst. (1525), 18: 294.
- Lenartt, "Sölffköper", 27: 142, 143, 145.
- Lenæus, Jacobus, erkebisk. i Upsala, 5: 223; 24: 391 ff.;
bref fr. Joh. Loccenius, 9: 237.
- Lenck, 8: 214, 261; 10: 373, 382.
- Lenman [Lenneman], 7: 237; ang. levererande af örlogs-
skepp (1731), 37: 379.
- Lenngren, kyrkoherde (1761), 15: 135, 138.
- Lentzen, bryggan derst. förstöres (1635), 37: 129.
- Leo X, påfve, bref t. bisk Brask, 17: 104.
- Leonardus, m:r, plebanus i Wilna, polskt sändeb. t. Sverige
(1506), 20: 11, 233.
- Le Prieur, Jacques, köpman i Dieppe, 11: 108, 118.
- Lerdalen, Sundals här. (Dalsland), gränsmärke mot Norge
(1554), 29: 73.
- Lerryån, Ryr s:n, Sundals här. (Dalsland), gränsskieln. mot
Norge (1554), 29: 74.
- Lescher, major, 31: 359.
- Lesslie [Lessle], Alexander, fältmarskalk, 7: 122; 36: 387;
37: 98; 38: 174, 190, 231, 239, 292, 301, 333, 373

393, 397, 413; sändes t. Pommern, 36: 390; erhåller öfverbefälet i Westfalen efter Kniphausen, 38: 196, 264; segrar vid Petershagen, 38: 333.

Lesslie, öfverste i svensk tjänst, 34: 105.

Lesslie, öfverste i österrikisk tjänst, 5: 132.

Lethoor, Louis de Geers ombud i Sverige (1634), 28: 34.

Lettmat, öfverste, stupar i slaget vid Jankow, 5: 127.

Letztstighenn, väg mellan Örebro o. Gullspång (1565), 27: 103.

Leutmar, von, brandenburgskt sändeb. i Sverige (1633, 1641), 17: 247; 21: 71.

Leutmeriz, i Böhmen; möte derst. med de kejserlige (1633), 25: 242, 246, 270.

Lentrum, baron, 8: 196.

Lewenhaupt (Leijonhufvud), Adam Ludvig, greve (t. Falkenstein), general, riksråd m. m., 7: 208.

Lewenhaupt [Leijonhaupt], Axel Johan (greve t. Ed), vice amiral m. m. 7: 219, 220; 25: 316.

Lewenhaupt, Carl Gustaf, greve (t. Öfvedskloster o. Winäs, slutl. geheimeråd o. gen.-lieuten. i sachsisk tjänst), 2: 222; 40: 119, 166.

Lewenhaupt, Charles Emil, greve (t. Öfvedskloster o. Winäs), general, 6: 316; 7: 259; 37: 305, 326, 434; adeln föreslår åt hon. en penningegåfva (1731), 37: 432; handl. ang. hon. 2: 219 ff.; 3: 253 ff.; karakteristik, 4: 327.

Lewenhaupt, Charles Emil, greve (t. Winäs, öfver-adjutant, sed. general), landtmarskalk, 16: 337, 422.

Lewenhaupt, Gustaf Fredrik, greve (t. Falkenstein), öfverste, 7: 219.

Lewenhaupt, Johan Casimir, se Leijonhufvud.

Lewenhaupt, Ludvig Wierich, greve (t. Raseborg o. Falkenstein), general, riksråd, 9: 148.

Lhedhing, en utskyld i Norge (1658), 30: 189.

L'Homel, 25: 153.

Licenter, Sveriges (1638—52), 21: 75 ff.; på metaller t. betalande af L. de Geers fordran (1645), 13: 275; i Sveriges tyska provinser på 1630-talet, 17: 246; 24: 224, 251, 272, 318, 329, 334, 335, 372; 26: 71, 73, 88 ff., 151, 161 ff., 268, 294; 27: 161 ff.; 29: 286, 294; 35: 81, 82; 37: 95, 98, 135, 178; 38: 364, 459; i Estland o. Lifland, 30: 64 ff., 109 ff.; 32: 242, 287; 34: 34, 38; 37: 135, 206; 38: 360, 364, 386, 459; i Narwa o. Nyen (1662), 31: 513, 529.

Licent-taxor, i Lifland o. Pommern (1661—62), 32: 291.

Lichatzeff, Terenteij Gregorieffsen, 36: 136, 137.

Lichtenfels, Henricus, Christian II:s sångare; bref fr. Laur. Werman (1518), 32: 58.

Lidköping, borgmästare derst. (1542), 29: 140.

Lidnaltzflote, gräns mot Herjedalen (1403), 29: 37.

Liebstorf, von, Jochim, krigsfiscal i Finland, 31: 467.

Liedbeck, prof., befrämjar silkesodling i Finland (1761), 15: 166.

Liewen, rysk general (1742), 7: 326.

Liewen, von, Hans Henrik, gen., frih., sist grefve o. riksråd, 4: 285; sändes t. Carl XII i Turkiet, 7: 226; bref fr. kon. Carl, 10: 111.

Liewen, von, Hans Henrik, d. y., grefve, general, riksråd, m. m., 16: 387; 23: 170; skickas med hemligt uppdrag t. Petersburg (1741), 6: 322; bref fr. grefve von Höpken (1765), 4: 343.

Lifdrabanter, Carl XII:s, 8: 31.

Lifdragonregementet (1718), 19: 416, 420.

Lifgarde, drottningens (1653), 22: 302.

- Lifgeding**, drott. Catharina Stenbocks, 14: 207; Marias af Pfalz, 12: 233, 236: 237; enkedrott. Maria Eleonoras, 21: 68 ff.; 26: 207, 209, 281, 299, 311; 27: 193; drott. Christinas, 24: 257, 323.
- Lifland**, 9: 45; 11: 227; 35: 3; 5; 36: 141, 328; gottländske köpmäns privilegier derst. i 13:de o. 14:de seclerna, 29: 1 ff.; Tyska Orden derst. o. dess härmästare, 20: 277; 29: 8; 32: 18, 19; adeln derst. (1558), 12: 101; hert. Magnus, Fredrik II:s i Danm. broder, kallar sig kon. af Lifland, 12: 177, 178; Dantzais bref rör. dets., 11: 57, 61, 67, 73 ff.; rör. franska planer derpå, 11: 82; krigsväsendet derst. (1579), 36: 191, 198, 204, 218, 223; intages af Svenskarne (1626), 1: 89; styrelsen derst. (1633), 25: 289; 26: 188; 32: 154, 169, 215; hofrätten i Dorpat, 26: 187; akademien derst., 26: 187; fästningar och garnisoner (1634), 30: 104; fältstaten på 1630-talet, 35: 83, 91, 106; befästningar, 36: 308; inspecteras af Wärnskiöld på 1650-talet, 35: 279; afkastning af adliga godsens derst. under Carl XI:s tid, 8: 90.
- Lifregementet**, rör. dess rusthållare (1731), 37: 321; tyska (1718), 19: 416, 419, 420.
- Lifrustkammaren** (1634), 26: 228, 289.
- Lifstraff**, se **Straff**.
- Lifztidz-Städian**, en kronans ränta i Bohus län (1660-talet), 31: 417.
- Ligan**, katholska, på 1600-talet, 25: 34; 36: 381.
- Lijmporten**, i Reval 1577), 36: 146.
- Liljebjelke** (1761), 15: 179.
- Liljehorn** (Pehr), lieuten. (sed. vice landtmarskalk, contre-amiral m. m.), 15: 116.
- Lilla Tullen**, 26: 250, 263, 267.

Lillebiördall [Biördaleklint], Grimmered s:n (Marks här., Westergötl.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 68, 81.

Lille Hackewick, i Lappmarken, 39: 137.

Lille Jakob, 14: 28, 46, 74.

Lille, Joen Pärsson, befallningsman i Sotholms här., 35: 425.

Lille kirke, se Lillkyrka.

Lille åen, Konga här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 58.

Lillie, Axel Gustafsson, greffe (t. Lilljenborg m. m.), fältmarskalk, gen.-guvernör i Lifland, 7: 152, 154; 28: 357; 29: 288, 297; 35: 323; 36: 377; 38: 163.

Lillie, Bengt Gregersson, (t. Tyresjö, Lagnö o. Höfrene, vapnare, riksråd), förläningar t. hon., 18: 187.

Lillie (Erik Johan), amiral, stupar, 10: 203.

Lillie, Knut Andersson, t. Ökna o. Norrnäs, riksråd m. m., 2: 57; förläningsbref på en gård i Juleta s:n, 17: 225.

Lillie, Knut Knutsson, t. Ökna o. Hendelö, riddare, riksråd, ståthållare m. m., 12: 124, 213; sändehud t. Ryssland (1556), 12: 94; bref fr. Gustaf I, 9: 31, 33, 35; ett qvitto af dens., 17: 226; förläningsbref på häradshöfd.-dömet i Oppunda, 17: 227; d:o på Floda s:n i Södermanl., 17: 230; ståthåll. i hert. Carls furstendöme, 12: 213.

Lillie, Mathias, se Mathias Gregorii.

Lillie [Lille], Sven Jönsson, t. Hofgrena, kon. Joh. III:s hofjunkare, 21: 10.

Lilliecreutz (Carl Axel), secret. i Göta hofrätt, 37: 448.

Lilliecrona (Gustaf, t. Lilljendal, Hallesta o. Löfstaholm), resident i Danm. (sed. landshöfd., presid. m. m.), 8: 83; 35: 405.

- Lilliegren, Simon**, lagman, **37: 339**; föreslagen att baroniseras (1726), **34: 421**.
- Lilliehöök, Anders** (Johansson, frih. t. Nerpis, herre t. Hendelö, sist landshöfd.), **9: 104**.
- Lilliehöök, Anders Persson**, t. Fårdala, (riksråd, senare befallningsman öfver Kalmar slott o. län); föres fången t. Gotland, **12: 144**.
- Lilliehöök (Bengt, t. Grimstorp m. m.)**, öfverste (sist landshöfd.), **35: 322**.
- Lilliehöök, Ebba**, grefvinna (t. Raseborg), dotter af Måns Bryntesson, och g. m. Sten Eriksson Leijonhufvud, **3: 23; 21: 10**; bref fr. hertiginnan Elisabeth af Mecklenburg, **9: 67**.
- Lilliehöök, Esbjörn Persson** (t. Mem), ståthåll. öfver hert. Carls furstendöme, **12: 234**.
- Lilliehöök, Jakobina**, **37: 338**.
- Lilliehöök, Johan** (t. Fårdala), general, rikstygmästare m. m., **32: 156, 157, 159, 215, 232**.
- Lilliehöök, Margareta**, **37: 428**.
- Lilliehöök (Nils, t. Claestorp, m. m.)**, öfverste-lieuten., **6: 178**.
- Lilliehöök, Nils Andersson**, t. Fårdala (ståthåll. på Elfsborg, sed. kammarråd, riksråd), **21: 10**.
- Lilliehöök, Måns Bryntesson** (t. Gråfsnäs o. Lurwa), befallningsman på Elfsborg, riddare, riksråd, **18: 342**; bref t. hon., **23: 61, 64**.
- Lilliemarck, Johan** (förut Stigzelius), assessor i Svea hof-rätt, senare hofrättsråd, **7: 188**; hans enka (1731), **37: 392**.
- Lillienberg (Johan Georg, t. Toftenäs, frih. o. grefve)**, presid., **15: 175**.
- Lillienstedt, Johan**, förut Paulin, frih. o. grefve, riksråd, presid., sändebud t. Hamburg (1709), plenipot. t. Åland (1719), **17: 328; 21: 374, 377, 394; 34: 280**.

- Lilliequist, Anders Nilsson (t. Björkeby o. Låstad), krigs-kamererare, skall frånträda Fålöknas gård, 31: 150.
- Lillieroth (Nils, frih., förut Eosander, envoyé, sist kongl. råd, canceller för akademien i Pernau), 40: 89 fl. fl.
- Lilliesparre, Bengt Abiörnsson, vapnare, riksråd, häradshöfd. i Lysings här., sed. lagman i Tiohärad (kallas af Stiernman Hård, o. i Sv. Ad. ättartafl. Hård af Segerstad), 19: 130, 137, 142, 143, 145.
- Lilliesparre, Göstaf, fänrik vid hert. Carl Philips reg:te, stupar i Lifland (1621), 16: 148.
- Lilliesparre, Johan, commendant i Wismar (1637), 7: 137.
- Lilliesparre, Anders, (cancellist i riksarchivet, sist titul. kam-marråd), 37: 428.
- Lilliestierna (Carl), assessor i Åbo hofrätt (titul. lagman), 34: 158; 37: 299, 325, 329, 332, 349, 395, 415; erhåller rätt att bära galon på hatten, 37: 488.
- Lilliesträle (Joachim Wilhelm, förut Bröms), justitiæ-cancell-ler, 16: 277.
- Lillieström, Johannes, förut Nicodemi, kongl. secret., gen.-commissarie o. director i Preussen, 1: 165; 24: 197, 199, 359; 26: 72; 27: 161; 29: 236; 30: 81; 32: 178, 214, 218, 232; 38: 157, 212, 252; Gustaf II Adolfs instruction f. hon., 26: 150; recommenderas t. statssecreterare-syssla (1635), 37: 162, 163; (1636), 38: 312; budbärare mellan Oxenstierna o. regeringen, 38: 253, 258, 282, 311, 315.
- Lillieswerd, Carl Julius, tullfiscal, 16: 233.
- Lillkyrka [Lille kirke], (i Upland), 19: 119.
- Lillöö, djurgården, som derunder legat, 14: 223.
- Limburch, von, Balsar, svensk officer, stupar vid Rigas in-tagande (1621), 16: 146.

- Lindblom**, prost, riksdagsfullm. vid 1769—70 årens riksd., 16: 287.
- Lindcreutz, Albreeht**, förut **Lindberg**, landshöfd., presid., 1: 212; 15: 279; deputerad t. den upproriska Dal-allmogen (1743), 3: 234.
- Linde, von der, Erik**, förut **Erik Larsson**, handelsm. i Stockh., kongl. commissarie o. gen.-factor i Holland m. m., slutt. kam-marråd; ang. hans befattning med kronans kopparförsäljning m. m., 9: 171; 26: 290; 27: 179, 180; 28: 5, 15, 18, 22; 29: 293, 304 ff., 331; 30: 21, 22; 35: 26, 28, 29, 90; 37: 92, 165, 188, 192, 219; reser t. Amsterdam för att der bilda en koppar-compani, 35: 143, 163, 164, 165; 37: 148; vaxeltransactioner f. arméens underhåll i Preussen, 35: 82; underhandlare i Amsterdam, 36: 364; försträckningar t. kronan, 37: 154; 38: 132, 144, 204, 211; död 38: 208.
- Linde, von der, Erik**, frih., landshöfd. i Åbo o. Björneborgs län; berätt. f. år 1662, 31: 452.
- Linde, von der, Lorentz**, frih., gen.-major, riksråd m. m., 27: 247, 277, 282, 286, 302, 304; blir "capiten-major" öfver drottningens lifgarde, 28: 302.
- Lindebergh, Hieronymus**, öfverste-lieuten. (commandant i Helsingborg, sist landshöfd. i Skåne), 31: 336.
- Lindeman, Erik**, se **Lindsköld**.
- Lindenou, Otto**, t. Børreby, 6: 119.
- Linderås** (s:n i N. Wedbo här., Smål.), bisk. Gottschalk mördad i kyrkan derst. (1874), 31: 267.
- Lindeström, Femsjö** s:n (Sannerbo här., Smål.), rå mot Dann. (1554), 29: 65.
- Lindesåån (Linde)**, stad i Westmanl.; drott. Christina's privilegier, 21: 208.

- Lindhjelm (Anders Grellson, t. Fogelstad o. Ladvik, förut Lindeberg)**, kammarråd (senare frih. o. landshöfd.), 6: 67, 68.
- Lindhjelm, Simon**, förut Paulin, assessor, introd. på riddarhuset, 34: 422.
- Lindroth**, prost, riksdagsman (1769—70), 16: 294, 299, 305, 314.
- Lindsköld, Erik**, förut Lindeman, secret., sed. kongl. råd, frih., greffe m. m., 7: 198; 8: 15; bref f. kongl. rådet Nils Bjelke, 10: 105, 109; acter rör. hon. m. m., 8: 45; död, 6: 76.
- Lindöo [Alinö Lindö]**, (i Westmanl.), 7: 36; 22: 359.
- Lingen, von (Reinhold Johan)**, öfverste (sed. general, landshöfd., frih.), 2: 206, 257; 26: 336.
- Lingfelt**, major, 2: 285.
- Linköping [Lincopung, Linckoping]**, kyrkomöte, 17: 4; gåfva t. kyrkobygnaden (1346), 12: 21; præbenda Sigfridi, 22: 323; nychorens gods, 22: 323; domkyrkogods, 21: 274; Gustaf I:s confirmation på domkyrkans privilegier, 17: 170, 174; decanetet, 17: 176; biskopstionde, 13: 49; riksrådet derst. församladt 1507, 20: 95; bref fr. rikets råd t. electus o. domcap. (1504?), 19: 68; fr. Svante Sture t. domcap., 20: 33; fr. Sten Sture d. y. t. horgmästare o. råd, 24: 109; uppbrännes af borgarne vid Danskarnes annalkande (1566, 67), 12: 286; 21: 27; brännes af Danskarne (1567), 17: 60; fogde på "Linköpingshus" (1591), 9: 72; riksdagen (1600), 19: 193, 211, 241 m. fl.; förteckn. på handl. i bibliotheket, 25 o. 26, bihangen.
- Linné, von, Carl**, bref t. archiatern Bäck, 8: 302, 303.
- Linnerhjelm (Jonas)**, hofrättsråd, 16: 277, 278, 336, 361.
- Linnerius (Jonas Petri, adlad Linnerhjelm)**, professor, sed. bisk., 9: 261.

- Linneryd**, s:n (i Konga här., Smål.), 22: 320.
- Linroth**, Claes Gustaf, kammarherre, 16: 336.
- Lionga**, se **Ljunga**.
- Lippe**, d:r, danskt sändebud hos churf. af Sachsen (1636), 38: 151.
- List**, Fredrik (1633), 25: 243.
- Lith**, s:n i Jemtland; tvist om rågången med Aspås s:n (1316), 17: 26.
- Lithman**, Carl, d:r (sist biskop i Strengnäs), 5: 223.
- Lithman**, Jakob, föreslås t. borgmästare i Örebro (1640), 29: 216.
- Littleton**, engelsk schonthynacht, 10: 301.
- Liturgien**, Johan III:s, 12: 208, 209; 19: 338, 351; försök att införa den i hert. Carls furstendöme, 12: 200.
- Ljunga** [**Lionga**], s:n i Sunnerbo här. (Smål.), 18: 318.
- Ljungberger**, medalj-gravör, 16: 265, 362.
- Ljungehögar**, i Wrå s:n (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1603), 29: 79.
- Ljungfelt** (**Magnus**), lieuten., 16: 337.
- Ljungmarker**, bygg- o. murmästare, riksdagsfullm. (1769 – 70), 16: 321.
- Liuxala**, gård i Finland, Catharina Månsdotter bor derst., 3: 51.
- Loaierffwe**, by i ryska Lappmarken, bränd af de svenske (1591), 38: 106.
- Lobaridzinässe**, Wåne här. (Westergötl.), gränsmärke mot Norge (1554), 29: 71.
- Loccenius**, Johan, d:r, professor, 8: 107; 9: 94; 20: 327, 329, 332, 333; bref t. erkebisk. Lenæus, 9: 237 ff.
- Lochtaby**, i Arjeploug s:n (Lappland, 1606), 39: 203.
- Lockhelle fiord**, i Finnmarken (1603), 39: 171.

- Lode, Georg Wilhelm, secret. (sed. justitiæ-canceller, president i Åbo o. Wasa hofrätter m. m.), 16: 233, 252, 336.
- Lode, slott i Lifland, intages af Svenskarne (1581) 11: 163; 12: 256; 36: 291.
- Loffne, Crister (1493), 22: 45.
- Lofoten, 39: 171.
- Lofångersfjorden, i Finnmarken (1595), 39: 138, 163, 171, 180.
- Lofön [Loghönn], s:n (i Färentuna här., Stockholms län), 6: 19; Dalins o. Klingenstjernas grafvar derst., 16: 266.
- Lohedh, slag (1261), 17: 8.
- Lohusen, gen.-major, sändebud hos churf. Joh. Georg I, 35: 86; 36: 354, 369, 386, 387.
- Loijson, öfverste i svensk tjenst (1636), 38: 156.
- Loir, österrikisk öfverste; hans regte sprängdt (1636), 38: 377.
- Loka, ang. kon. Ad. Fredriks resa dit (1761) 15: 175.
- Lokenäs, i Luleå Lappmark, 39: 156.
- Lombard, anhållan att få inrätta såd. (1770), 16: 402.
- Lommakiär [Lomasjö], Kalf s:n (Kinds här., Westergötl.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 66, 80.
- Lommegiöll, Thorsås s:n (Kalmar län), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 56, 76.
- Lommegiöll, i Albo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm., 29: 60.
- Lommewad, Kinnewalds här. (Smål.), gränsskieln. mot Danm. (1554), 29: 59.
- Longenäsford, i Finnmarken (1603), 39: 171, 187.
- Longesundt [Långesund], i Finnmarken, 39: 138, 163, 171.
- Lood, Per Månsson (i. Hjelmsånga), ryttmästare, 24: 294.
- Loogruffne [Lossgrufve], Tingsås s:n (Konga här., Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 59, 76.

Lörcke, Anders, svensk ambassadör i Polen (1575), 11: 110.

Lorentz, d:r (1567), 4: 201.

Lorman (Gustaf), adlad Lohreman, lifmedicus hos Carl XI, archiater, 3: 315.

Lorwieckhsfjerdh, i Finnmarken, 39: 137.

Lossrydz [Loesse] grufve. i Albo här. (Smål.), gränsmärke mot Daum. (1554), 29: 60.

Lothringen, rykte att Svenskarne der blifvit förgifne (1566), 4: 118; enkehertiginnan (1575), 11: 113, 117; hert. af L. segrar vid Pfaffenheim (1638), 17: 247; conspirerar med de kejserlige, 25: 158, 159; blir slagen af De la Force (1636), 35: 22.

Lough, David, borgmästare i Warberg, tillfångatagen af Svenskarne (1565), 21: 20.

Louise, prinsessa af Danm., underhandl. om giftermål med Adolf Fredrik (1743), 9: 278 ff., 310.

Lovisa, stad i Finnland, hans fästningsverk (1752), 40: 378.

Lübeck, 36: 8, 14; sändebud derifrån t. Sverige (1507), 20: 194, 197, 200, 205, 208; belägras af hert. Christian, 2: 50; ang. förbund med staden (1522), 38: 3; krigsfartyg sändas t. riksföreståndarens disposition, 38: 7 ff.; förhållande till Sverige (1523), 17: 132 ff.; utrustar en flotta, för att bekriega Norby (1523), 38: 22 ff.; handels-companierna derst. uppmana Gustaf I att hindra Holländarnes inträngande genom Öresund (1523), 38: 19 ff.; begära betalning för lemnad hjälp, 37: 37; underhandling om betalning af Sveriges skuld (1529), 39: 1 ff.; afbetalning på dens. (1531), 39: 65, 80, 89, 92; dess innevänare lägga sequester på Gustaf I tillhöriga varor, 2: 48; Gustaf I lägger beslag på dem tillhörigt gods, 2: 49; Lübeckarne blifva slagne i Skåne, 2: 50; beklaga sig vid riksd. i Augs-

- bnrg (1588) öfver intrång i deras handel, 11: 218; söka
 nppenappa Nils Sture, 4: 118; pesten derst. (1577), 12:
 216; få betala tull i Reval (1579), 36: 206; fartyg upp-
 bringade af Svenskarne (1581), 11: 151; hans flotta på
 1560-talet, 12: 258, 260 ff.; 21: 20; slag med den svenska
 vid Dalarön (1564), 12: 265, vid Ölands norra udde, 12:
 266; utanför Buckau, 12: 274; vid Öland (1567), 12: 295.
- Lublin, polsk riksdag derst. (1569), 12: 172.
- Luca Velica, stad i Lithauen, 36: 266.
- Ludh, Olaf, professor i Upsala (1576), 12: 209.
- Ludra, i Glanshammar s:n o. Nerike (1460), 9: 25.
- Ludrulfvud, kon. Albrechts bytesbref derpå (1374), 21: 275.
- Ludvig XIII, kon. i Frankrike; hans pass för Gustaf Horn,
 34: 110.
- Ludvig XIV, kon. i Frankrike; har för afsigt att upprätta ett
 kejsardöme (1634), 38: 433; brevvox. med franske mini-
 stern i Stockh., 40: 80 ff., 216 ff.; död 10: 351.
- Ludvig, churfurste af Pfalz, Carl IX:s svärfar, 12: 222 ff., hans
 härkomst, 12: 228.
- Ludvig, furste af Anhalt, 35: 188.
- Luitz [Loitz], i Pommern, 12: 214.
- Luleå Lappmark, Erik XIV:s bref t. Fredrik II i Danm.
 rör. gränstvister derst., 39: 98 ff.; gränsen mot Norge, 39:
 104 ff.; berätt. derom på 1590-talet, 39: 156 ff., kyrko-
 herde tillsatt (1606), 39: 223.
- Lummelundz ström, på Gotland, 29: 373.
- Lumpe, Peder, 2: 19.
- Lund, biskop (1720), 7: 273.
- Land, 17: 6; gifva t. domkyrkan (1346), 12: 26; d:o t. pre-
 dikarebröderna (s. t.), 12: 27; frälsefrihet för en gård derst.
 (1461), 3: 8; Danmarks råd der församlade (1506 o. 1507),

- 19: 127; 20: 134; möte derst. (1518), 24: 144; landsting (1525), 14: 47; landhekistan (1675), 31: 398; gymnasium (1662), 31: 383; stadens beskrifning (1658), 6: 124.
- Lunds stift, gåfver t. kyrkor, hospitaler m. m. (1346), 12: 27.
- Lundagård, handl. derom, 36: 402 ff.; säljes af Vitus Bering t. Peder Winstrup, 36: 403; Carl XI:s öfverlåtelsebref derpå t. academien, 36: 405.
- Lundasuara, gränsskiln. mellan Sverige o. Ryssland (1551—90), 39: 109.
- Lundby, s:n på Hisingen, 35: 277; gräusen der mot Norge (1554), 29: 72.
- Lundby, s:n i Westergötl.; ett kyrkogods derst. förlänadt t. Mickel Bysseskyttere (1547), 22: 345.
- Lundby, i Redvägs här. (Westergötl., 1341), 12: 8.
- Lundeby, Stora, i Södermanl., indrag. t. kronan (1731), 37: 382.
- Lunden, i Wermland (1558), 21: 8.
- Lundenstjerna, Diedrich, ryttmäst. (1727), 34: 437.
- Lundersteen, professor, 9: 256.
- Lundewatn, Ryr s:n (på Dalsland), gränsmärke mot Norge, 29: 74.
- Lundius, d:r, bisk. i Strengnäs, 37: 296.
- Lüneburg, möte af protestantiske furstar derst. (1586), 11: 340; kretsdag (1635), 36: 396; evangeliskt convent (1636), 37: 195, 198, 220; 38: 135; hertigarne derst. på 1630-talet, 25: 219, 236; 36: 388; 38: 172, 265, 287, 299, 300, 333; huset Lüneburg, 40: 91, 218.
- Lungagropen, i Wermland, gränsmärke mot Norge (1554), 29: 75.
- Lunge, Vincentius, dansk länsherre i Jemtland; allmogens klagomål öfver hon. (1536). 18: 347; bref t. hon. fr. Gustaf I (1525), 23: 64. .

Luranter (spioner), 19: 223.

Lurendrejeriförsök (1651), 20: 315.

Luth, apothekare, balsamerar Carl XII:s lik, 2: 140.

Luther, Martin, bref t. kon. Gustaf I, 4: 38; påfven Leo X:s bref om hon. t. bisk. Brask (1518) 17: 104 ff.; ang. hans lära, 16: 23, 31, 38, 39, 40, 42, 48, 50, 55, 70, 98, 114, 115, 121, 122, 125; påfven Adrian VI:s bref derom t. bisk. Brask, 17: 134; Wibbelt von Meppens bref derom t. Gustaf Wasa (1523), 38: 16; Gustaf I:s bref emot Luther t. bisk. Brask, 17: 159; Brasks motstånd mot lutherdomen, 13: 49, 50, 52, 55, 58, 102; 14: 78; 17: 86, 96, 118, 124, 142, 143, 144, 145, 146, 151, 152, 153, 163, 214, 220; 18: 223, 245, 303, 326, 334, 338, 340.

Lütke man (Gabriel Timotheus), d:r, bisk. i Wisby (til- lika vice landhöfd. på Gotland), 16: 211, 230, 294, 315, 362.

Lützen, slag 1632, 24: 232.

Luxdorpht, 40: 146.

Lüöen, Konga här. (Smål.), gränsskiln. mot Danm. (1554), 29: 57.

Lybeck, se Lübeck.

Lybecker (Georg Johan, t. Sund, Strö o. Liljensberg), 6: 178; 18: 391; hans regemente, 31: 153, 337; skall afgå t. Jemtland (1662), 31: 364.

Lycke, Peder, 20: 143.

Lyckeby [Lyckaa, Lickeaa, Lickaahus], stad och slott i Blekinge, intages af Svenskarne (1507), 20: 98, 100, 124; (1564) 12: 263; 21: 18; beskrifning (1658), 6: 158; (1683) 5: 305.

Lyckens by, i Norge; kopparverk derst. (1658), 30: 182, 214, 244.

Lycksele [Lyksälie], kyrkobyggnad derst. (1606), **39: 190, 221, 247**; kyrkoherde derst., **39: 192, 247**; marknad, **39: 197**.

Lyndinge, i Stafby s:n, Upland (1560), **2: 63**.

Lynne hecdenn, i Werml., gränsskiln. der mot Norge (1554), **29: 75**.

Lyshögskierrnitt, i Werml., gränsskiln. mot Norge (1554), **29: 75**.

Lyssahall [Liusehall], Surteby s:n (Marks här., Westergötl.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), **29: 68, 81**.

Lysserholta lyra [Lyserhylte liura], Surteby s:n (Marks här., Westergötl.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), **29: 68, 81**.

Lythken, Mårten, **4: 118**.

Lyx och Öfverflöd, hos ståndspersoner (1663), **31: 32**; inskränkning deraf vid bröllop m. m. (1718), **30: 339**; förslag t. förordning i Stockh. i detta afseende, **31: 58 ff.**; betänk. vid 1731 års riksd. om dess "afskaffande", **37: 419, 439**; bruk vid begrafningar o. bröllop, **37: 421**.

Lån, utländska, se **Statsskuld**.

Långaryd [Longerid], s:n i Smål.; rågången der mot Danm. (1554, 1603), **29: 64, 79**; drott. Christina hos kyrkoherden derst. (1667) **16: 163**.

Långaryd (Långared, s:n i Westergötl., 1536), **22: 322**.

Långaryd, gård i Bjerke här. o. Westergötl. (1536), **22: 322**.

Långasjö, s:n i Konga här. (Smål.) gränsen der mot Danm. (1603), **29: 76**.

Långe Bengt (1566), **24: 162**.

Långe Måns (1551), **22: 344**.

Långheden, i Dalarne, **23: 55**.

Långholmen, vid Stockh. (1568), 21: 35; spinnhuset derst. (1731), 37: 374, 444.

Långzmoen, hemman på Tiveden, 22: 194.

Långån, Ryr s:n (på Dalsland) gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 74.

Långåass, Askims s:n (Westergötl.), gränsskiln. mot Danm. (1603), 29: 82.

Långåassen (Wäne här.? Westergötl.), gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 72.

Läderkanoner, O. Rudbeck d. ä. saluterar m. såd. vid polska ambassadens vist. i Upsala (1699), 34: 87.

Läkare, i Sverige; mäst. Gerth, barberare o. fältskär inkommer t. Sverige (1522), 38: 6; vid hospitalet å Gråmunkeholmen (1565), 27: 89; under drott. Christinas tid: mäst. Baltzar, 5: 55; en fransk läkare, 20: 320.

Länen, föreslagen delning af dem (1761), 15: 178.

Lärie (vid Göta elf), två flottbryggor der anlagde af Danskar o. Svenskar (1645), 35: 278.

Länshanken (1731), 37: 417; dess obligationer (1718), 21: 369.

Löberöd, register öfver handlingar i De la Gardieska archivet derst., 17: bihanget.

Lödöse, gamla [Lödese, Lödösa, Lodosiö], fordom stad i Westergötl.; uppbrinner (1296), 17: 10; brännes af hertigarne Erik o. Waldemar (1304), 17: 11; helgekors altaret derst., 21: 335; gåfva t. S:t Peters o. S:t Olofs kyrkor derst. (1346), 12: 26; kon. Magnus Eriksson ditkallar rikets råd, 14: 84; plundras och brännes af Danskarne (1455), 5: 4; ett intyg af dess magistrat (1481), 29: 39; möte der på 1490-talet, 22: 26.

— Nya [Nylödese, Nylöse, Nylödissiö, Niilöss], befast-

- ningsarbeten, 15: 23; "Nyl. Dagtingan", 18: 17, 18, 31; möte mellan Svenskar o. Danskar (1508), 20: 265; kon. Christian II drifves derifrån, 2: 48; "regimentsrådet" der församladt (1540), 29: 90 ff.; dess lämplighet f. handel o. sjöfart, 11: 56; landsting (1587), 21: 12.
- Löfsta, Öster [Lösta], s:n i Upland, 21: 243; hr Marten kyrkoherde derst. (1293), 6: 34.
- Löfåsen [Lööfåhs gård], i Dalarne, koppargrufvor (1563), 27: 71; knektehället der på 1630-talet, 35: 216, 219; föreslås t. officersboställe (1682), 35: 273.
- Lökenitz, intages af Wrangel (1636), 38: 238.
- Löner, embets- o. tjenstemäns, A. Oxenstiernas förslag om deras minskning (1634), 30: 29; regleringar vid 1726—27 års riksdag, 40: 322 ff.; officerares (1633), 25: 147; deras liquidationer (1731), 37: 319, 348, 413.
- Lönöö skantz, i Södermanl., 35: 430.
- Löwen, (Axel t. Ousbyholm, Österby m. m.), gen.-major, sed. frih. o. grefve, riksråd, gen.-guvernör i Pommern, 34: 421; erhåller uppdrag att anlägga Fredrikshamn, 4: 333.
- Lowen, Georg (t. Ekeby), gen.-adjutant, 34: 212.
- Löwen, Johan, kammarherre (sed. hofmarskalk, presid.), 37: 294, 295, 454.
- Löwenhjelm (Carl Gustaf), frih., riksråd (sed. grefve, cancelli-president), 15: 155, 156; 23: 201, 274, 301, 302, 304, 313.
- Löwenhjelm, Gudmund, förut Norberg, lagman (sed. hofrättsråd), introduc. å riddarhuset, 34: 135.

M.

- Maby**, i Husby s:n af Attnndalund (nu Måby, Erlinghundra här., Upland), 6: 13.
- Mackau**, baron, fransk minister vid riksförsamlingen i Regensburg (1757), 23: 165.
- Mackewitz, Johannes**, polsk adelsman i hert. Johans följe, 12: 146.
- Madasöö** (Madesjö s:n, S. Møre här., Smål.), bisk. Brask derst. (1526), 14: 88.
- Magasiner**, kronans (1718), 19: 407, 414.
- Magdeburg**, 37: 113; 38: 319; svenska härens ankomst dit (1635), 36: 356, 375; belägras af Sachsarne o. de kejserlige (1636), 38: 417; dess biskopsdöme föreslås ss. krigskostnads-ersättning åt Sverige, 38: 445, 447, 450.
- Magerö** (Aspö s:n, Selebo här., Södermanl.), lydande under drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208.
- Magistrater**, i städerna, stadgandet att de skulle bestå af hälften tyskar afskaffas (1470), 21: 262.
- Magnorast**, i Werml., rå mot Norge (1554), 29: 75.
- Magnus**, drots, död (1285), 17: 9.
- Magnus** hert. af Östergötl., kon. Gustaf I:s son, 10: 45; 11: 20, 22, 42; 12: 106; blir svagsint, 12: 261; qvittenser af hon., 2: 67; 16: 132; karakteristik, 1: 200.
- Magnus**, hert. af Sachsen, Ingeren o. Westphalen, 9: 44; 11: 108; 12: 150; firar sitt bröllop med Gustaf I:s dotter Sophia, 12: 297; medföljer på krigsexpedition (1567), 21: 31.
- Magnus**, hert. af Holstein, son af kon. Christian III i Danm., bisk. af Ösel; 36: 110, 135, 306; belägrar Reval (1570),

36: 88; låter kalla sig konung af Lifland, **12:** 177; hans besittningar i Lifland, **11:** 101, 106, 107, 227.

Magnus Arnberni, archidiaconus i Skara, **16:** 100.

Magnus Birgersson Ladulås, kon. i Sverige, **17:** 9; håller tornerspel på Clara gårde, **4:** 26; gåfvobref på en del af Muskön t. bisk. Anund i Strengnäs, **3:** 3; bref rör. Wisingsö-boerne, **13:** 65; död, **17:** 10.

Magnus Birgersson, prins, halshuggen (1320), **17:** 14.

Magnus Bruntesson, se Lilljehöök.

Magnus, electus i Strengnäs, se Sommar.

Magnus Eriksson, Smek kallad, kon. i Sverige, **17:** 14; **21:** 254; förmåles med drott. Blanka, **17:** 16; frihetsbref f. dem som nedsätta sig i Lappmarken, **29:** 16; handl. rör. hans landslag, **32:** 53 ff.; hans o. hans gemåls svenska testamente, **12:** 3 ff.; norska d:o, **12:** 38 ff.; öppet bref om riksdag i Kalmar (1359), **19:** 1; bref t. innneb. i Linköpings stift, ang. roomskott o. digerdöden, **14:** 82; tillfångatages (1365), **17:** 16.

Magnus Eriksson, se Ulfsparre.

Magnus Gudmarsson, t. Looholm, riddare, riksråd, lagman i Westergötl., broder t. S:ta Brigittas man, g. m. hennes syster, **10:** 77; **12:** 9.

Magnus Gudmundsson, **36:** 243.

Magnus Haraldi, electus i Skara, brevexling med bisk. Brask, **16:** 22, 39, 54, 82, 120; **17:** 131, 132, 143, 160, 213, 217; bref fr. Joh. A. Arcimboldus, **16:** 54; — fr. bisk. Magnus Sommar, **17:** 217.

Magnus Haraldsson, väpnare (1431), **12:** 80.

Magnus (Månsson Minnisköld), östgöta lagman, död (1263), **17:** 8.

- Magnus Nilsson**, kon:s i Danm. son, dödar Knut, hert. af Ringsted, 17: 5.
- Magnus Nilsson**, riddare, Svea rikets råd, vitne t. kon. Magni o. drottin. Blankas svenska testam., 12: 31, 35.
- Magnus Pedersson**, väpnare, utfärdar morgongåfvobref t. sin hustru (1460), 9: 25.
- Magnus Persson**, t. Bellestad, hert. Johans väktare på Grips-holm (1565), 27: 100.
- Magnus Skrifvare**, 2: 67.
- Magnus Stigtomptensis**, chrönika öfver kon. Erik XIV, 21: 15 ff.
- Mablsund**, i Halland, 6: 88.
- Maidel, Georg Johan**, öfverste, föreslås vid 1731 års riksd. till erhållande af friherreskap, 37: 445.
- Majestätspall**, på torget i Söderköping vid herredagen 1595, 10: 25, 28.
- Majgrefve**, erkebiskop Jöns Månsson utnämnes dertill, 21: 291.
- Maigret**, bref t. svenska envoyén i Paris baron Gedda, rör. Carl XII:s död 3: 200 ff.
- Maijdel, Thönnés**, amiral i kon. Sigismunds tjenst, 19: 227.
- Maimus, Carolus**, 21: 168.
- Maine**, hert. af (1715), 8: 207.
- Maintz**, 35: 117; dess erkebiskopsdöme föreslås såsom krigs-kostnads-ersättning åt Sverige (1636), 38: 448, 450.
- Makalös**, svenskt örlogsfartyg, sjunker, 12: 144.
- Mala Spina, de, Antonius**, 1: 50.
- Malingxander (Malexander)**, s:n (i Ydre här., Östergötl.), kyrkoherde derst. (1523), 17: 104.
- Malm**, i Södermanland, kon. Erik XIV sammankallar dit sitt krigsfolk (1567), 21: 29, 31.
- Malma**, i trakten af Upsala, Dionysius Beurres der mördad, 17: 59.

- Malmerfelt, Otto**, lagman, dömd vid 1756 års riksd., 13: 303.
- Malmesont** [Malmesund], hamn vid gränsen mellan Norge o. Ryssland (1582), 11: 187, 194, 216, 339.
- Malmvik** (på Lofön), Erik Larsson von der Linde skrifver sig dertill, 28: 22.
- Malmö** [Malmö, Malmöge], möte der utsatt emellan Sveriges och Danmarks råd (1506), 19: 129, 130, 143; 20: 258; Danmarks rikets råd der församladt (1508), 20: 244; recess, 15: 45; stadens beskrifning (1658), 6: 120; privilegier, 37: 372; Wärnskiölds bref ang. dess befästning (1659), 35: 355; fästningen (1677), 35: 437, 444, 451, 456.
- Mölmös**, en stad vid Carelstranden, dess salttillverkning o. handel (1581), 39: 103, 113.
- Malsta** (Malstadh), 32: 53.
- Malånger** (Finnmarken), 39: 138, 150, 151, 163, 171, 180, 218.
- Mandel**, bref fr. hon., 10: 137 ff.
- Manderstjerna** (Johan förut Dargeman), landtränsmästare, 34: 197; i arrest (1731), 37: 383, 384.
- Manderström** (Martin Ludvig), kammarherre hos Fredrik I (krigsråd, frih.), 37: 348.
- Mann, Adrian**, sjökapiten (1663—65), 32: 350 ff.
- Mannerhjerta** (Bengt Adolf), kapiten, 16: 336.
- Mannersköld, Christina** (1670), 28: 374.
- Mannersköld, Nils Assersson**, general, ståthåll. på Narva (senare landshöfd. i Elfsborgs län, commandant i Göteborg), 24: 237, 295, 296, 359; 25: 194; 29: 349, 351; 32: 156, 157.
- Mannerström**, se Manderström.
- Mansfeld, af Wollrad**, grefve (1561), 9: 44.
- Mansfeld**, grefven af (1635), 35: 23; hans armé (1638), 34: 47.

Manshjelpen, kon. Carl IX:s bref derom t. allmogen (1605),
25: 11.

Mantalspenningar (1635—50), 21: 80; 22: 181; 25: 299;
33: 9.

Manufacturerna, i riket (1633—1731), 21: 116; 24: 146;
26: 99, 162; 30: 338; 32: 293, 310; 37: 149, 416; rör.
messings- o. koppar-manufacturernas upphjelpande, 38: 206,
257, 361, 270.

Manuscript-samlingar, se Förteckningar.

Marazini, österrikisk fältmarskalk, 37: 235, 237, 239, 276;
38: 141, 149, 194, 216, 238, 266; tillbakaslagen vid Greif-
enhagen i Pommern (1636), 38: 375.

Marbo-knektar beordras t. Warbergs slott (1566), 4: 86, 88.

Marbäck (Kinds här., Westergötl.), Joh. III förlägger dit sin
krigsmakt (1569) 12: 175.

Marcus Guldsmid (1518), 24: 108, 109.

Marcushoff, gods i Preussen (1635), 35: 110.

Marcus Matson, Gustaf I:s qvitto t. hon. på penningar, 19: 185.

Marderfelt, kapiten (1697), 17: 299, 300.

Mardykske kanalen, i Holland, 10: 149, 150; 18: 416, 417.

Margareta, fru, bref fr. hertiginnan Elisabeth, kon. Gustaf I:s
dotter, 5: 41.

Margareta, drott. af Sverige, Norge o. Danm.; förlänings-
bref f. Svarte Skåning, 21: 3; död, 17: 18.

Margareta, dotter af kon. Christian I, g. m. kon. Jakob III
af Skotland, 11: 194.

Margareta, erkehert. af Österrike, regentinna i Nederländerna;
kon. Gustaf I:s beskickning t. henne (1527), 1: 1; hennes
reversal-bref på handelsförbund mellan Sverige o. Nederlånd.
1: 27.

Margareta, grefve Edzards af Ostfriesl. dotter, 12: 124.

- Margareta**, lappska, trenne bref ang. henne, **29: 20.**
- Margareta Elisabeth**, kon. Gustaf I:s dotter-dotter, **26: 27.**
- Margareta Carlsdotter**, se Sparre.
- Margareta Wase**, kon. Gustaf I:s syster, g. m. grefve Johan af Hoijsa, **13: 91.**
- Maria**, dotter af churfursten Ludvig af Pfalz; hert. Carl friar t. henne (1578), **12: 222**; trolofning, **12: 224**; landstiger i Nyköping (1579), **12: 236**; lifgeding, **12: 229.**
- Maria Eleonora**, Gustaf II Adolfs gemål, **8: 33**; lifgeding, **26: 207, 209**; **27: 193**; handl. rör. hennes resor inom riket (1638), **17: 249 ff.**; hemlig afresa (1640), **7: 143**; ordres om hennes uppsökande o. återförande, **20: 299**; berätt. om hennes flykt, **21: 39, 53**; hennes namn skall uteslutas ur kyrkobönerne (1640), **7: 145**; frihetsbref f. Indals socknemän, **1: 168 ff.**; bref fr. A. Oxenstierna, **25: 176, 180**; dö o. Ebba Brahe, **23: 88**; död o. begrafning, **40: 19, 22, 29, 31, 34.**
- Maria Elisabeth**, Carl IX:s dotter, g. m. hert. Johan af Östergötl., **1: 203.**
- Maria Euphrosina**, dotter af pfalzgreffen Johan Casimir, g. m. M. G. De la Gardie; bref t. Carl Gustaf, **27: 239, 242**; dö t. landshöfd. P. Örnklou, **22: 310.**
- Marieholm**, förut Tuneholm (Leksbergs s:n, Wadsbo här., Westergötl.), kungsgård, landshöfd.-residens, **27: 103; 31: 108, 107, 136, 147.**
- Marienburg**, stad i Preussen, **36: 18, 23, 25, 48, 52, 53, 56**; fråga om dess raserande, **36: 363.**
- Mariestad**, hospital derst., **22: 226**; marknad, **37: 378.**
- Marks härad** (Westergötl.), dess gräns mot Halland (1554 o. 1603), **29: 67, 80.**

Markaryd [Markarijedh] (Sunnerbo här., Smål.), 29: 62; 30: 112; elfven derst., 17: 76.

Markegångs-taxa, år 1509, 20: 285.

Markeleije, beräkningsgrund f. skatten på Gotland (1652), 29: 384.

Marknader (1563), 29: 193; A. Oxenstiernas tankar om deras nytta f. städerna, 26: 271.

Marks von Württemberg (Gotthard Wilhelm), öfverste, 2: 206.

Marlborough, hert., fältmarskalk, 7: 210; 10: 123, 172, 271.

Marly, 8: 200.

Marn, bortgifves t. Agunnaryds kyrka, 14: 94.

Marofski, Johannes, polsk adelsman, 12: 146.

Marschalk (Frans Christian), gen.-major; föreslagen att baroniseras (1731), 34: 421.

Marschalk (Jörgen), regeringsråd i Bremen (slutl. bremiska ridderskapets president), 8: 86.

Marsilius [Marselies], tysk myntmästare, (1633), 26: 281, 296.

Marsilius, Gabriel, köpman i Amsterdam, innehar förpantningsgods i Norge (1658), 30: 177, 205, 214.

Marsilius, Selius, köpman från Amsterdam, innehar kronogods i Norge sås. pant (1658), 30: 177; disponent af Lyckens kopparverk i Norge, 30: 183, 214.

Marstiigh, flyr t. Norge (1287), 17: 10.

Marstrand (1671), 35: 389; fästningsverk (1679), 35: 452, 458; belägring (1719), 21: 386, 391.

Martin, kyrkoh. i Löfsta (Öster-L. i Upland) 1294; 6: 34.

Marwbecke, gränsskiln. mellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.

Masback, van, Hans, t. Ökenöö, ståthåll. på Stockholms slott (1602), 21: 10.

Maselckienpoluj, rå mellan Sverige o. Ryssl. (1551—1590),
39: 108.

Masko, s:n i Finland (1228), 21: 223.

Mastrwkowitz, rysk general (1634), 29: 308.

Matanes (Mattmar?), s:n i Jemtland, herr Jon kyrkoh. derst.
(1482), 17: 43.

Matern, von (Johan Fredrik), lieuten., 16: 233, 340.

Matheus, pliktar t. kronan med några fisken, 4: 8.

Mathias Gregorii (af slägte Lillje), bisk. i Stregnäs, tillfångatagen vid Kalmar (1506), 20: 57; brevveckl. med Svante Sture, 19: 120; 20: 16, 65, 66, 68; d:o med Sten Sture d. y., 24: 117, 119; bref t. Hemming Gadd, 20: 26 ff.

Mathias Göstafsson, se Sparre.

Mathias Kiätilmundsson, confirmerar presterskapets privilegier (1319), 21: 254.

Mathias Laurencij, canonicus i Upsala, student i Paris (1354).
12: 59, 69.

Mats Andersson, 36: 246.

Mats Johansson, gardianus i Jönköping; upplåtelsebref t. bisk.
Brask på ett gods i Barnarp s:n, 13: 68.

Mats [Mattse] Kärsson, upprorsman i Blekinge under Gustaf
I:s tid, 3: 13.

Mats Larsson, anförare för en fana ryttare (1579), 36: 191.

Mats Nilsson, kamererare i hert. Carls tjenst (1477), 12: 213.

Matskott, till presterne, 21: 233.

Matteryd, s:n i Skåne, repressalier tagas der för det bönderne
gripit några drabanter (1677), 5: 269, 273.

Mattgefna, en klippa i hafvet nära Kalmar, 13: 147.

Maul, uppträder på riddarhuset vid 1731 års riksdag, 34:
194.

Mauritz Jörensson, se Swahn.

Mauritz Rasmusson, prost i Böne, fångslad för upproriska stämplingar (1576), 15: 57 ff.

Mazarin, hertig, 28: 363.

Mazarini, påfig legat (1635), 37: 232.

Mazeppa, kosackhöfding i Ukrajne, 7: 210.

Mecklenburg [Mechelnburgh], 7: 138; 8: 186; 40: 223; klagomål öfver Svenskarnes framfart derst. (1631), 25: 109; contributioner, 25: 111; förhållande t. Sverige (1334), 35: 19, 23, 189; 36: 396; 37: 122; 38: 437; besätter Dömitz, Pöl, Schwerin o. Rostock, 36: 388; underhandlingar med hertigarne, 36: 389, 390, 399; tilltänkt allians med Carl XII, 8: 120.

Medalj, t. ridderskapets heder (1731), 37: 340; öfver presidenten greve Gustaf Cronhielm, 37: 430; öfver landtmarskalken greve Arvid Horn, 37: 431; öfver kronprinsens biläger (1766), 16: 259; öfver kon. Adolf Fredriks silfverbröllop (1769), 16: 259, 262, 265; i anledning af riksdagens sammankallande (1769), 16: 239.

Medelby, 20: 50.

Medelpad, dess landskrå (1489), 29: 51.

Medelsion, Konga här. (Små), gränsskiln. mot Danm. (1554), 29: 59.

Medeltidens historia, rör. Sverige; dithörande handl. 13: 13 ff.; 17: 3—249; delarne 15, 16, 18 o. 20.

Meder, Asmus [Ellsmus], krut- o. vapenleverantör (1563), 27: 46, 49, 111, 115, 131, 137.

Medevi, 7: 243.

Medhammar, 12: 298.

Mehnlöös, landtmätare i Upland, skall uppmäta miltalen inom Upsala län (1661), 31: 96.

Meijenforss [Maijenfors], Markaryd s:n (Sunnerbo här., Smål), gränsskiln. mot Danm. (1554, 1603), 29: 62, 78.

Meijer, Marcus, tager Warberg med list, aflifvas jemte sin broder, 2: 50.

Meijerfelt (Carl Fredrik), grefve (major, kammarherre, öfverste-lieuten. i dansk o. öfverste i hessisk tjänst), 15: 123.

Meijerfelt, Johan August, grefve, major, sed. riksråd, gen-guvernör, fältmarskalk m. m., 7: 179 ff.; 13: 307; anhåller om hemmansbyte, 37: 355, 434; bref fr. kongl. rådet, 5: 323; d:o fr. drott. Ulrika Eleonora d. y., 5: 328; d:o fr. prins Fredrik af Hessen, 5: 331; d:o fr. kon. Stanislaus, 6: 310.

Meijerhjelm, Gustaf Adolf, öfverste, död under riksd. 1756, 13: 308.

Meinardt, Hans, t. Schonberg, sändeb. fr. churfursten Ludvig af Pfalz t. hert. Carl (1579), 12: 235, 236, 237.

Melander, gen.-lieuten. i landtgreffvens af Hessen armé, ämnad t. Kniphausens efterträdare (1636), 38: 174, 264.

Melander, regementsqvartermästare, en af Dalkarlarnes anförare (1743), 1: 255.

Melanthon, Philippus, bref t. kon. Gustaf I, 4: 44.

Melcher, perlesticker (1565), 27: 126.

Meldahl, vid Lyckens by, kopparverk i Norge (1658), 30: 182, 214.

Melen, van, Bernhard [Melenn, Mælen, Bernt, Berend], en tid öfverbefälhafvare öfver svenska flottan, 14: 27, 62; 17, 118, 119; 18: 289; intager Bornholm, 2: 25; står fadder åt Severin Norbys oäkta barn, 2: 38; seglar t. Kalmar, 2: 41; hans förräderi, 2: 42, 43, 44; beger sig t. Tyskland, 2: 45; hans öppna bref, 38: 14; brevexling med bisk. Brask, 17: 69, 96, 150, 165.

- Melen, van, Ulff**, commendant på Kalmar slott, 2: 43.
- Melen, van, Wilhelm**, bref t. kon. Gustaf I, 38: 29.
- Mellin (Jörgen)**, grefve, fältmarskalk, (sist. gen.-guvernör öf-
Pommern), 25: 331, 40: 130.
- Memel**, stad i Preussen, dess fordran hos svenska kronan (1635),
37: 207.
- Memmingen**, intages af Gustaf Horn (1634), 29: 330.
- Mengden, von**, kammarherre, 37: 435.
- Mengden (von, Carl Johan**, ryttmästare vid svenska lifrege-
mentet), 7: 327.
- Meppen**, 38: 303.
- Meppen, van, Wibbelt**, d:r, bref t. Gustaf Wasa ang. Lu-
thers lära (1523), 38: 16.
- Merbach**, öfverste, stupar i slaget vid Jankow, 5: 127.
- Merckebeck [Merkesbeck]**, Marks här. (Westergötl.), gräns-
skiln. mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 61, 68, 78, 81.
- Merckedall [Mørhedals Skore]**, Marks här. (Westergötl.);
gränsskiln. mot Danm. (1554 o. 1653), 29: 68, 81.
- Merckersmist**, Marks här. (Westergötl.), rå mot Danm. (1554,
1603), 29: 69, 81.
- Mercy**, österrikisk fältmarskalk-lieuten., fången vid Jankow
(1645), 5: 122, 124.
- Merode**, österrikisk general, 17: 240, slagen vid Oldendorff
(1633), 26: 179.
- Merserssiö**, Marks här., (Westergötl.), gränsskiln. mot Danm.
(1554), 29: 67.
- Mesoten**, sätesgård i Curland, 12: 143.
- Messenius, Arnold Johan**, historiographus regni, 7: 148;
9: 93; 20: 317; bref t. grefve Per Brahe, 9: 182, 187,
193, 197; d:o t. riksrådet Johan Skytte, 4: 258.
- Messenius, Johan**, d. y., 9: 93.

Messenius, Johan, d. ä., assessor i Svea hofrätt; lång tid statsfänge, 7: 148; 8: 13, 19; 9: 93, 107; 20: 317; bref t. Anders Israelsson, 9: 180.

Messenia, Lucia, se Grothusen.

Messingsbruk, privilegier för dem af d:r Christinas förmynd, 21: 208; bankens, uppbrändt af Ryssarne (1719), 21: 393.

Metallkanoner, hemsändas fr. Pommern t. Sverige (1634), 30: 95, 108.

Methween, m:r, 10: 247.

Metsch, de, greffe, 6: 298.

Mettstak [Metstakel], Reinhold (t. Sorola o. Clöpits), öfverste (1630-talet), 38: 328, 329, 404.

Metta Månsdotter, se Dyre.

Metternich, commendant på Speier (1635), 34: 46.

Metternich, österrikisk öfverste, hans regemente sprängdt i Westphalen (1636), 38: 377.

Metternich, preussisk minister (1715), 8: 240.

Metthenberge, von, Walther, härmästare i Lifland, se Plettenberg.

Metz, ang. castellets uppbyggande o. kostnaden derför, 35: 403.

Metzlaff [Mitzeslaff], öfverste i svensk tjenst (1635), 35: 185; anstiftar oenighet mellan Gust. Horn o. hert. Bernhard, 38: 320; uppviglar soldatesken, 38: 321, 323; öfverlöpare till de kejserlige (1636), 38: 160; tillfångaten af Banér, 38: 170, 176, 187, 319, 389; föres t. Sverige, 38: 324, 334.

Meua, belägras af Polackarne (1627), 34: 105.

Meurer, Ignatius, 10: 83, 87.

Mewar Moleu, slott i Curland, 12: 148.

Meydeborg, Johan, 36: 43.

Meyerkroon (1698), 40: 207, 214.

Michael Christiernj, predikant i Nyköping (1531), lider skeppsbrott o. begär understöd, 39: 68, 69.

Michael Constantinowitz (1508), 20: 273.

Michael Eriksson, Svante Stures "fogitthä och embitzman", 20: 181.

Michael Klebowitz Saltikow Moresowa, rysk underhandlare om stillestånd (1593), 38: 110.

Michael Olufsson, se Dufva.

Michael Påualson, se Munck.

Michaeli-dagar, Erik XIV tillträder o. förlorar regeringen på dessa dagar, 17: 60.

Michgell, abbot i Padis, bekräftar ett skyddsbref f. innevåvånarne på Roggö, 32: 6.

Middelsteen, 2: 41.

Mielckåå [Mjälkewadh], Skedeskamma s:n (Marks här., Westergötl.), gränsskilnad mot Danm. (1554, 1603), 29: 67, 80.

Michil Johansson, myntmästare i Stocholm (1497), 19: 14.

Minckwitz, Casper, skickas fr. kejsaren t. kon. Johan III (1570), 12: 175.

Minckwitz, Henrik, sändebud fr. de kejserlige t. Johan III, 12: 179.

Minden, 38: 299, 300; intages af Svenskarne (1636), 38: 393.

Minden, von, Henrik, slår Danskarne, 12: 156.

Mindre man, så kallades under Erik XIV den af kon:s nämnd, som undandrog sig att döma, 27: 24.

Minoriter-ordens införande i Sverige (1210), 17: 6; gåfva t. ordensbröderne i Norge (1347), 12: 49; ordenscapitel i Stockh. (1425), 17: 18.

Minister-berättelser, bref o. skrivelser i ministeriella ärenden.
Reg. till Skand. Handl.

den, 1: 1; 3: 296; 4: 301; 5: 161, 205; 7: 179; 8: 113;
10: 117, 272, 322, 363; 11: 1; 17: 328; 18: 398, 408;
19: 386; 25: 202; 31: 364, 370; 38: 189; 40: 80.

Minå, i Blekinge, 6: 147.

Misstänkta personer, under k. Erik XIV, 27: 55, 137.

Mjölbeck, i Halland, 6: 91.

Mjölkeljunga, Matteryds s:n (i Skåne), 5: 268, 269.

Miösiö, Mårdaklefs s:n (Kinds här., Westergötl.), gränsskiln.
mot Danm. (1554, 1603), 29: 66, 80.

Mockel [Mockhell], svensk resident i Strassburg (1630-talet),
7: 126; 36: 350; 38: 216, 259.

Modée, Gustaf (lieuten. vid artilleriet, stadsmajor i Kalmar
o. titul. öfverste), 16: 336.

Modène, de, grefve, fransk minister i Stockh. (1769), 16: 374.

Moen, Wåne här. (Westergötl.), rå mot Norge (1554), 29: 72.

Moldöo, i Norge, 30: 222.

Molin, Lars, domprost i Upsala, sed. bisk., 7: 214, 221, 273.

Molin, klagomål mot hofrätten (1731), 37: 377.

Mollerö, 5: 275.

Monachus, Barasin, (1650), 22: 149.

Mondoucet, m:r, 11: 23.

Mongommery, engelsk handelsman (1731), 37: 334, 410.

Monier, fransman i svensk tjenst, 1: 165; 32: 220, 237;
commendant i Stralsund (1634), 29: 289.

Mons Nielson, bergsfogde på Kopparberget; bref fr. Gustaf I.
23: 73.

Montagu, engelsk amiral, 5: 203; 28: 190, 219.

Montan (1770), 16: 408.

Montecuculi, österrikisk general, 25: 271.

Montecuculi, grefve, vistas i Sverige (1654), 22: 306.

Monteleone, marquis, 8: 199; 10: 189, 280.

Moofors, Werml., gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 75.

Mootzlöf, 13: 66.

Mora, s:n i Dalarne, herr Germund sockneprest derst. (1408), 29: 38; bref fr: kon. Gustaf I, 23: 53, 77; bref t. kyrkoh. Jakob derst. fr. Peder Jakobsson (1524), 23: 28; Larens kyrkoh. (1525), 23: 39; ang. inrättande af skola o. hös-pital (1662), 40: 39, 63; betungande knektehåll (1662), 40: 43.

Mora stenar, 5: 7.

Morath, öfverste-lieuten., 28: 138, 145 ff.; 30: 179, 239, 246, 247, 251.

Morath, öfverste-lieuten., 16: 233.

Mordgiöll, Lidhult s:n (Sunnerbo här., Smål.), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 63, 79.

Morian, borgmästare, 16: 318.

Moritz, se **Mauritz**.

Moritz, grefve, se **Leijonhufvud**.

Moritzburg, slott, 35: 192; 38: 194; intages af churfursten af Sachsen, 36: 351.

Mord, begångna af Gustaf I:s tjenare (1523), 17: 71, 83.

Mornaij, Carl [Carolus de Mornay], fransk adelsman, skref sig frih. t. Varennes, krigsråd, öfverste f. tredje småländska reg:t, commendant på Warberg m. m., 3: 30; 4: 71; 11: 17, 19, 113; 27: 33; 36: 113; sändebud t. Frankrike (1561), 9: 48; t. England (1508), 12: 96; mordplan mot kon. Johan III; dom o. afrättning, 12: 193, 195.

Mornesfierdh, Finnmarken, 39: 139, 163, 171.

Mortanger, gen.-lieuten. (1683), 5: 300.

Morthens grufva, 27: 70.

Moruppe-Tänge, 35: 390.

Mosaiskoij, 36: 136, 137.

- Moskau [Muskow]**, förslag att deröfver draga handeln på Persien t. Holstein (1633), **26**: 74, 153.
- Mossekulla [Mussekulla]**, Tostared s:n (Marks här., Westergöhl.), rå mot Danm. (1554, 1603), **29**: 69, 81.
- Mossewick**, Kinnewalds här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), **29**: 59.
- Mostadmarken**, i Norge, ett nytt jernbruk der anlagdt (1650-talet), **30**: 182.
- Motala**, **12**: 286; Wadstena fiske derst., **14**: 71; bro (1567), **12**: 154; M. ström "står stilla" (1567), **17**: 59; danskt läger derst., **21**: 28, 29.
- Mozelius**, Gabriel, f. d. sergent, dömd o. afriktad vid 1756 års riksd., **13**: 286.
- Mulco** (Müller?), **40**: 97.
- Müldow**, **5**: 120.
- Müller**, svensk resident (1657), **5**: 219.
- Müller [Muler]**, föreslås t. ambassad-secret. i Haag (1697), **40**: 88, 90.
- Müller**, öfverste, sårad i slaget vid Jankow (1645), **5**: 123, 126.
- Müller**, Henrik (1658), **30**: 183, 216.
- Müllern**, von, frih., ombudsråd, hofcanceller, **6**: 291; **7**: 206; **8**: 198; brevexling med greffe Wellingk, **6**: 295—309; **12**: 355; bref fr. Preis, **18**: 398, 400, 401, 402, 408, 409, 410, 411, 415.
- Mullockiern**, Werml., gränsskiln. mot Norge (1554), **29**: 74.
- Mullögaklintt**, Werml., gränsskiln. mot Norge (1554), **29**: 75.
- München**, krigsbyte der taget af Gustaf II Adolf, **24**: 287, 346.
- München-Neuburg**, svenskt läger derst. (1635), **36**: 352, 356; Torstensson drifver fienden ur sina positioner derst. (1644), **5**: 108.
- Munck**, Michael Pänalson, archlimästare (1578), **36**: 160.

- Munck**, öfverste, deltagar i fälttåget i Norge, 1658, **30**: 179, 247.
- Munckabo**, Wåne här. (Westergötl.), gränsen derst. mot Norge (1554), **29**: 71.
- Munckönn**, Wåne här. (Westergötl.), rålinie här mot Norge (1554), **29**: 71.
- Mundsteen**, Sunnerbo här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), **29**: 61.
- Mundt**, Markuss, svensk skeppsbefälhafvare (1579), **36**: 174, 175.
- Munk**, Christiern, norsk fältöfverste, infaller i Wermland o. Dal (1566), **4**: 91, 93, 98.
- Munk**, Nilss, **22**: 336.
- Munkaliwe**, kloster i Bergen (1400-talet), **29**: 24.
- Munkaskeppan**, biskop Brasks bref t. Sunnerbo här. derom, **13**: 93; d:o t. presterskapet i Östbo, Sunnerbo o. Westbo ang. dess fördelning, **18**: 327 ff.
- Munkeboda**, slott, befästes af biskoparne under katholska tiden, **21**: 245; landsyn der på 1520-talet, **13**: 77.
- Munkegårdar**, på Gotland (1652), **29**: 371.
- Munketorp**, s:n i Westmanl., gåfva t. kyrkan derst. på 1340-talet, **12**: 26; hörande till drott. Catharina Stenbocks lif-geding, **14**: 208.
- Munkholmen**, vid Kalmar, **20**: 180, 201.
- Munkholmen**, vid Trondhiem, **30**: 239.
- Munklägret**, se Kungsholmen.
- Munsterhjelm**, Anders, förut Munster, v. president i Åbo hofrätt, adlad (1726), **34**: 419.
- Murbräckor** (1565), **27**: 105.
- Murom**, råd o. ståthållare derst. deltaga i stilleståndsfördraget vid Pliusa Åminne (1583), **36**: 310.

- Maromski**, ståthållare, rysk underhandlare vid fördraget mellan Sverige o. Ryssland (1590), 38: 56.
- Murrai, Jacques**, 10: 241.
- Murrer, Frantz**, stadsingeniör i Riga, ingår contract om Rigas befestande (1653), 35: 280, 283.
- Musik**, sång o. instrumental-musik vid Sigismunds kröning, 1: 63; vid "vptogh" tillstålda under riksdagen 1650, 22: 238, 245; föranstaltad af Olof Rudbeck för polske ambassadören Galecki (1699), 34: 87.
- Muskow**, se Moskau.
- Muskön**, biskop Anund i Strengnäs erhåller gåfvobref på en del deraf, 3: 4.
- Mylonius, Mathias**, se Biörenclou.
- Mynden, van, Ernieth**, erhåller betalning f. skadegäld o. lön (1504), 19: 19, 20.
- Myndighets-ålder** (1606), 29: 221.
- Mynen, von, Hindrich**, deltagar i Kexholms belägring (1580), 36: 242.
- Mynt**, brukligt i Pommern (1767), 15: 161; i Sverige (1480 o. 90-talet), 19: 12, 14; (1508), 20: 260; (1630-talet), 25: 143; 26: 275 ff., 295; dess värde (1652), 39: 334; om dess olika värde vid olika tider, 8: 5, 6; — Se vidare: Kopparmynt, Silfvermynt, Näfverpenningar.
- Mynte-ordning**, kon. Carl IX:s, 26: 275, 295.
- Mynteskrifvare** (1565), 27: 107; (1634) 26: 280.
- Myntförfalskning**, under Sten Stures tid, 16: 56; (1731) 37: 391, 400.
- Myntmästare**, i Westerås (1480), 19: 12; i Stockholm (1497), 19: 14; under Christian I, 5: 15; under kon. Gustaf I, 13: 42; deras ansvarighet, 26: 275, 281.

Myntsedlar och mynttecken, under Carl XII, 7: 236; 21: 364, 370, 372.

Mynttillverkning (1508), 20: 261; (1565), 27: 107; (1661—62) 32: 296, 309; af silfver (1726—27) samt slagskat-
ten derå, 40: 334, 335; af guld o. silfver, 21: 358; Oxen-
stiernas förslag om inrättande af myntverk i Stockh. (1635),
37: 184.

Myntväsendet, på 1480 och 90-talet, 19: 12, 14; (1731),
37: 431.

Myre, Sven, 18: 15; 19: 100; skickas att återtaga Åland
(1507), 20: 139.

Myresjö, s:n (i Östra här., Smål.), Laurentius kyrkoh. derst.
(1523), 17: 174.

Myskogzkulla, Werml., rå mot Norge (1554), 29: 75.

Myteri, i hert. Bernhards o. Gustaf Horns arméer (1633), 26:
158; bland officerarne mot Banér (1635), 37: 138, 139.

Myzske (Myssjö), s:n i Jemtland, 17: 42.

Mälare, i Sverige under drott. Christina, 21: 48, 56.

Måls-elfven, Lappl., 39: 245.

Månesjö fly, Kinnevalds här. (Smål.), gränsmärke mot Danm.
(1554), 29: 59.

Måns, se Magnus.

Mårdaklef [Molakleffua, Måleklef], s:n (Kinds här., Wester-
götl.), gränsskieln. der mot Danm. (1554, 1603), 29: 66, 80.

Mårten Augustinsson, se Leijonsköld.

Mårten Gabrielsson, 3: 30.

Mårten Larsson, svensk fältöfverste, deltagar i belägringen af
Kexholm (1580), 36: 243; kallas t. konungen, 38: 99.

Mårten Helsingus, mäst. brev t. Sten Eriksson rör. Jöran
Pedersson, 4: 200, 202.

Mähren, flyktingar derifr. i svenska arméen (1635), 36: 386.

- Mälaren**, stort vattenflöde vid Stockh. (1550), 19: 184; öfverläggning om utvidgande af dess utlopp (1650), 19: 394 ff.; islossning (1655), 40: 27; Oxenstiernas förslag om dess förening med Hjelmaren medelst kanal (1634), 26: 287.
- Mälvin, van, Siword** (1517), 24: 104.
- Märkisbeck, Albo här.** (Smål.), gränsskiln. mot Danm. (1554), 29: 59.
- Möcklesjö, Sunnerbo här.** (Smål.), gränsskiln. mot Danm., (1554), 29: 61.
- Möderitz, vid Brunn, Torstenssons hufvudquarter derst.** (1645), 5: 150.
- Möen, dansk ö, svenska flottan plundrar o. bränner derst.,** 12: 272, 277; bref fr. kon. Carl Gustaf t. C. G. Wrangel ang. landstigningen derst. (1659), 4: 277; 5: 199.
- Möller, Johan** (t. Liljenhagen o. Koltzen), svensk agent i Ryssl. (1633), 27: 197.
- Möllerstjerna (Johan Daniel), major,** 16: 336.
- Mölnbals-å, trädfloottsning derst.** (1671), 35: 390.
- Mölstadeooss** (1506), 20: 36.
- Mönstring, af utskrifvet krigsfolk** (1633), 26: 223.
- Möre (härader i Smål.), Svante Stures proclamation t. inneb. derst.,** 20: 56, 62.
- Mörkö, Södermanl., skansarne derst.** (1657), 35: 346.
- Mörner, Carl Ottosson, frih. t. Tuna, riksråd, president i Dorpts, sed. i Göta hofrätt,** 7: 155; 9: 94; bref fr. drott. Christinas förmyndare-regering, 18: 369; memorial f. hon. ang. drott. Maria Eleonoras återförande, 17: 251, 258.
- Mörner, Carl Gustaf, frih., sed. greffe (t. Norlanda), kongl. råd, fältmarskalk, guvernör öfver Göteborgs o. Bohus län,** 1: 196; 7: 243; 18: 380; afgifver förslag till invasion i

Norge (1713), 3: 180; anses vara intressant i kapare-rederier, 21: 373, 380.

Mörner, (Gustaf, t. Rödenäs o. Kettilstorp), öfverste-lieuten., begär befordran vid 1731 års riksd., 37: 444, 447.

Mörner, Otto (Helmer), t. Zallum (hofmarskalk hos hert. Carl, sed. ståthållare i Åbo m. m.), 21: 10.

Mörner, Stellan (Otto, öfverhofjägmästare, sist ståthållare öfver Åland), instruction för honom rör. Lappmarken (1607), 39: 270.

Mörrums-ån (1554), 29: 59.

Mörkersundh, Werml., gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 75.

N.

Nacka (i Södermanl.), kruttillverkning derst. (1565), 27: 116.

Nackrey, von (Olof, frih.), gen.-auditör, 16: 270, 277, 290.

Namnstämpeln, begagnad vid 1769—70 års riksdag, 16: 222, 230.

Nankow, 5: 199, 201.

Naria (Nargön, vid Estlands kust), 36: 145.

Narva [Narue, Narfven, Narffuen], 24: 296; 36: 270, 320, 328; slott (1496), 18: 40; Svenskarne uppbringa främmande fartyg derst. (1561), 12: 126; (1564) 12: 270; (1567) 12: 290, 296; svensk sjöseger (1563), 12: 260, 261; narfviske varor (1565), 27: 139 ff.; N:s belägring (1579), 36: 173, 234; intages af Svenskarne (1581), 11: 163; 36: 291; Engelmännens handel derst. (1581), 11: 160; Fransmännens d:o, 11: 127, 129, 132, 137, 152, 160; Lübec-

- karnes försök till handel** derst., 11: 143, 160; behöfver undsättning (1590), 38: 84, 90; belägras o. intages af Rysarne s. å.; 38: 59 ff.; Carl Henriksson Horns berättelse derom, 38: 65 ff.; G. Banérs o. Claes Bjelkes bref om dets., 38: 76; klagan öfver saltlicenten (1634), 32: 287: ang. dess handels befrämjande (1636), 38: 465; tullen 11: 246; 36: 321; fästningen o. staden (1662—67), 31: 507, 509, 510, 522, 523, 529; statsrådet gr. C. Pipers bref derom t. enkedrott. Hedvig Eleonora, 26: 297; N.-ån 36: 310; Carl Cronstedts berätt. om slaget derst. år 1700, 19: 401 ff.
- Nath [Natt], von der, greve**, 5: 324; 21: 365.
- National-representationen**, i Sverige; bidrag t. dess hist. i 17:de secler, 29: 221 ff.
- Natt och Dag, Carl Näskonungsson**, riddare, Svea rikets råd, 12: 34.
- Natt och Dag, Ivar Nilsson** (t. Strömstad), drott. Maria Eleonoras hofmarskalk, 21: 64, 68.
- (Natt och Dag), Nels Nelsson**, t. Säby o. Bro, kon. Carl IX:s kamererare, 12: 234; 21: 10.
- Natt och Dag, Magnus Bengtsson**, t. Göksholm o. Bro, riddare, riksråd, 9: 25.
- Natt och Dag, Sten Arvidsson** (upptog sed. Sture-namnet), 7: 258.
- Natt och Dag, Åke Axelsson**, frih. (t. Liå, herre t. Göksholm o. Rinkestad, riksråd), riksmarskalk m. m., 9: 102.
- Natt och Dag i Längden, Erngisl Nielsson** (t. Hammerstad), riddare, riksråd, 8: 3.
- Natt och Dag i Längden, Niels Erengislason** (t. Hammerstad, Saxholm, Ulfåsa o. Winås), riddare, riksråd m. m., 8: 3.
- Natt och Dag-släkten**, 4: 26.
- Naturbändelsor**, märkvärdiga, se Järtecken.

Naumburg, 38: 195.

Navarra, konungen af N. (1580), 11: 122, 125, 297, 300;
skickar sändebud t. Danm. o. åtskill. tyske furstar, 11: 259, 266.

Naygar-sjö (Nagelsjön?), på Jemtlands gräns (1482), 29: 46.

Nederlagsfrihet (1661—62), 32: 305.

Nederländerna, se **Holland**.

Nels Andersson, se **Lilliehöök**.

Nels Nelsson, t. Säby, se **Natt och Dag**.

Nemacuski, Lukas, polsk adelsman i hert. Johans följe; fångslad o. frigifven, 12: 146.

Nenzéen, doctor, 16: 423.

Nepluest, rykt cancelliråd, 1: 307.

Nérae, fredsfördrag derst. (1576), 11: 122, 125.

Neresius, Joachim, adlad von Nerés, slutl. cancelliråd, berätt. om riksd. i Stockh. 1726—27, 40: 280 ff.

Nericius, se **Laurentius Petri Nericius**.

Nerike, förläning der f. Claes Åkesson Tott, 36: 96; uppror. derst. (1653), 22: 302.

Neshulth (Nåshult), Svante Stures vistande derst. (1507), 20: 129.

Nettehoffdasiöö, Konga här. (Smål.), gränsmärke mot Danm., 29: 57.

Neuburg, 36: 27; tractat derst. (1668), 8: 70.

Neugebauer (von, Martin, regeringsråd i Bremen, sed. canceller i Pommern, frih. m, m.), 34: 194.

Neuott, elf i Karelen, 39: 114.

Neyman, Carl XII:s lifmedicus, 1: 195.

Nicander, professor, erhåller understöd såsom rikspoet (1720), 16: 406.

Nichilfjell, rå mellan Lappl. o. Norge, 39: 104.

Nicodemi, Johannes, se **Lillieström**.

Nicolas, S:t, se S:t Nicolas.

Nicolaus, biskop i Riga (1238), 29: 7.

Nicolaus (Kætilli), erkebisk. i Upsala (1310), 6: 49.

Nicolaus Albanensis (1148), 17: 4.

Nicolaus Jonæ Flodæus, kyrkoh. i Folkärna, på förslag t. riksdagsman (1655), 40: 5.

Nicolaus Magni, af kon. Gustaf I utsänd att anskaffa lärare åt hans son, 4: 38, 44.

Nicolaus Ragvaldi, erkebisk., 21: 242, 259.

Nicolaus, S:t, se S:t Nicolaus.

Nidaros (Trondhiem), gåfva t. skattkammaren derst. (1347), 12: 49; d:o t. S:t Olofs eller Christ-kyrkan, 12: 41.

Niels Jonsson, fogde i Kalmar (1506), 20: 57.

Niels Scriffuere (1506), 19: 168.

Nierodt, Magnus, landshöfd. öfver Kexholm (1638), 31: 432.

Niklis Jönisson, se Oxenstierna.

Nils, doctor, kunde ej lidas af Gustaf II Adolf, 21: 119.

Nils, ordinarius i Strengnäs, 12: 186; bref fr. kon. Erik XIV, 4: 170.

Nils Ambjörnsson, se Sparre.

Nils Assersson, se Mannerskiöld.

Nils Bertilsson, bref fr. Nils Boije, 4: 95.

Nils Birgersson, se Grip.

Nils Boson, se Grip.

Nils Carlsson, riddare, amiral (1563), 12: 260.

Nils Clauson [Klauisson], 18: 188; 19: 163.

Nils [Nigles] **Eriksson** (Gyllenstierna), höfvidsman på Wiborg (1491), 22: 32 ff.

Nils Eriksson, skickas att intaga Kalmar slott (1525), 2: 43, 44.

Nils Eskilsson, i Hult, lagläsare i Småland (1616), 25: 19.

Nils Fadersson, se Sparre.

Nils Gustafsson (Puke, af Rutzwik), Uplands lagman, stad-
fåster lappefararnes gamla rättigheter (1424), 29: 26 ff.

Nils Jespersson, se Cruus.

Nils Jönsson, hert. Carls secret., 12: 169, 225.

Nils Kettilsson (Wase, i. Björnö), 4: 26.

Nils Nilsson, se Nels Nelsson.

Nils Nilsson, borgmästare (1652), 20: 317.

Nils Olofsson [Olfson], fogde på Stegeborg, 13: 23; 14: 66;
brefvexling med bisk. Brask, 13: 54, 62, 74, 102; 14: 53,
58; 18: 211.

Nils Stensson, se Sture.

Nils Svensson, höfvidsman på Olafsborg, bref fr. kon. Gustaf I,
23: 76.

Nisbeth, anklag. f. edsörebrott, 34: 260.

Nissa-ån, 29: 79.

Nissestigen, 29: 80.

Nindungen (en del af Smål.), kon. Magni Birgerssons bytes-
bref på gods derst. (1278), 21: 274.

Noachfiell, gränsmärke mellan Lappland och Norge, 39:
105.

Noailles, hert. af, 8: 277.

Noasierfue, träsk i grannskapet af Hvita hafvet, 38: 108.

Nockö, se Nuckö,

Nogaiske Tartarer, 36: 267.

Nohret, kungsgård vid Falun, 40: 48.

Nolcken, von, Erik Mathias, frih., statssecret., minister ple-
nipot. vid ryska hofvet, presid. i Göta hofrätt m. m., 6: 331;
9: 307; 15: 244; 17: 338, 358.

Nooeth, Östergötl., 14: 76.

Noor, bisk. Brasks gård, 13: 34, 54, 76; 17: 77 m. fl. st.

Noors-ån, Östergötl., 14: 76.

Nora [Noraskooga, Norreskoge], **24**: 29; drott. Christinas privilegier, **21**: 208.

Norberg, borgmästare i Södertelje, död (1731), **37**: 328.

Norberg, lagman, se **Löwenhjelm**.

Norbergs bergslag, rykte om allmogens deltagande i dalupprettet 1743, **2**: 158.

Norbergs s:n, knektehållet derst. (1623), **35**: 211.

Norby, vid Upsala (1294), **6**: 41.

Norby, Gustavianskt arfvegods, **22**: 404.

Norby (Östergötl.), Peder Brahes läger derst. (1567), **12**: 154; danskt läger (1567), **21**: 28, 29.

Norby: **Severin** [Seffring, Söffnerin], **2**: 23, 37; **13**: 22, 26, 51, 60, 81, 108; **14**: 25, 47, 55, 57, 73; **15**: 4, 6, 41; **16**: 35, 37, 41, 51, 108; **18**: 261, 271; **23**: 8; Lübeckarne utrusta en flotta mot hon. (1523), **38**: 22 ff.; bedrifver sjöröfveri från Gotland, **17**: 121; ämnar intaga Skåne, men flyr t. Ryssland, **2**: 44; hans dotter fången vid Kalmar slotts eröfring (1525), **18**: 296, 341; bref t. kon. Fredrik i Danm., **15**: 32.

Norbyhus, **12**: 286.

Norbywad (Östergötl.), Svenskarne derst. slagne af de danske (1566), **12**: 286.

Nordberg, major, se **Nordenborg**.

Nordbom, kamererare, se **Nordenflycht**.

Nordenadler (Anders), förut **Schenling**, assessor, introd. på riddarhuset, **34**: 422.

Nordenborg (Johan Henrik), förut **Nordberg**, major, **2**: 204, 207; **34**: 419.

Nordencrantz, Anders, commercs-råd, **15**: 119 ff., 177; hans samlingar hembjudas t. inlösen åt ständerna, **16**: 251.

Nordencrutz (Fredrik Jakob, öfverste), **16**: 254.

- Nordencreutz** (Jakob, förut Hagman), öfverdirectör, 37: 428.
- Nordenflycht**, Anders, kamererare, förut Nordböm, introduc. å riddarhuset, 34: 422; anklagelse mot hon. vid 1731 års riksd., 37: 426.
- Nordenhielm** (Anders Nilsson, förut Norcépensis), informator för kronprinsen Carl (sed. Carl XII), statssecret., 7: 198.
- Nordenstråle**, Olof, förut Nordeman, revisions-secret. (justitiæ-canceller, riksråd m. m.), ombudsman för drott. Ulrika Eleonora i arfstvisten med hert. af Holstein, 34: 299; 37: 432.
- Nordensvärd** (Nils), förut Norin, major, introduc. å riddarhuset, 34: 423.
- Nordlind**, bisk., 7: 273.
- Nordmarken**, "Cronones Lahn", förlänes t. erkebiskopen i Upsala (1471, 1497), 21: 224.
- Nordmarks här.** (Werml.), ang. timmerhandeln derst. (1726—27), 40: 321.
- Nordmör** (Norge), 30: 175 ff.
- Norcus**, Israel, presid. i Göteborg (1645), 30: 114.
- Norge**, Nils Sture infaller derst., 4: 95, 97; riksrådens derst. skrifvelse t. Sveriges råd, 36: 35 ff.; ang. dess eröfring under Carl X:s tid; 9: 123; vikt och mål (1658), 30: 224; förslag t. invasion derst. (1713), 3: 180; planer t. dess eröfring (1716), 8: 221.
- Norin**, major, se Nordensvärd.
- Norman**, fransman, kapiten i dansk tjenst (1586), 11: 344.
- Norman** [Nortman], Georg, kon. Gustaf I:s regements-råd, superintendent m. m.; recommenderas af Luther o. Melancton t. lärare åt prins Erik, 4: 41, 44; bref fr. Sten Eriksson Leijonhufvud, 3: 10; en af hon. utgifven stadga, 29: 103.
- Norman**, Henrik, hofråd hos hert. af Pommern (1577), 12: 213.
- Norrbotten**, nio socknar derst. förlänas t. erkebisk. Jakob

Ulfsson, 21: 244; ryska härjningar under Sten Sture d. y:s tid, 24: 18.

Norrbärkes s:n, knektehåll (1621), 35: 211; ang. dess allmoges deltagande i dalupproret (1743), 3: 246 ff.

Norreskoge, se Nora.

Norris, engelsk amiral, 10: 301; 11: 395.

Norrköping, fisket derst. på 1520-talet, 13: 62, 76; 14: 51, 66; afbrännas vid Danskarnes annalkande (1566), 12: 286; 21: 27; riksdagsbeslut (1604), 12: 325; beslutsgods, 21: 108, 134, 141, 150; "Norrköpingshjelpen", 8: 9; befästningar (1657), 35: 346; brännes af Ryssarne (1719), 21: 393; tyska kyrkan (1731), 37: 394, 417; skolebetjenters underhåll, 37: 417; kyrkoherdelägenhetens tillsättande (1761), 15: 176; utdrag ur frih. Tilas dagbok om riksdagen derst. 1769, 16: 197 ff.; riddarhustorget, förut kalladt tyska torget, 16: 198; tyska kyrkan inrättas t. riddarhus, 16: 198; deputationer under 1769 års riksd., 16: 209; secreta utskottsledamöter vid samma riksdag, 16: 232 ff.; om riksdagens flyttning derifr., 16: 238, 241.

Norrland, 21: 120, 170; landsting derst. (1606), 39: 204; kon. Adolf Fredriks iakttagelser under en resa derst. (1752), 40: 359; skogshushållning m. m., 40: 364 ff.; äldre handlingar rör. N.; 17: 26 ff.

Norrmalm, i Stockholm, öster om Brunkeberg afbrändt (1653), 20: 321; Dalkarlarne lägrade derst. (1743), 3: 236.

Norrtelje, passvisering derst. (1563), 27: 53.

Norsbroo (Södermanl.), 31: 154.

Norsholm, greffe Tessin begär att få utbyta det mot Junbecka (1731), 37: 413.

Norsiöbeck, Källered s:n (Askims här., Westergötl.), rå mot Danm. (1603), 29: 82.

- Norstedt, Anders, rådman i Sala, 2: 157.
- Norsätter, torp i Södermanl., upplåtes åt två nybyggare, 31: 163.
- Northumberland, hert:n af, kon. Carl II:s i England son, 10: 125.
- Nosequernn, 21: 11.
- Noteheed, Smål., 21: 30.
- Notzhall, Albo här. (Smål.), rå mot Danm., 29: 60.
- Nougdoma, Lappland, 39: 216, 229.
- Nova gesta Danorum, från en kon. Humble i Upsala t. kon. Frode hin Fräkne, 17: 23 ff.
- Novgorod [Nogardh, Nogården, Nougård], 20: 245; 36: 139, 140, 317; 38: 58; tyske köpmän derst. (1507), 20: 220, 246; elfven derst. 36: 317, 325.
- Nuckö [Nockö], vid Estlands kust, 32: 12, 16, 37.
- Nultembourg, se Nöteborg.
- Numbo, en stor stad i närheten af Ishafvet, 39: 114.
- Nymmedablen (Norge), 30: 162 ff.
- Nymmedals-Edet (Norge), 30: 223.
- Nuncius, apostolisk, i Sverige. förteckning på af hon. insamlade gåfvor, 18: 194 ff.
- Nürnberg, affaller från Sverige (1635), 35: 88.
- Nya Sverige [Virginien], deportation dit af förbrytare (1639), 29: 210, 217; öfverflyttning dit af Finnar (1640), 29: 213, 214, 218.
- Nydala kloster, 16: 15; 18: 343, 358, 361; dess foundation, 14: 36; 16: 16; erhåller några fisken, 4: 8, 9, 11, 14, 15, 16; abbot (1172), 4: 19; (1524), 13: 93; abbots-invigning, 17: 190; bortförlånas, 21: 331, 354; 22: 334; Svante Sture vistas derst. (1506), 19: 150; bisk. Brasks bref t. abboten (1523), 17: 124.
- Nyebuer, Henrik, köpman i Lübeck; bref t. kon. Gustaf I

om åtskill. af kon. införskrifna varor, **39: 4 ff., 64**; om giftermålshandeln i Sachsen m. m., **39: 37 ff.**; om kon. Christierns krigsrustningar m. m., **39: 20, 73, 76**; om densammes flottas förskingring m. m., **39: 80**; om klockupproret i Dalarne m. m., **39: 55 ff.**; om värdering af kyrkoklockor m. m., **39: 89 ff.**

Nydingpet, inlopp t. Stralsund mellan Ruden o. Rügen, **25: 120, 121**; Danskarne ämna dit förlägga sina skepp (1633), **25: 259, 276.**

Nyen (i Ingermanl.), **36: 317**; **38: 48, 49, 50, 102**; stadens uppkomst, **31: 483, 507, 509, 510, 523, 525**; floden (Neva), **36: 248.**

Nyenborg, Dittlof, profoss på Gotland, **2: 42.**

Nyenburg, **38: 215, 287, 299**; svenska arméen derst. förlagd (1635), **35: 192.**

Nykerch, Israell Stihensson, skrifvelse t. Knut Eriksson (1630), **25: 105 ff.**

Nykyrckie, Henrik, **16: 133.**

Nykyrka (nu Nykyrke eller Almundsryds s:n i Kinnewalds här., Smål.), gränsen derst. mot Danm., **29: 77.**

Nykyrke [Kiffvinäbb], s:n i Kexholms län (1586), **38: 47.**

Nyköping, **9: 34**; hertigarne Erik o. Waldemar derst. ihjelhungrade (1317), **17: 14**; uppbräunnes af Tyskar (1390), **17: 17**; slottet (1516), **24: 78**; hospitalet (1563), **27: 18**; brännes af kon. Erik XIV (1568), **21: 32**; dess skansar (1657), **35: 346**; rikets råd derst. församlade (1633), **26: 164**; kon. Gustaf II Adolfs lik ankommer dit, **26: 167.**

Nyköpings län, rendezvous-platser derst. (1677), **35: 424.**

Nylands län (1500-talet), **24: 95.**

Nylands- och Tavastehus län, landshöfd.-berätt. f. åren 1652--62, **31: 465 ff.**; städerna **31: 474**; länsstyrelsen, **31: 477**;

religionsväsendet, 31: 466; justitiälväsendet, 31: 466; militien, 31: 468; politiväsendet, 31: 470; kronans räntor, 31: 469; kronans uppbörd, 31: 473; gästgifveri- o. skjutsväsendet, 31: 474; tiggeriet, 31: 473; landsköp, 31: 475.

Nylödöse, se Lödöse.

Nyman, Christopher, arrendator af slottsladugården på Gotland (1652), 29: 372.

Nyman, Hindrich (1652), 29: 373.

Nyman, Jonas, domare vid Bergqvara borgrätt, 32: 109.

Nyman, borgmästare i Halmstad (1658), 6: 101.

Nymynde [Neumünde], 32: 162; 36: 379; svensk ståtbållare derst. (1633), 24: 296.

Nyobäck, Kinds här. (Westergötl., 1340), 12: 8.

Nypertz, Erik, östgöta lagman (1554), 13: 77.

Nyradt, Reinholdt [Reijnertt], ryttmästare, underhandlare med Ryssarne (1590), 38: 56, 58, 59.

Nyrop (Lifland), intages af Svenskarne (1563), 12: 256.

Nysiefjorden (Finnum.), 39: 179.

Nyslott, 24: 29; 31: 434; äfven kalladt "Waske-Narfven" (1662), 31: 507; dess befästning (1662—64), 31: 485; dess malm, 31: 484.

Nyslotts län, se Wiborgs och Nyslotts län.

Nystad, rör. freden derst., 34: 324.

Nådendals kloster (i närheten af Åbo), 21: 333, 335, 340; 22: 332; nunnornas skrifvelse t. drott. Catharina af Polen (1575), 12: 200 ff.

Närby, 4: 203.

Nårdall (Lappland), 39: 203, 217.

Nårudden, 2: 41.

Näfveqvarn, ang. försvarsverks anläggande derst. (1677), 35: 430.

Näfverpenningar (1563), 27: 58.

Nämnd, Kongl. Maj:ts, under kon. Erik XIV, se **Konungsnämnd**; härads- o. landtbo-nämnd (1642), 29: 297, 307.

Näs, s:n (Upland), kon. Erik XIV flyr dit (1567), 21: 21.

Näsgårds kongsgård, 40: 48.

— län, bref om knektehållet (1635), 35: 219; bergsbruket (1662), 40: 47.

Nättiar (Lappland), 39: 113.

Näås, Rytterna s:n (Snäfringe här., Westmanl., 1547), 22: 350.

Näås-skansen (Södermanl.), 35: 431.

Nödinge dall, Wåne här. (Westergötl.), rå mot Norge, 29: 71.

Nöfla broo, Sunnerbo här. (Smål.), rå mot Danm., 29: 61.

Nöijeholm, 4: 203.

Nördlingen, slaget derst., 32: 184, 192, 197, 201, 229; fångne officerare derst. 33: 57; slagets följder för Sverige, 35: 204.

Nöteborg [Nultembourg], 11: 206, 209; 24: 294; 31: 506; 36: 255, 295, 302, 317, 325.

Nöteborgs län, 31: 506; 38: 48, 49, 50, 55, 58.

Nötesunds skans (1719), 2: 149.

O.

Obligationer (1663), 31: 32.

Obrecht, Elias, secret., författar kon. Carl XI:s historia, 1: 175.

Oddevald, se **Uddewalla**.

Odenfors, 4: 143.

Odhelius, 16: 273

- Oelreich, von, Niclas, censor librorum, president, 15: 128;
16: 233, 273, 334.
- Oesenius, Torsten, får donation på Fålökna gård, 31: 150.
- Offerörer, 21: 238.
- Ofoten [Oføthen, Ofhothenn], i Norge, 39: 106, 118, 125,
137, 156, 157, 163, 171, 173, 180, 237.
- Ofrälsemäns befordringsrätt, fråga derom vid 1728 års riksd.,
33: 338 ff.
- Ofvanskog (hela den norra delen af Sverige), gåfva t. de fat-
tige derst., 12: 25; kon. Magnus Erikssons ingälder deraf,
12: 31.
- Ofvansjö, s:n (i Gestrikland), 40: 60.
- Olaff Andersson, brevexling m. Svante Sture (1507), 20:
137 138.
- Oloffsborgh, i Finland, 20: 267; 23: 76; 24: 25.
- Olandh, i Roslagen, 6: 24.
- Olaus, electus Nidrosiensis (1458), 36: 37.
- Olaus, erkebiskop i Nidaros; Brasks bref t. hon., 16: 17.
- Olaus Andreæ Nericius, student i Upsala, bref t. bisk. Jo-
hannes Mathiæ (1647), 8: 65.
- Olaus Jonæ, student, K. M:ts ordres att gripa hon. (1662),
31: 161.
- Olaus Laresson, suffectus (fogde) på Öland (1523), 17: 149.
- Olaus Laurentii, vald t. erkebisk. i Upsala (1432), 21: 256.
- Olaus Laurentii, bref fr. Catharina Jagellonica, 4: 53.
- Olaus Magni Gothus, halfbroder t. erkebiskopen Johannes
Magni, 16: 36, 40, 114; 17: 145; berättelse t. kon. Gustaf
I om sin beskickning t. regentinnan i Nederländerna (1527),
1: 1, 7 ff., ang. hans lefnad, 1: 3 ff.
- Olaus Martini, erkebisk. i Upsala, 1: 48; bref fr. kon. Carl
IX, 8: 9 ff.

- Olaus (Olaus) Nicolai**, prest i Upsala (1523), 17: 126.
- Olaus Petri Nericius Phase**, "mäster Olof" kallad, Stockholms stads secret., sed. Gustaf I:s canceller, kyrkoh. i Storkyrkan, 4: 161; 16: 34, 38, 40; 17: 143, 144, 146; författar titelbladet t. Stockholms stads Tänkebok, 7: 25; giftermål, 14: 38, 39, 53; 58.
- Olaus Simonis**, fröken Annas predikant (1594), 1: 48.
- Olaus Stephani (Bellinus)**, bisk. i Westerås, 10: 47.
- Olaus Urväder**, mäster, 24: 65; bref fr. Sten Sture d. y. ang. hon., 24: 67, 68.
- Oldenberg, van, Mauritz**, junker, Christiern II:s öfverste i Finland, 2: 34.
- Oldenböcken**, polsk höfvidsman på Revels slott; jagas derifrån (1561), 12: 128.
- Oldenburg**, grefven af, dansk resident i Stockh. (1636), 38: 197, 297.
- Oldenbårgh, von, Hans**, Johan III:s skeppshöfvidsman, 36: 204.
- Oldendorff**, Axel Oxenstiernas berättelse om segren derst. (1633), 17: 238 ff.; 26: 178 ff.
- Oldendorp, Henrik**, 2: 36.
- Oldrap**, i Lifland, intages af Svenskarne (1563), 12: 256.
- Olfuesteen**, Sunnerbo här. (Smål.), rå mot Danm., 29: 60.
- Olevecrantz, Johan Larsson Paulin** (t. Ulfhäll o. Hofmantorp), statssecret., sed. cancelliråd, gen.-guvernör m. m., 8: 107; 40: 99 ff.; 224 ff.; bref t. kon. Carl XI; 10: 95, 99.
- Olljeqvist, Carl** (t. Walleberg o. Grönö, son af bisk. Johannes Mathiæ; fänrik), 8: 67.
- Ollestad**, kronohemman, 16: 386, 392.
- Ollonberg (Carl, t. Haneström, frih.)**, öfverste vid Westgötadals regte, 2: 208, 209.
- Olof**, konung, död 1227, 17: 7.

Olof den Helige, se **S:t Olaf**.

Olof Alfsson, bevitnar kon. Magni o. drott. Blankas norska testam., 12: 56.

Olof Arwedsson, ett af Göran Perssons redskap, 4: 180.

Olof Bartoldi, begäres t. kyrkoherde i S:t Lars s:n i Söderköping, 13: 110.

Olof Boson, se **Oxchufvud**.

Olof Hansson, qvartermästare, 32: 136; sändes att inspectera fästningarne i Lifland (1634), 30: 140; d:o i Sverige, 30: 106; d:o i Sveriges utländska besittningar, 32: 216; föreslås till inspector öfver gränsfästningarne (1636), 38: 256, 369.

Olof Henriksson, t. Brunsholm, förordnas att deltaga i konungsråfst i Finland o. Österbotten (1563), 29: 190.

Olof Håkansson, riksdagsman; bondeståndets talman vid flera riksdagar, 1: 213, 225, 256; 13: 314; 16: 199, 202; skrivelser t. kon. o. drott. (1741), 8: 299, 300; sjukdom, 16: 281; död o. begrafning (1769), 16: 340, 342, 343.

Olof Knutzson, innehar befattning vid silfververken (1563), 27: 66, 70.

Olof Larsson, secret. hos kon. Gustaf I, Erik XIV o. Johan III, sed. ståthåll. på Stockholms slott, 3: 31; 4: 200; 12: 166; 36: 171; sändebud t. Ryssland (1556), 12: 94; t. Polen (1564), 12: 141; secret. vid den t. f. "befallningen" i Stockh. (1565), 27: 81; bref t. Thure Bjelke, 4: 219; d:o t. Claes Christersson Horn, 4: 50; d:o t. Sten Eriksson o. rådet rör. Jöran Persson, 4: 202; bref fr. Jöran Persson (1565), 29: 160.

Olof Medelpadius, pastor i Stockh. (1576), 12: 207, 209.

Olof [Oloff], mästare, stämplat med kon. Christiern II (1531), 39: 73.

Olof, murmästare (1563), 27: 58.

- Olof Persson (Soop)**, t. Bjurum, lagman i Westergötl., 21 : 8; 29: 84 ff., 182; förordn. att deltaga i konungsråds (1558), 29: 185.
- Olof Påfvelsson**, i Hyreboda; vitnesbref om syneförrättning å riksgränsen mot Norge (1413), 29: 49 ff.
- Olof Skötkonung**, kon. i Sverige, gör donation till S:t Sigfrid, 21: 247.
- Olof Svensson**, fogde på Upsala slott (1607); bref fr. kon. Carl IX, 18: 361.
- Olof Sverkelsson Elfkarl**, secret. hos kon. Johan III, Sigismund o. Carl IX, 1: 60; 7: 34; 9: 71, 76; 10: 34; 38: 76.
- Olof Töresson**, dansk, slagen af Claude Collart (1564), 21: 17.
- Olotræskie**, i Medelpad, gräns mellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.
- Olthoff** (1726—27), 34: 210, 213.
- Oluff**, se Olof.
- Olustrum**, slag derst. (1229), 17: 7.
- Ombonäs fiord** (Finnm), 39: 171.
- Omua**, på Hisingen, rå mot Norge, 29: 72.
- Ondaierfue**, ett träsk i närheten af Hvita hafvet, 38: 108.
- Opdam**, holländsk amiral, 5: 202.
- Oppunda**, här. (Södermanl.), kon. Gustaf I:s förläningsbref på häradshöfd.-dömet (1554), 17: 227.
- Opsjö**, gräns mellan Ragunda o. Lidens socknar (1482), 29: 48.
- Opslo** [Oxlo], 20: 126, 129; gåfvor (1847) t. S:t Halvardskyrkan derst., 12: 45; d:o t. Mariekyrkan, 12: 46, 47; d:o t. dess skattkammare, 12: 49; dess stift, 12: 40.
- Oranien** [Vranien], prinsen af O. (1635), 35: 22; prins Wilhelm (1659), 28: 225 ff.; (1697); 40: 103; oraniska huset (1659), 28: 225 ff.
- Ordenscapitel**, vid 1769—70 års riksd., 16: 218, 347, 358.

- Ordensväsendet, Carl X Gustaf ämnar stifta Jesu-orden, 9: 134; fråga om upplifvande af den gamla svenska orden år 1697, 40: 96.
- Ordinantie, för kongl. slotten (1563), 27: 69.
- Ordinarii, förordnade af kon. Gustaf I, 22: 329; 27: 14, 15 ff., 85.
- Ordningmans-embetet, bref om dess inrättande (1718), 30: 352 ff.; i landsorterna, 19: 418.
- Orgaverk (1523), 17: 177.
- Oriafierdh [Oriwara], i Finnm, 39: 145, 147, 151, 153.
- Orietunder (Lappl.), 39: 151.
- Oriwain, Nilss, 39: 132 ff.
- Orkney-öarne [Orknoörne], gåfva t. S:t Magni domkyrka derst. (1347), 12: 44; lemnas såsom hemgift åt kon. Christian I:s dotter Margareta, 11: 194, 287; kon. Christian III:s anspråk derpå (1575), 11: 47; fisket derst. (1582), 11: 193; konss af Danm. önskan att återvinna dem (1585), 11: 286, 311.
- Orleans, svenske studerande vid akademien derst., 21: 236; hert. af O. (1633), 25: 159; (1715), 8: 208, 209.
- Orlofseddlar, för tjenstefolk (1627), 1: 136.
- Orm [Omer] Östensson, vitne t. kon. Magni o. drott. Blankas norska testam., 12: 51, 56.
- Ormars Kull [Ormekulle], Märkaryd s:n (Sunnerbo här., Smål), rå mot Danm., 29: 61, 78.
- Ormond (i Irland), hert. af, 10: 182, 191, 195, 238, 243, 272, 374.
- Oroust, ö. (i Bohus län), 2: 150; pantsättes af kon. Magnus t. Wadstena kloster (1347), 12: 40.
- Orsa, s:n i Dalarne, klagomål öfver dess prester (1662), 40: 38; knektehållet (s. t.), 40: 43.
- Orss (Lappl.), 39: 114.

Orthenborg, grefven af, **24**: 174.

Oschers Lehen, **37**: 137.

Osnabrück, belägringen af detsamma upphäfves (1636), **38**: 377.

Osorgiahall, Konga här. (Smål.), råmärke mot Danm., **29**: 59.

Osten, van, Hænigh (1460), **9**: 27.

Osterman, rysk minister i Stockh. (1719), **21**: 386, 388, 389.

Ost-Friesland, dess belägenhet (1577), **12**: 218; grefven af, (1636), **38**: 297, 302.

Ostorff, **11**: 165.

Otter, von (Carl frih.), major vid Skaraborgs reg:te (sist gen.-major), **1**: 242.

Otter, von (Salomon, frih.), riddarhus-secret. (1731), **37**: 448.

Otterhällan [Ottrelle], berg i Göteborg; **Stora**, **35**: 371; **Lilla**, **35**: 413, 414.

Otterzlöf, kon. Carl X:s högquarter derst. (1658), **30**: 246, 255.

Ottmerschen, von, Lambert, anklagas af Jöran Persson, **29**: 168.

Otto, bisk., se **Svinhufvud**.

Otto, Ingebrecht, ingenjör, kapiten, **5**: 316; företager undersökningar för en kanal mellan Göteborg, **Wenern** o. **Hjelmaren** (1689), **23**: 105.

Otto Ludvich, rhengrefve, **27**: 186; vice director vid **Rhenströmmen**, **35**: 38.

Ottowe, flod i Böhmen, **5**: 119.

Owendorp, by i Ratkows församling, **Holstein**, **18**: 256.

Owiken (Jemtland), kyrkoh. derst. (1482), **17**: 42.

Oxdjupet, dess försvar (1720), **23**: 112.

Oxe, Peder, död, **11**: 115.

Oxebåss, Surteby sin (Marks här., **Westergötl.**), rå mot Danm., **29**: 68, 81.

Oxehall, Långasjö s:n (Konga här., Smål.), rå mot Danm., 29: 76.

Oxehufvud, Olof Andersson (t. Säby, befallningsman på Elfsborg o. Gullberg, ståhåll. i Kalmar), underhandlar ang. ett möte med kon. i Danmark vid riksgränsen (1569), 12: 171.

(**Oxehufvud**) Olof Boson, t. Hof (kongl. hofjunkare, sed. major vid Carl IX:s lif-reg:te), 21: 10.

Oxelöö skans (vid Oxelösund, 1677), 35: 420, 429.

Oxelösund, Nikolai s:n (Södermanl.), 12: 213, 228,

Oxenstierna, Anna Margareta (t. Beateberg), grefviona, dotter t. ambassadören Gabriel O., 37: 423.

Oxenstierna, Axel, rikscanceller, greffe t. Södermöre, 8: 15; åtskill. fullmakter f. hon., 24: 310; 25: 135; 35: 112, 154; 36: 367, 371, 389; bref t. o. fr. hon., 1: 150, 161; 3: 111, 114, 119; 9: 168, 171, 175, 176; 17: 238 m. fl. st. i 24 t. o. m. 38 del.; memorial ang. ordn. af Sveriges försvar m. m. (1634), 26: 226; reser fr. Magdeburg t. Pommern (1635), 36: 388, 390; resa genom Frankrike o. Holland (1635), 35: 11, 13; berätt. om samma resa, 35: 50 ff.; önskar komma hem (1635), 35: 150, 157; 36: 394; hans afskedsansökan samt förslag t. inrättande af ett concilium, 37: 258; 38: 227, 229, 253, 338, 343, 345, 362, 394, 402, 408, 410, 414; tillämnad hemresa (1635), 35: 9; 36: 366; 37: 107, 108, 113, 186; d:o (1636), 35: 227, 229, 253, ff.; ang. hans diplomati, 26: 103; författar början till en historia om Gustaf II Adolf, 2: 92 ff.; begrafning (1655), 40: 19; parentation öfver hon., 40: 22; karakteristik, 7: 192; efterlemnadt archiv å Tidön, 13: 1.

Oxenstierna, Bengt (Bengtsson, frih. t. Ekebyholm o. Söderbo m. m.), "Resare-Bengt" kallad, gen.-guvernör i Lif-

- land o. Ingermanland, riksråd, m. m., 9: 94; 21: 72; 24: 389; 29: 307; 32: 153, 155, 157, 215; 38: 459.
- Oxenstierna, Bengt Gabrielsson** (frih. t. Lindholmen o. Mörby m. m.), hert. Carls marskalk, 12: 235.
- Oxenstierna, Bengt** (Gabrielsson, grefve t. Korsholm o. Wasa, frih. t. Mörby o. Lindholmen m. m.), kongl. råd, cencellipresid., ambassadör m. m., 5: 221, 7: 209; 9: 94; 40: 82 ff.; hans bröllop (1661), 28: 354; hans grefvinna (1698), 40: 181, 184; hans tankar rör. Carl XII:s förklarande i myndighetstillstånd, 25: 322, 332 ff.; bref t. Carl XII, 6: 190; d:o fr. Ol. Rudbeck d. ä., 34: 85 ff.
- Oxenstierna, Carl** (Gustaf), grefve (t. Nynäs, Tidön, Fiholm m. m., öfverste), ambassadör t. Wien, 5: 300.
- Oxenstierna, Christer Gabrielsson**, frih. t. Mörby (o. Steninge, herre t. Hammarskog m. m.); ståthåll. på Narva, riksråd m. m.; en bland underhandlarne med Ryssland (1586), 36: 315; 38: 43.
- Oxenstierna, Erik** (Axelsson), grefve (t. Södermöre, presid. m. m., gen.-guvernör i Preussen), rikscanceller, 9: 139.
- Oxenstierna, Erik** (Gabrielsson, frih. t. Lindö m. m., krigscommissarie i Lifland, ståthållare på Reval m. m.), skrifvelse om krigsrörelser i Ryssland (1581), 36: 263.
- Oxenstierna, Erik** Nielsson (t. Djursholm), riddare, riksråd, höfvidsman på Westerås, 7: 12.
- Oxenstierna, Gabriel Christersson**, frih. t. Mörby (o. Steninge m. m., riksråd, slottslofven i Stockh.), ståthåll. i Estland o. Lifland, riksmarsk m. m., 3: 31, 39; skrifvelse t. K. M:t ang. Revals belägring (1570), 36: 88, 91; bref fr. hertiginnan Sophia af Sachsen-Lauenburg, 18: 354.
- (Oxenstierna) Gabriel Eriksson** (t. Årstad o. Nyby), 1: 138.
- Oxenstierna, Gabriel Gustafsson**, frih. t. Kimito o. Nynäs,

herre t. Tyresjö m. m., riksråd, riksdrots, presid., lagman på Dal m. m., 2: 80; 5: 68; 25: 166, 250; fullmakt att öfverföra folk fr. Sverige t. Ingermanland, 29: 206; skickas mellan Ax. Oxenstierna o. regeringen, 25: 161; 26: 289; 27: 168, 177, 182; 28: 5, 27, 48; bref fr. brodern Axel O., 32: 134; 37: 178.

Oxenstierna, Gabriel (Gabrielsson), grefve, riksråd, riksmarskalk, 9: 140.

(Oxenstierna) Gustaf Gabrielsson, (frih. t. Fiholm o. Rinkestad m. m., öfverste-ståthåll. på Reval, riksråd, kammarråd), 1: 55.

Oxenstierna, Gustaf (Gabrielsson, frih. t. Tyresjö o. Forssa, guvernör i Estland, cancelliråd m. m.), 38: 230.

Oxenstierna, Johan Axelsson, grefve t. Södermöre (frih. t. Kimito o. Nynäs m. m.), cancelliråd, legat, riksmarsk, presid. i Wismarska tribunalet m. m.; 2: 105, 129; 9: 139, 203, 206; 29: 322, 330; 32: 146, 170, 208, 214, 231; 37: 97, 111; 120, 131; vinner Stettin åt Sverige, 12: 323.

Oxenstierna, Johan (Gabrielsson), grefve (t. Kroneborg, frih. t. Kimito m. m.), guvernör öfver Wester-Norrland; berätt. om länet för åren 1661—63, 31: 244 ff.

Oxenstierna, Johannes Benedicti [Jöns Bengtsson] t. Salestad, erkebisk., riksföreståndare, 4: 26; 21: 243; 36: 37; uppmaningsbref mot hon., 7: 11.

Oxenstierna, Niklis Jönsson, t. Djursholm o. Frössvik, vapnare, riksråd, riksföreståndare, 36: 2.

Oxenstierna, Sten Christiernsson, t. Salestad o. Laguö, ridhare, riksråd, höfvidsman på Nyköping, 20: 94; bref t. o. fr. Sten Sture d. y., 24: 37, 40, 42, 43; t. erkebiskopen Jakob Ulfsson, 19: 170; t. erkeb. Gustaf Trolle, 24: 71;

fr. Svante Sture, 20: 38, 52; fr. Erik Bengtsson, 20: 35;
fr. Pawel Kyle, 20: 37.

Oxenstierna, Thure (Gabrielsson, grefve t. Kroneborg, frih.
t. Kimito m. m., kammarherre, öfverste, landshöfd. m. m.),
sändes med depescher mellan Ax. Oxenstierna o. regerin-
gen (1635), 37: 111, 122, 136, 170.

Oxenstierna, Åke Eriksson, frih. t. Årstad o. Eka (öfverste,
ståthåll. på Wiborg, krigsråd m. m.), 35: 223.

Oxford, lord, 10: 181, 182.

Oxlo, se Opslo.

P.

Packagöll [Packehold], Thorsås s:n (Kalmar län), gränsrå
mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 56, 76.

Padabeck, Sunnerbo här. (Smål.), gränsrå mot Danm. (1554),
29: 61.

Padis [Pådis], 12: 255; 36: 296.

Paeskoskij, råmärke mot Ryssland (1551—1590), 39: 109.

Palarom, van, erkebisk. i Nederländerna (1527), 1: 10.

Palén, lagman, secret. hos bondeståndet riksdagen 1769—70,
16: 205, 311.

Pallium, första bruket deraf i Sverige, 17: 4.

Palm, Germund (t. Myklands), assessor i Göta hofrätt m. m.,
39: 336.

Palm, Johan, pseudonym i pass för öfverste O. F. v. Düring,
9: 270.

Palma, Antonius, i hert. Johans tjänst (1565), 29: 162.

Palma [Palm], m:r, 25: 225.

Palmbergska familjen, utdöd, **34**: 437.

Palmcreutz (Peter, förut **Malmberg**), gen.-krigscommissarie,
34: 192; **37**: 453.

Palmcrona, **Lars** (förut **Båthman**), kapiten, **34**: 437.

Palmfelt, **Gustaf**, frih., landshöfd. (sed. cancelliråd, presid.,
riksråd m. m.), **38**: 304, 376.

Palmfelt, **Nils**, öfverste, sårad i slaget vid **Gadebusch**, **6**: 209.

Palmqvist (**Johan**), svensk envoyé vid franska o. holländska
hofven, sist hofcanceller, **6**: 229, 243, 266; **40**: 94, 108,
161, 224, 230, 246.

Palmqvist (**Magnus**), frih., gen.-major m. m., **2**: 141.

Palmköld, **Erik** (förut **Runell**), secreterare i riksarchivet,
12: 245.

Palmstjerna (**Nils**, t. **Sonstorp** o. **Sörby**), frih., ryttmästare,
sed. riksråd m. m., **15**: 127, 129, 131, 136, 138; **23**: 247,
275, 326; **37**: 331.

Palmstruch, **Carl Magnus**, major, sed. öfverste-lieuten., **16**:
253.

Palmstruch (**Johan**), förut **Wittmacher**, directör vid den af
honom inrättade banken i **Stockh.**, **9**: 113.

Palumbus, **Magnus**, presid. i **Wisby** magistrat (1652), **29**: 379.

Pana Jerfue, by i närheten af **Hvita hafvet**, bränd af **Svenskarne**
(1591), **38**: 105.

Panin, rysk envoyé t. **Sverige** (1757 o. 1769--70), **16**: 260;
23: 173, 247, 256.

Pantedala, **Wrå s:n** (**Sunnerbo här.**, **Smål.**), gränsrå mot **Danm.**,
29: 63, 79.

Pantförskrifning, af **Lauenburg** t. kon. **Carl Knutson** af kon.
Casimir i **Polen**, **36**: 23; bref derom t. inneb. i **Lauenburg**,
36: 25; af amtet **Pautzke** t. kon. **Carl Knutsson**, **36**: 18,
20, 25.

- Panthus**, kon. Johan III:s i Lifland, 12: 133, 146, 172, 190; 36: 232.
- Paodosiemsky Oistie**, rysk hamn vid Hvita hafvet, 11: 222.
- Pape**, borgmästare, fullmäktig vid 1769—70 års riksd., 16: 319.
- Papegoija**, Byrge Persson, t. Ramstorp (1602), hans släkt, 21: 10.
- Parakabäck**, Konga här. (Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 58.
- Parakaoos**, Långasjö s:n (Konga här., Smål.), råmärke mot Danm., 29: 76.
- Parakasiöö**, Konga här. (Smål.), gränsmärke mot Danm., 29: 58.
- Parent**, Jacques, 11: 343.
- Paris**, gåfva t. kyrkan S:t Ludvig in Sandinis derst. (1347), 12: 48; svenske studerande vid akademien, 21: 236; **Andreas**, domprost i Upsala, utfärdar gåfvobref på några gårdar derst. t. svenske studerande (1315), 12: 70; försäljning af dessa gårdar (1354), 12: 58.
- Pariser-pacterne** (1635), upprättade af Leffler o. Streiff, 35: 12, 71, 72, 73; 37: 205; 38: 124, 130.
- Parlamentet i England** (1659), 28: 189 ff.
- Parsberger**, Thönne (1506), 19: 127.
- Parsberger** [Passberg, Passberger, Passebrede], **Werner**, höfvidsman på Sölvesborg, 3: 13; 12: 264; 21: 18.
- Partier**, Hattar och Mössor under frihetstiden, 7: 295; 16: 178 ff., 198 ff.
- Pasquiller**, se Smädeskrifter.
- Passebuffvudh**, råmärke mellan svenska Lappmarken o. Norge, 39: 105.
- Passow** [Passower], Hennyneck, 20: 82, 86, 165 ff. ff., breff t. Stockholms magistrat ang. en fordran af svenska staten, 20: 83.
- Passuijck** (Lappm.), 39: 113.
- Passväsendet** (1563), 27: 53, 54, 75.

Pataholm [**Pathæ**], köping i Ålems s:n, Smål., 20: 100.

Pater-noster-skären (i bohusländska skärgården), 6: 147.

Pathæ, se **Pataholm**.

Patiner, Petter, 2: 41.

Patkull, Hindrich Johansson (t. Posendorff o. Rosenbeck, page hos Gustaf II Adolf, sed. landtråd o. öfverste), 32: 140.

Patkull [**Patkell, Patkill**], Johan (Johansson, t. Posendorff), kammarjunkare, sed. kammarherre, 32: 140.

Patsjoki elf [**Bassioki**], gränsskiln. mellan Sverige o. Ryssl. (1606—7), 39: 215, 229.

Pauli, Carl (t. Östtomta o. Bångstad, assessor i Göta hofrätt), 22: 99.

Pauli (**Zacharias**, t. Wingslör o. Martorp), öfverste-lieuten.; kon. Gustaf II Adolfs klagomål öfver hans framfart i Mecklenburg (1631), 25: 109.

Paulin (1690), 6: 78.

Paulinus Laurentius (**Gothus**), erkebiskop i Upsala, 9: 93.

Paulus [**Paul**], kon. Gustaf I:s capellan, 13: 19, 20, 25.

Paulus Pauli, bisk. i Skara; bref fr. enkedrott. Christina (1613), 19: 379.

Pautzke [**Putzke**], 7: 133; 36: 38, 76, 81; dess "fischamt", 36: 18, 27; kon. Carl Knutssons "reventor" derst., 36: 40; trohetsförpligtelse t. kon. Carl Knutsson, 36: 45; kon. Casimirs bref t. inneb. derst., 36: 52; d:o t. kon. Carl Knutsson om dets., 36: 53; Joh. von Boysens bref t. kon. Carl Knutsson rör. detsamma, 36: 59.

Paw, Nederländske general-staternas ambassadör (1633), 26: 58, 141; hos Ax. Oxenstierna i Würtzburg, 25: 155; vid mötet i Heilbronn, 25: 198.

Pechlin, von, Carl Fredrik, frih. von Löwenbach, lieuten.,

- slutligen gen.-major, 2: 115; 15: 114 ff.; 16: 208, 227, 230, 237, 243, 248, 249, 256, 262, 268, 269, 270, 272, 273, 277, 285, 286, 287, 288, 294, 299, 301, 302, 305, 307, 308, 312, 335, 339, 388, 416; 17: 336.
- Peckaet, Claes**, i hert. Carls tjenst (1581), 36: 288.
- Peder, Sten Stures canceller**, stämplrar mot kon. Gustaf I, 23: 1, 39.
- Peder**, ordinarius i Kalmar, 3: 33; 4: 161.
- Peder**, capellan i Stockh., 12: 208, 209.
- Peder Andersson**, fogde i Dalarne, bref fr. kon. Gustaf I, 23: 73.
- Peder Andersson**, t. Branstorp (af släkten Hjorthufvud), 29: 84 ff., 182, 185.
- Peder, Bror**, fogdeskrifvare, 3: 97.
- Peder Erichsson**, lappfogde, kon. Carl IX:s memorial för hon. (1607), 39: 266.
- Peder Eriksson**, kon. Erik XIV:s secret., 4: 150.
- Peder Gudskallsson**, 20: 33.
- Peder Hansson**, instruction för hon. rör. Lappmarken (1607), 39: 270 ff.
- Peder Håkansson**, 3: 100.
- Peder Jakobsson**, diaconus i Westerås (1520), bref fr. kon., 23: 21 ff., flyr t. Norge, 23: 33.
- Peder Larsson**, svensk skeppshöfvidsman, sed. amiral, 4: 112; 12: 296.
- Peder Lydersson**, kon. Erik XIV:s kammartjenare, 3: 33; 4: 150.
- Peder Nilsson**, fogde i Werml., skall göra fienden motstånd (1566), 4: 92.
- Peder Pauelsson**, sändebud t. Danm. (1505), 19: 100.
- Peder Ragvaldson**, 24: 55.

Peder Turesson, se **Bjelke**.

Peder Wellamsson, 3: 33; drott. Karin Månsdotters bref rör. hon., 4: 204.

Peder Åkesson [Akason], t. Jätsholm, väpnare, riddare (1443), 36: 2.

Pedesandh (Lappland), 39: 113.

Pehr, mäter, se **Petrus Jonæ**.

Pehr Andersson, riksdagsman fr. Mora (1743), delaktig i dal-upproret, 2: 162; 3: 241.

Pekkiusara, fäste, intages af kon. Magnus (1338), 17: 16.

Peltz [Pels, Pfaltz], Paul, sändes af Axel Oxenstierna såsom commissarie till Holland (1633 och 34), 26: 71, 149; 28: 37.

Pentrider, österrikiskt sändebud t. Frankrike (1715), 10: 240.

Pens, Marqvard, danskt sändeb. t. Sverige (1693), 25: 184, 191, 193.

Pentz, Adam Henrik, drott. Christinas hofmästare, recommendationsbref f. hon., 32: 117.

Pentz, Christian, guvernör i Glückstadt, danskt sändebud t. churf. af Sachsen (1636), 38: 269.

Pentz [Pens], öfverste, sårad i slaget vid Jankow, 5: 57, 153.

Pentze [Pens], drott. Maria Eleonoras marskalk, 17: 257; 21: 40, 46, 50, 56, 64.

Per Erlandsson, anstald i "kammaren" (1633), 24: 310.

Pergamentbref, gamla, se **förteckningar**.

Peringsköld, Johan, bref t. K. M:t, 7: 172 ff.

Per Larsson, i Barkasäter, 2: 64.

Per Larsson, berätt. om tillståndet i Smål. o. Östergötl. (1616), 25: 17 ff.

Per Larsson, häradsdomare, taleman för bondeståndet vid 1726 —27 års riksd., 34: 127.

Perlefiskerier, i riket, fråga om att göra dem regala (1731), 37: 319, 355.

Per Månsson, kon. Johan III:s secret., se Utter.

Pernau [Perno, Pernou, Pernow], 36: 271; grefskap, 8: 89; intages af Svenskarne (1561), 12: 128; (1563), 12: 260; ang. ditflyttning af borgare fr. Gelle, Öregrund o. Westervik (1565), 27: 141; fråntagas de svenske, genom förråderi (1565), 12: 144; belägras af Svenskarne (1581), 11: 174.

Per Rasmusson [Peder, Petrus Erasmii], secret. hos kon. Johan III o. Sigismund, 1: 49; 7: 95; 10: 34; 19: 228, 303; 38: 76; sändebud t. Ryssland (1585), 36: 314, 339; 38: 43.

Persiske handeln, holsteinskt förslag om handel på Persien (1632), 26: 74, 76; tillämnad legation i anledning deraf fr. Sverige (1633), 25: 279; 26: 154, 189; underhandl. derom, 24: 146; 26: 153, 175; 28: 13; 35: 20, 122; Holändarne underhandla derom i Moskau (1633), 26: 175; compani för handel på Persien öfver Ryssl., 33: 99.

Personalier, öfver hert. Carl Philip af kon. kon. Gustaf II Adolf, 27: 146; utdr. af rådsprotoc. rör. Carl XI:s pers. (1697), 1: 170; uppsättas af Joh. Schmedeman, 1: 171.

Perspicillum Bellicum, förbjuden bok (1666), 31: 231.

Per Staffansson, fogde i Kind o. Ydre, 36: 299.

Per Thuresson, se Bielke.

Per Tönnes, östgöta-lagman (1395), 13: 76.

Pest (1350), digerdöden, 17: 16; i Turinge s:n i Södermanl. (1550), 19: 184; i Stockh. (1557), 12: 216; (1565), 21: 19; (1566), 24: 158, 160, 162; i Lübeck (1577), 12: 216; i Stockh. (1653), 22: 305; i Östersjöprovinserna o. på Gotland (1661), 31: 152, 155.

Petelin, Foma Drusina Penteliefsin, diaconus, 36: 310.

Peter I, czar i Ryssland, hans vistande i Holland, 18: 398 ff.;
i Paris, 18: 417 ff.; i Spaa, 18: 420.

Peter, bisk., se Petrus Tyrgilli.

Petersberg, vid Saale; Banérs seger derst. (1636), 38: 248,
315.

Petersburg, fråga om dess eröfring (1742), 6: 321.

Petershagen, Lesslie slår der de kejserlige (1636), 38: 333,
373.

Petersson, secret. (1675), 8: 103.

Petersson, läkare, adlas vid 1769—70 års riksd., 16: 377.

Petersson, öfverjägmästare, se Stjernspets.

Petrus Albertus, munk i Nydala, 4: 6.

Petrus Arnulphi, canonicus i Upsala, 12: 67, 69.

Petrus Benedicti, bref fr. bisk. Brask, 13: 112 ff.; 15: 11
ff.; 16: 56 ff.

Petrus Caroli, electus i Kalmar, 3: 46; en ansökning fr. hon.,
4: 221 ff.

Petrus Elaii, clericus Lincopensis, 20: 25.

Petrus Erasmi, se Per Rasmusson.

Petrus Erixi, kon. Erik XIV:s secret., 3: 101.

Petrus Jacobi (Sunnanväder), electus i Westerås; bref fr.
bisk. Brask (1523), 17: 97, 123.

Petrus Jonæ, theol. professor i Upsala, sed. bisk. i Strengnäs,
1: 62; 10: 47; 12: 209.

Petrus Jonæ Helsingius, "mäster Per" kallad, kyrkoh. på Kop-
parberget, afsatt från prestembetet (1652), 20: 317; ang.
hans valbarhet t. riksdagsman (1655), 40: 11.

Petrus Magni Wastenensis, bisk. i Westerås (1526) 18:
324; bref fr. bisk. Brask, 17: 189, 343; 18: 237.

Petrus Norvegiensis, munk i Nydala, 4: 6.

Petrus Tyrgilli, bisk. i Linköping, bevitnar kon. Magni och drott. Blankas svenska testam. (1346), 12: 31, 34.

Pettecum [Petkum], m:r, 10: 125 ff., 194, 233.

Pettiocke, gränsmärke mot Ryssl. (1590), 39: 108.

Pfaffenhofen, Ax. Oxenstiernas berätt. om segren derst. (1633), 17: 238.

Pfalz, ang. dess restitution på 1630-talet, 25: 156, 239, 264, 265; 26: 56, 57, 61, 138; dess affall från Sverige (1635), 35: 202; churfurstens bref t. Ax. Oxenstierna (1536), 38: 289.

Pfalziska ätten, handl. t. konungarnes af denna ätt historia, 10: 91 ff.; 17: 261 ff.; 18: 375 ff.

Pfeiff, kapiten vid Helsingre (1769—70), 16: 198.

Pfuel, sändebud fr. churf. af Brandenburg t. Sverige (1633—34), 27: 192; 29: 256, 260, 281.

Pfuel, von, Adam, t. Viechel o. Polleben m. m., gen.-major i svensk tjänst (1635), 37: 100; bref t. fältmarskalken C. G. Wrangel, 5: 227.

Pfuel (von, Jakob, öfverste), 10: 115.

Philip, kon. Knut Erikssons broder, 4: 6.

Philip, landtgreffe af Hessen, 12: 227, 257.

Philip Ludvig, pfalzgreffe af Simmern (1633), 25: 156.

Philippa, drott. i Sverige, Norge o. Danm., kon. Erik XIII:s gemål; handl. ang. henne, 9: 20 ff.; död, 17: 18.

Philipsburg, 28: 47; 29: 322; 30: 17; 32: 177; 33: 64; 34: 7; 35: 62; 38: 433.

Philipstad, ang. tillsättande af en justitiarius derst., 37: 371; dess bergslag, ib.

Philolalus Parrhesiastes, en partiskrift, 16: 263.

Phoenix, svenskt örlogsskepp, 5: 175.

Pibrach, 11: 58, 59, 110.

- Pickzhall**, Hallaryd s:n (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1653), 29: 61, 78.
- Pieterman & comp.**, contract med Goertz om myntning m. m., 21: 358.
- Pjetteryd** [Piättrö], s:n, Sunnerbo här. (Smål.), gränsen mot Danm. (1603), 29: 77.
- Pigstenn**, på Hisingen, rå mot Norge (1554), 29: 72.
- Pihlgardt**, borgmästare, riksdagsfullm. (1769—70), 16: 311.
- Pihlroth**, borgare i Sala, 2: 157.
- Pikkaby**, i Upland, 6: 43.
- Pilefeldt**, Bengt (Pedersson, t. Fjell, Rud o. Bersjö, öfverste), Ax. Oxenstiernas recommendation f. hon., 30: 40.
- Pillan** [Pillow], 36: 379; tullen derst., 24: 176, 202, 262; dess befästning, 29: 306; 30: 105; 32: 233; 37: 207, 208, 209.
- Pilman**, kamererare, 5: 291, 306.
- Piltten**, fästning i Curland, belägras af Polackarne, 11: 227.
- Pimentelli**, spansk ambassadör, 9: 97.
- Pinart**, 11: 18 ff. ff.
- Pinckart**, klädesfabrikant, ansöker att få bekläda ett regemente, 37: 413.
- Pinemberg**, 40: 132, 133, 134, 269.
- Pinnauer**, Joseph Pedersson, t. Diula, fogde på Åbo slott, 19: 81, 91; 20: 167; brefvexling med Svante Sture, 19: 100; 20: 137, 138.
- Piper**, Carl, grefve, kongl. råd, statsråd, öfverste marskalk, 7: 206, 210; 9: 136; 25: 330; 40: 113 ff.; förord f. hon. att återfå ett uppbringadt fartyg, 40: 174; bref t. enkedrottin. Hedvig Eleonora, rör. slaget vid Narva, 26: 297; t. frih. Joh. Rosenhane, 17: 325; fr. Haqvin Spegel, 17: 322 ff.; hans grefvinna, 40: 185.

- Piper (Carl Fredrik)**, grefve (kammarråd, hofcanceller, president m. m.), 37: 333, 406.
- Piper (Gabriel Magnus)**, auditör (sed. kammarråd, hofqvartermästare m. m.), 2: 208.
- Piques**, fransk minister i Sverige, 25: 309.
- Pirna** (stad vid Elbe i Sachsen), tractaterna derst. (1634—35), 33: 76, 82; 35: 54, 55, 59, 62, 77, 183.
- Pitesaij [Pätzie]**, ö och kloster i Ishafvet, 39: 102, 110.
- Piteå**, prest derst. (1593), 39: 117, 119; kyrkoh. tillsattes (1606), 39: 223; marknad påbjuden (1604), 39: 186; silfverberg i dess Lappmark, 33: 117.
- Pitzna**, kloster i närheten af Hvita hafvet, 38: 99.
- Pixborgh (Piksborg)**, ett fäste i Annerstads s:n i Sunnerbo här., Smål.; förstördes af Engelbrecht), 8: 4.
- Placerings-deputationen**, vid 1723 års riksd., 26: 319.
- Plan (Edvard)**, revisions-secret., 37: 402, 423.
- Planting (Gyllenbåga)**, Erik, öfverste, 28: 138 ff.; 30: 179, 190, 247.
- Plaun**, eröfras af churf. af Sachsen, 37: 234.
- Pleskow**, 11: 162, 164, 165, 166; 38: 58.
- Plessen**, öfverste, värfvar krigsfolk i Lauenburg för svensk räkning (1631), 25: 114.
- Plettenberg, von, Wolter**, härmästare för tyska orden i Lifland (1503—6), 20: 82; 32: 18.
- Plusa åminne**, fördrag derst. mellan Sverige o. Ryssland (1583), 31: 518; 36: 310, 322, 338.
- Plåthe, Göran**, landfogde på Rügen (1566), 4: 118.
- Plåtslagare** (1565), 27: 130.
- Podolien**, dess palatin (1590), 11: 130.
- Poissavin (Possevinus)**, Antoine, 11: 151.
- Polack, Jakob**, handelsman, 37: 400.

Polen, krigsrörelser derst. 1581, **36**: 263 ff.; dess flotta (1623—24), **16**: 135 ff.; krig o. fredsunderhandlingar med Sverige (1625—26), **1**: 88 ff.; (1634—35), **29**: 236, 260; **30**: 26 ff., 103 ff.; **35**: 2, 5; **37**: 89; fredstractat (1634), **30**: 46, 50; ratification derpå (1635), **37**: 71; ämnar göra invasion å Sveriges westkust (1635), **35**: 108; krig med Turkiet (1634), **29**: 319, 328; **30**: 88; thron-candidater (1697): prins Jakob af Polen, **40**: 101; prinsen af Conty, **40**: 104, 120, 126 ff.; churf. Fredrik August af Sachsen, **40**: 91 ff., 120; den sistnämnde väljes, **40**: 100, 104 ff., 120 ff.

Polhammar, Christopher, adlad Polhem, commercsråd, **37**: 348; bref fr. hon., **8**: 298.

Police-ordning, förbättrad, under kon. Carl XII, **7**: 204.

Politie- och Hushåldnings-collegium (1718), **30**: 318 ff.

Polodosky, Jakob, statssecret. i Polen, **11**: 228.

Polotzsko, intages af kon. af Polen (1570), **36**: 228.

Polske adelsmän, i hert. Johans följe, fångslade o. åter frigifne, **12**: 146.

Polus (Thomas), grefve, kongl. råd, **7**: 198; **17**: 278, 290; **40**: 133 ff.; berätt. om kon. Carl XI:s förmyndare-regering, **9**: 104.

Pommern, **7**: 138; **26**: 85 ff.; dess hert. på 1630-talet. **36**: 350; **38**: 286; allians med Sverige (1633), **27**: 156; sjuk, **26**: 85, 159; hans sändebud t. rikscancelleren (1634), **30**: 27; söker neutralitet (1635), **35**: 30, 41; söker draga sig fr. förbundet med Sverige (1635), **35**: 189; rör. Pommerske staten och dess conservation (1633), **26**: 110, 131, 156, 159, 219; svenska garnisoner derst., **26**: 160, 193, 206, 209, 219; **37**: 99, 102, 103; successionsfrågan på 1630-talet, **26**: 121, 167, 168, 206, 207; **35**: 41; **37**: 125; **38**: 442, 445, 446; churfursten af Brandenburg söker erhålla

- landet 29: 255, 256; 30: 92 ff.; föreslås af Oxenstierna såsom krigskostnads-ersättning åt Sverige, 27: 207; 28: 8, 46; 29: 234 ff., 256, 258, 266; 30: 18, 92 ff; 38: 445, 446, 450; embets- o. tjenstemäns aflöning derst. (1731), 37: 382; ang. dess försvar (1757), 23: 166; myntet derst. (1761), 15: 161.
- Poniatowsky, polsk general, fader till kon. Stanislaus II; 6: 308; 7: 206; 8: 167, 168, 210, 262; guvernör i Zweibrücken, 21: 369.
- Popo, bisk. i Danmark (826), 17: 3.
- Poppelman, P., rector, 9: 256, 261.
- Porath, kapiten, fäktmästare, 37: 368; hans lön såsom riksfäktmästare, 37: 422.
- Porath, Christopher, f. d. hoffäktmästare o. lieuten., dömd vid 1756 års riksd., 13: 282.
- Pors, Magnus (1381), 21: 3.
- Porse, Knut, äktar prinsessan Ingeborg, kon. Håkans i Norge dotter, 17: 15; död (1330), ib.
- Porse, landtgreffvens af Hessen råd (1634), 33: 77, 89.
- Porsmosan (Wermland), gränsskilnad mot Norge (1554), 20: 75.
- Porssö, Gryteryd s:n (Westbo här., Smål.), gränsskiln. mot Danm. (1603), 29: 79.
- Portchaiser, fråga om införande deraf i Stockh. (1718), 30: 337.
- Porttullen, på Gotland, 29: 378; i Skåne, 31: 332, 333.
- Portugal, beskickning derifrån t. Sverige (1650), 22: 90; Sveriges handel derst. på 1660-talet, 32: 308.
- Posenick, Demitroff, rysk canceller, underhandlar om stillestånd med Sverige (1593), 38: 110.
- Posse (Arvid Knutsson), greffe, öfverste-lieuten., 1: 185.

- Posse, Arvid (Lagesson)**, t. Engsö, kon. Johan III:s hofjunkare, 21: 10.
- Posse, Axel (Christersson)**, t. Bergshammar o. Prostökna), öfverste-lieuten., 30: 247.
- Posse, Axel (Knutsson)**, t. Roo (Såtenäs o. Berghammar), kon. Johan III:s hofjunkare, 21: 10.
- Posse, Axel (Nilsson)**, t. Såtenäs, Gammelstorp, Thun o. Hellekis), riksråd, 19: 114; 20: 127, 227.
- Posse (Carl Knutsson)**, t. Kummelnäs o. Diwitz), grefve, öfverste, 37: 404, 424.
- Posse (Fredrik Arvidsson)**, t. Gottenvik o. Rafnäs), grefve, öfverste, 16: 387.
- Posse, Gustaf (Knutsson)**, frih. (t. Hedensund, öfverståthåll., presid. i Göta hofrätt), riksråd, 9: 93.
- Posse, Göran Knutsson**, t. Hellekis o. Hammarskog, kon. Johan III:s kammarråd, riksråd, rikskammarråd, 10: 37, 38, 47, 74; anklagad vid riksdagen i Linköping (1600), 19: 224.
- Posse, Knut Göransson**, frih. t. Hellekis o. Hammarskog m. m., riksråd, öfverståthåll., presid. m. m., 21: 147, 148; fyra skrivelser t. hon. fr. kon. Sigismund, 16: 135 ff.
- Posse, Knut (Jönsson)**, t. Borrö, riksråd), 18: 40, 110; gäfvat t. klostren, 22: 321.
- Posse (Knut Knutsson)**, grefve, kapiten, närvarande vid kon. Carl XII:s död, 1: 184.
- Posse (Mauritz)**, frih. o. grefve (t. Hellekis m. m.), öfverste 23: 278.
- Posse, Nils (Axelsson)**, t. Gammelstorp, Säby m. m., kapiten), 21: 148.
- Posse (Nils Christersson)**, t. Roo), öfverste-lieuten., 28: 139, 145.

- Posse, Nils** (Knutsson), t. Gäddeholm, kammarjunkare hos hert. Carl (1596), 10: 47.
- Post, von** (Fredrik), hofrättsråd (sed. president i Åbo hof-rätt), 16: 269, 300, 301, 337.
- Post, von** (Wilhelm Mauritz), gen.-major, 37: 407.
- Post-ordonnans**, ny (1718), 21: 368.
- Postvagnar i Sverige** (1718), 21: 368.
- Postväsendet**, i Sverige, på 1630-talet, 26: 373; 35: 172.
- Potzinski**, ryskt kloster, 39: 169.
- Prag**, freden derst. 1635, 35: 179, 183; 36: 350; 37: 251.
- Praslin**, hert. af (1769), 16: 374.
- Preben von Ahnen** [Houen Ahnen], Reinholt, landsherre öfver Nordlanden i Norge, 28: 148, 167, 172 ff.; 30: 157, 161, 177, 205.
- Prebende-gods och socknar**, 21: 235; deras uppkomst, 21: 236; berätt. om godsens reduction, 22: 315, 362, 366.
- Predikare-brödernes orden**, bildas (1200), 17: 6, 7; gåfvor t. orden i Sverige (1346), 12: 23, 26, 27; i Norge (1347), 12: 49.
- Preis, Joachim Fredrik**, commissions-secret., sed. cancelli-råd, envoyé i Nederländerna, frih. m. m., 10: 270; utdrag ur hans correspondens, 18: 398; berätt. om riksd. i Stockh. 1731, 37: 294 ff.
- Presbeckius, Christopher**, lector, hans mordförsök mot drott. Christina (1647), 27: 265.
- Preston**, 10: 279.
- Prestegäll**, i Westergötl., oordningar vid deras besättande (1584), 19: 190.
- Preste-landbor**, se Kyrke-landbor.
- Prestenkor**, 40: 18, 34.
- Presterskapet**, dess privileg., se Privilegier.

Prestmöten, i Upsala (1293), 6: 44; (1572), 12: 189.

Presträttigheter, 22: 238.

Prestväldet, i Sverige under katholska tiden, 21: 246.

Pretendenten (Jakob Edvard Frans), i England, 10: 231, 237, 239, 240, 274, 276; ang. hans allians med kon. Carl XII, 10: 358.

Preussen [Pryssen], 36: 10, 345; Dantzais berättelse derom, 11: 57; hert. Albrecht (1535), 2: 51; kriget derst. (1627), 1: 109; dess fästningar o. svenska garnisoner, 30: 105; den s. k. preussiska staten, 26: 150; 35: 81, 82, 91, 106; ang. den svenska delens återställande till Polen, 35: 3; förloras, 37: 178; bref fr. konungen derst. (1715) t. kejsaren, 8: 240 ff.

Prijss, Jören, 36: 197.

Primislaus II, 10: 79.

Pinnckoff, Mikitta Borizowitz, 36: 151.

Prins, kapiten, 6: 78.

Printz, m:r (1714), 8: 160.

Printz (Johan Björnsson), major (sed. guvernör i Nya Sverige, landshöfd. m. m.), 30: 105.

Printzenskiöld (Johan, förut Printz), öfverste, landshöfd. på Bornholm, 31: 336, 388; memorial f. hon., 39: 374 ff.; berätt. ang. Bornholm, 39: 381 ff.; mördad, 39: 425.

Privilegier, presterskapets, 7: 3 ff.; 21, 223, 231, 232, 252, 253, 254, 256, 258, 259, 292; 22: 184 ff.; bondeståndets, 22: 222; städernas, 27: 75.

Procuration, en ränta t. biskopen i Åbo, 22: 327.

Profosser (1563), deras embete och makt, 27: 28, 39, 92, 112.

Promskoi [Pronsko], 36: 136, 137.

Proppe, Antonins, 36: 39.

- Prottz-** [Pråste-] Knudsen, dansk agent i Stockh. på 1630-talet, **25**: 121, 261; **35**: 152.
- Prytz, Anders**, **24**: 395.
- Prytz, Johan**, borgmästare i Stockh., **31**: 55.
- Psilander, von** (Gustaf, frih., presid.), landshöfd., **37**: 387.
- Psilanderhjelm**, banco-commissarie, introduc. å riddarhuset (1726), **34**: 135.
- Psilanderhjelm, Pehr**, f. d. fänrik, dömd vid 1756 års riksd., **13**: 301.
- Pugesten, Wrå s:n** (Sunnerbo här., Smål.), rå mot Danm. (1603), **29**: 78.
- Puke, Erik Kætilsson** (1371), **13**: 15.
- Puke, Erik**, en af Engelbrechts höfvidsmän, riksråd, **8**: 4.
- Puke, Jan**, f. d. kapiten i holländsk tjenst, dömd o. afrättad vid 1756 års riksd., **13**: 286; försök att tvinga hon. t. be-kännelse, **4**: 347 ff.
- Puke, Rawall**, lagman, **6**: 43.
- Pukåss, Kalf s:n** (Kinds här., Westergötl.), gränsrå mot Danm. (1554, 1603), **29**: 66, 80.
- Pultava**, **5**: 322.
- Pultinä pass**, i Finland, **27**: 341.
- Purckel**, **36**: 267.
- Pyheneme** [Pöheniemi, Turianiemi, Trindenes], **38**: 94; **39**: 109.
- Pådis**, se **Padis**.
- Påffuell** [Påwal], mästare, bygmästare vid Upsala slott (1563—65), **27**: 58, 135; **36**: 122.
- Påfvenhjelm** (Erasmus, förut Påfve), ryttmästare, **28**: 139.
- Påhl Jonsson**, riksdagsfullm. i bondeståndet (1769—70), utsluten fr. ståndet, **16**: 274.
- Pålsundet**, ang. dess försvar (1720), **23**: 112.

Påsteijen, på Stockholms slott (1563), **27: 57, 134.**

Påtorp (i Fristad s:n, Westergötl.), **18: 352.**

Påål, van der, Magnus (1633), **24: 296.**

Pålaeti, gränsskieln. mellan Sverige o. Ryssland, (1551—90),
39: 109.

Påsegården, **31: 409; 37: 133.**

Pär Erichson, i Edinge, herredagsman, **9: 235.**

Pär Joenson, gift med Anna Larsdotter vid kon. Sigismunds
kröning, **1: 64.**

Pär Karsson, proviant-commissarie, **9: 214.**

Pär Månsson, ryttmästare, se Lood.

Pätzie, kloster, se Pitesay.

Pöblitz, öfverste, **26: 80.**

Pööl, besättes af Svenskarne, **36: 389.**

Q.

Quarantaine, under pesten i Stockholm (1653), **22: 305.**

Quentin, se S:t Quentin.

Qvarnby, svenskt läger derst. (1741), **2: 231.**

Qvarnholmen (Kalmar nya stad), ang. dess befästade (1653
o. 1656), **35: 281, 304, 306, 312, 314, 334, 359.**

Qvarntullen, **1: 105, 116, 131; 21: 82; 22: 181; 24: 244,
251, 302, 318, 371; 25: 133, 134; 26: 250, 263, 267,
294; 32: 249; 33: 9; 40: 335.**

Qwerdöle, Ryr s:n, Sundals här. (på Dal), gränrå mot Norge
(1554), **29: 74.**

Qvernhult, gifves t. Träneryds kyrka, **14: 95.**

- Qvestenberg, 25: 242.
 Qwickelberger, Leo, i hert. Carls tjenst (1576), 12: 209.
 Qwickelberger, Lucas, anför klagomål mot Jöran Persson, 29: 164 ff.
 Qwickens [Insätts, Qwickne], kopparbruk i Norge (1658), 30: 178, 216.
 Qvillen [Kuillen], en bäck, gräns mot Norge (1554), 29: 72.
 Qvinua Nime, rysk stad i närheten af Hvita hafvet, bränd af Svenskarne (1591), 38: 103.
 Qvistlingetorp, 21: 275.
 Qvint, öfverste-lieuten. i svensk tjenst, hans förräderi, 25: 107.
 Qwistrums bro (1719), 2: 148, 150, 151.
-

R.

- Raadan (Finnmarken), 39: 203, 217.
 Raasboo, se Rasbo.
 Rackeby kloster, i Westergötl., gäfvat dit (1346), 12: 22.
 Radmakers privilegierade verk vid Carl Gustafs stad (1661—62), 32: 293.
 Radziwill [Radzeuil], 24: 196; 25: 241; 36: 166, 308.
 Radzeborg, se Raseborg.
 Ræiderskardh (Jemtl. 1482), 29: 45.
 Rafe, Jakob, 21: 43.
 Raffuenäss [Räfuenäs], Tingsås s:n (Konga här., Smål.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 58, 76.
 Ragualsson, doctor, 18: 16.
 Ragunda [Raffwnda, Rawndh, Ræwnda], s:n i Jemtl., 3: 6; 29: 46, 51.

- Rahm, kapiten (1658), 28: 143.
- Raht, rådman (1761), borgmästare i Stockholm, 15: 163.
- Rakeryd [Raknö], s:n i Östergötl., 10: 4.
- Rakoczi [Ragozy], 2: 130; 5: 132, 133; 26: 78, 156.
- Rambertus, doctor, sändebud fr. Lifland t. kon. Gustaf I, 12: 101.
- Randala [Randall], s:n i Skåne (1507), 20: 98.
- Ramén, borgmästare, riksdagsfullm. 1769 – 70, 16: 295.
- Ramfelt (Fredrik Christopher), major, 37: 369.
- Ramnäs, s:n i Westmanl., hörande t. drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208.
- Ramsay, lieuten., sårad vid dolupproret 1743, 3: 239.
- Ramsay, Anders Henrik, frih., general, landshöfding m. m., 16: 413.
- Ramsays regemente (1630), 25: 80, 82.
- Ramsjö, Långasjö s:n (Konga här., Smål.), gränsrå mot Danm. (1603), 29: 76.
- Ramsta, i Södermanl., 9: 24.
- Ramstorp, 21: 10.
- Ramund Eskilsson, 4: 11.
- Ranarike, i Norge, gåfva t. dess fattige (1347), 12: 49.
- Ranck (Conrad, frih.), general m. m., 4: 284; 5: 297; 6: 265; 18: 393, 416; 21: 373; transactioner med Goertz, 8: 273.
- Randeldebeck, gränsskiln. mot Herjedalen (1403), 29: 37.
- Randhamra [Rödhamaren], berg på gränsen mellan Orsa och Lillherredal, 29: 37.
- Rangordning, bestämd af kon. Gustaf I vid Westerås recess, 21: 300.
- Rangskilnad, genom klädedrägten; fråga derom vid 1731 års riksd., 37: 356, 419 ff.

Rantzow, Daniel, dansk fältöfverste, 12: 264, 285; härjar o. plundrar i Småland (1564), 21: 18; (1567), 21: 27.

Rantzou, Frantz, dansk ståthållare, 35: 152.

Rapastada, se **Rappestad**.

Rappe (Christopher Johan), frih., hofrättsråd, sed. landshöfd. i Åbo o. Björneborgs län, 15: 163; 16: 231, 237, 245, 248, 285, 288, 292, 294, 299, 300, 321, 324, 402.

Rappestad [Rapastada], s:n i Linköpings stift (1523), 17: 73.

Rasbo, s:n i Upland, mästare Olof kyrkoh. derst. (1566), 2: 63; järtecken sedda derst. (1655), 40: 22.

Rase, Jakob, 21: 43, 46,

Raseborg, i Finland, 9: 67; 19: 100, 163; 30: 61; slott o. län upplåtes åt Svante Sture, 19: 52, 90.

Rask, Nicolaus, t. Bärby, kon. Johan III:s secret., 36: 314, 334, 336, 339.

Raske, ang. hans process (1636), 38: 120, 222.

Rasmus Ludviksson, kon. Gustaf I:s secret.; sed. jordeboksskrifvare o. secret. hos Erik XIV o. Johan III, 2: 64: 3: 88; bref fr. hon., 3: 105; hans chrönika öfver kon. Erik XIV; 12: 247 ff.; gravations-böcker, 21: 281 ff.; anmärkningar rör. kyrko- o. klostergoods, 22: 375; författar grafskrift öfver Jakob Bagge, 30: 5.

Rasmus, Nielsson, instruction f. hon. rör. Lappmarken (1605); 39: 184.

Ratenow, 37: 274; 38: 396.

Ratkow, i Holstein, 18: 256.

Rautenberg, Christian, 21: 43.

Raualdus Nicolaus, väpnare, 36: 38.

Raval Jönsson [Joenszen], kon. Gustaf I:s fogde, sändes t. Lübeck (1531), 39: 21, 53.

Rawkela, gods i Finland, 21: 340.

Rayalin, amiral, 2: 229.

Rebbeby, Finnmarken (1597), 39: 163.

Reberga, 15: 110.

Reckenberger, Johan Jakobsson, hofstallmästare, 9: 183.

Recrutpenningar, 19: 420.

Reduction, kon. Carl Knutssons, 21: 261; fråga derom vid 1650 års riksd., 22: 70 ff.; fjerdeparts-reductionen, 9: 112, 131; berättelse om reductionen af ecclesiastike gods, 22: 313 ff.; i Estland o. Lifland, 7: 200; åtskilliga reducerade gods återställda (1731), 37: 332, 369.

Redwen, se Ruthwen.

Reefboken, för Kopparbergs län (1670), 35: 246 ff.; formu-lär för dens., 35: 258 ff.

Reefkarlar (landtmätare), i Kopparbergs län (1670), 35: 245, 246, 247.

Reen, Hans, 18: 8, 12.

Reensten, Albo här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 60.

Refflamptenn, Wäne här. (Westergötl.), rå mot Norge (1554), 29: 71.

Reffnasienska, i Lappland (1590), 39: 110.

Reffnaswaar, i Lappland (1590), 39: 110.

Reffuesjocki, i Lappland (1590), 39: 110.

Reffwilstæ, 20: 231.

Reformationen, i Sverige, dess början, 21: 294; kon. Gustaf I:s bref t. bisk. Brask emot dens., 17: 159; — se vidare Luther.

Reformerta läran, förföljd i Frankrike (1580), 11: 122, 125, 297, 300, 322; tillåtelse för främmande handtverkare af denna lära att inkomma t. Sverige (1731), 37: 443.

Regala pastorater, se Jus præsentationis.

Regalier, rikets, om syn utaf dem, 12: 162.

•

Regementen, svenska eller i svensk sold; *under Gustaf II Adolf och drott. Christina*: hert. Carl Philips, 16: 148; hofregementet, 25: 93; Witzthumbs, 25: 93; gröna, 25: 93; blå, 25: 93; skotska, 25: 80, 82; Bandissins, 25: 114; Lee-
husens, 25: 115; Görtzes, 25: 115; Södermanlands o. Ne-
rikes, 26: 291, 292; drottens hofregemente, 26: 244, 292;
30: 113; lifländska, 26: 246, 292; Thomas Thomassons,
29: 297; Nils Ribbings, 29: 298; Johan Banérs, 35: 26;
Drommunds, 35: 26, 27, 98; Erik Hanssons, 35: 26, 27,
98; 38: 161, 263; Esséns, 38: 119; Forbus, 38: 159; värf-
vade tyska, engelska och skotska, 36: 376; östgöta ryttare,
36: 376; vestgöta ryttare, 36: 376; finske ryttare, 36: 376;
Axel Lillies, 36: 377; curländska, 38: 189; Karrs, 35: 97;
Mettstake finska, 38: 328, 329, 404, 417, 418, 420; Burtz,
38: 417; Ermeses, 38: 418, 420; Kinnemundtz, 38: 422;
Stålhandskes finska, 38: 254; Cratzenstens, 38: 262; Knip-
hausens, 38: 262; Sperrenters, 38: 262; Bergs finska, 38:
263, 418, 420; Douglas värfvade, 38: 263; Fleetwoods en-
gelska, 38: 263; Astons d:o, 38: 263; Johan Ridwens, 38:
263; Rossissenskyes, 5: 84; Harald Stakes, 30: 113; fråga
om sammansläende af Wermlands o. Dals med Westgöta
(1633), 25: 163. — *Under kon. Carl X och XI*: Håkan
Nielsson Skyttes, 31: 327; 35: 304; Lilliehöks, 35: 322;
Irvings, 35: 302, 304; hertigen de Croys, 5: 187; Yx-
kulls, 5: 187, 190; 31: 323, 326, 327; Fersens, 5: 190;
31: 323, 326, 327; Uplands, Smålands o. Östgöta, (1657),
5: 180; Solms, 5: 199; tyska, förlagda i Bohus län (1661
—62), 31: 410 ff.; d:o i Blekinge (1662), 31: 327, 337,
371; Donaus, Ganskous o. Dellvigs, Lybeckers ryttare, 31:
337, 349, 274, 385; Hallands, 31: 327; Mörners, 31: 334;
Blums, 31: 325, 326; Blekinge, 31: 325, 326; Tramp- o.

- Vropiske, 31: 325, 326; Krusens, 31: 327; Spensens, 31: 327; Helsing, 19: 403; 35: 262; Dal-, 19: 402; 35: 264; Gyllenstiernas, 6: 60; Modeiska, 6: 62; lifdrabant-, 6: 65, 67; Westmanlands, 6: 65; Jemtlands, 6: 66; Skånska cavalleri, 6: 70, 71, 75. — *Under kon. Fredrik I:* Taubeska, Meijerfeltiska o. Hielska (1731), 37: 399; Willebrands, 4: 341; 7: 321; Bousquets, 4: 341; 7: 321.
- Regementz Råd, tillsatta i Westergötl. (1540—42), 29: 83.
- Regensburg, belägras (1634), 30: 83, 94; riksförsamling derst. (1757), 23: 164, 165.
- Regentlängd öfver Sveriges christne konungar till Erik Läspe, 17: 19 ff.
- Regeringsform, förslag dertill af kon. Gustaf II Adolf, 9: 138; Ax. Oxenstiernas förslag derom (1632), 24: 245, 256, 303, 340; dess öfverseende af Oxenstierna (1634), 28: 54; ang. utarbetning af en sådan (1698), 40: 139, 141; 1719 års, 7: 215, 265; fråga om dens. vid riksd. 1769—70, 16: 275, 282, 293, 294, 295, 308.
- Regeringsmakt, konungens (1689 o. 1697), 28: 267 ff.
- Register, kronologiskt, öfver tryckta handl. i svenska historien, del. 1, 2, 3, 4, 6; alphabetiskt öfver de 7 första delarne af Samfundets handlingar, 7; kronol. öfver de första 20 delarne af dessa handl., 20; öfver del. 21—30, 30, samt öfver del. 31—40, 40; kronol. öfver Gyllenstiernska archivet på Krappierup o. De la Gardieska på Löberöd, 17; öfver kyrkogods (1547), 22: 336; — se för öfrigt Förteckningar.
- Registratur, en del af Sten Sture d. ä:s, 18: 3 ff.; Svante Stures, 19: 3 ff.
- Regnar, abbot i Nydala, 4: 4.
- Rehausen, kapiten, introduc. å riddarhuset (1726), 34: 419.
- Rehbinder, frih., 16: 310, 356.

Rehn, hofintendent, 16: 396, 408.

Rehnsköld (Carl Gustaf), frih. o. grefve, general, kongl. råd, fältmarskalk, 2: 140, 144, 151; 7: 206, 256; bref fr. kon. Carl XII, 6: 182; t. Johan Rosenhane, 17: 326; utvexlas ur rysk fångenskap (1718), 21: 369; för befäl vid Uddevalla (1719), 21: 391.

Rehnstjerna [Renstierna] (Fredrik Ulrik), grefve, lagman, sed. landshöfd. i Östergötl., 15: 163; 16: 289.

Rehnstjerna, Jakob, grefve, kongl. råd, sed. presid. i comers-collegium, 4: 293; 7: 230, 231.

Reich, Anthony Jürgen, svensk öfverste i Riga (1633), 24: 296.

Reichel (von, Carl Breide), öfverste, sed. gen.-major i holsteinsk tjenst o. envoyé t. svenska hofvet, 34: 250, 251, 302.

Reichwin, Göran, dansk gen.-major, 28: 167; underskrifter Trondhiems capitulation (1658), 30: 271.

Reinhult Johansson, befallningsman öfver Westersjö-Lapparne (1607), 39: 268.

Reinöen, i Finnmarken (1597), 39: 163.

Reis, Arent, revelsk borgare, åtager sig leverans af spanmål t. kronan (1565), 27: 122.

Reisenfjord, i Finnmarken (1603), 39: 171, 180.

Religionsfriheten i Sverige, 37: 324, 443.

Religionsstridigheter, mellan Lutheraner o. Calvinister, 11: 259, 265, 275.

Remnene, 21: 12.

Renar, försök att införa dem fr. Lappmarken t. Norrland (1603), 39: 175, 205.

Renard, engelsk agent i Holland (1716—17), 18: 403, 407.

Renhorn, borgmästare i Arboga, 4: 349; 15: 132, 140, 154, 163, 166, 167, 172.

- Rensel, Clement**, berätt. hör. t. Gustaf I:s historia, 2: 13.
- Replinge kyrka**, på Öland, 20: 202.
- Repressalier**, för en Norrköpings-borgares räkning tagne af Dünkirchen, 26: 104; 30: 67, 73 fl. ff.; för ett af Engelsmän uppbringadt skepp med last, 40: 95.
- Resare-Bengt**, se **Oxenstierna, Bengt Bengtsson**.
- Resident**, svensk i Moskau (1667), 31: 521, 529; i Hamburg (1769—70), 16: 254.
- Reserön**, i Stockholms skärgård, kon. Gustaf I derst. (1522), 2: 29.
- Reudker**, häradshöfding, 1: 214.
- Reusk [Reuss]**, öfverste, stupar i slaget vid Jankow, 5: 122, 126.
- Reusselius**, se **Rousselius**.
- Reuter, de**, holländsk amiral, 5: 202.
- Reutercrona (Mathias, förut Håbro)**, regements-qvartermästare, 37: 423.
- Reuterholm (Esbjörn Christian)**, frih., riksråd, 16: 221, 222, 228.
- Renterholm (Gustaf Gottfried)**, frih., lagman, 16: 233, 243, 326, 327, 329, 332, 351.
- Reutherskiöld**, ryttmästare (1683), 5: 304.
- Reval [Revel, Räfte m. m.]**, 36: 320, 327; gifver sig under Sverige (1560), 12: 251; söker draga handeln till sig fr. Narva (1561), 12: 127; slottet eröfras fr. Polackarne (1561), 12: 128; kommer under Sverige (1562), 12, 255; dess handel (1565), 27: 140; sändebud dit fr. Erik XIV (1562), 12: 253, derifr. t. Johan III, 12: 203; belägras (1577), 36: 88, 91, 146, 156, 164; klagar öfver licenterne, 32: 282; 34: 34.
- Rewentloe, Dettleff**, dansk emissarie t. Dresden (1633), 25: 231.

- Rewentlow**, tysk canceller (1634), **32**: 210.
- Revision**, af kronans räkenskaper (1563), **27**: 63, 64 ff.
- Revolutionshistorien**, under Carl XII:s, Ulrika Eleonoras o. Fredrik I:s regering; **7**: 190 ff.
- Reyns kloster**, gåfva dit (1347), **12**: 48.
- Rhengrefven** (1582), **11**: 184; (1630), **24**: 171.
- Rhenprovinserna**, Frankrikes planer på dem (1634), **38**: 432.
- Riala** [Ryal], s:n i Stockholms län, **18**: 68.
- Ribbing**, Bengt, gen.-major, föreslås t. erhållande af friherreskap (1731), **37**: 445.
- Ribbing** (Carl), öfverste, svensk minister i Ryssland (1770), **16**: 255, 260.
- Ribbing**, Conrad, frih., lagman, sed. landshöfd., presid. i bergscollegium, **7**: 214, 216, 291; **30**: 316.
- Ribbing**, Fredrik (t. Koberg), öfverste-lieuten., sed. frih., riksråd, prins Fredrik Adolfs guvernör m. m., **13**: 307; **16**: 226, 228, 258, 408.
- Ribbing**, Göstaf (Svensson, t. Svansö), page hos Erik XIV, åberopas af Göran Person såsom vitne mot Sturarne, **4**: 190, 191.
- Ribbing**, Lennart Persson, frih. (t. Zernava), öfverste, sist landshöfd., **9**: 122.
- Ribbing**, Nils Knutsson, t. Svansrid, lagman i Westergötl., **29**: 182; deltagar i konungens råfst, **29**: 185.
- Ribbing**, Nils (Sevedsson), öfverste, sist ståthållare i Kalmar, **24**: 294, 298.
- Ribbing**, Per, frih., lagman, sed. landshöfd., landtmarskalk, **7**: 214, 265; **30**: 316; **37**: 369; död o. begrafning, **7**: 256; **16**: 343.
- Riben**, doctor, drott. Ulrika Eleonora d. y:s lifmedicus, **7**: 253.

Richardt, pfalzgreffe t. Simmern, hert. Carl sammanträffar med hon. (1578), 12: 226.

Richardt, Johan, sändebud fr. kon. Gustaf I t. Nederländerna (1526), 1: 29.

Richelieu, cardinal, 37: 289; 38: 126.

Riddare-ordnar, svenska; äldre, 3: 131, 156, 163, 166, 167; secreta utskottets bref derom (1748), 6: 337 ff.; historia öfver dem, 16: 350; ang. en engelsk orden (1633), 26: 140.

Riddaresyn, i Westergötl. (1662), 31: 122.

Riddarholmskyrkan, inscriptionen på kon. Gustaf Adolfs grafchor, 22: 210.

Riddarhuset, gamla, dess plats, 1: 144 ff.; det nya: dess plats o. bygnad, 1: 71, 139; kon. förärar till detsamma nya tapeter o. en himmel (1627), 1: 143; försummad inbetalning t. bygnaden, 1: 138; adelns bidrag dertill (1641), 29: 227; stambok t. dess fortsättning, beslutad vid 1726—27 års riksdag, 34: 438; bygnaden (1731), 37: 449; medlemmar deraf vid 1627 års riksd., 1: 72, 77; åter vid s. t., 1: 140 ff.; ringrättning derst. (1653), 22: 301; introductioner vid 1726—27 års riksdag, 34: 135, 418; taxa för introduction fastställd, 34: 438; ang. främmande grefvars o. friherrars naturalisation, 37: 317; dess kassa (1726—27), 34: 439.

Riddarhus-ordning, kon. Gustaf II Adolfs, 7: 276; den nya vid 1731 års riksd., 37: 315, 316, 322, 328.

Riddarslag, vid kröningen 1568, 12: 163.

Riddercrantz (Joachim), hofrättsråd i Åbo, 37: 407.

Riddercrantz (Ludvig), lieuten., 37: 329, 331, 448.

Ridderhjerta, kornett (förut Bobeck), 37: 386.

Ridderhoff (Lorentz), förut Kothoff, kapiten, introduc. (1727), 34: 423.

Ridderhusen, Johan, förut Larsson, riddarhus-secret., 1: 83 ff.

Riddermarck (Andreas, förut Wetterbaum), professor, 9: 261.

Ridderschantz (Wolmar Christopher), kapiten, sed. öfverste-lieuten., 2: 239; 37: 347.

Ridderstolpe, Carl (förut von Frischen, amiral, sed. frih., presid.), utfärdar ordres om grefve Ch. E. Lewenhaupts gripande, 2: 264.

Ridderstolpe, Carl, frih. (t. Fiholm). landshöfd., sed. riksråd, presid., 16: 269, 277, 290, 328, 332, 337, 399.

Ridderstolpe, Fredrik (Wilhelm), frih. (t. Fiholm o. Tidö, öfverkammarherre, sed. riksråd, grefve), 16: 398.

Ridderswen (Jakob), förut Svensson, öfverste-lieuten., intro-duc. å riddarhuset, 34: 419.

Ridwen, se Ruthwen.

Ridön, 21: 159.

Riga, 36: 379; bisk. o. erkebisk. derst. på 12- o. 1300-talen, 29: 1, 3, 7, 9, 12; herredag (1583), 36: 307; belägras af Gustaf Adolf, 5: 49; eröfras af Svenskarne (1621), 16: 144; behof af undsättning (1628), 1: 154; svensk ståthåll. (1633), 24: 296; privil. (1634), 30: 65; garnison, 30: 65; klagomål öfver licenterna derst. (1634), 32: 242; Wårnskiölds bref ang. dess befastande (1653), 35: 279, 282; fästningsverken (1659), 35: 373; ang. licenterne (1636), 38: 364; fordringsanspråk hos kronan, 37: 426; mynt derst. i 13:de secler, 29: 2.

Rijebygnader, fråga om åläggande att uppföra såd. (1731), 37: 320.

Rijn, tysk grefve (1566), 4: 117.

Rijns kloster, i Norge (1658), 30: 176 ff.

Riksbanneret, svenska, skymfadt i Köpenhamn (1501), 19: 7.

Rikscancelleren, hans præsidium vid hofrätternas samman-kallande i riksdrotsets ställe (1633), 25: 162.

Riksdagar och Herremöten, herremöte mellan svenske och

danske i Kalmar (1504), 19: 56; riksmöte i Stockh., 19: 3;
 riksråds-församling i Stockh. (1505), 19: 47, 51; herremöte
 i Stockh. (1507), 20: 197, 200, 226; riksmöte i Stockh.
 (1508), 20: 266; (1517), 24: 94; i Westerås (1527), 16:
 115, 118, 120; 21: 299 ff.; herredag i Westerås (1544),
 21: 296; riksd. i Stockh. (1560), 12: 111; herredag i Up-
 sala (1566—67), 4: 131; 12: 283; 17: 58; d:o beramad i
 Stockh. (1567), 4: 129; d:o i Riga (1583), 36: 307; riksd.
 i Wadstena (1587), 18: 358; i Upsala (1594), 1: 47 ff.;
 herredag i Örebro (1606), 26: 12; riksmöte i Strengnäs
 (1626), 1: 92 ff.; i Stockh. (1627), 1: 67 ff.; ständer-ut-
 skott i Stockh. (1632), 24: 279; riksdag i Stockh. (1633),
 24: 317, 318; 25: 118; (1635), 37: 73; (1636); 38: 338;
 (1638 o. 1640), 29: 222; (1649), 29: 228; dagbok vid
 riksdagen i Stockh. 1650, 22: 60 ff.; handl. dertill, 23:
 90 ff.; (1655), 40: 1 ff.; i Göteborg (1660), 9: 136; be-
 rättelse derom, 28: 175 ff.; i Stockh. (1689 o. 1697), 28:
 257 ff.; utdrag af riddersk. o. adelns protocoll (1697), 25:
 314 ff.; i Stockh. (1719), 7: 256; 26: 316; (1723), 7:
 284; 26: 319; 33: 338 ff.; deputationer vid 1726—27 års
 riksd., 40: 299 ff.; berätt. om dens., 40: 280 ff.; 34: 126
 ff.; handl. dertill, 7: 305 ff.: i Stockh. (1731), deputatio-
 ner o. utskott, 37: 297 ff.; berätt. derom, 37: 294 ff.;
 d:o i Stockh. (1743), 1: 298; bref rör. riksd. 1756, 3:
 273 ff.; r. st:s commissions domar, 13: 278 ff.; riksd. i Stockh.
 (1760—61), tidningar under dens., 15: 113; handl. dertill
 15: 317 ff.; d:o i Stockh. (1765—66), 3: 284; om tillstån-
 det i riket näst före dens., 16: 177 ff.; d:o i Norrköping,
 sed. i Stockh. (1769—70); baron Tilas' anteckn. derom,
 16: 197 ff.; partiskrifter under dens., 16: 219; constitutions-
 saken, 16: 282; riksdagsbeslutet, 16: 404 ff.; kostnader vid

riksd:ne fr. o. m. 1723 t. o. m. 1765, 16: 264; reglemente för deras förkortande (1727), 34: 434; ang. deras hållande på andra orter än i Stockh., 34: 434; 37: 356, 380; skola alltid hållas i Stockh. (1770), 16: 378.

Riksdagsmannaval, inom bondeståndet (1682); kon. Carl Xls bref ang. inverkan vid valen, 29: 231; betänkande om sätet att välja fullmäktige fr. städerna, 37: 418.

Riksdrotsen, presiderar i hofrätterna, 25: 162.

Riksgräns, se Gränsereglering.

Riksens clemma (sigill, 1525), 13: 72, 128.

Riksfäktmästare, hans lön (1731), 37: 422.

Rikspoet, hans aflöning (1770), 16: 406.

Riksregistraturet (1508), 20: 250, 257; (1524—25), 13: 72, 128.

Rikssalen (1649), 20: 311, 317.

Riksstaten, Sveriges ordinarie (1634), 32: 248; (1696), 7: 201.

Riksstånden, Sten Sture d. y:s framställning t. dem (1516), 24: 74; deras förening mot Gustaf Trolle (1517), 24: 94; (1518), 24: 144; ransaka om Trolles stämplingar, 24: 99; församlade i Upsala (1594), 1: 51 ff.; i Strengnäs (1626), 1: 92; de ofrälse ståndens protestation mot kronogödsens abalienation (1650), 25: 395; bondeståndet uteslutes fr. utskotten (1655), 40: 20; deras commission vid 1756 års riksd., 13: 278, 312; deras kontor (1761), 15: 174.

Riks-werdién (1680-talet), 31: 172, 192.

Rilschi (1574), 15: 54.

Ringränningar, å rännarebanan i Stockh. (1651), 20: 316; i riddarhuset (1653), 22: 301; (1654), 22: 307.

Ringsricht, 8: 253.

Ringstadholm [Ringstadaholm Ringxstada], gård i Östra Eneby s:n, Smål., 6: 5; 7: 13, 15; 8: 3.

Ringstadholms län (1469), 7: 16.

Ringzöö, inloppet derst. in i Tvärren (1677), 35: 426.

Risasten, gränsmärke mellan Jemtland, Herjedalen o. Helsingland (1482), 29: 45.

Riseberga kloster (i Nerike), 21: 352; 22: 321; gifva dit (1346), 12: 23.

Risinge, s:n i Linköpings län; hr Petrus kyrkoh. derst. (1523), 17: 142.

Roan [Rohan], hertigen af (1635), 34: 9, 47; 35: 22.

Robackh (Finnmarken), 39: 138.

Robeck, borgmästare (1760), 15: 132, 167, 172.

Roddewarde [Rödewärde], i Jemtland (1482), 29: 45.

Roden, se Roslagen.

Roden, Johannes, 16: 21.

Rodenbergh, Herman, 18: 16.

Rodenborgh (Johan), gen.-qvartermästare; contract med hon. om Rigas befastande (1653), 35: 280, 283.

Rodenkyrcke, Herman, skänker ett gods t. Upsala domkyrka (1536), 22: 322.

Rodger, 12: 71.

Rodh, Påffuel, skall införa vapen i riket (1565), 27: 105.

Rodsjön, i Småland; Danskarne lida nederlag vid dens. (1567), 21: 30.

Rodzænge [Rossangskullen], berg mellan Ytter- o. Öfver-Hogdal (1482), 29: 45.

Roepsdorf (Johan Adolf), kammarherre, holsteinsk öfverste m. m., 7: 249.

Roesen, Hans Melcher, öfverste, (1630), 25: 102.

Roggö [Roghö], vid Estland, 32: 4, 6, 9, 14.

Rognabufvudet, Wrå s:n (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1603), 29: 78.

- Rohman** [Roman], capellmästare (1731), 37: 336, 350.
- Roland**, f. d. secret. hos grefve Stenbock, 21: 369.
- Roland Maghensson**, häradshöfd. i Askims här. (1496), 29: 43.
- Roland, Rudolf**, major vid Stockh:s borgerskap (1663), 31: 41.
- Rolandzwattn**, Ryr s:n (på Dal), gränsmärke mot Norge (1554), 29: 74.
- Rolof Hansson**, 6: 102.
- Rolsshusen**, häpman (hauptman) på Windau (1630), 25: 103.
- Rom** [Romaragordh], 24: 98; svenske studerande vid akademien derst., 21: 236.
- Romanzoff**, general (1743), 1: 306.
- Romerske Kongen** (1507), 20: 224.
- Romsdalen** [Rombsdalen], i Norge (1658), 30: 222; tvist om den sk. höra t. Trondbiems län, 30: 158 ff.
- Romskatt** [Roomskott], 14: 82.
- Romus**, Claßues, se Rönnow.
- Ronalle**, i Lappland, 39: 187.
- Ronnow**, se Rönnow.
- Roo**, egendom (1602), 21: 10.
- Roos**, Axel Erik, frih., öfverste (sed. gen.-lieuten. o. landshöfd.), 34: 255.
- Roos**, riksråd, se Rosen, von, Gustaf Fredrik.
- Roos**, Thure Jönsson, 21: 321 ff.; 24: 7; sändes t. mötet i Malmö (1506), 19: 130, 137, 142, 143, 145; stämplat med kon. Christiern, 39: 20, 55, 73; utfärdar förlikningsbref mellan bisk. Brask o. Larens Nielsson, 16: 83; brevexling med bisk. Brask, 13: 37, 48, 69, 107; 14: 25, 44, 61, 70, 72, 73; 15: 17 ff.; 16: 35, 45, 81, 101, 124; bref fr. Thurgill Gregersson, 15: 20; brevexling med Svante Sture, 20: 126, 141, 142, 151, 154, 225, 226; bref fr. Sten Sture d. y., 24: 152.

- Ros, Liskin, fru (1670), 28: 374.
- Rosell, borgmästare i Carlstad, 13: 306.
- Rösen, von, Elisabeth, gifter sig med Erik Wrangel, 26: 318.
- Rosen, von, Gustaf Fredrik, frih., gen.-adjutant, sed. greve, riksråd m. m., 3: 238; 7: 297; 23: 240, 286; 37: 442; pass för hon., 9: 267, 269; död, 16: 247.
- Rosén von Rosenstein (Nils), archiater, 16: 376.
- Rosenadler (Carl Albrecht), statsecret., 16: 260.
- Rosenadler (Johan, förut Upmarck), cancelliråd, 34: 166.
- Rosenberg, se Rosersberg.
- Rosenberg, Simon Simonsson (förut Snare), commissarie; bref fr. riksmarsken Lars Kagg, 10: 93.
- Rosenberger, Arnold, bref t. kon. Erik XIV, 25: 1; 26: 6.
- Rosenbielke (Göran), ryttmästare, 37: 386.
- Rosencrantz, Jakob, hans gods i Romsdalen (1658), 30: 204.
- Rosengren, Jakob Thuresson, på Grensholm, 12: 108; 16: 127.
- Rosenhane, Johan Scheringsson, frih., ambassadör vid preussiska hofvet; bref fr. k. rådet greve Carl Piper, 17: 325; fr. fältmarskalken C. G. Rehnsköld, 17: 326; fr. Joh. Liljenstedt, 17: 328.
- Rosenhane, Schering, frih., landshöfd., riksråd, cancelliråd, öfverståthåll., 7: 154; 9: 93, 103, 205; 20: 309; bref t. riksdrotset Pehr Brahe, 9: 222, 231; berätt. t. K. M:t (1663), 31: 2; död, 28: 359.
- Rosenhane, Schering Fredriksson (t. Tistad, Snestad m. m.), frih., ryttmästare, sed. gen.-major, utdrag af hans dagbok, 4: 310.
- Rosenhane, Schering Fredriksson, statssecret. m. m.; förteckning på af hon. samlade manuscripter å Torp, 7: bihanget sid. 1—19.

Rosenholm, Sigrid Märta, 37: 373.

Rosenkammaren, i Stockh., 4: 348.

Rosenkrantz, Christian, häradshöfd. i Öfre Sæxmåkl (1662), 31: 466.

Rosensparre (Robert), häradshöfd. (sed. assessor i Göta hof-rätt), 37: 393.

Rosenstråle, Palne Eriksson, t. Räfvanäs, befallningsman i Östergötland (1591), bref t. secret. Pehr Månsson, 9: 71.

Rosenstråle (Svante, t. Barkesäter och Cathrineholm), rytli-mästare; hans enka pantsätter Cathrineholm (1731), 37: 373.

(Rosenstråle) Trugillus Scriffuere, kon. Gustaf I:s præfectus. mördar en sin sven (1523), 17: 71.

Rosentwist (Adam Christian, major), 16: 234.

Rosersberg [Rosenberg], slottet uppbygges af Bengt Oren-stierna, 34: 88; (1698), 40: 166.

Rosir, Johan, frih. revisions- o. statssecret., sed. justitiæ-can-celler, 16: 263, 268, 350, 399.

Roslagen [Roden], 18: 121; "skips- o. roolager" derst., 21: 120; deputerade derifr. vid 1743 års riksd., 15: 272.

Rossengård, en hamn vid Falkenberg (1658), 6: 96.

Rossissenskys regemente (1641), 5: 84.

Rostock, 25: 279; sändebud dit (1574), 15: 56; tvist med hert. Ulrik af Mecklenburg, 11: 228; klagomål öfver licen-terne derst. (1634), 32: 180.

Rostofskoj, Iwan Semenowitz Lohanof, knes, wojwod o. ståthåll. på Gorodetzsko, 36: 310.

Rotala [Rotalia], i Lifland; slag derst. (1220), 4: 13; 17: 7.

Rotebro, Gustaf Wasas läger derst., 2: 22, 23.

Rotehållare (1650), 35: 240.

Rotering (1670), 35: 253; (1718), 19: 408.

Rothlieb (Philip Fredrik), kammerråd (sed. vice president i kammarecollegium), 15: 126.

Rothoff, kapiten, se **Bidderhoff**.

Rothkirch, Hans, 21: 171.

Rothkirch, Wentzel Fredrik, kapiten, sed. major, 16: 336, 351.

Rothma, döperas t. Juleta kloster (1332), 21: 272.

Rötne, s:n (Norrvidinge här., Smål.), 18: 322.

Rotnaby [**Rottnaby**, nu **Ronneby**], stad i Blekinge, 20: 100, 123; **Gustaf Wasas** folk derst. förlagdt, 2: 32; intages af Svenskarne (1564), 12: 264; 21: 18; beskrifning af staden (1658), 6: 152, 160.

Rottembourg, m:r, 8: 152, 154.

Rottnen, sjö i Smål., 6: 152.

Rottnesmo, i Werm., gränsskylt. mot Norge (1554), 20: 75.

Rotångers ferdh, i Lappland, 39: 137, 170, 179, 218.

Rouillé, fransk minister (1757), 23: 175, 264.

Rousselius [**Roussel**, **Reusselius**], 25: 132, 237, 264, 279; 27: 198; 30: 64; underhandlar i Moskva ang. persiske handeln (1633), 26: 175, 176, 177; hans "prachtiker" (1634), 29: 308, 349, 350.

Roxen, sjö i Östergötl., kanal derifr. föreslagen af bjark. Brack, 14: 75.

Roxendorff, lieutenant, 37: 414.

Rabningz Längd, bihang t. Resfboken i Kopparberga län (1670), 35: 251.

Ruckumadr, gäfva dit (1346), 12: 27.

Rud, **Otto** [**Rwth**, **Ottke**], 19: 71, 80, 97, 149; 20: 202, 208, 210; 21: 19.

Rud, i Askims här., Westergötl., 29: 48.

- Ruden**, tullen derst. (1632), **24**: 202, 208, 213.
- Rudbeckius**, Johaunes, bisk. i Westerås, **9**: 93; **40**: 36; bref fr. drott. Christinas förmyndare-regering, **7**: 143.
- Rudbeck**, Olof, d. ä., professor i Upsala, **5**: 318; **8**: 108; **9**: 93; berätt. t. kon. Carl XI om Göta kanal, **23**: 105; bref t. greve Bengt Oxenstierna, **34**: 85 ff.; d:o t. kon. Carl XII, **5**: 315 ff.
- Rudbeck**, Olof, d. y., professor (sist archiater), **34**: 164.
- Rudbeck**, Thure Gustaf, öfverste, gen.-major (sed. frih., öfverståthåll., landshöfd.), **15**: 154, 158, 165, 169, 170, 171, 174; **16**: 204, 328, 331, 332, 336.
- Rudén**, Thorsten, doct., bisk. i Linköping, **7**: 273; taleman i preteståndet vid 1726—27 års riksd., **34**: 126, 437.
- Rudenschöld**, Carl, frih. o. greve, svensk minister vid flera främmande hof, sed. riksråd m. m., **9**: 308; **15**: 154, 162, 168; **16**: 247, 250, 253; **23**: 337; ang. hans entledigande fr. rådsemetet (1766), **3**: 291, 295; bref t. riksrådet greve Tessin, **9**: 312.
- Ruffach**, stad o. slott, intages af hert. af Rohan (1635), **34**: 47.
- Rugen**, i Lifland, **36**: 232.
- Rügen**, **24**: 180, 183, 190; **28**: 10.
- Rühl**, öfverste-lieuten., introduc. å riddarhuset, **34**: 422.
- Ramboar**, innebyggarne på Rombolandet, **23**: 12.
- Rumlaborg**, **8**: 4; slottet uppygdt af kon. Albrecht, **21**: 275.
- Rumpf**, holländsk resident i Stockh., **21**: 364.
- Runge**, Fredrik, doct., sändebud fr. hert. af Pommern t. Sverige (1635), **35**: 30.
- Runsebek**, **12**: 119.
- Runtuna** (än i Rönö här., Södermanl.), **24**: 163.
- Runö** (ö i Rigaviken), **32**: 3.
- Russow**, Fridrich, **25**: 82.
- Rustioke å**, i Lappland, **39**: 187.

- Rustkammaren, på Stockholms slott (1650), 22: 174.
- Rusttjenst [Rossdienst], adelns, 1: 138; 21: 121, 139, 143, 154, 155, 157, 158, 171; 25: 18, 168, 298; 26: 246, 291, 292; 27: 34, 35, 36, 99; 32: 167.
- Rutenkrantz (Magnus Gustafsson, kapiten, sed. öfverste-lieuten.), straff f. försummelse i tjensten (1635), 37: 105.
- Ruth, Henrik, ryttmästare (1558), 12: 100.
- Ruthwen, Archibald, skotte i svensk tjenst, dömd t. döden och afrättad f. sammansvärjning mot Johan III:s lif, 27: 33.
- Ruthwen [Red-, Rid-, Ridt-, Ritt-, Rödwen], skotte, öf-verste i svensk tjenst, general m. m., 25: 82, 86; 36: 387; 38: 159, 173, 228; ämnad att efterträda Kniphausen (1636), 38: 264.
- Rutström, prest, landsförvist, 15: 120, 135; ang. tillstånd f. hon. att åter inkomma i riket (1770), 16: 424, 425.
- Runth (Gustaf), riksråd, 23: 195, 270.
- Rwska, Henrik, 7: 15.
- Ryal, se Riala.
- Ryarsåås Spångh [Rygg-Swänge], Grimmared s:n, Marks här. (Westergötl.), gränsskiln. mot Danm. (1554, 1603), 29: 68, 81.
- Ryd, Westra, s:n i Upland, 22: 347.
- Rydaholm [Ryeholm], s:n i Smål., hr Gummundus kyrkoh. derst. (1525), 18: 263.
- Rydbo fjerding, Skärkinds här. (Östergötl.) bortförlänt (1548), 22: 346.
- Rydboholm, i Östra Ryd s:n, Upland, 9: 79; 17: 125.
- Rydzby, se Ryssby.
- Ryeholm, se Rydaholm.
- Rygg-Swänge, se Ryarsåås Spångh.
- Ryning, Erik (t. Sund m. m.), frih., riksråd, amiral, gen.-

guvernör i Liffland. 7: 153; 24: 253, 281, 294, 320; 26: 111, 162; 27: 103; 36: 382; hans begrafning (1655), 40: 19, 22.

Ryning, Nils (t. Gimmerstad, Tyresjö o. Lagnö), hert. Carls råd (1567), 21: 22.

Ryning, Pehr, t. Lagnö (Säby o. Ryningsholm), hert. Carls hofcanceller, sed. riksråd, 21: 10.

Ryr, s:n i Walbo här. (på Dal), gränsen derst. mot Norge (1554), 29: 74.

Ryr, s:n i Wäne här. (Westergötl.), gränskiln. der mot Norge (1554), 29: 71.

Ryska arméens styrka och tillstånd (1581), 11: 150, 163.

— **flottan**, 10: 137; dess landstigningar vid svenska kusterna (1719), 21: 383, 384 ff.; ang. begäran f. dens. att få anlöpa svenska hämnar (1769—70), 16: 260.

— **hjelptrupper**, i Sverige på rysk bekostnad (1744), 26: 347.

— **kriget** (1493), 22: 27 ff., under kon. Johan III:s tid, 36: 88, 91, 263, 272; handl. ang. dets., 38: 43 ff.; de 1741, 6: 316.

Ryssby [Rydzby], s:n (i Norra Møre här., Kalmar län, 1507), 20: 100.

Ryssby [Rydzby], s:n i Sunnerbo här. (Smål.); kon. Gustaf I:s vistelse derst. (1526), 18: 317.

Ryssland, ang. romersk-katholska lärans utspridande derst. (1526), 16: 34, 35; underhandl. om allians med Sverige (1634), 30: 103 ff.; Sveriges handel derst. på 1660-talet, 32: 309.

Rysslands skåns, dess fästningsverk på 1650—70-talen; 35: 281, 286, 350, 370, 408, 410, 438; berätt. om befästningsarbeten derst. (1656), 35: 328.

Rysslän, Wäne här. (Westergötl.), rå mot Norge (1554), 29: 71.

Ryswickska fredstraktaten, 40: 132, 152, 156, 196.

(Rytter) Johan Henriksson (t. Lefvene o. Bostorp), ståthåll. på Elfsborg, sed. landshöfd. o. commendant i Göteborg, 24: 281, 294.

Rytteriet, svenska, 5: 291; 26: 247, 248; kon. Gustaf I:s bref om undervisning för ryttare, 9: 31, 33, 35; dess hästar under kon. Carl XI:s tid, 6: 69; det värfvade tyska (1628), 25: 49, 58, 63, 74, 78.

Rytterne, Stora, s:n i Westmanl., hörande t. drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208.

Rytterne, Lilla, s:n i Westmanl., kon. Gustaf I skänker bisk. Henrik i Westerås en gård derst., 22: 350.

Ryting, doct., kon. Carl VIII Knutssons canceller, 5: 12.

Råbeck, Mårdaklef s:n, Kinds här. (Westergötl.), gränsskiln. mot Danmark (1554, 1603), 29: 66, 80.

Råby, s:n (Rönö här.), Södermanl.; hr Jönis prest derst. (1514), 15: 1.

Råknasiö [Rognasiö], Wrå s:n (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 62, 78.

Råd, rikets, församlade i Wadstena (1505 o. 1506), 19: 75, 121, 136; i Kalmar (1506), 19: 142; i Wexiö (s. å.), 19: 145; i Dälfvensösund (1507), 20: 191, 193, 196, 200; i Stockholm (s. å.), 20: 215, 217, 228; bref fr. dem (1504), 19: 3, 11, 70; t. dem fr. Danmarks rikets råd (1505 o. 1506), 19: 64, 143; t. erkebisk. Jakob Ulfsson (1506), 19: 138; fr. rådet i Lübeck (s. å.), 20: 91; t. bisk. Vincent i Skara o. adeln i Westergötl. (1507), 20: 94; t. erkebisk. o. adeln, 20: 99, 102; t. Svante Sture (s. å.), 20: 191, 193, 215, 217, 228; fr. dens., 20: 196, 200, 249; artiklar t. Svante Sture (1508), 20: 251, 257; bref t. kon. Hans (1510), 20: 285; fr. bisk. Brask (1525), 13: 127; t. allmogen om en gård t. betalande af kronans skuld (1526), 16: 7; fr. kon.

Gustaf I (1527), 16: 118; rådens försäkran t. kon. Joh. III, 7: 26; deras afbön för rådslagen i Reval (1589), 7: 26; dom i en arfstvist (1606), 29: 201; församlade i Upsala (1629), 2: 79; kon. Gustaf II Adolf ämnar öka deras antal, 24: 273, 349, 388; alla råden resa fr. Stockh. (1633), 26: 109; mémorial för grefve Per Brahe (1632), 24: 285 ff.; d:o för secret. Lars Grubb (1634), 30: 100 ff.; skriftvexling med rikscancelleren Ax. Oxenstierna, 9: 176; 17: 238; 24: 231, 274, 291, 310, 313, 315, 337, 342, 349, 379; 25: 117, 124, 132, 137, 139, 141, 152, 161, 165, 170, 192, 195, 250, 255, 266, 273, 281; 26: 43, 107, 112, 117, 120, 126, 131, 164, 173, 178, 181, 191, 206, 289; 27: 155, 161, 167, 178, 182, 185, 191, 201, 213, 226; 28: 26, 34, 38, 41, 48, 57, 58; 29: 232, 238, 239, 281, 299, 307, 309, 311, 342, 345, 357; 30: 12, 14, 33, 53, 67, 72, 76, 93, 97; 32: 117 ff.; 38: 243; rådsprotocoll (1636), 33: 155, 185, 233, 251, 283; resolution i anledn. af drott:n:s omyndighet (1636), 33: 107; öfverläggning rör. drott:n. Christinas för-
målning (1647), 24: 390 ff.; rådsprotocoll (1649) ang. Carl Gustafs antagande t. thronföljare, 28: 69; remonstration mot ständernas rådslag i fråga om reductionen (1650), 25: 295 ff., protocoll rör. förändring af kon. Carl Gustafs testamente (1660), 17: 263 ff.; kon. Carl XI:s bref t. rådet ang. hans blifvande bröllop, 27: 321; rådsprotocoll derom, 27: 323; protocolsutdrag rör. Wormsö, Nuckö o. Egeland, 32: 33; d:o ang. Dagö, 32: 49; ang. kon. Carl XI:s personalier, 1: 170; tre bref fr. prinsessan Ulrika Eleonora, 25: 365 ff.; bref fr. o. t. Carl XII, 27: 324, 332; rådets ö. Ulrika Eleonoras bref t. hon., 27: 348, 373; rådets tillökning (1727), 26: 320; 34: 270 (1731), 37: 364; ang. dess fördelning på divisioner (1731), 7: 300; oantastlighet, 37: 368; ang. dess arbets-

ordning, 37: 406; secreta deputationens betänk. ang. dövas berömliga rådslag m. m., 37: 425; rådens klädedrägt vid 1731 års riksd., 37: 446; riksråden 1743, 1: 273; anmärkn:r mot en del af dem vid 1769—70 års riksd., 16: 210 ff.; åtal mot dem, 16: 378; rådsförslag o. val, 16: 260, 262; rådets myndighet under kon. Adolf Fredrik, 3: 301.

Rålamb, Anders Sigfridsson, ståthåll. på Stockholms, sed. på Westerås slott, 3: 30, 63, 64; 9: 103; skickas t. Finland att gripa hert. Johan, 12: 135.

(Rålamb) Broder Andersson (t. Länna o. Bro, landshöfd.), Ax. Oxenstiernas förbön för hon. hos K. M:t (1634), 29: 313.

Rålamb (Bror Claesson, t. Beatelund), frih., öfverste, sed. landshöfd., 34: 161 ff.; 37: 346, 436, 438, 444, 449.

Rålamb, Claes, frih., landshöfd., sed. riksråd, öfverståthåll. m. m., 9: 103; bref t. grefve Per Brahe, 9: 225; berätt. om Upsala län år 1661, 31: 88.

Rålamb (Claes Gustaf), frih., landshöfd., sed. presid., 15: 176.

Rålamb, Erik Brodersson, kammarherre hos Gustaf II Adolf, 25: 290; 26: 189, 217; 30: 110; 32: 220, 236; faller i onåd, 8: 12.

Rålamb, Hans Gustaf, frih., hofmarskalk; dömd vid 1756 års riksd., 18: 291.

Rålamb, Åke (frih., öfverste-lieuten., sed. öfverste), 25: 316.

Rånum [Ronum, Rounum], en sätesgård i Westergötl. vid Göta elf, 35: 347, 350, 415, 416.

Råsmansdrag, Torp s:n, Walbo här. (på Dal), gränsmärke mot Norge (1554), 29: 73.

Råssared (sätesgård i Fjärås s:n i Halland), 37: 369.

Råå, van, Lipholt, ryttmästare, 2: 34.

Råå och Röör (1643), 21: 152.

Räf, Bengt, svensk skeppshöfvidsman, sed. ståthåll. på Kalmar,
4: 224.

Räfuahalla, Sunnerbo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm.
(1554), 29: 61.

Räfsnäs, kungsgård i Toresunds s:n, Södermanl., 21: 159.
Gustafvianskt arfvegods, 22: 404; hörande t. drott. Marias
af Pfalz lifgeding, 12: 237.

Räfsteting, anställt af kon. Carl Knutsson, 21: 260, 261.

Räfvänäs [Raffnes] (i Konungasunds s:n, Östergötl.), 9: 71.

Räkenskaper, kronans, revision deraf (1563), 27: 63 ff.

Räkninge-kammaren (1579), 36: 207; på 1630-talet, 30:
111; 35: 137.

Rännarebanan, i Stockh.; "vptogh" derst. (1650), 22: 221,
234, 238, 245, 300; ringränniug (1651), 20: 316.

Röda kleff, Torp s:n, Walbo här. (på Dal), rå mot Norge
(1554), 29: 73.

Rödehell, råmärke mellan Sverige o. Ryssland (1590), 39: 108.

Rödebåll, Werml. gränsmärke mot Norge (1554), 29: 75.

Rödekoo, ett skår i Söderåkra s:n (Kalmar län), gränsmärke
mot Danm. (1554, 1603), 29: 56, 75.

Rödesjön (Flisby s:n) i Smål.; Danskarne slagne derst. (1566),
12: 287.

Rödesteen, Wissefjerda s:n (S. Møre här., -Smål.), gräns-
märke mot Danm. (1554), 29: 57.

Rödesten, Söderåkra s:n (S. Møre här., Smål.), gränsskiln.
mot Danm. (1554), 29: 76.

Rödhe ådra, Lidhult s:n (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke
mot Danm. (1603), 29: 79.

Rödhårshufvud, Wrå s:n (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke
mot Danm. (1603), 29: 78.

- Rödlawåd** [Rölewadh], Wrå s:n (Sunnerbo här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 62, 78.
- Rödmörswig**, i Westergötl. (1481), 29: 42.
- Rödsjö** [Raudsiö], gränsen derst. mot Jemtland (1482), 29: 46.
- Röke**, s:n (W. Göinge här., Skåne), upproriska bönder derst. (1677), 5: 274.
- Rönnebell**, Långasjö s:n (Konga här., Smål.), gränserä mot Danm. (1603), 29: 76.
- Rönnow** [Romus, Ronnow], Claus, dansk riksmarsk, inkommen t. Sverige med kon. Christian I, 5: 9, 13; 7: 19.
- Rönö** [Röne], gård (i Rönö s:n o. Östergötl., 1507); 17: 174; 20: 88; bisk. Brask anlägger derst. saltsjuderi, 16: 20.
- Rörsmeder** (gevärssmeder, 1565), 27: 131.
- Rörstrand** [Röstran], vid Stockh., doneras t. Thorbiörn Klöckare (1568), 1: 45; hert. Johan o. Carl lägga sig derst., 21: 34.
- Rörås**, kopparverk i Norge (1658), 30: 181, 183, 215, 244.
- Röråås**, Långasjö s:n (Konga här., Smål.), råskilj. mot Danm. (1603), 29: 79.
- Röszeckyllenn**, Wermland, gränsmärke mot Norge (1554), 29: 75.
- Röttangen** [Rottången], i Finnmarken, 39: 125, 163.
- Röök** [Röck, Röke], by på Dagön, 32: 21, 23, 24, 26, 28, 29, 31, 32, 49, 52.
- Röök** (Jakob), krigscommissarie (sed. krigsråd), 23: 246.

S.

Sack, med. doct. under kon. Carl XI:s tid, 6: 68.

Saale-floden, 36: 351; Banérs öfvergång öfver dens. (1636),

38: 194, 195; Torstenssons d:o (1644), 5: 106.

Saba kloster, kon. Erik Knutssons skyddsbref för dets., 21: 270.

Sabell, Gustaf, öfverste, krigscollegii bref t. hon. ang. knekthållet (1645), 35: 231.

Sachsen, Chursachsen, dess förhållanden t. Sverige (1633—36),

29: 252; 35: 4, 52, 54, 77; 36: 349; 37: 96, 101; 38:

160, 319, 327, 332; churfurstens intriger mot Ax. Oxenstierna (1633), 26: 144; deltagar i Frankfurter-conventet

(1634), 30: 17, 85; ingår separat-fred m. kejsaren, 35: 23,

39, 46, 54; 36: 374; intriger mot Sverige (1635), 36:

387; 37: 75; beslutar krig mot Sverige (1635), 37: 137;

fientligheter mot Svenskarne, 37: 276; söker undvika un-

derhandlingar med Sverige, 35: 176; fredsunderhandlingar

(1635—36), 35: 115; 36: 369, 370; 37: 171—283; 38:

179, 294; churfurstens tvetydiga uppförande, 36: 374, 384,

392; fredstractat (1636), 38: 267; Ax. Oxenstiernas om-

döme om churf. Johan Georg (1636), 38: 284; churf. Fre-

drik Augusts anspråk på polska kronan (1697), 40: 91;

— Öfre och Nedre Kretsarnes förhållande t. Sverige (1634),

38: 437; affall fr. svenska förbundet (1635), 37: 171.

Sachsen-Gotha, 8: 186.

Sachsen-Lauenburg, 29: 252; försäljes till huset Lüneburg

m. m., 40: 87, 91, 221.

Sacken, baron, sachsisk envoyé t. Sverige (1756), 23: 163.

Sackenskiöld (Erasmus, förut Sack), professor, kongl. lifmedicus m. m., 9: 261.

Sadler [Sattler], öfverste i svensk tjänst, 29: 321; 38: 288.

Sadlerör (ryttar-pistoler), 27: 131.

Sæwedal, se Säfvedal.

Sahlfelt, Erik, f. d. lieuten., dömd vid 1756 års riksdag, 13: 297.

Sahlfelt, Fredrik, lieuten., dömd vid 1756 års riksd., 13: 296.

Sahlfelt, Otto, lieuten., dömd vid 1756 års riksd., 13: 296.

Saint Germain, 16: 255.

Saint Quentin, 10: 247.

Sakören, 15: 8; 22: 296; 27: 93.

Sala bergslag, 7: 33; revision af dess räkenskaper (1563), 27: 65; bergsbruket o. dess friheter (1563 o. 65), 27: 65, 104, 142; vedkörning dit (1566), 24: 168, 163.

Sala grufva (1513), 24: 13; kon. Gustaf I söker anskaffa en "vattenkonstnär" f. dens. (1531), 39: 62; missedådare hållas till arbete derst. (1573), 29: 196.

Salda, egendom i Östergötl., 12: 17.

Salehall, Konga här. (Smål.), råmärke mot Danm., 29: 59.

Saleröthe [Saleröen], Finnmarken, 39: 138, 163.

Salestad, 21: 243; 22: 346.

Salfelt, krigsråd (1714), 4: 298.

Saljes-dalarne (nu "Siljans-d."), intagas af Svenskarne (1564), 12: 263.

Salis, 36: 267.

Salomon, bisk. i Oslo, vitne t. kon. Magni o. drott. Blankas norska testamente, 12: 51, 55.

Salpeter, 27: 106, 109, 110, 114, 115; sk. införas fr. Tyskland (1563), 27: 46, 50; inköp deraf fr. Ryssland (1565), 27: 113, 114; inköp utifrån (1632), 24: 263, 328.

Salpeterhjelpen (1650), 25: 304, 305.

Salpetersjuderiet, i riket (1565), 27: 94, 111, 112; (1566),

- 24: 463; (1634), 26: 230; (1718), 19: 410; i Lifland (1565), 27: 113.
- Salpeterstäder, ryska vid Hvita hafvet, brände af Svenskarne (1591), 38: 104.
- Salt, brist derpå (1507), 20: 185; ang. fri införsel fr. Nederländerna (1527), 1: 12; tillförsel och pris (1525), 23: 41, 42; (1575), 11: 111, 112; införsel deraf ålagd Stockholms o. Gefle borgare (1565), 27: 128; pris (1566), 24: 157, 159, 161, 166; upplag (1634), 30: 31.
- Saltlicenter (1632—34), 24: 251, 329; 26: 263, 293; i Lifland (1635), 34: 34, 38.
- Saltsjudning, inom riket, bisk. Brasks "saltpanna" vid Rönegård (1526), 16: 20, 47; ang. dess befordrande (1565), 27: 94, 126, 127 ff.
- Saltza, intages af churf. af Sachsen (1635), 36: 357.
- Saltza, von (Hugo Herman, greve), major (sed. öfverste, landshöfd., general, landtmarskalk vid 1778 års riksd.), 16: 401, 408.
- Saltza, von, Otto, f. d. hofjunkare, för dråp dömd till döden och arkebuserad (1650), 24: 184, 186; begrafning, 24: 194.
- Saltzbach (Sulzbach), pfalzgreffen af (1662), 31: 362.
- Saltzburg, 29: 288.
- Salungasu, rå mellan Sverige o. Ryssland (1551—90), 39: 109.
- Salvius, Johan Adler, Gustaf II Adolfs handsecret., sed. hofcanceller, riksråd m. m., underhandlare o. ambassadör vid flera tillfällen, 1: 90; 7: 105, 151; 8: 17; 9: 93, 205; 12: 323; 24: 389; 25: 114; 30: 26, 81, 110; 32: 232, 237; 35: 8, 28, 162; 37: 148; 38: 335, 341, 353, 356, 370, 397; Ax. Oxenstiernas betänkande öfver regeringens memorial f. hon. (1635), 35: 121 ff.; bref t. riksdrotset

- greffe Per Brähe (1646), 5: 161 ff.; hans arftingars kronofordran (1769—70 års riksd.), 16: 275.
- Samitz, Fihm. (1595), 39: 138.
- Sampsonius [Samsonius], 30: 64, 65; hemligt förstånd med Roussellius (1634), 29: 349, 350.
- Samtingen, marknad i Strengnäs (1497), 18: 65.
- Samusela, rå mellan Sverige o. Ryssland (1590), 39: 108.
- Sanct Annæ hospital i Eskilstorp (1528), 17: 179; præbenda i Wadstena, 17: 164.
- S:t Botvidi kyrka (Botkyrka), 12: 25.
- S:t Catharinæ skrin i Wadstena kloster, 13: 25.
- S:t Egidii kyrka i Westerås, 21: 300.
- S:t Erasmi præbenda i Wadstena (1528), 17: 181.
- S:t Erik, 19: 138; legend, 6: 1 ff.; S:t Es gårdar, 16: 155, 170, beläte, 17: 55, banér, 18: 54, 65, præbenda i Strengnäs, 21: 320; död, 17: 4.
- S:t Erik, svenskt örlogsfartyg, 12: 294, 296.
- S:t Franciscus, död (1226), 17: 7.
- S:t Gertruds præbenda i Skara, 21: 331.
- S:t Halvards kyrka i Oslo, gåfva dit (1847), 12: 45.
- S:t Helena, canoniseras, 6: 5; 17: 4; kyrka i Sköfde, 12: 25.
- S:t Jacobus (San Jago), i Spanien, gåfva dit (1846), 12: 25.
- S:t Johannis beläte i Skellefteå, 17: 55.
- S:t Jöran, 9: 17 ff.
- S:t Lars, kyrka i Söderköping, 13: 110.
- S:t Ludvig, kyrka i Paris, gåfva dit (1847), 12: 48.
- S:t Magni domkyrka på Orkneyöarne (1347), 12: 44.
- S:t Michels beläte i Skellefteå, 17: 55.
- S:t Nicolas, handelsplats i Ryssland, 11: 161, 179, 191, 222, 241; 36: 320.

S:t Olaf, 12: 47; 17: 3; 36: 37; S:t Olafs beläte i Skellefteå, 17: 55.

S:t Olafs borgh, i Finland, 20: 267; 23: 76; 24: 25.

S:t Sigfrid (1012), 21: 247; präbenda i Skara, 22: 323.

Sandberg (Olof), regeringsråd, 7: 274; 34: 150 ff.

Sandby, s:n på Öland, hr Petrus kyrkoh. derst. (1525—6), 18: 311.

Sandby, i Skåne, svenskt läger derst. (1677), 5: 271, 277.

Sandhamn [Sandöön], Finland, förslag att der anlägga en stad (1638), 31: 439.

Sandemar (egendom i Österhaninge s:n o. Södermanl.), affär med Ryssarne der (1719), 21: 389.

Sandhammar (udde o. farligt grund i Löderup s:n o. Skåne), 6: 130.

Sandhamn (1507), 20: 159.

Sandhöga-grudh, Härlunda s:n, Albo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm., 29: 60, 77.

Sandsjö ooss, Färgaryd s:n (Westbo här., Smål.), rå mot Danm., 29: 65, 79.

Sandviken (1731), 37: 428.

Sandön, svenska, Severin Norby begifver sig dit, 2: 30.

San Jago di Compostella, i Spanien, vallfärder dit, 21: 228.

Saraski, Petrus, polsk adelsman i hert. Johans följe, fängslad och frigifven, 12: 146.

Sarnitaipala, i Lappland, 39: 109.

Sass, Påfvel, underhandlar i Rostock om erhållande af salpeter (1565), 27: 110.

Sasse, Johan, 18: 283; sändes fr. Lübeck med krigsfartyg t.

Sveriges hjälp (1522), 38: 7; bref ang. kon. Christierns krigsplaner mot Sverige (1522), 38: 1 ff.: bref. k. kon. Gustaf I (1523), 38: 32; d:o från bisk. Brask, 17: 111, 117, 120.

- Sasse, Staffan, 2: 22, 27; 39: 2; lübsk skeppsbefälhavare, 2: 41; skickas att intaga Kalmar (1525), 2: 43, 44.
- Sastrop, Petter, falsk angifvare hos Erik XIV, 12: 283.
- Satakunda, 22: 36.
- Satisfaction, se Krigskostnadsersättning.
- Sausiö, Källared s:n (Askims här., Westergötl.), rå mot Danm., 29: 82.
- Savasky, polskt sändebud i Dresden (1633), 25: 238.
- Saxe [Saxo], slottsfogde på Stockholm (1299), 6: 41.
- Saxiöö öö, Westergötl. (1481), 29: 41.
- Schack, dansk fältmarskalk (1662), 31: 361.
- Schaffgottschi, kejserlig gen.-commandant i Schlesien (1634), 28: 43.
- Schaffroff, rysk storcanceller (1717), 18: 412, 416.
- Schantz (von, Christian), kongl. secret. (1697), 17: 276, 278, 303, 305.
- Schantz, von (Gustaf Gottfried), banco-commissarie (1726—27), 34: 161.
- Schare, von, Lasse, svensk höfvidsman, slår Danskarne (1545), 12: 283.
- Scharj [Schaeij], von (Peter), häradshöfd., 37: 423.
- Schau, borgmästare, riksdagsman vid 1769—70 års riksdag, 15: 167; 16: 280, 312, 315, 329.
- Schauenburg, österrikisk general (1633), 25: 271.
- Schekta, Börje Philip, f. d. kapiten, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 293.
- Schedin, Anders, länsman, anförare vid dalupproret (1748), 1: 220.
- Schedin, Gustaf, bruksbokhållare, kallad "Bondgeneralen", anförare för Dalkarlarne vid upproret 1743, 1: 262, 265, 299; 2: 165; 3: 240; afträttas, 3: 242.

Scheding (von, Johan Christopher, frih., häradsbörd., sed. vice presid. i Dorpts hofrätt, ståthållare på Reval m. m.); bröllop (1664), 28: 366.

Scheding, von, Margareta, friherrinna, drötn. Christinas hof-fröken, 19: 381; enleverad af o. sed. gift med riksrådet o. amiralen Claes Stjernsköld, 21: 45.

Scheding (von, Otto, frih. till Kegel, landträd i Lifland m. m.); gift med Elisabeth Wrangel (1663), 28: 366.

Scheding, von, Philip, sändebud t. Moskau, sed. riksråd, president i Dorpts hofrätt m. m., 2: 111; 26: 218; 29: 349, 350, 357; 30: 78; 32: 151.

Scheding (von, Wolmar, frih.), öfverste, 37: 332.

Scheding, kapiten (1656), 35: 302.

Schedvi (Stora, s:n i Dalarne), tvist med Husby s:n om skog i gränsen (1655), 40: 7.

Schedwin (Daniel), lieuten. (1769), 16: 346.

Scheell, Albrecht, 32: 210.

Scheel, Jochum (t. Suchou o. Konungsberga), amiral m. m., 26: 174, 179.

Scheffer, Carl Fredrik, frih., grefve t. Tyresjö, kammarherre, sed. riksråd, 15: 301; ang. hans pension sås. guvernör för kronprinsen, 15: 127, 129, 131, 136, 138, 162; 16: 247, 253, 258, 265, 274; 23: 195, 270, 297, 302, 304; sändebud t. Ryssland (1743), 17: 331; fullmakt o. instruction t. hon., 17: 383; pass, 17: 350; skrifvelse fr. k:n. Fredrik, 17: 356; d:o fr. svenske plenipotentiarierna, 17: 358; d:o fr. grefve Carl Gyllenberg, 17: 361.

Scheffer [Schefferus], Johan, professor i Upsala, 8: 106; 9: 94; 20: 327, 330, 332, 334; bref fr. hon. (1677), 7: 168.

Scheffer, Pehr, landshöfd. i Skaraborgs län, sed. presid. i Svea hofrätt; bref fr. Carl XII, 19: 407 ff.

Scheffer, Ulrik, frih. o. grefve, svensk ambassadör t. Frankrike, riksråd m. m., 2: 233; 6: 326; 23: 153 ff., 272 ff.; utkast af hon. rör. kriget i Finland (1741), 4: 321.

Schenck [Skunch], Christopher, frih. t. Tautenborg m. m., krigsråd, öfverste (1599), 7: 33, 70, 93; gift med Catharina Brahe, 4: 238.

Schenling, Anders Thoresson, se Nordenadler.

Schepperus, Erik, kyrkoherde i Upsala (1607), 18: 361.

Schermer, Johan (1522), 38: 9.

Scherping, rådmän i Stockholm, riksdagsfullmäktig 1731, 37: 296, 311, 328, 334, 364, 372.

Schibboleth, ett arbete af Jesper Svedberg, 17: 320.

Schildt (1769—70 års riksd.), 16: 356, 257.

Schiling, Casper, 2: 23.

Schiller, Johan, f. d. kamererare; af hon. börjad undersökning om kyrko- o. klostergodsen, 21: 281.

Schitte, Peter (1458), 36: 39.

Schlanger, gen.-major (1642), 21: 146.

Schlee-floden, se Slien.

Schlesien (1634), 30: 108; directorium derst. (1633), 25: 218; begär Polens protection (1635), 35: 5; flyktingar derifrån i svenska arméen (1635), 36: 386.

Schlippenbach (von, Carl Fredrik), gen.-major, 7: 189.

Schlippenbach (von, Christopher Carl), grefve (t. Sköfde, frih. t. Liuxala m. m.), riksråd, ambassadör t. N. utländska hof m. m.; 9: 135.

Schmedeman, Johan, legat till kon. Erik XIV (1560), 12: 252.

Scheding (von, Johan Christopher, frih., hofmarskalk i Dorpts; hofrätt, ståndhållare
vice presid. i Dorpts; hofrätt, ståndhållare
bröllop (1664), 28: 366.

Scheding, von, Margareta, friherrinna
fröken, 19: 381; enlevnad af o. s. s. i
ambasen Claes Stjernstöld, 21: 447.

Scheding (von, Otto, frih. till
m. m.); gift med Elisabeth V. 33, 70, 93; gift med Catha-

Scheding, von, Philip, sänd
sident i Dorpts hofrätt m. m. (1807), 18: 301.

350, 357; 30: 78; 32:

Scheding (von, Wolm

Scheding, kapiten (16

Schedvi (Stora, s:n

i grämen (1655),

Schedwin (Dani

Scheell, Albrow

Scheel, Joch

28: 174,

Scheffer, (

sed. ri'

krön

253

br

12: 119.

15: 167.

David, adlad von Schultzenheim, läkare, prot., s:n

ter m. m.), belöning o. adelskap vid 1769—70 års

akad., 16: 377.

Schultz (Martin, frih., herre t. Ascheraden o. Römershof,

guvernör i Narva o. öfver Kexholms län), general, död 1683,

5: 296.

Schultz, Philip, öfverste-lieuten., se Nordencreutz.

hufvudstöd i Skaraborgs län, sed. presb.
XII, 19: 407 f.
greve, svensk ambassadör t. Frank-
233; 6: 326; 28: 163 f., 272 f.;
Finland (1741), 4: 321.
er, frih. t. Taubenberg m. m.,
33, 70, 93; gift med Catha-

upprättad
kloster, 12: 371 f.

ambus (1652), 29: 379.

, 284, 297.

, 12: 119.

mästare (1761), 15: 167.

David, adlad von Schultzenheim, läkare, prot., s:n

ter m. m.), belöning o. adelskap vid 1769—70 års

akad., 16: 377.

Schultz (Martin, frih., herre t. Ascheraden o. Römershof,

guvernör i Narva o. öfver Kexholms län), general, död 1683,

5: 296.

Schultz, Philip, öfverste-lieuten., se Nordencreutz.

denstjerna:

orgs marskalk (1633), 25: 242.

1. Schützererantz, archiater), ang.

Vårs riksd., 16: 424.

Vorn (1634), 29: 330.

drötn. Christinas hofjdn-

Vindrich, svenskt stände

86, 176, 192.

af Brandenburg mi-

2, 284; hans för-

lutl. öfverste-

roduc. å riddarhuset

, introduc. å riddarhuset (1726),

släp Bogislav), frih., gen.-major m. m.,

137, 150; 7: 259; 34: 361, 403.

akan, se Skytte.

Agrefvan (1568), 27: 71.

Chärensköld, se Stiernsköld.

Schönbeck, churfurstens af Sachsen läger derst., 36: 337,

387.

Schönberg, Anders, kongl. secret., sed. rikshistoriographi, can-

celliråd m. m., 16: 263, 267, 276, 285, 286, 288, 292,

294, 298, 300, 307, 313, 332, 337.

Schönberg, Meinhard, churfursten Ludvigs af Pfalz rådsherre,

12: 233.

Schönherr, öfverste (1644), 5: 103, 104.

(337)

sköld. i Skaraborgs län, sed. presid. i Svea
XII, 19: 407 ff.
se, svensk ambassadör i Frank-
4: 326; 23: 163 ff., 272 ff.;
(1741), 4: 321.
Tantenborg m. m.,
git med Carls-

Schmedeman (Johan, cancelliråd), statssecret., uppsätter kon. Carl XI:s personalier (1697), 1: 171.

Schmidt, ryttmästare; klagomål öfver hans framfart i Mecklenburg (1631), 25: 109.

Schmitt, Hans, 3: 33*

Schoffteby, se Skofteby.

Scholten, von (Jakob), directör, introduceras å riddarhuset, 34: 422.

Schoting, von (Adam), kapiten (sed. major), introduceras å riddarhuset, 34: 423.

Schowberg (sändebud fr. churf. af Pfalz t. kon. Johan III (1578), 12: 226.

Schriuer, Jon, 36: 39.

Schriuer, Mickel, notarius publicus i Danzig, 36: 44.

Schröder (Göran Claudius), theol. doct. (sist bisk. i Carlstad), 16: 345, 408.

Schröder (Herman), bisk. i Kalmar, 15: 184, 277; 37: 334, 335.

Schröder, Johan Henrik, prof. i Upsala; af hon. upprättad katalog öfver manuskript m. m. på Skokloster, 12: 371 ff.

Schröder, Marcus, besvär mot Palumbus (1652), 29: 379.

Schulin, geheimeråd, 9: 283, 284, 297.

Schullenberg, Lewijn, 12: 119.

Schultéen, borgmästare (1761), 15: 167.

Schultz (David, adlad von Schultzenheim, läkare, prof., sist archiater m. m.), belöning o. adelskap vid 1769—70 års riksd., 16: 377.

Schultz (Martin, frih., herre t. Ascheraden o. Römershoff, guvernör i Narva o. öfver Kexholms län), general, död 1682, 5: 296.

Schultz, Philip, öfverste-lieuten., se Nordencreutz.

Schütz, Adam, se **Fredenstjerna**.

Schutz, landtgreffen Georgs marskalk (1633), 25: 242.

Schützer (Herman, adlad Schützercrantz, archiater), ang.
belöning åt hon. vid 1770 års riksd., 16: 424.

Schwaben, befrias af Gustaf Horn (1634), 29: 330.

Schwalch (von, Gustaf Fredrik, drott. Christinas hofjunker), 17: 313.

Schwalenberger [Schwallenberg], Hindrich, svenskt sändebud hos churf. af Sachsen (1635), 35: 86, 176, 192.

Schwartzberg, greffen af, churfurstens af Brandenburg minister (1634—36), 35: 55, 56; 37: 222, 284; hans för Sverige skadliga planer, 38: 285, 436.

Schwartzzer, von (Johan Christopher), major (slutl. öfverste-lieuten.), 16: 283.

Schwerin, von, Christian, kapiten; introduc. å riddarhuset (1726), 34: 422.

Schwerin, von, Hans, kapiten, introduc. å riddarhuset (1726), 34: 422.

Schwerin, von (Philip Bogislav), frih., gen.-major m. m., 1: 186 ff.; 2: 137, 150; 7: 259; 34: 361, 403.

Schytte, Håkan, se **Skytte**.

Schyttegrufvan (1568), 27: 71.

Schärensköld, se **Stiernsköld**.

Schönbeck, churfurstens af Sachsen läger derst., 36: 357, 387.

Schönberg, Anders, kongl. secret., sed. rikshistoriographi, cancelliråd m. m., 16: 263, 267, 278, 285, 286, 288, 292, 294, 298, 300, 307, 313, 332, 337.

Schönberg, Meinhard, churfursten Ludvigs af Pfalz rådsherre, 12: 233.

Schönherr, öfverste (1644), 5: 103, 104.

Schönleben, von (Johan Benedict, frih.), gen.-major (1682), 5: 297.

Schönström, Albrecht, major (1781), 37: 429.

Schönström, Albrecht, öfverste-lieuten. (1769—70), 16: 270, 337.

Schönström, Fredrik Peter, öfverste-lieuten., 37: 312, 370, 400.

Sebastian, hert. Johans tjenare på Gripsholm, 4: 52.

Secret och Insegel, drottningens (1735), 35: 131; collegiernas, 35: 132.

Secreta utskottet, vid 1689 års riksd., 28: 284 ff., 331; vid 1726—27 års riksd., 34: 131 ff.; vid 1748 års riksd.: dess bref om riddare-ordnars inrättande, 6: 337; vid 1757 års riksd., 23: 166, 176; dess ledamöter vid 1769—70 års riksd., 16: 212 ff.; dess särskilda deputation, 16: 216.

Seebach, de, utfärdar ordres ang. Goertzens bevakande, 4: 311.

Seem, se Säm.

Seffwewermenn [Säffe wärm], Thorsås s:n (Kalmar län), råmärke mot Danm. (1554, 1608), 29: 57, 76.

Segebaden, von (Carl Otto, frih.), landshöfd. (slutl. gen.-lieuten.), 16: 336.

Segersjö (sätesgård i Lännäs s:n o. Nerike), 28: 22; rättegång derom (1731), 37: 408.

Seglation, på utrikes orter; Ax. Oxenstiernas förslag om inskränkning deraf för de norra städerna (1635), 37: 182.

Seglations-mandat (1636), 7: 102.

Seglations- och Toll-ordningen (1661—62), 32: 291.

Segne bro, utanför Wiborg, 18: 110.

Sehestedt [Sestäde], Hannibal, danskt riksråd, 9: 229; stades säs. kurir fr. kon. i Danm. t. Ax. Oxenstierna (1596), 38: 270; hon. tillhöriga gods i Norge, 30: 266.

Sela, Öfra och Yttre, s:n i Södermanl.; under drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208.

Selssborg, se Sölvesborg.

Selångers-fjorden, Finn. (1597), 39: 163.

Semgallen, 34: 32.

Semie län, Lappland (1597), 39: 163.

Semmesooss [Semenetur], Wisseljerda s:n (S. Möre här. Smål.), gränsskiln. mot Danm., 29: 57.

Senne [Sennö ooss], Färgaryd s:n (Westbo här., Smål.), råmärke mot Danm., 29: 65, 79.

Senkelär, David (Sinclair?), 16: 95.

Senstraw, Petter, åberopas af Jöran Persson säs. vitne, 4: 189.

Sennås, Wåne här. (Westergötl.), råmärke mot Norge, 29: 72.

Seraphimer-orden, se Cherubini-o.

Sereminski-Tartarer, se Tartarer.

Serén, Magnus, auditor (1743), 1: 217.

Serenius, Jakob, bisk. i Strengnäs, 15: 148; 16: 199, 219, 220, 237.

Serkelax, gränsmärke mellan Sverige o. Ryssl. (1590), 39: 108.

Serlachius, advocat, 34: 176, 178.

Sestedt, öfverste, stupar i slaget vid Jankow (1645), 5: 122, 126.

Seth, von, Gabriel, fältsecret., sed. frih., grefve, riksråd m. m., 1: 196; 16: 247; 23: 311.

Seth (von Thomas), kapiten vid artilleriet (1743), 2: 209.

Setoun, Petrus Junius, conseiller d'état et grand aumônier du roi d'Ecosse, 11: 336.

Severin, præfectus i Satakunda, 22: 36.

Severin Hansson, kyrkoh. i Oviken, tillika höfvidsman på Kobergshus (1482), 17: 42.

Shetlands-öarne, fisket derst. (1582), 11: 193.

Sicilien, österrikiska planer på dets., 10: 280.

Sidelangen, se Langesijdesjön.

Siden, handel dermed fr. Persien (1693), 26: 75.

Sidenfabrik ["Sidereederij"], i Stockh. (1661—62), 32: 293.

Sidentygsammare, K. M:ts (1565), 27: 139.

Sidney, Algernon, engelsk medlare vid freden i Köpenhamn (1660), 9: 223, 228.

Siebenbürgen, 11: 120, 130, 136, 149, 162, 165, 172; sändebud dit fr. Sverige (1634), 29: 327.

Siene [Sigende], s:n i Kullings här. (Westergötl.), 29: 152.

Siffrenberg, gränsmärke mot Norge (1403), 29: 37.

Siffreskär, Torneå Lappmark (1597), 39: 156, 160.

Sigfrid, S:t, se S:t Sigfrid.

Sigfridi präbenden, i Linköping o. Skara, 22: 323.

Sigge Jonsson-(Stake), bisk. i Skara, vitne t. kon. Magni o. drott. Blankas svenska testam., 12: 31, 34, 78.

Siggeböda, Albo här. (Smål.), gränsmärke mellan Sverige o. Danm. (1554), 29: 59.

Siggegiöll, Konga här. (Smål.), råmot Danm. (1554), 29: 58.

Sigge Loba, stupar vid Kexholm (1295), 17: 10.

Siggemåla, Tingsås s:n (Konga här., Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 58.

Sigillum Parlamenti, kon. Erik XIV:s högsta domstols sigill 29: 189.

Sigismund I, kon. i Polen, bref t. Svante Sture o. rikets råd, 20: 231.

Sigismund, kon. i Sverige o. Polen, född på Gripsholm (1567), 12: 291; hyllningsbref för hon., 12: 185; kröning i Upsala, 1: 61 ff.; försök att i Sverige införa katolska läran, 1: 47 ff.; beskickning t. hon. fr. hert. Carl (1598), 16: 133; bref t. Thure Bjelke, 34: 93; drö fr. prins Gustaf Eriksson, 4:

244; fyra skrivelser t. Knut Posse (1623—24), 16: 135; karakteristik, 1: 200.

Sigrid Eskilsdotter, se Banér.

Sigtuna, broder Israel prior derst. (1310), 6: 52; gåfva t. dess predikarebröder (1346), 12: 23; bref fr. kon. Gustaf I t. predikare-bröderne, 23: 59.

Siguardus, bisk. i Stavanger (1458), 36: 37.

Sigurd, bisk. i Hamar (1403), 29: 36.

Sigurd Hakthorsson, bevitnar kon. Magni o. drott. Blankas norska testam., 12: 55.

Silfverberg, i Piteå Lappmark, 33: 117.

Silfverberget, östra o. vestra, 27: 69, 114, 116, 117, 145; 35: 273; Sten Sture d. y:s fogde derst. (1516), 24: 75.

Silfverbergs-grufvan, i Dalarne, förlänning för erkebisk. i Upsala på "itt paar" derst. (1499), 21: 245.

Silfvergrufva (Dannemora) i Films s:n, Upland, 21: 244.

Silfverhjelm (Göran, frih. t. Flishult m. m.), general, sed. fältmarskalk, 7: 250, 258; 34: 214; 37: 347.

Silfverhjelm, Isak Peter, f. d. lifdrabant, dömd vid 1756 års riksd. (sed. i österrikisk tjänst, stupade vid Prag), 3: 274; 13: 287.

Silfverhjelpen, till betalande af rikets skuld under kon. Gustaf I; derom i bisk. Brasks brefvexling, del. 13.

Silfverköp (1565), 27: 143.

Silfvermyntet, i Sverige (1633—34), 24: 384, 385; 25: 142; 26: 274, 278 ff., 295.

Silfverschöld (Arvid, frih.), landshöfd., sed. presid. i Göta hofrätt, 16: 291, 356.

Silfverschöld, Petter, hofrättsråd (sed. justitiæ-canceller, presid. i Åbo hofrätt m. m.), 37: 443.

Silfversparre, Nils Persson, (t. Holma), öfverste för Små-

- ländska krigsfolket (1565); hans trohet mot Erik XIV, 3: 31.
- Silfversparre, öfverste, 34: 159.
- Siljan, Ax. Oxenstiernas förslag om dess förening med Kopparberget medelst en kanal (1634), 26: 287.
- Siljansdalarne (Salies-, Siliums-, Sjöles-), 35: 226; intages af de svenske (1564), 12: 263; 21: 19.
- Silkes-odling, i Skåne (1761), 15: 166.
- Silliske, vid vestra kusten (1661—2), 32: 307; Holländarnes vid svenska kusterna (1659), 28: 223.
- Sillwijk, Finnm., 39: 174.
- Siltman, major, kronofordran (1731), 37: 361, 411.
- Silva, öfverste, skickas t. Paris (1729), 14: 226; handl. rör. hon., 14: 229 ff.
- Silvester, kloster på ön Pittesaij, hörande t. Lappmarken (1590), 39: 102.
- Silvius, författar en skrift mot enväldet (1719), 7: 273.
- Silvius, commercsråd (1731), 37: 356.
- Simande tufva, Wissefjerda s:n (S. Möre här., Smål.), rå mot Danm. (1603), 29: 76.
- Simmern, pfalzgreffen af (1633), 25: 156.
- Simning, Johan, 16: 346.
- Simo Järffui, Torneå Lappmark, 39: 203; ang. byggandet af ett capell derst. (1606), 39: 194, 221.
- Simon, artilleri-kapiten i svensk tjenst (1630), 24: 200; 25: 87.
- Simon Pedersson, kyrkoh. i Kuddby (1506), 20: 31.
- Simtuna, s:n i Upland, landsyn derst. på 1500-talet, 7: 37.
- Sinclair, gen.-major (1741), 2: 251.
- Siquier [Sicker, Sière], gen.-adjutant, närvarande vid Fredrikshall (1718), 1: 187; 3: 201; inrapporterar de förenade flottornas ankomst t. Landsort (1719), 21: 393.

Sjånåriga kriget, handl. rör. Sveriges deltagande deri, 23: 115 ff.

Sixstad (på Wermdön), 21: 10.

Sixten, prest i Tingvalla (nu Carlstad), år 1431, 12: 80.

Sijkij, rå mellan Sverige o. Ryssland (1590), 30: 108.

Sjåble-kors-dehlen, en tionde f. kanikerne i Linköping (1544),
22: 330.

Sjöbeck, Surteby s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm.
(1554 o. 1603), 29: 69, 81.

Sjöblad, commendant i Göteborg (1660), 5: 25.

Sjöblad (Erik, frih. t. Härstad, Fogelstad, m. m.), amiral,
10: 292.

Sjöcharte-verket (1769—70), 16: 256.

Sjöfolk till flottan, ang. auskaffande deraf (1565), 27: 118,
119 ff.

Sjögarydh [Sjögeri], Markaryds s:n (Sunnerbo här., Smål.),
rå mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 62, 78.

Sjögerstad, s:n (Gudhems här., Westergötl.), prest derst.
(1541), 29: 107.

Sjögrännan, Hallaryd s:n (Sunnerbo här., Smål.), rå mot
Danm. (1603), 29: 77.

Sjögårdh, 5: 25.

Sjöhedh (nu Säfve) s:n på Hisingen (1652), 35: 277.

Sjöhielm, Henrik, förut Gertzon, holländare, amiral i svensk
tjänst, 5: 167, 189; 20: 303; handl. rör. hans sjöexpedi-
tion (1663—65), 32: 314 ff.

Sjöhultzbäck, Markaryd s:n (Sunnerbo här., Smål.), rå mot
Danm. (1554), 29: 61.

Sjöles-dalarne, se Siljans-dalarne.

Sjörofveri, invid Stockholms brygga, 7: 237.

Sjöstenenn, på Hisingen, rå mot Norge (1554), 29: 72.

Sjötullen, Stora (1634), 26: 251, 263, 393; 29: 347; arrendatorerne deraf, 26: 263.

Skafft- och Qvicktionde, 21: 233.

Skalholt, på Island, gåfva t. dess kyrka (1347), 12: 44.

Skallawragh, Långasjö s:n (Konga här., Smål.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 58, 76.

Skandinavism, på 1500-talet, 19: 137; uti kon. Erik XIV:s anteckningar, 13: 205.

Skantslandet, vid Sveaborg (1752), 40: 374 ff.

Skanör, strid mellan Danskar o. Norrmän derst. (1237), 17: 8; beskrifning (1658), 6: 126.

Skara, 36: 35; gåfva t. dess kyrkobyggnad o. fattige (1346), 12: 22, 25; St Gertruds præbenda, 21: 331; Sigfridi præbenda, 22: 323; Jon erkedjekne derst. (1460), 9: 27; bisk. Bryniolfs förläningar (1490-talet), 18: 188; magister Sven derst. (1523), 17: 101; Olaff domprost derst. 1542, 29: 159; domkyrkan, 9: 3; plundras af Danskarne (1518), 24: 140; domkyrkans gods (1550), 22: 351; gymnasii-bibliothekets manuscript-samling, 9: bih. s. 1.

Skaraborgs län, landshöfd.-berätt. derom f. åren 1661—66; 31: 103 ff.; justitiæ-väsendet, 31: 104 ff., 115 ff., 129, 138; militien, 31: 106 ff., 115 ff., 130, 140; politien, 31: 107, 118 ff., 142; kronans räntor o. inkomster, 31: 109, 124, 131, 144; kronans skogar, 31: 125; riddaresyn, 31: 122; mått, mål o. vikt, 31: 135; boskapssjuka, 31: 123, 144; landhöfd:ns lön (1718), 19: 413.

Skarberget, Lappland, 39: 107.

Skardala qvarn, Bohuslän (1524), 13: 71.

Skarperhedhe [Skarpehedha], Tostared s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 69, 81.

Skatebro, Mårdaklef s:n (Kinds här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554), 29: 66.

Skatekielde [Skatekoldw], rå mellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.

Skatesiöö [Skattesjö], Mårdaklef s:n (Kinds här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 66, 80.

Skatesjö ooss [Stora Skottsjö], Grimmared s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 67, 81.

Skattebref, 37: 378.

Skattegoods, 21: 149, 172, 187, 248; ang. deras försäljning under drott. Christinas förmyndare-regering, 21: 209.

Skatte-jord (1527), 21: 314.

Skattehoor, en kronans ränta i Bohus län (1661—1662), 31: 416.

Skattelöf (Skatelöf), s:n i Smål. förlänas t. Carl Carlsson Gyllenhielm (1621), 16: 141.

Skattemosse, Thorsås s:n (S. Møre här., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 57, 76.

Skawalitzky, gen-major (1697), 7: 126.

Skaweooss, Gunnarsjö s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1603), 29: 80.

Skebo (bruk i Ununge s:n af Stockholms län), uppbrändt af Ryssarne (1719), 21: 390.

Skedenäs, se Skenäs.

Skedeshamina [Skidskemme], s:n i Marks här., Westergötl., rågång här mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 67, 80.

Skeen, fisket der tillhörigt Nydala, Gudhems, Byarums o. Skokloster i början af 1200-talet, 4: 5, 10, 12, 14, 15, 17.

Skefwe-fierdh, Finnm. (1595), 39: 137.

Skeldowik, se Skällvik.

Skellesteå, invigning af träkyrkan derst. (1386), 17: 55; sten-

kyrkans grundläggning (1485) och invigning (1507), 17: 55, 56; prestgården uppbrunnen (1531), 17: 56; svensk messa första gången hållen (1536), 17: 56; aftonpredikan (1540), 17: 57; kyrkoherdar (1530, 1543 o. 1544), 17: 46, 47, 56; historiska anteckningar i dess kyrkobok (1485—1568), 17: 56.

Skellevik, se **Skällvik**.

Skenille, på Hisingen, gränsmärke mot Norge (1554), 29: 72.

Skeninge, kyrkomöte derst. (1248), 14: 3, 8; 21: 230; gålva t. systraklostret (1346), 12: 23; predikare-ordens convent, 18: 258; möte (1381), 17: 17; pastorat (1523), 17: 125; bref fr. priorissan t. bisk. Brask (1524), 17: 73; helga fem unders præbenda, 17: 73; capellan, 17: 73; kloster derst. (1544), 22: 332; danskt läger derst. (1566), 12: 286; (1567), 12: 151; 21: 28.

Skenäs (kungsladugård i Ö. Husby s:n o. Östergötl.), kon. Carl Gustafs vistande derst. (1647), 27: 256.

Skeppsbyggeri (1565), 27: 126.

Skeppshjelpen (1666), 31: 218.

Skeppsholmen, i Stockholm, flottstation (1631—52), 9: 81; 20: 318; 22: 114; 24: 238; 26: 226, 280, 289, 290.

Skeppsutredning, för flottan (1563), 27: 60, 61; förteckning på dithörande "partzeler", 27: 40 ff.

Skerstade, se **Skärstad**.

Skielbacken, på Hisingen, gränsmärke mot Norge (1554), 29: 72.

Skiersiehall, Kinnevalds här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 59.

Skimmelpenning, "Fisschie hökere", fången af Ryssarne, (1579), 36: 169.

Skinnskatteberg (i Westmännl.), öppet bref för allmogen derst.
ang. knektehållet (1657), 35: 222.

Skipebeck, Konga här., Småland, gränsrå mot Danm. (1554),
29: 57.

Skipesjö, Konga här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554),
29: 57.

Skit, Joachim, 22: 217.

Skjutsfärder, 19: 188, 376, se vidare Gästgifveri.

Skjåmo-elf, Lappland (1607), 39: 245.

Skiöldragiöll [Skyllenegiöll], Härlunda s:n (Albo här., Smål.),
gränsmärke mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 59, 77.

Skofteby [Schofftheby, Skopteby], i Härened s:n (Wester-
göhl.), 23: 67; 29: 40.

Skog (Gustaf Reinhold), öfverste-lieuten. (sed. öfverste),
34: 139 fl. fl.

Skogarne, i riket, adelns hushållning dermed (1644), 21:
161; K. M:ts förordn. om dem (1664), 31: 233; ekskoogarne
(1600), 19: 377.

Skokloster, 21: 344; 22: 368; försäljer en tredjedel af fisket
i Skeen (1254), 4: 16; gåfva dit (1346), 12: 23; förteck-
ning på Braheska samlingen derst., 12: bih.; 13: bih. s. 71;
14: bih.; 15: bih. s. 69; 16: bih. s. 117; 17: bih. s. 117.

Skole-väsendet, på 1560-talet, 27: 16, 87; under och före
drott. Christinas tid, 22: 116; skole-ordning, 22: 117; in-
struction för scholæ-inspectoren i Stockh. (1650-talet), 33:
291.

Skoningh, Söffwerin (1507), 20: 127.

Shoogh, Olaus, præbendatus Calmarniensis (1500-talet),
20: 25.

Skordal, se Skårdal.

Skott, Jakob, svensk öfverste i Riga (1633), 24: 296.

Skottan, gård i Skara stift, 12: 79.

Skottar, i svensk tjänst, under hert. Johan, 12: 193, 230; 21: 33; under tretioåriga kriget, 24: 209; 25: 80, 82; 26: 386; 38: 232, 233; i dansk tjänst (1507), 20: 148, 149; skadade vid Warbergs intagande (1565), 21: 20; inkomne till Ryssland för kanongjutning (1508), 20: 247.

Skottland, tillämnad beskickning dit (1634), 32: 221, 237.

Skron, Tideman, instruction för hon. m. fl. rör. Lappmarken (1607), 39: 270 ff.

Skrummelöse kärr, Östergötl., 14: 76.

Skrå, se Handtverkerier.

Skräckla, en udde vid Wenersborg, fråga om uppbyggande af ett castell derst. (1656), 35: 294, 296, 297.

Skuld, kronans, se Statsskuld.

Skule, Jarl, 17: 29; 29: 48; död (1240), 17: 8.

Skulgammell-fiorden, Finn. (1597), 39: 163, 171.

Skultt, Hans, 36: 147.

Skunch, Christopher, se Schenck.

Skunke, Örian Carlsson, 18: 18.

Skura hall, Sunnerbo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 61.

Skutekull, Hallaryd s:n (Sunnerbo här., Smål.), rå mot Danm. (1603), 29: 78.

Skutenhielm (Edvard), riddarhus-kamererare, 37: 453.

Skytte, Anna Johansdotter, gift med amiralen m. m. frih. Göran Gyllenstierna af Lundholm, 9: 148.

Skytte, Bengt, kammarjunkare (1635), sed. riksråd, landtmarskalk, ambassadör m. m., 9: 93, 106, 138, 142, 167; 24: 391 ff., 37: 167, 186; förlofning med Kerstin Sporre, 2: 108; bref t. pfalzgreffen Johan Casimir, 9: 200, 205; dæ

- t. kon. Carl Gustaf, 28: 189 ff.; d:o t. riksdrotset Pehr Brahe, 9: 202.
- Skytte, Gustaf Adolf (t. Strömsrum), frih.; arkebuseras i Jönköping för sjöröfveri (1662). 9: 143, 144.
- Skytte [Skytth, Skyttbe] Håkan, begravnen i Storkyrkan, (1650), 22: 175, 187.
- Skytte, Håkan Nilsson (af Sättra m. m.), öfverste, landshöfd., förer bref fr. storfursten i Ryssland t. svenska regeringen (1633), 27: 198; hans regemente, 31: 327, förlagdt på Gotland (1656), 35: 304.
- Skytte, Johan, ambassadör, riksråd, presid., gen.-guvernör i Lifland, Ingermanl. o. Karelen, sed. frih., 2: 79; 7: 193; 8: 15, 20; 9: 93; 19: 384; 24: 282, 295; 32: 153; 34: 15, 66; önskar blifva hemförlofvad fr. Lifland (1633—34), 25: 289; 26: 186; 29: 307; Ax. Oxenstiernas bref derom, 26: 186; sändebud t. England o. Nederländerna (1634—35), 32: 253; 35: 33, 99; bref t. grefve Pehr Brahe, 2: 104.
- Skytte, Lars (Bengtsson, af Sättra, assessor i Svea hofrätt, sed. ståthåll. på Stockholms o. Upsala slott m. m.), hans donation till de fattige i Stockh., 31: 21.
- Skytte, Mathias, häradshöfd. i Sunnerbo här. (1432), 14: 96.
- Skådespel, vid kon. Sigismunds hof i Upsala (1594), 1: 55; på Stockholms slott (1653), 22: 301, 304; under kon. Carl XlIs tid, 7: 204.
- Skåne, 37: 379; säljes af greffen af Holstein t. kon. Magnus i Sverige (1332), 17: 15; gifva t. munke- o. nunnekloster derst. (1346), 12: 26, 27; kon. Waldemars bref derom, 13: 70; dess gränsskiln. mot. Sunnerbo här. (1554), 29: 60; plundras o. brännes af Svenskarne under Claes Christersson Horn (1564—65), 12: 271; 21: 18, 19; tillståndet der år 1658, 6: 85, 104.

Skåne, Halland och Blekinge, förenade till ett gen.-guvernement (1662), guvernörs-berätt., 31: 321 ff., rör. religionsväsendet, 31: 381; justitien, 31: 384; politien, 31, 379; militien, 31: 323 ff. 385; fortificationsväsendet, 31: 335, 336, 386; 33: 375, 388; kronans räntor, 31: 392; tullarne 31: 329, 393; städernas styrelse, 31: 391; städernas båtsmanshåll, 31: 334; atskrifning, 31: 385; jordeböcker, 31: 390; bibehållandet af dansk lag, 31: 389; salpetersjuderiet, 31: 335; lösdrifveri o. tiggeri, 31: 391.

Skånela, Norrköpings-besluts-gods (1641), 21: 141.

Skåning, Henrik, 17: 119.

Skånings härad (Westergötl.), häradshöfd. derst. (1542), 29: 144.

Skånska lagen, om dess införande på Gotland (1595), 29: 361.

Skårdal, Nödinge s:n, Ale här. (Westergötl.), rå mot Norge (1554), 29: 71; öfre och nedre (1652), 35: 277.

Skårdalsbäck, gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 72.

Skätte, Hans, (1563), 4: 63.

SkälHvik [Skeldovik, Skellewiik], s:n (i Hammarkinds här., Östergötl. 1332), 21: 272; bisk. Brask vistas derst. (1526), 16: 35.

Skärdalen (1645), 3: 123.

Skärgods, deras taxering (1644), 21: 158.

Skärgården, östra, härjad af Danskarne under Sture-tiden, 24: 95.

Skärskansar (1679), 35: 449, 454.

Skärstad, s:n i Wista här. (Smål.), prestgården (1507), 20: 97; gods derst. donerad t. klostret i Wadstena (1346), 12: 8; allmöningskog (1296), 21: 274.

Sköfde [Sködwe], 6: 5; gåfva t. Helene-kyrkan derst. (1840-talet), 12: 25.

Skördahls fögderi, Norge (1658), 30: 176 ff.

Slagebellemon, Wermland, gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 75.

Slaghök [Slackheke], Didrik [Theodoricus] Arcimbaldi notarius, bisk. i Skara, sed. erkebisk. i Lund (hängd o. bränd i Köpenhamn 1522), 24: 113, 134, 139, 143, 145.

(Slang) Erik Håkansson (t. Wiurala, Balkis o. Mälkilä, ståthållare på Tavastehus o. Kexholm, sed. under-amiral), krigsöfverste, 3: 30; 21: 22.

Slatte, Claes, t. Slattefors (o. Bankeberg, ryttmästare, häradshöfd. i Bankekindes här., sed. landsflyktig fr. Sverige o. kon. Sigismunds ståth. på Wittensten), 10: 13, 14.

Slatforssa (Slattefors, sätesgård i Landeryd s:n i Östergötl.), 10: 13.

Sledakleffuenn, Werml., rå mot Norge (1554), 29: 75.

Slesvig, 12: 307; 34: 325, 335; 40: 294.

Slie [Slia, Schlee-floden], kon. Erik af Danm. dränkes der af sin broder Abel (1250), 17: 8.

Slippenbach, se Schlippenbach.

Slite [Slit, Sliet], hamn på Gotland, ang. befestningar derst., 35: 280, 289, 447, 454; Wärnskiölds bref derom (1653), 35: 279; krigscollegii skrifvelse (1656), 35: 314; Gustaf Horns bref, 35: 318; Wärnskiölds förslag derom, 35: 324.

Slott, rikets, om deras bygnad o. underhåll på 1560-talet, 27: 2 ff., 56 ff., 133; befallningsmän på dem (1563), 27: 51; förbud mot främmande personers "vp- eller instädhiande", 27: 101.

lottscancelliet (1718), 30: 322.

lottsladugården på Gotland (1652), 29: 372 ff.

lottslofven, om sättet för dess tillsättande (1505), 19: 101; kon. Erik XIV:s instruction i detta afseende, 27: 29 ff., 95.

Smaltzius [Smaltz eller Smaltze], Petrus, secreterare, budbärare mellan Ax. Oxenstierna o. regeringen, 37: 230, 232, 233; 38: 116 ff., 122, 123, 137, 137, 146, 344, 398; memorial f. hon. (1635), 37: 242 ff.; recommenderas af Oxenstierna hos regeringen, 38: 122.

Smitan, major, commendant på Dalarö skans (1677), 35: 425.
Smitttherlów, Nicolaus, köpman i Stralsund, rådsherre (sed. borgmästare derst.), bref fr. bisk. Brask, 14: 79.

Smolenskow (1633), 27: 184, 197.

Småland, kon. Gustaf I:s bref t. dess adel o. allmoge (1525), 14: 41; oroligheter derst. (1527), 16: 127; berätt. om tillståndet derst. (1616), 25: 17; ang. befästningar på 1650-talet, 35: 289.

Smälänning, Jöns, bref t. Nils Boije (1566), 4: 91.

Smädeskrifter, mot Thure Oxenstierna m. fl., (1643), 21: 157; mot landtmarskalken vid 1726—27 års riksd., 34: 397; öfverste-lieuten. Dagströms emot regering, råd och ständer (1731), 37: 340.

Smör, utföres t. Lübeck såsom afbetalning på kronans skuld (1531), 39: 22, 80, 90.

Smör, Johannes, väpnare, 36: 38.

Snakenborg, Heijne Claesson, riksråd (1380), 17: 61.

Snakenborg, Laurens, riddare, riksråd (1460), 9: 26.

Snapphanar (1663), 31: 167; under kon. Carl XI:s tid, 5: 277, 283, 284; 10: 95.

Snedstade, 20: 50.

Sneemoszan, Werml., rå mot Norge (1554), 29: 75.

Snoilsky, von, Adolf, major (1714), 27: 376.

Snoilsky, von (Georg Fredrik), svensk envoyé t. Regensburg, sed. hofcanceller, 8: 83; 40: 136.

- Snoilsky, von, Johan**, schoutbynacht, sed. riksråd, frih. och grefve, 16: 275, 362.
- Snäfringe [Snäungs]**, här. i Westerås län, lydande under drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208; dess skyldighet att utgöra hjälp till Salberget (1563), 27: 66.
- Sochtokaierfue** (1591), 38: 109.
- Soland**, 6: 18.
- Solawetzschowa**, kloster i närheten af Hvita hafvet (1593), 38: 112.
- Sold**, för värfvade soldater (1718), 19: 417, 418, 420; soldatlega (1670), 35: 255.
- Soldater**, ang. deras beklädnad (1657), 5: 188; rymning (1670), 35: 254, 255; skyldighet att lägga stengårdsgård vid deras torp, 37: 378; i svensk tjänst uti tyska kriget (1635—36), ang. deras demoralisation, 37: 113, 114, 141, 142, 194, 220, 222; 38: 180, 182, 183, 195, 261.
- Solenselckij**, gränsrå mellan Sverige o. Ryssland (1551—90), 39: 109.
- Solförmörkelse** (1229), 17: 7.
- Sollefteå [Solitho]**, s:n i Ångermanland (1482), 29: 47.
- Sollentuna kyrka** (i Sollentuna här. o. Stockholms län, 1567), 21: 24.
- Solms**, grefven af, 35: 71.
- Solms**, grefven af, kon:s i Danm. krigspresident (1638); begär underhåll af kon. Gustaf II Adolf, 1: 155.
- Solms**, grefven af, preussiskt sändebud t. Sverige (1756), 23: 163.
- Solms regemente** (1659), 5: 199.
- Solna kyrka**, gåfva dit (1346), 12: 25.
- Soloch**, rysk stad på en ö norr om Kola (1590), 39: 109.
- Somensua**, gränsrå mellan Sverige o. Ryssland (1551—90), 39: 108, 110.

Sommar, Magnus, electus i Strengnäs, bref ang. kyrkotion-
den i Strengnäs stift (1525), 14: 29, 30; brefvexling med
bisk. Brask, 16: 30, 36, 67; 17: 93, 95, 199, 201; bref
t. electus i Skara, 17: 217.

Sommerset, hertigen af (1715), 10: 272.

Sommerski län, i Ryssland; kon. Johan önskar tillbyta sig
några socknar deraf (1585), 36: 318, vill bemäktiga sig
dets., 38: 49, 51.

Sonneburg [-berg], slott på Ösel, 11: 108; 12: 169, 177;
32: 19.

Sonnström, amiralitets-commissarie, 34: 258, 268.

Soolsteen, rå mellan Sverige o. Ryssland (1590), 39: 108.

Soop, Carl (frih. t. Limingo m. m., kammarherre hos drott-
Christina, sist riksråd), medföljer drott. Christina t. Ham-
burg (1654), 22: 309.

Soop (Carl, krigsråd), 16: 234.

Soop, Gustaf (frih. t. Limingo, m. m.), riks- o. kammarråd,
sist gen.-guvernör, lagman m. m., 10: 99; 27: 269; 31: 525.

Soop, Hans Åkesson (t. Stora Bjurum o. Målsåker, riks- o.
kammarråd), fullmakt för hon. (1609), 29: 204.

Soop, Knut (Hansson, t. Bronäs, öfverste, sed. landshöfd.),
skickas med svenskt krigsfolk t. General-staternas hjälp (1633),
17: 244.

Soop, Knut Haraldsson, t. Frötuna o. Aspenäs, kon. Erik
XIV:s kammarjunkare, sist ståthåll. i Jemtland o. Herjedala-
len m. m., 2: 63; (1563), 27: 66; sändes att intaga Jemt-
land o. Herjedalen (s. å.), 12: 261.

Soop, Mathias, frih. t. Limingo, herre t. St. Bjurum m. m.,
riksråd m. m., budbärare mellan Ax. Oxenstierna o. rådet,
2: 80; 24: 281; 25: 166; 26: 289; 27: 168, 177, 182;
28: 5, 27, 48.

- Soopska släkten**, tvistemål i en arfsfråga, 10: 99.
- Soot**, borgmästare i Stockh. (1760), 15: 141.
- Sophia**, drott., död (1286), 17: 9.
- Sophia**, dotter af kon. Gustaf I, g. m. hert. Magnus af Sachsen-Lauenburg, 1: 202; 12: 297; 38: 34; bref fr. henne, 18: 354.
- Sophia**, prinsessa af Polen, syster t. Catharina Jagellonica; Erik XIV:s giftermålshandel med henne (1554), 26: 3.
- Sophia Albertina**, prinsessa, abbedissa af Qvedlinburg; hennes stat (1769—70), 16: 385.
- Sotnor**, Sota åns utlopp i Hafverö-fjärden (1482), 29: 45.
- Spaa**, czar Peters vistande derst., 18: 420.
- Spandau**, ang. dess utrymmande af svenska trupper (1634), 29: 256, 257.
- Spanien**, deltager i tyska kriget mot Sverige (1631—33), 25: 112, 153; föreslås af svenska regeringen att intagas i blifvande tractat (1635), 36: 381; Frankrike försöker inleda Sverige i krig emot Sp., 38: 276, 277; successionsfrågan (1698), 40: 154, 195.
- Spanmål**, import t. Sverige (1718), 21: 369; priser (1655), 40: 23.
- Spannmått**, nytt i Sverige (1383), 21: 4.
- Sparfvenfeldt** (Johan Gabrielsson, t. Åbylund, sist öfverste), en tid i nederländska Gen.-staternas tjenst (1697), 40: 228, 229.
- Sparfvenfeldt**, Johan Gabriel (t. Åbylund), öfverceremoni-mästare, 7: 187; bref t. cancelli-collegium, 10: 114.
- (Sparre) **Abernus** (Nilsson, hin gamle), riksdrots, död 1310, 17: 13.
- Sparre**, Axel (Axelsson, frih. t. Brokind), general, sed. fältmarskalk, grefve m. m., 6: 308; 7: 273, 274.

- Sparre, Axel** (Carlsson, frih., riksråd, riksjägmästare, öfverståthållare), guvernör på Gotland m. m., 9: 206; 29: 369.
- Sparre (Wrede-), Axel**, grefve, major, sed. general, president, öfverståthåll. m. m., 2: 256; 16: 389.
- Sparre, Carl** (Fredrik Henriksson), frih., general, landshöfd., öfverståthåll., riksråd, m. m., 16: 256, 267, 285, 292, 308, 315, 317, 327.
- Sparre, Carl Larsson**, frih. (t. Kronoberg m. m), öfverste, sed. general, guvernör i Westernorrland m. m., 2: 129; 30: 189, 247; berätt. om Westernorrlands län för åren 1664—66, 31: 254 ff.
- Sparre, Carl** (Gustaf), frih. (öfverste, sed. general, landshöfd., riksråd), envoyé t. England (1720), 26: 317.
- Sparre (Carl Wilhelm)**, frih. (t. Tärnö), öfverste, sed. general i holländsk tjenst, guvernör i Ostende, deltagar i belägringen af Mons, 40: 122; commenderar en flygel i slaget vid Malplaquet, 2: 223.
- Sparre, Clas** (af Söfdeborg), frih., sed. grefve, öfveramiral, riksråd m. m., 7: 259; 10: 203; 21: 394.
- Sparre, Conrad** (t. Malma), frih., öfverste, 37: 452.
- Sparre, Ebba**, friherrinna, dotter af Lars Eriksson Sparre, drottn. Christinas hoffröken o. favorit, 9: 101; 15: 101; 28: 353.
- Sparre, Elsa**, grefvinna, söker vid 1731 års riksd. återfå åtskilliga reducerade hemman, 37: 369.
- Sparre, Erik**, kammarherre (1731), 37: 338.
- Sparre, Erik** (Axelsson), frih. t. Sundby, sed. general, riksråd, fältmarskalk, ambassadör t. franska o. engelska hofven, grefve m. m., 7: 220, 242, 288; bref t. grefve Meijerfelt, 7: 179 ff.; bref fr. Magnus Stenhock, 6: 194 ff., fr. Maur. Wellingk, 6: 223 ff.; fr. general Dücker, 9: 272; fr. grefve

- C. Gyllenborg, 10: 117; fr. baron Goertz, 10: 363; fr. Preis, 18: 399, 401; t. Maur. Wellingk m. fl., 8: 113 ff.; t. greve C. Gyllenborg m. fl., 10: 322 ff.
- Sparre, Erik Carlsson, frih. (t. Kronoberg), landshöfd. öfver Södermanland, 31: 324; landshöfd.-berätt. för åren 1661—63, 31: 147 ff.
- Sparre, Erik Larsson, t. Sundby, slutl. riksråd o. rikscanceller, ståthåll. öfver Westmanl. o. Dalarne, 15: 69; en tid page hos kon. Erik XIV, 3: 35; bref t. Per Brahe d. ä., 7: 64; t. brodern Johan Sparre, 7: 68; t. rikscancelleren Nils Gyllenstierna, 7: 73; t. kon. Johan III, 7: 86; t. Thure Bjelke, 4: 247; 7: 90; t. Hogenschild Bjelke, 7: 31; fr. Claes Bjelke ang. Narvas belägring o. uppgifvande, 38: 59; bevisar kröningen i Upsala (1594), 1: 61 ff.; anklagad vid riksdagen i Linköping (1600), 19: 197 ff.
- Sparre, Fredrik (Henrik), t. Säby o. Frössvik, frih., hans dotters förlofning med öfverhofjägmästaren greve C. R. von Fersen, 2: 260.
- Sparre, Johan (Eriksson), t. Bolmeröd o. Hvalstad, riksråd, legat t. Danm. o. sed. t. Lübeck (sist öfverståthåll. i erkestiftet Maintz), 2: 180.
- Sparre, Johan (Larsson, t. Bergqvara, marskalk, sed. hofmästare hos prinsessan Anna), ståthållare på Kalmar slott; bref fr. brodern Erik (1585), 7: 68.
- Sparre, Jöran (Bengtsson, t. Rossvik o. Sparreholm), landshöfd. i Södermanl.; hans dotter Anna, 31: 161.
- Sparre, Kirstin, förlofning med Bengt Skytte, 2: 108.
- Sparre, Lars (Eriksson, t. Bergqvara, ståthåll. på Jönköping, sed. riksråd), föreslås t. landshöfd. i Östergötl. (1632), 24: 281; begär att få hålla borgrätt på Bergqvara (1642), 39: 275.

- Sparre, Lars Siggesson** (t. Sundby, Ågård o. Bergqvara, sed. Svea rikes råd, marsk, lagman m. m.); skickas såsom gisslan t. kon. Christiern II (1518), 2: 16; inbryter i Norge, 2: 31; svensk överbefälhafvare till sjös (1522), 38: 14; bref fr. bisk. Brask, 13: 69, 133.
- Sparre, Lars Svantesson**, frih. t. Kronoberg o. Bergqvara m. m., kammarherre, 39: 335.
- Sparre, Margareta Carlsdotter**, t. Tofta o. Fogelvik, kon. Carl VIII Knutssons moder; arfskifte efter henne (1429), 36: 1.
- Sparre, Nils Ambjörnsson** (t. Salestad o. Engsö), väpnare, riksråd, drots m. m.; vitne t. kon. Magni o. drottn. Blankas svenska testamente, 12: 31, 34.
- (Sparre) Nils Fadersson** (t. Hjulstad o. Nynäs, riddare, riksråd, häradshöfd. i Åsunda här.), 18: 15.
- Sparre, Peder (Eriksson)**, frih. (t. Kronoberg m. m.; riks- o. cancelliråd, lagman, presid. m. m.), 21: 150; 32: 178, 210, 214, 215.
- Sparre, Pehr (Pedersson)**, frih. (t. Kronoberg m. m., riks- o. cancelliråd, envoyé), två gånger landtmarskalk m. m., 9: 144.
- Sparre, Svante**, frih. t. Kronoberg o. Bergqvara (landshöfd., landtmarskalk m. m.), 39: 310; död (1652), 20: 320.
- Sparre, Thure (Eriksson)**, frih. t. Kronoberg m. m., landshöfd., hofmarskalk, riksråd, sist lagman i Kalmar län o. på Gotland, 30: 112.
- Sparre, Ulf Ambjörnsson** (t. Tofta, riddare, riksråd), lagman i Tiohärad (1346—47), 12: 34; 21: 255.
- Sparre, Åke**, se Åge Jepsson.
- Sparrschöld (Daniel)**, t. Sparrsäter o. Mem), lagman; memorial vid 1731 års riksd. ang. utbyte af hemman, 37: 423.

- Sparrschöld, Erik (Daniel)**, öfverjägästare; memorial vid 1769—70 års riksd., 16: 211, 267.
- Sparrschöldarne**, vid 1769—70 års riksd., 16: 263.
- Specht**, major (1658), 30: 189.
- Specksjö**, i Skedeskamma s:n (Marks här., Westergötl.), råmärke mot Danm. (1603), 29: 80.
- Speckåå**, Skedeskamma s:n (Marks här., Westergötl.), råmärke mot Danm. (1554), 29: 67.
- Spegel, Haquin**, bisk. i Linköping, sed. erkebisk., 7: 221; bref t. kongl. rådet greffe Piper, 17: 322; skaldestycken af hon., 22: 60.
- Spegelberg, Johan**, bisk. Brasks secreterare, 16: 100.
- Speier**, belägring o. intagande m. m. (1635), 34: 45, 46; 35: 62, 117.
- Speijare**, se Spioner.
- Spektakel**, "med allehanda djur", vid kröningen 1650, 22: 247.
- Spel**, med kort m. m. vid hofvet (1663), 28: 356; förbud mot spel o. dobbel (1731) 37: 359.
- Spens**, öfverste (1634), 32: 222.
- Spens, Axel**, gen.-major (1743), 3: 239.
- Spens (Jakob)**, öfverste för Uplands infanteri, 31: 325.
- Spens (Jakob)**, greffe t. Grensholm o. Orreholm), general m. m., 4: 298; 18: 380.
- Sperling, Casper Otto**, frih., öfverste, 21: 122; 26: 160.
- Sperling (Göran**, t. Sperlingsholm, greffe), vice guvernör i Skåne, Halland o. Blekinge, gen.-lieuten. m. m., 5: 283; 35: 445.
- Sperling**, läkare under kon. Carl X Gustafs tid, 9: 207.
- Sperreuter**, general vid hert. Johans af Lüneburg armé, gen.-major i svensk tjenst (1635), 35: 45, 117; 36: 385; går öfver till fienden (1636), 38: 261.

Spinn- och Rasphusmedel (1731), 37: 374.

Spioner, hållne af kon. Erik XIV, 27: 55, 88, 137, 138; svenske i Norge (1661—62), 31: 426; fråga om underhållande af sådane i Norge (1769—70 års riksd.), 16: 260; hållne af rikets fiender i Sverige och påbud emot dem (1662), 31: 270, 283, 378; i Ingermanland o. Kexholms län (1662), 31: 501.

Spiring, Arendt, underhandlare i åtskilliga penningetransaktioner för svenska kronans räkning. licentförfvaltare i Lifland, svenskt sändebud t. storfursten i Ryssland (1630-talet), 26: 76, 153, 154; 33: 8, 99; 34: 39, 40; 38: 463; skall uppgöra förslag t. handelns befrämjande i Narva (1636), 38: 465.

Spiring, Isaac, använd i åtskill. penninge-transaktioner för svenska kronans räkning, 30: 73; 37: 73, 93; 38: 209.

Spiring, Peter, underhandlare, 26: 75; 27: 200; 32: 142, 252; 35: 92; 37: 123, 135; sändebud t. nederländska Generalstaterna (1636), 38: 289, 302.

Spiringarne, 25: 101, 145, 280; 27: 161; 28: 37; 29: 356; 30: 24, 109; 32: 219; 35: 82, 92; 36: 345, 346, 347; 38: 209.

Spree-floden (1637), 7: 131.

Sprengtporten (Jakob Magnus, frih.), öfverste (1770), 16: 405.

Springer, köpman i Stockholm på 1740-talet, 3: 260.

Springeskatten, på Gotland (1653), 29: 383.

Sproted [Sprodeyden], Jemtland, lagting derst. (1480), 17: 29.

Spökelse, se Vidskepelse.

Stackare-pööll, Hinneryd s:n (Sunnerbo här., Smål.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 62, 78.

Stacke, Mauritz, se Stake.

- Stackelberg** (Berndt Otto, t. Halinap i Lifland), general, fältmarskalk, 7: 259; baroniserad (1727), 34: 422; recommenderas t. löneförhöjning (1731), 37: 439.
- Stackelberg** (Mathias), major (sist landträd på Ösel), 31: 325.
- Stackelberg** (Wolter Reinhold), frih., öfverste, sed. general, grefve m. m.; dömd vid 1756 års riksd., 13: 294.
- Stackesta**, i Södermanl., fråga om dess indragning t. kronan (1731), 37: 382.
- Stadslag**, förslag dertill utarbetadt af borgmästaren Arnell (1731), 37: 304.
- Stadshuset**, i Stockholm, generalerne Lewenhaupt o. Buddenbrock der arresterade, 2: 263.
- Stadtfurt**, 36: 356.
- Stadthollere**, tillförordnade af kon. Erik XIV, 27: 4, 11, 12, 34, 39, 81, 85.
- Stael von Holstein** (Jakob), öfverste, ingifver "plantor" öfver Narva t. krigscollegium (1662), 31: 507.
- Stael von Holstein** (Otto Wilhelm), frih., gen.-major m. m., 7: 266, 287.
- Staf**, gods i Norge (1658), 30: 206.
- Staffen Beyngtzön**, riddare (1461), 3: 8.
- Stairs**, lord, 10: 143, 149, 275, 358.
- Stake**, Erik (Olofsson), t. Hönssäter m. m., hert. Carls kammarjunkare (marskalk, furstligt råd, sist ståthåll. öfver Elfsborgs län o. Nylödöse), 10: 47.
- Stake**, Harald, frih. (t. Wik, herre t. Hönssäter m. m.), öfverste, riksråd, landshöfd. i Skaraborgs län, sed. i Bohus län, 27: 269; 30: 113; 31: 109; landshöfd.-berätt. för åren 1661—62, 31: 404 ff.
- Stake**, Jöran (t. Råbäck), kon. Johan III:s kammarsven, 36: 246, 249.

Stake, Mauritz, fogde öfver Dal (1554), 29: 55.

Stake, Olof Eriksson, t. Hönssäter o. Ulfstorp, underfogde i Öfversysslet i Wermland, sed. ryttmästare, 21: 8; qvitto af kon. Gustaf I, 16: 131.

Stake, Olof Eriksson (t. Årnäs), landshöfd. öfver Wermland o. Dal, 21: 160; bref t. hon. fr. kongl. regeringen (1639 o. 41), 29: 210, 218.

Stake, Petrus, kon. Gustaf I:s capellan, mördar en annan capellan (1523), 17: 83; skickas t. Rom, 17: 91.

Stake, Sigge, se **Sigge Jonsson**.

Stakelberg, se **Stackelberg**.

Stalenus, Johannes (Laurentii), bisk. i Wexiö (1650), 22: 167.

Stall, ett gods, 21: 12.

Stammesdorff, Torstenssons höggvarter derst. (1645), 5: 133.

Stammesundh, Askims s:n (Westergötl.), rå mot Danmark (1603), 29: 82.

Stambke [Stampke], secreterare, landsflyktig (1719), 21: 372; brevexling med Goertz, 34: 149.

Stanga, se **Stånga**.

Stanhope, m:r, 10: 150.

Stanislaus Leczinsky, kon. i Polen, 6: 195, 198, 200, 201; bref fr. hon., 3: 173; t. riksrådet grefve Meijerfelt, 6: 310; fr. kon. Carl XII, 5: 321.

Stapelstäderna, sända fullmäktige t. mötet i Örebro (1641), 29: 224; deras nederlagsfrihet, 40: 341.

Starck, Carl Magnus, fullmäktig vid riksdagen år 1769—70, 16: 337.

Starck, Olof, beordrad t. Warberg (1565), 4: 83; anförer Marbo-knektarne, 4: 86, 88.

Starck, Päder, inspector, rättegång med Wisby stads magistrat (1652), 29: 378.

Starckersvad [**Starkärswadh**], Grimmared s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), **29**: 67, 81.

Staremborg, grefve, österrikiskt sändebud t. Sverige (1697—98), **40**: 94, 138, 175, 267, 270.

Starenflycht (**Peter Julius**), öfverste-lieuten., **37**: 353.

Stat, rikets, se **Riksstaten**.

Statsskuld, rikets utländska, gärd t. dess betalande (1526), **16**: 7, 15, 34, 62, 63, 104, 114, 123; skulden t. Lübeck (1526), **15**: 30; t. Lübeck o. Hamburg m. fl. (1634), **32**: 263; **35**: 124: utländskt lån (1761), **15**: 136, 142, 144, 146.

Stavangers kyrka, gåfva dit (1346), **12**: 44.

Stechau, **16**: 407.

Steckinge, Berga s:n (Sunnerbo här., Smål.), **14**: 93.

Steding, Gerdt, holsteinskt sändebud t. Sverige (1600), **19**: 200, 340.

Steenkiettla, Kalfs s:n (Kinds här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554), **29**: 66.

Steensuabba, Sunnerbo här. (Smål.), gränsrå mot Danm. (1554), **29**: 61.

Stegborg [**Stekeborgh**, **Stækeborg**], herresäte (i Skällviks s:n o. Östergötl.), **7**: 11, 12, 21, 8; **8**: 3, 62; **9**: 35; **18**: 9 ff.; **19**: 163; fogde derst. (1524), **13**: 23, 54; intages (1568) af hert. Carl, **21**: 32; förläningsbref på dess slott o. län t. grefve Johan af Hoya, **13**: 91; pfalzgreffen Johan Casimirs anspråk derpå (1633), **27**: 168, får behålla det ss. pant för sin gemåls brudskatt, **26**: 171; dess fästningsverk (1677), **35**: 436, 443, 449, 454.

Stegholm [**Stägehholm**], kungsgård (i Lofta s:n, N. Tjust h., Smål.), **8**: 3; **9**: 76; bränd af Danskarne, **24**: 95.

Stein, eröfras med storm (1645), **5**: 130.

Steinacker, öfverste-lieuten. (1636), **38**: 259.

- Steinberg, von, Anton**, frih. o. greffe, öfverstallmästare, general, 9: 99, 111; 22: 308.
- Steinhaus, Johan**, borgare i "Collen", tvist med kon. Carl Knutsson rör. skuldfordran, 36: 38, 61, 66, 69, 70, 74, 83, 85; kon. Casimirs bref ang. denna tvist, 36: 48.
- Steltzner, David**, anför klagomål mot Jöran Persson (1567), 29: 174.
- Stenbeck, comminister**, 16: 345.
- Stenbeck, kyrkoherde**, 16: 274, 281.
- Stenberg, sändes t. kretsdagen i Lüneburg**, 36: 396.
- Sten Bengtsson (1450-talet)**, 5: 12.
- Stenbock, Abraham Gustafsson** (frih. t. Öresten o. Kronobäck), anklagas af Erik XIV och mördas, 12: 283, 284; 21: 21.
- Stenbock, Arvid Gustafsson** frih. (t. Boxholm, herre t. Tofta o. Grolanda, befallningsman på Wadstena, sed. riksråd, general, ståthåll. på Reval o. i Estland), 10: 41; sändes t. Polen (1569), 12: 171; bref t. hon. fr. kon. Erik XIV, 18: 350; bref fr. hon. (1576), 15: 64.
- Stenbock, Carl Gustafsson**, frih. t. Toftaholm, ståthåll. på Kalmar, 7: 35; 36: 305, 310; deltagar i underhandl. om stillestånd med Ryssland (1593), 38: 110.
- Stenbock, Catharina**, Gustaf I:s tredje gemål, se Catharina.
- Stenbock, Cecilia** (dotter af frih. Gustaf Olofsson S.), g. m. riksrådet greffe Gustaf Johansson Tre Rosor; bref fr. system Catharina, 3: 107; d:o fr. hert. Johan af Östergötl., 4: 250.
- Stenbock, Erik Gustafsson**, frih. (t. Öresten o. Kronobäck), riksråd, fältmarskalk, sist ståthåll. på Elfsborg, 3: 30; 10: 32; 35; 12: 165, 168, 185.
- Stenbock, Erik Gustafsson**, greffe (t. Bogesund, frih. t. Öresten o. Kronobäck m. m.), riksråd, gen.-guvernör i Inger-

- manland, sed. guvernör i Halmstad, gen.-tygmästare m. m., 31: 498; 35: 323; 40: 27.
- Stenbock, Fredrik** (grefve t. Bogesund, frih. t. Öresten o. Kronobäck m. m., kammarherre hos Gustaf II Adolf, öfverste, presid. i Göta hofrätt m. m.), 21: 146.
- Stenbock, Gustaf Olofsson**, frih. (t. Öresten o. Kronobäck, herre t. Torpa m. m.), riksråd, ståthåll., sed. lagman i Westergötl., riksmarsk m. m., 3: 29; 12: 164; redogörelse för regementsrådets i Westergötl. förhandl. åren 1540—42, 29: 83; två bref fr. hon., 3: 75, 77.
- Stenbock, Gustaf Otto**, grefve (t. Bogesund, frih. t. Öresten o. Kronobäck m. m.), riksråd, fältmarskalk, gen.-guvernör, riksamiral, 5: 181, 192, 194; 9: 139; K. M:ts instruction för hon., 2: 120; landshöfd.-berätt. öfver Skåne, Halland o. Blekinge år 1662, 31: 321 ff.; skrifvelse t. K. M:t ang. befestningarne derst., 35: 375 ff.
- Stenbock, Johan Gabriel**, grefve (t. Bogesund, frih. t. Öresten o. Kronobäck), riksråd, riksmarskalk, president m. m., 40: 124, 147, 206; yttrande i frågan om Carl XII:s myndighetsförklaring, 25: 333 ff. ff.
- Stenbock, Magnus** (t. Wapnö), grefve, kongl. råd, fältmarskalk, 7: 208, 213, 229; 9: 158; 27: 332; instruction af hon. fr. Tönningen (1713) för öfverste Strömfelt, 16: 167; bref t. gen.-lieuten. frih. Erik Sparre, 6: 194 ff.; brevexling med grefve M. Wellingk, 6: 238, 240, 260.
- Stenbock, Olof Gustafsson** (frih. t. Öresten o. Kronobäck, Johan III:s råd, 3: 30, 50; misshandlar kon. Erik XIV, 8: 19.
- Stenbock, Sten** (Eriksson), 8: 19.
- Sten Booson**, se Natt och Dag.
- Sten Christiernsson**, se Oxenstierna.

Stendal [Ständell], konferens derst. mellan **Ax. Oxenstierna** o. churf. af Brandenburg (1634), **29: 240 fl. ff.**

Steneby Walle, på Hisingen, rå mellan Sverige o. Norge (1554), **29: 72.**

Sten Eriksson, se **Leijonhufvud**.

Stenflycht (Johan), general, **2: 255; 7: 274; 15: 279.**

Stenhagen, von (Fredrik), cancelliråd, **23: 128.**

Sten Henriksson, fogde i Norrbotten (1454), **29: 29.**

Steningalunda, Torp s:n, Walbo här. (på Dal), rå mot Norge (1554), **29: 73.**

Steninge [Stijninge], kon. Gustaf I:s vistelse derst., **34: 90.**

Stenka Resin, rysk upprorsstiftare (1670), **28: 373.**

Stenkistan, i Tostareds s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), **29: 69, 81.**

Stensiöklep, Långasjö s:n (Konga här., Smål.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), **29: 58, 76.**

Stensiöö, Konga här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), **29: 58.**

Stensiööhall, Tingsås s:n, Konga här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), **29: 58.**

Stensmässe, Sättila s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554), **29: 69.**

Sten Thuresson, se **Bjelke**.

Stentzlo, hofjägmästare (1650), **22: 149.**

Stenwijkeholm, slott i Norge, intages af Claude Collart (1564), **21: 17.**

Stenåå, Konga här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), **29: 57.**

Stephans, Benedicht, tysk myntmästare (1634), **26: 281.**

Stephanus, förste erkebisk. i Upsala, **6: 4; 17: 4, 5; 21: 247.**

Stephanus Batotorius (Bathory), kon. i Polen, **12: 205.**

Sterkeklef, ett högt berg (Almundsryd s:n, Kinnevalds här., Smål.), rå mot Danm. (1603), **29: 77.**

Sternell (Nicolaus), bisk. (i Hernösand), 37: 427.

Sternkopf, Christopher, bref fr. hon., 18: 364.

Stettin, 8: 183; fredsfördrag derst. (1570), 11: 101; 12: 177, 181, 182; intages af Gustaf II Adolf (1630), 25: 106; kommer genom Joh. Oxenstierna under Sverige, 12: 323.

Steuchius, Mathias, bisk. i Lund, sed. erkebisk., 7: 221, 273, 289; bref fr. prins Fredrik af Hessen om Carl XII:s död, 23: 108.

Sticklarstads kyrka, i Norge; gåfva dit (1347), 12: 48.

Stjerncrantz, 37: 346.

Stjerncrona (Gabriel, förut Weldt), justitiæ-canceller, 7: 266; försvarar reductionen, 7: 273.

Stjerncrona (Peter, förut Weldt), en tid secret. vid beskickningen i Madrid (1716), 8: 203.

Stjerncronska sterbhuset, memorial vid 1731 års riksd. om utbyte af hemman, 37: 423.

Stjerneld, Adolf Ludvig, frih., öfverkammarherre m. m.; förteckning på hans permbref-samling, 17: bih.

Stjerneld (Lars), major, sed. lagman i Nerike, 7: 222, 225, 260.

Stjerneld, Samuel Gustaf, lifpage hos kon. Carl XII, sed. frih., general, fältmarskalk m. m., 3: 268, 270, 284; 7: 201, 249; 13: 306; 16: 318; 34: 153.

Stjernelds testamente, 7: 284.

Stjerngranat (Carl Johan), kammarråd, sed. vice presid. i kammarcollegium, 16: 288, 294, 304, 399.

Stjerubjelm, Georg, 3: 125; 9: 94; 20: 328.

Stjernbök (Johan, t. Ånestad), commissions-secret. i Wien, sist vice presid. i commerc-collegium, 6: 291, 304, 308; 8: 167, 175, 275.

Stjernkors, Ivar Månsson, kon. Erik XIV:s öfverste, ståthåll.
o. fältöfverste i Finland m. m., 3: 31; 4: 112; slagen af
hert. Johan o. Carl på Svartuna ängar (1568), 21: 33.

Stjernlöf, kapiten i holländsk tjenst, 13: 310.

Stjernman (von, Anders Anton, cancelliråd m. m.); hans po-
liti- o. commercs-förordningar, 16: 423.

Stjernsköld, Claes, frih. t. Söfdeborg, gen.-commissarius, sed.
guvernör, riksråd, amiral m. m., 2: 128; 9: 214; 21: 45;
28: 363; 30: 180; 31: 336; belägrar Trondhiem, 28: 135
ff.; skrivelser rör. Trondhiem, 30: 225 ff.; friar t. Mar-
gareta Banér, 28: 354.

Stjernsköld, Jören Claesson, t. Biby, ståthåll. o. guvernör
på Elfsborgs slott; arfstvist, 29: 202.

Stjernsköld, Nils (Göransson), t. Biby, Tuna o. Hellekis,
riksråd, ståthåll., amiral m. m., 16: 143; 25: 20; två skrif-
velser fr. hert. Carl Philip, 16: 144.

Stjernsparre (Magnus Gabriel), förut Arbin, öfver-inspector,
adlad 1727, 34: 422.

Stieruspets, Johan, förut Petersson, öfverjägmästare, adlad
1726, 24: 419.

Stiernvall (Erik), förut Wallwik, assessor, adlad (1727),
34: 422.

Stigberget, vid Göteborg, 35: 389.

Stigesund, kon. Hans flotta härjar gårdar deromkring (1507),
20: 167.

Stigzelius (Laurentius Mathiæ), erkebisk. i Upsala, 9: 94.

Stijkesten, Torps s:n, Valbo här. (på Dal), gränsskieln. mot
Norge (1554), 29: 73.

Stilleståndsfördrag, med Ryssland, vid Systerbäck (1575),
36: 116, 137; vid Pliusa Åminne (1583), 36: 310; (1590)
38: 56; vid Teusina (1593), 38: 110.

Stiplinge, på Lidingön, **37: 355.**

Stobæus, Anders, professor, bref t. lagman C. Ehrensten, **9: 251, 261.**

Stobbehall [Stubbehall], Långasjö s:n (Konga här., Smål.), rå mot Danm. (1554 o. 1603), **29: 57, 76.**

Stobé (Lorentz Christopher), öfverste vid fortificationen, general, landshöfd. o. öfvercommendant i Göteborg m. m., **7: 260, 289; 34: 131 ff.; 37: 306, 328, 431.**

Stobé (Samuel Anders), borgmästare i Malmö, **37: 346, 436.**

Stockenström, von, Erik, justitiæ-canceller, frih., grefve, riksråd m. m., **15: 154; 16: 277.**

Stockepenningar (1565), **27: 93.**

Stockholm, gåfva t. predikare- o. barfotabröderne (1346), **12: 23; gråbrödraholmen** (1497), **18: 125, 126; gråbrödraklostret**, på nuvarande Riddarholmen; rikets råd der församlade (1504) **19: 19, 68; riksförsamling derst.** (1505), **19: 48, 51; klostret upphäfves**, **21: 330; Charles de Mornay** derst. begravnen, **12: 195; Åke Bengtsson Ferla d:o**, **12: 233; kon. Gustaf II Adolf d:o**, **24: 263; inscriptionen** på hans grafchor, **22: 210; svartbrödraklostret plundras af kon. Christian I**, **5: 10; bykyrkan eller nykyrkan, nu storkyrkan**, **6: 5; 12: 123; gåfva dit** (1346), **12: 24, 25; præbenda Michaelis**, **21: 336; åskan nedslår derst.** (1566), **12: 285; oroligheter derst.** (1567), **17: 59; kon. Erik XIV ger sig derst. fången** (1568), **21: 35; mordförsök mot drottn. Christina** (1647), **27: 265; hennes nattvardsgång derst.** (1650), **22: 210; Catharina kyrka bygges** (1663), **31: 24; platsen der den är bygd**, **4: 27; kyrkor** (1663), **31: 23 ff.; församlingar: långvarig process mellan tyska o. finska**, **37: 425; indragning af presternes i storkyrkoförs. rättigheter af banken**, **16: 358; Johan III:s vrede mot presterne**, **12: 207;**

begravningsplats å Södermalm på 1560-talet, 27: 20, 89;
 tillämnad anläggning af ett katholskt capell (1698), 40:
 270; skolor och gymnasier (1663), 31: 23 ff., 50 ff.;
 hospitalet, 21: 273; 27: 18, 89; stora barnhuset, 16: 419;
 31: 22 ff.; rasphuset derst. (1663), 31: 42; segel- o. bul-
 dansmakeri i barnhuset (1731), 37: 403; frimurarebarnhu-
 set, 16: 419; slottet (1567), 21: 25; (1652), 20: 317;
 eldsvåda (1525), 19: 268; kon. Gustaf I:s project att dit
 införa en vattenledning (1531), 39: 62; kon. Erik XIV för-
 varas derst. (1568), 21: 35; ang. rum för regeringens sam-
 manträden (1635), 35: 129; "vestra fyrkanten" (1650), 22:
 217; slottsbyggnad (1563), 27: 56; (1663), 31: 5, 7; (1726
 —27), 40: 349; (1731), 37: 363; (1770), 16: 422; ang. bere-
 dande af utrymme i dets. för collegierna o. hofstaten, 31: 5, 7;
 slottsstaten, 31: 11; slottsfogde (1299), 6: 41; ståthåll. (1602),
 21: 10; vedgårdar (1718), 30: 335; kongl. stallet (1663), 31:
 7, 9; stortorget; Saltzas arkebusering (1650), 22: 186;
 "ståckholmen" (1650), 19: 397; jerntorget, 31: 39; skepps-
 bron, 31: 39; Ryssgården, 31: 39; stadens fördelning i di-
 strict (1718), 30: 322; uppbrinner (1330), 17: 15; elds-
 våda å Norrmalm (1652), 20: 321; hus o. gårdar på 1600-
 talet, 20: 317; 31: 19, 39; 32: 40; ang. reglering af Mä-
 larens utlopp (1650), 19: 394 ff.; börsen (1663), 31: 39;
 bancohuset, 31: 39; tolagskammaren, 31: 39; frachtkamma-
 ren, 31: 39; mynthuset, 31: 7; bankväsendet (1663), 31:
 30; föreslagen lånebank (1635), 37: 184; myntverket (1516),
 24: 50, 75; förslag derom (1635), 37: 184; handelscom-
 panier (1663), 31: 30; justitiæ-väsendet (s. t.), 31: 19 ff.;
 politit-ordning, 31: 25; executionsväsendet i fordrings- o. kri-
 minalmål, 31: 44; passväsendet, 31: 42; drätseln, 31: 37
 ff.; auktionsverket, 31: 30; 37: 444; fattigvårdèn (1663).

31: 20 ff.; gatulykning (1718), 30: 340 ff.; gaturenhållning (1663), 31: 40; (1718), 30: 340 ff.; brandordning, 30: 340. — *Borgmästare och råd*: bref t. Svante Sture (1506), 20: 81, 179; fr. härmästaren i Lifland (1506), 20: 82; fr. Hennynck Passow, 20: 83; fr. Svante Sture (1507), 20: 86; fr. bisk. Brask ang. hans hus i staden, 13: 123; fogde, borgmästare, secreterare och kämnärer (1524), 7: 25; borgmästare (1526), 16: 83, 97; om besättning af embeten m. m. (1663), 31: 15; tjenstemännens aflöning, 31: 17; stadens tänkebok (1508), 20: 250, 257; (1524), 7: 25; blodbadet, 18: 323; dess rätta orsak, 21: 264; berätt. derom, 2: 1 ff.; staden intages af Gustaf Wasa, 2: 17, 34; af hert. Johan o. Carl (1568), 12: 166; pest (1565), 21: 19; folkräkning (1663), 31: 41; fästningsverk på 1600-talet, 35: 373, 434, 441, 448, 453; garnison (1565), 27: 100; d:o (1663), 31: 40; borgerskapet (1663), 31: 18, 26; dess militär, 31: 41; paradering vid kon. Ad. Fredriks intåg (1769), 16: 246; borgare-eden (1663), 31: 27; förslag t. förordning mot öfverflöd vid bröllop o. barnsöl m. m., 31: 58 ff.; kungörelsens publicerande genom trumslag (1663), 31: 42, 46. — *Handel*: tyske köpmän (1516), 24: 75; köphandel (1663), 31: 26 ff.; köphandels-ordonnance, 31: 27; köpmännens antal (1663), 31: 27; utländske köpmän, 31: 27, 28; handelsklassen, 31: 28; köpmansgille, 31: 30; sjömanshuset, 31: 27; packhuset, 31: 28; vågen, 31: 27; gen.-factori, 31: 30; seglation o. handel, 31: 29; export o. import, 31: 28 ff.; termin för likvider föreslagen (1635), 37: 183. — *Embeten och skrän*: 31: 26 ff., 33, 34; bryggare (1655), 40: 26; (1731), 37: 325; skråordning, 31: 36; bönhaseri, 31: 34; månglerskor (1663), 31: 35. — *Förköp*, 31: 35; taxor på mat o. dryckesvaror, 31: 35; mark-

nad föreslagen af Ax. Oxenstierna (1634, 35), 26: 271; 37: 183; tull o. acciser (1663), 31: 44; båtsmanshåll o. afgiften därför, 31: 40, 41; mantalspenningar, 31: 47; boskapspenningar, 31: 47; qvarntullen, 31: 47; förrådsmagasiners inrättande, 37: 416. — *Herredagar och riksmöten*: 18: 31: riksrådsförsamling derst. (1497), 19: 40; (1504), 19: 3, 18, 19, 21, 68; (1505), 19: 48, 51; (1508), 20: 266; (1518), 24: 128; d:o (1526), 15: 48; (1560), 12: 111, 251; (1627), 1: 65 ff.; ständer-utskott (1632), 24: 279; riksdag (1633), 24: 317, 318; 25: 118; (1635), 37: 73; (1636), 38: 338; (1649), 29: 228; (1650), 23: 90; dagbok fr. sistn. riksd., 22: 60 ff.; riksdag (1655), 40: 1 ff.; (1689 o. 1697), 28: 257 ff.; (1719), 26: 316 (1723), 26: 319; (1726—27), 7: 305; 34: 126 ff.; 40: 280 ff.; (1731), 37: 294 ff.; (1756), 13: 278 ff.; (1765—66), 16: 177; (1769—70), 16: 197 ff.

Stockhusen, ostfriesiskt gränshus; hert. Carl emottages der af sin svåger (1577), 12: 217.

Stockman, Hans, 2: 42.

Stockman, öfverste-lieuten. vid grenadiererne (1719), 2: 150.

Stocksund, Ryssarne der tillbakaslagne (1719), 21: 393; greve Ch. E. Lewenhaupt arresteras derst., 2: 252.

Stodsjö, i Jemtland (1482), 29: 45.

Storefylla myst, Surteby s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 68, 81.

Stola (egendom i Strö s:n, Westergötl.), 29: 90, 143.

Stolpe, Magnus (1603), 29: 197.

Stondaert, notarie, 2: 283.

Stora Michel, lybskt amiralskepp, 2: 52.

Store gården (1634), 26: 250; främtages enkedrottningens lifgeding, 29: 281; (1650), 22: 151.

Storre, s:r (1697), **40: 101, 104.**

Straff, lifsstraff under Erik XIV, **27: 59, 60, 61**; att sättas i tornet, **27: 37**; **29: 91**; (1541) att brännas, **29: 97**; dömas från halsen, **29: 87, 98, 106, 113, 158**; mista huden, hudstrykas, **29: 88, 109**; hudstrykas och mista ena örat, **29: 89**; "antagas till mesterman", **29: 137, 156**; vatten o. bröd (1563), **27: 37**; att stupslås, mista öronen, brännmärkas o. skickas till Sala, **29: 196**; slås i jern, **1: 136**; gatlopp, kåkstrykande, arbete (1663), **31: 44**; aga med ris, **39: 315**; sitta i jern (1541), **29: 142**; benådning från straff för fattigdom och armod, **29: 91**; lösen derifrån (1541), **29: 87 fl. ff.**

Strafford, lord, **8: 156**; **10: 182.**

Stralenheim, baron, f. d. guvernör i Zweibrücken, **21: 369.**

Stralenbielm (1731), **37: 347.**

Stralsund, **7: 111**; **24: 190 ff.**; ang. dess försvar (1628), **25: 33, 43 fl. ff.**; (1757), **23: 168**; commendant derst. (1634), **29: 289**; erbjudes ss. satisfaction åt Sverige (1635), **37: 86.**
Strassburg, Frankrike tillbyter sig dets. (1697), **40: 235, 240, 242.**

Strassburger, Paul, svenskt sänbebud t. Siebenbürgen (1634), **29: 327**; **32: 179**; **37: 120**; **26: 78, 156.**

Strein, chursachsisk öfverste, tillfångatagen af Svenskarne (1636), **38: 249.**

Strelitzer (1581), **36: 225, 289.**

Strengnäs, domkyrkan, **27: 20**; gåfva t. kyrkan (1346), **12: 22**; archidiaconatet, **22: 323, 356**; S:t Eriks præbenda, **21: 320**; biskopens förlåningar på 1490-talet, **18: 134**; Samtings marknad (1495), **18: 65**; borgerskapet (1506), **20: 65**; herredag (1529), **21: 325**; (1626), **1: 92**; hospitalet (1563), **27: 18**; tillhör drott. Marias lifgeding (1579), **12: 237**;

- biskop (1675), 12: 201; berätt. t. consistorium om riksdagen i Göteborg (1660), 28: 175 ff.; förteckning på pergamentsbref i gymnasii-bibliotheket, 28: 376.
- Streuff [Streiff], deltager i upprättandet af Pariser-pacterna, 24: 171, 174; 25: 95; 35: 71; 37: 205.
- Stridsberg, professor, 9: 261.
- Striik, Hans, landshöfd. i Ångermanl., Medelpad o. Jemt., 35: 226, 231.
- Strindabls fögderi, i Norge (1658), 30: 176 ff.
- Strokirch, 1726—27 års riksd., 34: 167.
- Stromberg (Claes, t. Claestorp), grefve, riksråd m. m., 15: 179; 16: 253, 265; 23: 201, 274, 302.
- Stron (?), rappelleras från Polen (1697), 40: 111.
- Struch, Finvid, bevitnar ett köpebref, 4: 6.
- Strussenfelt (Alexander Michael), öfverste, 16: 254.
- Strussflycht, Daniel (Jönsson, förut Strutz), amiral-lieuten., 32: 336.
- Struts, Gisle Nilsson, ryttmästare, sed. ståthåll. på Nyköpings slott, 3: 32.
- Strö, förteckning å manuscripter i Rålambska archivet derst., 8: bih. s. 3.
- Ström [Straum], s:n i Jemtland (1482), 29: 46.
- Ström, commendör, se Strömcrona.
- Strömberg, fenrik (1726—27), 34: 194.
- Strömcrona (Nils Thorvedsson), förut Ström, commendör, introduc. å riddarhuset (1727), 34: 423.
- Strömer, prost, 7: 289.
- Strömfelt (Carl Harald), frih., president, 16: 355, 402.
- Strömfelt (Johan Carl Carlsson), frih., öfverste, sed. riksråd o. grefve, 6: 281; 7: 298; 37: 393, 411.

Strömfelt (Otto Reinhold), frih., president, 7: 290; 37: 306, 332, 336, 426, 436, 437.

Strömfelt, frih., regements-quarttermästare, skjuten i finska kriget (1741), 2: 246.

Strömrrensningar, i Småland o. Blekinge (1731), 37: 312, 333.

Strömsbro, boställe, ang. utbyte deraf mot en annan gård (1731), 37: 377.

Strömsholm, förut Ulfvesund, ang. borgläger derst. (1559), 9: 34; kon. Gustaf I bygger der en sätesgård, 12: 95, 110; kon. Erik XIV vistas derst. (1561), 9: 49; gustafvianskt arfvegods, 22: 404; tillhör drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 206; enkedrott. Maria Eleonoras d:o, 29: 282; (1638), 17: 249; kon. Carl XI uppehåller sig derst. (1680), 5: 287.

Strömsnäs, 20: 36.

Strömsrum (i Ålems s:n o. Kalmar län), gustafvianskt arfvegods, 22: 404, 407.

Strömstad (1718), 2: 140, 141, 142, 146; kasernen "Fyrkanten" derst., 2: 140; dess fästningsverk raserade (1719), 21: 386.

Stuart (Carl Magnus), kapiten, sed. guvernör i Curland, general, directör öfver fortificationen, frih. m. m., 6: 178; 7: 199.

Stubbeköping, 9: 221.

Stubenfelt, öfverste (1630), 25: 102.

Studenternes socknegång, på Gotland (1654), 29: 399.

Stunckakloo, Sunnerbo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 62.

Sture, Anund, riddare, 12: 35; 36: 2.

Sture, Brita Gustafsdotter, 4: 23.

Sture, Carl, grefve (t. Stegeholm o. Westervik m. m.), hert.

Carls råd, ståthåll. på Stockholm, lagman i Södermanland m. m.; 1: 52, 55; 36: 302, 309.

Sture, Erik Svantesson, grefve t. Stegeholm o. Westervik m. m., 4: 82; bref fr. o. t. fadren, 4: 63, 67; fr. kon.

Erik XIV, 4: 130, 131; mördas, 12: 283, 284; 21: 21.

Sture, Magdalena (sed. g. m. fältmarskalken Erik Gustafsson Stenbock), 4: 136.

Sture, Margareta, g. m. riksrådet, öfverste skattmästaren Thure Bjelke; bref fr. drott. Gunilla Bjelke, 34: 95.

Sture, Mauritz, grefve t. Stegeholm o. Westervik m. m., hofmarskalk, riksråd, 9: 76.

Sture, Märta Eriksdotter, se Leijonhufvud.

Sture, Nils (Bosson), af Natt o. Dag-slägten, riksråd, 7: 17.

(Sture) **Nils Stensson**, son af Sten Sture d. y., fången i Kalmar (1525), 18: 296.

Sture, Nils Svantesson, grefve (t. Stegeholm o. Westervik, frih. t. Hörningsholm), 3: 40; instruction för hon. vid resan t. England (1561), 9: 36; instruction f. hon. rör. hert. Johan, 9: 56; slagen af Danskarne på Frödsbröke skog (1564), 21: 16; emottages af kon. Erik XIV efter Svarteråslaget, 4: 73; instruction rör. åtskill. ärenden i Westergötland, 4: 75; krigsfolkets loford om hon., 4: 72; skall infinna sighos konungen, 4: 98; kommer t. Svartsjö, 4: 99; anklagas, 12: 283; rättegången mot hon., 4: 101; utropas för landsförrådare, 4: 100; skymsligt intåg i Stockholm, 4: 102; 21: 17; skall föras till Örbyhus, 4: 105; återföres till Stockholm, 4: 106; erhåller upprättelse, 4: 106; reser i kon:s ärenden t. Tyskland (1566), 4: 107, 111; löftesmän för hon. 4: 109; passport, 4: 110; mördas, 4: 160; 12: 284; 21: 41. — *Bref*: fr. kon. Erik XIV ang. Warbergs fästning, 4: 71; rör. infall i Norge, 4: 97; fr. dens., 4: 86, 87, 89; fr. Nils

Boije, 4: 90, 93, 95; fr. Jakob Henriksson Hästesko, 4: 68; fr. Jöran Persson o. Christer Persson, 4: 79, 81; fr. Åke Bengtsson Färila, 4: 82; fr. fadren, 4: 127; t. dens., 4: 117; t. modren, 4: 113.

Sture, Sten, d. ä., t. Gripsholm, Sveriges riksföreståndare, 4: 23; 7: 17; 8: 36; 24: 91; bref t. fru Brita, Åke Jönssons enka, 21: 6; hans registratur, 18: 3 ff.; handl. rör. hans tid, 22: 1 ff.

Sture, Sten, d. y., t. Eksjö o. Penningby, riksföreståndare, 4: 26; framställningar t. rikets ständer (1516), 24: 74; hans registratur, 24: 1 ff.

Sture, Sten Arvidsson, gen.-major, sed. frih., 7: 258.

Sture, Sten Svantesson, grefve t. Stegeholm o. Westervik, stupar i ett sjöslag (1565); utropas efter döden för landsförrädare, 4: 100; kon. Erik XIV:s äreminne öfver hon., 3: 29.

Sture, Svante Nilsson, t. Eksjö o. Penningby, riksmarsk, riksföreståndare; 4: 26; 20: 122, 183, 188; 18: 9, 15, 48, 49, 50, 65; förlåningar t. hon. på 1490-talet, 18: 187; förpligtelse t. erkebisk. Jakob Ulfsson, 24: 91; stadfästelse på en syn emellan Y. och Ö. Hogdal, 29: 53; hans registratur, 20: 3 ff.

Sture, Svante Stensson, grefve t. Stegeholm o. Westervik, frih. t. Hörningsholm m. m., riksmarsk, son af Sten Sture d. y., 3: 22; fullmakt att deltaga i konungsråfst (1558), 29: 185; guvernör i Lifland (1562), 22: 255; bref t. o. fr. sonen Erik, 4: 63, 67; passport för Jöns Hemmingsson, 4: 65; tvingas att försegla ett bref, 4: 119; hans jägare häktas o. förhöres under tortyr, 4: 123; ang. giftermål mellan hans son o. kon. Eriks dotter, 4: 125; bref t. sonen Nils, 4: 127; d:o fr. kon. Erik XIV, 4: 129; kallas t. Upsala, 4: 131;

- kallas t. Svartsjö, 4: 132; bref fr. kon. Erik, 4: 151; svar derpå, 4: 152; t. dottren, 4: 134; anklagas, 12: 283; besökes i fängelset af konungen, 4: 158; mördas, 12: 284; 21: 21.
- Sturemorden**, 4: 160; 12: 286; 21: 21; de mördades släktningars bref t. kon. Erik XIV, 4: 162; kon. Erik XIV:s proclamation ang. dem, 4: 167; handl. derom, 4: 55.
- Sturtzius** (1600), 19: 214.
- Stuteri**, kronans, vid Kloster på Gotland (1652), 29: 371.
- Stuth**, Alexander Thorstensson, vapnare, gåfva t. Kils prestbord, 12: 78.
- Stuth**, Thorbjörn, vapnare, 12: 79.
- Stutthoff**, ang. byggande af en skans derst. för försäkring om Danziger-tullen (1630), 24: 193.
- Stwtungis bædhe**, på gränsen mellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.
- Styfvert**, Hans (Stuart), 22: 398.
- Stykeström**, Torp s:n o. Walbo här. (på Dal), gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 73.
- Styresweden**, lübskt örlogsfartyg (1565), 12: 296.
- Stzekouitz**, 5: 119.
- Stäcken**, von, Berendt, 9: 62.
- Stål**, införsel deraf fr. utrikes orter (1731), 37: 337.
- Stålbarm**, Arvid Eriksson, t. Lindö, sändebud t. Ryssland (1593), 38: 110; anklagad på riksd. i Linköping (1610), 19: 295 ff.
- Stålhammar**, Carl Leonard, kapiten, 16: 332, 336, 400, 401.
- Stålhammar** (Pehr?), 15: 121.
- Stålhandske**, Torsten, gen.-major, 32: 155, 157, 215, 218, 233; 37: 261; 38: 231, 254, 359, 363, 390, 404; skickas med svenskt krigsfolk till General-staternas tjänst (1633), 17: 244.

Stålsvärd, Magnus, förut **Tjæder**, f. d. kapiten, arresteras vid 1756 års riksdag, **4**: 347; dömes o. afrättas, **13**: 285.

Stånddrabanterne under kon. Gustaf II Adolf, **8**: 30.

Stånga [Stanga], s:n på Gotland; Petrus Olai kyrkoh. derst. (1527), **16**: 115.

Stångeberga gård, **22**: 323.

Ståwen [Stöwens], Niklas, rådsherre i Stralsund (1577), **12**: 214.

Städja, en kronans ränta (1634), **26**: 250.

Städerna, i riket, deras privilegier, **21**: 208; **27**: 75; styrelse, **26**: 269, 294; pålagor på 1630-talet, **26**: 269; orsakerna till deras förfall ib.; Ax. Oxenstiernas omtänka om deras förkofring, **37**: 180; deras bebyggande, **21**: 116, 137, 209; ang. disposition af deras öfverskottsmedel vid 1726—27 års riksdag, **40**: 331, 332.

Stäket, Norra [Almare Stäk, Stäka], **18**: 16, 19, 20; **24**: 56, 61, 64, 65, 66, 68, 82, 84; inventarium derst. (1506), **19**: 165; rådets bref derifrån t. menigheten (1497), **18**: 118, 245 fl. ff.; herremöte derst., **24**: 91; Sten Sture d. y. vistas derst. (1516), **24**: 67, 70; erkebisk. Gustaf Trolle håller der lönlig riksd. (1516), **24**: 77; slottet uppbyggt af kon. Erik af Pommern o. af hon. uppbrändt, **21**: 242; sed. tillhörigt erkebiskoparne o. åter uppbyggt **21**: 243, 245; **24**: 92; ständerne besluta dess ödeläggande (1517), **21**: 263; **24**: 94; ransakning med besättningen, **24**: 99; slottet o. länet, **19**: 162; **21**: 242; **24**: 39, 48; doneras till arkiestolen, **21**: 243, 244; dalallmogen der församlad (1743), **2**: 200.

Stäket, Södra [Baggars Stäket], Ryssarne derst. (1719), **21**: 389; **23**: 111; sundets försänkning (s. å.), **21**: 389.

Ständer, se Riksständen.

Störningh, Gierdt, bruksförvaltare, **31**: 154, 156.

Störtebeck, Hans, tysk handlande, bötfäld för olaglig handel (1563), **29**: 194.

Stöver, öfverste-lieuten. (1742), **2**: 248.

Subdelegati, Ax. Oxenstierna önskar erhålla sådane (1633), **26**: 70.

Subsidier, t. Sverige; fr. England föreslagna (1630), **25**: 68; fr. Frankrike på 1630-talet, **21**: 106, 124; **26**: 138; **33**: 89; **37**: 229, 289; **38**: 129, 200, 278, 280, 281, 348, 402; under kon. Carl XI och XII, **8**: 78; **10**: 322; **40**: 251, 263; (1719) i form af present från kon. i Frankrike t. drott. af Sverige, **21**: 394; (1757), **23**: 175, 181, 185; (1769), **16**: 351, 372; fr. Frankrike o. Österrike (1757) **23**: 187, 195, 198, 200, 220, 238, 240, 245; fr. Frankrike o. Nederländerna uteblifne (1635), **36**: 375; fr. Nederländerna på 1630-talet, **25**: 155; **26**: 58, 141; erbjudna fr. Ryssland på 1740-talet, **1**: 316; engelska t. Danmark (1628—30), **25**: 69.

Successionssaken, efter kon. Fredrik I, **1**: 217 ff.; utdrag af bondeståndets protocoll derom (1742—43), **15**: 181 ff.

Sueno, præbendatus lincopensis (1526), **16**: 76.

Sueno, decanus nidrosiensis, **36**: 38.

Sueno Noricus, bisk. i Roskild, **17**: 5.

Suinakerssknipa [Suineknippa], Sättila s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554, 1603), **29**: 69, 81.

Sultzbach, pfalzgrafven af, general i svensk tjenst, **5**: 199; **9**: 224.

Suma, Stora, rysk stad vid Hvita hafvet, **38**: 93; bränd af Svenskarne (1591), **38**: 103.

Sumschiholm, i granskapet af Hvita hafvet (1593), **38**: 112.
Sunda, se **Sunne**.

- Sundahls härad** (på Dal), gränsgången der emot Norge (1559),
29: 73.
- Sundblad**, borgmästare, riksdagsfullmäktig (1769—70), 16:
285, 288, 289, 293, 300, 304, 310, 311, 312, 316, 318,
354, 390.
- Sundboholm** (i Bälinge s:n, Rönö här., Södermanland, 1629),
9: 79.
- Sundby**, i Westra Ryds s:n (Upland), bortförlänas (1552),
22: 347.
- Sunde**, gård, 12: 79.
- Sundelius**, professor i Upsala, 20: 322.
- Sunderhusen, Hermannus** (1527), 1: 27.
- Sundesteen**, Källered s:n (Askims här., Westergötl.), rå mot
Danm. (1554, 1603), 29: 70, 82.
- Sundsborg**, se Svinesund.
- Sundmör**, i Norge (1658), 30: 175 ff.
- Sundzhagen**, i trakten af Göteborg (1653), 35: 286.
- Sunne** [Sunda], s:n i Jemtland, hr Laurens kyrkoherde derst.
(1482), 17: 43; 29: 44, 48.
- Sunnerbo**, här. i Smål., häradshöfd. derst. (1432), 14: 95;
bref t. dess innebyggare: fr. kon. Erik X Knutsson ang. fi-
sket i Skeen, 4: 8; fr. bisk. Carl i Linköping, 4: 11; fr.
bisk. Bengt i Linköping, 4: 15; fr. bisk. Brask om munkas-
skeppan, 13: 93; dess gräns mot Skåne o. Halland (1554),
29: 60, 61, 64.
- Sunnensiö ooss**, Kinnevalds här. (Smål.), gränsmärke mot
Danm. (1554), 29: 59.
- Sura**, s:n i Westmanland, tillhör drott. Catharina Stenbocks
lifgeding, 14: 208.
- Sure, Gottfred**, erhåller förläning på Nydala kloster, 21: 331.
- Surte**, i Nödinge s:n, Ale här., Westergötl., 29: 71; 35: 277.

Surteby, s:n i Mars här. (Westergötl.), rågången mot Danm. (1544, 1603), 29: 68, 81.

Surtuliida, Wäne här., Westergötl., rå mot Norge (1554), 29: 72.

Suröön, i Bohus län (1524), 13: 71.

Suster, i Finland, se **Systerbäck**.

(Sutherland) **Kenneth Dutfus**, lord, rysk amiral, 10: 292.

Suveräniteten, i Sverige, under kon. Carl XI, 9: 137, 163; 40: 137.

Svafvel, för kruttillverkning, (1563), 27: 46, 50.

Svafvelbruk, i riket (1565), 27: 116.

Swahn, riksdagsfullmäktig i bondeståndet (1769—70), 16: 341.

Swahn, Mauritz [Mats] Jörenssohn, till Djula, 29: 204; 39: 149.

Swala, Mäns, infaller i Wermland o. Dal (1566), 4: 91, 93.

Swalandz högh, på Smålands gräns mot Halland (1554), 29: 62.

Svanhjälm, Johan Michaelsson, häradshöfd. (i Norrvidinge här. i Smål.), domare vid Bergqvara borgrätt, 32: 109.

Svantepolk (Knutsson, t. Wiby), Svea rikets råd (1287), 17: 9.

Svanvik, 12: 293.

Swaritz, gen.-auditör, 14: 229.

Svarta döden, se **Digerdöden**.

Swarte ängar, se **Swärta**.

Swarte, Åke Jönsson, lagman i Södermanl.; bref fr. bisk. H. Tidemann, 10: 3 ff.

Swartegiöll ooss, Albo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 60.

Svarteball, Istorps s:n (Marks här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554, 1603), 29: 68, 81.

Swartekier, Kinds här., Westergötl., gränsmärke mot Danm.
(1554), 29: 66.

Svarterå, i Halland, slaget derst. på Kynge gårde (1565),
3: 40; 4: 68, 73.

Svarte Skåning (1381), förläningsbref på gods i Fjäre här.,
21: 3.

Svarte Skåning (1460), 9: 25.

Swartinch, Simon och Gregorius, borgmästare, den förre i
Lübeck, den senare i Stralsund, 18: 255, 256.

Svartsjö, kungsgård, kon. Magnus Eriksson tillbyter sig gods
derst. fr. Upsala domkyrka, 21: 274; lemnas i vederlag t.
Svante Sture, 19: 52, 90; Svante Sture vistas derst., 19:
103; 20: 47 ff.; Sten Sture d. y. likaledes (1516), 24:
79; slottsbyggnaden (1563—65), 27: 56, 57, 135; kon. Erik
XIV vistas derst., 4: 199; 9: 56; 12: 149, 156, 157, 159;
18: 351; 21: 26; erhåller vid sitt tillfångatande löfte der-
om, 3: 65; Olof Larsson o. Mårten Helsing vistas derst.,
4: 200, 202; drott. Catharina Månsdotter d:o; 4: 204;
kon. Johan III d:o, 12: 204; 34: 91, 92; fogde derst.
(1591), 34: 98; kon. Sigismund vistas derst., 34: 94;
tillhör enkedrott. Maria Eleonoras lifgeding, 27: 193;
29: 281; drott. Christina och Maria Eleonora vistas derst.
(1640), 21: 48; kon. Adolf Fredriks o. hans gemåls förtjen-
ster om slottets underhållande, 16: 417; ladugården, 37:
437.

Svartö, 23: 86.

Svenborg, ang. dess anläggning (1752), 40: 374 ff.

Svebilus, Olof, bisk. i Linköping, sed. erkebisk., 25: 325;
en hans son straffad för injuriesak, 9: 155.

Svedberg, Jesper, theol. professor o. domprost i Upsala, sed.

- bisk. i Skara; 7: 221, 273; 37: 377; berätt. t. cancelli-collegium om hans forskningar, 17: 319 ff.
- Svedenborg, Emanuel**, assessor, fragment af ett hans egenhändige bref, 9: 314; deltagar i 1726—27 års riksd., 34: 158.
- Sweerting, Herman**, borgmästare i Wisby, mördas; 18: 255.
- Sven**, abbot i Nydala (1372), 4: 19.
- Sven (Sueno Jacobi Scheningensis)**, bisk. i Skara, kon. Gustaf I:s canceller; redogörelse öfver regementrådets i Westergötl. förhandl. (1540—42), 29: 83 ff.; bref fr. bisk. Brask, 16: 62, 103; 17: 101.
- Sven Andersson**, förlagd med ryttare i Westergötl., 4: 76.
- Sven Elofsson**, secreterare hos kon. Gustaf I, Erik XIV o. Johan III, 3: 31; hans Paralipomena t. desse konungars historia, 12: 91 ff.; biographi, 12: 240 ff.
- Sven Laurentii**, prest i Kils sn, Wermland, 12: 83.
- Sven Pedersson**, se Bagge.
- Sven Rasmusson**, 15: 66.
- Svenska fälttecknet**, dess ursprung, 5: 47.
- Svenska Högarne**, i Stockholms skärgård, 20: 247.
- Svenska språket**, kon. Johan III:s omsorg om dess renhet, 19: 191; Jesper Svedbergs forskningar deruti, 17: 319 ff.
- Svensson**, öfverste-lieuten., se Riddersven.
- Sverkel Simonsson**, beordras att tillse flottans utrustning (1565), 4: 50.
- Sverker II Carlsson**, kon. i Sverige, 17: 6; privilegii-bref för klerkeriet (1200), 21: 231; bekräftelse-bref på en köpehandling om fisket i Skeen, 4: 7; död, 4: 7.
- Svik**, rysk stad i gränsskapet af Hvita hafvet, bränd af Svenskarne (1591), 38: 103.

Swine (Swinemünde), Svenskarne landstiga derst. (1630), 25: 106.

Svinebacka, by i Bohuslän, Svenskarne uppföra der batterier (1719), 2: 148.

Svinesund, fästningen derst., förut Sundsborg kallad, 2: 139, 141, 148, 149; dess bestyckning (1679), 35: 452, 458.

Swinewadh, 27: 32.

Svingarna, s:n i Upland, 22: 349.

Svinhufvud, Christiern (t. Rönö, Rosendal o. Mellinge), öfverste, svensk commandant i Trondhiem (1658), 28: 136; 30: 247.

(Svinhufvud) Ingel Hansson (på Gylla), fogde i Dalarne (1620-talet), 16: 118, 119.

(Svinhufvud) Otto, bisk. i Westerås, 17: 123; 20: 263; hans sjukdom (1505), 19: 111, 112; bref t. Svante Sture, 19: 113, 118.

Swinhöft, en skans vid Swinefloden (1630), 25: 106.

Swijekzwassa, Konga här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 57.

Swäm, i Üdeshögs s:n (Östergöt., 1340), 12: 8.

Swärdejö, kyrka i Dalarne, 31: 234.

Swärta [Swärtuna, Svarte], annex t. Nyköpings östra stadsförsamling), kon. Erik XIV:s folk slaget af hertigarne på ångarne derst. (1568), 21: 32, 33.

Sykeöde, på gränsen mellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.

Sykörn, Werml., gränsmärke mot Norge (1554), 29: 74.

Sylvius (David), commercsråd, 40: 322.

Sylvius, Johan, häradshöfd., sist lagman i Wermland m. m., memorial rör. den hon. anbefalda commissionen på Bornholm (1658), 39: 374; hans berätt. om samma ö, 39: 381 ff.

Symon, kyrkoprest i Linköpings stift, 13: 30.

Syndgilder, i Lappland (1590), 39: 113.

Syndreäss, Surteby s:n (Marks här., Westergötl.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 68, 81.

Synnerbo, se Sunnerbo.

Synnere, gård på Hisingen, 35: 277.

Syrabla, gård på Hisingen, 35: 277.

Systerbäck [Suster], 39: 102; stillestånd der med Ryssarne (1575), 36: 116, 137; gränsskiln. der mellan Sverige o. Ryssland (1590), 39: 108.

Systerlijd, Surteby s:n (Marks här., Westergötl.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 29: 68, 81.

Sywrisaas, Westergötl., 29: 40.

Säby [Säaby], s:n i Smål., hr Birger kyrkoh. der på 1620-talet, 18: 262; Danskarne der lågrade (1567), 21: 30.

Säby, s:n i Westmanl., tillhör drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208.

Säfstaholm (i Westra Wingåkers s:n, Södermanl.), förteckning på pergamentshandl. i archivet derst., 36: bih.

Säfvedal [Seffuedal, Sæwedal], här. (i Westergötl.), rågången der mot Halland (1554, 1603), 29: 69, 81.

Säfvesund [Säfwöösund], enkedrott. Maria Eleonora går der ombord (1640), 21: 54; skansen derst. (1677), 35: 429.

Säfve-ån, förslag om dess ledande genom Göteborgs befästningar (1659), 35: 371; träflötning derst. (1671), 35: 390.

Säkerhets-akt, fråga om en sådan vid 1769—70 års riksd., 16: 311, 312, 314, 316, 318, 320, 329, 338.

Sälbo, fögderi i Norge (1658), 30: 176 ff.

Sämb [Säm, Seem], s:n i Westergötl. (1341), 12: 8; (1481), 29: 40.

Särestad [Seyratade], s:n i Westergötl., hr Jon prest derst. (1541), 29: 107, 145.

Särestad, i "Gislesta" s:n, 22: 358.

Särna, i Dalarne (1403), 29: 38.

Säter, 35: 219; drott. Christinas privilegier, 21: 208; upplag af kronans koppar (1634), 28: 20; kopparen garas derst. (1635), 37: 181; manufacturanläggningar under Gustaf II Adolf, 40: 47; kungsgården derst. på 1600-talet, 35: 273; 40: 47, 48, 78.

Säters län, knektehållet (1633), 35: 216; öppet bref derom (1635) 35: 219.

Sätessgårdar, adelns, deras friheter, 21: 152, 153, 154, 155, 156, 157; 25: 304; 26: 262.

Sätra, helsobrunn i Kila s:n o. Westmanl., 7: 188.

Sättila [Settelle] s:n, Marks här. (Westergötl.), rågången derst. mot Halland (1554, 1603), 29: 69, 81.

Säwiick, Westbo här. (Smål.) gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 65.

Söderberg, Olof, docens vid Upsala universitet, dömd vid 1756 års riksd., 13: 280.

Söderberke, s:n i Dalarne, ang. knektehållet derst. (1623), 35: 211.

Söderby-Carls s:n i Upland, betänkande vid 1731 års riksd. rör. ett prestval derst., 37: 434.

Söder-companiets inrättande (1627), 1: 133.

Söderköping [Sudhircopia, Surkopinge], kon. Birgers o. hans gemåls kröning derst. (1302), 17: 11; hospitalet (1506), 19: 164; härjas o. brandskattas af Danskarne under Sturetiden, 24: 95; befaradt anfall af kon. Christiern (1522), 38: 12; biskop Brasks bref t. inneb. i St Laurentii s:n derst., 13: 110; boktryckeri derst. (1526), 16: 44, 59; tillämnad riksd. (1527), 16: 115, 118, 120; 21: 299; antändes af dess egne borgare vid Danskarnes annalkande (1566, 67), 12: 286;

- 21: 27; brännes af de danske (1567), 17: 60; Söderköpings beslut (1595), 10: 56; bondeuppror (1719), 21: 394.
- Södermanland**, landshöfd.-berätt. för åren 1661—63; 31: 147 ff.; försvarsanstalter i skärgården (1657—77), 35: 346, 347, 419; S:s regemente sammandrabbar med Ryssarne vid Stock-sund (1719), 21: 393; deputerade derifr. vid 1748'års riksd., 15: 243.
- Södertelje**, herremöte -der under Sten Sture d. ä., 18: 26; 22: 30; (1514 o. 1516), 24: 37, 45, 77; uppbrännes af Ryssarne (1719), 21: 392; stadsjord (1661), 31: 104.
- Södertelje kanal**, K. M:s ordres om dess fördjupande (1661), 31: 151; understöd t. dess upprepande vid 1770 års riksd., 16: 419.
- Södra Möre**, här. i Kalmar län, flera socknar o. byar härjas o. plundras af Daniel Rantzou (1564), 12: 264; 21: 18; skogen derst. (1658), 6: 161, 162.
- Söfrin Arfvedsson**, erhåller förläning på Wärfruberga kloster, 21: 331.
- Söfring Hansson Nidrosiensis**, kyrkoh. i Trondhiem (1658), 30: 170.
- Sölvesborg** [Selfsborg, Sollfsborg, Silfsborgh, Syllletzborg, Sölfborg], 15: 38; 20: 183; höfvidsman derst. (1507), 20: 105; förlänas åt Severin Norby, 2: 40; afbrännes jemte slottet (1564), 12: 264; 21: 18; stadens beskrifning (1658), 6: 140.
- Sölvesborgs län**, dess gränser mot Albo o. Kinnevalds härad., 29: 59.
- Sönneslöfs bro**, 5: 284.

T.

Tabor (stad i Böhmen), 5: 120.

Tælliasenn, gränsskild. mot Jemmland (1482), 29: 46.

Taffelpenningar, anslagne åt landtmarskalken vid 1726—27 års riksd., 34: 427 ff.

Taipale, i Finland, bisk. Thomas gåfvobref på gods derst., 21: 266.

Takelmakeri (repslageri), ang. införskrifvande af en engelsk verkmästare i detta yrke, 26: 99, 162.

Tallberg, stadsmajor, 2: 141, 146.

Tamell, Hans, lübsk öfver-amiral, 2: 29.

Tangana, Sunnerbo här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 62.

Tartarer, krimske, 36: 264, 306; nogaiske, 36: 267, 306; sereminske, 36: 306; sändebud fr. deras czar på Krim (1633), 25: 254.

Tarvest, 36: 267.

Tatissoff, Ignat Petrowitz, ryskt råd, ståthäll. på Murom, underhandlare vid stilleståndsfördraget 1590, 36: 310, 339; 38: 56.

Taube, major (1658), 28: 145.

Taube (Gustaf Adam), grefve, riksråd o. fältmarskalk, 7: 259.

Taube (Edvard Didrik), grefve, riksråd, 7: 259.

Taube (Hans Henrik, grefve), vice amiral (1719), 21: 391, 392.

Taube, Diedrich (tysk riks-friherre), churfurstlig sachsisk öfverste o. stallmästare (1634), 28: 43; 36: 355.

Taube, Jakob Johan (sedn. frih.), gen.-guvernör öfver Ingermanland o. Kexholms län; berätt. om länet (1667), 31: 516 ff.

- Taube, Otto Reinhold**, corporal vid lifregementet, dömd vid 1756 års riksd., 13: 302.
- Taube, landshöfd.**, öfvercommendant m. m. (1769—70), 16: 254.
- Taubenfelt, Gustaf Hansson**, kongl. secret., 28: 288, 294; skrifvelse t. K. Mit om upproret på Bornholm (1659), 39: 124.
- Tavastehus, stad o. slott**, 31: 476, 477; slottet uppgifves åt Gustaf Wasa, 2: 35; afbrännes (1659), 31: 476; län (1638), 31: 434; se vidare Nylands och Tavastehus län.
- Taverner** (1566), 24: 163; ang. anläggande af sådana (1634), 26: 273, 295; tavernepenningar (1565), 27: 60, 69; kon. Johan III:s skrifvelse derom (1572), 19: 189; se vidare Gästgifveri.
- Tavonius, borgmästare** (1731), 37: 366.
- Taxa, på handelsvaror** (1565), 27: 140; (1634), 29: 283; ordinarie (1650), 22: 181; för bryggare, bagare, slagtare o. fiskare (1718), 30: 331.
- Taxius, tysk borgmästare**, 30: 213.
- Techelnborg, grefven af**, skickas af de lübske t. Fyen o. blir slagen, 2: 50.
- Tedtz, inkommer med kon. Christian I t. Sverige**, 5: 13.
- Tegel, Erik Göransson**, kammarråd, 8: 20; deltagar i rätten vid Distingen i Upsala (1606), 29: 200; kunde aldrig tålas af kon. Gustaf II Adolf, 21: 119; begär confirmation på sitt adelsskap (1627), 1: 83.
- Tegensköld, Carl Fredrik**, gen.-major, förlänas friherrlig värdighet, 34: 421, 422.
- Telge, se Södertelje.**
- Tena-ån, Finnmarken** (1604), 39: 185, 219, 243, 259.
- Tenetäki, se Enontekis.**

Tentzin, grefven af, 9: 59, 61.

Terlon, fransk ambassadör i Sverige, 9: 121, 123, 223, 228;
medföljer drott. Christina fr. Sverige (1661), 28: 353.

Ternesund, 18: 156.

Terzerus, Johannes Elavi, bisk. i Linköping, 7: 193; 9: 94,
138; bref t. kon. Carl XI, 5: 235.

Tersmeden (Carl), amiralitets-kapiten, sed. commendör-kapiten; beordras att efterspana grefve Ch. E. Lewenhaupt, 2: 261; hans memorial vid 1769—70 års riksd. uppspikas på kåken, 16: 341.

Tessin, Carl Gustaf, grefve, öfver-intendent, riksråd, öfverste marskalk o. kronprinsens guvernör m. m., 6: 330; 7: 289; 15: 156; 16: 253, 265, 274; 23: 224, 305; memorial t. rikets ständer (1727), 7: 305; bref fr. Rudenschöld, 9: 312; utdrag af hans dagbok, 13: 1 ff.; begär egendomsbytte (1731), 37: 413.

Tessin, Nicodemus, d. ä., arkitekt, 9: 88; 35: 302.

Tessin, Nicodemus, d. y., grefve, riksråd o. öfverste marskalk, 7: 204, 206, 287; 40: 145, 348; bref t. K. M:t om ordningsembetets inrättande, 30: 316; t. secret. Ol. Cederström, 30: 324, 327; fr. dens., 30: 349; fr. o. t. grefve Nils Bjelke, 34: 122 ff.; förgår sig i rådet emot konungen, 34: 260; berätt. om orsaken t. grefve G. Cronhielms onåd, 16: 171.

Testamente, ansvar för förhållande af test. (1523), 17: 169; kon. Magni o. drott. Blankas svenska (1346), 12: 3 ff.; deras norska (1347), 12: 38 ff.; executorer deraf, 12: 31, 49.

Testaments-ordning, kon. Gustaf I:s, 12: 205, 219.

Teuffel, öfverste i svensk tjenst på 1630-talet, 25: 78, 86.

Teusina, stilleståndsfördrag derst. mellan Sverige o. Ryssland (1593), 38: 110.

Teyst [Theitz], Jakob, sätter halmkronan på Nils Sture, 4: 103, 115.

Tham, Sebastian, commerceråd, transactioner med Gørtz, 8: 272; skänk t. ett collegium illustre, 34: 438.

Theater, se Skådespel.

Thegner (Olof Arvidsson), frih., landshöfd., 7: 197; 34: 259.

Thingvalla, der sed. Carlstad blifvit anlagd, 12: 78; hr Sixten prest derst. (1431), 12: 80.

Thiselæ, se Tistlarne.

Tholin, öfverste-lieuten., 34: 211.

Thomas, prins, slagen i Nederländerna af Fransmännen (1635), 35: 13, 22.

Thomas, bisk. i Åbo; confirmationsbref för hon. fr. påfven Gregorius IX på ett gods i Finland (1228), 21: 223.

Thomas Johannis, bisk. i Wexiö, bevitnar kon. Magni o. drötn. Blankas svenska testamente, 12: 34.

Thomas, bisk. i Strengnäs, bref från Engelbrecht (1434), 8: 3.

Thomas Thomasson, öfverste, hans regemente (1634), 29: 297, 354.

Thorkel Börjeson, fogde på Svartsjö; bref fr. Gunilla Bjelke, 34: 97; d:o fr. kon. Johan III, 34: 98.

Thorkel Knutsson [Thyrgillus], Svea rikets marsk, 21: 254; gripes (1305), 17: 11; äktenskapsskilnad mellan hans dotter o. hert. Waldemar, 17: 11; halshugges, 17: 12.

Thorkel Smedsson, kon. Magni skattmästare i Oslo (1347), 12: 50, 51.

Thorlach Olofsson, förut domprost i Bergen; erkebisk. i Upsala, 21: 268.

Thorslanda [Tooslanna], s:n på Hisingen, 35: 277.

Thorslunda, s:n på Öland (1507), 20: 202.

Thorsryd, 12: 79.

Thorsten, bisk. i Bergen, vitne t. kon. Magni o. drott. Blankas norska testamente, 12: 51, 56.

Thorsten Nielsson, väpnare (1481), 12: 80.

Thorsåker [Tårgsåker], s:n i Gestrikland, lagd under Kopparberget (1630), 40: 60.

Thorsås [Torsaas], s:n i S. Møre hän (Smål.), kyrkoh. derst. tillsatt (1523), 17: 167; dess rågång emot Danm. (1554 o. 1603), 29: 56, 76; skogen derst. (1657), 6: 112.

Thorsö, holländske residenten Rumpfs landtöds, brännes af Ryssarne (1719), 21: 390.

Thrønder Krakeson, bevitnar kon. Magni o. drott. Blankas norska testamente, 12: 56.

Thuna, se Tuna.

Thureholm, handl. ur Bjelkeska arkivet derst., 34: 90 ff.

Thurn (und Taxis), von, greve, öfverste i svensk tjänst, 25: 206, 207, 217, 253; uppgifver Würzburg t. fienden (1635), 34: 5.

Thysk, Olof, adelsbref för hon. (1461), 3: 8.

Thyssen, holländsk amiral, se Ankarhjeltn.

Thönne Eriksson (Tott?), 20: 139, 158, 159; bref t. o. fr. Svante Sture (1505), 19: 88, 100.

Tibell, Johan, lieuten., dömd vid 1756 års riksd., 13: 301.

Tiburtius, kyrkoh., 15: 135.

Tiby, i Glanshammars s:n o. Nerike (1460), 9: 26.

Tidningar, under 1760-61 års riksd., 15: 817 ff.

Tidön (sätsgård på en ö i Mälaren, hörande t. L. Rytterne s:n i Westmant.); förteckn. öfver Ax. Oxenstiernas archiv derst., 13: 1 ff.; förteckn. öfver manuscript-samlingar derst., 9: bñ. 33 ff.

Tiellmo, se Tjällmo.

- Tjensteförordning, betänkande derom vid 1769—70 års riksd., 16: 312, 318.
- Tjenstehjon, straff för dem, som olofligt lemna tjensten, 1: 136.
- Tjernsjöholm [Thiornsjöarholm], vid gränsen mot Jämtland (1482), 29: 47.
- Tierp, dess "rodzkarlar", 7: 21.
- Tiggemunkar, 21: 308.
- Tilas (Daniel), frih., landhöfd. m. m., 16: 232; utdrag ur hans dagbok vid 1769—70 års riksd., 16: 197 ff.
- Tilldelningshemman, för krigsfolket (1636), 38: 354.
- Tillinge, s:n i Upland, 22: 349; erkebisk. Jakob Ulfsson vistas derst. (1495), 18: 15; hr Jöns kyrkoh. derst. (1527), 1: 12.
- Tilly, tyska ligans general, 25: 112.
- Timiroff, Juriej, 36: 151.
- Ting, Lagmans- och Härads- (1563), 27: 26, 27, 91.
- Tingsås [Tingzåsa], s:n i Konga här. (Smål.), rågången derst. mot Danm. (1603), 29: 76.
- Tionde, kronans, 19: 407, 26: 262; 27: 21; tionde-ransakning, 27: 22, 27, 86; tionde-fisk å Gotland, 29: 387; tionde-spanmål, 37: 378.
- Tirups [Tyrups], by i Skåne, Svenskarne segra derst. (1677), 22: 60.
- Tisenhausen, Casper (1579), 36: 191.
- Tisenhausen, von, Johan (1626), 1: 89.
- Tisenhausen, Henrik (1634), 32: 156, 157.
- Tisenhausen, dödad i en duell, 22: 304.
- Tisenhausen (1713), 8: 132.
- Tistedalen, kon. Carl XII:s högqvarter derst. (1718), 2: 136; 7: 244.
- Tistlarne [Thisslæ], i bohuslänska skärgården (1481), 12: 78; 29: 40.

- Titissfjorden, i Lappland, 39: 98, 105, 118, 125, 128, 137, 158, 163, 171, 173, 178, 179, 218, 219; kon. Carl IX anbefaller en kyrkbygnad vid dens., 39: 221, 250.
- Titishorn, i Lappland, 39: 105, 107.
- Tüley, engelsk minister i Danmark, 9: 288.
- Tjunoff, Peter Trifanåffzin, 36: 339.
- Tjurby, i Småland, 21: 247.
- Tiure fiörd, i Finnmarken, 39: 171.
- Tiweden [Tyffweden], 27: 32, 35, 105; osäkerheten derst. för röfverier (1565), 27: 108.
- Tjällmo, s:n i Linköpings stift, 27: 32; hr Henrik kyrkoh. derst. (1524), 17: 73.
- Tjännerås, Jemtl. (1482), 17: 42.
- Tjär-companiet, på Gotland (1652), 29: 379.
- Tiärewadzåss, Ryr s:n (på Dal), gränskiln. mot Norge (1554), 29: 74.
- Tjärnsten, Sven, grefve G. O. Stenbocks fält-predikant, 5: 237.
- Tjäruhandeln (1661—62), 32: 292, 295; (1720-talet), 40: 348.
- Tobaksplantering o. spinnerier i riket (1720-talet), 40: 348.
- Tobias, hofkamererare, 5: 57.
- Tockejersfui gård, i Finland (1555), 19: 185.
- Tode, Karsten, 2: 28.
- Todt, Tage, danskt sändebud t. Sverige (1636), 38: 186.
- Toftaholm [Topteholm] (i Dörrarps s:n, Sunnerbo här., Smål.), 18: 317.
- Tokegiöll och Tokeöö, Konga här., (Smål.), gränsmärken mot Danm. (1554), 29: 58.
- Tolag (1650), 25: 302.
- Tolbeck, Finnmarken, 39: 163.
- Tollerton, kapiten, 6: 320, 321.

- Tollstadius, Erik**, kyrkoh.;' commission öfver hon. vid 1731 års riksd., 37: 346; bereder grefve Ch. E. Lewenhaupt till döden, 2: 281; 3: 256.
- Tollstorp**, borgmästare, riksdagsfullmäktig (1769—70), 16: 300, 302, 309, 319.
- Tomas-elfven**, Finnmarken, 39: 246.
- Tommarp** [Tommerup], i Qvidinge s:n, Skåne, 14: 222.
- Tomson**, öfverste, 34: 410; 37: 348, 452.
- Tomtören**, i Stockholm, 5: 15.
- Toorfierdh**, i Norge (1581), 39: 105.
- Tooslanna**, se Thorslanda.
- Torbiörn Klockere**, erhåller donation på Rörstrand (1568), 1: 45.
- Tordenskjöld**, dansk amiral, 2: 142; intager Carlstens fästning, 2: 149.
- Toreskiöld**, norsk landshöfd. (1658), 28: 172 ff.
- Toretzskiäll** [Thorskärsberg], på gränsen emellan Orsa o. Lillherredal (1403), 29: 37.
- Torgauto Bengtsson**, väpnare, 36: 38.
- Tornerspel**, hålles af kon. Magnus Ladulås på Clara gårde, 4: 26.
- Torneå Lappmark**, berättelse derom från slutet af 1500-talet, 39: 156 ff.; förteckning på de byar, som gjorde skatt t. Sverige, Norge o. Ryssland, 39: 158 ff; kon. Carl IX:s skrifvelse t. Lapparne (1604), 39: 181.
- Torneå** [Tornöe], s:n, Eschillus kyrkoh. derst. (1593), 39: 117; birkarlar (1596), 39: 149, 153; öfre o. nedre socknarne åtskilde (1607), 39: 251; pastorer derst. s. t., 39: 251, 252.
- Torolfs æide**, Jemtland (1482), 29: 45, 48.
- Torp**, s:n i Medelpad; Hans Enarsson kyrkoh. derst. (1489), 29: 51.

Torp (herregård i Hushy s:n, Oppunda här. o. Södermanl.),
28: 359; förteckning på Rosenhaneska manuscripterna derst.
7: bih. 1.

Torpum, herregård i Norge; höggvarter derst. (1718), 1:
197; 2: 136.

Torrewickhs fierdh, Finnmarken (1695), 39: 138.

Torsajerff, gränskiln. mellan Sverige o. Ryssland (1690), 39:
108.

Torsborgh, 36: 194.

Torskog [Tårskog], s:n i Wermland, 19: 379.

Torre, Johan, skickas af Pontus De la Gardie fr. Liffand t.
kon. (1575), 36: 143.

Torssen, 21: 148.

Torsten, predikar christendomen bland Lapparne o. erhåller
recommendationsbref af kon. Erik XIII (1419), 29: 25.

Torsten Brunsson (t. Forstena o. Håggetorp), lagman i Werm-
land, kon. Gust. I:s regementsråd, 29: 84.

Torsten Christophersson (af Forstena-slåkten), till Bjurum
och Ulfstorp, befallningsman öfver Westanstång, ståthållare
på Elfsborg, Leckö m. m., 21: 10.

Torsten Lindersson (t. Forstena o. Resta), slottslofven på
Elfsborg, 7: 95.

Torstensson, Beata (dotter af kongl. rådet, grefve A. Torsten-
son t. Ortala), 6: 72.

Torstensson, Lars, t. Bröttorp, deltagar i Kexholms belä-
ring (1580), 36: 246, 247.

Torstensson, Lennart [Lindorm], grefve, general, fältmarskalk
m. m., 32, 155, 157, 158, 159, 215, 233; 36: 376; 37:
260; 38: 173, 228, 231, 453; Oxenstierna afråder hans ut-
sändande t. Tyskland, 29: 339; utsändes t. Tyskland, 29:
249, 303; 37: 91; hans trolofning, 28: 366; hans sons be-

- grafning, 28: 369; oenighet med Königsmarck, 28: 369; bref t. C. G. Wrangel, 5: 75 ff.; t. Königsmarck, 5: 150; kongl. bref till honom med inbjudning till riksdagen (1649), 29: 228; hans hus vid Norrmalmstorg, 9: 132; 20: 310; död och begrafning, 20: 313, 316.
- Torsten**son, Margareta, 37: 423.
- Torstenssonska** sterbhusets memorial vid 1731 års riksdag ang. Segersjö, 37: 408.
- Tortyr** i Sverige under kon. Erik XIV, 27: 51, 95; (1647), 27: 266, 267; (1663), 28: 362; bidrag t. historien derom, 4: 347; afskaffad (1772), 4: 348; i Finland, utöfvad af Sten Leijonhufvud, 8: 19.
- Torup**, Stora, process derom, 37: 407.
- Tossebro** [Thorsebro], i Skåne, 5: 280.
- Tosterön**, tillhör drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208.
- Tott**, Claes, till Hvileberg, tillfångatagen af Svenskarne vid Warbergs eröfring (1565), 12: 282.
- Tott**, Claes Åkesson, till Bystad, Svea rikes råd, ståthåll. i Finland, 27: 33; 36: 88, 91, 135, 138, 151, 305, 310, 314, 338; förordnas att deltaga i konungsrådet i Finland (1563), 29: 190; deltagar i underhandlingar med Ryssland (1586), 38: 43; bref t. hertig Carl ang. Cursells förräderi, 36: 96.
- Tott**, Claes (grefve t. Carleborg), riksråd, cancelliråd, riksstallmästare, fältmarskalk m. m., 5: 316; 8: 42; 9: 118; 20: 316; 31: 324; bref t. riksdrotset grefve Per Brahe, 9: 210, 228; t. hertig Adolf Johan, 9: 226; t. furstinnan Elsa Elisab. Brahe, 9: 246.
- Tott**, Erik Axelsson, t. Lagnö, riksföreståndare; uppmaningsbref emot Erik Carlsson, 7: 10; d:o emot erkebisk. Jöns Bengtsson, 7: 11; bref t. Carl Knutsson, 7: 19, 20.

Tott, Ingeborg, dotter af Claes Åkesson t. Bystad, g. m. Sten Axelsson Banér, 34: 97.

Tott, Tage, 6: 119.

Tott, Åke Axelsson, 20: 323; 32: 214; 37: 71.

Tott, Åke Hansson, 20: 184, 259; brevexling m. Svante Sture, 19: 96, 147, 149; 20: 76, 78, 96, 111, 141, 142, 144, 146, 147, 149.

Tott, Åke Henriksson (t. Ekolsund, Sjundeby, Ljuxala m. m.), kon. Erik XIV:s dotterson, sist riksråd o. fältmarskalk, 2: 111; 8: 25; 26: 115, 118; riddare (1627), 34: 105; två bref fr. kon. Gustaf II Adolf, 25: 109, 112; duell med Herman Wrangel, 9: 124; anspråk på mecklenburgska o. pommerska gods (1635), 35: 14, 93; hans afbrutna frieri t. Margareta Scheding, 19: 381; bref t. grefve Pehr Brahe d. y. med anhållan om hans syster Christinas hand, ib.

Townshend, lord, 10: 125 ff.

Toxlebergh [Texleberg], Surteby s:n, Marks här., Westergötl., rå mot Danmark (1554, 1603), 29: 68, 81.

Traheryd [Tranaryd], kyrka i Smål., 14: 95.

Trana, Christina, g. m. Jakob Törnesköld, hennes begrafning (1650), 22: 171.

Tranaryd, se Traheryd.

Tranebergh, i Ottersta s:n (Westergötl.), 9: 50; 21: 367.

Tranefelt, major, 16: 313, 403.

Tranegiöls bro, Sunnerbo här. (Smål.), gränsmärke mot Danmark (1554), 29: 60.

Tranemoo, Thorsås s:n (S. Möre här., Smål.), gränsmärke mot Danmark (1554), 29: 76.

Tranesjö-ooss, Kinnevalds här. (Smål.), gränsmärke mot Danmark (1554), 29: 59.

- Tranfält (Carl)**, kapiten; memorial vid 1731 års riksdag, **37: 433.**
- Trast, Sven**, borgmästare i Halmstad (1658), **6: 101, 102.**
- Trautenau**, Torstenssons höggvarter derst. (1645), **5: 159.**
- Trautmansdorff**, grefven af, **19: 387.**
- Trautten**, fursten af, **8: 170.**
- Trautvetter (Johan Reinhold)**, frih., gen.-major, **7: 266, 298.**
- Tredje-års-legan eller städjan**, en kronans ränta i Bohus län (1661—62), **31: 416.**
- Treffenhjelm (Erik Gustaf)**, riddarhus-kamererare o. fiscal, **34: 431.**
- Treffenhjelm, Anders**, ryttmästare, **34: 437.**
- Tre Kronor**, torn på Stockholms slott, **3: 66.**
- Tre Kronor**, riksvapnet; tvisten derom mellan Sverige o. Danmark, **3: 34; 12: 130, 182; 13: 190.**
- Trelleborg**, dess beskrifning (1658), **6: 127.**
- Tre Rosor**, af, Gustaf Johansson, **3: 27; sändebud t. England (1558), 12: 96.**
- Tretioåriga kriget**, öfverläggningar om deltagandet i dets. (1629), **2: 79; ang. Sveriges deltagande åren 1628—30, 25: 23 ff; rustningar (1630), 24: 179; Axel Oxenstiernas skriftvexl. om dess fortsättande m. m., 24: 168 ff; svårigheten för Svenskarne, 37: 266, 267, 268, 270; artilleri o. ammunition å svenska sidan, 37: 273.**
- Treuleben**, upptager (1663) genom dykeri åtskillige kanoner från det sjunkna fartyget Wasen, **28: 367.**
- Tridentinska concilium**, **11: 297.**
- Triewald, Samuel**, hertigens af Holstein hofråd (1726—27), **34: 318.**
- Trijbe**, dansk agent i Paris (1634), **29: 326.**

Trinnäs [Trindenäs, Turianiemi, Pöhaniemi], i Lappland på en udde i Hvita hafvet, 39: 100, 109, 151, 153, 215, 229; rör. Sveriges anspråk derpå, 39: 144.

Tripp, Adrian, Elias och Peter, tre holländske köpmän, in-tresserade i den svenska kopparhandeln på 1630—40-talet, 6: 89; 9: 81, 169, 171; 21: 131; 26: 71, 149; 28: 27, 30; 29: 249, 279, 293, 331, 340; 30: 22, 39; 32: 120, 262; 35: 143; 37: 150, 151.

Trisstorp se Trystorp.

Tristikelzwund, Ryr s:n, Sundals här. (på Dal), gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 74.

Troilius, Jakob, kyrkoh. i Husby i Dalarne; bref fr. Carl Cronstedt rör. Narvaslaget, 19: 401 ff.

Trolldom, se Widskepelse.

Trolle, Arvid, hans förläningar på 1490-talet, 18: 186.

Trolle, Arvid (Arvidsson), t. Bergqvara, ihjelslagen 1542, 39: 293.

Trolle, Erik (Arvidsson, t. Bergqvara), fader t. erkebisk. Gustaf T., 16: 56; 18: 185; 20: 122, 123, 263; 24: 46, 50; bref fr. Sten Sture d. y., 24: 27, 29, 39, 73.

Trolle, Gustaf, en tid erkebisk., 18: 323; 21: 263; 24: 46, 51, 65, 74, 80 ff. ff.; vistas i Rom, 24: 50; återkommer derifrån, 24: 76; håller lönlig herredag på Stäket o. Ekholmen, 24: 77; ständernas förening mot hon., 24: 94; ransakning om hans stämplingar, 24: 99; Sten Stures omdöme om honom, 24: 145; skickas af de lübske t. Fyen o. blir slagen, 2: 51; uppehåller sig i Wismar o. stämplar med kon. Christiern II (1531), 39: 21, 55, 73; bref fr. Sten Sture d. y., 24: 39; fr. Sten Christiernsson, 24: 71, 73; fr. bisk. Brask, 17: 171; fragment af ett bref t. hon., 24: 61.

Trolle, Herlef, dansk amiral, dödsdjuten (1565), 12: 275, 277.

- Trolle, Jachim**, "öfverste höffuidzman, capiten o. ameral", erkebisk. Gustaf T:s farbror, 20: 36, 37, 183, 187, 190; 24: 101, 104.
- Trolle, Nils**, dansk skeppsbefälhafvare, 21: 20; drunknar (1565), 12: 280.
- Trolle, Thure** (Arvidsson, titl Bergqvara), 16: 127; såras, 39: 293.
- Trollegraf**, mellan Särna, Elfdalen o. Herjedalen, 29: 37.
- Trolles** [Trullön], Långasjö s:n, Konga här. (Smål.), gränsskilnad mot Danmark (1554, 1603), 29: 58, 76.
- Trolön**, Werml., gränsskilnad mot Norge (1554), 29: 74.
- Trompeström**, Finnm., 39: 138.
- Tronderklitt** [Trundeklint]; på gränsen mellan Orsa, Mora o. Lillherrdal, 29: 37.
- Trondhiem**, af gammalt konungarnes kröningsort, 20: 185; intages af Svenskarne under Claude Collart (1564), 21: 17; berättelse om dess belägring (1658), 28: 135 ff.; dess hamnar, 30: 219; uppgifves af Svenskarne, 30: 262, 267 ff.
- Trondhiems län**, handl. ang. dets. under svenskt välde, 30: 156 ff.
- Tronnewad**, Torps s:n, Walbo här. (på Dal), rå mot Norge (1554), 29: 73.
- Trophéer**, tagna fr. rikets fiender; ang. deras förvarande, 26: 228, 289.
- Trubetskoi**, knes, 7: 187; utvexlad ur svensk fångenskap (1718), 21: 369.
- Truccez**, erkebisk. i Köln, excommunicerad af påven, 11: 260, 266, 275, 329.
- Trued Gregeråson**, commendant på Warberg, 2: 50.
- Trugillus Scriffnere**, se Rosenstråle.
- Trultaborg**, 8: 4.

Tryckfriheten, rör. dess inskränkning genom censur (1731),
37: 321.

Trystorp [Trisstorp] (i Tångeråsa s:n, Nerike), 9: 175;
20: 300.

Trångkleff, Istorps s:n (Marks här., Westergöhl.), rå mot Danmark (1603), 29: 81.

Trännemånse fott, Frändefors socken (Sundals här. på Dal),
rå mot Danmark (1554), 29: 73.

Trädgårdsskötseln i Sverige (1523), 17: 152.

Trähus, få ej byggas vid slotten (1563), 27: 57, 58.

Trähörna, by på Holaveden, 25: 17.

Tschebyschoff, rysk adjutant; bref fr. Chilkoff, 7: 185.

Tufve [Tuffuo], s:n på Hisingen, 35: 277; gränsen der mot Norge (1554), 29: 72.

Tuhundra härad, dess skyldighet att utgöra hjälp till Salberget,
27: 66.

Tullarne i Sverige, 1: 214; 5: 15; 21: 75; 24: 264, 329,
372; 25: 263; 26: 250, 263 ff.; 30: 32; 33: 144; 37:
206; 38: 360; stora tullen, 24: 251, 329; 25: 305; 30:
31, 54; 32: 249; 33: 8; lilla t., 24: 244, 251, 302; pro-
position om dess afskaffande (1633), 25: 133, 134; tullarne
i Östersjöprov. 24: 176, 262; 26: 88, 161, 209, 215.

Tullfisk (1560-talet), 27: 60, 141.

Tullfrihet, adelns, på sina gods, 26: 264, 294; 29: 347; 30:
31, 54 ff.; 33: 146.

Tullråd, tillsättning af nya (1770), 16: 412.

Tullstaten (1769—70), 16: 295.

Tulltaxor (1634), 30: 187; 32: 291; 37: 362.

Tuna gård, se Biskopstuna.

Tuna, Stora, s:n i Dalarne; Svante Sture håller ting derst.
(1506), 20: 70; ang. dess allmoges dagsverken t. kronan

(1769), 16: 376; landsting derst. (1525), 23: 12, 14, 48, 53, 56.

Tunderåsen, i Jemtland (1482), 29: 47.

Tuneholm, se Marieholm.

Tungel, Lars Nilsson, svensk resident i Dresden (1633); skrivelser t. Ax. Oxenstierna, 25: 202 ff.

Tunniken, Everard, 18: 269, 282.

Ture Jönsson, se Roos, Thure Jönsson.

Turenne (1638), 19: 391.

Turer, Johan, saltsjudare (1565), 27: 127.

Turgill Gregersson, bref t. electus i Skara o. Thure Jönsson, 15: 20.

Turianiemi [Pöhaniemi, Trindenäs], gränsskilnad derst. mellan Sverige o. Ryssland (1551, 1590), 39: 109.

Turin, ang. det savoyiska castellets derst. uppbyggande o. kostnad, 35: 403.

Turinge [Twrrwngē] Öfre o. Yttre, gårdar i Rätans s:n o. Jemtland (1489), 29: 52.

Turkarne, allmosor, som insamlats t. kriget emot dem, tillgripas af kon. Christian I, 5: 10.

Turkiet, krig med Polen (1634), 29: 319; 30: 88.

Tutterön, i Norge, 30: 212.

Tuuen, Berndt, 36: 101.

Tuve Styrgeson, munk i Nydala, 4: 6.

Twellån, Westra, gränsskilnad mellan Sverige o. Norge (1554), 29: 75.

Twiffue, Sven, 20: 70.

Tvångslån (1718), 21: 366, 368.

Tvärren (en vik af Östersjön o. Hålsfjärden), i Södermanl.; inloppet dit förbi Ringsö (1677), 35: 426.

Tydzske, Ingemund, stamfader för Wasaätten, 4: 24.

- Tydzske, Karl**, kon. Birger Magnussons hofmästare, 6: 38.
- Tyffwedhen**, se **Tiweden**.
- Tyghus**, ang. inrättande deraf i Stockholm (1633), 26: 226, 289.
- Tyllinge**, se **Tillinge**.
- Tynnelsö**, 24: 119; frántages de danske af Gustaf Wasa, 17: 93, 95; tillhör drott. Catharina Stenbocks lifgeding, 14: 208; Marias, kon. Carl IX:s gemål, d:o, 12: 237; lemnas i liqid för kronans skuld t. Anna Woynarowska (1731), 37: 440.
- Tyrgils**, lagman i Wermland (1347), 21: 255.
- Tysk, Henrik**, häradshöfd. (1542), 29: 147.
- Tyskar**, i Sverige, uppbränna Nyköping o. Westerås (1390), 17: 17; sitta i städernas magistrater, 21: 262; befallningsmän, 4: 100; sitta i nämnden öfver Nils Sture, 4: 101; köpmän (1516), 24: 75; pliktfallas för oloflig handel i riket (1563), 29: 192 ff.; tyskt krigsfolk i svensk tjenst, 4: 78; 12: 100; 13: 96; 18: 350; 21: 33; 24: 166; 27: 119; 38: 232, 233; tyske båtsmän införskaffas t. riket (1565), 27: 120; förteckning på de trupper, som tyska riket erbjuder sig uppställa t. kon. Carl XII:s förfogande, 8: 185.
- Tyste, Olof**, Gustaf I:s bref t. bisk. Brask rör. hans äktenskap, bannlysning m. m., 16: 105.
- Tårskog**, se **Torskog**.
- Täckhammar**, i Bårbo s:n, Jönåkers här., Södermanl., 15: 2.
- Tärnehall**, Femsjö s:n (Westbo här., Smål.), rå mot Danm., (1603), 29: 79.
- Tönnel**, gård i Norge, 30: 204.
- Tönnas** [Tönies], "Lille", kon. Erik XIV:s kammartjenare, förordnas t. krigsöfverste, 21: 28, 29; skjuten, 21: 32.
- Tönnas Hindersson**, kamererare, 24: 272, 343, 387.

Tönniesberg, 36: 146, 152.

Tönningen, Magnus Stenbock instängd derst., 6: 217, 218, 252, 256, 272, 275, 277; 16: 167.

Tönsberg [Tunsberg], i Norge, gåfva t. skattkammaren derst. (1347), 12: 49.

Törfwesund, nu Drottningholm, 12: 204.

Törling, Samuel, kyrkoh. i Stockh., 18: 388.

Törne, Mats, kon. Erik XIV:s höfvidsman, 3: 80, 88; 24: 160; förordnas att revidera kronans räkenskaper (1563), 27: 63, 64, 73.

Törne [Törner], lieuten., adlad von Törne vid 1731 års riksd., 37: 407, 445, 446.

Törne, von (Olof), assessor, introduceras å riddarhuset, 34: 419.

Törne, von (Michael), major, introduceras å riddarhuset, 34: 423.

Törne, von, hofrättsråd (1770), 16: 383.

Törnflycht (Carl Fredrik), greve, hofmarskalk, 15: 166, 169.

Törnflycht, Michael, greve, öfverkammarherre, gen.-major, öfverste för lifgardet, öfverståthåll., 7: 288, 289.

Törnflycht, Olof (t. Nynäs, frih. t. Erstavik m. m.), landshöfd. i Stockholms län, sed. riksråd m. m., 7: 288.

**Törnsköld, Jakob Pedersson, secreterare, sed. landshöfd. i Wiborgs o. Nyslotts län, 5: 168 ff.; 30: 235 ff.; hans hus-
trus begrafning (1650), 22: 171; landhöfd.-berätt. f. åren 1662—64, 31: 479 ff.**

Törnsköld (Carl), kammarherre, envoyé t. Hessen-Cassel (1731), 37: 424.

U.

Ubbetorp, ang. utbyte af dets. mot Strömsbro (1731), 37: 377.
 Uddelius, Olof, äfven Cederlund, angifvare vid 1726—27
 års riksd., 34: 406.

Uddevalla [Oddewald], 2: 140, 142; 29: 135, 136, plun-
 dras o. brännes af Svenskarne (1564), 12: 263; 21: 19;
 skansen (1679), 35: 452, 458; (1719), 2: 148, 149, 151;
 stadens jernhandel (1726—27), 40: 229 ff., 299, 314 ff.;
 privilegier, 40: 300; erhåller nedsättning i dess contri-
 butions-contingent vid 1726—27 års riksd., 40: 311, 331;
 differens i dess tullförhöjning emot Göteborgs (1731), 37:
 434.

Ugerop, Arvid, 13: 180.

Uggla, Leonard Magnus, 16: 239, 263, 336, 414.

Uglem (1347), 12: 9.

Uhlfelt, Corfitz, greve, 6: 111; 9: 120; 20: 324; 22: 303;
 31: 324, 330, 331,; hans boksamling öfversändes t. Sverige
 (1662), 31: 371; hans process (1663), 28: 361; hans gref-
 vinna häktad, 28: 362, 364.

Uhlo, se Uleå.

Ukrajne, Svenskarnes nederlag derst. vid Pultava (1709), 17:
 328.

Ula, se Uleå.

Ula träsk (1591), 38: 108.

Uladislaus, kon. i Polen, 35: 2, 5; hans födelse, 10: 9; cha-
 rakteristik, 1: 201.

Ulefelt, se Uhlfelt.

Uleå [Uhlo, Vhle, Ula, Uhloborg], 31: 277; 38: 103; lands-

- höfd.-residens der en tid (1662), 31: 279, 306; dess be-
 fastning (1591), 38: 109.
- Ulf Ambjörnsson**, se Sparre.
- Ulf, Bengt Aronsson**, t. Ekolsund, väpnare, riksråd, 15: 2.
- Ulf Jarl**, död 1248, 17: 8.
- Ulf Pedersson** (t. Flisshult), 12: 288.
- Ulf, Sam. Crispin** (1731), 37: 403.
- Ulfahne-namnet** (1627), 1: 135.
- Ulf Gudmarsson**, den hel. Brigittas man, 10: 77.
- Ulfåås**, 19: 337.
- Ulfo**, erkebisk. (1229), 17: 7.
- Ulfo**, bisk. i Skara, död 1268, 17: 9.
- Ulfsparre, Måns Eriksson**, förordnad t. "capitaneus militum"
 i Stockholm (1565), 27: 81.
- Ulfsparre, Åke Hansson**, amiral, 21, 146; 29: 297.
- Ulfsparre**, frih. (1743), 15: 242.
- Ulfstorp** (1602), 21: 10.
- Ulfunda**, drottn. Christinas vistande derst. (1647), 27: 308.
- Ulfvesund**, nu Strömsholm, 4: 237, 12: 110; 27: 103;
 kruttillverkning derst. (1565), 27: 116; kon. Erik XIV vi-
 stas derst., 9: 49.
- Ulfzfiorden**, i Finnmarken (1595 o. 1603), 39: 139, 171.
- Ulm**, möte derst. (1635), 25: 152, 158; förflyttadt t. Heil-
 bronn, 25: 165, 170, 250.
- Ulrich**, assessor (1731), 37: 422.
- Ulrich**, borgmästare (1632), 1: 164, 165.
- Ulrik**, hert. af Mecklenburg (1575), 11: 49; hans tvist med
 staden Rostock, 11: 228.
- Ulrik**, prins af Dañm., Christian IV:s son; förslag om gifter-
 mål mellan hon. o. drottn. Christina (1633), 24: 342, 378;
 25: 170 ff.; 26: 116, 126, 169; 38: 424; låter begravas

danska sändebudet Wartensleben i Dresden (1633), 25: 232 ;
död (s. å.), 30: 56.

Ulrik Christian, kon. Christian IV:s son, sändebud t. Frankrike (1634), 29: 323; d:o t. Sverige (1642), 21: 60.

Ulrika Eleonora, d. ä., drott. af Sverige, kon. Carl XI:s gemål, bref t. pfalzgrafven Adolf Johan, 5: 313 ff.

Ulrika Eleonora, d. y., drott. af Sverige o. landtgreffinna af Hessen, 1: 204; 18: 383, 385; bref t. Carl XII, 6: 184; d:o t. kongl. råden (1711), 25: 363, 365; d:o t. bondeståndet, 6: 314; d:o t. gen.-guvernören greve Meyerfelt, 5: 328 ff.; handl. t. hennes historia, 5: 319 ff.; 6: 311; 7: 190 ff.

Ulrikasborg eller Broberget, vid Helsingfors (1752), 40: 377.

Ulriksdal, förut Jakobsdal, 5: 311; 16: 417; 22: 215; kongl. familjen vistas derst. (1770), 16: 378; se vidare Jakobsdal.

Ulsåmålabeck, se Vissfuebäck.

Ulsunda, se Ulsunda.

Ultuna, ladugård vid Upsala (1731), 37: 409, 410.

Ulvesjöholm, se Elfsversjöholm.

Umeå [Uhmö], svensk messa hållen derst. första gången (1536), 17: 56; prest (1590), 39: 111; kyrkoh.-tillsättning (1606), 39: 223; landshöfd.-residens för Wester- o. Österbotten, 36: 279, 304.

Unbehaven, commendör, se Cronhaven.

Undared, se Unnaryd.

Undersåker, s:n i Jemtl., 18: 347.

Unge [Unger], borgmästare, riksdagsfullmäktig (1769—70), 16: 278, 293, 319.

Ungern, von, Erik, pseudonym i pass för frih. G. F. von Rosen vid resan m. Carl XII fr. Bender t. Stralsund, 9: 267, 270.

Ungern-Sternberg, von (Mathias Alexander), major, landtmar-

- skalk, slutl. fältmarskalk, 34: 140 ff.; 37: 305, 330, 358, 450; öfvergifver sin post i Finland 1742, 2: 244; hans memorial af motpartiet uppspikadt på kåken (1756), 16: 341.
- Ungrare, i siebenbürgska arméen (1581), 11: 150, 166.
- Uniformer, "cronans livrée" blått och gult (1663), 31: 15; ang. adelsryttarnes kyller (1731), 37: 449.
- Upland, Lasse Joenssons berättelse om tillståndet derst. (1566), 24: 157; landshöfd.-berätt. år 1661, 31: 88 ff.; rör. justitiæ-väsendet, 31: 90 ff.; militien, 31: 94; städerna, 31: 98 ff.; vågar o. broar, 31: 96; gästgifveri-väsendet, 31: 96 ff.; milstolpars uppresande, 31: 96; landsköp, 31: 102; landshöfd.-berätt. år 1685, 33: 305 ff.; d:o 1696, 33: 320 ff.; rendezvous-platser (1677), 35: 432.
- Uplanda, Westra, Westergötl. (1341), 12: 8.
- Uplandslagen, 21: 251 ff.
- Upphandlings-collegium (1718), 21: 365.
- Upphandlings-deputationen (1718), 30: 317.
- Upsala, gamla, hr Hannes kyrkoh. derst. (1306—11), 6: 45, 47, 50; en prest Sven hålles i fängelse derst. (1562), 29: 188; besök derst. af polske ambassadören (1699), 34: 88.
- nya, kyrkohygnad på 1340-talet, gåfva till dens., 12: 21; domkyrkan (1563), 27: 20; Wår frus præbenda (1551), 22: 351, 352; domkyrkogods, 21: 273, 274, 321; 22: 322; förläningar t. erkebiskoparne (1490-talet), 18: 183 ff.; "Upsala gård", belägrad af Sten Sture d. ä. (1497), 18: 150, 151, 154, 157; slottsbyggnad (1560-talet), 27: 56, 58, 134; akademien funderad (1476) af påfven Sixtus IV, 21: 242; domcapitlets breffvexling med Sten Sture d. y., 24: 65, 67, 69, 110, 121, 122, 125, 129; staden (1516), 24: 39, 45; förlänas t. erkebiskopsstolen (1497), 18: 123; 21: 243, 244; afbrinner med kyrka o. slott (1572), 12: 188; biskopsgår-

den (1518), 24: 110; hospitalet (1563), 27: 18; herredag (1566—67), 12: 283; 17: 38; riksdag (1594), 1: 48, 51 ff.; prestmöte (1572), 12: 189; skyldigheter t. bergsbruket i Salberget (1565), 27: 104; kon. Sigismunds kröning (1594), 1: 61 ff.; kungsladugården (1645), 21: 170; stadens jord (1662), 31: 101; Andreas Olavi kyrkoherde vid bondekyrkan (1544), 17: 47.

Upsala län, landshöfd.-berätt. år 1661, 31: 88 ff.

Urne, Christopher, konom tillhöriga gods i Romsdalen (1658), 30: 204.

Usilena, ett träslott vid staden Suma i närheten af Hvita havet (1590), 38: 93.

Utfall, von, Johan, schoutbynacht (1726—27), 40: 314, 316.

Utförselsförbud för åtskilliga varor (1561), 27: 4.

Utlagor (1632—33), 24: 244, 251, 318.

Utlända (1341), 12: 9.

Utländingar, i svensk tjänst (1636), 38: 403, 405; se vidare Regementen samt de resp. länderna.

Utskrifning af manskap för krigstjänst (1566), 24: 158, 159, 160; (1600), 19: 376; (1627), 1: 105, 108, 110, 112, 113; (1632—33), 24: 242, 251, 279, 280, 282, 318; 25: 134, 168, 287; (1644), 21: 166; (1650), 25: 298; (1656), 35: 305; under kon. Carl XII, 7: 211; 21: 368; i Trondhiems län (1658), 30: 168 ff.; i Skaraborgs län (1718), 19: 408; frihet derifrån för Westerbotten (1649), 25: 228; d:o för en del af Norrland (1652), 35: 241 ff.

Utter, Per Månsson, kon. Joh. III:s, sedn. riksarchivisecretare; bref t. hert. Carl (1588), 10: 85; d:o fr. Palne Eriksson, 9: 71.

Uttermark, Daniel Bengtsson, 7: 148.

V.

- Vackenstedt, fältslag derst. (1713), 6: 248.
- Vacker, André, köpman i Dieppe, 11: 110.
- Valcar, Androw, köpman i Dieppe, 11: 194.
- Valerianus, erkebisk. i Upsala (1222), 4: 14.
- Valerius, erkebisk. i Upsala, död (1219), 17: 7.
- Vallenius, Anders, kyrkoh. i Mora (1662), 40: 39.
- Vallius, Lars, bisk., 9: 94.
- Van Heel, Henrik, 16: 114.
- Vatier, Etienne, köpman i Dieppe, 11: 216, 220, 225, 229, 235.
- Vavaseur, major, 5: 218.
- Vbbaldijdh, Konga här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 58.
- Vdda ierfue (1591), 38: 109.
- Vehling, Zacharias, d:r, pfalzgrafve Georg Hans' vice-canceller, 12: 224.
- Velden, von, Albrecht, i Göteborg, erhåller beställning af ett skepp för Svenska flottan, 24: 298.
- Veltlin, intages af hert:n af Rohan (1635), 35: 22.
- Venetien, Österrikes planer derpå (1715), 10: 280.
- Ver Beek, Peter, 32: 339, 346 fl. ff.
- Verden [Vörden], vederlag för Sveriges deltag. i 30-åriga kriget, 28: 10.
- Verelius, Olof, 20: 328, 330, 332, 334; bref t. kongl. rådet Edv. Ehrensten, 8: 106.
- Vernig, dansk secret. vid legationen i Paris, 6: 224.
- Ver Porten, Jakob Adrianssen, köpman i Hamburg; *vexel-* transaction med svenska kronan (1636), 38: 213.
- Verpup, mr, 8: 223.

Versen, se Fersen.

Vgylla kull [Ogille kulla], Sunnerbo här. (Smål.), gränsm.
mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 61, 78.

Vicarier, under kanikerne, 21: 235, 236.

Vicken, Thomas, i Lübeck (1524), 13: 60.

Vicken, von, öfverste-lieuten. vid artilleriet, 2: 247; 15: 114.

Victorin, riksdagsfullmäktig af presteståndet, fr. Westergötl.
(1769—70), 16: 292, 293, 304.

Vilhelmus, abbot i Pades, skyddsbref för innevånarne på Roggö,
32: 6.

Vincentius Hemmingi, electus i Skara; bref t. Svante Sture,
19: 106, 123; 20: 141; svar derpå, 20: 142; t. Sten Sture
d. y., 24: 112; fr. Svea rikes råd, 20: 94; t. hon. m. fl.
fr. Sten Sture d. y., 24: 115.

Vincentius, doctor, ståthåll. i Norge; bref fr. kon. Gustaf I,
23: 74.

Virgin, Bernhard, assessor, anonym förf. t. en flygskrift vid
1769—70 års riksdag, 16: 261, 262, 266, 268, 270, 271,
272, 276.

Virgin, directör af fortificationen, gen.-major, 16: 387, 388.

Virginia, kon. Erik XIV:s naturliga dotter, 3: 25; bref fr.
Märta Sture, 4: 143.

Virginien, se Nya Sverige.

Visitation af pass och gods (1563), 27: 53, 54, 55.

Vissenstein, se Wittensten.

Viting, Johan, öfverste, 8: 65.

Vitriol [Wichtrijl], 27: 50; tillverkning deraf (1565), 27: 116.

Vitus Lubicensis, kopparstickare, 18: 282.

Vitzthumb, sachsisk general, 21: 43; 25: 82; 37: 238; hans
regemente, 25: 93.

Vla, se Uleå.

Vliffuebeck [Ulssmålabeck], Långasjö s:n (Konga här., Smål.),
rå mot Danm. (1554 o. 1603), 29: 58, 76.

Vogel, Gustaf, sergeant, dömd vid 1756 års riksdag, 13: 289.

Volger, Melchier, han o. hans hustru anförä klagomål mot
Jöran Persson, 29: 170, 172.

Vrhaierffwi, 36: 202.

Vsakoff, Andreas Jurgewitz, bojar, fängen (1581), 36: 264.

Vörden, se Verden.

W.

Wachschlager, ceremonimästare, 16: 397, 398, 408.

Wachtendoeh, 38: 370.

Wachtmeister, Axel, grefve (af Mälsåker), kongl. råd, fält-
marskalk, presid. i krigscollegium, 9: 146.

Wachtmeister, Carl Hans, frih. (t. Björkö), amiral m. m.
(1719), 7: 260, 274.

Wachtmeister, Hans, t. Pollo, fältmarskalk, 36: 250, 288,
310; död (1590), 38: 83.

Wachtmeister, Hans, frih. (t. Björkö), riksråd (1651), 7: 155;
32: 156, 157.

Wachtmeister, Hans, frih., grefve (af Johannishus), kongl. råd,
gen.-amiral, gen.-guvernör, presid. i amiralitets-collegium,
5: 292; 9: 146; 10: 111; 34: 171; 40: 149; oenighet med
Axel De la Gardie, 28: 371.

Wachtmeister, öfverste, skjuten (1567), 21: 29.

Wackerbard, Frantz, erhåller ett gods i föräring af Gustaf
II Adolf, 37: 161.

Wackremyr, Albo här. (Smål.), 29: 60.

Wads kyrka, i Westergötl., 22: 358.

Wadenstjerna (Carl Erik), krigsråd (1769—70), 16: 237, 239, 247, 357, 288, 302, 317, 326, 329, 424.

Wadenstjerna (Thomas), secreterare (1726—27), 34: 152.

Wadstena, 18: 211 ff.; klostret, 10: 41; dess bygnad, 12: 7; gåfva dit (1347), 12: 40; plundras af kon. Christian I, 5: 10; dess gods, 22: 35; fiske i Motala elf, 14: 71; biskop Brask upplåter en sin i W. varande tomt åt Bertil Guldsmid, 13: 129; bisk. Brasks bref t. munkar o. nunnor derst., 16: 42; d:o t. munkarne, 17: 151; deras svar, 17: 220; kon. Gustaf I:s bref t. abbedissan om utrekommående af det t. S:t Catharinas skrin ämnade silfret, 13: 24; kyrkoh. tillsatte vid S:t Erasmi o. S:t Annæ præbenden (1523), 17: 164, 181; staden antändes vid Danskärnes ankomst (1566 o. 1567), 12: 286; 17: 60; 21: 27; intages af hertigarne Johan o. Carl (1568), 12: 163, 298; 21: 32; slottet, 10: 41; 35: 438, 445; rikets råd der församlade (1506 o. 1507), 19: 75, 121, 136; riksmöte (1524), 17: 180, 181; herremöte (1526), 14: 91; riksmöte (1587), 18: 358; krigsmanshuset, 1: 172; dess kassa, 37: 417.

Wadsöe, i Finnmarken, 39: 158, 166, 169, 220, 230, 240, 242; kon. Carl IX anbefaller uppbyggande af en fästning derst. (1607), 39: 258.

Wadsbo härad, i Westergötl., upplåtes af fru Ingeborg Åkesdotter t. Svante Sture (1504), 19: 22.

Wægmossæ Halz, Ryr s:n (på Dal), rå mot Norge (1554), 29: 74.

Wager, engelsk amiral, 34: 323.

Wagn, som går af sig sjelf, 22: 221.

Wahlefeldt Joest, se Anfelt.

Wain [Wane], Henrik, engelsk ambassadör hos Oxenstierna i Tyskland (1631), 26: 56; 35: 101.

Wala, s:n i Upland, se Wåla.

Walbo wette, på Hisingen, rå mot Norge (1554), 29: 72.

Walboåsen, Torp s:n, Walbo här. (på Dal), rå mot Norge (1554), 29: 73.

Wal-capitulations-acten, 12: 325.

Waldeck, greffen af (1659), 5: 204.

Waldemar, kon. i Sverige, hans kröning, 17: 8; närvarande vid flyttningen af Erik d. heliges stoft fr. gamla t. nya Upsala, 6: 5; död, 17: 10.

Waldemar II Seier, kon. i Danm., död, 17: 7.

Waldemar III, kon. i Danm., död (1375), 17: 18.

Waldemarsön, nu Djurgården (1286), 21: 373; (1663), his-sarehuset derst., 31: 7; inrättas t. en lustgård, 31: 9, 10.

Waldemarus, se Wolmar.

Waldres, i Norge (1347), 12: 47.

Walén, afskedad cornett, arresterad vid 1726—27 års riksd., 34: 410.

Walla, i Glanshammars s:n, Nerike (1460), 9: 25.

Wallacher, i Siebenbürgska arméen (1581), 11: 149.

Wallby, s:n i Södermanl., kyrkoh. derst., hr Peder, testamenterar åtskill. lösegendom t. Gripsholm (1548), 37: 7, 8, 9.

Wallenstedt, Lars Larsson, förut Wallius, greve, kongl. råd o. presid., 17: 280; 40: 97, 98, 137 ff.; hans yttrande ang. kon. Carl XII:s förklarande f. myndig, 25: 332, 333.

Wallenstéen, major, mem. vid 1731 års riksd., 37: 398.

Wallenstéen, ryttmästare, process med räntmästaren Wijkman, 37: 429.

Wallenstein, österrikisk general; hert. af Friedland, 1: 159; 24: 180; 38: 439; visar benägenhet för fred, 25: 215;

- fredstractat med hon., 29: 239; kon:s i Frankrike underhandlingar med hon. (1634), 29: 325; hans död, 29: 246, 248.
- Wallenstjerna (Carl Bernhard), frih., kongl. lifdrabant, 16: 218, 220, 222, 224, 241.
- Wallenstjerna, krigsråd, 16: 269.
- Wallenstjerna (Berndt, frih.), gen.-major (1770), 16: 390.
- Wallerstedt, grefve, se Wallenstedt.
- Walleröö [Waller-] sund, i Norge, 30: 248 ff.
- Wallhof, slaget derst., 1: 91, 99.
- Wallwik, Erik, se Stjernwall.
- Wallwik, riksråd, 16: 221, 222, 225, 226, 227, 228, 229, 245, 409.
- Walmikuru, rå mellan Sverige o. Ryssland (1551—90), 39: 109.
- Walpole, 10: 122, 238, 446.
- Walram, Olof, 19: 170.
- Walufalle, by i Södermanl. (1427), 9: 24.
- Wanbördig och wanfrejdad, fråga om betydelsen af dessa ord (1650 års riksd.), 22: 95, 102, 107, 165, 294.
- Wannusior [Wannusjö], på gränsen mellan Ström o. Fjell-sjö i Ångermanland (1482), 29: 46.
- Wansö, s:n i Södermanland, tillhör drott. Catharina Stenbocks lifg-ning, 14: 208.
- Wantnerwdt, Ryr s:n (på Dal), rå mot Norge (1554), 29: 74.
- Wantemakeri (klädesväfveri) vid slottsladugården på Gotland (1652), 29: 372.
- Wapen, införskrifvas fr. Tyskland (1563), 27: 48, 49, 50 ff., 131; inhemsk tillverkning deraf på 1560-talet, 27: 48, 131 ff.
- Wapensyn, i Östergötl. (1526), 16: 10, 72.
- Wara skog, i Kinne här., Westergötl., 31: 122.
- Waranger, i Finnmarken, 13: 176; 38: 45; 39: 126, 129,

139, 150, 151, 158, 163, 178, 180, 218, 238; hert. Carl anbefaller uppbyggande af kyrka o. prestgård (1599), 39: 162; ang. anläggande af en sommarväg derifrån t. Bottniska viken, 39: 169, 171, 229.

Warberg, 3: 123; 8: 4; 12: 169; drott. Margareta vistas derst. (1381), 21: 3; möte derst. (1508), 20: 266; Marcus Meijer tager slottet med list (1534), 2: 50; Nils Sture beordras dit, 4: 71; staden o. slottet intagas af Svenskarne (1565), 12: 281, 382; 21: 20; återtagas af de danske (1569), 12: 175; slottet o. fästningen, 24: 164; 35: 289, 331, 438, 445, 451, 457; försummade dagsverken vid fästningen af åtskill. härader i Westergötl., 4: 75; öfverlemnas t. de svenske (1645), 30: 112; stadens anhållan om ordinarie lotsar afslås vid 1731 års riksd., 37: 366.

Wardöehus [Warhaus, Warthaus, Wålehus], fästning i Finnmarken, 11: 190, 217, 220, 292, 342; 39: 126, 139, 158, 163; ståthåll. derst. (1607), 39: 238.

Warmholtz, hofråd, 13: 308.

Warnhems kloster, uppbrinner (1234), 17: 7; abboter derst.: Arvid (1460), 9: 27; Ericus (1527), 16: 100; bortförlämnat (1544), 22: 333; klosterträdgården (1641), 29: 217.

Warno, i Norge, gäfvä t. dess hospital (1347), 12: 48.

Warschau, riksd. derst. (1581—2), 11: 136, 205, 209.

Wartensleben, von, danskt sändebud t. Dresden, död (1633), 25: 214, 232.

Wartofta härad (i Westergötl.), häradshöfdingedömet derst. (1507), 20: 110, 112, 173.

Wartzuck [Warsock], stor stad på en ö i Ishafvet, norr om Kola, 39: 109.

Warupriser, i Sverige (1718), 21: 366.

Wasaborg, af, Anton Adolf, greve, gen.-mäjor m. m., 9:
133; 37: 381.

Wasaborg, af, Gustaf Adolf, greve, öfverstelienten., 9: 132.

Wasaborg, af, Gustaf Gustafsson, greve, kon. Gust. II Adolfs
naturlige son, riksråd, administrator af Osnabrück, guvernör
i Estland, 2: 117; 4: 29; 8: 29; 9: 92, 131, 203; 27:
223, 224, 245, 260.

Wasaborg, af, Otto Wilhelm, greve, öfverste-lieuten., skju-
ten på Usedom (1715), 9: 132.

Wasaborg, af (Christina), grefvinna, g. m. gen.-lieuten. Wol-
mar Wrangel (1663), 28: 367.

Wasaborgska släkten, 9: 131 ff.

Wasa-ätten, karakteristik öfver dens., 4: 23 ff.; handl. t. dess
konungars historia, 12: 89 ff.; 13: 13 ff.; 15: 1—112; 16:
1 ff., 129 ff.; 17: 1 ff.; 18: 1 ff.; 19: 181 ff.

Wase, Carl Christersson, Svea rikets råd, 8: 36.

Wase, Christer Nilsson, t. Björnö, riksdrots, 4: 24; 8: 36.

Wase, Erik Carlsson, riksråd, höfvidsman på Ståkeholm, 4:
25; 7: 10; 8: 37; 36: 8.

Wase, Erik Johansson, t. Rydboholm, riksråd, kon. Gustaf I:s
fader, 4: 23, 26; 8: 35; 11: 15, 19; 18: 40; höfvidsman
på Castelholm, 19: 83.

Wase, Erik Kettilsson, riksmarsk, 8: 37.

Wase, Ingemund Thydske, ättens stamfader, 4: 24.

Wase, Johan Christersson, t. Örbyhus, riksråd, riddare, 4:
23; 8: 36.

Wase, Kettil Carlsson, bisk. i Linköping, riksföreståndare,
4: 26; 8: 37; 36: 8.

Wase, Margareta, kon. Gustaf I:s syster; bröllep med greve
Johan af Hoya (1525), 2: 42.

Wase, Nils Christersson, t. Djursholm, riksdrots, 4: 25; 8: 36.

Wasen, sjunket fartyg; kanoner upptagas fr. dets. (1663), 28: 367.

Wasiliewitz, Iwan, 36: 316, 330.

Wassabro, Konga här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 58.

Wattenkonstnär, 26: 2.

Wattenuppfordring, i Sala grufva och i Stockholms slott; Gustaf I söker anskaffa en mästare dertill (1531), 39: 62.

Wattrang, kammarherre (1726—27), 34: 301.

Wattrang (Carl Gustaf), kammarherre (1769—70), 16: 273.

Wattulefjäll [Wattudalsfjäll], vid Lörelfven (1403), 29: 37.

Waxala, s:n i Upland, 6: 17, 28, 42.

Waxholm, skeppsvisitation der påbjuden (1563), 27: 54;

- fråga om flottans förläggande dit (1636), 38: 406; befästningsarbeten på 16- o. 1700-talen, 5: 176; 9: 217; 23: 112; 35: 346, 435, 442, 448, 453.

Wazsilius, storfurste i Ryssland (1507); förslag om giftermål mellan hon. o. kon. Hans i Danm. dotter, 20: 20.

Wechsel, Anders, postmästare i Leipzig, reser med bref fr. Oxenstierna t. svenska regeringen (1635), 35: 171.

Weckelax, stad i Wiborgs o. Nyslotts län, 31: 484.

Wed-companiet, i Kopparbergs län (1666), 31: 219.

Wedel, major af cavalleriet, 36: 386, 387.

Wederlag, presternas (1546), 22: 331, 334, 336, 340.

Wederlagssaken, vid riksd. 1770, 16: 391, 423.

Wedesbran, se Wäderbrunn.

Weditz, 5: 120.

Wehne, se Hwen.

Weili, assessor, sed. häradsh., 34: 165, 170 fl. fl.; 37: 448.

- Welande**, i närheten af Strömstad, 2: 146.
- Weldentz** [Waldentz], churfurstens af Pfalz försök att besätta dets. förhindradt (1698), 40: 135, 149, 161, 269.
- Weldt**, Gabriel och Peter, se *Stjernerona*.
- Welikiluky**, i Lifland, 11: 120, 130. *
- Wellingk**, **Mauritz**, grefve, kongl. råd m. m.; 4: 291; 5: 309; 7: 213, 274, 285; 21: 378; 27: 373; 40: 81, 82; emottager sändebud fr. M. Stenbock (1713), 16: 167; protesterar mot frederna år 1719, 12: 301, 319 ff.; anklagas för ständerna vid 1726—27 års riksd., 34: 149 ff.; dom, 34: 196; 40: 347; död, 34: 219; mågen, general Johan Banér, begär befrielse fr. svärfadrens gravationer (1731), 37: 383, 411; bref t. commissions-secreteraren Gedda, 6: 278; breffvexling med gen.-lieuten. Erik Sparre, 6: 223 ff.; 8: 125, 129; med baron von Müllern, 6: 295, 296, 298, 307; 12: 355; m. grefve M. Stenbock, 6: 238, 240; med kammarherren Fabrice, 12: 309, 311, 313, 314; biographi, 34: 219.
- Wellingk**, **Ulrika Christina**, gift med gen.-lieuten. frih. Johan Banér, 34: 212.
- Wemdalen**, s:n i Herjedalen, 30: 267; tvist om rågången med Bergsjö i Jemtland (1482), 17: 32.
- Wenden**, förgäfves belägradt af Ryssarne (1578), 12: 232.
- Wendhe**, **Jakob**, f. d. canonicus i Åbo (1577), 5: 32.
- Wendhe**, **Jöns Hansson**, 5: 32.
- Wenern**, **Axel Oxenstiernas** förslag om dess förening med Göteborg genom kanaler o. slussar, 26: 287; öfversämningar, 37: 379.
- Wenersborg**, drott. Christinas privilegier för staden, 21: 208; dess befästning, 35: 289, 290, 293, 298, 333, 347, 348, 412, 440, 445, 452, 458.

- Wenne eck**, Kinds här. (Westergötl.), 29: 66, 80.
- Wennegarn** (kungsgård i S:t Olofs s:n i Upland) gustavianskt arfvegods, 22: 404.
- Wennerstedt** (Carl Gustaf, frih.), lagman, landshöfd. i Kopparbergs län, 3: 234, 235; 34: 402; 37: 347.
- Wennerstedt** (Simon Jakob), öfverste-lieuten. (sed. general), 37: 353, 359.
- Wenss**, öfverste, 37: 209; 38: 256.
- Wentholmen**, i Hillersjö s:n å Svartsjölandet, 34: 98; berl. Johan vistas derst., 4: 174; föres dit fr. Gripsholm, 12: 460; hans läger derst., 12: 151, 152.
- Werben**, 37: 100, 239.
- Werder**, von, öfverste, 25: 207; 36: 386.
- Werman**, Laurentius, bref om Stockholms belägring 1518, 32: 58.
- Wermö kyrka**, skärmytsel i densamma mellan svenskar o. danskar (1521), 2: 19.
- Wermland**, dess gräns emot Norge (1554), 29: 74; Munks o. Svalas infall derst., 4: 92, 93; om krigsfolkets sammanstående med Westgöta-folket (1633), 25: 163; befestningsverket derst. på 1650-talet, 35: 289; ang. förbud mot oloflig timmerutförsel (1731), 37: 367; inspection öfver timmerflottningen (1770), 16: 400.
- Wernamo**, s:n i Smål., hr Åke kyrkoh. derst. (1872), 4: 3; bisk. Brasks bref t. socknen (1524), 13: 66.
- Wernar** [Werner], canonicus, sed. archidiaconus i Linköping, 13: 20, 37; 20: 191, 199, 231.
- Wernstedt**, Christopher, ståthåll. öfver Upsala slott o. län, 7: 68; bref fr. kon. Carl IX, 18: 361.
- Werwing**, 8: 197, 199, 212.
- Wesenberg**, 36: 194.

Westbo härad, i Smål., dess gräns mot Danm. (1603), 29: 64, 79.

Westby, kon. Magni Ladnlås donationsbref på gods derst. t. Upsala domkyrka, 21: 273.

Westen, Johan Thor, 37: 157.

Westenstaang (Westanstång), i Östergötl., 13: 43.

Westerbotten, biskopsvisitationen derst. 1374—1705, 17: 54; Gustaf I:s bref om landsköp derst., 17: 52; densammes qvittobref på kyrksilfret i dess södra contract, 17: 52; bidrag derifr. t. Erik XIV:s engelska resa, 17: 51; Sven Persson lagman derst. (1595), 39: 128; öppet bref t. allmogen rör. knektehållet (1645), 35: 228 ff.

Wester- och Österbottens län, 31: 268 ff.

Westerdalarne, kon. Gustaf II Adolfs bref om knektehållet (1624), 35: 212; drott. Christinas bref ang. d:o (1635), 35: 219.

Westergarn, s:n på Gotland, 2: 40, 41.

Westergötland, bref t. dess adel fr. Svante Sture, 19: 160; upproret under kon. Gustaf I, 21: 321; regementsrådet derst. (1540—42), 29: 83; kon. Gustaf I:s bref om lagmansdömmets delning i 4 lagsagor (1550), 29: 181 ff.; lagmansdömet (1597), 18: 360; om dess krigsfolks förening med Dals- o. Wermlandsfolket (1633), 25: 163; bönderne vågra utgöra dagsverken t. Warbergs slott, 4: 75, 77; allmänningsskogar, 13: 65; Hoffmanska upproret (1765—66), 16: 401.

Westerhof, secreterare, 1: 210.

Westerling, öfverinspector, 37: 373.

Westerling, von, statscommissarie, introduc. å riddarhuset (1726), 34: 422.

Westernorrland, landhöfd.-berätt. åren 1661—66; 31: 244 ff.; K. M:ts resolution ang. knektehållet (1675), 35: 262.

Westervik, skeppsbyggnad derst. för flottan (1565), 27: 126.

Westerås [Westherars], domkyrkan, 27: 20; gåfva t. dens. (1346), 12: 22; kon. Erik XIV der begrafven, 12: 211; några dess gods och gårdar, 22: 321; Margaretae præbenda, 21: 354; S:t Egidii kyrka; biskoparnes o. prelaternes derst. fattade "protestation" (1527), 21: 300; predikare-ordens kloster, 20: 287; bref t. conventsbröderna fr. kon. Gustaf I, 23: 60; hospitalet (1563), 27: 18; bref fr. bisk. Brask t. domcapitlet, 17: 99; myntmästare (1480), 19: 12; Svante Sture vistas derst. (1507), 20: 231; Sten Sture d. y. i Mormessan derst. (1516), 24: 79; staden afbrinner (1380), 17: 16; uppbrännes af Tyskarne (1390), 17: 17; intages af hert. Johan o. Carl (1568), 21: 34; skyldigheter t. Salberget, 27: 66, 104; möte derst. (1525), 14: 56, 57, 60; Westerås recess (1527), 16: 118, 120; 21: 265, 299, 304; ordinantia, 21: 304; herredag (1544), 21: 296; arfsföreningen (s. å.), 26: 20; concilium rör. enkedrott. Maria Eleonoras flykt, 21: 62; slottet lofvas af Svante Sture t. Åke Hansson, 19: 97; kon. Johan III firar der sitt bröllop med Gunilla Bjelke, 34: 92; slottslofven (1505), 19: 108; slottsfogdens lön, 30: 258; förteckning öfver manuscripter å gymnasii-bibliotheket, 9: bib. s. 22.

Westfelt, kapiten, 37: 354, 358.

Westgöte, Arvid, 2: 33; bref fr. bisk. Brask, 14: 86; 15: 25; 16: 11, 13; 17: 70, 72, 79; bref t. hans hustru fr. dens., 15: 26; erhåller halfva biskopstionden af Öland år 1523, 17: 80.

Westgöte, Lasse (t. Skedvi), hert. Carls befallningsman på Nyköping (1579), 12: 235.

Westin, garfware i Stockh., riksdagsfullm. (1769—70), 16: 273.

Westmanland, Gunnar Raffaelssons berätt. om tillståndet derst.

- 1566, 24: 161; deputerade derifr. vid 1743 års riksdag, 15: 240.
- Westphalen**, utrymmes af Svenskarne (1636), 38: 260.
- Wetterawen**, grefvarne af (1636), 38: 286.
- Wettern**, Axel Oxenstiernas förslag om anläggning af kanal o. slussar deremellan o. Norrköping (1634), 26: 287.
- Wetzlar**, ryttmästare, 26: 80.
- Wewetzer**, Jakob, handlande i Stralsund, lemnar svenska kronan försträckning (1634), 29: 309.
- Wewetzer** [Wewitzer], Mårten, räntmästare, 24: 310, 336; 29: 309; drager vexlar på Spiring, 29: 356.
- Wexelberedningen** (1760—61), 15: 119, 122, 126, 161, 169
- Wexelcontoret** (1761), 15: 160, 175.
- Wexeldragning**, på Holland o. Hamburg, för vinnande af medel t. tyska kriget (1630), 24: 176.
- Wexelkursen** (1769—70), 16: 253.
- Wexiö**, uppbrännes af kon. Waldemar (1277) 17: 9; gåfva t. kyrkan (1346), 12: 22; d:o t. stiftets fattige, 12: 25; riksråden församlade derst. (1506), 19: 145; landsting (1507), 20: 122; staden efter branden 1662, 31: 172, 193; landshöfdinge-residenset, 31: 175; hospitalet, 31: 196; förteckning på manuscripter i gymnasii-bibliotheket, 8: bih. s. 59.
- Weymer**, Ernst, polsk öfverste, 11: 130; 36: 167.
- Wibe** [Wiebe, Wijbe], Peder, dansk resident i Stockholm (1635), 33: 97, 117; 35: 31, 151; behjelpig vid drott. Maria Eleonoras flykt, 21: 41, 44 ff., 56.
- Wiberg**, riksdagsfullmäktig fr. Norrköping (1769—70), 16: 238.
- Wibkinck**, Cort, rådman i Lübeck (1522), 38: 15.
- Wiborg**, 18: 8 ff.; 31: 483 ff.; plan t. gatureglering (1638), 31: 438; slottet grundlägges (1293), 17: 10; belägras af

- Ryssarne (1322), 17: 14, 15; höfvidsman (1491), 22: 33; (1512), 24: 25, 29; uppgifves åt Gustaf Wasa, 2: 35; ang. dess försvar (1677), 35: 440, 445, 458; (1706), 18: 391.
- Wiborgs län, 24: 95; 31: 434.
- Wiborgs och Nyslotts län, landshöfd.-berätt. för åren 1662—64, 31: 479 ff.
- Wiby, sedermera Juleta kloster, kon. Knut Erikssons bref rör. ett jordabyte med munkarne derst. samt kon:s upptagande i deras brödraskap, 21: 269.
- Wiby [Wijby], s:n i Strengnäs stift, om afsöndring derifrån t. ett nytt pastorat, 22: 131, 207.
- Wick [Wijch, Wickische heuser], i Lifland, 36: 267, 268, 271, 327.
- Widberga, i Upland, järtecken i luften sedda derst. 1650, 22: 171.
- Widha, i Glanshammars s:n, Nerike (1460), 9: 25.
- Widmark, borgmästare i Christinehamn, riksdagsfullmäktig (1769—70), 16: 307.
- Widskepelse; spökelse sedt under sjöslaget vid Ölands norra udde (1564), 12: 269; spökelse i gamla Skyttens hus i Stockh. (1650), 22: 149; himmelstecken vid kon. Erik XIV:s hyllning, 12: 249; järtecken (1575), 12: 197; blodregn i Söderköping (1565), 17: 58; d:o i Stockh. o. Nyköping (1573), 12: 191; järtecken i luften, sedda vid Widberga i Upland (1650), 22: 171; d:o i Rasbo s:n (1655), 40: 22; ang. tron att folk sändes t. turkar o. hedningar för att slagtas, 30: 242; kon. Erik XIV önskar ransakning om trolldom o. djefvulskonst 28: 2; trolldom (1642), 39: 303; trolldoms-väsendet i Dalarne o. Norrland (1671), 22: 61; trollerisaken 1761, 15: 158.

Widtsköffe, s:n i Skåne, 5: 267.

Wiebel, hofstallmästare, introd. å riddarhuset (1726), 34: 422.

Wielich [Vielis], fästning i Lifland, 11: 120; bränd af Rysarne, 11: 164.

Wien, Torstensson ämnar angripa staden (1645), 5: 133.

Wigt, svenska lodvigten (1523), 17: 92.

Wijbe, Peer, länsherre i Trondhiem (1658), 30: 156 ff.

Wijkman, räntmästare, process med ryttmästare Wallenstéen (1731), 37: 429.

Wiken (Bohus län), 13: 71; 15: 46, 47; 20: 72; gods derst. (1380), 17: 61.

Wilmarubæck, i Jemtland (1482), 29: 44, 48.

Wiksta [Wixstadha], s:n i Norunda här., Upland, 6: 50.

Wikshus, 34: 111.

Wikungaker, se Wingåker.

Wild, Hindrich, 2: 41.

Wilhelm, prins af Oranien, anhåller om bistånd af svenskt krigsfolk (1633) 17: 243.

Wilhelm, landtgreffe af Hessen, 25: 195; 35: 23, 45, 52, 53, 65, 89, 117; 36: 350; 38: 431; deltagar i slaget vid Oldendorff (1633), 26: 179.

Wilhelm, hert. af Weimar, 35: 23, 45, 55, 88.

Wilhelm, doctor, greffe Edzards af Ost-Friesland canceller, 12: 219.

Wilhelm af Sabina, bisk., påfelig legat i Sverige, 21: 230; leder förhandlingarna vid Skeninge kyrkomöte (1248), 14: 8.

Willberga [Willabergha], s:n i Upland, 6: 27.

Willebrands regemente, under Finska kriget (1741), 4: 341.

Willegjöll, Wissenfjerda s:n (S. Möre h., Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554, 1603), 20: 57, 76.

- Willeman, Hans**, köpman i Antwerpen, anför klagomål mot Jöran Persson (1567), 29: 167.
- Willmanstrand**, staden (1662—64), 31: 484 ; intages af Rysarne (1741), 2: 230 ; 4: 331.
- Willongsby**, baronet, engelskt sändebud t. kon. i Danm. (1582), 11: 183.
- Wills**, engelsk general, 10: 274.
- Willstad** [Wielstada], s:n i Småland, 22: 347.
- Wilna**, fred derst. (1582), 11: 176.
- Wilsshusen**, Christian, 9: 82.
- Wilster**, contre-amiral (1719), 21: 391.
- Wimmerby** [Winberby], 20: 181.
- Winckel**, gen.-major af infanteriet, 36: 386.
- Windau**, i Curland, 25: 103.
- Windham**, Wilhelm, 10: 235, 236, 243, 272.
- Windsberg**, krigsöfverste, 12: 224.
- Wing**, s:n i Ås här. (Westergötl.), 22: 359.
- Wingåker** [Wikungaker], s:n i Södermanl., 6: 54.
- Winholt** (1493), 22: 45.
- Winkällare**, K. M:ts (1565), 27: 139.
- Winniss**, i Finnmarken (1595), 39: 139.
- Winstorp** [Winssetorp], i Westergötl., 29: 40, 84 fl. fl.
- Winstrup** [Winztörp], Peder, bisk. i Lund, 5: 237 ; 6: 126 ; köper Lundagård af Vitus Bering, 36: 403.
- Winter**, sträng (1331), 17: 15.
- Wintze**, van der, Wilhelm, kon:s i Danm. sändebud t. kon. i Spanien, 11: 333, 335.
- Wirænius**, bisk. i Wexiö; hans yttrande om kon. Carl XII:s förklarande för myndig, 25: 325.
- Wirestad**, s:n i Albo här. (Småhl.), dess gräns mot Danm. (1603), 29: 77.

Wirma, rysk stad i närheten af Hvita hafvet, bränd af Svenskarne (1591), 38: 103.

Wisborgs slott, höfvidsman der under kon. Gustaf I:s tid, 15: 13.

Wisby [Wisebu], på 1200-talet, 17: 10; 29: 6; svenskt läger der under Gustaf Wasas tid, 2: 37; intages af Severin Norby, 2: 40; handel på 1500-talet, 29: 368; "compagnies sckraae" (1618), 30: 373; handtverkare, 30: 374; gaturenhållning, 30: 374; "gultestuen", 30: 365 ff.; landsting, 30: 365 ff.; handel med allmogen (1652), 29: 377; skolan (1654), 29: 399; slottet o. garnisonen (1652), 29: 374, 375, 376; ang. dess befästande på 1650-talet, 35: 289, 302; förteckning på äldre kongl. bref i domcapitlets archiv, 9: bih. s. 29.

Wisingsö, kon. Carl Sverkersson der dödad (1166), 6: 4; 17: 5; kon Magni Ladulås bref om dess innebyggares rättighet t. allmänningsskogarne i Westergötl., 13: 65; dess särskilda jurisdiction eller halsrätt, 32: 93.

Wismar, 6: 303; 7: 111; 8: 276; vederlag åt Sverige för deltagandet i tyska kriget, 28: 8; 37: 89; project att der bilda en station för flottan, 37: 89; möte derst. mellan Axel Oxenstierna o. franske ambassadören S:t Chaumont, 38: 273, 416.

Wissaren, en gård, 2: 64.

Wissefjerda [Wisfiord], s:n i S. Möre här. (Smål.); dess gräns mot Danmark (1554, 1603), 29: 57, 76.

Wisseltofta, Hallaryds s:n, Sunnerbo här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1603), 29: 78.

Wisshulta-vägen, 16: 410.

Witschöfle, se Widtsköfle.

Witte, Johan, riksdagsfullm af preteståndet, död under 1731 års riksdag, 37: 334; likpredikan öfver hon., 37: 335.

- Wittenberg, Arvid, greve von Deberitz, general, fältmarskalk, riksråd, 5: 112, 131; 40: 26; bref t. C. G. Wrangel, 5: 227.
- Wittensten, i Lifland, 36: 289, 296; intages af de svenske (1561), 12: 128; (1563), 12: 260; (1581), 11: 174.
- Wittfoth, borgareståndets proposition om hans befrielse vid 1769—70 års riksdag, 16: 229.
- Witzssiö [Wissiö, Wisså, Westå], i Tostared s:n, Marks här. (Westergötl.); gränsskilnad der mot Danm. (1554, 1603), 29: 69, 81.
- Wixstada, se Wiksta.
- Wladislaw, kon. i Polen, bref fr. kon. Erik XIII, 20: 236.
- Wladislaw, kon. af Polen, Sigismunds son, 5: 52; 10: 9; 35: 2, 5; karakteristik, 1: 201.
- Wilffuadallenn, Werml., rå mot Norge (1554), 29: 75.
- Willeskarffiell, Werml., rå mot Norge (1554), 29: 75.
- Wokiladua, gränsskilnad mellan Sverige o. Ryssland (1590), 39: 109.
- Wolder, Simon, underhandlar om giftermål mellan Erik XIV o. Sophia af Polen, 26: 3.
- Wolff, doctor, landtgreffen Georgs af Hessen canceller, 25: 203, 204, 242, 247; 38: 152, 155, 298.
- Wolffekel, ridderskapets i Franken deputerade (1635), 35: 71.
- Wolffenbüttel, 9: 186.
- Wolffgangus Justo Francfordianus, 10: 78.
- Wolgast-tullen (1726), 34: 155, 177, 184.
- Wollin, 7: 150.
- Wollin, doctor, riksdagsfullm. i preteståndet (1769—70), 16: 319.
- Wollmar [Waldemar], greve, 21: 44; behjelpig vid Maria Eleonoras flykt, 21: 56.
- Wolmar, fästning i Lifland, 8: 43.

- Wolodimerowitz, Alexander, 20: 272.
- Wordingborg [Wordenborg], 20: 184; kon. Hans vistas derst. (1504), 19: 46.
- Wormserdagen (1634—35), 32: 279; 33: 3, 5, 78, 89; 35: 51, 61, 64, 117.
- Wormsö, 32: 12; 16, 37.
- Woxen, i Finland, 31: 438.
- Woynarowska, Anna, woiwodinna, erhåller Tynnelsö i liquid för en fordran hos svenska kronan, 37: 440.
- Wrangel, Adolf Herman, öfverste-lieuten., 26: 302, 303.
- Wrangel, Anna, assessors-enka, 28: 374.
- Wrangel, Berendt Johan, 31: 468.
- Wrangel, Carl, gen.-major, 9: 206; 20: 308.
- Wrangel, Carl Adolf, cornett vid Uplands regte, 26: 302.
- Wrangel, Carl Gustaf, general, fältmarskalk, riksamiral m. m., 5: 196, 227; 7: 122; 9: 118; 29: 236; 38: 158, 188, 190, 196, 227, 238, 244; förordnas af Torstensson t. general öfver artilleriet, 5: 111; bref fr. Gustaf Horn, 5: 71; fr. Lennart Torstensson, 5: 75 ff.; fr. Axel Oxenstierna, 3: 114; fr. riksdrotset Per Brahe, 3: 117; fr. kon. Carl X Gustaf, 4: 277; fr. Joh. Banér, 5: 61; t. kon. Carl XI, 5: 241; t. cancelli-rådet Örnstedt, 5: 247.
- Wrangel, Carl Gustaf, frih., kapiten, anklagad vid 1756 års riksdag, 13: 308.
- Wrangel, Carl Henrik, general, hans nederlag vid Willmanstrand (1741), 2: 230; 4: 330; 15: 279; 26: 331.
- Wrangel, Elisabeth, gift med Scheding (1663), 28: 366.
- Wrangel, Erik, frih., cancelli-råd, sed. landshöfd., riksråd, 34: 132, 203 ff.; hans autobiographi, 26: 302 ff.
- Wrangel, Erik, frih., lagman på Gotland; dömd vid 1756 års
- Reg. till Skand. Handl.*

- riksdag, 13: 299; rymmer ur riket o. dör i Hamburg, 26: 351, bref t. grefve Axel Fersen, 3: 273.
- Wrangel, Gustaf, amiral, 5: 175; anklagad att hafva ihjelskjutit Tisenhausen, 22: 305.
- Wrangel, Hans (1634), 32: 156, 157.
- Wrangel, Hellmuth, öfverste, 5: 139, 146, 156.
- Wrangel, Herman, fältmarskalk, 24: 337, 365; 25: 117, 122, 123, 261; 29: 296, 316; 32: 153, 155, 157, 158, 214, 215; duell med Åke Tott, 9: 124; skrifvelse t. kon. o. ständer i Polen (1633), 26: 72; ang. hans underhandl. med preussiska ständerna, 26: 150.
- Wrangel, Margareta, 18: 384.
- Wrangel (Wilhelm Gustaf), major, inblandad i dalupproret (1743), 1: 231 ff.; 3: 235.
- Wrangel, Wolmar, 28: 374; hans lycka i spel, 28: 356; gift med fröken af Wasaborg (1663), 28: 367.
- Wrede, Fabian, grefve, landtmarskalk m. m., 25: 330; 40: 82, 87, 120, 137; 9: 165.
- Wrede (Fabian Casimir), frih., lieuten., slutl. general; deltagar i finska kriget (1741), 2: 248; adjutant hos Adolf Fredrik (1752), 40: 379.
- Wrede, Helena, hennes rättgång med excellensen De la Gardie (1731), 37: 395, 396, 402, 404, 414, 416, 422.
- Wrede (Henrik Fabian), frih., major, 34: 152; 37: 395, 404.
- Wrede-Sparre, se Sparre.
- Wreta kloster, 6: 4; dess fundation, 14: 36; gåfva dit (1346), 12: 23.
- Wrångö, ö i bohuslänska skärgården, 29: 39.
- Wulfscronska saken (1761), 15: 176.
- Wulff, Paffwel, svensk ståthåll. i Riga (1633), 24: 296.
- Wulff, öfverste vid dalregementet (1659), 5: 204.

Wulff, major, deltagar i slaget vid Narva, 19: 402.

Wulffenklou, död (1661), 28: 354.

Wulffenstjerna, riddarhus-secreterare, sist kammarråd o. frih.,

7: 214, 218; 15: 314; 37: 295, 326, 341, 406; 23: 125.

Wullenwewer, borgmästare i Lübeck, 2: 49, 50.

Württemberg, 8: 185; Gustaf Horn derst. (1633), 25: 165; hert. af (1635), 35: 62, 65.

Würtgenau, baron, 8: 261.

Würtzberg, dråpare, benådas (1655), 40: 27, 28.

Wzakiernitt, Werml., rå mot Norge (1554), 29: 76.

Wynsk, Reinholt, rytmästare, 24: 294.

Wyby, se Wiby.

Wäldeld, i Stockh. (1652), 20: 321.

Wåla, Östra [Wala], s:n i Westmanl., 6: 35.

Wåla, Westra, s:n i Westmanl., ang. knektehållet (1623), 35: 211.

Wålehuss, se Wardöehus.

Wårby (Wårdby), i Huddinge s:n, förlänt t. Clement Hansson, 2: 61.

Wårfruberga kloster, 21: 345; gåfva dit (1346), 12: 23; förlänt t. Söffrin Arfvedsson, 21: 331.

Wårwik [Wårwijka], s:n (i Wedbo här., Dalsland, 1613), 19: 379.

Wå [Wågstad], fordom stad i Skåne, uppbrännes af hert. Carl (1569), 12: 174; dess beskrifning (1658), 6: 134.

Wäddön [Vædhön], i Roslagen, 20: 136; passvisering derst. (1563), 27: 53.

Wäderbrunn [Wedesbran], vid Nyköping, 21: 171.

Wädö, i Romsdalsfjorden i Norge, fordom engelsk stapelplats, 30: 223.

Wäfst [Wafst], Piteå Lappmark (1606) 39: 203, 217.

Wägrödjning, i riket (1634), 26: 272, 295.

Wällinge, 16: 22, 35; kruttillverkning derst. (1565), 27: 116.

Wändil, i Ekeby s:n (Olands här., Upland, 1306), 6: 45.

Wäne härad, dess gräns mot Norge (1554), 29: 71.

Wärdiner, vid myttillverkningen; deras ansvarighet, 26: 276.

Wärend (1507), 20: 122.

Wärfningar, för tyska kriget (1630), 24: 168 ff.; (1718), 19: 415 ff.; betänkande om svårigheter dervid (1731), 37: 404.

Wärfnings-plakatet, nya (1731), klagomål deröfver, 37: 403, 424.

Wärnskiöld, Johan, gen.-qvartermästare, 31: 351 ff.; bref t. Carl Gustaf ang. Göteborgs belägenhet (1652), 35: 276; t. dens. ang. befästningar å åtskilliga orter (1653), 35: 279; inspecterar befästningarne i Lifland, 35: 279; förslag t. Enholmens, Slitehamns o. Weversborgs befästande (1656), 35: 290, 293, 298, 324; ang. Kalmar befästning (1656); 35: 312, 314, 334; årsberätt. rör. arbetet vid gränsfästningarne (1656), 35: 327; förslag om Elfsborgs raserande (1657), 35: 340; berättelse om Kråkeskärs skans (1657), 35: 341; bref t. krigscollegium ang. fästningsverken (1657), 35: 348; bref t. K. M:t ang. Nylödöse o. Malmö (1659), 35: 355; förslag ang. Kalmar o. Göteborgs befästning (1659), 35: 359; memorial ang. fästningsverken (1659), 35: 368, 370; påminnelser om Landskronas befästande o. om dess hamn (1662), 35: 382; memorial ang. Göteborgs o. Skånes fortificationsverk (1671), 35: 388; memorial (1673), 35: 395.

Wäsby, 18: 361; kon. Gustaf I vistas derst. (1554), 26: 1.

Wäsbygårds län, dess skyldighet att utgöra dagsverken t. Salberget (1563), 27: 66.

Wässnäs, gård i Norge, 30: 205.

Wästerman, borgmästare, talman i borgareståndet vid riksdagen 1647, 24: 391 ff.

Y.

Ydre och Kinds fögderi, fogde 1583, 36: 299.

Yersey, lord, arresteras, 10: 234.

Yhlen, von (Justinus), ryttmästare, introduc. å riddarhuset 1726, 34: 419.

Ylfvaryd (nu Ulfserud, Kils s:n o. här., Wermland), 12: 79, 83, 84.

Yllenäs, 12: 253.

Youl, baron, 40: 132, 145, 146, 148, 154, 156, 157, 159, 167, 195, 207, 214, 265, 266, 267, 268.

Ysinæ [Ósine], i Medelpad, rå mot Norge (1489)*, 29: 52.

Yskele, gods i Bjerno s:n, Finland, 22: 322.

Ysnäs, 12: 260.

Ystad, beskrifning (1658), 6: 127; ang. dess befästning 1679, 36: 450, 456; hamnbyggnad (1769—70), 16: 230.

Ythregårdh, 2: 63.

Yttersela, se Sela.

Yttatorp, se Istorp.

Yvo Simonis, kons i Frankrike secret., 12: 59.

Yxel, öfverste vid lifländska reg:tet, stupar vid Jankow, 5: 127.

Yxeooss, i Istorp s:n (Mark här., Westergötl.), rå mot Danm. (1554), 29: 68.

Yxkull, Otto, 1574, 36: 101, 308.

Yxkull, Otto Reinhold, gen.-major, landshöfd. i Åbo (1731),
37: 298.

Yxkull, öfverste, hans reg:te (1657), 5: 187, 190.

Yxnewall (nu Öxnevalla), s:n i Marks här., Westergötl., 21:
244.

Z.

Zacharias Olufson, sättes t. slottsfogde i Trondhiem (1658),
30: 258.

Zadrich, polsk canceller, 24: 346.

Zaij, gränsmärke mellan Sverige o. Ryssland (1590), 39: 108.

Zallun, 21: 10.

Zamoysky, polsk fältmarskalk, 8: 43.

Zander (Daniel Johan), president, gen.-lieuten., 23: 245.

Zawadsky [Zawatzky, Savasky, Ravatzky], sändebud t. Sve-
rige (1633), 24: 365; 26: 67.

Zelematoff, Feodor Iwanowitz, 36: 151.

Zelematoff, Iwan Wasiliewitz, knes, 36: 149, 151.

Zelle, hert. af, sändebud t. Stockh. (1697), 40: 84, 92.

Zema, herren af, 24: 197.

Zetfeldus [Zutpheldus], doctor, 18: 333; bref fr. bisk. Brask,
16: 41.

Zierotin, herren af, 25: 102.

Zigeuner och Tartarer, kongl. förordn. att "de icke skola li-
das" (1662), 31: 155, 232.

Zingelman, kammarförvandt, memorial om Rigas fordran hos
svenska kronan (1731), 37: 426.

Zireköpinge [Syrkiöping], sin i Skåne, 22: 60.

Zitskoy, Wasiley Andrewitz Jaroslaffsky, knez, 36: 132, 136.

Znaym, 5: 128.

Zulich, general, 37: 352, 394.

Zweybrücken, 40: 110, 158, 245.

Zöge, Bengt Fabian, gen.-major, 34: 413.

Å

Åbo, kyrkobyggnad, gåfva dertill (1346), 12: 22; gods lydande under domkyrkan, 22: 322, 323; St Lekamens prøbenda, 21: 332; domkyrkan plundrad af Danskarne (1518), 24: 140; bref t. domcapitlet fr. Svante Sture, 20: 42; d:o fr. Sten Sture d. y., 24: 127; slottet öfverlemnas åt Svante Sture, 19: 84; uppgifves åt Gustaf Wasa, 2: 35; Erik XIV fången derst., 3: 51; akademi o. gymnasium, 21: 208; plan t. stadens utvidgning (1638), 31: 438; fredscongress (1748), 1: 306; 15: 243; 17: 338, 358.

Åbo län, reduction af biskops- o. prestegodsen derst., 22: 326, 342.

Åbo och Björneborgs län, landshöfd.-berätt. år 1662, 31: 452 ff.; landets politiväsande, 31: 457; vägar o. broar, 31: 458; lösdrifvare, 31: 459; gästgifveri- o. skjutsväsandet, 31: 460; postväsandet, 31: 460; kronans intrader, 31: 460.

Ådö, gård i Södermanl., indrages t. kronan, 37: 381.

Åbresfjäll [Åbrsfjäll], klippa på Hisingen, 35: 356; försänkningar derinvid gjorda af de danske (1652), 35: 277.

- Åhrs- och Tåge-penningar, t. soldaterne (1670), 35: 254, 256.
- Åhus [Awss], 14: 45; gåfva t. predikarebröderna derst. (1346), 12: 27; brandskattas af de svenske (1564), 12: 264; stadens beskrifning (1658), 6: 134.
- Åke [Aco], conversus i Nydala, bevitnar ett köpebref, 4: 6.
- Åke Axelsson, se Tott.
- Åke Hansson, se Tott.
- Åke Jensson [Svarte Skåning], 9: 26; hans enka Britas bref t. Sten Sture d. ä. 21: 6.
- Åker, erkebiskopsgård vid Upsala (1311), 6: 50.
- Åkerby [Akerby], s:n i Upland, 6: 43.
- Åkerhjelm [Okrielm], rör. Palmqvistska affären (1697), 40: 94, 95; erhåller en "skrapa", 40: 96, 97; sjuk (1698), 40: 157; D'Avaux söker vinna hon., 40: 163, 164; men misslyckas, 40: 190.
- Åkerhjelm, Samuel, frih., statssecreterare, sist presid. i com-mers-collegium, 7: 260; 34: 172 ff., 257, 259, 268.
- Åkerhjelm, ryttmästare (1731), 37: 405.
- Åkersborg (Aggershus?), slott i Norge (1347), 12: 52, 54.
- Åkerö, sätesgård i Södermanl. (1590), 7: 47, 61; 10: 5.
- Åland (1508), 24: 95, 248; de danskes plundringar o. härjningar derst. (1507), 20: 137, 166, 172; kronoräntorna skola utgöras till drott. Catharina Stenbock, 14: 211; reduction af biskopsgods derst., 22: 327, 335; ang. dess be-fästande (1679), 35: 446, 453; fredsunderhandl. derst. med Ryssland (1718), 7: 238, 266; 21: 367, 369, 374; 26: 313.
- Åle (nu Ale), här. i Westergötl.; häradshöfd. derst. (1496), 29: 42.
- Ålenninge, Måns, 2: 19.
- Åmål [Amola, Åmola], 21: 147; dess privilegier af drott. Chri-stina, 21: 208; ang. dess tvist med den kringboende allmo-gen (1770), 16: 413.

Ånders klint, Gryteryd s:n (Westbo här., Smål.), gränsskiln. mot Danm. (1603), 29: 79.

Ångermanland, dess bidrag t. kon. Erik XIV:s engelska resa (1560), 17: 51; krigscollegii bref rör. knektehållet (1645), 35: 231; samma coll:s resolution på allmogens begäran rör. d:o (1652), 35: 241.

Årliga räntor (1563), 27: 60, 61; (1634), 26: 250, 293.

Årnäs (kungsgård i Forshems s:n, Westergötl.), 15: 110.

Ås kloster, gåfva dit (1346), 12: 26.

Åsan Sawijssen, rysk underhandlare i fördraget vid Plinsa (1583), 36: 311.

Åsaskogs-bergh, Werml., gränsskiln. mot Norge (1554), 29: 75.

Åsnen, sjö i Småland, 6: 144.

Åtvida, s:n i Östergötland (1513), 24: 11, 22.

Åtvidaberg, grufva i Östergötl. (1510), 20: 290.

Åws, se Åhus.

Åyajerffue, gränsskiln. mellan Sverige o. Ryssland (1590), 39: 108.

Ä.

Äktenskap, i förbudna leder, 12: 185; 21: 233.

Ängeltofta (Engeltofta), 16: 152.

Ärnäas, 15: 17.

Äsingen, hamn en mil fr. Stockh., hert. Carl landstiger derst. (1578), 12: 229.

Ö.

Ödeshemman, efter digerdöden, 13: 66; i Nya Kopparberget o. Grythyttan, upplätas åt Finnar (1640), 29: 213; i Werm-land, 29: 220; på Gotland (1652), 29: 369, 384; i riket (1718), 19: 413; (1731), 37: 319.

Ödesbög, s:n i Östergötl., 12: 8.

Ödla, Uddo, sändebud t. Ryssland (1655), 40: 19.

Öfverintendents-embetet, 16: 378.

Öfverlöpare, svenske t. fienden (1636), 38: 177.

Öfversala, se Sala.

Öfverstemarskalks-embetet, 16: 378.

Öfverståthållaren, fullmakt f. hon. (1663), 31: 5; hans v-ning i slottet, 31: 6; lön, 31: 11.

Öfverståthållare-embetet, 16: 378; 30: 319; förslag t. efter-trädare i ledigheten efter Rosenbane, 28: 360, 364.

Öfver-Torneå, socken, erhåller egen kyrkoh. (1606), 39: 195, 222.

Öijesiö, Konga här. (Smål.), gränsmärke mot Danm. (1554), 29: 57.

Öijesiööoss, Konga här. (Smål.), rå mot Danm. (1554), 29: 58.

Ökna [Öknö, Ökenöö], i Floda s:n, Södermanl., 9: 23, 31: 21: 10.

Öland, 20: 124, 203, 310; förlänas t. erkebisk:n Jakob Ulfsson. 21: 244; kloster-landbor derst., 22: 319; fogde derst. (1523), 17: 149; fogdegästning, 17: 149; bisk. Brask gifver halfva tionden f. år 1523 t. Arvid Westgöte, 17: 80; kon:s befallningsman derst. (1527), 16: 106; anslås t. Catharinas af Sachsen-Lauenburg lifgeding, 39: 33; förlänas t. hert. Erik (1558), 12: 96; sjöstrider mellan svenska o. dansk-lybsk

- flottorna (1563) 12: 259, (1564) 12: 263, 266; (1566) 21: 21; (1567) 12: 294; deputation derifr. vid 1743 års riksd., 15: 266.
- Ölmestad (s:n i Wista här., Smål.), dess allmänning (1296), 21: 274.
- Önnestad, djurgården derst., 14: 223.
- Örbyhus [Öreby, Örbyhus gård], 22: 407; 36: 1; gustavianskt arfvegods, 22: 404; Erik XIV i fängelse derst., 21: 36; försök att befria hon., 15: 52, 53; Erik XIV död derst. 12: 211.
- Örebro, uppbrunnet (1380), 17: 16; concilium (1529), 21: 322; Carl IX:s kallelse t. möte derst. med de 3 första stånden (1606), 29: 221; herredag (1606), 26: 12; tillsättning af borgmästare (1640), 29: 214.
- Örebroholm, 29: 54.
- Öregrund, fiendens grymma framfart derst. (1507), 20: 158; brändt af Ryssarne (1719), 21: 390.
- Öresund, tullen derst., 11: 224, 229, 236; 20: 20, 220; ang. dess afskaffande för Sverige, 12: 306.
- Örjan Karlsson, kon. Carl VIII:s råd, riddare o. förlåfvare på på Stockh. (1457), 5: 12.
- Örkedals fögderi, i Norge, 30: 176 ff.
- Örnakull [Årnekulla], Markaryd s:n, Sunnerbo här. (Smål.); rå mot Danm. (1554), 29: 61; d:o (1603), 29: 78.
- Örnehufvud (Olof Hansson), gen.-qvartermästare; hans project t. Elfsborgs befestande, 35: 285.
- Örneklon (Per Adolf), fänrik, 17: 300, 311.
- Örneklou, Peter, landshöfd. (på Ösel), bref fr. Maria Euphrosyna, 22: 310.
- Örnfeldt, amiral, 2: 144; 7: 266, 276; 37: 405, 442.
- Örnfot, se Jakob Ulfsson.

Örnbjelm, Clandius, bref t. greffe Dahlberg om svenska rid-dare-orden, 3: 133; berätt. om kyrkogods, 21: 218, 280.

Örnshöld, Mårten Ludvig, 16: 332.

Örnshöld (Per Abraham), landshöfd., 16: 237, 255, 256, 332.

Örnstedt, cancelliråd, bref fr. C. G. Wrangel, 5: 247.

Örnstedt (Carl Gustaf), general, 7: 250, 260; samlar trupper i Skåne, 21: 391.

Örnstedt (Philip), öfverste, 34: 170, 214; friherre, 34: 422.

Öronbikten, 21: 227.

Örragåriddt, Wåne här. (Westergötl.), rå mot Norge (1554), 29: 71.

Örsjön, Hallaryds s:n (Sunnerbo här., Smål.), 29: 77.

Örsjösten, Mårdaklefs s:n (Kinds här., Westergötl.), rå mot Danm. 1603, 29: 80.

Örter, sällsynte i Sverige på 1520-talet, 18: 274.

Ösel, 11: 227; 20: 247; 24: 228; Wärnskiöld inspecterar dess befästningar, 35: 279.

Ösine, se Ysinæ.

Östanå (sätesgård i Kulla s:n, Åkers skeppslag o. Stockh. län, vid segelleden), 2: 251.

Österbotten, bergverk (1563), 27: 70; ryttare (1634), 30: 105; landshöfd.-berätt. derom under dess förening med Westerbotten, 31: 268 ff.; rotering i st. för utskrifning (1731), 37: 326.

Österby, jerngrufvor i trakten förstörda af Ryssarne (1719), 21: 390.

Österdalarne, kon. Gustaf II Adolfs förklaring på allmogens besvär rör. knektehållet, 35: 214; öppna bref om knektehållet, 35: 219, 260.

Österdalen, i Norge, dess gräns mot Herjedalen (1403), 29: 36.

Östergötland, lagman derst. (1394), 13: 76; (1454), 13: 77; bisk. Brasks bref t. dess innebyggare om Holländarnes ankomst med varor, 16: 68; Albrecht Michelssons berättelse om tillståndet derst. (1566), 24: 164; berätt. om ställningen (1616), 25: 17; fästningsverken (1659), 35: 346; ang. beklädnadspenningar för infanteriregementet (1731), 37: 433.

Österhanninge, socken, Ryssarne bränna derst. (1719), 21: 385.

Österholdt, kloster i Tyskland, 12: 217.

Österrikisk-spansk universalmonarchi, rykten derom (1637), 7: 117.

Österrikiske flyktingar, i svenska arméen, 36: 386.

Östersjökusten, svenska, rör. dess försvar (1657), 35: 347.

Östersysslet, i Wermland, kon:s befallningsman derst. (1558), 21: 8; prost (1621), 12: 86.

Österåå, sätesgård i Norge, 30: 203.

Östhammar, bränd af Ryssarne (1719), 21: 390.

Östhammars län, förlänas t. erkebisk. Nicolaus Ragualdi (1442), 21: 243.

Ösödö [Ösædö], på gränsen mellan Sverige o. Norge (1489), 29: 52.

KRONOLOGISK
REGISTER

ÖFVER

• **HANDLINGAR**

RÖRANDE

SKANDINAVIENS HISTORIA,

delarne 1—40.

**STOCKHOLM,
HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1865.**

I. *Allmänna anteckningar.*

- Kronologiska anteckningar rör. tilldragelserna i Sverige, Danmark och tillgränsande riken fr. år 826 t. 1430 . . . 17: 3.**
- Nova gesta Danorum (fr. en kon. Humble i Upsala t. kon. Frode hin Fräkne) 17: 23.**
- Reges Christiani Sveciæ (från Olof Skötkonung t. kon. Erik Läspe) 17: 19.**
- Anmärkningar öfver svenska myntets olika värde under olika tider (fr. kon. Björn t. år 1525) 8: 5.**
- Bref o. anteckn. om de äldre svenska riddare-ordnar . . 3: 131.**
- Relation om biskopars, kanikers, præbendaters o. klosters jordegods, 1:a delen, af Claud. Örnghjelm 21: 218.**
- 2:a del., af Claud. Örnghjelm, S. Lejonmark, A. Engberg o. Joh. Pering 21: 280; 22: 313.**
- Kronologiska anteckningar om biskopsvisitationen i Westerbotten (1374—1705) 17: 54.**
- Allmänna historiska anteckn i Skellefteå kyrkobok (1485—1568) 17: 56.**
- Föreskrifter för S:t Görans fasta 9: 17.**
- Charakteristik af den kongl. gustavianska familjen . . 1: 199.**
- Anteckningar om drott. Christinas, kon. Carl X Gustafs o. Carl XI:s tider i Sveriges historia, äfvensom om de före-**
- Reg. till Skand. Handl.* 29

gående o. efterföljande, samt om revolutionsprincipernas fortgång	9: 84.
Facta t. revolutions-historien under kon. Carl XII:s, drott. Ulrika Eleonoras o. början af kon. Fredriks regering, med teckning af åtskilliga dithörande personers lynnen; af ett åsyna vitne	7: 190.
Riksrådet Erik Wrangels avtobiographi	26: 302.

II. *Handlingar rörande Skandinaviens historia under medeltiden.*

a) Från 12:e seclat.

Konung Erik den heliges legend	6: 1.
--	-------

b) Från 13:e seclat.

Bisk. Alberts i Riga privilegier för gottländske köpmän i Lifland (fr. början af 13:e seclat)	29: 1.
Förlikningsbref, upprättade inför påflige legaten Wilhelm, bisk. i Modena, emellan bisk. Albert i Riga o. Riga stad, ang. giltigheten af gottländsk lag o. gottländskt mynt i Riga. Dat. Riga, Dec. 1225	29: 3.
Bisk. Nicolai privil. för Rigas borgare att sjelfve utse sina testes synodales. Dat. Wisby den 6 Maj 1232	29: 5.
Bisk. Nicolai tillståndsbref för Rigas borgare att förbättra den gottländska rätten. Dat. Riga 1238	29: 7.
Skeninge kyrkomötes beslut. Dat. Skeninge den 1 Mars 1248	14: 3.
Påfven Alexanders IV:s stadfästelse af den förlikning, som legaten Wilhelm upprättat mellan bisk. Albert o. Riga stad. Dat. Rom d. 20 April 1257	29: 7.

- Erkebisk. Johannis i Riga m. fl:s bref på handelsfrihet för främmande köpmän i Lifland. Dat. 1277 29: 9.**
Kon. Magnus Birgerssons gåfvobref på en del af Muskö t. bisk. Anund i Strengnäs. Dat. Westerås d. 3 Jan. 1278. 3: 3.

c) Från 14:e secl:t.

- Erkebisk. Fredriks stadfästelse på Riga stads fri- o. rättigheter. Dat. Riga 1305 29: 12.**
Fragment af S:t Brynolfs lefverne (+ 1317). 9: 3.
Fogden Une Peterssons o. Olof Lagmans dombref i en rågångstvist emellan Lith o. Aspå socknar i Jemtland, utgifvet 1316 17: 26.
Gammal öfversättning af detsamma 17: 27.
Kon. Magnus Erikssons frihetsbref för nybyggare i Lappmarken. Dat. Telge d. 16 Mars 1340 29: 16.
Bisk. Johan af Curland påbjuder, att de svenske innevånarne på ön Runen (Runö) skola fortfarande besitta sina gods enligt svensk lag, men gifva tionde t. kyrkan. Dat. Pylthen d. 28 Juni 1341. 32: 2.
Bisk. Magnus i Arensburg intygar, att han läst ett salubref, hvarigenom Heijno Wredenbecke o. hans son Hinko försälja deras gods, kalladt "der Laijden" m. m., på hvilket svensk lag var rådande, t. Laurentius o. Sijghibör o. deras arfvingar. Dat. d. 3 April 1345. 32: 7.
Nicolaus, abbot i Pades, försäljer t. Peter Pöner, Hocold Rediger m. fl. o. deras arfvingar, ön Roggö (Rågö), att besitta densamma enligt svensk lag. Dat. Pades, den 29 April 1345. Bekräftadt år 1502 af abbot Michael. 32: 4.
Kon. Magnus Erikssons o. drott. Blankas svenska testamente. Dat. Lödöse den 1 Maj 1346 12: 3.

- Desammas norska testamente. Dat. Lödöse den 15 Juli 1347 12: 38.
- Johannes Göransson t. Malsta gifver sin hustru Sigrid Kætildotter jord i Ekeby i Malsta socken t. morgongåfva. Dat. Vexio den 23 April 1352 32: 53.
- Instrumentum publicum de venditione domorum scholarium Upsaliensium Parisiis. Dat. den 2 Maj 1354 . . . 12: 58.
- Magnus, kon. af Sverige, Norge o. Skåne, intygar sig hafva sett ett bref, hvarigenom fru Sitzæl Glysings dotter, med samtycke af sin enda arfvinge Nicles Glysing, skänkt åt sin broder Kætil Glysing allt sitt gods i Hæg, i Warmowiik, i Wit, i Österæng o. i Kærrabothom. Dat. Bawahus, den 3 Aug. 1354 32: 55.
- Kon. Erik Magnussons bekräftelse på Birkarlarnes privilegier. Dat. Stockholm den 6 Augusti (1358) 29: 18.
- Kon. Magnus Erikssons öppna bref o. påbud om riksdag i Kalmar. Dat. Lund den 29 Aug. 1359 19: 1.
- Kon. Albrechts fullmakt för Bo Jonsson Grip, att vara kons "Wældoghan Æmbitzman." Dat. Stockholm den 6 Aug. 1369 16: 3.
- Kon. Håkans öppna bref t. inbyggarna i Agnaholms fögderi i Westergötl., att icke lemna skatten t. någon annan, än Erik Kettilsson. Dat. Aranäs den 29 Febr. 1371 . . . 13: 15.
- Densammes bref, hvari åtskilliga gods upplåtas t. fru Catharina Larsdotter. Dat. Stockholm den 24 Aug. 1371 . . . 3: 6.
- Kyrkoherdarnes i Wernamo o. Berga, Åke o. Ambjörns vidimination af åtskilliga kongl. o. andra bref rör. Nydala klosters andel i Skens fiske. Dat. den 9 Maj 1372 4: 3.
- Henneka Høwepe försäljer t. Holmenstein, Julben Gollensson, Assmut, Holueder och deras arfvingar en gård uti byn

- Laijdes, der svensk rätt var gällande. Dat. den 24 Juli 1373 32: 8.
- Drott. Margaretas förläningsbref för Swarte Skåning på gods i Fjäre här. Dat. Warbergs slott d. 28 Juli 1381 . . 21: 3.
- Kon. Albrechts skrifvelse t. allmogen i Östergötl. att få behålla deras gamla spannmått, i anledning af deras obenägenhet att antaga det nya, för hela riket anbefalda. Dat. Stockholm den 7 Januari 1383 21: 4.
- Heyne Snakenborgs förklaring, att han af drott. Margareta uppburit full betalning för några gods, dem han förverkat genom sitt deltag. i kon. Albrechts strid emot henne. Dat. Kalmar den 21 Sept. 1389 17: 61.

d) Från 15:e secler.

- Trenne bref om en lappsk qvinna Margareta, som ifrade för sitt folks omvändelse t. christendomen. (Från början af 15:e secler) 29: 20.
- Presten o. föreståndaren i S:t Johannis hospital i Eskilstuna Håkan Jönssons qvitto på 20 öre S:t Johannis-penningar, med vidsträckt aflat. Odat. 17: 45.
- Dom i en tvist mellan erkedjeknen i Lund Jens Pavelsson o. Nils Jensson af Hammer om ett gods i Fängelås, på drott. Philippas befallning gifven i Lund d. 15 Febr. 1405 . . 9: 20.
- Kon. Erik XIII:s recommendation t. capitlet i Upsala för hr Torsten, som predikade christendomen ibland Lapparne o. ämnade uppbygga några capell för deras räkning. Dat. Gurre slott på Seland den 9 Oct. 1419 29: 25.
- Uplandslagmannen Nils Gustafssons stadfästelse å Lappefararnes gamla rättigheter o. stadgar. Gifven å lagmanstinget i Piteå d. 6 Juli 1424 29: 26.
- Kyrkoh. Laurens' qvittobref på en till Floda kyrka af Lau-

- rens Ödöinsson inbetald skuld. Dat. Floda den 5 Febr.
- 1427 9: 23.
- Arfskifte efter kon. Carl Knutssons moder Margareta Karlsdotter (Sparre). Dat. den 1 Mars 1429 36: 1.
- Bisk. Siggis i Skara stadfästelse på väpnaren Alexander Torstenssons o. hans hustru Ingeborg Thorbergdotters testamente på Eknäs med underlydande t. prestbol vid Kils kyrka i Wermland. Dat. Thingvalla den 22 Maj 1431 (jemte sednare confirmationer) 12: 78.
- Bref fr. Engelbrecht Engelbrechtsson t. bisk. Thomas i Strengnäs samt alla riddare o. svenner i Upland, om befrielsekrigets framgång. Dat. Axevall 1434 8: 3.
- fr. densamme t. allmogen i Upland, med uppmaning, att vara riksens råd i Stockh. lydige. Dat. Axevall 1434 . . 8: 4.
- Pogden i Norrbotten Sten Henrikssons intyg, att någre Lappar, som voro komne fr. Tavastland, med rätta tillhörde birkarlarna i Luleå o. Piteå. Dat. Torneå d. 27 Dec. 1454 . . 29: 29.
- Lejdebrief för kon. Carl Knutsson af borgmästare o. råd i Danzig. Dat. Danzig den 2 Mars 1457 36: 5.
- Bref fr. köpmannen i Lübeck Henrik Greverade t. kon. Carl Knutsson ang. utkräfvande af en kon:s fordran, uppköp af åtskilliga varor m. m. Dat. Lübeck d. 6 Maj 1457 . . 36: 8.
- Bref fr. dens. t. dens. ang. penningar, som kon. egde qvar i Sverige m. m. Dat. Lübeck d. 27 Junii 1457 . . 36: 14.
- Kon. Casimirs i Polen bref t. riddare, svenner, frie o. "lehn" i Pautske "fischamt", att detta blifvit pantförskrifvet t. kon. Carl Knutsson. Dat. Marienburg d. 3 Julii 1457 . . 36: 18.
- Bref fr. rådet i Danzig t. kon. Carl Knutsson ang. nysnämnda pantförskrifning. Dat. Danzig den 24 Julii 1457 . . 36: 20.
- Kon. Casimirs pantförskrifning af Lauenburg i Pommern t. kon. Carl Knutsson. Dat. Marienburg d. 11 Aug. 1457 . . 36: 23.

- Densammes bref t. innevånarne i Lauenburg ang. berörda pantförskrifning. Dat. Marienburg d. 29 Aug. 1457 . . 36: 25.
- Densammes bref t. invånarne i Pautzke med befallning att ej göra kon. Carl Knutsson något intrång i hans bygnadsföretag derst. Dat. Neuburg den 9 Sept. 1457 36: 27.
- Borgmästares o. råds i Danzig påbud t. alla som fiska vid Hegersterneste o. Leben, att t. kon. Carl Knutsson erlægga sådan afgäld, som de i förtiden utgjort af dessa fiskerier. Dat. Danzig den 2 Okt. 1457 36: 28.
- Kon. Christian I:s privilegier för preteståndet. Dat. Stockholm den 28 Oct. 1457 7: 3.
- Danske kong Christiern (I:s) handel (innehåller svenska allmogens klagopunkter) 5: 3.
- Rådets i Hela bref t. kon. Carl Knutsson i anledning af kon:s beskyddning att de göra intrång i hans rätt t. afgäld utaf ofvannämnda fiskerier. Dat. Hela d. 21 Nov. 1457 . . 36: 30.
- Rådets i Danzig bref t. kon. Carl Knutsson ang. omförmälda fiskeri-afgåld, samt om hans anspråk på strandadt gods. Odat. 36: 32.
- Norges rikets råds skrifvelse t. rådet i Sverige om kon. Christians äldste sons antagande t. kon. i begge rikena efter fadren. Dat. Skara den 19 Jan. 1458 36: 35.
- Borgmästares o. råds i Pautzke yttrande ang. en tvist emellan kon. Carl Knutsson o. borgaren i "Collen" Johan Steinhaus, rör. en skuldfordran. Dat. Pautzke d. 25 April 1458 . . 36: 38.
- Borgmästare, råd o. menighet i Pautzke afgifva sin trohetsförpligtelse t. kon. Carl Knutsson m. m. Dat. Pautzke den 23 Juni 1458 36: 46.
- Kon. Casimirs bref t. kon. Carl Knutsson ang. Lauenburg, som blef kon. Carl undanhållet af hertig Erik af Pommern; tvisten med Joh. Steinhaus; intrång af rådet i Danzig uti kon.

- Carls rättigheter m. m. Dat. Marienburg den 30 Sept. 1458 36: 48.
- Dens:s bref t. invånarne i Pautzke "fischamt" om hörsamhet mot kon. Carl. Dat. Marienburg d. 2 Oct. 1458 . . 36: 52.
- Dens. t. kon. Carl Knutsson ang. dennes yrkande på full domsrätt öfver invånarne i Pautzke. Dat. Marienburg d. 3 Oct. 1458 36: 53.
- Dens. t. dens. ang. forum för rättstvister inom Pautzke "fischamt." Dat. Marienburg den 9 Oct. 1458 36: 56.
- Bref fr. Hans von Baysen, gubernator öfver Preussen, t. kon. Carl Knutsson, att han med det snaraste skall infinna sig för att afdöma tvistigheter mellan kon. Carl o. invånarne i Pautzke. Dat. Elbingen den 25 Oct. 1458 36: 59.
- Borgmästares o. råds i Danzig skrifvelse t. kon. Carl Knutsson ang. hans sak med Joh. Steinhaus. Dat. Danzig den 2 Dec. 1458 36: 61.
- Desammes dom i tvisten emellan kon. Carl Knutsson och Joh. Steinhaus. Dat. Danzig den 28 Mars 1459 36: 66.
- Bref fr. Joh. Steinhaus t. kon. Carl Knutsson med hotelse att, om han ej finge godtgörelse enligt ofvannämnda dom, han deröfver skulle "klaga för Gud o. hela världen." Dat. Danzig den 19 Maj 1459 36: 69.
- Rådets i Danzig skrifvelse t. kon. Carl Knutsson med uppmaning att ställa sig berörda dom t. esterrättelse. Dat. Danzig d. 20 Aug. 1459 36: 70.
- Desamme t. dens. med ytterligare uppmaning i samma ämne. Dat. Danzig d. 14 Okt. 1459 36: 74.
- Desamme t. dens., dels ang. Lauenburgs inrymmande åt hon., samt stadens förseende med tillräcklig besättning mot fiendligt anfall, dels ang. tvister mellan hon. o. invånarne i Pautzke. Dat. Danzig d. 17 Dec. 1459 36: 76.

- Desamme t. dens. ang. hans besittning af Lauenburg. Dat. Danzig den 24 Dec. 1459 36: 79.
- Borgmästares o. råds i Danzig skrifvelse t. dens., hvori de dels begära att, som invånarne i Pautzke befara obehag o. skada af det besoldade krigsfolk han ämnade der förlägga, han måtte sådant förebygga; dels erbjuda sig att skicka några af rådet för att bilägga åtskilliga tvister emellan honom o. Pautzke-boerne. Dat. Danzig d. 2 Jan. 1460 36: 81.
- Rådet i Danzig t. dens. ang. Joh. Steinhaus' sak. Dat. Danzig d. 9 Jan. 1460 36: 83.
- Borgmästare o. råd derst. t. dens. ang. samma ämne. Dat. Danzig d. 26 Febr. 1460 36: 85.
- Väpnaren Magnus Peterssons morgongåfvobref t. hans hustru Bengta Andersdotter. Dat. Brybo d. 18 Aug. 1460 . . 9: 25.
- Kon. Christiern I:s adels- o. frälsebref för Olof Tysk. Dat. Köpenhamn 1461 3: 8.
- Vidimation af bisk. Sigurds i Hammer år 1403 gifna bref om gränsen mellan Herjedalen o. Österdalen i Norge samt Dalarne i Sverige. Dat. 1461 29: 36.
- Handl. rör. krigsroligheterna åren 1467, 1469 o. 1470 . . 7: 10.
- rör. landsrån mellan Jemtland o. Herjedalen (1480—1483) 17: 29.
- Magistratens i Lödöse intyg att Wrångö af ålder tillhört Sverige o. legat under Elfsborg. Dat. d. 12 Jan. 1481 . . 29: 39.
- Bisk. Brynolfs m. fl:s synebref om gränsen mellan Askims här. i Westergötl. o. Fjäre här. i Halland. Dat. Elfsborg d. 6 Aug. 1481 29: 40.
- Utdrag ur Jemtlands landsskrå ang. Jemtlands gränser, bevitnad af hr Laurens i Sanne, lagman Esbjörn m. fl. d. 16 Maj 1482 29: 44.

- Handl. rör. den hittills okända fästningen Koburgshus i Jemtland (1482) 17: 37.
- Olof Påfwelssons i Hyreboda vitnesbref om en syn å riksgränsen mellan Yttre o. Öfre Hogdal, 1413. Dat. Jersö d. 15 Aug. 1484 29: 49.
- Tingsfridlysning på malmtäkten vid Klackås i Rätans socken i Jemtl. Dat. Berg d. 14 Febr. 1486 17: 44.
- Vidimation å uppgifterna i Medelpads landsskrå om gränsen mellan Sverige o. Norge, samt intyg om deras giltighet. Dat. Torp i Medelpad d. 5 Jan. 1489 29: 51.
- Underlagmannen i Westerbotten Nils Djeknes vidimation af ett dombref, gifvet i Torneå 1420, öfver obehörig skatteuppbörd i Lappmarken. Dat. Torneå d. 19 Julii 1489 . . . 29: 30.
- Fragment af en berättelse om St Catharinas translation år 1489 9: 11.
- Bref fr. bisk. i Linköping Henricus Tidemanni t. lagmannen i Södermanl. Svarte Åke Jensson, med förklaring öfver det våld, för hvilket biskopens tjenare blifvit anklagade. Dat. Linköping d. 14 Okt. 1490 10: 3.
- Handl. rör. Sten Sture den äldres ovänskap med K. Hans' moder, drott. Dorothea (1490—1491). Ur bisk. Magai copiebok 22: 1.
- Handl. ang. kon. Hans (1491—96). Ur d:o 22: 5.
- Dombref om Hvinga holme utanför Elfsborg, att den af ålder tillhört Sverige. Dat. Säfvedal d. 22 Junii 1496 . . 29: 42.
- Riksföreståndaren Sten Sture d. ä:s bref t. fru Brita, Åke Jenssons enka, med begäran att t. Nyköping få låna öl, sängkläder o. duktyg t. begagnande åt k. Hans. Dat. Stockholm d. 1 Jan. 1498 21: 6.
- K. Hans' ombudsman i Westerbotten Ingewald Birgerssons öppna bref för birkarlarna i Luleå o. Piteå att njuta deras

- gamla rättigheter af Lapparne vid Westerhafvet, jemte kung.
att k. Hans blifvit hyllad o. krönt t. Sveriges kon. Dat.
Luleå d. 14 Febr. 1498 29: 32.
- Skrifvelse af Christiern Bagge, k. Hans' fogde o. embetsman
på Stockholms slott t. fogdar o. menige allmoge i Norge,
att ej vidare hindra lappfogden o. birkarlarne i Norrbotten
fr. att resa in i deras land efter sin "bärning" o. kon:s lapp-
skatt. Dat. Stockholm d. 3 Sept. 1498 29: 34.

c) Från 16:e secliet.

- Registratur å publice ärenden, som blifvit förhandlade mel-
lan riksföreståndaren Sten Sture d. ä. o. erkebisk. Jakob
Ulfsson 18: 3.
- Riksföreståndaren Svante Stures acta och handlingar (regi-
stratur) 19: 3; 20: 3.
- Michgell, abbot i Pades, bekräftar ett af abbot Vilhelmus i
Pades gifvet skyddsbref för innevånarne på Roggö. Dat.
Pades d. 5 April 1502 32: 6.
- Härnästaren för tyska orden i Lifland Wolter von Plettenberge
bekräftar ett af hans företrädare mäster Johan Wolthusen van
Hersen gifvet frihetsbref af år 1470 för Svenskarne på Dagön,
att de emot en viss skatt skulle blifva everdeligen befriade fr. all
arbetsskyldighet. Dat. Sonneborch d. 29 Junii 1503 . . 32: 18.
- Riksföreståndaren Svante Stures stadfästelse å synemäns år 1413
gifna dom om gränsen mellan Yttre o. Öfre Hogdal. Dat.
Upsala d. 2 Febr. 1504 29: 53.
- Dens:s frälse- o. sköldebref för Håkan Carlsson i Byrcherydh.
Dat. i Kongsåthra s:n i Mark d. 30 Jan. 1508 . . 19: 177.
- Riksföreståndaren Sten Sture d. y:s acta o. handlingar (regi-
stratur) 24: 1.
- Bref fr. socknepresten Jönis i Råby om ett rån i Södermanl.,

- begånget af gamle hr Sten Stures tjenare. Dat. d. 22 Febr. 1514 15: 1.
- Bref fr. Laurentius Wermannus t. Henrik Lichtenfels o. de öfrige kon. Christians sångare, rör. Stockholms belägring 1518 32: 58.
- Berättelse om Stockholms blodbad år 1520 2: 1.
- Bisk. i Linköping Hans Brasks brevexling, 13: 17; 14: 25; 15: 4; 16: 7; 17: 67; 18: 211.
- Kon. Christians II:s egenhändiga bref t. sin gemål rör. ärenden, hvari hon skulle vidare undervisas af moder Sigbrit. Dat. Stockholm den 19 Oct. 1520 21: 1.
- bref t. påfven, med klagomål öfver cardinalen de Cesis, som fångslat kon:s sändebud Joh. Weze, m. m. Dat. Brandenburg den 21 Oct. 1523 21: II.
- Drott. Elisabeths bref t. sin gemål kon. Christian II, om markgreffen Joachims af Brandenburg medgifvande, att dennes gemål må blifva hos Hennes M:t, och hans önskan att erhålla sina för krigsrustningar utlagda penningar, m. m. Dat. Berlin den 18 Febr. 1524 21: v.
- Erkebisk. Gustaf Trolles bref t. kon. Christian II, rör. utbekommande af penningar fr. handelshuset Hogstetter. Dat. Antwerpen den 25 Mars 1530 21: vii.

III. *Handlingar rörande Skandinaviens historia under nyare tiden.*

a) Under Gustaf I:s regering.

- Kon. Gustaf I:s märkvärdiga yttrande om Sveriges konung och svenska folket 1: 37.
- Uppteckningar om kon. Gustaf Eriksson o. hans förfäder, med anvisning t. kon. Gustafs karakter 4: 23.

- Clement Renzels berättelse om kon. Gustafs historia . . 2: 15
- Paralipomena eller bijhandlingar, mycket nyttige att veta, som
lyda t. kon. Göstafs, kon. Eriks o. kon. Johans regementes
handlingar, sammanhemptade aff en konungzligh secreterare
Sven Elofsson 12: 91.
- Sven Elofssons lefverne 12: 240.
- Bisk. Hans Brasks brevexling. Se ofvanföre.
- Titelbladet t. Stockholms stads tänkebok, författad af Olaus
Petri (Phase) Nericius 7: 25.
- Bref fr. kon. Gustaf t. hans svåger Sten Eriksson Leijonhufvud
med befallning att gifva akt på knektarnes snack o. infinna
sig hos kon. Dat. Gripsholm 1: 43:
- Joh. Sasses bref t. kon. Gustaf ang. kon. Christians krigsplā-
ner mot Sverige; om förbund med Lübeck o. ordnande af
Sveriges handelsförhållanden med Hansestäd. Dat. Lübeck
den 17 Mars 1522 38: 1.
- Bernt Bomhouwers bref t. dens. ang. barberaren o. doctorn
mäster Gerts öfverskickande t. Sverige. Dat. Lübeck den 26
Maji 1522 38: 6.
- Coerdts Konnyncks m. fl. köpmäns i Lübeck bref t. dens., att
de nu afsända t. Sverige 10 fartyg med sjömän, krigsknektar
o. krigsförnödenheter. Dat. Lübeck d. 3 Maji 1522 . . 38: 7.
- Kordts Konnyncks bref t. dens. med underrättelse att kon. Chri-
stian ämnar anfälla Sveriges kuster, o. uppmaningar att väl
förvara de 10 fr. Lübeck erhållna skeppen, samt öfversända
penningar t. Lübeck. Dat. Lübeck d. 20 Julii 1522 . . 38: 12.
- Svenske öfverbefälhafvarne t. sjös Bernt van Melens och Lars
Siggesson Sparres förpligtelsebref att hålla öfverbefälhafvarne
på de lübska skeppen skadeslöse för en ingången borgen för
krigsfolkets besoldning. Dat. den 11 Aug. 1522 . . 38: 14.
- Wibbelt van Meppens bref t. kon. Gustaf att ej antaga den

- nya kätterska lära, som Luther o. hans anhang utsprida, o. att Luther nu skrivit en bok emot förstarne, hvilken brefskrifvaren öfversänder. Dat. Lübeck d. 18 Maji 1523 . . 38: 16.
- Novgorods-, Stockholms- o. Riga-fararnes companier i Lübeck underrätta kon. Gustaf om Holländarnes befarade fiendtligheter mot Sverige. Dat. Lübeck d. 28 Junii 1523 . . 38: 19.
- Samtl. köpmännens i Lybeck bref t. dens. om rustningar för att hämma S. Norbys sjöröfverier. Dat. Lübeck den 18 Sept. 1523 38: 22.
- Wilhelm von Melens bref t. dens. om kon. Christian o. hans sak; om Gotlands återintagande; om att skaffa Sverige vapen fr. Tyskland; om en penningesändning fr. Sverige t. Rom. Dat. Öland den 13 Dec. 1523 38: 29.
- Joh. Sasses bref t. dens. om de hon. uppdragna giftermålsunderhandl. med kon. Fredriks i Danm. dotter Dorothea, och om dylika förslag t. hert. Henriks af Mecklenburg dotter Sofia; om lübske köpmännens obenägenhet att mottaga svenska klippingar. Dat. Lübeck d. 14 Dec. 1523 . . . 38: 32.
- Handl. ang. oroligheterna i Dalarne 1524—1529. Ur riksregistaturen 23: 1.
- Nowgorods- o. Stockholms-fararnes companiers i Lübeck bref t. kon. Gustaf ang. betalning af Sveriges skuld. Dat. Lübeck den 4 Jan. 1524 38: 37.
- Regentinnan Margaretas af Nederland reversalbref på ett handelsförbund emellan Sverige o. Nederland. Dat. Gent den 29 Julii 1527 1: 27.
- Kaniken mag. Olai Magni Gothi berättelse t. kon. Gustaf om sin beskickning t. regentinnan Margareta af Nederland. Dat. Danzig den 14 Oct. 1527 1: 1.
- Inventarium öfver Gripsholms slotts fatebur; upprättadt den 13 Jan. 1529 37: 1.

- Kon. Gustafs skrifvelse t. Wulf Gyler ang. underhandl. om betalning af Sveriges skuld t. Lübeck (1529) 39: 1.
- Köpmannen i Lübeck Henrik Nyebuers bref t. kon. Gustaf ang. flojel, blyant, m. fl. varor, guld- o. silfverskedare, perlstickare m. m., som kon. införskrifvit. Dat. Lübeck den 10 Jan. 1531 39: 4.
- Dens. t. dens. om kon. Christians krigsrustningar, om Thure Jönsson o. Gustaf Trolle, samt om försäljningen af smör som blifvit utfördt fr. Sverige m. m. Dat. Lübeck den 8 Febr. 1531 39: 20.
- Instruction för Herman Israhel att underhandla om giftermål emellan kon. Gustaf o. prinsessan Catharina af Sachsen-Lauenburg : 39: 24.
- Giftermåls-contract emellan kon. Gustaf o. nämnda prinsessa. Dat. Lübeck den. 19 Mars 1531 39: 28.
- Henrik Nyebuers bref t. kon. Gustaf om giftermåls-underhandlingen i Sachsen; om anskaffande af siden, dammask, hattar m. m. Dat. Lübeck den 24 Mars 1531 39: 37.
- Allmogens i Helsingland anhållan hos kon. Gustaf om stadfästelse på deras gamla privilegier att idka handel i rikets städer. Dat. på Dylzboo landsting d. 16 Apr. 1531 . . 14: 96.
- Henrik Nyebuers bref t. kon. Gustaf om klockupproret i Dalarne; om Gustaf Trolles o. Thure Jönssons stämpl. m. m. Dat. Lübeck den 28 Maji 1531 39: 55.
- Mälaren i Rostock Gerg Achatts bref t. kon. Gustaf om anskaffande af en mästare i "wattenkonsten" samt om en plåtslagare. Dat. Rostock den 17 Aug. 1531 39: 62.
- Henrik Nyebuers bref t. kon. Gustaf om inköp af hamburgeröl och engelska tyger m. m.; om afbetalning af Sveriges skuld t. Lübeck; om kaniken i Nyköping Mich. Christierni;

- samt om kon. Christians krigsrustningar. Dat. Lübeck den 12 Oct. 1531 39: 64.
- Dens. t. dens. ang. kon. Christians krigsrustningar. Dat. Lübeck d. 13 Oct. 1531 39: 73.
- Dens. t. dens. ytterligare om kon. Christians krigsföretag. Dat. Lübeck den 20 Oct. 1531 39: 76.
- Dens. t. dens. om kon. Christians i Holland utrustade krigsflootts förskingring genom en storm; om försäljning af smör fr. Sverige utfördt t. afbetalning å lübska skulden, samt om upphandling af åtskilliga varor för kon. Gustafs behof. Dat. Lübeck den 25 Nov. 1531 39: 80.
- Dens. t. dens. ang. vigten o. värdet på kyrk-klockor, koppar, silfverkärl m. m., som skickats fr. Sverige t. den lübska skuldens betalning, samt ang. hans enskilda fordran af kon. för levererade varor, m. m. Dat. Lübeck d. 11 Febr. 1532 . . 39: 89.
- Kon. Gustafs confirmation å ett år 1431 utgifvet testamente på Eknäs gård t. prestehol vid Kijls kyrka. Dat. Stockh. d. 9 Aug. 1535 12: 82.
- Eth breff Mette Iwer Monsese och fru Kirstinne Nilsisi dotter (innehåller ett vitnesmål emot fru Märta, Svante Stures enta). Dat. d. 29 April 1536 2: 57.
- Klagomål af Jemtlands allmoge öfver länsherren Vincens Lunges olagliga förfarande att bortsälja kronoallmänningarne samt kungsgården Hårstad i Undersåker. Dat. på lagtinget i Jemtland d. 16 Junii 1536. 18: 347.
- Bref fr. d:r Martin Luther t. kon. Gustaf, med recommendation för G. Norman, som blifvit utsedd t. lärare åt prins Erik, o. för M. Agricola. Dat. d. 13 April 1539 . . 4: 38.
- från Phil. Melanchton t. dens., rör. samma ämne. Dat. Wittenberg d. 13 Maji 1539.

- Ståthållaren Gustaf Olofsson Stenbocks o. bisk. Svens i Skara redogör. f. regementsrådets i Westergötl. förhandl. åren 1540—1542 29: 83.
- Kon. Gustafs qvittens på kyrksilfret fr. Westerbottens södra contract. Dat. Wadstena d. 13 Febr. 1543 17: 49.
- Dens. bref om landsköp i Westerbotten. Dat. Stockh. d. 23 Dec. 1543 (eller 1546?) 17: 52.
- Allmänna underrättelser om Skellefteå (vid år 1544) . . 17: 46.
- Kon. Gustafs bref för Nils Larsson om dennes arf. Dat. Gripsholm d. 20 Sept. 1544 5: 21.
- Kon. Gustafs förläningsbref för riddaren o. riksr. Knut Andersson (Lillie) t. Ökna o. Hendelö på en kronans gård i Juleta sock. Dat. Stockh. d. 24 Nov. 1544 17: 225.
- Bref fr. riksr. frih. Sten Eriksson (Leijonhufvud) t. kon. Gustafs regementsråd Göran Norman, med påminnelse att infinna sig hos konungen för att gifva råd i åtskilliga ärenden. Dat. Gripsholm d. 26 Jan. 1545 3: 10.
- fr. kon. Gustaf t. bisk. Henrik i Westerås om en arfsransakning. Dat. Wesby d. 4 Mars 1545 5: 23.
- fr. riksr. frih. Sten Eriksson (Leijonhufvud) t. kammar-marrådet Botved Larsson (Anckar) o. Clemet Hansson, om undersökningar efter förrädare i Småland o. Blekinge. Dat. Kalmar d. 5 Juni 1545 3: 12.
- K. M:ts bref t. Nils Persson (Bielke) o. Lars organist, ang. två toppar socker. Dat. Steninge d. 6 Oct. 1546 . . 34: 90.
- Inventarium öfver Gripsholms slotts fatebur, upprättadt d. 2 Maj 1548 37: 5.
- Kon. Gustaf I:s bref t. Westergötland om lagsagans delning o. tillsättande af fyra lagmän. Dat. Wadstena d. 20 April 1550 , 29: 181.

- Kon. Gustafs förläningsbref för hans secreterare Clemet Hansson på gods i Huddinge socken. Dat. Norby d. 26 April 1550 2: 61.
- skrifvelse t. Botved, om en marknad i Askersund, om Målarvattnets utsläppande m. m. Dat. Kongsör d. 11 Maj 1550 19: 183.
- Bref fr. Mich. Agricola t. boktryckaren Amundus Laurencij, om tryckningen af Davids Psaltare på finska och om hungersnöden i landet. Dat. Åbo d. 1 April 1551 . . 13: 317.
- Häradshöfd. öfver Dal Nils Krummes bref om en syn af 12 män fr. Sverige o. 12 fr. Norge på en qvarnström, som tillhörde Höghult i Walbo här. Dat. Krogsrud d. 18 Jan. 1554. 29: 54.
- Kon. Gustafs qvittobref för riksr. Knut Knutsson (Lillie) t. Ökna o. Hendelö på en uppburen penningssumma. Dat. Stockh. d. 8 Febr. 1554 17: 226.
- Kon. Gustafs förläningsbref för dens. på häradshöfdingedom i Oppunda här. Dat. Stockh. d. 7 Juli 1554 . . 17: 227.
- Kon. Gustaf I:s bref t. hert. Erik, ang. en vattenkonstnär, m. m. Dat. Wäsby d. 20 Nov. 1554 26: 1.
- Uppgifter om gränsen mellan Sverige o. Danmark, inlemnade t. mötet i Elfsborg 1554 29: 56.
- Gränsemärken mellan Westergötl., Dal o. Wermland å svenska sidan samt Bohus o. Aggerhus län i Norge, antecknade omkring 1554 29: 70.
- Utdrag ur inventarium öfver "arkeliet" vid Gripsholms slott år 1554 37: 65.
- Kon. Gustafs qvittobref på 100 mark örtugar, som Marcus Mattson inbetalt. Dat. Wiborg d. 23 Oct. 1555 . . . 19: 185.
- Löfteshref af Arvid Claessons enka, Brita Michelsdotter t. Sjö-

- gård, i anledning af henne gjorda beskyllningar. Dat. Stockh. d. 5 April 1557 5: 25.
- Kon. Gustafs genom hert. Magnus utgifna qvittens på 218 daller, hvilka hr Göstaf Olssons tjenare, Måns Skrifvare, inbetalt. Dat. Stockh. d. 19 Jan. 1558 2: 67.
- Kon. Gustaf I:s fullmakt för fyra riksråd att hålla konungsråfst i Westergötl., Wermland o. på Dal. Dat. Stockh. d. 25 Febr. 1558 29: 184.
- Olof Perssons, Mats Kaggs o. Hans Torstenssons vitnesbörd rör. kon:s befallningsman Olof Stakes rättfärdigande på tinget i Östersysslet i Wermland. Dat. Ölmeåhrad d. 16 Juni 1558 21: 8.
- Kon. Gustafs bref om undervisning för svenske ryttare af riksrådet Knut Knutsson (Lillie). Dat. Wadstena d. 22 Febr. 1559 9: 31.
- 2:ne bref t. samme Knut Knutsson om rytteriet. Dat. Wadstena d. 22 Mars o. Stegeborg d. 10 Juni 1559 . . 9: 33.
- föreskrift för fogdar o. befallningsmän i Södermanl. o. Nerike att låta brygga och baka, samt leverera det brygda och bakade t. konungens ombud. Dat. Norrköping d. 16 Maj 1559 17: 229.
- förläningsbref för riksr. Knut Knutsson (Lillie) på Floda sock. i Södermanl., med bönder o. ränta. Dat. Stockh. d. 20 Oct. 1559 17: 230.
- Bevitnad intyg om en under kon. Gustafs tid mot Engelbrecht Larsson af Rasmus Ludvigsson begången våldsamhet. Dat. Lydinge d. 10 Mars 1560 2: 63.
- Kon. Gustafs genom hert. Magnus utgifna qvittens till fogden i Wermland, Olof Stake. Dat. Arboga d. 27 Mars 1560 18: 131.
-

b) Under konung Erik XIV.

- Bref fr. Arnold Rosenberger t. kon. Erik XIV, ang. en konstnär, handverkares inflyttning t. Sverige, kon. Eriks frieri t. drott. Elisabeth m. m. Dat. Antorff d. 22 Maj 1560 . . . 26: 6.
- Westerbottens o. Ångermanlands bidrag t. den engelska resan, enl. Peder Thuressons qvitto. Dat. Skellefteå d. 17 Nov. 1560 17: 51.
- Kon. Eriks original-instruction för trih. Nils Sture vid resan t. Engl. år 1561. Dat. Ulfvesund 9: 36.
- Bref fr. Arnold Rosenberger t. kon. Erik ang. kon:s frieri t. drott. Elisabeth. Dat. Antorff d. 27 Jan. 1561 . . . 25: 1.
- Kon. Eriks stadfästelse på kon. Gustaf I:s bref om Eknäs gård, tillhörig Kils prestebol i Wermland. Dat. Upsala d. 6 Febr. 1561 12: 83.
- Fragment af en förordning, gifven Elfsborg d. 1 Sept. 1561 vid kon. Eriks afresa t. England 27: 1.
- Fragment af en kon. Eriks skrifvelse rör. Sveriges styrelse, i fall han genom giftermål med drott. Elisabeth blefve kon. i England. Odat. (1561) 27: 6.
- Joh. Herbouvilles skrifv. ang. Engelsmännens fordringar af kon. Erik XIV för hans giftermål med deras drott. Odat. . . . 26: 6.
- Bref fr. öfverste-secr.-rådet, sist riksmarsken, frih. Gustaf Olofsson (Stenbock) t. kon. Eriks canceller Jöran Persson, om enskilda angelägenheter. Dat. Rydboholm d. 28 Febr. 1562 3: 75.
- Kon. Eriks instruction för amiralerne Jöns Bonde o. Jak. Bagge, under resan på Narvas farvatten. Dat. Stockh. d. 24 Maj 1562 9: 50.
- instruction för frih. Nils Sture i ärenden rör. hert. Johan o. frih. Claes Christersson (Horn). Dat. Svartsjö d. 29 Maj 1562 9: 56.

- Utdrag af konungsnämndens protocoU för d. 10 Juni 1562,
utgifvet "sub sigillo parlamenti" 29: 186.
- Kon. Erik XIV:s bref t. Finland o. Österbotten om den ko-
nungsråfst, som der skulle hållas af riksr. Claes Åkesson t.
Bystad o. Olof Henriksson t. Brunsholm. Dat. Stockh. d. 4
Febr. 1563 29: 190.
- Konungsnämndens dom öfver någre tyske köpmän för olaglig
handel. Upsala d. 12 Febr. 1563 29: 192.
- Kon. Eriks bref t. kon. Fredrik II i Danmark, huruledes de
Lappar i Lule Lappmark, synnerligen vid Titis fjärd, blifvit
af danske fogdar förmådde att vägra sin vanliga skatt t. sven-
ska kronan. Dat. Upsala d. 19 Febr. 1563 39: 98.
- Kon. Eriks skrifvelse ang. enkedrott. Catharina (Stenbocks)
lifgeding. Stockh. d. 7 April 1563 14: 207.
- Kon. Eriks instruction för den i Stockholm under kon:s från-
varo tillförordnade regeringen. Dat. Halmstad den 1 Nov.
1563 27: 11.
- Tvenne skrivelser fr. kon. Eriks secreterare Göran Persson t.
kon. ang. hert. Johans fängelse på Gripsholm m. m. Odat.
(troligen fr. år 1563) 3: 79.
- Bref fr. öfverste secreta-rådet m. m., grefve Pehr Brahe t. kon:s
secret. Göran Persson om 2:ne uppsända fångar. Dat. i lä-
gret för Elfsborg d. 29 April 1565 4: 48.
- Kon. Eriks lejdebref för franske k:ns legat Carl Danzai. Dat.
Stockh. d. 17 Juni 1565 11: 346.
- Kon. Eriks instruction för den tillförordnade regeringen. Dat.
Skara d. 8 Aug. 1565 27: 80.
- Bref fr. secreta-rådet m. m. frih. Claes Christersson (Horn) t.
ståthållarne på Stockh. slott Olof Larsson o. Sivard Kruse,
ang. K. M:s förordnande för Swerkill Simonsson att besörja
flottans utrustning. Skellnora d. 28 Oct. 1565 . . . 4: 50.

- Kon. Eriks gåfvobref på åtkill. gods t. Tomes Olszon. Dat. Kungsbro d. 19 Dec. 1565 5: 27.
- Bref fr. kon:s secret. Göran Persson t. ståthållarne i Stockh. Olof Larsson o. Siward Kruse, med begäran att de skulle ställa en fånge inför rätta och låta honom stå sitt straff, innan kon:s benådningsbref hunne ankomma m. m. Dat. Kungsbro d. 24 Dec. 1565 29: 160.
- Kon. Eriks bref t. hr Abraham Gustafsson (Stenbock?) och Johannes Berndes, om tyske ryttare, hvilka commenderas att följa Jakob Henriksson (Hästesko) t. Skåne. Dat. Svartsjö d. 11 Jan. 1566 18: 350.
- Berättelser om tillståndet i landsorterna år 1566 . . 24: 157.
- Bref fr. kon. Eriks secret. Göran Persson t. kon:s secreterare Peter Eriksson, om uppgift på åtskill. fångar m. m. Dat. d. 16 April 1567 3: 100.
- från hert. Johans gemål Catharina t. ståthållarne på Stockh:s slott Bengt Gylta m. fl. med påminnelse, att hon måtte erhålla hvad hon requirerat. Dat. Gripsholm d. 17 Maj 1567 4: 52.
- Rådets dom öfver Göran Persson. Dat. Stockh. d. 5 Sept. 1567 . . , 29: 164.
- Skriftlig förbindelse af Göran Persson, då han förflyttades t. ett lindrigare fängelse på Stockholms slott. Dat. d. 14 Jan. 1568 3: 102.
- Kon. Erik XIV:s bref t. grefve Per Brahe, att skriftligen meddela sina anklagelser mot Göran Persson vid nytt förhör, och insända den öfver honom fälda domen. Dat. Svartsjö d. 28 April 1568 29: 178.
- Kon. Eriks af Catharina Månsdotter undertecknade förläningsbref på Rörstrand åt Thorbjörn Klockere. Dat. Svartsjö d. 1 Maj 1568 1: 45.

- Kon. Eriks bref t. grefve Pehr Brahe rör. Göran Persson. Dat. Svartsjö d. 19 Maj 1568 29: 179.
- Kon. Eriks af Catharina Månsdotter undertecknade bref om skattefrihet på behaglig tid för bygningsskrifvaren Lasse Jakobsson å Aleby i Botkyrka sock. Dat. Stockh. d. 24 Juli 1568 , . 19: 186.
- Inventarium öfver kon. Eriks böcker, upprättadt d. 27 Sept. 1568 27: 380.
- Berättelse om slaget vid Botkyrka (1568) 3: 72.
- Anteckn. af kon. Erik i hans fängelse på Stockholms slott . . 28: 1.
- Utdrag af kon. Eriks syllogismer, skrifna i fängelset . . 2: 71.
- Kon. Eriks svar till Danskarne, skrifvet i fängelset på Grips-holm 13: 135; 14: 98.
- Sven Elofssons paralipomena. (Se under kon. Gustaf I) . . 12: 91.
- Kon. Eriks chrönika af Rasmus Ludvigsson 12: 247.
- Kon. Erik XIV:s chrönika af Magnus Stigtomtensis . . 21: 15.
- Compendium af annotationer om oroligheterna under kon. Erik XIV 3: 17.
- Handlingar rör. Sture-mordet 4: 55.

c) Under Konung Johan III.

- Sven Elofssons paralipomena. (Se förut under Gustaf I) . . 12: 91.
- Bref fr. riksmarsken frih. Gustaf Olofsson (Stenbock) t. Torpa, t. riksrådet Hogenschild Bjelke, ang. en rådsöfverläggning med riksdrotset grefve Pehr Brahe. Odat. (trol. emellan 1569—1571) 3: 77.
- Bref fr. kon. Gustaf I:s dotter, hertiginnan Elisabeth af Mecklenburg, t. en fru Margareta, om enskilda förhållanden. Odat. 5: 41.
- Dom i en arfstvist mellan Arvid Matsson o. kaniken mäst^r Jakob Wendhes arfvingar. Dat. Åbo d. 28 Mars 1569 . . 5: 32.

- Kon. Johans fullmakt på lagmansdömet i Westmanl. o. Dalarne för riksr. Bengt Gylta t. Påtorp. Dat. Stockh. d. 2 Juni 1569 18: 352.
- Betänkande af erkebisk. Laurentius samt biskoparne Nicolaus i Strengnäs o. Johannes i Westerås om kon. Erik XIV:s afdagatagande. Dat. Ulsunda d. 13 Sept. 1569 . . . 4: 235.
- Ståthållaren i Reval Gabriel Christersson (Oxenstierna) samt underbefälhafvarne derst. Claes Åkesson (Tott) o. Hans Björnson t. K. M:t ang. fästningens belägring o. med begäran om undsättning. Dat. Reval d. 24 Aug. 1570 36: 88.
- Desamme t. hert. Carl, att de fr. K. M:t ej fått något svar på ofvannämnda bref. Dat. Reval d. 14 Sept. 1570 . . 36: 91.
- Claes Åkesson (Tott) t. hert. Carl ang. Claes Kursells förräderi och dom, m. m. Dat. Reval d. 30 Sept 1570 . . . 36: 96.
- Kon. Johans skrifvelse t. biskopen i Skara mag. Jacobus Johannis Vestrogotus med befallning att vaka öfver efterlefnaden af K. M:ts förbud mot olagliga skjutsresor och gästningar. Dat. Kalmar d. 28 Jan. 1572 19: 188.
- Bref fr. kon. Gustaf I:s dotter, enkehertiginnan Sophia af Sachsen-Lauenburg, t. ståthållaren frih. Gabr. Christersson t. Mörby o. hr Bengt Gylta t. Påtorp rör. hertiginnans underhåll o. förläning. Dat. Ekolsund d. 25 Febr. 1572 . . . 18: 354.
- Kon. Johan III:s bref t. ståthållarne i Stockh., om tvenne missdådare, som skulle hållas t. arbete i Sala grufva. Dat. Westerås d. 13 Mars 1573 29: 195.
- stadfästelse å frälsfrihet för amiralen Jakob Bagge, samt förbättring af hans adeliga sköldemärke. Dat. Stockh. d. 8 Oct. 1573 30: 1.
- Pontus De la Gardie t. Johan Berndes ang. krigshändelserna o. med begäran om innestående sold t. krigsfolket. Dat. Reval d. 21 Joli 1574 36: 100.

- Dens. t. hert. Carl om undsättning t. fästningen, sold åt krigsfolket, m. m. Dat. Reval den 15 Oct. 1574 . . . 36: 109.
- Fyra skrivelser rör. stämplingar under kon. Johans regeringstid (1574—1576) 15: 51.
- Protocoll rör. underhandl. om stilleståndet vid Systerbäck. Dat. d. 8 Juli 1575 36: 116.
- Stilleståndsfördr. vid Systerbäck. Dat. d. 13 Juli 1575 . . 36: 137.
- Pontus De la Gardie t. K. M:t om Liflands nödställda belägenhet. Dat. Reval d. 22 Juli 1575 36: 141.
- Correspondance de Charles Dantzai, ministre de France à la cour de Dannemark. Dépêches de l'année 1575 . . 17: 132.
- Kon. Johans befalln. t. köksmästaren Erik Andersson t. Bjurum, att förkorta kon. Erik XIV:s lif. Dat. Stockh. d. 19 Jan. 1577 17: 232.
- Dagbok öfver Revals belägring 1577 36: 146.
- Henrik Claesson (Horn) t. Claes Åkesson (Tott) ang. Revals belägring. Dat. Reval d. 14 Febr. 1577 36: 151.
- Kon. Johans gåfvobref t. de fattige i Enköpings hospital på 10 tunnör spanmål vid det tillfälle, då kon. Eriks lik skulle föras genom staden t. Westerås. Dat. Stockholm d. 8 Mars 1577 5: 35.
- Bref fr. kon. Gustaf I:s dotter, hertiginnan Elisabeth af Mecklenburg, t. enkegrefvinnan Ebba Leijonhufvud, född Lilliehöök. Dat. Stockh. d. 4 Dec. 1577 9: 67.
- Rasmus Ludvikssons grafskrift öfver amiral J. Bagge (1577) 30: 5.
- Johan Berndes t. K. M:t ang. bristen på ammunition o. lifsmedel i Revals fästning; innestående sold; underrättelser fr. Ryssland. Dat. Reval d. 2 Oct. 1578 36: 156.
- Hans Eriksson o. Joh. Berndes t. K. M:t ang. krigshändelserna; ryske storfurstens tillämnade tåg mot Reval; fästningens undsättn. m. m. Dat. Reval d. 24 April 1579 . . 36: 164.

- Underamiralen Bengt Seuerinsson Justens berättelse t. K. M:t
om Narvas belägring. Dat. Reval d. 28 Juli 1579 . . 36: 173.
- Henrik Claesson (Horn) t. K. M:t ang. tillämnade krigsföretag,
undsättning m. m. Dat. Reval d. 19 Aug. 1579 . . 36: 191.
- Dens. t. dens. ang. sold åt krigsfolket m. m. Dat. Reval d.
26 Aug. 1579 36: 198.
- Bengt Söfrinson Juusten t. K. M:t ang. flottan. Dat. Reval
d. 26 Aug. 1579 36: 204.
- Henrik Claesson (Horn) t. K. M:t ang. ett uppbringadt fartyg,
det hedröfliga tillståndet bland krigsfolket m. m. Dat. Narff-
uen d. 22 Sept. 1579 36: 218.
- Henrik Claesson (Horn), Jören Boije o. Carl Henriksson (Horn)
t. K. M:t ytterligare om nöden bland krigsfolket m. m. Dat.
Narffuen d. 25 Sept. 1579 36: 223.
- Henrik Claesson (Horn) t. K. M:t, att han för sjukdom skull
måst lemna befälet m. m. Dat. Narffuen den 26 Sept.
1579 36: 230.
- Dens. t. dens. om ett tillämnadt anfall på Narva, om krigs-
folkets underhåll m. m. Dat. Reval d. 9 Okt. 1579 . . 36: 234.
- Pontus De la Gardie t. K. M:t om Kexholms belägr. o. inta-
gande m. m. Dat. Kexholm d. 7 Nov. 1580 . . . 36: 241.
- Dens. t. dens. att krigsfolket rymmer fr. hon. i stor mycken-
het m. m. Dat. Kexholm d. 14 Nov. 1580 . . . 36: 254.
- Gratulationsbref fr. Rasmus Ludvigsson t. hr Joh. Jakobsson
Bagge, i anledning af dennes tillstundande bröllop. Dat.
Stockh. d. 5 Jan. 1581 3: 105.
- Erik Oxenstierna o. Joh. Berndes t. K. M:t om krigsrörelserna
i Ryssland, storfurstens underhandl. med kon. i Polen m. m.
Dat. Reval d. 12 Juni 1581 36: 263.
- K. M:ts instruction för Pontus De la Gardie m. fl. rör. kriget
mot Ryssland. Dat. Stockh. d. 18 Juni 1581 . . . 36: 272.

- Pontus De la Gardie t. hert. Carl om Jamagorods intagande o. Kopories belägring. Dat. Jamagorod d. 7 Oct. 1581 . . **36: 285.**
- Pontus De la Gardie t. K. M:t ang. intagandet af fästningarne Loden, Leal, Hapsal, Narva, Ivanogorod o. Jamagorod, samt belägr. af Koporie. Dat. Koporie d. 11 Oct. 1581 . . **36: 291.**
- Fogdeskrifvaren i Norrbotten Jakob Perssons berättelse om Lappmarken o. Trinnäs, 1581 **39: 100.**
- Hert. Carls stadfästelse på kon. Gustaf I:s bref om Eknäsgård, tillhörig Kiils prestebol i Wermland. Dat. Asphyttan d. 10 Jan. 1582 **12: 84.**
- K. M:ts uppmaningsbref t. besättningen på Nöteborg att uppgifva fästningen. Dat. Upsala d. 17 Sept. 1582 . . **36: 295.**
- Dens:s bref t. fogden i Kind o. Ydre, Per Staffansson, om utgörande af en krigshjelp. Dat. Stockh. d. 12 Maj 1583 . . **36: 299.**
- Pontus De la Gardie t. hert. Carl om Nöteborgs misslyckade stormning, m. m. Dat. Reval d. 9 Juni 1583 . . **36: 302.**
- Stilleståndsfördr. vid Pliusa Åminne d. 10 Aug. 1583 . . **36: 310.**
- Pontus De la Gardie bekräftar de svenske bönderne uti byarne Kerter o. Rööck på Dagön i deras frihet fr. dagsverken, enligt härmästaren Wolter von Plettenbergs t. deras förfäder gifna frihetsbref af d. 29 Juni 1503, hvaremot de skulle erlägga 20 rigiska mark i årlig skatt. Dat. Reval d. 20 Febr. 1584 **32: 21.**
- Kon. Johans befallning t. bisk. i Skara, mag. Jacobus Johannes Vestrogotus, att förekomma åtskilliga oskick vid pastoraters tillsättande o. att tillhålla prester o. skolmästare att tala ren svenska. Dat. Westerås d. 21 April 1584 **19: 190.**
- Johan III t. Thure Bielke, hjudning t. kon:s bröllop med Gunilla Bielke. Dat. Svartsjö d. 4 Jan. 1585 **34: 91.**
- Prins Sigismund t. Thure Bielke ang. tornering m. fl. hög-

- tidligheter vid kon:s bröllop. Dat. Svartsjö d. 12 Jan. 1585 34: 93.
- Bref fr. riksr. Erik Sparre t. brodern Johan Sparre ang. ett fruntimmer, som den sednare lägrat, o. sättet att tillfredsställa henne. Dat. Svartsjö d. 12 Juni 1585 7: 68.
- K. M:ts instruction för Claes Tott, Pontus De la Gardie m. fl. att med ryske storfurstens sändebud underhandla om fred eller stillestånd. Dat. Stockh. d. 16 Juli 1585 . . 36: 314.
- Commissariernas vid fredsmötet vid Pliusa berättelse t. K. M: ang. underhandlingarne o. P. De la Gardies död. Dat. Narwen d. 24 Nov. 1585 36: 322.
- Stilleståndsfördraget emellan Sverige o. Ryssland vid Pliusa d. 19 Dec. 1585 36: 338.
- K. M:ts instruction för Claes Tott, Claes Bielke m. fl. att med ryske storfurstens sändebud underhandla om fred. Dat. Kalmar d. 12 April 1586 38: 43.
- Kon. Johans skrifvelse t. innevånarne i Gudhems o. Frökinds här, om orsakerna t. en riksdags sammankallande m. m. Dat. Wadstena d. 1 Nov. 1586 18: 356.
- Drott. Gunilla t. Thure Bielkes fru, Margareta Sture, med begäran att hon i drottningens ställe måtte infinna sig i Nyköping hos hert. Carl vid hans sons dop. Dat. Norby d. 20 Juni 1587 34: 95.
- Bref fr. riksr. Erik Sparre t. riksdrotset, greffe Pehr Brahe d. å., ang. den förres tillämnade resa t. Danzig för negotiationen med Polen om Lifland. Dat. Kalmar i Sept. 158. (1587?) 7: 64.
- Bref fr. riksr. frih. Hogenschild Bielke t. Erik Sparre om den förres tillämnade resa, m. m. Dat. Upsala d. 6 Mars 1588 7: 31.
- fr. secreteraren Pehr Månsson Utter t. hert. Carl om de

- forskningar, han anställt rör. hertigens stamtafla. Dat. Bogsund d. 6 Maj 1588 10: 75.
- Gustaf Banér bekräftar, såsom "landshöfding öfver Ryssland o. Lifland", det af Wolter von Plettenberg d. 29 Juni 1503 utfärdade frihetsbref för de svenske bönderne i byarne Kertter o. Rööck på Dagö. Dat. Refle d. 20 Juli 1589 . . 38: 23.
- Bref fr. grefve Gustaf Brahe t. systemn Ebba, gift med riksr. Erik Sparre, rör. förhållandet t. prinsessan Anna o. andra enskilda ärenden. Dat. Wilna d. 9 Aug. 1589 . . 15: 69.
- Riksens råds afbön för deras rådslag i Revel ang. Sigismunds qvarstannande i Polen, samt försäkran om trohet mot kon. Johan o. hans arfvingar. Odat. (1589 eller 1590) . . 7: 26.
- Besked om rågången emellan Sverige o. Ryssland i Lappmarken 1590 39: 107.
- Lappfogden Olof Burmans underrätt. om lappska halfön samt om gränselvisterna 1590 39: 113.
- Bref fr. riksr. Erik Sparre t. kon. Johan III med bön om kon:s nåd. Dat. Sundby d. 8 Jan. 1590 7: 86.
- fr. prinsessan Anna t. enkedrott. Catharina (Stenbock), med anhållan om ursäkt, för det hon ej kan komma t. frih. Schenchs o. fröken Carin Brahes bröllop. Dat. Stockh. d. 11 Febr. 1590 4: 238.
- Fördrag om stillestånd med Ryssarne fr. d. 23 Febr. 1590 t. 6 Jan. 1591 38: 56.
- Claes Bielkes bref t. Erik Sparre om Narvas belägring o. uppgifvande. Dat. Reval d. 5 Mars 1590 38: 59.
- Carl Henriksson Horns berättelse t. K. M:t om Narvas belägring. Dat. Narffuen d. 14 Mars 1590 38: 65.
- Dens:s bref t. Gust. Banér om penningar t. krigsfolkets bespisning. Dat. Narffuen d. 20 Mars 1590 38: 74.
- Gust. Banér o. Claes Bielke t. K. M:ts secreterare Olof Sver-

- kersson, Per Rasmusson o. Hans Kranck ang. den bedröfliga ställningen i Narva. Dat. Rewell d. 15 April 1590 . . 38: 76.
- Jören Boije t. hert. Carl ang. Iwanogorods, Jamagorods o. Kopories uppgifvande t. Ryssarne, m. m. Dat. Råfle d. 10 Maj 1590 38: 78.
- Carl Henriksson Horn t. K. M:t ang. behovet af undsättning t. Narva, m. m. Dat. Narfuen d. 27 Maj 1590 . . . 38: 84.
- Jören Henriksson Horn t. K. M:t om anledn. t. Kopories uppgifvande. Odat. 38: 88.
- Carl Henriksson Horns supplik t. K. M:t om tillgift för Narvas capitulation. Odat. 38: 90.
- K. M:ts instruction för Peder Bagge såsom anförare för ett krigståg t. Hvita Hafvet. Dat. Stockh. d. 18 Juli 1590 . . 38: 92.
- Hert. Carls betänkande t. K. M:t om ofvannämnda företag samt öfriga krigsrörelser mot Ryssland. Odat. 38: 95.
- Bref fr. riksr. Erik Sparre t. riksr. Thure Nilsson Bielke, om ett diarium, som den sednare författat, samt om hans eget o. de öfrige anklagades öde o. deras familjer. Dat. Sundby d. 8 Oct. 1590 7: 90.
- fr. dens. t. rikscancelleren Nils Gyllenstierna med förklaring öfver de punkter, för hvilka den förre var anklagad. Odat. (omkr. 1590). 7: 73.
- fr. Hogenschild Bielke t. riksens råd, med svar t. rådets frågor, på hvad sätt han anser kon. Sigismund utan fara kunna återvända t. Sverige, samt med anhållan om rådets förord för honom hos kon. Johan o. hert. Carl. Dat. Åkerö d. 2 Dec. 1590 7: 39.
- Utkast t. samma bref. 7: 47.
- Handl. rör. ransakn. med Carl Henriksson om uppgifvandet af Iwanogorod (Jan. o. Febr. 1591) 15: 75.
- Bref fr. Palne Eriksson (Rosenstråle) t. kon:s secr. Pehr Måns-

- son (Utter) rör. gods, som förmentes tillhöra kronan m. m.
 Dat. Raffnes d. 9 Febr. 1591 9: 71.
- fr. Hogenschild Bielke t. kon. Johan, med begäran att
 åter upptagas t. nåd. Dat. Åkerö d. 24 Mars 1591 . . 7: 50.
- Kon. Johans af hert. Carl undertecknade skrifvelse t. Maur.
 Sture med befallning att infinna sig hos kon. Dat. Stockh.
 d. 6 Maj 1591 9: 75.
- Kon. Johans minnesskrift för de sändebud, som skulle söka
 utforska om ryske storfursten önskade fred. Dat. Stockh. i
 Juli 1591 38: 100.
- Drottn. Gunillas bref t. fogden på Svartsjö slott ang. mjölk
 o. smör för Sten Banérs frus, Ingeborg Totts, behof. Dat.
 Stockh. d. 27 Juli 1591 34: 97.
- K. M:s bref t. fogden på Svartsjö slott ang. Sten Banérs un-
 derhåll. Dat. Stockh. d. 30 Juli 1591 34: 98.
- Kon. Johans skrifvelse om utgörandet af kronans räntor på
 Åland t. enkedrottn. Catharinas fogde. Dat. Stockh. d. 2
 Sept. 1591 14: 211.
- Berättelse om Sven Pederssons krigståg t. Hvita Hafvet 1591
 Dat. Uleå d. 19 Jan. 1592 38: 103.
- Bref fr. drottn. Gunilla t. riksråden Gustaf Banér, Erik Sparre
 o. Sten Banér, med försäkran om ett godt slut på deras
 sak, så snart kon. återvinner sin helsa. Dat. Drottningholm
 d. 20 Sept. 1592 , 4: 241.
- Lappfogden Hans Larssons undersökning om Sveriges o. Nor-
 ges gräns vid Luleå Lappmark. Odat. 39: 104.

d) Under konung Sigismund.

- Stilleståndsfördr. emellan Sverige o. Ryssl. fr. d. 6 Jan. 1593
 t. s. d. 1595. Dat. Iwanogorodt d. 20 Jan. 1593 . . 38: 110.

- Fullmakt för Thure Bielke t. Nynäs att vara häradsh. i Åkerbo
här. Dat. Stockh. d. 30 Jan. 1593 34: 99.
- Pastorernes i Piteå, Torneå o. Kemi intyg, att alla Lappar bo på
Sveriges "gränser", jemte uppgifter om de särskilda lapp-
byarnes eller lappslägternas olika skattskyldighet t. Sverige,
Danmark eller Ryssland. Dat. Torneå sock. d. 19 April
1593 39: 17.
- Kyrkoherden i Piteå Andreas Nicolai bref t. hert. Carl om det
intrång Danskarne vid lagskipningen gjorde ibland fjell-lap-
parne, och om samtliga Lapparnes forna skattskyldighet till
de svenske birkarlarnes. Dat. Piteå d. 8 Maj 1593 . . 39: 119.
- Bref fr. Hogenschild Bielke t. Thure Nilsson Bielke med åt-
skill. upplysningar om adelns privilegier m. m. Dat. Åkerö
d. 11 Juni 1593 7: 54.
- Särskildt tillägg t. den instruction eller fullmakt, som af hert.
Carl och rådet meddelades riksr. Thure Nilsson Bielke t.
Åkerö o. Sturefors, då han år 1593 afsändes som legat t.
Kon. Sigismund i Polen 16: 133.
- Kon. Christian IV:s i Danmark bref t. kon. Sigismund rör.
tvistigheterna i Finnmarken. Dat. Köpenhamn d. 13 Juli
1594 39: 121.
- K. Sigismunds förläningsbref å häradshöfdingedomet Åland för
enkedrottning Catharina (Stenbock). Dat. Dalahamn d. 20
Juli 1594 14: 214.
- Acta ecclesiastica et politica apud Suecos annö 1594 (i form
af dagbok) 1: 47.
- Intyg att sjö-finnarne kring "Tijetz-fjorden" i Gustaf I:s tid gif-
vit skatt t. Sverige. Dat. Piteå d. 6 Jan. 1595 . . 39: 128.
- Gerhard Jostings berättelse om sin beskickning t. Finnmarken.
Dat. Waranger d. 14 Febr. 1595 39: 129.

- Danska regeringens påbud om skånska lagens införande på Gotland. Dat. Köpenhamn d. 12 Julii 1595 29: 361.
- Hert. Carls fullmakt för Gerhard Josting att undersöka gränserna mellan Sverige o. Ryssland. Dat. Söderköping d. 9 Nov. 1595 39: 142.
- Kamereraren Knut Perssons handlingar, efter hans död försända ifrån magistraten i Danzig t. kongl. cancelliet rör. hert. Carls regemente (åren 1595 o. 96) 10: 6.
- Intyg afgifvet t. svenska gränse-commissionen med afseende på Sveriges anspråk på Trinnes. Dat. Råsinjärvi d. 24 Mars 1596 39: 144.
- Berättelse af lappfogdar o. birkarlar i Torne sock. om gränsen i Finnmarken. Dat. Torne d. 11 Maji 1596 . . . 39: 149.
- Bref fr. prins Gustaf Eriksson t. kon. Sigismund ang. prinsens resa o. ankomst t. Danzig. Danzig d. 3 Sept. 1596 . . 4: 244.
- från rikscancelleren Erik Sparre t. riksr. Thure Nilsson Bielke, om ett möte med hon. o. riksr. Gustaf Banér. Dat. Wårdsberga d. 23 Febr. 1597 4: 247.
- Riksföreståndaren hert. Carls skrifvelse t. bisk. Peder (Kenicius i Skara) rör. en lagmans utväljande i Westergötl. i den afsatte hr Erik Göstafssons ställe. Dat. Nyköping d. 25 Maji 1597 18: 360.
- Berätt. om Lule o. Torne Lappmarker o. dithörande lappbyarnes olika skattskyldighet t. Sverige, Norge eller Ryssland. (1597) 39: 156.
- Protocoll hållet vid Bergqvara borgrätt den 4 o. 7 April 1598 32: 66.
- Förpligtelse af 12 män att ansvara för Jon Persson, som af borgrätten på Bergqvara blifvit dömd t. döden, men i följd af denna borgen skulle ställas på fri fot. Dat. Nybbele d. 1 Maji 1598 32: 85.

- Protocoll vid ransakningen på riksdagen i Linköping år 1600
(d. 3—19 Mars) öfver åtskilliga för otrohet anklagade her-
rar o. män 19: 193.
- Bref fr. enkedrott. Catharina (Stenbock) t. hennes syster Ce-
cilia Stenbock, rör. familjären. Dat. Stockh. d. 5 Mars
1600 3: 107.

e) Under konung Carl IX.

- Egenhändig handskrifter af Carl säs. hert. o. säs. kon. . . 2: 74.
- Tänkesedel, hvad hert. Carl befalt mäster Ambiörn o. Arendt
Justing att de uti Lappmarken beställa skola. Dat. Stockh.
d. 21 Dec. 1599 39: 161.
- Öppet bref af hert. Carl om tionde-skattens reglerande för bön-
derne å Nockö, Wormsö o. Egelandet äfvensom fiskarena på
Odensholm. Dat. Räfle d. 2 Sept. 1600 32: 12.
- Samma bref för allmogen "i Rogöön" af samma dag . . 32: 14.
- Hert. Carl bekräftar Wolter von Plettenbergs frihetsbref af d.
29 Junii 1503 för de svenske bönderne i byarne Kerter o.
Rööck på Dagö. Dat. Räfle d. 25 Maji 1601 . . . 32: 24.
- Per Rynings m. fl:s af adeln dom i en egotvist mellan Birger
Persson t. Ramstorp o. fru Ebba Leijonhufvud. Dat. Stock-
holms slott d. 8 Junii 1602 21: 10.
- Hert. Carls bref t. häradshöfdingarne, med befallning att de
12 i sender skulle uppehålla sig sex veckor vid hofvet, för
att döma i förefallande rättegångssaker. Dat. Kalmar d. 24
Sept. 1603 29: 197.
- Hert. Carls fullmakt för mäster Daniel o. Isaak Behm att draga
t. Lappmarken o. upptaga skatten af Lapparne. Dat. d. 2
Dec. 1603 39: 170.
- Tänkesedel för mäster Daniel o. Isaak Behm, hvad de skola i
Lappm:n beställa. Dat. "Calmerne" d. 3 Dec. 1603 . . 39: 173.

- Anteckningar om gränsen mellan Sverige o. Danmark, bifogade gränse-commissionens handlingar för år 1603 29: 75.
- Kon. Carls skrifvelse t. erkebisk. Olaus Martini, med strängt tilltal för försummad inbetalning af den i Norrköping beviljade gården o. kallsinnighet för religionen. Dat. Nyköping d. 3 Junii 1604 8: 9.
- Kon. Carl IX:s bref t. lappfogden Anders Eriksson, med befallning att tillsätta länsmän i en del af Finnmarken och att der upplaga skatt. Dat. Nyköping den 16 Junii 1604 39: 178.
- Kon. Carl IX:s bref t. riksrådet, med befallning att kalla sex häradshöfdingar t. hofvet, för att handlägga rättegångsärenden o. sedermera af andra sex aflösas. Dat. Nyköping d. 29 Junii 1604 29: 199.
- K. M:ts svar på Lapparnes i Torne Lappmark skrifvelse om uppbyggandet af en kyrka på Tenetäki backe, om marknads-tiderna m. m. Dat. Stockh. d. 13 Oct. 1604 . . . 39: 181.
- Kon. Henrik IV:s i Frankrike bref t. hert. Carl (kon. Carl IX) med recommendation för Nils Thuresson Bielke (t. Åkerö), och begäran att han måtte få återvända i fransk tjenst. Dat. Fontainebleau d. 7 April 1605 34: 101.
- K. M:ts instruction för Berendt v. Kolen o. Rasmus Nilsson i afseende på utgörandet o. uppbärandet af Lapparnes skatt. Dat. Stockh. Nov. 1605 39: 184.
- skrifvelse t. allmogen om manshjelpen. Dat. Stockh. d. 2 Nov. 1605 25: 11.
- kallelse t. grefve M. Brahe m. fl. att infinna sig vid distingen i Upsala för att döma missdådare fr. Norrland. Dat. Örebro d. 7 Febr. 1606 29: 200.
- kallelse t. adeln, presterskapet o. borgerskapet att infinna sig vid ett möte i Örebro. Dat. Örebro d. 10 Febr. 1606 . . 29: 221.

- Bref fr. hert. Johan af Östergötl. t. enke-grefvinnan Cecilia
(af Tre Rosor), född Stenbock, om hennes sonsons greve
Johans uppfostran. Dat. Örebro d. 8 Mars 1606 . . 4: 250.
- K. M:ts proposition t. rikets ständer. Dat. Örebro d. 22 Mars
1606 26: 12.
- svar på rikets ständers resolution och svar på K. M:ts
proposition. Örebro d. 27 Mars 1606 26: 29.
- Daniel Thordson Hiorts berätt. om sin beskickning t. Norlanden
o. Lappmarken. Dat. Hornötorp d. 28 April 1606 . . 39: 189.
- Dom af tio riksråd m. fl. i en arfstvist efter fru Karin t. Edby.
Dat. Örebro d. 1 Maji 1606 29: 201.
- K. M:ts instruction för Isaak Behm o. Gabriel Thomasson, hvad
de i Kemi Lappmark skola beställa. Dat. Stockh. d. 6 Oct.
1606 39: 207.
- instruction för desamme i afs. på gränsläggning i Lapp-
marken mellan Sverige o. Ryssland. Dat. Stockh. d. 6 Oct.
1606 39: 213.
- instruction för Carl Kröplin, Baltzar Beck, Jören Hans-
son o. Anders Erichsson, hvad de i Lappmarken skola be-
ställa. Dat. Stockh. d. 20 Oct. 1606 39: 217.
- fullmakt för Isaak Behm o. Jakob Simonsson att utföra
den anbefalda gränsläggningen utefter "Basiokj" eller Pasvig
elf, och uppbära skatt i Waranger och på Wadsön, till
lika belopp som Danskarne. Dat. Stockholm d. 22 April
1607 39: 228.
- Kongl. commissariernes t. Lappmarken o. Westerhafvet underd.
berättelse. Dat. Stockh. i Julii 1607 39: 230.
- K. M:ts instruction för ståthållaren öfver Westersjöfinnarne o.
hela Lappmarken Baltzer Bäck, hvad han dersammastädes
hade att beställa. Dat. Wässby gård d. 8 Sept. 1607 . . 39: 258.
- fullmakt för Erich Johansson o. Reinhult Johansson att

- hafva befallningen öfver Westersjöfjordarne. Dat. Wässby gård d. 10 Sept. 1607 39: 261.
- fullmakt för Erich Johansson att sätta gränseskilnaden mot Ryssland vid Basiokj elf, m. m. Dat. Wässby gård d. 11 Sept. 1607 39: 265.
- Tänkeseedel, hvad K. M:t befalt fogden öfver Uma, Pita o. Ångermanne Lappmarker Peder Erichsson att beställa. Dat. Wässby gård d. 11 Sept. 1607 39: 266.
- Kon. Carls skrifvelse t. ståthållaren öfver Upsala slott o. län Christopher Wernstedt samt fogden derstädes Olof Svensson, med befallning att fångsla kyrkoherden, mag. Erik Schepperus. Dat. Wässby gård d. 14 Oct. 1607 18: 361.
- K. M:ts försäkringsbref för dem som ville nedsätta sig vid "Altha" elf i Lappland. Dat. Sätthagård den 10 Nov. 1607 39: 267.
- Kon. Carl IX:s fullmakt för kammar-rådet Hans Åkesson m. fl. att resa t. Enköpings marknad och med andre lagfarne män handlägga der förekommande mål. Dat. Stockh. d. 11 Jan. 1609 29: 204.
- K. M:ts fullmakt för Renoldt Johansson att vara lappfogde öfver Titisfjorden in till Waranger. Dat. Wadstena d. 19 Mars 1609 39: 268.
- instruction för mäster Daniel, Tideman Skrou m. fl. ang. deras förelagda resa i Lappmarken. Dat. Stockh. d. 4 Julii 1610 39: 270.

f) Under konung Gustaf II Adolf.

- Bref fr. kon. Gustaf Adolf t. hans syster prinsessan Catharina rör. enkedrottningens tankar om hans kärlek t. Ebba Brahe. Dat. Stockh. d. 19 Mars 1613 5: 39.

- Bref fr. kon. Gustaf Adolf t. Ebba Brahe ang. deras inbördes kärlek. Dat. Stockh. d. 20 Junii 1613 21: 37.
- t. densamma. Odat. 23: 86.
- fr. enkedrott. Christina af Holstein t. bisk. i Skara, mag. Paulus Panli med förbud att, henne och hennes son oåtsporda, göra några förändringar i prestegälden. Dat. Stockh. d. 31 Aug. 1613 19: 379.
- fr. Ebba Brahe t. kon. Gustaf Adolf. Dat. Svartsjö d. 21 Nov. 1614 23: 85.
- Trenne visor författade af kon. Gustaf Adolf, d. 15 Jan. 1616 26: 33.
- Per Larssons berättelse t. kon. Gustaf Adolf om tänkesättet o. ställningen bland allmogen i Småland o. Östergötl., af år 1616 25: 17.
- Hertig Carl Philips afskedsbref t. kon. Gustaf Adolf, vid anträdet af en utländsk resa. Dat. Nyköping d. 30 Nov. 1617 5: 43.
- Förordn. om danska rättens införande på Gott. 1618 . . 30: 359.
- Embetsed af Johannes Rudbeckius vid emottagandet af Westerås stift. Dat. Stockh. d. 2 Junii 1619 13: 320.
- K. M:ts bekräftelse å Wolter von Plettenbergs frihetsbref af d. 29 Junii 1503 för de svenske bönderne i hyarne Kerter o. Röock på Dagö. Dat. Stockh. slott d. 11 Sept. 1620 . . 32: 26.
- K. M:ts href t. ståthåll. Carl Bonde ang. Dalarnes anbud att årligen hålla ett visst antal krigsfolk t. konungens tjenst. Dat. Stockh. d. 22 Febr. 1621 35: 210.
- Bref med egenhändig apostill från hert. Carl Philip t. riksamiralen Carl Carlsson Gyllenhjelm om enskilda ekonomiska ärenden. Dat. Hellekis d. 24 Febr. 1621 . . 16: 141.
- Tvenne dylika skrivelser fr. densamme t. riksrådet m. m. Nils Stjernskiöld t. Biby o. Tuna, om Rigas belägring och

- öfvergång m. m. Dat. Riga d. 21 Sept. o. Neumöln d. 25 Nov. 1621 16: 144.
- Bref fr. enkedrott. Christina t. hennes dotter pfalz-grefvinnan Catharina, om kon. Gustaf Adolfs o. hert. Carl Philips resa t. Riga, förhållandet emellan konungen o. hans gemål m. m. Odat. i slutet af år 1621 4: 253.
- Kon. Gustaf Adolfs personalier öfver hertig Carl Philip (1622) 27: 146.
- K. M:ts öppna bref huru undersåtarne i Gränge m. fl. socknar skola utgöra sina knektar. Dat. Westerås d. 14 Febr. 1623 35: 211.
- K. M:ts öppna bref för allmogen i Westerdalarne om knekthället. Dat. Kopparberget d. 17 Jan. 1624 . . . 35: 212.
- Fyra skrivelser fr. kon. Sigismund t. hr Knut Posse t. Hellekis o. Hammarskog, innehållande föreskrifter i afseende på det honom anförtrödda befäl öfver kon:s flotta åren 1623 och 1624. Dat. Warschau den 22 Nov. 1623, 2 Aug. 1624 16: 135.
- K. M:t t. Nils Thuresson Bielke med bjudning t. prinsessan Christinas begrafning. Dat. Nyköping den 26 Sept. 1624 34: 102.
- fullmakt för riksr. frih. Gabriel Gustafsson Oxenstierna att få till sina gods i lugermanland öfverföra alla, som öfverbevistes om oloflig jagt eller åverkan å bärande träd inom Wester- o. Östergötl. samt Smål., jemte deras hustrur o. barn. Dat. Stockh. d. 23 Dec. 1624 29: 206.
- Kon. Gustaf Adolfs skrifvelse t. professorerne i Upsala, med befallning att recensera Sigfr. Aron Forsii physica. Dat. Stockh. d. 7 Junii 1626 14: 216.
- t. ståthållaren öfver Kopparberget och Öster-Dalarne Per Nilsson, med befallning att sända fyra af de upproriske Dal-

- karlarne med hustrur o. barn t. Ingermanland. Dat. Garpenberg d. 1 April 1627 **29: 208.**
- Böndernes i Laides by i Kegels län o. S. Matthiæ sock. supplik t. guvernören o. commissarierna i Estland, att blifva bibehållna vid deras gamla svenska fri- och rättigheter och ej dragna till estnisk tråldom m. m. Dat. Reval d. 6 Aug. 1627 **32: 9.**
- Utdrag ur frih. Sten Svantesson Bielkes bref t. Johannes Halenus ang. krigshändelser i Preussen. Dat. Leyden d. 27 Sept. 1627 **34: 103.**
- Ridderskapets o. adelns pleni prot. vid riksd. år 1627 . . **1: 65.**
- Register öfver detsamma **1: 145.**
- Bref fr. kon. Gustaf Adolf t. riks-cancelleren Axel Oxenstierna om handeln, kon:s krigsplan i Tyskland, Rigas undsättande m. m. Dat. Häringe d. 1 April 1628 **1: 150.**
- Riks-cancelleren Axel Oxenstierna t. riksens råd ang. Sveriges deltagande i tyska kriget. Dat. Elbingen d. 30 Nov. 1628 **25: 23.**
- — — t. kon. Gustaf Adolf, om de krigsföretag, som följande år borde företagas. Dat. Elbingen den 2 Dec. 1628 **25: 43.**
- Kon. Gustaf Adolfs bref t. Axel Oxenstierna, svar på nästföreg. af d. 2 Dec. Dat. Stockh. d. 26 Dec. 1628 . . **25: 55.**
- Bref fr. pfalzgreffen Johan Casimir t. öfversten, grefve Pehr Brahe d. y., om anskaffandet af fartyg t. att öfverföra de småländske ryttarne. Dat. Kalmar d. 4 Aug. 1629 . . **9: 77.**
- Öfverläggning i rådkammaren på Upsala slott den 27 Oct. 1629 om Sveriges deltagande i tyska kriget **2: 79.**
- K. M:ts resolution på gemene mans i Österdalarne besvärspunkter öfver utskrifningen samt soldaters o. officerares underhåll. Dat. Borenslytta d. 14 Febr. 1630 . . . **35: 214.**

- Axel Oxenstierna t. kon. Gustaf Adolf, ang. underhandl. mellan Sverige o. Polen m. m. Dat. Elbingen d. 28 Febr. 1630 25: 64.
- svar på K. M:ts memorial. Dat. Elbingen d. 14 Mars 1630 25: 72.
- betänkande o. svar på kon:s memorial af Stockh. d. 8 April. Dat. Fischhausen d. 30 April 1630 24: 168.
- bref t. kon. Gustaf Adolf, om en kejsarlig gesandts vistelse i Danzig m. m. Dat. Pillau d. 6 Maji 1630 . . 25: 86.
- med åtskill. underrätt. fr. Preussen, Polen, Tyskl. om tvistigheter med Danzig m. m. Dat. Elbing d. 13 Maji 1630. 25: 89.
- Bref fr. Israel Nykirch t. slottskrifvaren i Stockh. Knut Eriks-son, ang. svenska arméens landstigning i Tyskland m. m. Dat. Stettin d. 1 Aug. 1630 25: 105.
- Tvenne bref fr. Christopher Sternkopff rör. ett tilltänkt mordförsök på kon. Gustaf Adolf. Dat. Regensburg d. 10 och 20 Aug. 1630 18: 364.
- Axel Oxenstiernas betänk. ang. Sveriges förhållande t. Danmark. Dat. Elbingen d. 8 Jan. 1631 24: 200.
- Frågopunkter med afseende på folkrätten i allmänhet och särskildt politiken för dagen; af kon. Gustaf Adolf uppsatte d. 1 Mars 1631 2: 162.
- Drott. Maria Eleonoras frihetsbref för Indals sock. från utskrifning. Dat. Stockh. d. 2 Junii 1631 1: 108.
- Kon. Gustaf II Adolfs egenhänd. bref t. fältmarskalken Gustaf Horn ang. åtskill. krigsärenden. Dat. Spandau d. 23 Junii 1631 34: 108.
- Kon. Gustaf Adolfs bref t. riksr. o. generalen Åke Tott med förmaningar i anledn. af plundringar, föröfvade af Totts trupper. Dat. Werben d. 13 Julii 1631 25: 109.
- Bref fr. Axel Oxenstierna t. kon. Gustaf Adolf, med lyck-

- önskan i anledn. af segern vid Leipzig och berättelse om sakernas ställning i Polen och kring Elbingen d. 29 Sept. 1631 3: 111.
- Kon. Gustaf Adolfs bref t. generalen Åke Tott med under rättelse om det tillämnade tåget till Frankfurt m. m. Dat. Würzburg d. 8 Nov. 1631 25: 112.
- Bref fr. riksr. presidenten i räknekammaren Claes Fleming t. commissarien Conrad Falkenberg, om anskaffandet af en i bokhålleriet skicklig tjänsteman m. m. Dat. Stockh. d. 25 Nov. 1631 9: 80.
- Tvenne bref fr. kon. Gustaf Adolf t. Axel Oxenstierna rör krigsoperationerna i Tyskland. Dat. Nürnberg d. 21 Juli och 1 Aug. 1632 1: 161.
- Början t. kon. Gustaf Adolfs historia, af Ax. Oxenstierna . . 2: 92.
- Anteckningar om kon. Gustaf Adolf 5: 221; 8: 12.
- om kon. Gustaf Adolfs handgemäng med en polack, om kon:s krigssätt i Polen och om upphofvet t. det svenska fälttecknet samt om hert. Carl Philip 5: 47.
- Bref fr. pfalz-grefvinnan Catharina t. pfalz-grefven Johan Casimir om enskilda angelägenheter. Odat. 5. 53.

g) Under drottning Christina.

- Rikscancelleren Axel Oxenstiernas skrifvelse t. riksens råd om kon. Gustaf Adolfs död o. de åtgärder, som i anledning deraf syntes böra företagas. Dat. Frankfurt am Mayn d. 14 Nov. 1632 24: 231.
- — t. commissarien Conr. Falkenberg om kon. Gustaf Adolfs död, om kopparförsäljningen m. m. Dat. Würzburg d. 21 Nov. 1632 9: 168.
- — memorial för secreteraren Lars Grubbe. Dat. Erfurt d. 5 Dec. 1632 24: 249.

Riksens råds skrifvelse t. Axel Oxenstierna om rikets ställning.

Dat. Stockh. d. 15 Dec. 1632 24: 274.

— memorial för grefve Pehr Brahe, hvarestefter han sig kunde påminna med rikscancelleren. Dat. s. d. . . 24: 285.

— svar på rikscancellerens skrivelser af d. 14 Nov. o. 24 Dec. 1632. Dat. Stockh. d. 7 Jan. 1633 24: 291.

Riksens råds fullmakt för Axel Oxenstierna att å Sveriges vägnar göra och låta såsom fullmyndig legat i Tyskland. Dat. Stockh. d. 12 Jan. 1633 24: 310.

— svar på dens:s bref af d. 5 Nov. 1632. Dat. Stockh. d. 12 Jan. 1633 24: 313.

— svar på de punkter, som riksens råd genom secreteraren Grubbe på cancellerens vägnar föredragne äro. Dat. Stockh. d. 14 Jan. 1633 24: 315.

Axel Oxenstiernas skrifvelse t. riksens råd ang. förhållandet t. Polen. Dat. Berlin d. 3 Febr. 1633 24: 337.

— resolution på riksens råds memorial af d. 15 Dec. 1632. Dat. Berlin d. 3 Febr. 1633 24: 342.

— svar på riksens råds skrifvelse af s. d. Dat. Berlin d. 4 Febr. 1633 24: 349.

— bref t. rikets råd ang. drott:s giftermål. Dat. Köln an der Sprée d. 4 Febr. 1633 38: 423.

Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna om Danmarks underhandl. med Polen o. kejsaren, samt om fältmarskalken Herman Wrangels brefvexling med konungen o. ständerna i Polen. Dat. Stockh. d. 7 Febr. 1633 25: 117.

Axel Oxenstiernas memorial t. riksens råd. Dat. Halle d. 12 Febr. 1633 24: 361.

— resolution på riksens råds memorial. Dat. Halle d. 13 Febr. 1633 24: 379.

- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna om underhandl. med
Chur-Sachsen m. m. Dat. Stockh. d. 16 Febr. 1633. 25: 124.
- Arnold Job. Messenii böneskrift t. riksråd. frih. Joh. Skytte.
Dat. i hans nioåriga fängelse d. 18 Febr. 1633 . . 4: 258.
- Axel Oxenstiernas tvenne bref t. riksens råd ang. mötet i Ulm
m. m. Dat. Würzburg d. 23 Febr. 1633 25: 152.
- t. commissarien Konrad Falkenberg om lyftande af pen-
ningar för kronans räkning m. m. Dat. Würzburg d. 24
Febr. 1633 9: 171.
- bref t. riksr. Sten Bjelke ang. hert. Ulriks af Holstein
frieri till drott. Christina. Dat. Heilbronn den 1 Mars
1633 25: 183.
- tvenne bref t. drott. Maria Eleonora ang. nyssnämnda
angelägenhet. Dat. Würzburg d. 26 Febr. o. Heilbronn d.
2 Mars 1633 25: 176.
- bref t. riksens råd ang. samma ämne. Dat. Heilbronn
d. 2 Mars 1633 25: 170.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna om riksdagens fortgång
m. m. Dat. Stockh. d. 3 Mars 1633 25: 132.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd ang. förhandl. på mötet i
Heilbronn m. m. Dat. Heilbronn d. 12 Mars 1633 . . 25: 195.
- Sex skrivelser fr. residenten i Dresden Lars Nilsson t. Axel
Oxenstierna om underhandl. mellan Brandenburg o. Sach-
sen m. m. Dat. Dresden d. 22 o. 26 Febr. samt d. 1, 8
o. 12 Mars 1633 25: 202.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd om Sveriges förhåll. t.
Danmark, Ryssland o. Polen m. m. Dat. Heilbronn d. 26
Mars 1633 25: 255.
- Förmyndare-regeringens fullmakt för Axel Oxenstierna att vara
Sveriges fullmyndige legat i Tyskland och hos angränsande

- makter samt vid svenska krishärlarne i Tyskland. Dat. Stockh. d. 27 Mars 1633 25: 135.
- Riksens råds bref t. dens. med uppdrag att fortsätta underhandl. om giftermål mellan drott. Christina o. churfurstens af Brandenburg son. Dat. Stockh. d. 28 Mars 1633 . . 25: 137.
- med secret. Lars Grubbe. Dat. Stockh. den 29 Mars 1633 25: 139.
- memorial uppå ärenden, som synas nödige rikscancelleren att communicera. Dat. s. d. 25: 141.
- memorial på någre ärenden, som hr Gabr. Gustafsson med rikscancelleren communicera o. deliberera skall. Dat. Stockh. d. 4 April 1633 25: 161.
- bref t. Axel Oxenstierna, svar på dennes bref d. 23 Febr. Dat. Stockh. d. 13 April 1633 25: 165.
- svar på rikscancellerens bref d. 2 Mars. Dat. Stockh. d. 17 April 1633 25: 192.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd om underhandlingarnes gång i Tyskland, arméernas ställning m. m. Dat. Heilbronn d. 19 April 1633 25: 266.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, svar på cancellerens skrifvelse d. 12 Mars, om kopparhandeln m. m. Dat. Stockh. d. 4 Maji 1633 25: 250.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd. Frankfurt a. M. d. 18 Maji 1633, med tvenne memorial af d. 6 o. 13 Maji, ang. ställn. i Tyskland 26: 43.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, svar på hans bref af d. 26 Mars samt underrätt. om tillståndet i riket. Dat. Stockh. d. 6 Junii 1633 25: 273.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd, svar på åtskill. rådets skrivelser. Dat. Mayntz d. 6 Junii 1633 26: 112.

- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, svar på hans bref af d. 19 April m. m. Dat. Stockh. d. 19 Junii 1633 . . . 25: 281.
- svar på hans bref af d. 18 Maji, om underhandlingarne med ryska sändebuden m. m. Dat. Stockh. d. 29 Junii 1633 26: 107.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd om koppar-companiet m. m. Dat. Frankfurt a. M. d. 10 Julii 1633 . . . 26: 120.
- t. riksens råd om danska giftermålshandeln, s. d. . . 26: 126.
- svar på rådets bref af d. 6 Junii. Dat. Frankfurt a. M. d. 12 Julii 1633 26: 173.
- bref t. commissarien Falkenberg om inlösning af framlidne kon:s i Hamburg pantsatta klenoder. Dat. Frankfurt am Main d. 12 Julii 1633 9: 175.
- t. riksens råd, med recommendation för K. Falkenberg. Dat. Frankfurt am Main d. 12 Julii 1633 9: 176.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, svar på hans bref af d. 6 Juni om kopparhandeln m. m. Dat. Stockh. d. 13 Julii 1633 26: 117.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd med berättelse om segern vid Oldendorf. Dat. Cassel d. 21 Julii 1633 . . . 26: 178.
- svar på rådets skrivelser af d. 19 o. 29 Junii. Dat. Frankfurt a. M. d. 3 Aug. 1633 26: 181.
- dat. Frankfurt a. M. d. 4 Aug. 1633, jemte ett betänk. af s. d., ang. de ryska sändebudens proposition . . . 26: 191.
- af s. d., ang. churfurstens af Brandenburg o. herts af Pommern beskickningar t. Sverige 26: 206.
- t. riksens råd om segrarne vid Oldendorp o. Pfaffenhofen, samt i anledn. deraf tagna mått och steg. Dat. Frankfurt am Main d. 6 Aug. 1633 17: 238.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna. Dat. Nyköping d. 17 Aug. 1633, med tvenne memorial af s. d. 26: 131.

- Riksens råds tvänne bref t. dens.; svar på hans bref af d. 10 Juli, samt ang. tiden för den kongl. begrafningen m. m. Dat. Nyköping d. 19 Aug. 1633 26: 164.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd ang. legationen fr. Brandenburg o. Pommern. Dat. Frankfurt a. M. d. 5 Sept. 1633 27: 155.
- ang. Danmarks försök att ernå licentfrihet i Preussen. Dat. Frankfurt a. M. d. 7 Sept. 1633 27: 161.
- om underhandl. med ryska sändebuden m. m. Dat. Frankfurt a. M. d. 5 Oct. 1633 27: 167.
- memorial t. regeringen o. rådet rör. Sveriges försvar, skatteväsende m. m. Dat. Frankfurt am Main den 8 Oct. 1633 26: 226.
- bref t. riksens råd med underrättelser fr. krigstheatern. Frankfurt a. M. d. 10 Oct. 1633 27: 185.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, svar på fyra cancellerens skrivelser af d. 3, 4 o. 6 Aug. Dat. Stockh. d. 12 Oct. 1633 26: 213.
- Utdrag af K. M:ts resolution på dal-allmogens besvär öfver knekthället. Dat. Stockh. d. 22 Oct. 1633 . . . 35: 216.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om kopparhandeln. Dat. Frankfurt a. M. d. 26 Oct. 1633 27: 187.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna ang. kopparhandeln. Dat. Stockh. d. 30 Oct. 1633 27: 178.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om kopparhandeln. Dat. Frankfurt a. M. d. 16 Nov. 1633 27: 198.
- t. riksens råd ang. några kronans creditorers förnöjande med koppar. Dat. Frankfurt a. M. d. 18 Nov. 1633 . . 27: 201.
- t. K. M:t ang. ställningen i Tyskland. Dat. Frankfurt a. M. d. 22 Nov. 1633 27: 205.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna ang. de pommerska o.

- chur-brandenburgska sändebudens afsked. Dat. Stockh. d. 23 Nov. 1633 27: 182.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd ang. kopparhandeln. Dat. Maintz d. 2 Dec. 1633 28: 26.
- ang. kopparhandeln och koppar-companiets återupprättande. Dat. Frankfurt a. M. d. 14 Dec. 1633 . . . 28: 38.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna om den brandenburgske gesandts injurieuse protestationsskrift, om enkedrottningens lifgeding m. m. Stockh. d. 19 Dec. 1633 . . 27: 191.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd om Chur-Sachsens underhandl. med de kejserlige m. m. Dat. Erfurt d. 7 Jan. 1634 28: 41.
- Förmyndare-regeringens bref t. Axel Oxenstierna ang. kon. Gustaf Adolfs begrafning. Stockh. d. 14 Jan. 1634 . . 28: 4.
- Bref fr. enkedrott. Maria Eleonora t. grefvinnan Ebba De la Gardie, född Brahe, tacksägelse för en gåfva och löfte om gengåfva. Dat. Nyköping d. 15 Jan. 1634 23: 88.
- Förmyndare-regeringens bref t. Axel Oxenstierna om bred recompens, som sökas skulle af de evangeliske furstar och ständer i Tyskland. Dat. Stockh. den 17 Jan. 1634 . . 28: 6.
- om legationen t. Ryssland o. den allians storfursten sökt. s. d. 28: 11.
- s. d., om kopparhandeln, jemte mem. för commissarien Erik Larsson v. der Linde 28: 15.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, svar på hans bref af d. 2 Dec. 1633 ang. kopparhandeln. Dat. Stockh. d. 21 Jan. 1634 28: 34.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd. Dat. Egelen d. 2 Febr. 1634, jemte ett memorial af s. d., om staten o. consiliernas lopp i Tyskland m. m. 28: 58.

- Axel Oxenstiernas bref om lyckliga successer vid arméerna
m. m. Dat. Halberstadt d. 10 Febr. 1634 29: 139.
- memorial öfver de ärenden, som han "committerat och
förtrodt secret. Laurentz Grubbe att andraga rijckzens re-
gering och råd i Swerigie". Dat. Egelen den 2 Febr.
1634 38: 430.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, ang. gr. P. Brahes af-
färdande t. Tyskland samt tractatens reassumption med Polen
m. m. Stockh. d. 17 Febr. 1634 28: 48.
- t. dens., att cancelleren måtte öfverse och corrigera re-
geringsformen, s. d. 28: 54.
- svar på rikscancellerens mem. af d. 8 Oct. 1633. Stockh. d.
17 Febr. 1634 26: 289.
- bref t. dens. ang. cancelliets tillstånd. Stockh. d. 18
Febr. 1634 28: 57.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om beslutet på mötet i Hal-
berstadt m. m. Dat. Stendahl d. 21 Febr. 1634 . . 29: 241.
- om underhandl. med churfursten af Brandenburg, så ock
om inlupna tidningar om Wallensteins död. Stendal d. 26
Febr. 1634 29: 244.
- K. M:ts öppna bref för Wester-Fernebo sock. att njuta sam-
ma ordning med "knekte-nämnden" som allmogen i bergs-
lagen. Stockh. d. 27 Febr. 1634 35: 217.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t innehållande relation om
förloppet af underhandl. med Chur-Brandenburg m. m. Dat.
Magdeburg d. 3 Mars 1634 29: 250.
- af s. d., svar på regeringens bref af d. 17 Jan. ang.
satisfaction för Sveriges krona i Tyskland 29: 265.
- svar på reg:s bref af d. 17 Jan. ang. förbundet med
Ryssland. Dat. Magdeburg d. 4 Mars 1634 29: 268.

- Axel Oxenstiernas bref ang. kopparhandeln, af s. d. . . 29: 277.
- t. riksens råd ang. churfurstens af Brandenburg föreställningar rör. enkedrottens angelägenheter. Dat. Magdeburg d. 4 Mars 1634 29: 281.
- t. K. M:t om nödvändigheten af 2:ne arméers upprättande m. m. Magdeburg d. 5 Mars 1634 29: 285.
- t. riksens råd, recommendation att Jacob Wewetzer måtte bli betald för gjorda försträckningar. Magdeburg d. 8 Mars 1634 29: 309.
- ang. enkedrottens klagomål rör. lifgedinget, s. d. . . 29: 311.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, svar på hans bref af d. 2 Febr. Dat. Stockh. d. 11 Mars 1634 . . . 29: 238.
- svar o. betänk. öfver de ärenden, som rikscancelleren genom L. Grubbe låtit andraga. Dat. Stockh. d. 11 Mars 1634 29: 232.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t, intercession för Bror Andersson (Rålamb), att han måtte åter i rikets tjänst vara brukad. Dat. Frankf. a. M. d. 25 Mars 1634 . . 29: 313.
- Förmyndare-regeringens bref t. rikscancelleren Axel Oxenstierna, svar på hans skrivelser af d. 10, 21 och 26 Febr. Dat. Stockh. d. 28 Mars 1634 29: 247.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t ang. Preussens defension. Dat. Frankf. a. M. d. 29 Mars 1634 29: 316.
- om frankfurter-conventets öppnande m. m. Dat. Frankf. a. M. d. 31 Mars 1634 29: 320.
- om Turkarnes krigsrustningar mot Polen m. m. Dat. Frankf. a. M. d. 10 April 1634. 29: 327.
- om kopparhandeln. Dat. Frankfurt a. M. d. 11 April 1634 29: 331.
- af s. d., om inköp af specierier t. kon:s begrafning . . 29: 334.
- Förmyndare-regeringens bref till Axel Oxenstierna, svar på

- hans bref af d. 3, 4 och 5 Mars. Stockh. d. 12 April
1634 29: 290.
- Riksens råds bref t. dens., svar på hans bref af d. 4 Mars rör.
enkedrottens angelägenheter m. m. Dat. Stockholm d. 13
April 1634 29: 299.
- ang. Bengt Oxenstiernas förordnande t. gen.-guvernör i
Lifland efter Joh. Skytte m. m. Dat. Stockh. d. 18 April
1634 29: 307.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t, svar på regeringens skrif-
velse af d. 28 Mars, om svenska truppers successiva hem-
sändande fr. Tyskland m. m. Dat. Frankf. a. M. d. 28 April
1634 29: 336.
- t. riksens råd, af s. d., om ryska legationen m. m. 29: 342.
- t. K. M:t, recommendation för Peter Forbus. Dat. Frankf.
a. M. d. 9 Maj 1634 30: 9.
- Riksens råds trenne bref t. Axel Oxenstierna ang. åtskill. ären-
den, som på riksdagen borde proponeras m. m. Dat. Stockh.
d. 10 Maj 1634 29: 345.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd, promotorial för Peter
Forbus o. Simon Langenow. Dat. Frankf. a. M. d. 20 Maj
1634 30: 12.
- svar på rådets skrifvelse af d. 11 Mars. Dat. Frankf.
a. M. d. 20 Maj 1634 30: 14.
- memorial, af s. d. 30: 17.
- bref t. K. M:t, recommendation fr. Bengt Pilefelt. Dat.
Mayntz d. 3 Juni 1634 30: 40.
- Förmyndare-regeringens bref t. Axel Oxenstierna, svar på hans
bref af d. 28 April o. 10 Maj, ang. truppers afsändande t.
Preussen m. m. Nyköping d. 12 Juni 1634 . . . 29: 353.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, svar på hans bref af d.

- 28 April, ang. de ryska angelägenheterna. Dat. Nyköping
d. 12 Juni 1634 29: 357.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t ang. förhandl. på Frankfur-
ter-conventet o. den förestående underhandl. med Polen.
Dat. Mayntz d. 18 Juni 1634 30: 43.
- tvenne bref t. riksens råd, svar på rådets bref af d. 10
Maj. Mayntz d. 20 Juni 1634 30: 53.
- bref t. riksens råd ang. obehörigt uppbringande af ett
fransk köpmansskepp på Danzigs redd. Frankf. a. M. d. 4
Juli 1634 30: 67.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna om det kongl. likets
begrafning, om risdagens begynnelse m. m. Stockh. d. 5
Juli 1634 , 30: 33.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksens råd ang. underhandl. med
Polen m. m. Dat. Frankf. d. 12 Juli 1634 . . . 30: 76.
- t. K. M:t om förhandl. på conventet i Frankfurt m. m.
Dat. Frankf. a. M. d. 22 Juli 1634 30: 83.
- Förmyndare-regeringens bref t. Axel Oxenstierna ang. Kop-
parbergets frigörande. Dat. Stockh. d. 23 Juli 1634 . . 30: 38.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t ang. conventets deliberatio-
ner om svenska kronans satisfaction. Dat. Frankf. a. M. d.
30 Juli 1634 30: 91.
- t. riksens råd ang. jernstyckens försändande t. fästnin-
ningarne i Preussen. Frankf. a. M. d. 2 Aug. 1634 . . 30: 95.
- Riksens råds bref t. Axel Oxenstierna, svar på hans bref af
d. 4 Juli. Dat. Stockh. d. 2 Aug. 1634 30: 72.
- tacksägelser för hans idkeliga nit om fäderneslandet o.
förklaring af rådets nöje, om de tyska ständer ville ihåg-
komma hon. personligen med någon recompens. Dat. Stockh.
d. 4 Aug. 1634 30: 97.
- memorial för secrét. Lars Grubbe på hvad han hade i

- Tyskland att förrätta och särdeles hvad han rikscancelleren påminna skulle. Stockh. d. 6 Aug. 1634 30: 100.
- Rikets råds bref t. Axel Oxenstierna med recommendation för drottens f. d. hofmästare Pentz. Dat. Stockh. d. 8 Aug. 1634 32: 117.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t, svar på brefvet d. 23 Juli ang. Kopparbergets frigörande m. m. Dat. Frankf. a. M. d. 15 Aug. 1634 32: 119.
- påminnelser att öfversända mera krigsfolk t. Preussen m. m. Dat. Frankf. a. M. d. 16 Aug. 1634 32: 122.
- bref t. riksdrotset Gabriel Gustafsson Oxenstierna om underhandl. rör. Sveriges satisfaction m. m. Frankf. a. M. d. 16 Aug. 1634 32: 134.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om beslutet att vid commissionen t. Preussen o. Lifland använda gen.-qvartermästaren Olof Hansson. Dat. Stockh. d. 16 Aug. 1634 . . 32: 136.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t, att kalksten måtte fr. Öland öfversändas till skansbygningen i Pillow. Dat. Frankf. d. 20 Aug. 1634 32: 138.
- Rikets råds bref t. Axel Oxenstierna med recommendation för Hindrich Patkill. Dat. Stockh. d. 22 Aug. 1634 . . 32: 140.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med underrättelse om krigsrörelserna i Tyskland. Dat. Frankf. am Main den 26 Aug. 1634 32: 141.
- med öfversändande af två memorial med Johan Oxenstierna. Dat. Frankf. a. M. d. 28 Aug. 1634 32: 144.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om borgmästares och råds uti Rostock besvär öfver licenterna vid Warnemünde. Dat. Stockh. d. 30 Aug. 1634 32: 180.
- om upphandling af salpeter, krut och bly m. m. Dat. Stockh. d. 2 Sept. 1634 32: 182.

- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med underrättelse om nederlaget vid Nördlingen. Dat. Frankfurt a. M. d. 5 Sept. 1634 32: 184.
- om underhandl. med åtskill. tyska rikets ständer. Dat. Frankf. a. M. d. 8 Sept. 1634 32: 187.
- med anmärkn. öfver instructionen för sändebuden till Ryssland. Dat. Frankf. a. M. d. 8 Sept. 1634 . . . 32: 190.
- med underrättelse om fiendens företaganden närmast efter slaget vid Nördlingen. Dat. Frankfurt am Main den 9 Sept. 1634 32: 192.
- att secret. Grubbe måtte få qvarstanna en tid i Hamburg för att bevaka Sveriges intressen etc. Dat. Frankf. a. M. d. 13 Sept. 1634 32: 194.
- om svårigheter i anseende t. nederlaget vid Nördlingen m. m. Dat. Frankf. a. M. d. 16 Sept. 1634 . . . 32: 197.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna med svar å hans bref d. 22 o. 30 Juli samt 15 o. 16 Aug. Dat. Stockh. d. $\frac{1}{2}$ 8 Sept. 1634 32: 196.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om fiendens företag efter slaget vid Nördlingen m. m. Frankf. a. M. d. 20 Sept. 1634 32: 201.
- om fiendens krigsrörelser o. svenska truppernas sammardragning omkring Maintz m. m. Dat. Maintz d. 26 Sept. 1634 33: 204.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna med svar på underrättelsen om nederlaget vid Nördlingen m. m. Stockh. d. 2 Oct. 1634 32: 208.
- med svar å de memorial (af d. 28 Aug.) Johan Oxenstierna medfört. Dat. Stockh. d. 11 Oct. 1634 . . 32: 213.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om krigsrörelserna i Tyskland m. m. Dat. Maintz d. 10 Oct. 1634 22: 223.

- Axel Oxenstiernas** bref med råd i anledn. af fältmarskalken
Johan Banér's begäran om undsättning af svenskt folk t. sin
 armé. Dat. Maintz d. 22 Oct. 1634. 32: 239.
- om Riga stads besvär emot licentförvaltaren. Dat. Maintz
 d. 22 Oct. 1634 32: 242.
- K. M:ts** bref t. **Axel Oxenstierna**, förslag öfver staten i Sverige
 och öfver den krigsstyrka man mot sommaren kunde skicka
 i fält m. m. Dat. Stockh. d. 24 Oct. 1634 . . . 32: 247.
- Axel Oxenstiernas** svar t. **K. M:t** å brefvet d. 18 Sept. Dat.
 Maintz d. 28 Oct. 1634 32: 255.
- K. M:ts** bref t. **Axel Oxenstierna** om förhållandena i Tyskland
 m. m. Dat. Stockh. d. 31 Oct. 1634 32: 268.
- med skildring af landets tillstånd m. m. Dat. Stockh.
 d. 5 Nov. 1634 32: 273.
- A. Oxenstiernas** svar å **K. M:ts** bref d. 11 Oct. om in- o. ut-
 rikes angelägenheter. Maintz d. 14 Nov. 1634 . . 32: 229.
- bref t. **K. M:t** att en konferens blifvit hållen i Worms
 m. m. Dat. Maintz d. 6 Dec. 1634 32: 279.
- om krigsrörelserna o. om underhandl. i Worms. Dat.
 Wormbs d. 13 Dec. 1634 33: 1.
- om öfverläggningen i Worms rör. successionen i erke-
 biskopsdömet Brehmen. Dat. Wormbs d. 17 Dec. 1634 . . 33: 5.
- K. M:ts** bref t. **Axel Oxenstierna** om d'Avaux's ankomst t. Stockh.
 m. m. Dat. Stockh. d. 18 Dec. 1634 32: 284.
- om några städers i Lifland klagomål öfver salt-licenterna,
 samt om missbruk, som af uppbördsmännen vid licenterna
 skola utöfvas. Dat. Stockh. d. 20 Dec. 1634 . . . 32: 287.
- Axel Oxenstiernas** svar t. **K. M:t** å brefven d. 11 o. 24 Oct.
 1634. Dat. Maintz d. 5 Jan. 1635 33: 7.
- svar t. **K. M.** å brefvet d. 31 Oct. 1634. Dat. Maintz d.
 6 Jan. 1635 33: 20.

- Axel Oxenstiernas svar å brefvet d. 5 Nov. 1634. Dat. Maintz d. 7 Jan. 1635 33: 30.
- Memorial för de herrar, som de fem höga embetsmäns (riksförmyndarens) ställe i deras bortovaro företråda. Dat. Stockh. d. 8 Jan. 1635 33: 104.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med öfversändande af följande relation. Dat. Maintz d. 8 Jan. 1635 33: 44.
- relation om allt det som i afseende på Sveriges angelägenheter i Tyskland tilldragit sig från Johannis Baptista t. d. sista Dec. 1634 33: 50.
- memorial t. K. M:t öfver några ärenden (rör. Sveriges så väl inrikes som utrikes förhållanden) som synas värda att tas i betänkande och resolveras öfver ju förr ju heldre. Dat. Maintz d. 10 Jan. 1635 33: 90.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna att sändebuden t. Ryssland hemkommit m. m. Dat. Stockh. d. 11 Jan. 1635 33: 96.
- Förmyndare-regeringens bref t. öfverståthåll. Claes Fleming med resolution på ett par "högmålssaker". Dat. Stockh. d. 29 Jan. 1635 29: 209.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om förhållandena i Tyskland. Dat. Wormbs d. 1 Febr. 1635 34: 1.
- svar å brefvet d. 18 Dec. 1634. Dat. Wormbs d. 12 Febr. 1635 34: 11.
- rör. underhandl. med o. krigsrustningarne mot Polen. Dat. Wormbs d. 12 Febr. 1635 34: 27.
- svar å brefvet d. 20 Dec. 1634. Dat. Wormbs d. 12 Febr. 1635 34: 34.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om ambassaden t. Ryssland m. m. Dat. Stockh. d. 16 Febr. 1635 34: 37.
- att Spiring skulle stanna hemma i riket för att ordna tullväsendet m. m. Dat. Stockh. d. 23 Febr. 1635 34: 40.

- Axel Oxenstiernas bref t. commissarierna för fredsun-
derhandl. med Polen. Dat. Wormbs d. 16 Mars 1635 34: 51.
- K. M:t om Wormsiska conventet o. förhållandena i Tysk-
land. Dat. Wormbs d. 18 Mars 1635 34: 47.
- rör. fredsun-derhandl. med Polen. Dat. Wormbs d. 20
Mars 1635 34: 48.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna t. svar å brefven d. 5, 6, 7
o. 10 Jan. Dat. Stockh. d. 22 Mars 1635 34: 63.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om Wormsiska conventet
m. m. Dat. Strassburg d. 29 Mars 1635 34: 71.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna t. svar å brefvet d. 12 Febr.
1635. Dat. Stockh. d. $\frac{1}{2}$ April 1635 35: 1.
- om rustningarna t. poska kriget o. om franske ambas-
sadorens afresa. Dat. Stockh. d. 25 April 1635 35: 8.
- att han måtte komma hem på några veckor m. m. Dat.
Stockh. d. 15 Maj 1635 35: 9.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om resan genom Frankrike
o. om de der förda underhandlingar. Dat. Amsterdam d.
22 Maj 1635 35: 11.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna att bevaka fältmarskalken Åke
Totts intressen i afseende på gods i Pommern o. Mecklen-
burg. Dat. Stockh. d. 23 Maji 1635 35: 14.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t, att han lyckligt ankommit t.
Stade. Dat. Stade d. 3 Junii 1635 35: 15.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna, att flottan och arméen nu
vore färdiga att öfvergå t. Preussen. Dat. Stockh. d. 6 Junii
1635 35: 17.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om förhållandena o. utsigterna
i Tyskland. Dat. Stade d. 9 Junii 1635 35: 21.
- K. M:s bref t. Axel Oxenstierna om fredsun-derhandl. med Po-
len. Dat. Stockh. d. 12 Junii 1635 35: 25.

Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t, att han erhållit de honom
med Salvius och von der Linde öfversända memorial m. m.
Dat. Hamburg d. 22 Junii 1635 35: 27.

K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om Pommerns neutralitet.
Dat. Stockh. d. 1 Julii 1635 35: 30.

— med uppdrag att besvara ett memorial fr. erkebisk. af
Bremen, hert. Fredrik. Dat. Stockh. d. 3 Julii 1635 . . 35: 31.

— att Johan Skytte återkommit fr. sin ambassad t. England
o. General-staterna m. m. Dat. Stockh. d. 4 Julii 1635. 35: 33.

— att svenska arméens o. flottans ankomst t. Preussen haft
en stor inverkan på fredsunderhandlingarna. Dat. Stockh. d.
11 Julii 1635 35: 36.

Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med sammandragen redogö-
relse för resan fr. Rhenströmmen, genom Frankrike o. Hol-
land, o. för ställningen i Tyskland. Dat. Magdeburg d. 16
Julii 1635 35: 37.

— som inledning t. nedanstående berättelse (börjad i Maj
1635) 35: 49.

— berättelse om det som i Tyskland, särdeles vid Rhen-
strömmen och på Wormser-dagen, sedan i Frankrike, Ne-
derland, Italien o. annorstädes, synnerligen på resan genom
Frankrike och Nederland, förlupit, med dess orsaker och
skäl 35: 50.

K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om den betryckta ställningen
i Sverige samt behovet af snar fred. Dat. Stockh. d. 18
Julii 1635 35: 80.

Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om underhandl. med Chur-
Sachsen o. Sveriges flesta hundsförvandters benägenhet att
affalla fr. förbundet. Dat. Magdeburg d. 31 Julii 1635 . . 35: 85.

K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om underhandl. med Polen
m. m. Dat. Stockh. d. 1 Aug. 1635 35: 90

- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t till svar å brefvet d. 23 Maji.
 Dat. Magdeburg d. 4 Aug. 1635 35: 93.
- t. svar å brefvet d. 12 Juni. Dat. Magdeburg d. 4 Aug.
 1635 35: 96.
- t. svar å brefvet d. 4 Julii. Dat. Magdeburg d. 4 Aug.
 1635 35: 99.
- K. M:ts bref t. A. Oxenstierna, att intet märkligt tilldragit sig sedan
 sista brefvet d. 1 Aug.; önskan att blifva underrättad om
 förhållandena i Tyskl. Dat. Stockh. d. 6 Aug. 1635 . . 35: 105.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M., att han erhållit underrättelser,
 det kon. af Poien uppköpt 12 skepp i hamnarna vid
 Westersjön för att dermed anfalla Göteborg o. Elfsborg,
 hvilka orter derföre borde sättas i bättre försvarsskick. Dat.
 Magdeburg d. 7 Aug. 1635 35: 107.
- om Märthen Bährs anspråk på godset Marcushoff i Preussen.
 Dat. Magdeburg d. 8 Aug. 1635 35: 110.
- Fullmakt för Axel Oxenstierna att sluta fred eller stillestånd i
 Tyskland, antingen med kejsaren sjelf eller med churfursten
 af Sachsen, katholska ligan eller någon deras bundsförvandt
 o. anhängare. Dat. Stockh. d. 10 Aug. 1635 . . . 35: 112.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om underhandl. med Chur-
 Sachsen m. m. Magdeburg d. 10 Aug. 1635 . . 35: 115.
- med öfversändande af efterföljande betänkande. Dat.
 Magdeburg d. 14 Aug. 1635 35: 119.
- ofördrifliga betänkande på de memorial K. M:t öfver-
 sändt. Dat. Magdeburg d. 14 Aug. 1635 35: 121.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna med förfrågan om de pen-
 ningar v. amiralen Hans Hansson år 1629 tagit på reddan
 för Danzig af 2:ne danske borgare. Dat. Stockh. d. 15
 Aug. 1635 35: 151.
- Fullmakt för Axel Oxenstierna att, i anledning af den emellan

- kejsaren o. churfursten af Sachsen ingångna fred, sluta fred eller stillestånd med kejsaren, katholska ligan eller churfursten af Sachsen. Dat. Stockh. d. 15 Aug. 1635 . . 35: 154.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t, svar på brefvet d. 15 Maj. Dat. Magdeburg d. 15 Aug. 1635 35: 156.
- t. rikets råd med anmärkn. öfver ett af rådet skrifvet bref t. hert. Jöran af Lüneburg. Dat. Magdeburg d. 15 Aug. 1635 35: 159.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om underhandl. med Chur-Sachsen m. m. Dat. Stockh. d. 22 Aug. 1635 . . 35: 162.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om underhandl. med Chur-Sachsen, convents-dagen i Lüneburg m. m. Dat. München Newburg d. 23 Aug. 1635 35: 166.
- med recomm. för Melcher v. Falkenberg att blifva öfverste för hof-reg:t eller få någon annan tjänst hemma i riket. Dat. München Newburg d. 25 Aug. 1635 . . 35: 168.
- med recomm. för f. d. postmästaren i Leipzig, Anders Wechell, att få någon plats hemma i riket för att främdeles kunna organisera postväsendet derst. Dat. München Newburg d. 26 Aug. 1635 35: 171.
- om underhandl. med Chur-Sachsen; om Prager-freden och neder-sachsiska ständernas m. fl:s anslutning dertill m. m. Dat. München Newburg d. 27 Aug. 1635 35: 174.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om stiftet Bremens neutralitet m. m. Dat. Stockh. d. 29 Aug. 1635 35: 181.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om Pragerfredens innehåll o. inverkan, samt churfurstens af Sachsen m. fl:s uppförande m. m. Dat. Magdeburg d. 29 Aug. 1635 35: 182.
- t. rikets råd om de vedervärdigheter o. det förtal han fr. alla håll i Tyskland vore utsatt för, o. hvaraf en del syntes utgå fr. Sverige. Dat. Magdeburg d. 29 Aug. 1635. 35: 198.

- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med intercession för bröderna
Spirings sak i Preussen. Dat. München Nienburg d. 1 Sept.
1635 36: 345.
- att churfursten af Brandenburg nu äfven antagit Prager-
freden; redogörelse huru churfursten af Sachsen med sin
armé närmade sig svenska lägret m. m. Magdeburg d. 10
Sept. 1635 36: 349.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna, svar å hans bref o. betänk. d.
14 o. 15 Aug., samt underrättelse att stilleståndet med Polen
blifvit slutet. Dat. Stockh. d. 12 Sept. 1635 . . . 36: 361.
- Axel Oxenstiernas bref t. riksmarsken Jakob de la Gardie med
uppgift öfver ställningen i Tyskland, Frankrike och Hol-
land, samt öfver arméens storlek m. m. Dat. Magdeburg d.
12 Sept. 1635 36: 372.
- t. K. M:t, påminnelser om tyska Östersjö-kustens försvar,
och om tvenne fullmakters snara öfversändande. Dat. Magde-
burg d. 14 Sept. 1635 36: 368.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna, råd och instruction ang. för-
farandet i Tyskland, jemte öfversändande af tvenne fullmak-
ter. Dat. Stockh. d. 19 Sept. 1635 36: 380.
- Axel Oxenstiernas bref jemte 2:ne post-scripta, t. K. M:t om
tyske officerarnes i Banérs armé underhandl. med churfur-
sten af Sachsen; underrättelse att Banér måst draga sig till-
baka fr. Magdeburg mot Braunschweig m. m. Dat. Wismar
d. 28—30 Sept. 1635 36: 384.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna med utförliga underrättelser
om stillestånds-tractaten med Polen m. m. Dat. Stockh. d.
7 Okt. 1635 37: 71.
- med råd o. intructioner, till svar å brefven d. 10 o. 14
Sept. Dat. Stockh. d. 12 Oct. 1635 37: 74.

- Axel Oxenstiernas** bref t. K. M:t t. svar å brefven d. 12 o. 19 Sept. Dat. Wismar d. 13 Oct. 1635 **37: 91.**
- memorial öfver de ärenden han anförtrödt d:r Johan Hal-
lenus, resident i Stralsund, att meddela legaten i Pommern,
Sten Bielke. Dat. Wismar d. 13 Oct. 1635 **37: 98.**
- öfver de ärenden, hvarom han anbefalt sin son Johan
Oxenstierna att underrätta K. M:t Dat. Wismar d. 13 Oct.
1653 , **37: 111.**
- bref t. K. M:t om hertigens af Braunschweig proposition
m. m. Dat. Wismar d. 18 Oct. 1635 **37: 120.**
- K. M:ts** bref t. Axel Oxenstierna med svar å brefvet d. 28—
30 Sept. Dat. Stockh. d. 24 Okt. 1635 **37: 122.**
- Axel Oxenstiernas** bref t. K. M:t om fransyske ambassadören
S:t Chaumont o. om Banérs seger vid Dömitz. Dat. Wis-
mar d. 24 Oct. 1635 **37: 124.**
- om krigsrörelserna närmast efter slaget vid Dömitz. Dat.
Stralsund d. 5 Nov. 1635 **37: 128.**
- Tvenne** bref fr. riksr. frih. Joh. Skytte t. riksr. grefve Pehr
Brahe med underrättelse om hvad som försports fr. Tysk-
land rör. kriget m. m. Dat. Stockh. d. 13 Nov. o. 5 Dec.
1635 **2: 104.**
- Öppet bref för Dalkarlarna, huru mycket krigsfolk de skola
hålla. Dat. Stockh. d. 15 Nov. 1635 **35: 219.**
- K. M:ts** bref t. Axel Oxenstierna om den nyss slutade riksdä-
gen, och svar på memorialet af d. 13 Oct. Dat. Stockh. d.
15 Nov. 1635 , **37: 131.**
- Axel Oxenstiernas** bref t. K. M:t om tilldragelserna när-
mast före slaget vid Dömitz. Dat. Stralsund den 20 Nov.
1635 **37: 136.**
- om kopparhandeln o. kompanierna. Dat. Stralsund d.
20 Nov. 1635 **37: 148.**

Axel Oxenstiernas memorial, hvarefter secret. Petrus Smaltzius
 skall sig rätta på resan åt Hamburg o. hos franske ambassadö-
 ren S:t Chaumont. Dat. Stralsund d. 21 Nov. 1635 . . 37: 242.

— bref t. K. M:t med recommendation för Erik Larsson
 von der Linde att återfå den af honom försträckta penninge-
 summa. Dat. Stralsund d. 21 Nov. 1635 37: 154.

— om Erik Larsson von der Lindes accord med kronans cre-
 ditorer i Lübeck. Dat. Stralsund d. 23 Nov. 1635 . . 37: 156.

— med recomm. att gifva secret. Lars Grubbe expectans
 på det gods som Frantz Wackerbard hade på listid fått af
 kon. Gustaf Adolf. Dat. Stralsund d. 23 Nov. 1635 . . 37: 159.

— med recomm. för secret. o. commissarien Johannes Ni-
 codemi att blifva secret. af staten. Dat. Stralsund d. 24 Nov.
 1635 27: 162.

— att Erik Larsson von der Linde måtte erhålla betalning
 för de vaxlar som fältherren (Jakob De la Gardie) genom
 Isaak Spiring på honom dragit. Dat. Stralsund d. 25 Nov.
 1635 37: 164.

K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna med öfversändande af skrifvel-
 ser t. Chur-Sachsen, Brandenburg, Mecklenburg, Pommern,
 Danmark o. Holstein. Dat. Stockh. d. 26 Nov. 1635 . . 37: 167.

Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om underhandl. i Tyskland,
 och svar på brefvet d. 12 Oct. Dat. Stralsund d. 30 Nov.
 1635 37: 170.

— t. riksdrotset Gabriel Gustafsson Oxenstierna, missnöje öf-
 ver att Preussen med dess licenter blifvit afträdde m. m.
 Dat. Stralsund d. 30 Nov. 1635 37: 178.

K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om de i sista brefvet om-
 nämnda skrifvelsers afsändande till sina bestämmelser, och
 andra dylika t. Frankrike, England o. Holland m. m. Dat.
 Stockh. d. 1 Dec. 1635 37: 185.

- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om underhandl. med hert. af Mecklenburg på churfurstens af Sachsens vägnar m. m. Dat. Stralsund d. 3 Dec. 1635 37: 188.
- med fortsättning om underhandl. med hert. af Mecklenburg. Dat. Stralsund d. 11 Dec. 1635 37: 192.
- med fortsättning af föreg., o. underrättelse om affären vid Kiritz. Dat. Stralsund d. 17 Dec. 1635 . . . 37: 197.
- Betänkande af Axel Oxenstierna, huruledes han anser "att Feldtmarschallken her Johann Baneer sakerne nu angripa må, och de elliest på krigs-continuations fallett till att anställa ähre". Dat. Stralsund d. 17 Dec. 1635 37: 205.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna såsom svar å brefven d. 30 o. 30 Nov. Dat. Stockh. d. 18 Dec. 1635 37: 201.
- om ratificationen af de fransyska allianserna. *Post-scriptum* om Oxenstiernas, Grotii och Camerarii underhålls-penningar. Dat. Stockh. d. 19 Dec. 1635 37: 210.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med underrättelse att Banér intagit Havelberg, och att churfursten af Sachsen erbjudit stillestånd. Dat. Stralsund d. 24 Dec. 1635 . . . 37: 216.
- med utförlig relation om underhandl. o. krigshändelserna i Tyskland. Dat. Stralsund d. 30 Dec. 1635 . . . 37: 219.
- tillägg om de i de håda sista brefven omnämnda krigshändelser. Dat. Stralsund d. 31 Dec. 1635 . . . 37: 248.
- råd och åsigter om krigets fortsättande och medlen der-till. Dat. Stralsund d. 31 Dec. 1635 37: 250.
- svar o. förfrågningar i anledning af erhållna instructioner öfver fredsverket; svar på bref af d. 26 Nov. Dat. Stralsund d. 31 Dec. 1635 37: 278.
- i anledning af fransyske ambassadören de Chaumonts nya förslag och afrådan från att nu sluta fred. Dat. Stralsund d. 31 Dec. 1635 37: 288.

Catalogus librorum piæ memoriæ D. Johannis Bothvidi († 1635)	26: 353.
Kort tänkesedel af Axel Oxenstierna öfver de ärenden, hvarom secret. Petrus Smaltzius skall hos regeringen påminna. Dat. Stralsund d. 3 Jan. 1636	38: 116.
Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med ofvanstående tänkesedel o. recommendation för dess frambärare. Dat. Stralsund d. 6 Jan. 1636	38: 121.
— med svar å brefvet d. 19 Dec. 1635 om d'Avangours propositioner. Dat. Stralsund d. 7 Jan. 1636	38: 123.
K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna, svar å brefven d. 20, 21 o. 25 Nov. 1635. Dat. Stockh. d. 9 Jan. 1636	38: 132.
— svar å brefvet d. 11 Dec. 1635 om de tyska underhandl. Dat. Stockh. d. 9 Jan. 1636	38: 135.
Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t i anledn af en utaf kon. i Danmark gjord proposition. Dat. Stralsund den 14 Jan. 1636	38: 137.
— om krigshändelserna. Dat. Demmin d. 20 Jan. 1636.	38: 139.
Axel Oxenstiernas bref t. Johan Banér, visande omöjligheten att skicka honom någon förstärkning innan svenska arméen fr. Preussen vore anländ; råd huru de sachsiska kretsarnes medlemmar borde behandlas o. s. v. Dat. Demmin d. 20 Jan. 1636	38: 159.
K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna, hänskjutande t. honom att svara d'Avangour på hans propositioner m. m. Dat. Stockh. d. 23 Jan. 1636	38: 142.
Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med utförlig redogörelse för de krigshändelser och underhandl. i Tyskland, hvarom korteligen anförts i de sista brefven m. m. Dat. Stralsund d. 23 Jan. 1636	38: 146.

- Axel Oxenstiernas** bref t. Johan Banér; lyckönskan öfver hans framgångar; om svårigheterna att hålla krigsväsendet uppe vid sjökusten och särdeles i Westphalen m. m. Dat. Stralsund d. 26 Jan. 1636 38: 169.
- t. K. M:t om de sista underhandl. m. m. Dat. Stralsund d. 27 Jan. 1636 38: 167.
- K. M:ts** bref t. Axel Oxenstierna med svar å brefven d. 3—7 Jan. om alliansen med Frankrike o. freden i Tyskland. Dat. Stockh. d. 28 Jan. 1636 38: 173.
- Axel Oxenstiernas** bref t. K. M:t att Banér ständigt på små partier hade framgång; att den förrädiske öfverste Miuslaf blifvit af honom tagen till fånga. Dat. Stralsund d. 29 Jan. 1636 38: 186.
- att han med ryttmästaren Burmeister afsändt en utförlig relation öfver händelserna, att fältmarskalken Wrangel med arméen ur Preussen anländt till Stolpe m. m. Dat. Stralsund d. 5 Febr. 1636 38: 186.
- K. M:ts** bref t. Axel Oxenstierna om underhandl. med Frankrike; om Danmarks hållning vid de tyska angelägenheterna. Dat. Stockh. d. 6 Febr. 1636 38: 191.
- Axel Oxenstiernas** bref t. K. M:t om krigshändelserna vid Salefloden; att gen.-major Lessle blifvit afsänd t. Westphalen. Dat. Stralsund d. 12 Febr. 1636 38: 194.
- K. M:ts** bref t. Axel Oxenstierna om grefvarnes af Oldenburg och Delmenhorst neutralitet. Dat. Stockholm d. 13 Febr. 1636 38: 197.
- om den fransyska alliansen och om ett förbund med England. Dat. Stockh. d. 13 Febr. 1636 38: 199.
- Axel Oxenstiernas** bref t. K. M:t, att han rest t. Wismar för att der, efter aftal, möta fransyske ambassadören S:t Chamont. Dat. Wismar d. 21 Febr. 1636 38: 203.

- Rådsprotocoll rör. hofrättens redogörelse inför K. M:t, d. 23 Febr. samt 1, 2, 3 och 4 Mars 1636 33: 155.
- Memorial af Axel Oxenstierna, hvarest secret. Lars Grubbe sig hafver att rätta. Dat. Wismar d. 24 Febr. 1636 . . . 38: 290.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om kopparcompaniet. Dat. Wismar d. 24 Febr. 1636 38: 204.
- om Erik Larsson von der Lindes o. Isaak Spirings penninge-affärer med K. M:t o. kronan. Dat. Wismar d. 25 Febr. 1636 38: 208.
- om vexlar som blifvit öfversända till commissarien Nicodemius för den preussiska staten. Dat. Wismar d. 25 Febr. 1636 38: 212.
- om svenska arméernas ställning i Sachsen, i Westphalen o. i Elsas. Dat. Wismar d. 28 Febr. 1636 . . . 38: 214.
- Rådsprotocoll rör. krigscollegii redogörelse inför K. M:t d. 5, 7, 8, 9, 10, 11 o. 23 Mars 1636 33: 185.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om Marazinis uppbrott från Sachsen mot Pommern med en del af fiendtliga arméen Dat. Wismar d. 6 Mars 1636 38: 217.
- K. M:ts förklaring öfver den tänkesedel som Axel Oxenstierna medgifvit secret. Peter Schmaltz (d. 3 Jan.). Dat. Stockh. d. 11 Mars 1636 38: 219.
- bref t. Axel Oxenstierna med utförligare svar öfver 5:te punkten i ofvanstående tänkesedel, rör. krigsrustningarna; om nödvändigheten af Axel Oxenstiernas hemkomst. Dat. Stockh. d. 11 Mars 1636 38: 223.
- om att i tyska sjöstäderna anskaffa farkoster för att från Sverige o. Finland i Maj månad öfverföra krigsfolket. Dat. Stockh. d. 12 Mars 1636 38: 235.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om krigsrörelserna; rättelse

- af uppgifterna i brefvet d. 6 Mars. Dat. Wismar d. 13 Mars 1636 38: 237.
- K. M:t bref t. Axel Oxenstierna om ryktet att d'Avangour skulle göra nya propositioner; Grubbens begäran om förstärkning. Dat. Stockh. d. 19 Mars 1636 38: 240.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om krigsrörelserna. Dat. Wismar d. 20 Mars 1636 38: 241.
- t. kon. i Danmark, besvarande dennes proposition att hemedla fred emellan Sverige o. churfursten af Sachsen samt romerska riket. Dat. Wismar d. 21 Mars 1636 . . 38: 244.
- Råds-protocoll rör. cancelliets redogörelse inför K. M:t d. 24 o. 28 Mars samt 1 April 1636 33: 233.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna med hemställan huruvidt Johan Banérs begäran om en tids ledighet fr. arméen kunde bifallas m. m. Dat. Stockh. d. 26 Mars 1636 . . 38: 243.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om Johan Banérs framgång vid Petersberg och Wrangels i Pommern. Dat. Wismar d. 27 Mars 1636 38: 247.
- med öfversändande af följande båda memorial, till svar å K. M:ts bref d. 9, 23 och 28 Jan. samt 6 och 13 Febr. Dat. Wismar d. 29 Mars 1636 38: 250.
- memorial öfver några punkter, som Nicodemi skall hos K. M:t andraga o. taga besked uppå. Dat. Wismar d. 29 Mars 1636 38: 253.
- memorial t. K. M:t för dens. Dat. Wismar d. 29 Mars 1636 38: 258.
- Råds-protocoll rör. amiralitets-collegii redogör. inför K. M:t d. 29, 30, 31 Mars samt 1 April 1636 33: 251.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med förnyad recomm. för Johannes Nicodemi att blifva secret. af staten. Dat. Wismar d. 31 Mars 1636 38: 311.

- Axel Oxenstiernas bref med förnyade underrättelser om Johan Banérs framgång vid Petersberg. Dat. Wismar d. 2 April 1636 38: 314.
- K. M:t:s svar t. utskrifnings-commissarierna, rör. utskrifningen från Engsö gods med erkännande af egarens af Engsö jurisdictionsrätt öfver denna ö. Dat. Stockholm d. 2 April 1636 32: 89.
- b. ef t. Axel Axel Oxenstierna om rytteriets transport öfver Östersjön o. farkosters anskaffande. Dat. Stockh. d. 4 April 1636 38: 316.
- Råd-protocoll rör. kammar-collegii redogör. inför K. M:t d. 7 och 8 April 1636 33: 283.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t, att churfursten af Sachsen o. kejsarlige generalen Hatzfelt förenat sig vid Friburg, och Banér beslutat draga sig åt Magdeburg. Dat. Stralsund d. 8 April 1636 38: 318.
- att den i Tyskland fängne, mot Sverige förrrädiske Mitzlaff måtte tillsvidare få förvaras på Cajaneborg eller Nyslott. Dat. Stralsund d. 9 April 1636 38: 319.
- om posternas osäkerhet. Dat. Stralsund den 12 April 1636 38: 324.
- om nödvändigheten att Banér så fort som möjligt måtte blifva förstärkt m. m. Dat. Stralsund d. 12 Apr. 1636. 38: 326.
- M:t:s bref t. Axel Oxenstierna om hans hemkomst på en tid, för att muntligen afgifva sitt råd öfver krig eller fred inför ständernas till d. 21 Maj sammanskrifna utskott. Dat. Stockh. d. 16 April 1636 38: 330.
- axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om krigsrörelserna i Sachsen o. Westphalen. Dat. Stralsund d. 22 April 1636 . . . 38: 332.
- M:t bref t. Axel Oxenstierna om hans hemkomst, och öfn-

- skan att fred dessförinnan måtte blifva sluten. Dat. Stockh. d. 23 April 1636 38: 334.
- med befallning om hans hemkomst på en tid, Dat. Stockh. d. 25 April 1636 38: 337.
- om fransyska alliansen; att Adler Salvius eller Sten Bielke skulle förestå hans plats i Tyskland under hans hemmavaro. Dat. Stockh. d. 25 April 1636 38: 340.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t med svar på de med secret Schmaltz öfversända bref af d. 11 o. 12 Mars om Oxenstiernas hemkomst; om rustningarne o. om alliansen med Frankrike. Dat. Stralsund d. 26 April 1636 . . . 38: 344.
- K. M:s bref t. Axel Oxenstierna om de påminnelser som uppsatts nödiga att göra vid collegiernas granskade redogörelser. Dat. Stockh. d. 28 April 1636 38: 353.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om Adler Salvii utsändande för att gå Oxenstierna tillhanda vid fredsverket och stanna i Tyskland under hans hemmavaro. Dat. Stockh. d. 29 April 1636 38: 356.
- med svar å de med Nicodemi öfversända memorial o. bref af d. 29 Mars. Dat. Stockh. d. 29 April 1636 . . 33: 358.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om krigshändelserna i Westphalen, vid Magdeburg och i Pommern m. m. Dat. Stralsund d. 29 April 1636 38: 373.
- med upprepade berättelse om de sistnämnda krigshändelserna. Dat. Stralsund d. 6 Maj 1636 38: 379.
- med svar på brefven d. 16 o. 25 April om hans hemkomst; om licenterna i Lifland. Dat. Stralsund d. 8 Maj 1636 38: 382.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna till svar å brefven d. 12 o. 22 April, samt om truppernas förande öfver Östersjön m. m. Dat. Stockh. d. 13 Maj 1636 38: 387.

- Axel Oxenstiernas bref t. K. M. med underrättelser ifrån arméerna vid Magdeburg o. i Westphalen. Dat. Stralsund d. 13 Maj 1636 38: 391.
- att han måst något uppskjuta sin hemresa för angelägna göromål. Dat. Stralsund d. 20 Maj 1636 38: 394.
- om krigshändelserna. Dat. Stralsund den 20 Maji 1636 38: 395.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna t. svar på brefven d. 26 o. 29 April. Dat. Stockh. d. 21 Maji 1636 38: 398.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om krigshändelserna. Dat. Stralsund d. 27 Maji 1636 38: 400.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna med ytterligare svar på brevet d. 29 April om det krigsfolk som skulle utskickas, samt om fransyska alliansen. Dat. Stockholm den 28 Maji 1636 38: 401.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t om uppskofvet med hemresan och om krigshändelserna. Dat. Stralsund d. 6 Junii 1636 38: 407.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna om hans hemresa och att han måtte taga landvägen fr. Kalmar, om vinden ej vore gynsam. Dat. Stockh. d. 10 Junii 1636 38: 410.
- Axel Oxenstiernas bref t. K. M:t, att han ytterligare måst fördröja sin hemresa; om krigshändelserna i Westphalen. Dat. Stralsund d. 17 Junii 1636 38: 411.
- med utförligare relation om de underhandl. som fördröjde hans hemkomst; om nödvändigheten af alla utrustade trupper snara öfverkomst t. Tyskland. Dat. Stralsund d. 18 Junii 1636 38: 414.
- K. M:ts bref t. Axel Oxenstierna med svar å sistnämnda bref om trupperna; om underhandl. med England, Frankrike o. Mecklenburg. Dat. Stockh. d. 29 Junii 1636 . . 38: 419.

- Bref fr. Joh. Messenius d. ä. till secret. Anders Israelsson,
om hans Genealogia Kurekorum och andra literära ämnen.
Uleå d. 30 Sept. 1636 9: 180.
- Regeringens o. rådets fattade resolution o. afsked, huruledes
allt skall uti H. M:t drottens omyndiga år, och vid närvarande
riksens tillstånd, ställas till rådslag o. betänkande etc. Dat.
Stockh. d. 14 Dec. 1636 33: 107.
- Förmyndare-regeringens skrifvelse t. borgmästare o. råd i Stock-
holm om en ny stadga för seglationen. Dat. i slutet af år
1636 7: 101.
- Riksr. Sten Bielkes relation t. K. M:t om fredsunderhandl. o.
arméens ställning. Dat. Stettin d. 30 Jan. 1637 . . . 7: 103.
- Förmyndare-regeringens skrifvelse t. kammar-assessorn frih. Carl
Mörner t. Tuna, med befallning att påskynda rytteriets o.
fotfolkets afsändning fr. Norrköping t. Tyskland. Dat. Stockh.
d. 13 Junii 1637 18: 369.
- K. M:ts öppna bref för allmogen i Skinskatteberg rör. knekte-
tjensten. Dat. Stockh. d. 30 Oct. 1637. 35: 222.
- Bref fr. riksmarsken m. m. greve Jakob De la Gardie t. riksr.
greve Peder Brahe, om riksdagens utgång samt med förord
för fältmarskalken Åke Totts frieri t. fröken Christina Brahe,
o. andra familjärenden. Dat. Stockh. d. 20 Mars 1638. 2: 109.
- fr. riksr. fältmarskalken Åke Tott t. dens. om hans frieri
t. nämnda fröken, samt om ställningen i rådet. Dat. Ekol-
sund d. 18 April 1638 19: 380.
- Handl. rör. enke-drott. Maria Eleonoras företagna resa åt We-
stergötland o. Göteborg, samt rådets uppdrag till kammar-
assessorn Carl Mörner att återföra H. M:t. (Dat. d. 10 o.
27 Aug. 1638) 17: 249.
- Per Brahes till K. M:t ingifna berättelse om Finland år
1638 31: 427.

- Tvenne bref fr. Arnold Joh. Messenius t. riksr. m. m. greve Pehr Brahe, med klagan öfver modrens förhållande mot honom och med fadrens skrifter, samt bön om befrielse. Dat. Kexholm d. 4 Mars 1639 samt d. 20 Aug. 1640 . . 9: 182.
- Förmyndare-regeringens bref t. landshöfd. öfver Wermland o. Dal Olof Stake, med befallning att sända förrymde knektar och andre förbrytare jemte deras hustrur och barn till Nya Sverige. Dat. Westerås d. 8 Aug. 1639 20: 210.
- t. landshöfd. öfver Kalmar län o. Öland, Konrad Falkenberg, med befallning att biträda kammarjunkaren Pehr Hammarshöld vid enkedrott. Maria Eleonoras uppsökande och återförande. Dat. Stockh. d. 29 Julii 1640 20: 299.
- t. landshöfd. i Örebro G. Leijonhufvud, om nya tingsplatser för Nya Kopparberget o. Grythyttan, samt halfva nämndens besättande med i dessa socknar bosatte Finnar m. m. Dat. Stockh. d. 30 Julii 1640 29: 213.
- t. landshöfd:ne, med befallning att ransaka hvad förfallde adelsmän haft, som ej infunnit sig vid riksdagarne 1638 o. 1640. Dat. Stockh. d. 30 Julii 1640 29: 222.
- t. biskop. i Westerås, dr. Joh. Rudbeck, rör. enkedrott. Maria Eleonoras hemliga afresa fr. Sverige, jemte befallning att hennes namn uteslutes ur kyrkoböckerna. Dat. Stockh. d. 19 Aug. 1640 7: 143.
- t. magistraterna i Norrköping, Göteborg, Kalmar o. Stockh. med befallning att sända af regeringen utsedda personer såsom deputerade t. det förestående mötet i Stockholm. Dat. Stockh. d. 17 Nov. 1640 29: 224.
- Bref fr. riksr. fältmarskalken Joh. Banér t. gen.-majoren, greve C. G. Wrangel, med förhållningsordres i afseende på den intagna fästningen Heldrunge, och befallning att med truperna återgå till arméen. Dat. Erfurt d. 8 Dec. 1640 . . 5: 61.

- Bref fr. Petrus Gembichi t. gen.-guvernören greve Pehr Brahe,
om Joh. Messenii, d. ä:s, enkas supplik för sin son att ut-
bekomma fadrens skrifter. Dat. Warschau den 13 Dec.
1640 9: 191.
- fr. riksmarsken greve J. De la Gardies grefvinna Ebba
Brahe t. sonen greve Magnns Gabr. De la Gardie om en-
skilda angelägenheter. Dat. Stockh. d. 19 Dec. 1640. 18: 371.
- Berättelse om enke-drott. Maria Eleonoras flykt ur Sverige
(1640), utgifven af fröken Anna Sofia von Bülow . . 21: 39.
- En annan relation om samma ämne 21: 53.
- Från Arnold Joh. Messenius t. gen.-guvernören greve Pehr
Brahe om utgången af hans efterspaningar efter fadrens manu-
scripter i Polen. Dat. Stettin d. 12 Jan. 1641 . . 9: 193.
- Fullmakt för Åke Oxenstierna o. Peter Kruse att undersöka
hvad som är afgången och hvad som finnes behållet af Dal-
regstet. Dat. Stockh. d. 28 Jan. 1641 35: 223.
- Förmyndare-regeringens bref i utdrag t. landshöfd. i Skara-
borgs län Carl Siggesson, om en ryttares deportation t. Nya
Sverige för åverkan i Warnhems klosterträdgård. Dat. Stockh.
d. 13 April 1641 29: 217.
- bref t. landshöfd. öfver Wermland o. Dal, Olof Stake,
ang. de Finnar, som uppehöll sig på skogarne. Dat. Stockh.
d. 16 April 1641 29: 218.
- Axel Oxenstiernas bref t. gen.-majoren, greve C. G. Wran-
gel, med anmaning, i anledn. af Joh. Banérs död, att jemte
sina kamrater taga vård om arméen, till dess ny befälhaf-
vare ankommer. Odat. (trol. i Maji 1641). 3: 114.
- Tjugoett bref fr. riksr., fältmarskalken m. m. greve Lennart
Torstenson t. dens., rör. kriget till lands o. sjös. Dat. d. 15
Maji 1641; 17 Nov. 1645; med bilagor 5: 75.
- Bref fr. Hugo Grotius t. greve Pehr Brahe med lyckönskan i

- anledn. af hans befodran t. riksdrotsemetet. Dat. Paris d.
23 Maj (1 Juni) 1641 5: 66.
- Förmyndare-regeringens bref t. landshöfd:ne med riksdags-
kallelse och befallning att tillhålla adeln att mangrannt in-
finna sig och att erlægga det bidrag de sig åtagit till rid-
darhusets bygnad. Dat. Stockh. d. 26 Oct. 1641 . . 29: 225.
- Bref fr. generalerna A. v. Pfuel, Arv. Wittenberg o. Hans Chr.
v. Königsmark t. gen.-majoren grefve C. G. Wrangel, ang.
arméens ställning och med begäran om undsättning. Dat.
Saxstedt d. 30 Oct. 1641 5: 227.
- Kon. Ludvig XIII:s pass för Gustaf Horn, då han efter sin fän-
genskap återvände genom Frankrike t. Sverige. Dat. Per-
pignan d. 11 Maj 1642 34: 110.
- Förmyndare-regeringens bref t. riks- o. kammarråd, att låta
dem af adel få gods i betalning, hvilka betalt till oadelige de
penningar, desse insatt i nya eller gamla koppar-companiet,
Dat. Stockh. d. 18 Julii 1642 21: 144.
- Bref fr. riksdrotset grefve Pehr Brahe t. grefve C. G. Wran-
gel, med recommendation för en kapiten. Dat. Stockh. d.
20 Juli 1642 3: 117.
- Utdrag ur Göta hofrätts protocoll, rör. Bergqvara borgrätt,
d. 9 Maj, 16 o. 30 Sept. 1642 39: 273.
- Bref fr. fältmarskalken grefve Gust. Horn till grefve C. G.
Wrangel, med begäran om permission för Henrik Horn, me-
dan han håller sitt bröllop. Dat. Stockholm den 28 Nov.
1642 5: 71.
- Bergqvara borgrätts dombok för åren 1642 o. 1647 . . 39: 297.
- Bref fr. riksamiralen frih. Carl Carlsson Gyllenhjelm t. riks-
drotset grefve Pehr Brahe, med begäran om hans bemed-
ling för Gustaf Gustafsson af Wasaborg, att erhålla några bond-
gårdar i Gärns socken. Dat. Carlberg d. 4 Mars 1643 . . 2: 116.

- Utdrag ur Kinnevalds häradsrätts protocollo rör. Bergqvare
borg rätt, d. 19 o. 20 Juni 1643 39: 288.
- Förmyndare-regeringens instruction för Louis de Geer på hant
beskickning t. Nederländerna. Dat. d. 20 Dec. 1643. 13: 259.
- Utdrag ur Kinnevalds häradsrätts protocollo rör. Bergqvare borg-
rätt d. 15 Juni 1644 39: 292.
- Bref fr. Arnold Joh. Messenius t. riksdrotset grefve Pehr Brahe,
med förbön för fogden Anders Jonsson på Svartsjö att er-
hålla ett halft hemman för sina trogna tjänster. Dat. Munsö
d. 2 Julii 1644. 9: 197.
- fr. legationspredikanten J. Hambræus t. dens., med begäran
om biträde för sin fullmäktig, Ignatius Meurer, vid uppta-
gandet af de penningar, hans landsmän lånt i Paris, utan
att sedermera återbetala dem. Dat. Paris den 10 Aug.
1644 10: 81.
- Riksdrotset gr. P. Brahes bref t. bisk. Johannes Mathiæ, tack-
sägelse för skriften *Idea boni ordinis in ecclesia*. Dat. Wi-
singsborg d. 19 Aug. 1644 25: 293.
- Förmyndare-regeringens 2:ne bref t. landshöfd. öfver Kalmar
län o. Öland, Konrad Falkenberg, rör. understöd för besätt-
ningen på holländska flottan, som låg vid Kalmar. Dat. Stockh.
d. 7 o. 18 Sept. 1644 20: 301.
- Drott. Christinas förmyndares berättelse och redogörelse öfver
deras under drottningens minderårighet förda regering. Dat.
Stockh. Nov. 1644 21: 198.
- Drott. Christinas skrifvelse om sättet att godtgöra Louis de
Geer för hans kostnader vid holländska flottans anskaffande och
bemanning. Dat. Stockh. d. 21 Jan. 1645 . . . 13: 273.
- två bref t. Axel Oxenstierna ang. nya krigsrustningar
och fredsunderhandlingarne. Dat. Stockh. d. 8 Mars o. 24
Juni 1645 3: 119.

- Bref fr. legations-predikanten J. Hambræus t. drott. Christina,
med anhållan att han måtte få uppbära lönen för den pro-
fession han erhållit men ej kunnat mottaga. Dat. Paris d.
26. April 1645 10: 86.
- Drott. Christinas bref t. gen.-majoren Lars Kagg att emottaga
Warbergs fästning och för Hallands innevånare kungöra deras
blifvande ställning t. svenska kronan. Dat. Stockh. d. 7 Sept.
1645 30: 112.
- Jemtlands lagrättsmäns contract med K. M:t om ständigt knekte-
båll. Dat. "Frössöo konungsgård" d. 10 Nov. 1645 . . 35: 226.
- Relation om K. M:ts och kronans beställningar i Halland;
(1645) 30: 116.
- Bref fr. legaten Johan Adler Salvius t. riksdrotset greve Pehr
Brahe, rör. fredsunderhandl. Dat. Osnabrück den 5 Oct.
1646 5: 161.
- Öfverläggning mellan riksens råd och ett utskott af ständerna
rör. frågan om drott. Christinas för målning; hållen d. 22
Mars 1647. 24: 390.
- Bref fr. bisk. i Strengnäs Johannes Matthiæ t. studeranden Olof
Andersson, med tillbud att blifva hofpredikant hos öfversten
Joh. Witing. Dat. Strengnäs d. 14 Maj 1647 . . . 8: 65.
- Bref fr. legations-secreteraren i Osnabrück Math. Björenklou
t. riksdrotset greve Pehr Brahe, om sakernas ställning i
afseende på fredshandeln vid hans afresa t. fäderneslandet.
Dat. Grenna d. 25 Jan. 1648 19: 386.
- Drott. Christinas bref t. gen.-guvernören greve Lennart Tor-
stensson med inbjudning att sjelf infinna sig vid riksdagen,
och erinran att icke dertill kalla någon af ständerna i Hal-
land med undantag af Halmstad. Stockholm den 23 Nov.
1648. 29: 228.
- Bref fr. riksr. frih. Bengt Skytte t. pfalzgreven Johan Casi-

- ang. hert. Carls utväljande till thronföljare. Dat. Stockh.
 d. 20 Mars 1649 9: 200.
- Rådsprotocoll d. 26, 27 o. 28 Febr. 1649, rör. pfalzgreffen
 Carl Gustafs antagande t. thronföljare 28: 69.
- K. M:ts öppna bref f. Westerbottens allmoge att årligen hålla
 ett visst antal knektar och vara fri från utskrifning. Dat.
 Stockh. d. 16 April 1649 35: 228.
- Privil. för landshöfd. frih. Svante Sparre o. hans arfvingar på
 egen borgrätt vid Bergqvara gård. Dat. Stockh. d. 30 Aug.
 1649 32: 90.
- Bref o. handl. ang. Carl Gustafs frieri t. drott. Christina (1643
 —1649) 27: 209.
- Utdrag af 22 bref fr. hofjunkaren Johan Ekeblad t. fadren,
 öfversten Christopher Johansson Ekeblad t. Stola, rör. tilldra-
 gelser vid drott. Christinas hof. Dat. Stockh. d. 17 Oct.
 1649; d. 1 Dec. 1652 20: 309.
- Bergqvara borgrätts dombok för år 1649 39: 310.
- Krigsscollegii bref t. landshöfd. Ivar Nilsson (Natt o. Dag) ang.
 allmogens i Gestrikland o. Helsingland ansökning rör. dess
 knektars hemkall o. utrustning. Dat. Stockh. d. 19 Febr.
 1650 35: 231.
- Riksr. frih. Bengt Skyttes bref t. riksdrotset greve Pehr Brahe,
 med åtskilliga underrättelser om enskilda personer o. Sve-
 riges politiska förhållanden. Dat. Stockholm den 22 Mars
 1650 9: 202.
- Öfverläggning i K. Maj:ts rådkammare d. 9 Maj 1650, om ut-
 vidgning af Mälarens utlopp 19: 394.
- K. M:ts proposition t. rikets ständer d. 6 Juhii 1650 . . 22: 254.
- d. 25 Sept. 1650 22: 264.
- Prästerskapets besvär o. postulata, afgifna i Aug. 1650. 22: 271.
- Skäl och motiver, hvaraf ständerna äro förorsakade att påminna

om riksens räntor, huru de kunna dragas under kronan igen	
Dat. Stockh. d. 13 Aug. 1650	22: 290.
Ridderskapet o. adelns besvär mot de andre ståndens vidrige anförande. Dat. Stockh. d. 20 Sept. 1650	23: 90.
Påminnelser om kronogodsens restitution (Sept. 1650)	22: 277.
Krigscollegii ordning för allmogen o. knektarne i Bergslagen o. Dalarne vid de senares hemkall och aflöning. Dat. Stockh. d. 5 Dec. 1650	35: 236.
Sätt till att igenhemta kronones räntor (1650)	22: 292.
Observationes in privilegia nobilium (1650)	22: 294.
Riksens råds remonstration mot de tre ståndens protestation ang. kronogodsens abalienation etc. insinnerad på riksdagen 1650	25: 295.
Dagbok för d 1650 års riksdag i Stockholm af dr Jonas Pe- tri, pastor i Hasle	22: 90.
Ordning mellan ridderskapet o. adeln på den ena och skatte- bönderna på den andra sidan. (Förslag) 1650	21: 172.
Bref fr. riksr. frih. Bengt Skytte t. pfalzgreffen Johan Casimir, om de utsedde commissarierna till de lybske tractaterna, åt- skilliga, tillämnade befordringar m. m. Dat. Stockh. d. 27 April 1651	9: 205.
Ordning mellan ridderskapet o. adeln samt skattebönderna, gif- ven Stockh. d. 26 Aug. 1651	21: 187.
Relation om huru tillgick, när drott. Christina återtog sin före- sats att nedlägga regeringen 1651. (Ur rådsprot. d. 21 Julii 1668)	28: 162.
K. M:s instruction för dem, som skola inspectera gymnasium o. skolorna i Stockh. Odat (1651)	33: 291.
Krigscollegii resolution på allmogens i Ångermanland begäran att få hålla ett visst antal knektar. Dat. Stockh. d. 9 Jani 1652	35: 241.

- Tvenne bref fr. pfalzgreffen Johan Casimir t. sonen Carl Gustaf, ang. Messeniernes smädeskrift m. m. Dat. Stegeborg i slutet af år 1651 o. d. 19 Febr. 1652 7: 147.**
- Gen.-qvartermäst. Joh. Wårnschiölds bref t. arsprinsen Carl Gustaf med öfversändande af en karta öfver Göteborgs omgifningar. Dat. Stockh. d. 28 Febr. 1652 35: 276.**
- Drott. Christinas skrifvelse t. rector och professores i Upsala med befallning attöfverse Sigfr. Aron Forsii physica. Dat. Stockh. d. 24 Mars 1652 14: 219.**
- Rådslag ang. kronogodsens försäljning (1638—1652) . . 21: 74.**
- Relation om Gotland och dess beskaflenhet (1652) . . 29: 363.**
- Bergqvara borgrätts dombok för år 1652 39: 322.**
- Bref fr. riksmarsken greve Jakob De la Gardies enke-grefvinn, Ebba Brahe, t. sonen greve Magnus Gabriel 'De la Gardie, med varning i anledning af böndernes hotelser mot adeln. Dat. Bliksberg d. 7 Mars 1653 18: 372.**
- Gen.-qvartermäst. Joh. Wårnschiölds bref t. arsprinsen Carl Gustaf ang. befästningarne vid Slitehamn, Kalmar o. Göteborg. Dat. Stockh. d. 9 April 1653 35: 279.**
- K. M:t förunnar riksdrotset greve Per Brahe o. hans manliga afkomlingar utvidgad domsrätt o. skattefrihet öfver grefskapet Wisingsö. Dat. Upsala d. 4 Mars 1654 32: 93.**
- Wårnschiöld t. arsprinsen Carl Gustaf ang. befästandet af Kyrkegårdsholmen (Ny-Elfsborg) och af Riga. Dat. Upsala d. 21 April 1654 35: 282.**
- Drott. Christinas öppna bref ang. bortgifna kronogods. Dat. Upsala d. 4 Junii 1654 34: 74.**
- Berättelse om Gotland, uppsatt vid jordransakningen 1654 af kammar-revisoren Gustaf Berg 29: 380.**
- Utdrag af bref fr. hofjunkaren Johan Ekeblad t. fadren, öfver-**

sten Christopher Johansson Ekeblad t. Stola. Dat. d. 15 Dec. 1652 — d. 16 Nov. 1655	22: 299.
Fyra bref fr. riksmarsken, grefve Jakob De la Gardies enka, Ebba Brahe till sonen, grefve Magn. Gabr. De la Gardie, om drottningens onåd och andra familjeangelägenheter. Odat.	15: 99.

h) Under Konung Carl X Gustaf.

Anteckningar om kon. Carl X Gustaf	5: 221.
Utdrag af bref fr. hofjunkaren Johan Ekeblad (se ofvan under drott. Christina)	22: 308.
Grefve M. G. De la Gardies bref t. en rådsherre, ang. förment orättvis behandling. Dat. Leckö d. 9 Aug. 1654	25: 309.
Biskopen i Westerås Olaus Laurelius t. stiftets presterskap, om val af riksdagsmän och om riksdagsmannas-arvode. Dat. Westerås d. 27 Dec. 1654	40: 1.
Kyrkoh. Johan Gezelius t. contractsprost. i Stora Tuna Jakob Guthræus, om åtskill. angelägenheter rör. Kopparberget samt om riksdagsmannaval och arvode. Dat. Skedvi d. 5 Jan. 1655	40: 3.
Kyrkoh. Ericus Suenonis Scriberus t. Jak. Guthræus ang. herredagspenningarne. Dat. Hedemora d. 4 Febr. 1655	40: 8.
Gezelius t. Guthræus ang. riksdagsmannavalen m. m. Dat. Skedvi i Febr. 1655	40: 10.
Guthræi skrifvelse om herredagspenningarne af presterskapet i Tuna contract	40: 15.
Gezelius t. Guthræus om sitt kallande t. riksdagsman. Dat. Skedvi d. 10 Mars 1655	40: 16.
8 st. bref af Gezelius, dels t. kyrkoherdarne i Tuna contract, dels t. Jakob Guthræus, innehållande underrätt. fr. riksdag. till Skand. Handl.	

- gen. Dat. Stockh. d. 20, 28 Mars, 4, 25 April, 6, 9 och
30 Maj 1655 40: 18—35.
- M. Dureels mem. om Hallands förvaltning. Odat. (1655). 30: 120.
- betänk. om justitiens administration i Halland. Dat. La-
holm April 1655 30: 145.
- Krigscollegii skrifvelse t. K. M:t med Wärnschiölds förslag t.
Eneholmens vid Gotland samt Wenersborgs befästade. Dat.
Stockh. d. 20 Mars 1656 35: 290.
- Wärnschiölds senare utlåtande ang. Wenersborgs befästade.
Dat. Göteborg d. 30 Julii 1656 35: 298.
- Riksmarsken grefve Gustaf Horns skrifvelse t. K. M:t ang. slotts-
byggnaden vid Borgholm o. dess befästade, samt Qvarnholmens
vid Kalmar befästade. Dat. Kalmar d. 30 Julii 1656. 35: 301.
- Dens. t. K. M:t ang. befästningsarbetet vid Kalmar o. Göteborg.
Dat. Stockh. d. 16 Sept. 1656 35: 306.
- Utdrag af krigscollegii skrifvelse t. K. M. ang. Slitehamns på
Gotland befästade. Dat. Stockh. d. 21 Sept. 1656 . . 35: 314.
- Gustaf Horns skrifvelse t. K. M:t ang. samma ämne. Dat. Stockh.
d. 18 Oct. 1656 35: 315.
- Wärnschiölds "project huruledes wärcket på Enholmen *widh*
Sliet hampn säkrast kundhe bearbetas." Dat. Stockh. d. 15
Nov. 1656 35: 324.
- Dens. berätt. om det som år 1656 på rikets gränsfästningar
blifvit förrättadt. Dat. Stockh. d. 20 Nov. 1656 . . 35: 327.
- Dens. berättelse om uppgjorda förslag t. Kalmar nya stads befäst-
ning. Dat. Stockh. d. 28 Nov. 1656 35: 334.
- Bref fr. riksr. grefve Cl. Tott t. riksdrotset grefve Pehr Brahe.
ang. den förres commission o. ställningen i Frankrike. Dat.
Paris d. 3 Febr. 1657 9: 210.
- Supplik af Georg Stjernhjelm t. kon. Carl Gustaf om under-
stöd till utgifvande af skrifter, jemte konungens resolution

- derpå. Dat. Marienburg d. 3 Mars 1657 3: 125.
- Utdrag af krigscollegii skrifvelse t. K. M:t med öfversändande af de utaf Wårnschiöld uppsatta "Orsaker som uthwijsa nödigt, att j tidh resolvera om Elfsborgs Slott bör ödeläggias." Dat. Stockh. d. 21 Mars 1657 35: 340.
- Wårnschiölds herätt. om Kråkskärs skans på Öland. Dat. Stockh. d. 28 Mars 1657 35: 343.
- K. M:ts instruction hvarefter dess fältmarskalk grefve Gustaf Otto Stenbock vid sin ankomst t. Sverige hafver sig att regnera och rätta. Dat. Thorn d. 22 Junii 1657 . . 2: 120.
- Utdrag af krigscollegii skrifvelse t. K. M:t ang. rikets fästningsverk. Dat. Stockh. d. 16 Juli 1657 35: 346.
- Grefvinnan Sigrid Bielkes contract med David Kohl om förfärdigande af ett "Complet harnesk samt Hestestierna". Dat. Stockh. d. 8 Aug. 1657 34: 111.
- Tolf bref från kon. Carl Gustaf t. riksdrotset grefve Pehr Brahe, rör. kriget mot Danmark o. anordningar för detsamma. Dat. d. 1 Sept 1657 — 13 Jan. 1658 5: 165.
- Tvenne bref t. kon. Carl Gustaf fr. svenska sändebuden i England, frih. G. Fleetwood o. hr J. Fr. von Friesendorff, ang. underhandlingarna om förbund med England, det första dat. London d. 9 Oct. 1657, det sednare odat. 5: 205.
- Gratulationsbref fr. Math. Björenklou t. svågern Edv. Filipsson Ehrensteen. Dat. Frankfurt d. 26 Dec. 1657 6: 83.
- "Någre orsaker hvarföre Elfsborgz slott borde ömkullkastas och ödeläggias". Odat. 35: 284.
- Bref fr. riksr. frih. Gust. Bonde t. riksdrotset grefve Pehr Brahe, om påskyndandet af kammarcollegii åtgärder t. krigets fortsättande. Dat. Nyköping d. 12 Jan. 1658 . . 9: 212.
- fr. gen.-majoren frih. Simon Grundel Helmfelt t. riksskattmästaren grefve Magnus Gabr. De la Gardie, om en

- major Heynes tjenstgöring. Dat. Riga den 27 Mars 1658 13: 322.
- K. M:t:s memorial för slotts- o. länshöfd. Johan Printzenskiöld o. häradshöfd. Joh. Sylvius vid den dem anbefalda commission t. Bornholm. Dat. Göteborg d. 10 April 1658 . . 39: 374.
- Johan Printzenskiöldhs o. Johan Sylvii berätt. t. K. M:t ang. Bornholm. Dat. Rönne d. 17 Maji 1658 39: 381.
- Skrivelse fr. presidenterne i kammar- o. commercs-collegierna, riksråden frih. Herman Fleming o. frih. Christer Bonde t. kon. Carl Gustaf, med förfrågan ang. lastpenningar. Dat. Göteborg d. 10 Junii 1658 9: 216.
- Johan Printzenskiöld t. K. M:t ang. öfversändande af Bornholmska krigsmanskapet t. Pommern. Dat. Rönne d. 7 Julii 1658 39: 415.
- Berättelse om Skånes, Hallands o. Blekinges tillstånd, straxt efter dessa landskaps afträdande t. Sverige, och anvisning till deras förbättring, afgifven af riksr. frih. Christer Bonde. Dat. Bordsjö d. 19 Aug. 1658 6: 85.
- Bref fr. dens. med nämnde berättelse t. kon. Carl Gustaf. Dat. samma ställe o. dag 6: 175.
- Svenske superintendenten i Trondhiem Henning Schüttes bref t. kon. Carl Gustaf. Dat. Trondhiem d. 11 Sept. 1658. 30: 275.
- Tvenne bref om Köpenhamns belägring o. kon. Carl Gustafs lifsfaror. Dat. i lägret för Köpenhamn d. 8 Oct. 1658 o. d. 12 Mars 1659 4: 269.
- Johan Printzenskiöldhs bref t. K. M:t om krigsfolks sändande fr. Bornholm t. Sverige och om skattepålagor å Bornholms innb. Dat. Hammarshus d. 7 Nov. 1658 39: 419.
- Johan Printzenskiöld t. K. M:t om behofvet af förstärkning t. Bornholms försvar och om innevånarnes fiendtliga sinnesstämning. Dat. Hammarshus d. 18 Nov. 1658 . . 39: 420.

Accordspuncter ang. Trondhiems evacuation, slutne d. 11 Dec. 1658	30: 267.
Relation om Trondhiems belägring fr. d. 24 Sept. till d. 11 Dec. 1658	28: 135.
Sju skrivelser af landshöfd. Lorenz Creutz t. kon. Carl Gustaf ang. Trondhiems län under svenskt välde, 1658	30: 156.
Tio bref af guvernören Claes Stjernsköld ang. Trondhiems län, 1658	30: 225.
K. M:ts år 1658 uti Göteborg upprättade o. underskrifna förslag huru garnisonerna böra vara försedda	35: 351.
Kongl. secreteraren (sedermera k. rådet) Edvard Ehrensteens dagboks-anteckningar år 1658	39: 355.
Kongl. secreteraren Taubenfeldt t. K. M:t om upproret på Bornholm o. Printzenskiölds död m. m. Dat. Malmö d. 17 Febr. 1659	39: 424.
Sex bref fr. kon. Carl Gustaf t. riksamiralen grefve C. G. Wrangel, om flottans operationer o. underhandl. med England. Dat. d. 30 April — 22 Maji 1659	5: 196.
Bref fr. dens. t. dens. ang. landstigningen på Möen. Dat. Helsingborg d. 13 Maji 1659	4: 277.
Wärnschiöld t. K. M:t med beskrifning på den ort å ön Hisingen, dit Nylöddöse stad af kon. Carl IX blef flyttad, samt ang. arbetet vid Malmö fästning. Dat. Malmö d. 6 Juli 1659	35: 355.
— förslag å kostnaderna t. befästning af Kalmar o. Göteborg. Dat. Helsingborg d. 3 Sept. 1659	35: 359.
Bref fr. hert. Adolf Johan t. riksdrotset grefve Pehr Brahe, med underrättelse om hertigens ankomst t. konungen och om dennes verksamhet för Pommerns undsättning. Dat. Stubbekjöbing d. 16 Sept. 1659	9: 220.
Wärnschiölds bref och memorial t. K. M:t ang. åtskill. fäst-	

nings- o. hamnhygnader i riket. Dat. Helsingborg d. 27 Sept. 1659	35: 368.
Sju bref fr. riksr. o. ambassadören frih. Bengt Skytte t. kon. Carl Gustaf. Dat. London 1659	28: 189.
Bref fr. riksr. grefve Lars Kagg t. commissarien Simon Rosenberg om dennes befordran till landshöfding i Finland. Dat. Wenersborg d. 3 Jan 1660	10: 93.

i) Under konung Carl XI.

Bref fr. riksr. frih. Schering Rosenhane t. riksdrotset grefve Pehr Brahe, med begäran om nya instructioner, i anleda. af kon. Carl Gustafs död. Dat. Helsingör den 21 Febr. 1660	9: 222.
— fr. riksr. grefve Claes Tott t. hert. Adolf Johan ang. kon. Carl Gustafs död. Dat. i lägret d. 2 Mars 1660	9: 226.
— fr. dens. t. riksdrotset grefve Pehr Brahe, ang. fredsunderhandlingarna. Dat. i lägret för Köpenhamn d. 30 April 1660	9: 228.
— fr. riksr. m. m. frih. Scher. Rosenhane t. dens. om samma ämne. Dat. i lägret d. 2 Maj 1660	9: 231.
Relation af Petrus Petri Grubb t. Strengnäs stifts pastorer om 1660 års riksdag i Göteborg. Dat. Strengnäs d. 18 Maj 1660	28: 175.
Bref fr. Erik Lindeman Lindskiöld t. hert. Adolf Johan, med klagomål öfver en pommersk adelsman, som blifvit hofmästare för unge hr Gustaf Carlsson, kon. Carl Gustafs naturlige son o. Lindemans lärjunge. Dat. Strassburg d. 27 Junii 1660	8: 45.
Hert. Adolf Johans svar derpå. Dat. Stegeborg d. 22 Sept. 1660	8: 59.

- Bref fr. landshöfd. i Upland frih. Claes Rålamb t. riksdrottet
grefve Pehr Brahe ang. en orostiftare Pehr Eriksson i Edinge.
Dat. Upsala d. 5 Sept. 1660 9: 235.
- Rådsprotocoll för d. 19 o. 25 Sept. 1660 rör. förändringen af
Carl Gustafs testamente 17: 263.
- Rikshistoriografen Vitus Berings salubref på Lundagård t. bisk.
Peder Winstrup. Dat. Kiöbenhaffn d. 10 Nov. 1660 . . 36: 403.
- Förklaring ingifven t. K. M:t af bisk. i Åbo Joh. Elai Terse-
rus, i anledn. af drott. Christinas klagomål öfver en af ho-
nom om Hennes M:t utgifven skrift. Dat. Åbo d. 14 Mars
1661 5: 235.
- Borgmästares o. råds i Stockholm underd. påminnelser om för-
ordn. o. stadgar, huru med alla fästningar, trolofningar, bröl-
lop, barnsöl, kyrkogångar, jordefärder. arfskiften, förmynder-
skap, klädedrägter, processer etc. i staden hållas borde. Dat.
Stockh. d. 27 Mars 1661 31: 55.
- Bref fr. professorn o. præses i antiquitets-collegium Joh. Loc-
cenius t. erkebisk. Lenæus med anhållan om recommenda-
tionsbref t. stiftets pastorer för att erhålla underrätt. om an-
tiquiteter o. monumenter t. intagande i Dahlbergs Svecia
ant. et hodierna. Dat. Upsala d. 9 Aug. 1661 . . 9: 237.
- Fyra bref fr. riksr. Christer Horn t. brodern Bengt innehållan-
de underrätt. om statens ärenden, hofvets o. enskildes nö-
jen, dagens nyheter m. m. 1661—1670 28: 351.
- Landshöfd. frih. Claes Rålamb's berätt. t. K. M:t om Uplands
län för år 1661. Dat. Stockh. d. 3 Mars 1662 . . 31: 88.
- Gen.-guvernören grefve Gustaf Otto Stenbocks skrifvelse t. K.
M:t ang. befästningarne i Skåne, Halland o. Blekinge. Dat.
Malmö d. 17 April 1662 35: 375.
- Skrifvelse fr. bisk. i Strengnäs Johannes Mathiæ t. K. M:t, ang.
förbudet mot 2:ne hans tryckta skrifter *Rami Oliva* och

- Idea boni Ordinis*, samt consistorii Stockholmensis förfarande mot honom. Dat. Stockh. d. 21 Julii 1662 . . 17: 271.
- Landshöfd. Johan Graans berätt. t. K. M:t om Wester- o. Österbottens län. Dat. Croneby o. 23 Aug. 1662 . . . 31: 268.
- Gen.-guvernören S. G. Helmfelts berätt. t. K. M:t om Ingermanland och Kexholms län. Dat. Narven den 30 Aug. 1662 31: 496.
- Landshöfd. Tord Bondes berätt. t. K. M:t om Skaraborgs län. Dat. Stoora Dahla d. 4 Sept. 1662 31: 103.
- Landshöfd. frih. Ernst Johan Creutz' berätt. t. K. M:t om Nylands o. Tavastehus län för åren 1652—62. Dat. Helsingfors d. 15 Sept. 1662 31: 465.
- Riksr. f. d. landshöfd. frih. Lorenz Creutz' berätt. t. K. M:t om Stora Kopparbergs län. Dat. Falu Kungsgård d. 24 Sept. 1662 40: 37.
- Landshöfd. Jak. Törneskiölds berätt. t. K. M:t om Wiborgs o. Nyslotts län. Dat. Stockh. i Sept. 1662 . . . 31: 479.
- Bref fr. drott. Christina t. bisk. Johannes Mathiæ, med löfte om befordran för hans barn och understöd för honom sjelf, i händelse han af regeringen skulle blifva skild från sitt emhete. Dat. Rom d. 14 Oct. 1662 8: 67.
- Landshöfd. frih. Erik Sparres berätt. t. K. M:t om Södermanlands län. Dat. Stockh. d. 10 Nov. 1662 31: 147.
- Landshöfd. frih. Erik von der Lindes berätt. t. K. M:t om Åbo o. Björneborgs län, af år 1662. Odat. 31: 452.
- Gen.-guvernören grefve Gustaf Otto Stenbocks berätt. t. K. M:t om Skåne, Halland o. Blekinge. Dat. Malmö d. 19 Dec. 1662 31: 321.
- Landshöfd. frih. Georg Gyllenstiernas berätt. t. K. M:t om Kronobergs län för år 1662. Dat. Lundholmen den 31 Jan. 1663 31: 165.

- Commers-collegii embets-berätt. t. K. M:t för åren 1661 o. 1662, jemte betänk. öfver handels, sjöfartens o. manufacturernas befrämjande. Dat. Stockh. d. 21 Mars 1663 . . 32: 289.
- Contract emellan K. M:t o. amiralen Hendrik Geretzon Siöhielm om de vilkor, hvarpå han skulle företaga en expedition emot de turkiska sjöröfvarena. Dat. Stockh. d. 10 April 1663 32: 317.
- Förteckn. på det penningebelopp, som enkedrott. o. deras excell. hafva beviljat t. amiralen Siöhielms resa. Dat. Stockh. d. 10 April 1663 32: 323.
- Guvernören frih. Harald Stakes berätt. t. K. M:t om Bohus län, för åren 1661—62. Dat. Bahus d. 20 April 1663 . . 31: 404.
- K. M:ts instruction, hvarest amiralen Siöhielm och de honom underordnade vid deras ofvannämnda resa hafva sig att rätta. Dat. Stockh. d. 6 Aug. 1663 32: 326.
- Landshöfd. Tord Bondes berätt. t. K. M:t om Skaraborgs län för år 1662. Dat. Mariæholm d. 11 Dec. 1663 . . 31: 114.
- Guvernören grefve Joh. Oxenstiernas berätt. t. K. M:t om Wester-Norrland för åren 1661—63. Dat. Stockh. d. 18 Dec. 1663 . . . , 31: 244.
- Landshöfd. Jak. Törneskiölds berätt. t. K. M:t om Wiborgs o. Nyslotts län. Dat. Wijborg d. 22 Dec. 1663 . . 31: 486.
- Öfverståthåll. frih. Schering Rosenhanes t. K. M:t afgifna embets-berätt. af år 1663, med bilagor. Odat. 31: 2.
- Landshöfd. frih. Erik Sparres berätt. t. K. M:t om Södermanlands län, för år 1663. Odat. 31: 158.
- frih. Georg Gyllenstiernas berätt. t. K. M:t om Kronobergs län, för år 1663. Dat. Lundholm d. 4 Jan. 1664. 31: 179.
- Amiralen Siöhielms bref t. K. M:t att få fortsätta sin expedition mot de turkiske sjöröfvarena ensamt med skeppet Falken m. m. Dat. Göteborg d. 30 Jan. 1664. . . . 32: 336.

- K. M:t svar t. amiralen Siöhielm på ofvannämnda skrifvelse.
 Dat. Stockh. d. 27 Febr. 1664 32: 338.
- Landshöfd. Tord Bondes berätt. t. K. M:t om Skaraborgs län,
 för år 1663. Dat. Mariæholm d. 28 Febr. 1664 . . 31: 127.
- Wärnschiölds påminnelser om Landskronas fästningsverk och
 hamn. Dat. Stockh. d. 5 Mars 1664 35: 382.
- Landshöfd. Jak. Törneskiölds berätt. t. K. M:t om Wiborgs o.
 Nyslotts län. Dat. Wijborgh d. 21 Mars 1664 . . 31: 491.
- Förteckn. öfver de t. amiralen Siöhielms expedition mot tur-
 kiske sjöröfvarena sammanskjutna penningar. Dat. Stockh.
 d. 20 Nov. 1664 32: 340.
- Landhöfd. frih. Gustaf Duwalls berätt. t. K. M:t om Stora Kop-
 parbergs län. Dat. Fahlh Kungsgård d. 23 Dec. 1664 . . 40: 61.
- Bref fr. bisk. i Linköping Sam. Enander t. riksdrotset greve
 Pehr Brahe, ang. en tvist med landshöfd. Peder Hammar-
 sköld om ett torpställe. Dat. Linköping i Dec. 1664 . . 9: 240.
- Förmyndare-regeringens fullmakt för secret. af staten Edv. Phi-
 lipsson Ehrensteen, att vara hofråd af staten. Dat. Stockh.
 d. 26 Sept. 1665 9: 242.
- Grefvinnan Sigrid Bielkes (enka efter Gustaf Horn) contract
 med David Klöcker (adlad Ehrenstrahl) om förfärdigande af
 fyra skilderier. Dat. Stockh. d. 2 April 1666 . . 34: 113.
- Gen.-guvernören Jakob Johan Taubes berätt. t. K. M:t om In-
 germanland och Kexholms län. Dat. Narfven den 21 Jan.
 1667 31: 516.
- Landshöfd. Tord Bondes berätt. t. K. M:t om Skaraborgs län, för
 åren 1665—66. Dat. Mariæholm d. 15 Febr. 1667 . . 31: 135.
- Guvernören frih. Carl Larsson Sparres berätt. t. K. M:t om
 Wester-Norrland, för åren 1664—66. Dat. Hernösand d. 17
 Febr. 1667 31: 254.
- Landshöfd. frih. Gustaf Duwalls berätt. t. K. M:t om Stora

- Koppårbjergs län, för år 1666. Dat. Falu Kungsgård d. 30
Mars 1667 31: 204.
- Gen.-guvernören frih. Herman Flemings berättelse t. K. M:t
om Finland. Dat. Willnäs d. 15 Maj 1667 . . . 31: 443.
- Bref fr. riksr. grefve Pontus Fr. De la Gardie t. brodern rikscancelleren grefve M. G. De la Gardie, med relation hvad
som passerat under drott. Christinas resa i Sverige år 1667.
Dat. Malmö d. 6 Juni 1667 16: 150.
- Sju bref fr. rikscancelleren grefve M. G. De la Gardie t. hof-
rådet Edv. Ehrensteen ang. underhandl. med främmande
makter m. m. Dat. den 18 Maj 1668 och d. 11 Nov.
1669 8: 70.
- K. M:t bekräftar det af Wolter von Plettenberg d. 29 Junii
1503 gifna frihetsbref för de svenske bönderne i byarne
Kerter o. Rööck på Dagö, genom en desse bönder gifven
resolution på deras klagomål mot generalen grefve Axel
Julius De la Gardie öfver deras utlagors och dagsverkens
förhöjning. Dat. Stockh. d. 5 Nov. 1668 32: 28.
- Landshöfd. Joh. Graans berätt. t. K. M:t om Wester- o. Öster-
botten, för år 1668. Odat. 31: 282.
- Årsberätt. t. K. M:t af antiquitets-collegii ledamöter om deras
arbeten, för åren 1669, 1670, 1672 o. 1674, jemte sär-
skild, den första berättelsen åtföljande, skrifvelse t. rikscan-
celleren grefve M. G. De la Gardie. Dat. Upsala d. 26
Junii 1669 20: 325.
- Förmyndare-regeringens bref t. gen.-controllören J. Dijkman,
ang. farten mellan Wenern o. Hjelmaren. Dat. Stockh. d.
26 Junii 1669 24: 398.
- Landshöfd. Johan Graans berätt. t. K. M:t om Lappmarken,
af 1670. Odat. 34: 309.
- frih. G. Duwalls förordn. ang. jordrefningen o. soldat-

- jemkningen i St. Kopparbergs län. Dat. Fahlu Kungsgård
d. 22 Mars 1670 35: 244.
- Wärnschiölds memorial om fortsättandet af arbetet på så väl
Göteborgs som de skånska städernas befästning. Dat. Stockh.
d. 27 Febr. 1671 35: 388.
- Bref fr. riksr. grefve Claes Tott t. hert. Adolf Johans för-
stinna Elsa Elisabeth Brahe ang. ett arfskifte. Dat. Riga
d. 28 Mars 1671 9: 246.
- Förmyndare-regeringens förordn. för Jakob Dijkman d. y. att
försätta fadrens undersökn. i afsende på farten mellan We-
nern o. Hjelmaren. Dat. Stockh. d. 14 April 1671 . . 24: 400.
- — bref t. landshöfd. i Nerike frih. Abraham Leijonhufvud,
ang. samma ämne. Dat. Stockh. d. 14 April 1671 . . 24: 401.
- Kort extract af det, som enl. ransakningen vid amiralitets-
rätten tilldragit sig under amiral Siöhielms expedition mot
turkiske sjöröfvarena åren 1663, 1664 o. 1665. Odat. 32: 341.
- Relation t. K. M:t af den commission, som d. 10 Aug. 1671
blifvit nedsatt för att undersöka och afdöma huru amiralen
Siöhielm utfört den honom 1663 anförtrödda expedition
mot turkiske sjöröfvarena. Odat. 32: 347.
- Förmyndare-regeringens förordn. för cancellirådet Edv. Ehren-
steen, att, jemte rikstygmästaren frih. Pehr Sparre, öfver-
taga ambassaden t. Generalstaterna. Dat. Stockh. d. 10 Juli
1672 9: 248.
- Kon. Carl XI:s frisägelseskraft för den kongl. förmyndare-rege-
ringen. Dat. Stockh. d. 18 Dec. 1672 8: 93.
- Wärnschiölds memorial om fästningarnes "dröijsamma bebyg-
giandhe", samt om den på Göteborgs befästande sedan 1639
nedlagda kostnad, m. m. om befästningsväsendet. Dat. Stockh.
d. 10 Mars 1673 35: 388.
- K. M:ts öppna bref för allmogen i Österdalarne att få förblifva

- vid deras gamla sedvana i afseende på knektehållet. Dat. Stockh. d. 14 Jan. 1675 35: 260.
- Landshöfd. Magnus Dureels berätt. t. K. M:t om Blekinge o. Christianstads län. Dat. Christianstad d. 4 Febr. 1675. 31: 395.
- Bref fr. rikscancelleren greve M. G. De la Gardie t. kon. Carl XI, rör. konungens tilltänkta förmålning. Dat. Kegelholm d. 28 April 1675 7: 161.
- fr. gen.-fältherren riksmarsken greve C. G. Wrangel t. dens. rör. samma ämne. Dat. Stettin d. 11 Maji 1675. 5: 241.
- K. M:t bekräftar ofvanstående resolution af d. 5 Nov. 1668 för de svenske bönderna i byarne Kerter o. Röök på Dagö. Dat. Stockh. d. 19 Julii 1675 32: 29.
- Bref fr. drott. Hedvig Eleonora t. hennes svägerska, med underrätt. om konungens giftermål m. m. Dat. Svartsjö d. 29 Julii 1675 5: 252.
- Utdrag af K. M:ts resolution för allmogen i Wester-Norrland ang. knektehållet. Dat. Stockh. d. 16 Oct. 1675 . . 35: 262.
- Bref fr. riksr. greve Johan Gyllenstjerna t. hert. Adolf Johan ang. beredelserna t. hertigens resa åt Tyskland. Dat. Stockh. d. 10 Dec. 1675 8: 103.
- fr. riksmarsken greve C. G. Wrangel t. cancellirådet Örnstedt, hvori han klagar öfver att han blifvit återkallad fr. guvernörskapet i Pommern. Dat. Stralsund d. 29 Febr. 1676 5: 247.
- Bref fr. professoren Joh. Schefferus t. en yngling om firandet af kon:s födelsedag. Dat. Upsala d. 9 Jan. 1677 . . 7: 168.
- Gen.-majoren frih. Henrik Flemings skrifvelse t. rikets råd ang. befästningar i Södermanlands skärgård. Dat. Stockh. d. 4 Sept. 1677 35: 419.
- Tjugotre bref fr. kon. Carl XI t. fältmarskalken frih. Rutger

- v. Ascheberg rör. skånska kriget, kon:s bilägar m. m. Dat. d. 21 Sept. 1677 — d. 22 Aug. 1685 5: 262.
- Bref fr. ambassadören Johan Paulin Olivekrantz t. kon. Carl XI, om den förres resa t. fäderneslandet, i anledn. af de hinder Danmark lagt i communicationen mellan kon. o. ambassaden i Nimwegen. Dat. Halmstad d. 24 Sept. 1677. 10: 95.
- Krigscollegii memorial t. K. M:t ang. rikets fästningar d. 23 Oct. 1677 35: 433.
- K. M:ts resolution o. förklaring på föreg:de memorial. Dat. Ljunghy d. 27 Nov. 1677 35: 441.
- Bergqvara borgrätts dombok för år 1677 39: 335.
- Bref fr. gen.-guvernören m. m. grefve O. W. Königsmarck t. svenske ministern i Frankrike, frih. Bonde, i anledning af den sednares återkallande. Dat. Stralsund den 19 Febr. 1678 10: 97.
- fr. professoren Olof Verelius t. hofcancellern E. Ehrensteen, hvari han försvarar sig mot Schefferi beskylldning att hafva utgifvit falska documenter. Dat. Upsala d. 30 Juni 1678 8: 106.
- David Klöcker v. Ehrenstrahls förteckn. på skilderier af honom målade för frih. Nils Bielkes räkning. Dat. d. 28 Febr. 1679 34: 115.
- Bref fr. kon. Carl XI t. riksr. grefve Johan Gyllenstierna, med befallning att infinna sig hos konungen. Dat. Ljunghy d. 4 April 1679 5: 261.
- fr. drott. Hedvig Eleonora t. fältmarskalken frih. Rutg. v. Ascheberg, med begäran att fortställa en skrifvelse t. den danska prinsessan m. m. Dat. Strömsholm den 17 Nov. 1679 5: 257.
- Gen.-qvartermästaren Erik Dahlbergs memorial t. K. M:t om rikets fästningsverk. Dat. d. 24 Nov. 1679 . . . 35: 447.

- K. M:ts resolution på förestående memorial, gifven d. 28 Nov. 1679 35: 453.
- Dahlbergs memorial t. K. M:t ang. Landskronas befästning. Odat. (1679 eller 1680) 35: 469.
- K. M:ts resolution att de friheter, som af ålder tillkommit de svenske bönder, som bo i Kertels o. Rööks byar på Dagö, alldeles icke kunna utsträckas t. de svenske bönder, som bo i Kertels o. Rööks "wacker". Dat. Stockholm den 21 Jan. 1680 32: 30.
- K. Carl XI:s bref t. rådet ang. orten för kon:s bröllopsfest. Dat. Kongsör d. 27 Jan. 1680 27: 321.
- Rådsprotocoll d. 31 Jan. 1680 ang. samma ämne . . 27: 323.
- Bref fr. gen.-qvartermästaren E. Dahlberg t. kon. Carl XI rör. anordningar för arméen i Skåne. Dat. Landskrona d. 30 Aug. 1680 6: 177.
- Saköreslängd af gamla Bergqvara för år 1680 39: 352.
- Bref fr. statssecreteraren Joh. Paulin Olivekrantz t. kon. Carl XI, med supplik i afseende på några ärenden rör. Gust. Soops sterbhus. Dat. Stockh. d. 19 Jan. 1681 10: 99.
- fr. drott. Ulrika Eleonora d. a. t. hert. Adolf Johan ang. drott:s förlossning. Dat. Stockh. d. 9 Julii 1681. 5: 313.
- Kon. Carl XI:s bref t. landshöfd:ne M. Posse i Westerås, Axel Rosenhane i Nylands län o. Duwall i Dalarne, att tre bönder, hvilka deltagit i ständernas commission, måtte sändas t. riksdagen. Dat. Stockh. d. 17 Aug. 1682 . . . 29: 231.
- Landshöfd. Gustaf Duwalls o. öfversten Hans Abr. Kruses skrifvelse t. K. M:t ang. Dal-regementets ökande. Dat. Stockh. d. 17 Oct. 1682 35: 264.
- Bref fr. kon. Carl XI t. krigsrådet Balthasar Gyldenhoff om noggrannt iakttagande af rättvisa vid indelningsverket. Dat. Stockh. d. 2 Maji 1683 18: 377.

- Pfalzgreffinnan Maria Euphrosinas** bref t. landshöfd. P. Örnelon rör. hans förmenta rätt att hafva uppsigt öfver hennes gård Højentorp. Dat. Wennegarn d. 2 April 1685 . . . 22: 310.
- Aderton** bref fr. kon. Carl XI t. fältmarskalken frih. Rutger v. Ascheberg, ang. regementenas mönstringar och underhåll, prins Fredriks födelse och död m. m. Dat. d. 19 Sept. 1685 — 24 Dec. 1690 6: 59.
- K. M:ts** resolution för de svenske bönderna på Wormsö, Nuckö o. Egeland, att de vore fritt folk och lika med frälsebönder i Sverige. Dat. Stockh. d. 30 Sept. 1685 32: 16.
- Utdrag** af rådsprotocollet vid öfverläggningen om föreg. resolution. Dat. d. 30 Sept. 1685 32: 33.
- K. M:ts** resolution att byarne Kittas, Muddas, Kausta, Tacknenn, Melis Kåsta o. Malmas (på Dagön) icke kunna förunnas samma privilegier som byarne Kertill o. Röök. Dat. Stockh. d. 7 Oct. 1685 32: 51.
- Utdrag** af rådsprotocollet vid öfverläggningen om förestående resolution. Dat. d. 8 Oct. 1685 32: 49.
- K. rådet** frih. Fabian Wredes redogörelse för förvaltningen af Uplands län. Dat. Stockh. d. 31 Dec. 1685 . . 33: 305.
- Bref** fr. professoren Olof Rudbeck d. ä. t. kon. Carl XI, med begäran att erhålla en medhjelpare och anslag af medel för att låta sina uppfinningar komma i ljuset. Dat. d. 15 Nov. 1686 5: 315.
- Kon. Carls** skrifvelse t. statscontoret om anslag af 400 daler s. m. för professor Rudbeck. Dat. Stockholm den 1 Dec. 1686 5: 318.
- skrifvelse t. fältmarskalken frih. Rutg. von Ascheberg och kammarrådet Lindhielm ang. ryttmästaren Gislars och öfverste-lieuten. Lodes boställen. Dat. Stockh. d. 14 Sept. 1687 14: 221.

- Kon. Carls** skrifvelse t. skånska commissionen om djurgården, som legat under Lillö. Dat. Stockh. d. 16 Oct. 1687. 14: 223.
- skrifvelse t. kongl. rådet grefve Nils Bielke ang. pomeriske creditorerne, befordringar o. aflöningar. Dat. Stockh. d. 16 Mars 1688 17: 274.
- K. M:ts** bref om öfverlåtelse af Lundagård t. akademien i Lund. Dat. Stockh. d. 16 Mars 1688 36: 405.
- Professoren Ol. Rudbecks** berätt. om vidtagna antalter t. den påtänkt kanal mellan Göteborg, Wenern o. Hjelmaren. Dat. Upsala d. 4 Jan. 1689 23: 105.
- Skrifvelse fr. landshöfd. Urban Hjärne** t. kon. Carl XI om framgången af de honom ombetrodda värf i Tyskland m. m. Dat. Helfte d. 19 Oct. 1689 10: 115.
- Utdrag af secreta-utskottets samt ridderskapets o. adelns protocoll 1689**, rör. frågan om i rådet fälda förgripliga yttranden mot **K. M:ts** höga rätt och välde 28: 257.
- Utdrag af prins Carls (sed. kon. Carl XII) egenhändig journal**, för d. 14 Mars 1690 4: 281.
- Ehrenstrahls** bref t. grefve Nils Bielke med tacksägelser för hans medverkan vid **E:s** utnämning t. hofintendent, samt ang. målningen af åtskill. porträtter. Dat. Stockh. d. 29 Aug. 1690 34: 117.
- K. M:ts** bref t. cancelli-collegium att anställa undersökning om skälen, hvarföre egarne t. Engsö besitta hals- o. hand-rätten öfver denna ö. Dat. Höijentorp d. 15 Augusti 1691 . . 32: 97.
- Kammarherren frih. Erik Persson Sparres** t. Engsö svar t. cancelli-collegium rör. samma ämne. Dat. Stockh. d. 4 Sept. 1691 32: 98.
- Cancelli-collegii o. reductions-deputerades** skrifvelse t. **K. M:t** rör. samma ämne. Dat. Stockh. d. 20 Nov. 1691 . . 32: 100.

- K. M:ts bref t. cancelli-collegium att anställa undersökning om de skäl, i stöd af hvilka egarne t. Bergqvara utöfva borgärtten deröfver. Dat. Stockh. d. 10 Dec. 1691 . . 32: 105.
- Kammarherren frih. Lars Svantesson Sparres svar t. cancelli-collegium rör. detta ämne. Dat. Stockholm den 19 Dec. 1691 32: 107.
- Cancelli-collegii o. reductions-deputerades skrifvelse t. K. M:t rör. samma ämne. Dat. Stockh. d. 24 Dec. 1691 . . 32: 110.
- Kammarherren frih. Erik Persson Sparres skrifvelse t. K. M:t rör. undersökningen om den särskilda domsrätten vid Engholm m. m. Upläsen i commissionen d. 14 Jan. 1692 . . 32: 113.
- Cancelli-collegii o. reductions-commissionens skrifvelse t. K. M:t i anledn. af närmast föreg. skrifvelse. Dat. Stockh. d. 14 Jan. 1692 32: 113.
- K. M:ts resolution ang. upphörande af Bergqvara borgärtten. Dat. Stockh. d. 9 Febr. 1692 39: 354.
- Bref fr. Claud. Örnhielm t. kongl. rådet, greve Er. Dahlberg ang. Sveriges äldre riddare-orden. Dat. Stockh. d. 5 Dec. 1693 3: 131.
- Nicodemus Tessin d. y. till greve Nils Bielke ang. ritningar t. architectoniska arbeten. Dat. Stockh. d. 1 Aug. 1694. 34: 172.
- Ehrenstrahl t. greve Nils Bielke ang. de arbeten han hade under händer. Dat. Stockh. d. 21 Julii 1695 . . 34: 119.
- Bref fr. professoren And. Stobæus t. lagmannen öfver Skåne o. Blekinge Carl Ehrensteen, om tvisten i anledn. af prof. Lunderstens förbigående vid rectorstvalet o. om lagmannens bemedling hos akademi-cancelleren greve Gyldenstolpe. Dat. Lund d. 3 April 1696 9: 251.
- Kongl. rådet greve Jakob Gyllenborgs redogörelse för förvaltningen af Uplands län. Dat. Upsala d. 14 Maji 1696 . 33: 320.
- Utdrag af 1697 års rådsprotocoll rörande frågan om i rådet

- fåfåda förgrifliga yttranden mot K. M:ts höga rätt och
vælde 28: 297.
- Relation om de mycket præjudicerlige tal, som af kongl. råden
emot en konungs höga rätt och vælde uti kongl. senaten åtskill.
gångar förde och sedan vid riksdagen 1689 K. M:ts råd o.
ståndet företedde samt af dem samtliga casserade o. af K.
M:t för förkastelige och kraftlöse åro erkände och förklarade
vordne; öfversedd o. bekräftad af kongl. råden 1697. 28: 304.
- Bref fr. kongl. rådet N. Bielke t. secreteraren Lindskiöld, med
begäran, att han måtte hos kon. utverka något uppskof för
den förres ankomst med regementet t. Kongsör. Odat. 10: 105.
- Skrifvelse fr. kongl. råd. greve Er. Lindskiöld t. kon. ang. en
uppgjord ritual för K. M:ts ringrättning. Odat. . . . 8: 62.
- af bergsmechanicus Christopher Polhammar (Polhem).
Odat. 8: 298.

k) Under konung Carl XII.

- Bref fr. franske ministern i Stockholm greve d'Avaux t. kon.
Ludvig XIV, 36 st., från d. 3 Julii 1697 till d. 2 Julii
1698 40: 80.
- Bref fr. kon. Ludvig XIV t. greve d'Avanx, 30 st., fr. d. 25
Julii 1697 t. d. 27 Mars 1698 40: 216.
- Utdrag af kongl. senatens protocol d. 24 Sept. 1697 ang. per-
sonalierne öfver kon. Carl XI 1: 170.
- Skrifter. hörande t. början af den publika actionen mot kongl.
rådet greve Nils Bielke (Dec. 1697 — Febr. 1698). 17: 276.
- Handlingar ang. kon. Carl XII:s förklarande för myndig
(1697) 25: 314.
- Bref fr. hertuginnan Hedvig Sophia t. brodern, kon. Carl XII,
med berättelse om lustbarheter i Kiel. Dat. Kiel d. 16 Jan.
1699 6: 180.

- Olof Rudbeck d. ä. till Bengt Oxenstierna om polske ambas-
sådören Galeckis mottagande i Upsala. Dat. Upsala d. 25
April 1699 34: 86.
- Bengt Oxenstiernas svar t. Galecki på de tre honom uppdragna
ärenden till kon. af Sverige. Dat. Stockholm den 29 April
1699 34: 79.
- K. M:ts recreditiv-bref för Galecki. Dat. Stockh. d. 3 Maj
1699. 34: 83.
- Bref fr. kon. Carl XII t. gen.-lienten. C. G. Rehnsköld ang.
rustningarne mot Danmark. Malmö d. 13 Julii 1700 . . 6: 182.
- fr. öfver-mineuren o. adjutanten vid kongl. artillerietfab.
Carl Cronstedt t. kyrkoh. i Husby i Dalarne, mag. Jak. Tru-
hius; med berättelse om slaget vid Narva. Dat. Narva d. 6
Dec. 1700 19: 401.
- fr. prinsessan Ulrika Eleonora t. brodern kon. Carl XII,
med lyckönskan t. den vunna segern. Dat. Stockh. d. 7
Dec. 1700 6: 184.
- Kongl. rådet grefve Pipers bref t. enke-drott. Hedvig Eleonora
om slaget vid Narva. Odat. (1700) 26: 297.
- Bref fr. kongl. rådet grefve Dahlberg t. kon. Carl XII, med
begäran om afsked fr. guvernörsemetet i Lifland. Dat. Riga
d. 12 Jan. 1701 6: 186.
- Berättelse t. kongl. cancelli-collegium af professorn d:r Jesper
Svedberg om hans forskningar i svenska språket och hans
önskan att utgifva sitt verk *Schibboleth*. Dat. Stockh. d. 29
Maji 1701 17: 319.
- Bref fr. cancelli-presidenten grefve Bengt Oxenstierna t. kon.
Carl XII, med supplik om understöd för hustru och barn.
Dat. Stockh. d. 21 Febr. 1702 6: 190.
- fr. bisk. i Linköping d:r H. Spegel t. kongl. rådet grefve

- Carl Piper, ang. privilegium för skrifter utgifvande på trycket. Dat. Linköping d. 25 Nov. 1703 17: 322.
- Underd. memorial af cancelli-rådet Peringskiöld, om hans utgifna eller under händer varande arbeten m. m. Dat. Stockh. d. 28 Nov. 1703 7: 172.
- Sex bref fr. kon. Carl XII t. hertiginnan Hedvig Sophia med underrättelser om åtskilligt som passerat i lägret m. m. Dat. Heilsberg 1704 o. Rawitz 1705 18: 378.
- Bref fr. kongl. rådet greve C. Piper t. ambassadören vid preussiska hofvet frih. Joh. Scheringsson Rosenhane ang. ceremonielet vid audiensen. Dat. Rawitz d. 18 Febr. 1705. 17: 325.
- fr. kongl. rådet frih. C. G. Rehnsköld t. dens. ang. segren vid Frauenstadt m. m. Morkow d. 18 Febr. 1706. 17: 326.
- fr. kon. Carl XII t. gen.-majoren Lybecker ang. det tappra försaret af Viborg. Alt Ranstätt d. 7 Dec. 1706 . . 18: 391.
- fr. dens. om framgången af H. Mats krigsföretag t. kon. Stanislaus. Dat. Buditzou d. 30 Mars 1709 . . . 5: 321t
- fr. v. presidenten i wismarska tribunalet Joh. Liljenstedt t. presidenten frih. Joh. Rosenhane ang. svenska arméens nederlag i Ukrajne och följderna deraf. Dat. Hamburg d. 6 Sept. 1709 17: 328.
- K: Carl XII:s bref t. rådet, svar på åtskilliga framställningar om rikets utblottade tillstånd och om behofvet af fred. Dat. Bender d. 3 Febr. 1711 27: 324.
- Tre bref fr. prinsessan Ulrika Eleonora t. samtliga kongl. råden ang. H. K. H:s beslut att af enskilda medel lemna staten handräckning. Dat. Sala d. 8 Febr. samt 11 o. 17 Mars 1711 25: 365.
- Tre bref fr. ambassadören frih. Erik Sparre t. riksr. greve Joh. Aug. Meyerfeldt, ang. Pommerens öndsättning m. m.

- Dat. Stockh. d. $\frac{1}{15}$ Julii 1711 samt Paris d. 15 Sept. 1712
och d. 27 Jan. 1713 7: 179.
- Bref fr. kon. Stanislaus t. dens., med klagan öfver styrelsens
obeslutsamhet i Sverige. Dat. Christianstad den 19 April
1712 8: 310.
- Tolf bref fr. kongl. rådet greve M. Stenbock t. gen.-lieuten.
greve Erik Sparre rör. fälttåget efter arméens ankomst
t. Tyskland år 1712, slaget vid Gadebusch, instängningen i
Tönningen o. fångenskapen i Köpenhamn. Dat. d. 23 Sept
(4 Oct.) 1712 — 24 April 1714 6: 194.
- Trötio bref fr. kongl. rådet greve Maur. Vellingk o. den nr.
krigshändelserna samt Sveriges politiska ställning till de
riga europeiska makterna. Dat. till det mesta i Hamburg,
Nov. 1712 — Julii 1716 6: 211.
(Jfr greve Sparres svar i 8: 113 o. följ).
- Utdrag af kon. Carl XII:s bref t. enkedrott. Hedvig Eleonora,
ang. kon:s påyrkade giftermål. Dat. Bender d. 14 Dec.
1712 4: 300.
- Utlåtande af gen.-majoren R. J. von Fersen öfver generalen
frih. Mörners förslag till en invasion i Norge. Dat. Stockh.
d. 13 Jan. 1713 2: 100.
- Summarisk instruction af fältmarskalken greve M. Stenbock
för öfversten Strömfelt vid den honom anförtrordade beskri-
ning till kongl. rådet greve Maur. Vellingk. Dat. Tön-
ningen d. 18 Maji 1713 16: 167.
- Utkast t. 43 bref fr. gen.-lieuten. o. svenska sändebudet Erik
Sparre, hvaraf de flesta t. hrr Vellingk, fader o. son, med
bilagor, rör. negociationerna vid fransyska, preussiska o. öster-
rikiska hofven om understöd för Sverige o. fredens återstäl-
lande m. m. Dat. i Paris, Berlin, Wien o. Hannover d. 20
Maji 1713 — 15 Mars 1720 8: 113.

- (Jfr grefve Vellingks correspondens i 6: 223 o. följ.),
 Två rådets skrivelser t. kon. om rikets förtviflade belägenhet
 samt rådets anmodan t. prinsessan Ulrika Eleonora att be-
 vista rådets öfverläggningar. Dat. Stockh. d. 26 Junii o. 30
 Oct. 1713 27: 332.
- Ulrika Eleonoras o. rådets bref t. kon. ang. ständernas sam-
 mankallande. Dat. Stockh. d. 14 Nov. 1713 . . . 27: 348.
- Två skrivelser af rikens ständer t. kon. ang. nödvändigheten
 af kon:s återkomst och af freds förskaffande åt riket. Dat.
 Stockh. d. 22 Dec. 1713 o. 16 Febr. 1714 . . . 27: 363.
- Vice-presid. Sven Leijonmarks memorial t. secreta-utsk., af d.
 26 Febr. 1714, om nödvändigheten att utse en regent under
 kon:s frånvaro 28: 331.
- Kon. Carl XII:s förordnande för gen.-lieuten. H. H. v. Liewen,
 att föra directionen vid amiralitetsverket. Demotica d. 24 Mars
 1714, jemte en af Liewen påtecknad anmärkn. . . 10: 111.
- Ulrika Eleonoras o. rådets bref t. kon. ang. försök t. inledande
 af fredsunderhandl. Dat. Stockh. d. 30 April 1714 . . 27: 373.
- Bref fr. kon. Stanislaus t. en onämnd kammarherze om kon:s
 återkomst ur Turkarnes land samt ang. freda afslutande med
 kon. August. Dat. Cronstadt d. 28 Maji 1714 . . . 3: 173.
- Öfversättn. af knez Chilkoffs bref t. ryske adjutanten Tcha-
 byschoff med begäran, att czarens skrifvelse måtte framlem-
 nas till prinsessan och tillåtelse utverkas för brefskrifvaren
 att återkomma till Stockholm. Dat. Sättra brunn i Julii
 1714 7: 185.
- Bref fr. Carl XII t. enke-drott. Hedvig Eleonora ang. prins Fre-
 drika frieri t. Ulrika Eleonora, dennas inträde i rådet m. m.
 Dat. Dimitocka d. 2 Sept. 1714 18: 392.
- t. prinsessan Ulrika Eleonora ang. till det mesta samma
 ämne; om kon:s missnöje med enskilda personer i rådet,

- fördröjandet af fredsunderhandlingarne m. m. Dat. Dimitocka d. 2 Sept. 1714 4: 283.
- Pass f. gen.-adjutanten frih. Gust. Fr. v. Rosen, utgifvet på K. M:ts befallning af ombudsrådet frih. Casten Feif. Dat. Piteå d. 23 Oct. 1714 9: 267.
- f. kon. Carl XII, gen.-adjut. frih. v. Rosen o. öfversten Otto v. Düring under diktade namn, utgifvet af dens. Dat. Piteå d. 25 Oct. 1714 9: 269.
- Trettio två bref fr. ministern vid engelska hofvet grefve Gyllenborg t. svenska sändebudet vid franska hofvet frih. Erik Sparre, jemte bilagor, rör. politiska ställningen i norra Europa o. villkoren för fredens återställande m. m. Dat. London d. 27 Jan. 1715 — Dec. 1716 10: 117.
- Frih. Er. Sparres utkast t. svar på föregående skrivelser, med bilagor o. noter t. andra svenska beskickningar. Dat. Paris d. 11 Mars 1715 — 25 Sept. 1716 10: 322.
- Tjugutvå bref fr. geheime-rådet baron Goertz t. frih. Er. Sparre, med bilagor, rör. förlikningen med kon. August, kon. Carls öbenägenhet att skicka fullmäktig t. congressen i Braunschweig m. m. Dat. i Hamburg, Stralsund, Amsterdam o. Haag d. 28 Jan. 1715 — d. 25 Dec. 1716 . . . 8: 232 o. 10: 363.
- Bref fr. generalen gr. C. G. Dücker t. dens. rör. de fredsunderhandl., som varit i fråga. Dat. Hamburg d. 25 April 1716 9: 272.
- Contract upprättadt af baron Goertz med hrr Pieterman & comp. rör. myntning af guld o. silfver för Sverige m. m. Dat. Amsterdam d. 18 Sept. 1716 21: 358.
- Utdrag af 8 bref fr. svenske commissions-secret. i Holland, frih. J. F. Preis t. frih. H. G. von Müllern, frih. Er. Sparre o. frih. Goertz, ang. czar Peter I:s vistande i Holland och den

- nes planer. Dat. Haag o. Amsterdam d. 27 Oct. — 31 Dec.
1716 18: 398.
- Utdrag af 13 bref fr. dens. t. ombudsrådet frih. H. G. v. Müllern rör. samma ämne, samt czarens längtan efter fred med Sverige. Dat. Amsterdam och Haag d. 1 Jan. — 21 Aug.
1717 18: 408.
- Utdrag af holländska ministeriella correspondensen fr. Sverige under åren 1717—1726 21: 364.
- Tio skrivelser fr. kon. Carl XII t. landshöfd. öfver Skaraborgs län frih. Pehr Scheffer, ang. utskrifning af manskap samt åtskill. ekonomiska mål. Dat. d. 9 Jan. — 4 Sept. 1718 . . 19: 407.
- Kongl. rådet greve N. Tessins bref t. kon. Carl XII ang. ordnings-embetets inrättande. Dat. Stockholm den 9 Maji 1718 30: 316.
- bref t. secret. O. Cederström i samma ämne. Dat. Stockh. d. 17 Maji 1718 30: 324.
- d:o dat. Stockh. d. 23 Maji 1718 30: 327.
- förslag t. instruction för politie-presidenten . . 30: 330.
- Secret. O. Cederströms bref t. geheimerådet baron Goertz ang. ordningsväsendet. Lund d. 29 Maji 1718 30: 314.
- bref t. kongl. rådet greve N. Tessin i samma ämne. Dat. Lund d. 29 Maji 1718 30: 349.
- Kon. Carl XII:s bref t. Svea o. Göta hofrätter att föreslå två häradshöfd. hvar lagman till hjälp. Haga vid Edå Skans d. 24 Julii 1718 30: 283.
- t. Åbo hofrätt, med lista på lagsagorna under dess jurisdiction; s. d. 30: 310.
- Lista på lagsagorna under Åbo hofrätt 30: 311.
- Instruction för de i landsorterna förordnande ordningsmän. Haga vid Edå Skans d. 29 Julii 1718 30: 352.
- Instruction för högste ordningsmannen; s. d. 30: 355.

- Bref fr. geheimerådet frih. Goertz t. secret. v. Kocken ang. underhandlingarna med Osterman. Dat. Lofön d. 8 Aug. 1718 4: 301.
- Kongl. Carl XII:s bref t. Svea o. Göta hofrätter, med fördelning på lagsagor, häradsdömen o. fögderier under deras jurisdiction. Dat. Strömstad d. 11 Oct. 1718 . . 30: 284.
- Fördelning på lagsagor, häradsdömen o. fögderier under Svea hofrätt 30: 286.
- under Göta hofrätt 30: 298.
- Kon. Carl XII:s öppna ordres t. häradshöfdingarne. Dat. Strömstad d. 11 Oct. 1718 30: 311.
- Bref fr. öfver-ceremonimästaren J. G. Sparfvenfelt t. kongl. cancelli-collegium ang. en supplik t. K. M:t. Odat. 10: 114.
- Fragment af ett bref från assessor Emanuel Svedenberg. Odat. 9: 314.
- Sannfärdig berätt. om några omständigheter, som sig tilldrogo den natten, då kon. Carl XII i tranchéen för Fredrikshall blef skjuten; författad af lieuten. vid fortificationen, sist öfversten B. W. Carlberg 1: 177.
- Utdrag af ryttmästaren frih. Schering Rosenhanes dagbok, ang. händelserna straxt före och efter kon. Carl XII:s död och om frih. Goertz 4: 314.
- Bref fr. franske ingenjören Maignet t. svenska envoyén i Paris frih. Gedda, med upplysningar om kon. Carl XII:s död. Dat. Paris d. 23 Dec. 1723 3: 200.

4) Under drottning Ulrika Eleonora.

- Prins Fredriks af Hessen href t. erkebisk. d:r M. Steuchius, med underrätt. om kon. Carl XII:s död. Dat. Tistedalen d. 1 Dec. 1718 23: 108.

- Prins Fredriks af Hessen bref t. svenska rådet, rör. arméens beslutade återtåg ur Norge. Dat. Tistedalen d. 2 Dec. 1718. 6: 313.**
- Berätt. om svenska arméens återtåg ur Norge efter kon. Carl XII:s död (af B. W. Carlberg) 2: 133.**
- Bref fr. kongl. råden t. kongl. rådet greve Joh. Aug. Meyerfelt, med underrätt. om de anstalter som vidtogos, då underrättelsen om kon. Carls död ankom, samt om Ulrika Eleonoras utropande till drottning. Dat. Stockh. d. 8 Dec. 1718. 5: 323.**
- fr. drott. Ulrika Eleonora t. densamme rör. H. Mits antagande af regeringen. Dat. Stockholm den 13 Dec. 1718. 5: 328.**
- fr. arsprinsen Fredrik af Hessen t. dens. rör. samma ämne. Dat. Stockh. d. 30 Dec. 1718 5: 331.**
- Berättelse af riksr. greve Nic. Tessin, om orsaken till cancelli-presidenten greve Gust. Cronhielms vid slutet af år 1719 iråkade onåd hos drott. Ulrika Eleonora och hennes gemål. 16: 171.**
- Protestations- o. reservations-act af riksr. greve M. Vellingk, affattad i staden Bremen d. 12 (23) Dec. 1719, emot de samma år slutna freder; med bilagor 12: 301.**
- Prins Fredriks af Hessen berättelse om anstalterna till skyddande af svenska kusterna och i synnerhet hufvudstaden mot Ryssarnes härjningar. Dat. Stockholm den 14 Januarij 1720. 23: 110.**
- Skrifvelse fr. drott. Ulrika Eleonora t. bondeståndet med begäran, att hennes gemål måtte utväljas till konung. Dat. Stockh. d. 22 Febr. 1720 6: 314.**
- Utdrag af holländska ministeriella correspondensen fr. Sverige (jfr under kon. Carl XII) 21: 370.**

m) Under konung Fredrik I.

- Rikets ständers skrifvelse t. K. M:t om rådets fördelning på divisioner. Dat. Stockh. d. 8 Junii 1720 7: 300.
- Borgareståndets memorial t. ridderskapet o. adeln om ofrälse-
mäns rätt till civila embeten. Dat. Stockh. d. 18 Sept.
1723 33: 340.
- Utdrag ur ridderskapets o. adelns protocolld vid öfverläggning-
arne ang. detta ämne d. 18, 23, 24, 25, 26, 27, 28 Sept.
och 1, 16, 17 Oct. 1723 33: 361.
- Frñh. Ernst Johan Creutz' betänkande öfver samma ämne.
Odat. 33: 346.
- Krigsbefällets förbindelseskraft att försvara ridderskapets och
adelns privilegier och motsätta sig ofvannämnda anspråk.
Odat. 33: 399.
- Ridderskapets o. adelns dylika förbindelse-skrift. Dat. Stockh.
d. 23 Sept. 1723 33: 402.
- svar på borgareståndets ofvannämnda memorial (af d. 18
Sept.). Dat. Stockh. d. 28 Sept. 1723 33: 405.
- svar på borgareståndets d. 28 Sept. inlemnade skrift
rör. samma ämne. Odat. 33: 424.
- utlåtande t. preste- o. bonde-stånden rör. samma ämne.
Odat. 33: 427.
- Preste-, borgare- o. bonde-ståndens memorial i samma ämne.
Dat. Stockh. d. 15 Oct. 1723 33: 430.
- Berätt. om riksdagen åren 1726 och 1727 34: 126.
- om riksdagen åren 1726 o. 1727 af J. Neresius. 40: 280.
- Händlingar t. 1727 års riksdag rör. ett utspriddt rykte om con-
spiration mot kon. o. drott. 7: 305.
- Utdrag af rådsprotocollet d. 22 Sept. 1729, ang. öfversten Sil-
vas afsändande till Paris för att gratulera till dauphins
födelse 14: 226.

Underd. ansökan af bisk. d:r Er. Benzelius d. y. om tillåtelse att vara borta från 1731 års riksdag, Dat. Göteborg d. 21 Aug. 1730	8: 297.
Relation om hvad på riksdagen förefallit år 1731 . .	37: 294.
Protocoll och handlingar rör. öfversten Silva och hans förvis- ning ur riket (1737 i Maji)	14: 229.
Nyårsönskan t. kon. o. drott:n. af bondeståndets talman Olof Håkansson vid 1741 års riksdag	8: 299.
Raisonnement sur les causes de la guerre en Finlande, l'an 1741, par le comte Ulrich Scheffer	4: 321.
Uppllysningar till historien om Sveriges krig mot Ryssland 1741 och 1742, hemtade ur hemliga correspondenser . .	6: 316.
Bref fr. öfversten Lagercrantz ang. hans ställning t. partierna. Dat. i arresten 1742	6: 335.
Berätt. om arméens tillstånd vid början af år 1742, gifven ur arresten af öfverste Lagercrantz	7: 319.
Utdrag af bondeståndets protocoll vid riksdagen (fr. d. 13 Oct. 1742 t. d. 23 Junii 1743) ang. successionen . .	15: 181.
Handl. rör. den beskickning, som afsändes till Ryssland år 1743 i anledn. af hertigens af Holstein Carl Peter Ulriks utkoran- de t. svensk thronföljare (Nov. 1742 — Jan. 1743). .	17: 380.
— rör. gen. greve Ch. Em. Lewenhaupt . .	2: 219; 3: 253.
Instruction de milord Cartereth au ministre anglois à Stock- holm, anno 1743	12: 358.
K. M:ts instruction för gen.-lieuten. frih. Jöh. Christopher Dö- ring under hans vistande vid ryska hofvet; gifven i rådkäm- maren d. 28 Julii 1743	1: 301.
Handl. rör. Dalkarlarnes uppror år 1743 . . .	1: 205; 2: 153; 3: 205.
Tio skrivelser, de flesta från kon. Fredrik I, t. riksr. m. m. greve Tessin, som då vistades vid danska hofvet, rör. Dan-	

skarnes deltagande i dal-upproret, det tillämnade gifternälet mellan arfprinsen Adolf Fredrik och danska prinsessan Louise m. m. Dat. d. 15 Sept. — 13 Mars 1744	9: 275.
Memorial af Erik Persson i Härsta, ang. undersökning af de förrådiska stämplingar mot riket, som varit å bane, uppläst i bondeståndet d. 5 Sept. 1747	3: 259.
Secreta-utskottets skrivelse t. K. M:t om riddare-ordnars inrättande. Dat. Stockh. d. 12 Dec. 1747	6: 337.
Utdrag af riksr. greve Gustaf Bondes bref t. professor Sr. Bring, om Sveriges äldre riddare-orden. Björnö vid Norrtelje d. 11 April 1749	3: 166.
Egenhändiga historiska anteckningar af riksr. m. m. greve Ad. Joh. v. Höpken (rör. kon. Fredriks och början af Adolf Fredriks regering)	3: 266.
Utdrag af holländska ministeriella correspondensen från Sverige (jfr ofvan under kon. Carl XII och drottning Ulrika Eleonora)	21: 401.

n) Under konung Adolf Fredrik.

Kon. Adolf Fredriks berätt. om sin resa t. Finland o. Sveriges norra landskap år 1752	40: 353.
Bref fr. greve F. A. von Fersen t. riksr. greve Ekeblad ang. förbud emot vagnars inkörande på slottsborggården under konungens sjukdom. Odat.	3: 298.
Anekdot om följderna af ett dylikt vägrande för friherrinnan Höpkens vagn	3: 301.
Two bref fr. archiatern Linnæus (v. Linné) t. archiatern Bäck, ang. den förres syselsättning m. m. Dat. Upsala d. 1 Jan. 1754 och d. 25 Julii 1766	8: 302.
Cancelli-collegii betänkande ang. närvarande conjunctur i Eu-	

- ropa (med afseende på Sveriges deltagande i sjuåriga kriget). Dat. Stockh. d. 6 Dec. 1756 23: 115.
- Uppgift på personer, som vid riksens ständers commission blifvit dels dömda, dels endast rörde och hörde under riksdagen i Stockholm år 1756 13: 278.
- Upplysningar om sättet, huru man vid 1756 års riksdag ville tvinga kapiten Puke till bekännelse 4: 347.
- Bref fr. lagmannen frih. Er. Wrangel t. landtmarskalken greve Axel Fersen vid 1756 års riksdag, hvori han beklagar sig öfver sin dom o. de beskyllningar man gjort mot honom. Odat. 3: 273.
- Rådslag ang. Sveriges deltagande i sjuåriga kriget, d. 21 Febr. — 21 Sept. 1757 23: 158.
- Cancelli-collegii betänkande ang. truppers afsändande på tysk botten. Dat. d. 22 Junii 1757 23: 338.
- Extract af protocollet, hållet i K. M:ts cancelli-collegium d. 22 Junii 1757, upptagande ett yttrande af hofcancelleren frih. ~~Rudenskiöld~~ 3: 295.
- Utdrag af greve C. G. Tessins dagbok för år 1760 d. 24 Sept., rör. innehållet af Oxenstiernska archivet på Tidön . . 13: 1.
- Handlingar och reflexioner rör. riksdagen åren 1760 och 1761 15: 317.
- Tidningar under samma riksdag 15: 117.
- Egenhändig uppgift af riksr. C. Fr. Scheffer ang. tillståndet i riket näst före början af 1765 och 1766 års riksdag. Dat. d. 4 Oct. 1764 16: 177.
- Bref fr. riksr. greve A. J. v. Höpken t. riksr. greve H. H. von Liewen rör. rikets finansiella ställning m. m. Dat. Ulfåsa d. 1 April 1765 4: 343.
- Yttrande till protocollet i ridderskapets o. adelns plenum d. 17 Aug. 1765 af gen.-lieuten. frih. Stjerneld, i anledn. af

- secreta utskottets yrkade entledigande af 4 bland riksens
 råd fr. deras embeten 3: 284.
- Anmärkn. gjorda år 1766, då riksr. frih. Rudenschöld af rik-
 srens ständer entledigades fr. rådsemetet 3: 291.
- Berätt. fr. svenske ministern i Warschau, frih. H. J. v. Düben
 af den 17 Dec. 1768, om ryska kejsarinnans upptäckt
 af en mellan konungarne i Sverige och Frankrike uppgjord
 plan 3: 296.
- Utdrag af landshöfd. m. m. frih. Tilas' egenhändiga dagbok
 vid riksdagen 1769—70 16: 197.

B i h a n g.

K. M:ts stadfästelse på kongl. Samfundets stadgar. Dat. Stockh.	
d. 16 Jan. 1821	9.
Densamma jemte de förändringar, som under d. 17 Dec. 1831	
och d. 1 Oct. 1833 blifvit i nåder stadfästade	19.
Förteckning på Samfundets ledamöter 2, 8, 11—17, 24, 27,	
30, 33 och 37.	
Nordiskt kalendarium för medelåldern	5.
Kronologiskt register öfver tryckta handlingar i svenska histo-	
rien, utarbetadt af professor E. M. Fant.	
1 Afdelningen, från äldsta tider till 1300	1.
2 ” ” ” ” 1301—1350	2.
3 ” ” ” ” 1351—1384	3.
4 ” ” ” ” forts. fr. 1385—1400	4.
5 ” ” ” ” 1401—1430	6.
Alphabetiskt register på de handlingar, som finnas införda i	
de sju första delarne	7.
Förteckningar på facsimilier i dessa handlingar i slutet af del.	
20, 30.	

Kataloger öfver manuscriptsamlingar.

Förteckning öfver de äldre handlingarne i Jönköpings rådhus-	
archiv	32: 369.
— på pergamentsbref i Christianstads rådhusarchiv . .	35: 465.
— å pergamentshandlingar i Säfstaholms archiv . .	36: 409.

Braheska på Skokloster (äfven pergamentstryck och andra typographiska rariteter)	12, 15.
— dito pergamentsbref	17.
De la Gardieska på Löberöd (nu i Lunds akad. bibl. . .	17.
Domcapitlets archiv i Wisby	9.
Gyllenstiernska på Krapperrup	17.
Gymnasii-bibliothekets i Kalmar	9.
” ” i Carlstad	9.
” ” i Gefle	23.
” ” i Göteborg	8.
” ” i Linköping	26, 32.
” ” i Strengnäs pergamentsbref	28.
” ” i Skara	9.
” ” i Westerås	9.
” ” i Wexiö	8.
Köpenhamn i publika bibliothek och flera enskilda samlingar (rör. Sverige)	8.
Oxenstiernska } på Tidön (nu i kongl. riks-archivet) 9, 13.	
Ridderstolpeska }	
Rosenhaneska på Torp (nu i Upsala akad.-bibl.)	7.
Rålambska på Strö (nu på Sundby i Upl.)	8.
Sackiska på Bergshammar	7.
Stjerneldska i Stockholm — pergamentsbref och några få viktigare handlingar på papper — (nu i Upsala akademi-bibliothek)	17.

